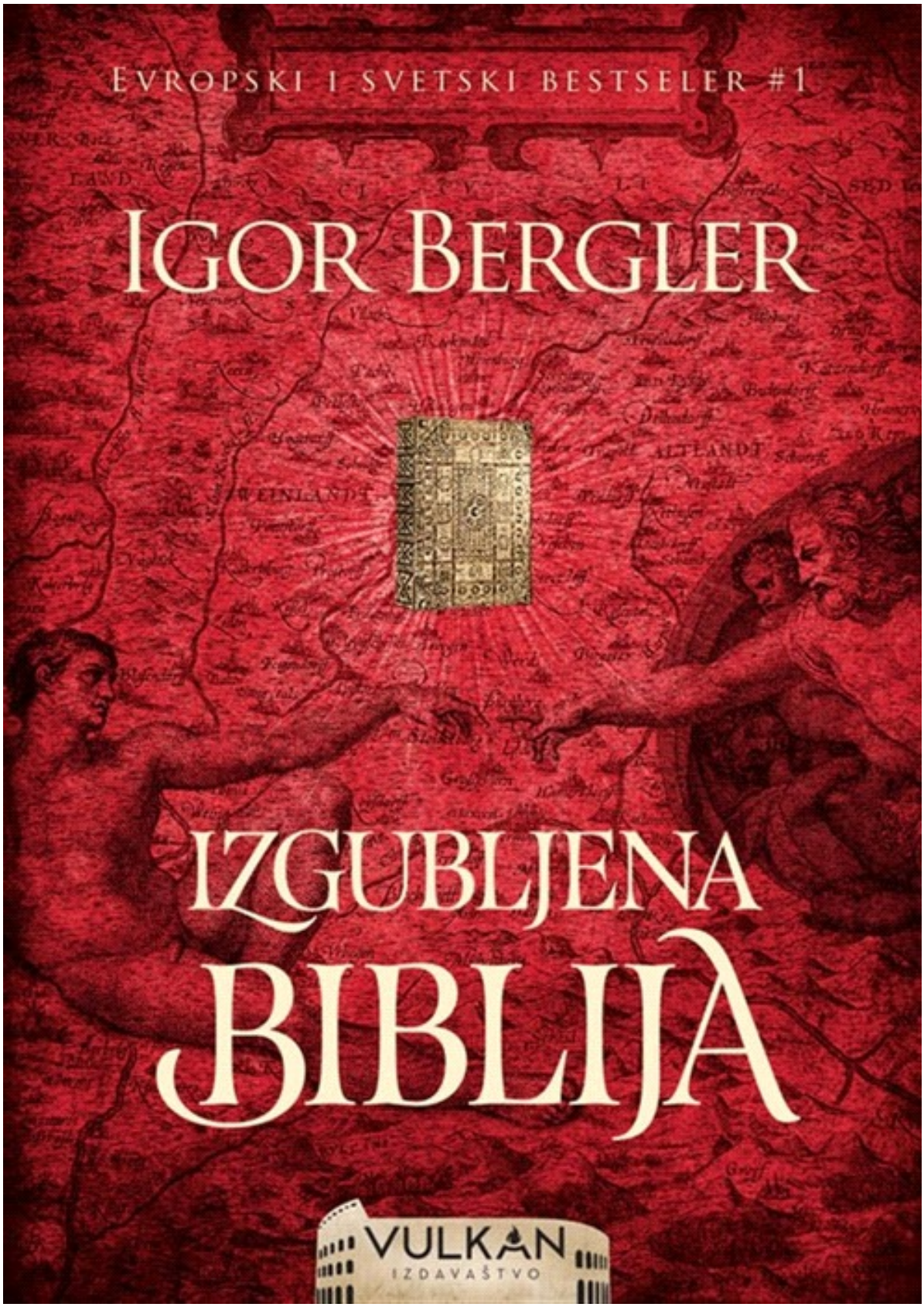
EVROPSKI I SVETSKI BESTSELER #1
IGOR BERGLER
IZGUBLJENA
BIBLIJA
VULKAN
IZDAVAŠTVO

Igor Bergler - Izgubljena biblija

Naziv originala:

Igor Bergler
BIBLIA PIERDUTĂ

NAPOMENA

Ovo bi mogla da bude jedna sasvim istinita priča. Najveći njen deo i jeste istinit. Kada bi bila u potpunosti stvarna, neka imena bila bi izmenjena iz obzira prema protagonistima i njihovim porodicama.

Najdražim ženama na svetu,
Vedi, Marti i Melaniji

PROLOG

Otvorio je oči, ali oči se ne otvoriše. Pokuša još jednom. Kapci kao da su se pomerili. Ali ništa se ne dogodi. Uz napor, podiže ruku. Užasan ožiljak gotovo da mu je paralizovao rame. Ipak, primače ruku očima. Otvorene. Kapci behu podignuti. Oseti trepavice. Trepnu kada ih je dodirnuo. Zašto ne vidi ništa? Pokuša da se koncentriše. Da li je to san? Bol u ramenu proširi se ka grlu i zaustavi na temenu glave. Pomeri ruku ka leđima, na mestu gde se činilo da je stajala podmetnuta dugačka, tanka igla koja doseže direktno do mozga. Đavola, šta se dešava? Za kratko vreme bol postade još oštriji. Osećao je malaksalost. Spusti ruku i učini mu se da se bol pojačava. Postade intenzivniji. Na prstima oseti nešto vlažno i lepljivo. „Krv“, reče. Postepeno, oči počeše da se navikavaju na tamu. „Kakav mrak!“ Nikad nije iskusio tako duboku tminu. Oči će se navići. Polako, polako. Okrenu glavu i potraži pogledom bilo kakav, i najmanji izvor svetlosti, prozor, obrise svetlosti koji se provlače ispod vrata, kroz pukotinu. Ništa.

I dalje opružen na leđima, prikupi snagu i pokuša da sabere misli. Ničeg se nije sećao. Rukama je opipao oko sebe. Zemlja. Udahnu duboko i neprijatan miris ispuni mu nozdrve. Vlaga. Nije osećao ni dašak svežeg vazduha, dakle nije bio napolju. „Zakopan sam živ“, uspeo je da izusti. Zatim podiže obe ruke kako bi dohvatio poklopac kovčega. Ruke se podigoše uvis do granice bola, parajući vazduh. Makar je bilo vazduha. Beše srećan što može da diše, iako su ga kosti bolele. Nije bio zakopan. Kako bi se uverio, podiže se na laktove, okrenu se na jednu stranu, nakon toga se podiže oduprevši se rukama i nogama. Ne usudi se više. Nikakav prostorni orijentir, dezorijentacija. Ličilo je na podrum neke stare kuće. Nije znao koliko je visok podrum, niti gde su zidovi. Uplaši se da se ne udari jače, kako se ne bi još više povredio.

Pokuša da se što brže privikne na tamu. Pomislio je, koliko je mogao da misli, da se treba osloniti na ostala čula. Ponovo udahnu. Isti, prodoran miris vlažne zemlje pomešan sa ustajalim vazduhom. Vlaga. Beše još nešto, što nije mogao da razazna, nešto odvratno i zastrašujuće. Miris mu nije bio poznat. Stoga načulji uši. Drhtale su mu ruke i noge. Bolele su ga šake i kolena. Kamenčići su mu se zabijali u šake. Kolena kopnela pod težinom tela, kao da kleči na oštrim ljuskama oraha. Sruši se ponovo na leđa i oslušnu. Ništa. Kao i tama, i tišina beše beskrajna. Nikakav zvuk sa ulice, ukoliko postoji ikakva ulica negde u okolini.

Gde se nalazi? I kako je uopšte dospeo ovde? Šta je poslednje što mu je palo na pamet? Poslednje čega se sećao? Poslednja misao koju je imao na umu? Šta je poslednje radio?

Bio je kod kuće. Spremao se za spavanje. Krevet je bio raspremljen, spreman za počinak. Strana njegove supruge bila je prazna, neraspremljena. Supruga ga je odavno napustila, ali je ipak imao običaj da je potraži pre spavanja. Svetlo u kupatilu beše uključeno i vrata blago odškrinuta. Stara navika iz detinjstva, kada se mnogo plašio mraka. Nikada nije zaboravljao da uključi svetlo u kupatilu, čak i pre smrkavanja. Teško je podnosio mrak. Naročito u njegovom gradu. Naročito od kada je ponovo bio sam.

Pokuša da se seti još nečeg, ali mu ništa drugo nije palo na pamet. Da nije zaspao? Možda sanja. Bol u glavi bio je prokleto stvaran. Pokuša da se seti makar još nečega. Možda je ipak sanjao nešto. Najednom mu je postalo veoma hladno. Drvenarija ispod pokrivača. Senka se raširi po zidu spavaće sobe. Dugačka i izobličena. Senka koja se približavala njegovom krevetu. I onaj miris. Ruka na licu. Obuhvatila mu je i stegla glavu kao mengele. Nešto mu je peklo obraz. Na više mesta. Počeo je da krvari. Komad platna prekri mu usta i nos. Sve je teže disao.

Upomoć! Prisloni ruku na obraz kako bi se uverio da je sve ovo stvarno. Stresao se kada se dodirnuo. Prestravile su ga ogrebotine na desnom obrazu. Zgrušana krv počela je da poprima tanku koru. Ipak je bilo stvarno. Koncentrisao se. Ako su ožiljci na obrazu sada već postali kraste, znači

da je prošlo određeno vreme. Koliko dugo je na ovom mestu? Koliko je spavao? Koliko je bio bez svesti?

Iznenadni zvuk prekinu mu tok misli. Delovao je daleko, a ipak izvan prostorije u kojoj se nalazio. Škripa. Jesu li to koraci? Beše to neobičan zvuk. Ličilo je na noge koje se vuku po zemlji. Ali ne, to zvuči drugačije. Kao da neko lagano dodiruje zemlju i korača u precizno ujednačenim razmacima. Kao da ćopa. Svetlost. Tračak svetlosti. Nagonski se okrenuo ka izvoru svetlosti. Bila je dovoljno slaba da mu ne ošteti oči naviknute na tamu. Ugleda neku vrstu pukotine na zidu, samo što je umesto zavesa bilo postavljeno nekoliko gvozdenih šipki. Zatvor. Svetlost je dopirala odnekud spolja, negde iz hodnika. I intenzivno se pojačavala. Zastade na trenutak. Skrenuo je pogled.

Krv mu se sledila. Tu pokraj njega, gotovo ga dodirujući, stajale su nečije noge. Instinktivno se okrenu na drugu stranu. Bol beše nepodnošljiv i svaki nagli pokret ispunjen njime. Pokuša da se uspravi. Podigao se na lakat. Noge su se nadovezale na golo telo. „Gospode bože!“ Bio je to leš. Intenzivan miris zapara mu nozdrve. Tek tada je shvatio šta je video. Prepoznao je miris. Smrad tela u raspadanju. Uprkos bolu, povukao se unazad. Udario je o nešto. Nešto mokro. Nije bio zid, pomeralo se na dodir. Stavio je ruku na leđa. Još jedna ruka. Neko ga je zgrabio za ruku. Vrisnuo je, ali ništa nije čuo. Pokuša da viče, ali glas ga je u potpunosti izdao. Povukao je ruku, dok je ona druga ruka koja ga je dotakla slobodno pala. Još jedan pokojnik.

Svetlost se ponovo ukazala pred njim. I onaj neobični zvuk. Podjednako su se pojačavali. Prostorija se malo osvetli. Sada je jasnije video. Pred njim beše leš. Nag i žut. Možda je to bila pogrešna svetlost. Svetlost prosvetljenja. Iza, još jedan leš. A onda ugleda senku koja prelazi preko leševa, hramljući kao oni koraci čiji je zvuk prethodno čuo. Udari o jedan, saplete se o drugi leš. Bled, široko otvorenih očiju. Naježio se. Srce mu je tuklo nenormalnom brzinom. To nisu bile oči, već rupe. Leš pred njim nije imao oči. Samo dve rupe iz kojih je zjapila beskonačna tama. Senka je nastavila svoj put. Oslikavala se na zidu, jeziva.

Ustao je kako bi se odbranio, iako je premro od straha. Imao je osećaj da je u trenu osedeo, ruke i noge su mu se tresle, osećao je jak pritisak na grudima. Šta god da usledi, mora se braniti. Začu škripu zarđalih šarki. Gvozdena vrata. Iza njega. Pokuša da se okrene, ali nije imao kad. Strah ga je u potpunosti savladao. Paralizovao, ali i štitio. Nije osetio ništa kada ga je čelična ruka zgrabila s leđa. Ruka ga je dohvatila za potiljak, a zatim prošla ispod njegove miške i stegla. Umirao je od straha. Možda je bolje tako. Beše kao antilopa koju je ščepao tigar. Adrenalin je imao anestetičko dejstvo. Oseti probadanje u grlu. Zatim ga obuze hladnoća koja se svakim trenom sve više pojačavala. Ledene lijane počeše da se uspinju i obmotavaju oko njega. U momentu kada je ovo osetio, prestade da oseća.

DEO PRVI

„To je zagonetka umotana u misteriju unutar enigme, ali za nju verovatno postoji ključ.“
Vinston Čerčil

„Razum je najveća kurva Đavola; po njenoj prirodi i načinu bitisanja, ona je pogana kurva; prostitutka žigosana Đavolom; kurva zaražena krastama i leprom koju treba izgaziti i uništiti, nju i njenu pamet... Zaslužuje da bude bačena u najprljaviji deo kuće, u klozet.“
Martin Luter, januar 1546.

„Wer war der Thor, wer Weiser, Bettler oder Kaiser? Ob Arm, ob Reich, im Tode gleich?“[1]

Natpis iz Grobnice 322

[1] Ko je bio Budala, ko Mudrac, a ko Prosjak ili Kralj? Siromašni ili bogati, smrt ih sve čeka.

GLAVA 1

Govor Čarlsa Bejkera prekinut je baš kada je zvono crkve na brežuljku otkucalo podne. U maloj, ali prijatnoj konferencijskoj sali Hotela Central park, mikrofon gotovo da i nije bio potreban. Svi prisutni međusobno su se poznavali i svako od njih beše veoma zainteresovan za izlaganja drugih. Šezdeset osam zvanica okrenuše odjedanput glavu kada su vrata iznenada udarila o zid i nekolicina uniformisanih policajaca i oficira u kožnim mantilima ispuni prostor. Akademici nisu baš bili naviknuti na bahato ponašanje policijskih službenika, naročito onih iz zemalja u kojima im njihova skorašnja demilitarizacija nije ostavila dovoljno prostora da se nauče lepom ponašanju. Za govornicom, Čarls Bejker se našalio na račun ostrogotske invazije. Nepozvani gosti ostadoše na vratima. Jedan od njih krupnim koracima približi se govornici i šapnu nešto profesoru Bejkeru. Ovaj refleksno pokri mikrofon rukom. Nakon što je pažljivo saslušao šta je policajac imao da kaže, upita ga:

„Hoće li dugo trajati?“

Policajac slegnu ramenima. Odgovori kratko, na prosečnom engleskom, nastojeći da bude jasan.

„I hope no much. My chief tell you.[2]“

Čarls se pitao kakve on veze ima sa bilo čim što se dešava u ovom malom gradu usred Transilvanije. Napisao je nekoliko knjiga koje nisu bile usko povezane sa ovim mestom i u ovim momentima bio je na konferenciji o istoriji srednjeg veka, ali nije bilo razloga da predstavnici zakona reaguju zbog njegovog pisanja.

Policajci stajaše nepomično pokraj vrata, nogu odlučno uronjenih u tepih debljine dvanaest centimetara. Među njima, isticala se žena kratko podšišane kose, čiji je pogled lutao po sali i zaustavio se na plakatu koji je najavljivao izvanrednu konferenciju na temu srednjovekovne istorije uz prisustvo uglednog profesora sa Prinstona, gospodina Čarlsa S. Bejkera. Pretpostavi da je slavan odranije i da se od njega traži pomoć u razrešenju nekog slučaja.

„Lokalnim vlastima su na nekoliko sati potrebne moje detektivske sposobnosti. Predlažem da odemo na pauzu i da nastavimo u četiri, kao što je naznačeno u programu. Želeo bih da čujem izlaganja mojih kolega Johansona i Brioa sa Univerziteta u Upsali i sa Sorbone. Izvinite me. Drugi posao zove.“

Ove poslednje reči izgovorio je ironično. Znao je da ga, otkada je došao do ona dva otkrića – kada je objavio brižljivo čuvanu tajnu o Ejbu Linkolnu i misteriji izgubljenog grbavca, kako ga je on nazivao, Ričarda Trećeg – doživljavaju kao Šerloka Holmsa kulture. Stvari su otišle toliko daleko, da je često dobijao gomilu pisma od svakojakih pojedinaca koji su mu nudili angažman u razotkrivanju različitih tajni, od zakopanog astečkog blaga do utvrđivanja identiteta duhova koji opsedaju zamak ruskog milionera u Kornvolu.

Istini za volju, Čarls bi razgovarao sa svakim nesrećnikom koji bi mu prišao. Ipak, zbog toga što je bio važan gost, lokalne vlasti insistirale su na tome da mu dodele policajca koji bi ga štitio. Budući da nije voleo da ga čuvaju poput kakvog visokog zvaničnika ili mafijaša iz neke istočnoevropske zemlje, redovno je odbijao takve ponude. Ali gradonačelnik je bio veoma uporan, te je Čarls pomislio da mu za dva dana neće pasti kruna s glave, pogotovo kad je video kakvog tikvana su mu dodelili da ga pazi. Jedino što je tražio da mu obećaju jeste da će se improvizovani telohranitelj povući bez pogovora ukoliko poželi da ostane sam iz ličnih razloga.

Sinoć, tokom večere dobrodošlice u baru restorana hotela u kome je odseo, jedan neznanac

[2] Engl: Nadam se da neće dugo. Reći će vam moj šef. (Prim. prev.)

uspeo je da mu se približi. Delovao je očajno i želeo je da mu uruči nešto. U ruci je imao braon fasciklu, nalik akten-tašni sa mnogo dokumenata. Malo kasnije intervenisao je telohranitelj hotela i udaljio ga. Čovek se pobunio kada su ga izbacili, udarajući čizmama o tlo. Kasnije tog jutra, na doručku pretrpanom različitim delikatesima, jedna žena srednjih godina uspela je da se prišunja njegovom stolu i uruči mu ceduljicu. Sve se odigralo brzo, te Bejker nije imao vremena da reaguje. Nije smatrao da je potrebno obavestiti policajca koji se u potpunosti posvetio delikatesnim blagodetima duž šest spojenih stolova u prizemlju restorana. Refleksno je gurnuo ceduljicu u džep i zaboravio na nju.

Čarlsu je doručak bio glavni obrok. Tokom mladosti ga je zanemarivao i imao je običaj da jede noću. Odlučno je promenio ovu naviku kada je počeo da se goji. Nikad nije znao koliko će obaveza imati u toku dana i koja će mu vrsta grickalica utoliti glad. Stoga je odlučio da se dobro najede ujutru, a da na spavanje odlazi gotovo praznog stomaka. Neko vreme je tako funkcionisao. Na taj način uspeo je da održi kilažu. Svaki put kada bi došao u mesto poput ovog, stolovi prepuni tradicionalnih specijaliteta pripremanih na srednjovekovni način o kome je čitao postajali su stvarni razlog za slavlje.

Čarls Bejker nije bio nadmen, a s druge strane nije bio ni stidljiv, ali u poslednje vreme tražilo ga je mnogo ljudi iz različitih razloga, konkretnih i opravdanih, ili besmislenih. Govorio je sebi da bi postao rok zvezda da je priželjkivao takvu vrstu slave.

Sišao je niza stepenice praćen malom vojskom pratilaca koji su ga ljubazno dopratili do dva automobila. Za njega je bio obezbeđen najluksuzniji, *folksvagen,* vlasništvo gradske policije. Pored automobila stajala je mršava Tunišanka. Pružila mu je muškobanjastu ruku i kratko se predstavila.

„Krista Vulf.“

„Čarls Bejker“, reče profesor. „Možete me detaljnije uputiti tokom vožnje do komesarijata, da ubrzamo stvari. Ko zna, možda ću rešiti misteriju pre nego što stignemo tamo?“

Na njegovo iznenađenje, žena mu odgovori na tečnom engleskom sa blagim britanskim akcentom:

„Ne idemo u komesarijat i nismo vas pozvali zbog vaših deduktivnih sposobnosti.“

Poruka beše oštra, ali bez traga arogancije. Bejker je pažljivije pogleda. Svidela mu se. Sa ženama je uvek tako. Prvi utisak nikad ne vara. Uvek je bio otvorenog uma, šta god da je radio, i bio je spreman da prihvati tuđe mišljenje ukoliko bi bilo dobro obrazloženo, ali što se tiče žena, prvi utisak bio je presudan. Delovali su mu interesantno oči Kriste Vulf, njen maslinasti ten, dečačka frizura, i zaintrigirao ga je ožiljak koji se prostirao od ušiju do košulje zakopčane do grla.

„Nego zbog čega?“

„Ne mogu vam reći sada, saznaćete za nekoliko minuta.“

Završila je diskusiju, tako da Čarlsu nije preostalo ništa drugo nego da kroz prozor automobila posmatra ulazak u srednjovekovni grad Segešvar koji je tako dobro poznavao. Bio je tu po četvrti put, i dalje očaran neobičnim kućama koje se nadovezuju jedna na drugu poput bespomoćnih staraca primoranih da se oslanjaju jedni na druge. Prvi put je bio u Segešvaru zbog knjige koja mu je donela slavu među širom publikom. Akademsku publiku osvojio je više puta. Isto tako i političku, kao šef izborne kampanje za šest senatora i predsednika Sjedinjenih Država. Sve kampanje bile su uspešne, a njegova uloga od presudnog značaja. Njegova knjiga o propagandi i manipulisanju tokom istorije postala je drugi najcitiraniji izvor na svetu u svim publikacijama i doktorskim disertacijama o komunikaciji u poslednjih deset godina.

Automobil je prošao ispod uske kapije centralnog gradskog trga, blago skrenuo desno, teško se penjući kaldrmom i zaustavio se blizu podnožja stepenica. Ispred su se nalazili policijski automobili sa uključenim rotacionim svetlima i kordon policajaca u nastojanju da održi red u masi. Beše početak leta i Segešvar je bio prepun turista. Naročito stranaca koji su želeli da vide savršeno

očuvan srednjovekovni grad na kraju sveta i posete zdanje za koje se verovalo da je rodno mesto princa tame, Vlada Trećeg Cepeša, poznatijeg kao Drakula.

GLAVA 2

Kada je izašao iz automobila, dočekao ga je komandir policije Ginter Krojter. Komandir mu steže ruku i predstavi se zvaničnim tonom.

Čarls je želeo da napravi mali skandal, s obzirom na to da je na misteriozan način prekinut usred predavanja i time ostao uskraćen za delikatesnu hranu po njegovom ukusu. Mrzeo je nasilnu intervenciju vlasti, naročito kada nije bilo jasnih razloga. Zapravo, napustio je karijeru policijskog konsultanta samo zbog rigidnih pravila. Nije podnosio da nosi kravatu i odelo, kao što su zvanična pravila nalagala; samom sebi ličio je na pingvina. Zbog kratkog i debelog vrata – nasuprot normalnoj telesnoj građi, prosečnoj telesnoj težini i visini -nije mogao da nađe odgovarajući model košulja. One koje su mu odgovarale dimenzijama u pojasu, nisu se mogle zakopčati oko vrata, dok su one koje su odgovarale obimu vrata bile široke. Zbog toga je svaki put bio nervozan kada bi morao da odluči. Bio je preokupiran svojim izgledom i načinom oblačenja, a zahvaljujući predanosti u radu i stručnosti, postao je veoma bogat. Radio je na političkom marketingu, uspešno pisao knjige, i mogao je sebi da priušti skupe krojače. *Šarve* je bio njegov omiljeni brend, rols-rojs među ručno šivenim i po meri krojenim košuljama. Kad god bi došao u Pariz, bez izuzetka je odlazio u prodavnicu *Šarvea* na Trgu Vendom.

„Gde ste kupili košulju?“, znatiželjno je upitao komandir.

Čarls je bio iznenađen komandirovom sposobnošću opažanja. Nije svojstveno svakome da prepozna nešto tako uzvišeno poput *brioni* bledoružičaste košulje koju je nosio tog dana. Agent je imao ukusa. „Gde sam mogao da je kupim?“, zapitao se Bejker. Bio je ubeđen da oblast u kojoj se nalazi nije imala kontakt sa nečim sličnim u prečniku od trista kilometara. Iz obzira prema komandiru, kako bi izbegao da ispadne nepristojan, odgovori:

„Kupila mi je supruga. Ja se ne razumem u odabir garderobe.“

Nije bio oženjen niti ubedljiv kada laže. Izustio je prvo što mu je palo na pamet. U svakom slučaju, policajac nije znao ništa o njegovom bračnom statusu.

„Zbog čega sam ovde?“, upita Čarls.

Policajac ga pogleda oklevajući. Još nije odlučio hoće li mu reći tu ispred, ili će ga možda odvesti da mu pokaže, ili možda poslati u stanicu na ispitivanje. Krista Vulf insistirala je na tome da Bejkera što pre odvedu na mesto zločina. Odluči da je posluša.

„Pođite za mnom“, reče Krista i povede ga stepenicama.

GLAVA 3

Maglovit put presecao je brda opštine Saskiz. Crni *porše panamera,* ispunjen nervozom žene sa zadnjeg sedišta, režao je i ablendovao. Vozač *sitroena* ispred njih usporio je saobraćaj i počeo bez ikakvog razloga žučno da se raspravlja i viče. Govorio je nešto o bezosećajnim sadašnjim bogatašima. Porše je i dalje bio daleko kada je besni vozač završio sa klevetama. Čak i da su mogli da ga čuju, verovatno ne bi ni obratili pažnju na njega. Žena sa zadnjeg sedišta skrivala je svoje mišićave listove ispod narandžastog kompleta, prekrivši ih dodatno ešarpom marke *erme* koja joj je obično služila za prikrivanje bora na vratu. Pored nje behu otvorena dva laptopa, a po načinu na koji je držala telefon na uhu, delovalo je kao da ju je taj telefonski poziv prekinuo u nekom veoma važnom poslu. Glas sagovornika sa druge strane mogao je čuti i vozač, kao i muškarac koji je nepomično poput zida sedeo pokraj njega na suvozačevom mestu. Nakon više od dva minuta bučnih naredbi koje je primila preko telefona dok je uzaludno pokušavala da uputi nešto sagovorniku, žena konačno uhvati malo prostora i reče:

„Ovog puta neće nam pobeći. Obećavam!“

Nakon završenog razgovora, reče svojim saputnicima:

„Jeste li sigurni da ste do poslednjeg detalja uradili sve baš onako kako sam vam naredila?“

Vozač promrmlja da se lično uverio kako je sve u skladu s naređenjem i da ga njegovi ljudi na terenu obaveštavaju u svakom trenutku. Sve njihove poruke pojavljivale su se i na ekranu kontrolne table automobila, tako da ih je i žena pročitala. Mogla je da vidi sopstvenim očima.

„Jesi li siguran da si ovog puta odabrao prave ljude? Ne želim da nam se ponovi Marselj. Ili, još gore, neki novi Keln. Ne želim da nam ponovo isklizne kroz prste kao nekim početnicima.“

Vozač je bio siguran, a treći saputnik, nepomičan poput zida, klimnu glavom u znak slaganja.

Za ženu poput Bele, praćenje nekog bilo je potpuno gubljenje vremena. Vreme protraćeno u beskonačnoj dosadi i ogroman gubitak resursa. Ona je bila žena od akcije. Stoga ju je užasno nervirala misija koja joj je bila poverena. Naređenja su ipak bila naređenja, a ona je bila naviknuta da ih izvršava bez komentarisanja.

GLAVA 4

Pasaž kojim su se njih dvojica kretali bio je veoma neobičan. Sagrađen 1642. godine, povezivao je stari centar i školu na brdu i bio je u potpunosti pokriven, tačnije konstruisan od drvenih dasaka, poduprt kočevima, rebrastim nosačima sa unutrašnje strane, postavljenim na preciznom odstojanju, blago podsećajući na ograde gotičkih katedrala. Crna boja kojom je sa spoljašne strane bio ofarban doprinosila je zastrašujućem izgledu. Škola beše sagrađena na brdu pored crkve i poticala je još iz 1525. Iza crkve nalazila se Kula užara, zdanje koje je u velikoj meri uticalo na to da Unesko proglasi grad za kulturno nasleđe. Pasaž, poznat pod nazivom učenički prolaz, prvobitno je imao trista stepenika. Kako bi došli do škole, učenici su svakodnevno morali da se penju i silaze niz ove stepenice, dok je drveni krov konstruisan da ih zaštiti od nezgoda. Umoran od jutrošnjeg uznemiravanja, Čarls požele da je neko došao na genijalnu ideju o izgradnji lifta, bilo mehaničkog ili nosiljke koja se podiže pomoću dizalice kao u grčkim manastirima uklesanim u liticama. Setio se da je 1849. broj stepenica bio smanjen na sto sedamdeset pet. „Bravo za onoga ko je preuzeo inicijativu“, pomisli. „Dodelio bih mu medalju u ovom trenutku.“ Setio se Hičkoka i njegovih *39 stepenica,* te se zapita kakva li ga iznenađenja još očekuju.

Oko njih su se tiskali ljudi u uniformama i mnogi civili kojima je bilo dozvoljeno da stoje unutar improvizovane žičane barikade i živog zida policajaca koji su se ponašali kao da su na nekim demonstracijama protiv samita G8 pa moraju biti pribrani. Činilo se da se celokupna gradska policija okupila tamo, zajedno sa portirima, vozačima i sekretarima. Šta god da se dešavalo, bilo je jasno da Segešvar nije skoro doživeo ništa slično.

Ulaz u pasaž bio je blokiran plastičnim trakama kako bi se onemogućio pristup masi. Pre nego što je podigao traku, komandir upozori Čarlsa:

„Prizor koji ćete zateći unutra nije nimalo prijatan. Delujete kao osoba koja se lako može uznemiriti.“

Nakon efekta neizvesnosti čiji je cilj bio da zbuni protivnika i da ga uhvati nespremnog, komandir postavi još jedno pitanje koje je izgleda smislio nešto ranije:

„Zašto se na vašoj vizitkarti nalazi slika đavola?“

Bejker ga začuđeno pogleda. Pomisli da se policajac pokušava da se poigra nekom engleskom rečju. Komandir je očigledno pripadao nemačkoj manjini u Transilvaniji, i Čarls je zbog tog akcenta s teškom mukom jedva uspevao da ga razume. Odvrati jednim britanskim: „Izvinite molim vas, šta ste rekli?“, kao da je pokupio akcenat one žene koja je do malopre bila pored njega, ali je sada, kako se činilo, propala u zemlju. „Pitam vas da li se klanjate đavolu ili je u pitanju šala koju mi, obični smrtnici, nismo u stanju da razumemo.“

„Da li se klanjam đavolu?“

Čarlsu nije bio nepoznat primitivizam stanovnika malih gradova, naročito ovakvih, gde su verovanja imala jak uticaj još od rođenja i, bez obzira na obrazovanje, nije ih bilo moguće iskoreniti. U svojim knjigama veliki značaj pridavao je narodnim verovanjima i većina njegovih teorija zasnivala se na ovim neoborivim i ukorenjenim uverenjima i predrasudama koje nijedan racionalni argument ne bi mogao da opovrgne ili barem umanji.

Dok je Čarls razmišljao šta je komandir želeo da kaže, ovaj rastvori improvizovanu zavesu kako bi ga propustio. Ušao je. Ispred, na polovini stepeništa, ponovo gomila. Fotografisali su, premeravali, dok je Krista Vulf razgovarala sa kolegom u civilu. Nije bilo mnogo svetlosti, jer su bočne daske filtrirale sunčeve zrake koji su se mešali sa svetlim površinama i prelivali u tamnim bojama kao u crnobelom filmu koji mnogo više sakriva misteriju nego što je otkriva. Čarls se približi. Fotograf koji je zaklanjao pogled nastavio je svoj smešni ples pomerivši se u stranu. Onda

je ugledao scenu. I ostao skamenjen.

GLAVA 5

Veliki ekran centralne sale zatreperio je na trenutak. Kursor se malo pomeri, zaustavi, pa poče nekontrolisano da se kreće po ekranu, haotično otvarajući slike, matematičke jednačine, tekstove iz različitih perioda, hijeroglife, rune i nakon trideset sekundi vizuelne uskomešanosti, praćene Betovenovom *Odom radosti* na zvučnom sistemu prevelikom čak i za hangar od pet hiljada kvadratnih metara u kojem je bio smešten, zaustavi se i ispuni monitor porukom PROBLEM SOLVED. Prvo na engleskom, a potom na nemačkom, francuskom, španskom, ruskom i svim svetskim jezicima, bilo živim ili mrtvim, večno zaboravljenim, koje je poznavao samo kolosalni kompjuter Instituta za istraživanja i eksperimente o ljudskom ponašanju (IREHB). Na ekranu se pojavi animirana figura i poče da se kreće u luđačkom ritmu. Zaposleni na centralnoj konzoli okrenuše se ka ekranu i, nakon znaka koji im je dao Verner Fišer, počeše da vrište, uzvikuju, grle se, bacajući u vazduh plastične čaše, hartije, pajalice i ostali kancelarijski materijal koji im je bio nadohvat ruke. Iako se ekran nije video u celini, mogao se koristiti kada je bilo neophodno podeliti informaciju sa svim zaposlenima. Kad god bi dobili tako važne informacije, poput ove večeri, bucmasti i rumeni šef programirao je da se određena poruka pojavi na ekranu u pratnji muzike koja bi ispunila ceo hangar.

Verner Fišer bio je neprevaziđen na poljima matematike i fizike, mada je lista disciplina kojima je vladao bila beskonačna. Govorilo se da je genije, a njegov talenat otkriven je još tokom studiranja na Humboltovom univerzitetu u Berlinu. Dva najprestižnija fakulteta vodila su ljutu borbu kako bi privukla mladog studenta. Na kraju su ga pridobili sa Instituta za tehnologiju Masačusets. Sa dvadeset šest godina imao je četiri doktorata, a mentori su mu bili dobitnici Nobelove nagrade. Još tokom studiranja skrenuo je pažnju najvećih korporacija, tajnih službi i instituta. Gotovo pet godina direktor instituta uporno ga je ubeđivao i kontinuirano se borio za njegovu naklonost, sve dok Verner na kraju nije popustio i pristao na ponudu. Posle pomnog praćenja i analiza, koje su često bile bez rezultata, na institutu su pronašli njegovu slabu stranu i ponudili mu ono što je najviše priželjkivao ili, bolje rečeno, jedino što je istinski želeo a nije mogao da odbije. Geniju, koji je bio šef i koji je koordinirao svim važnim projektima koji su se pojavljivali u IREHAB-u, nije se moglo uskratiti važno mesto. Najčešće se hranio brzom hranom, tonama slatkiša, spavao bilo gde, čak i na nogama ili za kancelarijskim stolom, imao je brdo para kad god i koliko god je želeo.

Oduševljen realizacijom velikog projekta, dok su se ostali zaposleni i dalje radovali, uze fasciklu sa stola i okrenu se ka vratima. Kada je izašao, popeo se na malo prevozno sredstvo na dva točka i munjevito se uputio ka delu zgrade kome su samo privilegovani imali pristup. Taj deo bio je veoma dobro obezbeđen. Verner je prošao kroz različite bezbednosne filtere, detektore za metal i telesne tečnosti, ubacio karticu, pritisnuo taster, zatim ubacio još jednu karticu, ukucao ličnu šifru, potom prošao kroz nekoliko vrata, položio šaku na digitalni detektor za proveru otiska dlana, prošao proveru mrežnjače. Konačno je stigao.

GLAVA 6

Na sredini stepeništa Čarls ugleda gomilu leševa. Na sreću, opšti metež policijskih službenika i agenata ometao mu je vidno polje, te nije mogao da sagleda celokupan prizor. Osetio je gorčinu u grlu. Prislonio je ruku na čelo i uspeo da zaustavi nagon za povraćanjem. Nije bio spreman za ovakav prizor, a nije ni slutio šta ga još očekuje. Poželeo je da nestane sa ovog mesta. Ubrzanim korakom Krista je sišla niz stepenice i obgrlila ga oko ramena. Oboje su bili okrenuti ka izlaznim vratima.

„U redu je ako ne možete da podnesete ovo. Možemo razgovarati kasnije."

„Zašto ste me doveli ovde?", zapitao je uznemireni Čarls. „Moje igre lopova i policajaca bile su više teorijskog karaktera. Nemam želudac za leševe i ovakve stravične prizore."

„Dugujem vam izvinjenje. Naložila sam policajcu koji vas je pozvao da vas upozori na neprijatnost prizora." Krista je lagala. Računala je na činjenicu da policajac ne govori dobro engleski. Njen cilj bio je da profesora dovede na mesto zločina bez ikakvog objašnjenja, jer je želela da vidi njegovu prvu reakciju. Nažalost, komandir nije poslušao instrukcije, nastojeći da što pre ispita američkog profesora. Ono što je dodatno začinilo kašu jeste to što je bio uvređen što mu naređuje žena toliko mlađa od njega, i još na tom njenom savršeno pravilnom nemačkom. Žena da mu naređuje... Ej, njemu! Nije bio naviknut na takav tretman. Vodio je glavnu reč u svojoj kući. Dok je tako besneo u sebi, naredio je fotografu i drugim policajcima da se sklone, kako bi Čarls mogao i sa udaljenosti da vidi šokantan prizor.

„Ukoliko smatrate da možete izdržati. Tela su unakažena... Bili biste nam od velike pomoći."

Čarls klimnu glavom, udahnu duboko i vrati se natrag. U međuvremenu, Krista je već bila gore i razgovarala sa grupom policajaca, koji su čaršavom prekrivali leševe. Podstakla je Čarlsa da se približi. Profesor Bejker je ponovo ugledao leševe, ali je i dalje bio prestravljen ovim prizorom. Sviđala mu se jevrejska zapovest prema kojoj mladići ne smeju da vide nesahranjenog pokojnika. U ovakvim situacijama misli su mu bile okupirane meditacijom na temu besmisla života i ostalim nedokučivim pitanjima koja nisu bila svojstvena njegovom pozitivnom načinu razmišljanja i koja mu nisu bila od koristi.

Krista naredi svima, osim komandiru i kolegi s kojim je prethodno razgovarala, da se povuku.

Blagim pokretom, na sredini stepenica, mladi kolega otkri nogu jednog leša. Njegovo bledilo bilo je i više nego mrtvačko, gotovo providno. Izgled njegovog tela ostavljao je utisak da je sačinjeno od gipsa ili pudera. Krista je čekala Čarlsovo odobrenje. On klimnu glavom i momak ponovo podiže čaršav. Noga je bila probodena oštrim drvenim kocem. Kada je čaršav u potpunosti otkrio telo, Čarls je imao šta da vidi. Užas. Pokojniku su bile izvađene oči i profesor je ponovo dobio nagon za povraćanjem. Okrenuo se i savio. Stegao je ruku koja je ostala u vazduhu kako bi stavio do znanja da je dobro i da mu je potrebno malo vremena. Pomisli kako se sramno i smešno ponaša, te prikupi snagu da se uspravi. Policajac otkri i druga dva leša, jer jedan od njih beše ležao iznad, a drugi beše postavljen pod pravim uglom. Čarls se približio i uočio da su onom preko njega odstranjene uši. Pomisli da je onom odozgo trebalo da verovatno odstranjen jezik. Leš je oko vrata imao vezu belog luka. Kako bi se lakše suočio sa ovim prizorom, Čarls pomisli na venac cveća koji dobijaju posetioci egzotičnih krajeva.

Policajac, koji nije gubio profesora iz vida, dade mu znak da podigne pogled ka tavanu. Tamo, između zašiljenih lukova u gotskom stilu, beše smešteno ogledalo u kome se odslikavala celokupna scena. Čarls primeti da ga sve troje znatiželjno posmatraju, iščekujući njegov komentar

ili reakciju. Iako je situacija bila veoma dramatična, Čarls, koji nije bio cinik, primeti teatralnu dimenziju ovog prizora i u isto vreme izvesnu nespretnost u organizaciji scenografije. Kao da je autor žurio. Tri pokojnika bila su poređana u formi krsta. Dvojica, smešteni jedan ispod drugog, formirali su vertikalnu stranu, dok je onaj u poprečnom položaju činio horizontalu. Pomisli da je scenario pomalo primitivan. Podsećao je na scenu srednjovekovnih misterija. Krst, kolac, ogledalo, beli luk. Ne vidi. Ne čuje. Ne govori. Zločinac je želeo da pošalje poruku. Svakako ne njemu. Poče da razmišlja zašto se uopšte nalazi na ovom mestu. Razmišljanja mu prekide momak u civilu rekavši:

„Ovom drugom nedostaje jezik."

Čarls nije menjao izraz lica. Nezadovoljan profesorovom reakcijom, momak izvadi iz džepa par hirurških rukavica i približi se prvom lešu. Sagnuo se i pridržao mu glavu rukom. Drugom rukom pažljivo pomeri pokojnikov vrat i prstima odiže kosu sa tog dela tela.

„Svaki od njih ima po dva uboda u predelu desne karotide. Autopsiju ćemo uraditi kasnije, ali, na prvi pogled, naš forenzičar kaže da je krvarenje uzrok smrti."

„Užasno!", odvrati Čarls. „I dalje ne razumem zašto sam ovde!"

Pokušavao je da se suzdrži, ali ipak reče ironično:

„Zar mislite da je ovo delo nekog vampira? Hajte, gospodo, molim vas, kakva glupost!"

Čarls Bejker nije razumeo kako neko može ozbiljno shvatiti ovakvu pretpostavku. Poput priča o superherojima iz stripova i junacima rvačkih mečeva, priče o vampirima mogle su se čuti na svakom koraku, iako su bile plod mašte. Nije mogao da shvati kako neko veruje da su se dva kečera sukobila u ringu i stvarno borila, i ne shvata da je u pitanju nameštaljka i običan spektakl. Prevare su postojale, a legende su imale veliku moć nad kolektivnom svešću. Naročito u ovim predelima. Ljudska potreba da se veruje u nešto natprirodno održavala je nadu u bolji život i na neki način ispunjavala stvarnost. Bilo je potpuno apsurdno da gradske vlasti prihvate ovaj način razmišljanja i uzmu ga ozbiljno u razmatranje. Bio je to povratak u period od pre nekoliko stotina godina.

Delovalo je kao da niko ne uzima u obzir pitanje koje je postavio i imao je utisak da ga sumnjičavo posmatraju. Bili su ubeđeni da krije nešto.

„Zar niste vi autoritet broj jedan na temu vampira?", upita policajac.

Kao što je pretpostavljao, hteli su da čuju njegovo mišljenje. Verovatno su želeli da im objasni je li reč o nekom poznatom ritualu i saznaju da li se ikad susreo sa nečim sličnim (a nije). Nije mogao da ne pomisli kakva je slučajnost što se baš u ovom trenutku našao u Segešvaru. „Jedino čime sam se bavio jeste pisanje knjiga o temi koja mi je bila zanimljiva, ali iz perspektive naučnika. Tačno je da sam se bavio istorijom ovog fenomena, ali me isključivo zanima način stvaranja legende i njeno dalje širenje."

„Ipak ste držali predavanja na ovu temu širom sveta."

Po svemu sudeći, ovaj razgovor pretvarao se u besmisleni dijalog između profesora i mladića kojem čak nije znao ni ime. Pogledom je zatražio Kristino objašnjenje. Shvatila je i predstavila ga.

„Izvinite", rekla je. „Gospodin je iz Rumunske obaveštajne službe."

„Naš FBI", dodao je i stegao ruku profesoru. „Jon Pop. Ili Džon, ako vam je lakše."

Čarls se rukovao sa mladićem, nevoljno dodirujući ispruženi dlan u forenzičkoj rukavici.

„Glavna tema mojih konferencija i radova na koje aludirate jeste da vampiri ne postoje i da je takozvani vampirizam Vlada Cepeša rođen davno pre romana Brema Stokera. To je tipični primer dekredibilizacije kroz transformaciju surove ličnosti u demona. Pisao sam o tome u kontekstu izbornih kampanja i istoriji propagande. Na simpatičan način demonstrirao sam, čak i matematičkim putem, da vampiri ne postoje. Uprkos ovoj gotskoj atmosferi, mislim da nije pravi trenutak za objašnjavanje."

Agent ga je i dalje nepoverljivo posmatrao. Dade mu znak da priđe žrtvi i upita:

„Kako biste objasnili ovo?“

Na zadnjoj strani vrata bila je tetovaža veličine četiri prsta. Beše iscrtana slika nečastivog sa dva jezika, koja su se račvala sa obe strane grla, glave pokrivene šeširom u obliku žira iz kojeg su izranjala dva crvena roga, odevenog u neku vrstu pelena sa mrljama iste boje. Na rukama i nogama imao je po četiri oštra i zakrivljena nokta, sitne i oštre zube, okrugle i pakosne oči na zelenom licu; neki oblik đavola sa poluljudskim osobinama koji pleše u ritmu apokalipse bez obzira na to što ga je smrt iznenadila, podsećajući na luđački ples radosti Šive na samrti jednog u potpunosti uništenog sveta. Tetovaža je bila precizno izrađena, gotovo bolesno detaljno. Čarlsu zasijaše oči, što službenim licima nije promaklo.

Kada je policajac sklonio ruku sa vrata žrtve, Čarls zapazi ostatke boja na rukavicama. Nije bila trajna tetovaža. Delovalo je kao neka vrsta žiga.

„I svi ostali imaju istu tetovažu“, reče komandir.

„A kako bih ja mogao da znam šta ona predstavlja?“

Komandir spremno odgovori:

„Recite vi nama.“

„Ja?“, odvrati uznemireno Čarls. „Mislite da sam nekako povezan sa ovim zločinima?“

„Ne direktno. Ne sumnjamo da ste počinilac“, reče agent. „Ubijeni su mnogo pre vašeg dolaska u Rumuniju. Proverio sam. Postoji još nešto. Imate li vizitkartu kod sebe?“

„Vizitkarte ne dajem svakom. Na njima su podaci o mom broju telefona, tako da ih retko nosim sa sobom. Samo kada smatram da su mi neophodne. Ostavio sam ih u hotelu. Uostalom, ako sam nekome potreban, pronaći će način da dođe do mene.“

„Tako znači?“, upita agent, a zatim otvori šaku žrtve i izvuče izgužvanu vizitkartu.

Čarls se zaprepasti. Dođavola, kako je moguće? Policajac se uspravi i približi profesoru, pokazujući vizitkartu.

„A šta je ovo?“

Čarls je bio šokiran. Na njegovoj vizitkarti ocrtavala se slika đavola.

„Evo šta smo zaključili. Ne okrivljujemo vas za ovo što se desilo, ali, ukoliko ste na bilo koji način povezani, u slučaju da znate...“

Čarls ga brzo prekide:

„Mislite da vizitkarte ostavljam svojim žrtvama? Unakaženim leševima? Kako bih im se na taj način izvinio? Obrnuti alibi? Da. Na to zaista ukazuju moje vizitkarte. One su jednostavne, bez šifre ili bilo kakvog simbola. Ko god da je video moju vizitkartu, mogao je napraviti kopiju.“

Smiren, ne obaziruć se na negodovanje sagovornika, Jon Pop nastavi svoje izlaganje.

„Kako god da posmatramo, autor sigurno želi davam pošalje poruku. Imao je precizne informacije o vašem dolasku, bez obzira na to da li ste njegova direktna žrtva ili je u pitanju inscenacija. Znam da ste važna ličnost i da jednim telefonskim pozivom možete urgirati ne samo da vas ispratimo već i da vas odvezemo do aerodroma. Posebno jer niste ni za šta osumnjičeni. Ipak, u situaciji u kojoj ovi zločini na neki način imaju vezu s vama, bilo da neko želi da vam pošalje poruku, bilo da je reč o neslanoj šali nekog luđaka, ipak treba da nam pomognete. Bili bismo vam veoma zahvalni ukoliko biste nam se pridružili u policiji. Kasnije ćemo vas vratiti u hotel.“

Čarls pogleda na sat i odgovori posle kraćeg razmišljanja.

„Uskoro će početi drugi deo predavanja. Poći ću sa vama ukoliko se izvinite mojim kolegama i zamolite ih da nastave bez mene. Takođe, treba da stignem najmanje dva sata pre koktela koji počinje u devet sati. Znate li ko su žrtve?“, upita Čarls.

Komandir je prepoznao jednog od tri. Bio je vlasnik mesare u novom delu grada.

„Najbolji mesar koga sam ikad poznavao“, reče Ginter sa žaljenjem i čuđenjem.

GLAVA 7

U pet sati Čarls Bejker je napustio sedište gradske policije. Policajci nisu pronašli nijedan motiv da bi ga zadržali, a profesor je bio jedna od onih zaštićenih ličnosti i mogao bi da prouzrokuje ozbiljne probleme onima koji ga uznemiravaju. Niko nije želeo da rizikuje da snosi bilo kakve posledice. Imao je čvrst alibi. Tela su postavljena one večeri kada je došao, što bucmastom policajcu nije promaklo, jer je te noći spavao na kauču u lobiju hotela. Tela su u ponoć otkrila dvojica poljskih turista, a jedan je još bio u šoku. U momentu u kome se verovatno odigrao zločin, Čarls Bejker je na Oksfordu imao seriju predavanja na temu Ratova ruža i slavne, izgubljene grbe Ričarda Trećeg.

Istini za volju, mogao bi da se zakune da nema neprijatelje sposobne za ovako nešto. Nije mogao da zamisli da je u pitanju neki drugi profesor koji mu zavidi ili student koji ga mrzi. Niko od njih ne bi bio u stanju da počini tako surov zločin u ovoj zabiti.

Ipak, nije razmišljao o svojim političkim protivnicima. Ako ih i ima, to može da bude samo neko iz vremena kada je bio bezobziran u izbornim kampanjama, koje je radio za svoje klijente. Bio je nemilosrdan, ništa nije moglo da mu promakne. Nijedna slaba tačka protivnika. Udarao je tamo gde najviše boli. Godine borbe naučile su ga da se kontroliše. Da obmanjuje kada je potrebno, da se neočekivano povlači i vraća kada se protivnik najmanje nada. Bio bi deo olimpijske ekipe mačevalaca, da njegov deda nije slučajno istog dana nestao nakon uznemirujućeg telefonskog poziva koji je imao oproštajni ton. U čitavom životu – imao je četrdeset pet godina – samo tri puta nije održao obećanje. Ovo je bila jedna od tih situacija. Kao malog, deda ga je više učio da se brani pesnicama nego oružjem. „Potičeš iz porodice neustrašivih boraca“, govorio mu je deda dok ga je učio da preživljava u surovim uslovima. „Uvek razmisli pre nego što napadneš.“

Tokom razgovora u policijskoj stanici nije bio potpuno iskren u vezi sa svojim utiskom o mizanscenu na stepenicama, a isto tako nije otkrio ni sve što zna o stvorenju sa njegove vizitkarte. Nije ih slagao, samo nije rekao istinu.

Po izlasku iz stanice, Krista mu je ponudila prevoz. Odbio je, rekavši da je hotel blizu i da bi mu prijala šetnja. Pre nego što je zatvorila vrata za njim, upitala ga je: „Ipak ste uočili nešto, zar ne?“

„Odgovoriću vam ukoliko mi se pridružite večeras na koktelu“, odgovorio je tajanstveno se osmehujući.

Na velikom monitoru Instituta za istraživanje i praćenje ljudskog ponašanja animirana figura đavola zelenog lica i zakrivljenih noktiju uspori svoju igru i zaustavi se u uglu ekrana.

GLAVA 8

U rodnom gradu najpoznatijeg vampira svih vremena, u Ulici Hermana Oberta 25, nalazi se najlepši i najmoderniji hotel. S obzirom na to da prilikom njegovih prethodnih poseta zgrada nije bila renovirana, Čarls je bio prijatno iznenađen kada ga je automobil američke ambasade dovezao sa aerodroma iz Kluža ispred hotela. Obožavao je luksuzne hotele. Kako je stalno bio na putu, hoteli su bili sastavni deo njegovog života. Znao je da mesecima bude van kuće. Voleo je da posećuje stara, srednjovekovna mesta, a najviše od svega prijalo mu je da se nakon napornog dana opusti u luksuznom ambijentu.

Divio se svemu u hotelu – lepo uređenim sobama, prostranim holovima, uniformama i ljubaznim recepcionerima, ogromnim krevetima sa mnoštvom jastuka, mermernim kupatilima, slatkišima ili korpama sa voćem koje su ga po dolasku čekale na krevetu. Posebno bi ga očaralo zvonce na recepciji, koje se moglo videti na retkim mestima.

Često bi u holu nekog hotela provodio sate sa laptopom pred sobom, i posmatrao šta se dešava okolo. Baš na takvim mestima, širom sveta, nastalo je i nekoliko njegovih knjiga. Fascinirao ga je zvuk koji ostavljaju za sobom koferi otmenih ljudi, njihove sudbine koje se tu nakratko ukrštaju, da bi se kasnije u potpunosti razdvojile i nestale. Proučavao je izgled gostiju, njihovu garderobu, ponašanje. Ponekad se kladio sa samim sobom i pokušavao da pretpostavi čime se bave svi ti ljudi. Lica je veoma dobro pamtio. Kada bi mu u nekom hotelu lik nekog gosta privukao pažnju i delovao zanimljivo, bio je u stanju da ga prepozna čak i posle nekoliko godina. I ne samo to, setio bi se čak gde ga je i kada prethodno video. Dopadali su mu se ljudi koji ga nisu poznavali, koje on nije poznavao, koji nisu znali ko je i ništa nisu tražili od njega. Lako je uspostavljao komunikaciju, govorio je više jezika i često bi njegove neočekivane replike sa dozom ironije dugo ostajale u lepom sećanju onima koji su ga upoznali. Imao je izuzetan smisao za humor, a enciklopedijsko znanje, koje je stekao u detinjstvu zahvaljujući dedinoj i očevoj bogatoj biblioteci, dodatno je doprinosilo njegovom šarmu i autentičnoj ličnosti.

Veoma dobro se snalazio u različitim diskusijama. Bio je sposoban da podjednako prirodno i sa lakoćom razgovara sa doktorom i vozačem. Šarmirao je svaku konobaricu koja bi ga usluživala u restoranu, a bio je podjednako briljantan kada je govorio o istoriji kinematografije ili polu anđela. Ponekad je pomišljao da se preseli u neki hotel. Sprečavala ga je opsesivna pristrasnost prema mnogobrojnim mestima koje je posećivao, te nije mogao da se odluči. Svi su mu bili podjednako dragi i budili u njemu prijatne uspomene.

Hotel Central park odmah mu se dopao, zbog kombinacije starog i novog, zbog ulaza koji podseća na vrata kakvog pariskog pozorišta, topline živopisnog svetla i boja, bez šljaštećih postera i prejakog osvetljenja kao na Brodveju. Dopadala mu se kombinacija drveta i kovanog gvožđa upotpunjena crvenim tepisima i kraljevskim ljiljanima, slikama lokalnih i ostalih umetnika koji su odsedali u hotelu. Bilo je pomalo kičasto, ali šta bi činilo život bez malo dekorativnog preterivanja, bez one ružičaste strane i mirnoće dobrog ukusa koja je proizlazila iz lošeg ukusa. Bio je zaljubljen u bar-restoran sa uređenim ambijentom u engleskom stilu. Njegovi zidovi zagasitih boja, mnoštvo knjiga u kožnom povezu neodoljivo su ga podsećali na dom gde je odrastao. To nije bio Ric ni For sizons, ali treba čestitati na ideji onome ko je ovako nešto u rustičnom duhu izgradio u gradu prepunom hotela.

Čarls pređe preko centralnog parka, koji je zapravo bio gomila drveća sa nekoliko klupa, pa uđe u hotel. Recepcioner ga pozdravi srdačnim osmehom, a Čarls upita je li konferencija završena. Recepcioner odgovori da jeste i uruči mu ključeve. Po navici, dok je čekao na ključeve, obrati pažnju na uzani hol. Na fotelji od crvenog pliša sa drvenim ivicama zlatne boje sedela je žena i

pažljivo ga posmatrala još od momenta kada je ušao. Pogledi im se nakratko sretoše, a onda Čarls skrenu pogled. Njeni savršeno izvajani, jaki listovi, koji su se mogli videti samo na bodi-bilding takmičenjima, oslanjali su se na potpetice visoke petnaest centimetara. Suknja joj je padala preko postave, ostavljajući mašti na volju da nasluti ostatak prenaglašene muskulature. Na vratima bara pojavi se visoki, krupni momak širokih leđa, kakva ni Švarceneger nije imao u najboljim danima. Pitao se kako li će izgledati deca ovog čudnog para. Uze ključ i dođe do sobe 104 na prvom spratu. Ponudili su mu najbolji apartman sa pogledom na unutrašnje dvorište, ali je ipak odabrao jednu od soba sa terasom i pogledom na park iznad ulaza hotela. Tamo je pio jutarnju kafu čiji bi ukus upotpunio *kohibom,* kojom je voleo jednom dnevno da se razmazi kada je bio dobro raspoložen.

GLAVA 9

Iznenada se probudi i zbunjeno pogleda oko sebe. Trebalo mu je malo vremena da se pribere. Zraci sunca prodirali su kroz otvorena vrata balkona i padali pravo na njega. Znojio se. Slab vetar pomerao je zavesu balkona kao da njome upravljaju duhovi. Pogledao je na sat. Beše 18.15. Spavao je nešto više od pola sata. Ustao je iz kreveta i izašao na balkon. Posmatrao je ulicu kojom su povremeno prolazili automobili. U daljini vide Sat-kulu, najvišu od svih devet koje su datirale iz srednjeg veka. Visoka 64 metra, izgrađena u XIV veku, kako bi štitila ulaz u grad. Delovala je daleko, ali, ako bi pošao prečicom, kroz park i dve manje ulice, došao bi do kamenog stepeništa koje vodi do vrha. Nije bilo potrebe da kao ostali turisti koristi obilazni put za automobile kako bi stigao do centralnog trga.

Toranj su nazvali Sat-kula, zato što je tokom 1650. konstruisan ogromni sat, okružen drvenim statuama koje predstavljaju bogove zaslužne za imena dana sedmice na latinskom. Mars, Mercuris, Jovis, Veneris, Saturn i Solis, odnosno Mars, Merkur, Jupiter, Venera, Saturn i Sunce. Jedino je ponedeljak, umesto da bude predstavljen boginjom Lunom, iz nepoznatih razloga predstavljen Dijanom, boginjom lova.

Grad je prvobitno imao četrnaest kula koje su bile sedišta esnafskih društava u srednjem veku. Do danas su se održale Kula kovača, Kula obućara, krojača, krznara, mesara, žetvara, užara, kožara i, naravno, ona sa satom koja nije ni pripadala nijednom esnafu. Potpuno su uništene kule ribara, tkalja, zlatara, bravara i kazandžija.

Esnafska društva širom Evrope zauzimala su značajno mesto tokom celog srednjeg veka, budući da su bila glavni uzrok društvenog napretka, uprkos čestom otporu plemstva i crkve. Principi društva bazirali su se na strogim pravilima, a njihovo poslovanje bilo je organizovano poput sindikata mafije, delovali su zajedno, postavljajući cene proizvoda i usluga po sopstvenom nahođenju i zbog takvog monopola osnaživali su i ubrzavali modernizaciju. Zahvaljujući njima, najpre je došlo do pojave sitne, a kasnije i krupne buržoazije proistekle iz esnafa bankara i notara. Udruženje zidara zaslužno je za osnivanje masonerije, koja je pokrenula francusku revoluciju, utemeljila Sjedinjene Američke Države, podigla revoluciju u prvoj polovini XIX veka i stvorila svet kakav danas poznajemo. Članovi zanatskih udruženja znali su da rade nešto, imali su posao u vreme kada niko nije previše znao da radi ništa posebno. Za razliku od većine stanovništva tog vremena, članovi esnafskih društava imali su zanat u rukama. Bez njih ne bi postojali gradovi, velike katedrale, ekonomija, pa čak ni ratovi, a čovečanstvo bi i danas živelo u neznanju.

To su bili slobodni ljudi, aktivni i dobro informisani. Ova udruženja prethodila su modernom kapitalizmu, a njihovi članovi budućoj srednjoj klasi.

Čarls je napisao detaljnu studiju o značaju esnafskih udruženja u istoriji, o njihovim složenim odnosima sa vlastima tog perioda. Proučio je celokupni Stari kontinent, od Italije do Francuske, Engleske, Poljske, nemačkih država i rumunskih zemalja. Njegovo istraživanje prihvaćeno je sa velikim entuzijazmom kod pripadnika akademske branše, ali i šire publike.

Završio je cigaretu, seo na krevet i razmišljao o događaju kome je na izvestan način bio svedok. Setio se svakog trenutka i svakog detalja. Savršeno je razumeo svaki element, osetio da je poruka bila upućena njemu, ali nije uspevao da dokuči razlog. Zapravo, nije razumeo poruku. Zaspao je pre nego što je uspeo da shvati.

Dok je razmišljao kako da upotpuni naredna dva sata do koktela, mobilni telefon poče da vibrira i poskakuje na stolu. Na ekranu se pojavi pozivni broj Francuske. Javio se, iako nije znao ko je. Čarls je bio veoma učtiv. Uvek je odgovarao na pozive, čak se naknadno javljao ukoliko nije bio kraj telefona.

„Moram odmah da vas vidim“, reče neki glas.

Prepoznao je britanski akcenat Kriste Vulf.

„Koktel je za samo dva sata. Da niste odustali?“, upita je.

„Ne, ostaje kao što sam obećala“, prekide ga kratko. „Ali tamo će biti puno zvanica, koje će međusobno razmenjivati osmehe i učtive fraze, i bićemo u potpunosti lišeni privatnosti.“

Dok je Čarls razmišljao gde bi mogli da se sastanu, Krista odlučno reče.

„Ja sam u baru u prizemlju. Čekam vas.“

Prekide razgovor, ne ostavivši Čarlsu priliku da joj odgovori. Ipak se nasmejao. Dopadao mu se temperament ove žene. Sišao je.

GLAVA 10

Kancelarija Martina Istvuda bila je zastrašujuća. Sekretarica je imala izraz lica buldoga i niko iz instituta nije video da se ikada osmehuje. Verner Fišer pojavi se na vratima i pogleda je ispitivački. Gledajući ga preko naočara, dade mu znak glavom da ga šef očekuje. Ušao je. Na nešto manjoj površini od petnaest kvadratnih metara, prostor između vrata i kancelarije šefa policije zauzimali su dve fotelje i kanabe *česterfild,* mnogo niži od stola. Kada bi neko seo, to je ličilo na scenu iz Čaplinovog *Diktatora.* Istvud je voleo da pokaže ko je glavni. Najviše što je mogao da priušti posetiocu svoje kancelarije i to samo u izuzetnim situacijama, ukoliko je u pitanju direktor CIA, NSA ili potpredsednik, bilo je da sedne na jednu od fotelja naspram sagovornika. Niko od zaposlenih nije imao ovu privilegiju. Osim Vernera, kada mu je trebao i kada se prema njemu ophodio veoma ljubazno, obećavajući mu med i mleko.

Institut za bihevioralne studije bio je tajna institucija za čije postojanje je znalo samo nekoliko ljudi. Osnovan je za proučavanje i istraživanje ljudskog ponašanja u ograničenim situacijama, za definisanje novih i složenih metoda sa ciljem kontrolisanja i održavanja opšte populacije u zavisnom položaju u skladu sa zahtevima države. Tako su zahtevali osnivački organi, tačnije država. Odavde su proistekle najimpresivnije ideje o tome kako se može kontrolisati um pojedinca redukovan na nivo stalnog konzumenta ponuđenog mu proizvoda. Ovde su izmišljene najsurovije opsesije i izgrađene strategije za razbijanje društva. Ukratko, institut se bavio kontinuiranim razvojem jedinstvenih sredstava za ispiranje mozga stanovništvu, suzbijanjem i razbijanjem svakog dela volje i nezavisnog razmišljanja pojedinca. U retkim situacijama, kada im to nije polazilo za rukom, prelazili su na rezervni plan izolovanjem pojedinca koji bi ih mogao ugroziti, ne birajući sredstva. Nisu birali sredstva. Od potpune dekredibilizacije, preko spletki do atentata. Ovo je bilo poslednje sredstvo. Ljudi koji su samostalno razmišljali, a kojih je bilo sve manje, savršeno su reagovali na prvu loptu ubeđivanja i podmićivanja.

„Obećao si mi nešto“, Istvud se grubim i povišenim glasom obrati čoveku koji je pokorno stajao pred njim.

„Mogu li da se približim?“, upita Verner.

Šef mu dozvoli. Krupnim koracima, sa širokim osmehom na licu, žustro pređe preko kancelarije, priđe stolu i pruži šefu dosije. S nevericom, Istvud ga otvori i prelista.

„Jesi li siguran?“, upita ga.

„Da“, bio je u potpunosti siguran. Sigurniji nego što je ikada bio.

„Jesi li zvao Belu?“, upita Istvud.

„Čekam vaše odobrenje.“

„I ne želiš da mi kažeš gde si nestao na dva dana?“

Verner se nasmeši.

„Nijedan profesionalac ne otkriva svoje metode, kao što nijedan ozbiljan novinar ne otkriva svoje izvore. Njegov zadatak je da prikaže rezultate. A vi to želite. Rezultate.“

Istvud mu gestom dade dozvolu da se povuče. Verner se okrenu i pođe ka vratima. Baš u trenutku kada je bio na pragu i spustio ruku na kvaku, šef ponovo zagrme.

„Govoriš o rezultatima. Onda radi i pokaži ih. Veoma si blizu onoga čemu se neprestano nadaš. Ili ćeš veoma brzo nestati. Pronađi listu!“

Nakon što je uz ozbiljnu svotu novca uspela da dobije sobu rezervisanu za vlasnika u Hotelu Central park koji je vrveo od učesnika konferencije, Bela Koton spustila je svoje mišićave noge u toplu vodu. Zatražila je bazen, a za svotu novca koju je ostavila recepcioneru, tri puta višu od regularne, primili su je za tri minuta. Bela je imala svoje ubeđivačke metode i, u svakoj situaciji

u kojoj bi se našla, pronalazila je kreativno rešenje. Jednom prilikom imala je sličan problem u hotelu kada joj podmićivanje nije pomoglo. Izbacila je kroz prozor jednog gosta, sačekala policiju da završi posao, nakon čega je dobila sobu. Milton i Džulijus Henri, vozač i gorila, smestili su se u drugom hotelu, gde su morali da dežuraju u smenama kako bi joj u svakom momentu jedan od njih bio na raspolaganju.

Savetovala im je da odspavaju nekoliko sati, jer ih je čekala duga noć.

Telefon je zazvonio i na ekranu se pojavi figura đavola, označavajući dolazeći poziv. Bio je to Fišer.

GLAVA 11

Čarls je ušao u bar koji je u tom momentu bio zatvoren. U toku su bile završne pripreme za koktel, dok su se učesnici konferencije povlačili u sobe ili vraćali iz šetnje starim gradom. Nekoliko njih provodilo je vreme ispijajući pivo na stražnjem balkonu. Šef sale se pobunio kada je video Kristu da ulazi, ali su legitimacija i njen autoritativni pogled učinili da se brzo pribere. Sela je za sto pored poluotvorenih prozora koji su gledali na ulicu. Čarls joj se nasmeši i znatiželjno se smesti naspram nje. Konobar ih upita žele li nešto da poruče i Čarls zatraži jedan *singl molt* star dvanaest godina. Ne znajući šta da kaže, odluči da napadne.

„Odakle vam moj privatni broj telefona? Razumem da rumunska policija želi da otkrije šta se dešava, ali do mog broja teško je doći, čak i u Americi."

„Moguće. Ali Interpol je pun izvora."

Dakle, Interpol je bio u pitanju. Bilo bi previše za osobu poput nje da bude deo lokalne policije.

„Gospodine Bejkeru, hoćete li biti ljubazni i reći mi šta ste prepoznali na mestu zločina?"

„Da pređemo na ti", nasmeši se Čarls, ali, videvši koliko je Krista ozbiljna, nastavi dijalog persirajući joj.

„Nema smisla da vam bilo šta govorim, jer sam video isto što i vi. U krajnjem slučaju, možete pronaći informacije na Guglu ili Vikipediji."

Krista se osmehnu po prvi put.

„Ne treba nam Gugl. Imamo ozbiljnije izvore. Što se Vikipedije tiče, spisak grešaka nekad je duži od samih članaka."

„Slažem se u potpunosti. Pravo znanje ne može biti demokratizovano, za razliku od pristupa. Apsurdno je napraviti rečnik u kome svako može da napiše šta god mu padne na pamet."

„Ipak, njegova konsultacija ništa ne košta."

Bio je to ozbiljan argument, koji je često imao prilike da čuje, čak i od svojih studenata. Krista ga je pažljivo posmatrala.

„Dakle?"

„Evo šta ćemo", pažljivo pokuša još jednom da ljubazno razbije napetost i opusti atmosferu. „Igraćemo jednu igru. Ja odgovaram iskreno na jedno pitanje, vi odgovarate iskreno na jedno pitanje. I sve tako do koktela. Može?"

„Želite li da igramo istinu ili izazov? Mislite da smo u nekom vašem klubu na fakultetu?"

„Ne, mi smo u baru koji nam je u potpunosti na raspolaganju. Smrkava se. Napolju je lepo i zeleno. Atmosfera je prijatna. Može se reći romantična. Da, predlažem da igramo istinu ili izazov. Osim ako ne želite da me isprovocirate i dovedete u neprijatnu situaciju."

Krista htede da odgovori, ali u tom momentu konobar postavi čaše na sto. Okrenu se, zahvali mu i zagleda se u Čarlsa dok je ispijala hladnu *koka-kolu.* Odluči da pristane na ovaj uslov, ukoliko će joj to pomoći da sazna nešto.

„U redu. Šta ste videli?"

„Beli luk, kolac, ogledalo i krst. Dakle, sve što se povezuje sa vampirima. Izostavljena je dnevna svetlost, i ubica vampira, ali teško je materijalizovati te stavke. Ipak, počinilac je mogao da ih postavi."

Činilo se da je završio, ali Krista nije lako odustajala.

„Nastavite."

„Ako je ovo delo jednog vampira, pod uslovom da je tako nešto postojalo, a nije, onda nije moguće da je on ubica, zato što bi ga nešto od ovoga uništilo. Što znači da imamo posla sa veoma

kontradiktornim terminima. Ili ne. Ako je vampir ugrizao žrtve, onda je njegov najpokorniji sluga odneo tamo leševe i ostavio predmete kao neku vrstu obrnute poruke: ovo je delo ne-vampira. U tom slučaju, naravno, sluga nije bio transformisan u vampira jer je to bio jedini način da vampir ima potpunu dominaciju nad njim: tako što će ga ostaviti u životu. Osim toga, u priručnicima o vampirima retki su primeri da vampir žrtvu u potpunosti ostavi bez krvi. Po pravilu, popije veoma malo, samo toliko da utoli žeđ i da bi se zaražena žrtva transformisala u vampira. I sve tako. Potpuna kolonizacija. Zašto nije postupio po pravilu, zaista ne znam. Možda su mu vaše kolege bile simpatične i nije želeo da se dva dana nakon sahrane pokojnici pojave u policijskoj stanici tražeći dozvolu da rade u jednom mestu a da žive u drugom, kao što je bilo potrebno u vreme komunizma, jer bi u tom slučaju pretrnuli od straha. To je moje mišljenje. Šta tražite ovde?“

„Ovde, za stolom?“, odgovori Krista razmišljajući kako da zaobiđe odgovor.

„Nije fer. Prvo pravilo igre je iskrenost“, rekao je razigrano.

„Vas. Vas tražim.“

„Dobar pokušaj. Mislim na ovu zemlju, ovaj grad, ovaj bar.“

„I ja“, reče Krista i dodade: „Ovo je bilo baš lako pitanje. Dalje!“

„Nedostatak jezika, očiju i ušiju ukazuje na tri japanske statue, tri simpatična japanska majmuna, Mizarua, Kakizarua i Ivazarua. Jedan je pokrio oči zato što ništa nije video, drugi uši jer ništa nije čuo, treći usta jer nije želeo da govori. Poznati su po mnogim imenima – tri mudra majmuna, budući da su diskretni, tri mistična majmuna ili...“

„Ili omerta“, presekla ga je Krista.

„Da, postoje i druge varijante. Sigurno ne želite da ih čujete?“

Nije obratila pažnju na njegovu opasku i nastavila:

„Kôd ćutanja sicilijanske mafije.“

„Da, ali nije samo njihov. Kalabrijskoj i korzikanskoj mafiji svojstvena je ovakva pretnja smrću. Kao i njujorškoj, koliko ja znam.“

„Dakle, poenta je da ni po koju cenu ne smete ništa reći. To je direktna pretnja.“

„Pretpostavljam, upućena meni.“

„Poruka jeste namenjena vama.“

„Meni? Ukoliko pretpostavimo da nije bila kosmička tajna da ću biti ovde, kako je počinilac mogao znati da ćete me zvati i da ću prihvatiti poziv?“

„Znao je veoma dobro. Isto kao što sam i ja znala.“

„Aha, mislite da me poznajete. Ne znate ništa o meni. Osim nekoliko objavljenih radova.“

„Znala sam samo da ćete prihvatiti poziv. U svakom slučaju, moji pratioci bili su spremni da vas dovedu.“

„Rizikovali biste da dođe do diplomatskog skandala? Sumnjam. Ali hajmo dalje. Prekršio sam pravila, a to nije dobro. Sada je moj red da vam postavim pitanje. Želim da mi kažete sve što znate o meni.“

Krista pokuša da se pobuni, ali pomisli da bi bilo korisnije da odgovori i posle pita o najinteresantnijem elementu istrage. Đavolu. Znala je odakle potiče, ali nikako nije mogla da poveže kakvo bi značenje mogao imati u ovom kontekstu. Nije mogao da bude samo đavo. Nešto joj je nedostajalo, nešto mnogo značajnije.

„U redu. Ukratko. Vi ste nasledni prinstonac. Sa oca na sina. Vaš deda je bio nenadmašiv, vrhunski stručnjak u domenu formalne logike, prvoklasni matematičar, koji je dao veliki doprinos razvoju pragmatike. Vaš otac je nastavio njegovim stopama, kao profesor matematike na Prinstonu. Doduše, manje uspešan. Sa te tačke gledišta, više ličite na dedu. Možda zato niste bliski sa ocem. Zamak u kojem ste odrasli niste posetili više od dvadeset godina. Da bi vas video, vaš otac morao bi da vas poseti ili da vas nađe u gradu. Odgajio vas je deda, koji vas je upoznao sa tajnama

egzaktnih nauka. Tokom detinjstva, razvijao vam je inteligenciju različitim zagonetkama, ali vas je spremao i za borbu licem u lice. Usadio vam je strast prema oružju, iako je bio veoma razočaran kada ste se odlučili za vatreno oružje umesto mača. Posedujete impresivnu zbirku knjiga, revolvere i po dva mača iz svakog perioda. Zapravo, ne podnosite pištolj. Previše metaka. Previše lako za upotrebu. Vaš izbor je uvek revolver. Sa šest metaka. Proveli ste tri godine u srednjoj školi i završili fakultet sa dvadeset – Prinston, zar ne? Do dvadeset šeste godine napisali ste tri doktorata, ali to vam je dosadilo. Ponuđena vam je katedra na Prinstonu, koju ste odbili. Matematika nije postala vaše zanimanje, kao što je bila vašem ocu. I po tome ličite na dedu. Želeli ste avanturu i da sami zaradite novac. Posvetili ste se humanističkim naukama – filozofiji i istoriji. Nastavak dedine strasti. Imate hiljade objavljenih članaka na različite teme. Četrnaest napisanih knjiga do sada, sve šokantne, inovativne, raznovrsne. Nameravali ste da se bavite politikom. Napisali ste senzacionalnu knjigu o propagandi i cinično ste je primenili u šest senatorskih i jednoj predsedničkoj kampanji. Uvek ste pobeđivali. Posle su vas nervirali političari. Previše su vas prisvojili. Obraćaju vam se sa 'profesore', ali ne želite da vas povezuju sa univerzitetom. Užasan način za prekidanje porodične tradicije. Vi ste gostujući profesor. Uvek negde po svetu, uvek predajete o nečemu drugom. Vaši majstorski napadi predstavljaju otkrića onoga što mediji nazivaju najbolje čuvanom tajnom Abrahama Linkolna. Nakon toga i priča o Ričardu Trećem. Proslavili ste se kao najveći detektiv u polju kulture. Ne drži vas mesto, uvek ste u pokretu. U svakom smislu. To vam pričinjava najviše zadovoljstva. Strastveni ste kolekcionar. Imate poseban odnos sa predmetima. Kada bi vas neko video kako ih dodirujete ili kako pričate sa njima, pomislio bi da ste pomalo nastrani. Možda i jeste. Volite žene na jedan patološki način, iako ne preterujete u njihovom broju. Uglavnom ih nalazite u hotelima. Kao sada. A sada o đavolu!"

Gotovo da je ostala bez daha. Beše to hitro izrečena bujica reči sa ciljem dobijanja onog što je zanima. Čarls je pažljivo posmatrao. Još više mu se dopala dok je govorila o njemu. Ne zato što je lepo pričala o njemu, ili zato što ga je toliko pažljivo proučila, već zato što je strastveno govorila. Bila je to neka vrsta strasti koja se nije mogla naslutiti u čvrstom i odlučnom stavu od jutros. Želeo je da vidi njenu reakciju, te je nastavio da je provocira.

„Sve ove informacije su javne ili polujavne. Osim priče o predmetima. Recite mi nešto jedinstveno, što ne piše nigde. Nešto što niko nije rekao o meni." Krista mu spremno odgovori na isti način:

„Znam da niste ovde zbog konferencije."

„Nisam? A zbog čega jesam?"

„Hajde da prestanemo sa ovim glupostima. Pričajte mi o đavolu, molim vas."

„Ah, đavo."

GLAVA 12

Interpol nije poput obične policije. U pitanju je ogromna baza podataka koju čini gomila analitičara, istražitelja i ekipa za intervencije koje uglavnom pružaju pomoć na logističkom nivou. Organizacija funkcioniše kao veza između različitih agencija za sprovođenje zakona. Interpol ne hapsi i ne interveniše ni pod kakvim okolnostima. Od velike je pomoći u situacijama kada određena kriminalna ili teroristička mreža pređe granice jedne zemlje. U tom slučaju povezuje različite tipove vlasti obezbeđujući, centralizujući i tumačeći informacije. Intervencije Interpolovih agencija mogu biti veoma značajne kada je u pitanju prevazilaženje pravosudnih i jezičkih barijera, i ograničen kapacitet dobijanja brzih i preciznih informacija na različitim delovima planete za rešavanje kompleksnih slučajeva. Njegova specijalnost je prekogranični kriminal. Osnovan je 1923. u Beču, na kongresu kriminalističke policije. Nakon samo dve decenije od osnivanja, nacistička Nemačka preuzela je Interpol i njegovo sedište preselila u Berlin. Po završetku Drugog svetskog rata preseljen je u Francusku, u grad Sen Klu, a 1989. u Lion. Zbog toga je broj telefona sa koga je zvala Krista počinjao sa +33. Sa skromnim budžetom, smešno malim, od oko sedamdeset miliona evra godišnje, i uz brojne skandale najviše korupcije, Interpolu je neophodno oživljavanje i novo lice. Njegov amblem čini globus proboden mačem, okružen grančicama masline, a ispod njega nalazi se vaga. Simbolika je jasna – međunarodni policijski organ koji se zalaže sa mir i pravdu.

Zbog izvanredne sposobnosti da povezuje neobične stvari, Krista je bila zaposlena u Interpolu još od fakultetskih dana. Bila je zaslužna za najznačajnije rezultate i dostignuća u organizaciji – od sprečavanja najmanje osam terorističkih napada širom Sjedinjenih Američkih Država i Velike Britanije do otkrivanja najvećih meksičkih heroinskih kartela koji su operisali širom sveta. Ovaj drugi slučaj ugrozio joj je život i doveo u opasnost fizički i mentalni integritet. Trebalo joj je skoro dve godine da zaleči rane i da se u potpunosti oporavi. Zahvaljujući svojoj inteligenciji i žrtvama koje je podnela tokom rešavanja ovog slučaja, a ne tražeći ništa zauzvrat, Ketrin Šumejker, Krista Vulf, ili Kejt kako su je ponekad zvali, osigurala je gotovo potpunu slobodu u okviru Interpola. Mogla je da bira zadatke, na raspolaganju joj je bio budžet veći od bilo kog drugog agenta i retko je polagala račune za svoje postupke.

Prvi zadatak koji je preuzela a da gotovo niko nije znao, bilo je rešavanje slučaja pod tajnim imenom Vampir sa Karpata. Centralnu ulogu u ovom slučaju imao je poznati američki profesor Čarls Bejker. Otvoreno je rekla svom šefu – koji je jedini znao na čemu radi i kome je polagala račune – da odlazi da ga prouči. S vremena na vreme slala je poneki izveštaj i tražila novac. Saznala je sve o njemu u godini u kojoj ga je pratila na svakom koraku.

U tom trenutku sedela je ispred profesora i sa nestrpljenjem očekivala da čuje njegovu verziju priče o prethodnim događajima.

Čarls se promeškolji, zagrize gornju usnu i pomisli kako da počne. Malo kasnije reče:

„Pretpostavljam da znate šta simbolizuju tetovaže i crtež, kao i moja vizitkarta. Ispričaću celu priču, kako bismo došli do pravog zaključka. Budući da sam dešifrovao sve simbole od kojih je sačinjena poruka, evidentno je da je ne razumemo.“

„Dakle?“, odvrati samouvereno Krista.

„Dakle, nalazimo se u situaciji u kojoj razumemo slova jednog jezika, zato što ih koristimo i u našem jeziku, ali ne poznajemo pravila na osnovu kojih se formira tekst. Samim tim ne razumemo značenje teksta. Recimo da smo Norvežani, a imamo tekst na španskom. Nećemo moći ni da pretpostavimo o čemu se radi, jer ne znamo ni reč španskog i nemamo predstavu o nekom srodnom jeziku. Otprilike smo u takvoj situaciji. Dakle, šta zapravo znamo o đavolu u gaćicama,

kako sam ga nazvao? Danas je on presmešan lik, koji kao da je izašao iz nekog crtanog filma, a pre šest stotina godina njime su zastrašivali ljude. U stvari je u pitanju ilustracija koja se pojavljuje na strani dvesta devedesetoj knjige koja se dugo smatrala najobimnijim jednotomnim izdanjem na svetu. Zbog toga je nazvana *Codex Gigas.* Teška je otprilike osamdeset dva kilograma, duga skoro jedan, a široka pola metra, i visine od oko dvadeset centimetara. Dugo je spadala u jedno od svetskih čuda. Pergamenti od kojih je sačinjena proizvedeni su od čiste kože, za šta je bilo potrebno sto šezdeset magaraca. Legenda kaže da ju je napisao monah Herman tokom samo jedne noći 1229. godine u benediktinskom manastiru u Češkoj. U pitanju je Manastir Podlažice koji pripada selu Hrudim. Brat Herman prekršio je zakletvu – postoji posebna rasprava na ovu temu, o kom prekršaju je reč. Pretpostavljam da je kažnjen zbog kršenja zakletve o celibatu. Bratstvo benediktinskog manastira donelo je kaznu da ga živog zazidaju."

„Ta knjiga je Biblija, zar ne?"

„Da, u pitanju je Biblija. Odmah ću preći na tu temu. Kako bi izbegao presudu, Herman je zamolio za oproštaj obećavši da će tokom jedne noći učiniti nešto izuzetno. Benediktinski monasi odlučili su da mu pruže šansu. Narednog jutra knjiga je bila gotova. Šta bi drugo jedan monah mogao da napiše osim Biblije? Samo što je to bila Biblija kao nijedna druga. Mnogo sam istraživao kako su reagovali ostali članovi bratstva, ali nigde nisam mogao da pronađem bilo šta o tome. Dalje podatke o njoj nalazimo u nešto drugačijoj vrsti dokumenta. Preneta je u manastir u Sedlaku, a zatim u benediktinski manastir u Brumovu. Smatra se da je doneta ovde 1477. godine."

„Rekli ste da to zapravo nije Biblija."

Čarls je pogledao i pokušao da joj pročita sa lica u kom pravcu navodi razgovor i šta zapravo želi da sazna. Sve ove informacije bile su dostupne.

„Da nastavim izlaganje. Znam da želite da me navedete na priču o đavolu, ali, ukoliko želimo da dešifrujemo poruku, dakle tekst na našem imaginarnom jeziku, moramo je postepeno analizirati. Nikad ne znate kako logički tok informacija može dovesti do rešavanja misterije. Verujte mi. Imam nešto iskustva."

„U redu", rekla je smešeći se. „Neću više ništa govoriti. Samo što sam veoma žedna."

Pogledom je potražila konobara koji je završio sa sređivanjem i, kako uopšte nije gledao u njenom pravcu, povika za njim.

„To je problem sa svim konobarima. Na celom svetu. Ne znam da li ste primetili, i on sve vreme šeta okolo pogleda prikovanog za pod. Kao da su obučeni da se tako ponašaju. Veoma često imam osećaj da se namerno tako ponašaju."

Kelner se približi stolu. Krista naruči još jednu *koka-kolu.* Čarls upita da li je dozvoljeno pušenje. Konobar mu odgovori da su prozori otvoreni i da neće biti problema. Čarls je sačekao da se vrati sa porudžbinom, kako ne bi morao da prekida svoje izlaganje. U međuvremenu je zapalio cigaretu i povukao dva duboka dima.

„Gde smo stali? A, da. Izgleda da je tokom 1594. vladar Rudolf Drugi, koji je imao evidentne psihičke probleme i bio kolekcionar različitih bizarnih predmeta, pronašao ovu knjigu. Učinila mu se zanimljivom i uvrstio ju je u svoju neobičnu zbirku. Za vreme Tridesetogodišnjeg rata, švedska vojska je 1648. nemilosrdnim napadom zauzela Prag i konfiskovala knjigu. Danas je izložena je u Kraljevskoj biblioteci u Stokholmu i dostupna je svakom posetiocu. Zato i dalje ne razumem zbog čega predstavlja toliku misteriju. U muzeju je čuvaju grifoni i nije zaštićena od posetilaca metalnim zaštitnim poklopcem. Pristup knjizi je slobodan. Mislim da to u ovom trenutku nije važno, jer vas zanima njen sadržaj. Čine je Stari i Novi zavet. Zapravo, Stari zavet je bio verzija *Vulgata*, odnosno latinski prevod Svetog pisma sa hebrejskog, koji je prilagodio Sveti Jeronim i kasnije priznala Katolička crkva, što znači da nedostaju dve knjige. Da bi priča bila zanimljivija, mada i sam imam nekoliko teorija na ovu temu, u njoj su bile prepiske dela *Judejske*

starine i *Jevrejskog rata* Josifa Flavija kao i jedan od najfascinantnijih poduhvata starog veka, enciklopedija *Etymologiae* Isidora od Sevilje. Isidor je bio izuzetno ambiciozan i nameravao da u jednoj knjizi obuhvati sva dosegnuta svetska saznanja do sedmog veka. U knjizi *Codex Gigas* bilo je i nekoliko praških hronika, lista sveštenika manastira u kome je monah Herman boravio i jedan *necrologium,* odnosno zbirka životopisa preminulih.“

„Zašto govorite u prošlom vremenu?“

Čarls je iznenađeno pogleda.

„Da, sve vreme govorite bilo umesto jeste, sadržala umesto sadrži.“

„Bila, jeste. Verovatno meni svojstven način govora."

„Ne. Vi nikad ne kažete nešto slučajno. Stalno pazite kako se izražavate. Dakle? Zašto, koristite prošlo vreme?“

Ne može ništa da joj promakne, mislio je Čarls. Moram biti izuzetno obazriv ukoliko želim nešto da prećutim.

„Zato što joj nedostaju stranice. One o kojima sam govorio još su deo knjige, ali i dalje niko ne zna šta je sa stranicama koje nedostaju. Da završim, u knjizi se još nalaze medicinski radovi Hipokrata, Teofila itd. Sada sledi najinteresantniji deo. Povrh svega, svuda se prepliću tekstovi o isterivanju đavola, magične formule, sve vrste mističnih obreda, mnoštvo nasilnih izraza, podsticanje nasilja u praksi isterivanja zla kao i medicinske formule za različite primene od epilepsije do groznice i mnoge druge. Ova neobična knjiga sadrži samo dve ilustracije. Intarzije u crvenoj, plavoj, žutoj i zlatnoj boji, precizno iscrtana velika slova, impresivne stilske ujednačenosti bez obzira na njenu veličinu, predstavlja zaista ozbiljan poduhvat za jednu osobu. Nemoguće da je sveštenik bila potrebna samo jedna noć.“

Konobar se približio i nevoljno im saopštio da je vreme za zatvaranje, jer se i on mora pripremiti za koktel. Čarls izvuče iz džepa novčanicu od sto dolara i zamoli ga za još koji minut. Konobar zadovoljno prihvati. Pamtiće taj bakšiš do kraja života.

„Knjiga sadrži samo dve ilustracije, to su ’Nebeski grad’ i đavo o kome je reč. Legenda kaže da je Herman sklopio dogovor sa đavolom kako bi mogao da je napiše tokom noći i izbegne kaznu.“

„Odatle ime Đavolja Biblija?“

„Tako je. Govorilo se da je prokleta. Uništena su sva mesta na kojima je čuvana u srednjem veku, zapravo izgorela su do temelja. Celokupnu misteriju o njoj održava samo legenda. Samo što...“

Okrenuo se, razmišljajući da li je prikladan trenutak da nastavi sa izlaganjem. Inspektorka nije protumačila ovu pauzu na pravi način, te se nadovezala na Čarlsovu priču.

„Ne znamo ko ti je poslao poruku, aludirajući da ništa nisi video ni čuo i, ako ne držiš jezik za zubima, završićeš kao oni jadnici koje smo našli u pasažu.“

Čarls je uočio promenu u njenom govoru. Nasuprot strogom izlaganju i uzdržanom stavu koji je Krista imala, sada je bila opuštenija, a atmosfera je postala intimnija.

„Ili znamo?“, upita Krista.

„Ne, ne znam i nisam zainteresovan za otkrivanje. Uostalom, kakve veze ima *Đavolja Biblija* sa tim? Osim ako...“

Krista ga je znatiželjno pogledala. Izgleda da krije nešto.

„Trenutno pišem knjigu, baš na ovu temu. Ima veze sa delom *Codex Gigas* i Vladom Cepešom. Samo što za ovu knjigu još niko ne zna. Čak ni moj izdavač. U pitanju je sirov materijal koji čuvam na svom kompjuteru.“

„Možda si otkrio nešto, kao i svaki put, i neko ne želi da objaviš šta znaš. Treba logično da

sagledaš situaciju.“

„Misliš li da mije neko hakovao kompjuter? Ko? Kada? Imam veoma dobar antivirus. Jedan prijatelj ga je izradio specijalno za mene. Rekao mi je da je zaštićen bolje od CIA.“

„Gde ti je sada kompjuter?“

„Gore u sobi.“

„Kada kompjuter ostaviš bez nadzora, osoba koja ima motiv može da ukrade bilo šta i bilo kad. Kopiranjem informacija na fleš-memoriji, CD-u ili čak hakovanjem dok si povezan na internet a da ni ne primetiš. Može čak i da instalira uređaj za dekodiranje i prenos podataka kući ili u nekom od hotela u kome povremeno boraviš.“

Čarls je zabrinuto pogleda. Bez obzira na ona tri zločina, do tog trenutka imao je utisak da je u pitanju delo nekog ludaka koji želi da se poigra sa njim, a da u isto vreme navede policiju u pogrešnom pravcu. Mogao ih je ubiti iz razloga koji nije imao nikakve veze sa njim. Sada više nije bio tako siguran. Krista je shvatila o čemu razmišlja, pa mu ponovo izađe u susret.

„Dakle, šta imamo? Nekog ko ti je hakovao kompjuter. Znači, ima resurse. Nakon veoma precizno isplaniranog i počinjenog ubistva, uspeo je da ti stavi do znanja da ne objavljuješ šta si otkrio, inače ćeš završiti kao ona trojica. Ako kažeš da je radnja knjige povezana sa *Codex*-om i Drakulom, ovo je jedino logično objašnjenje. Treba ponovo da pročitaš šta si napisao, da sagledaš stvari iz drugačije perspektive. Pokušaj da razumeš koji segment tvog otkrića može ugroziti nekog.“

Čarls odmahnu glavom i zagleda se u jednu tačku. Slušajući Kristu, kao da je slušao sopstvene misli. Iznenada je ustao. Izgleda da je shvatio o čemu se radi.

„Jedino ako... Moram do sobe da proverim nešto. Treba da se presvučem i istuširam. Moram ostati na koktelu. Ljudi koji su došli zbog mene nisu imali prilike da me vide. Nadam se da ćeš doći“, reče Čarls nestrpljivo iščekujući da se domogne kompjutera.

Razumela je potrebu da bude sam. Odgovorila je da će doći, ali da se i ona mora pripremiti.

GLAVA 13

Dok su Krista i Čarls diskutovali o značenju događaja koji su se odigrali tog dana, neko je pomno posmatrao njihov razgovor. Izvan prostorije bara hotela, pažljivi posmatrač mogao bi da uoči na klupi centralnog parka čoveka nešto starijeg od šezdeset godina. Obučen u stari, iznošeni kaput mirno je sedeo i gledao preko parka, kroz prozor hotela. U krilu je držao onu braon fasciklu poput akten-tašne, kao poslušni učenik koji očekuje svoj red da izađe na tablu. Ovaj misteriozni čovek, koji je prethodne večeri pokušao da dođe do profesora, polako je gubio strpljenje. Mora neopaženo doći do Čarlsa, pronaći ga samog i voljnog da sasluša. Do tada je bilo nemoguće, zbog ludila sa celom pričom oko pasaža. Znao je da Bejker odlazi narednog popodneva i više nije bilo vremena za čekanje. Dok ih je posmatrao, razmišljao je kako da neopaženo uđe u hotel. Da je imao još koji par očiju, imaginarni posmatrač primetio bi u zgradi naspram hotela da Džulijus Henri nosi neobičnu, veoma usku torbu. Naš pažljivi imaginarni posmatrač bio bi u prilici da vidi kako se Džulijus penje i nakon dva minuta uključuje svetlo na prvom spratu zgrade. Uočio bi još jednu misterioznu osobu koja stoji iza čoveka u kaputu i ne ispušta ga iz vida. Bela je imala svoje ljude na terenu, uključujući i krupnog policajca na platnom spisku, kako bi tačno i precizno procenili svakog ko nije deo logičnog razvoja događaja – konferencije i lokalnih vlasti – i ko pokuša da stupi u kontakt sa profesorom. Jednom od svojih ljudi naredila je da motri na neznanca, nakon njegovog pokušaja da uspostavi vezu sa Čarlsom. Zadatak posmatrača čoveka u kaputu bio je da nadgleda i obaveštava šta se događa.

Telefonski poziv koji je Bela primila bio je mnogo prijatniji nego onaj u kolima. Verner joj je rekao da se odlično snalazi. Kako ne bi izgubio autoritet, saopštio je da operacija nije gotova i da je još moguće sve upropastiti. Dodao je da Bejkera ne smeju gubiti iz vida ni na trenutak, treba pratiti svaki njegov korak i, ukoliko bi mu život bio ugrožen, svi njihovi ljudi, uključujući i nju, morali bi se suočiti sa mecima ako bi to bio slučaj. Ne sme mu zafaliti nijedna dlaka sa glave. Ukoliko se profesoru približi neko nepoznat ili sumnjiv, treba ga temeljno ispitati, a ako je potrebno, eliminisati. Sada je na redu bila Belina inteligencija. Njene sposobnosti naročito su dolazile do izražaja na terenu, a odlikovala ju je brzina donošenja odluka u kriznim situacijama. U tim momentima nikada nije grešila.

Prestala je da broji koliko puta su joj ponovili istu stvar. Znala je plan i preduzela je sve mere predostrožnosti. Uprkos godinama koje je provela u službi instituta, znala je da je jedna greška u ovoj operaciji može koštati života. Zajedno sa svima koji su uključeni u njeno rešavanje. Nije imala gde da pobegne, niti da se sakrije. Našli bi je na kraju sveta. Institut se nije šalio kada su u pitanju bili ozbiljni ulozi. I to je dobro znala.

Bela se nije plašila, ali Vernera nije mogla da podnese. Prethodni šef bio joj je mnogo draži i veoma teško je podnela kada je bila primorana da ga živog zacementira u temelj auto-puta na jugu Španije.

Nakon završenog razgovora, obukla se nešto ležernije i uputila ka kući preko puta hotela. Džulijus Henri je tamo užurbano sklapao sadržaj svog misterioznog prtljaga.

GLAVA 14

Tokom pretrage dokumenata iz foldera u laptopu posvećenog novoj knjizi, Čarls nije uspeo ništa da nađe. Osetio se kao gubitnik. Pomislio je da je veoma umoran i da je vreme da se malo opusti na zakazanom koktelu. Ostaviće to da prenoći, a sutra će hladne glave razmisliti o svemu. Noć mu je uvek bila dobar saveznik. Izvadio je iz kofera pripremljenu garderobu i okačio iznad ogledala u hodniku. Tamnije pantalone i sako, *smart casual* stil uvek je pravi izbor za takve prilike. Dok se presvlačio, iz džepa mu je ispala ceduljica i pala na tepih. Prepoznao je ceduljicu koju je dobio tokom doručka prethodnog jutra. Otvorio ju je više iz dosade nego iz radoznalosti. Na njoj beše jednostavan crtež sačinjen od linija i krugova, skica nečeg nalik tornju koji se uzdiže iz nekoliko parova paralelnih linija i drugih normala koje se završavaju u obliku antena. Tačno u centru gornjeg dela, kula je imala sat skriven ispod obrnutog V. Prepoznao je barokni toranj Sat-kule iz starog grada. Ispod crteža bilo je ispisano velikim slovima: MAČ JE OVDE.

Kao što je Krista predosetila, pravi razlog Čarlsove posete Segešvaru nije bila konferencija na temu istorije srednjeg veka. Štaviše, profesor je insistirao na tome da konferencija bude tamo, iako njegova tema nije imala mnogo veze sa Transilvanijom. U suprotnom, njegova poseta Segešvaru bez određenog razloga bila bi sumnjiva. Nije želeo da rizikuje i izgubi ono za čime je toliko nestrpljivo tragao. Ubedio je kolege iz Svetskog udruženja istoričara da organizuju simpozijum tamo, iznoseći istovremeno, u njemu svojstvenom stilu, razumne i komične argumente. Promišljena strategija i ovog puta mu je uspela.

Pre nekog vremena s Čarlsom je kontaktirao tajanstveni neznanac, rekavši da poseduje nešto za čime profesorova porodica traga već duže vreme i da bi za adekvatnu naknadu mogao da postane vlasnik predmeta. Detalje nije mogao da otkrije preko telefona, ali je predložio susret u četiri oka. Način na koji je govorio neznanac, detalji o porodici koje mu je izložio, činjenica da ga je pozvao na kućni i mobilni telefon i ostavio jednako tajanstvene, dobro zaštićene poruke, gest za koji ne bi bio sposoban običan prevarant, ubedile su Čarlsa da pristane. Profesor je predložio da se sastanu na javnom mestu i ugovorio da mesto bude kampus Univerziteta Prinston, gde je držao predavanja. Zgrada Nasau, kod statua tigrova.

Za Čarlsa, kao i većinu uglednih prinstonovaca, posebno za jednog ljubitelja istorije, zdanje Nasau predstavljalo je jedno od mesta gde čovek uvek poželi da se nađe kad god ima vremena. Ova zgrada ima veliki istorijski značaj, a danas je sedište uprave i rektora univerziteta. Sagrađena 1783. godine i više puta postepeno obnovljena, po završetku je bila najveća zgrada sagrađena od kamena i najimpresivnija akademska građevina. Prinston je bio prestonica Sjedinjenih Država od jula do oktobra 1783, a zgrada Nasau sedište američke vlade i Kongresa Konfederacije. Čarls se sa zadovoljstvom sećao detinjstva kada mu je otac dozvoljavao da provodi sate pentrajući se po bronzanim tigrovima na ulazu zgrade. Ove statue donele su kolege Čarlsovog oca 1911. i njima zamenile postojeće lavove koji su krasili ulaz zgrade prethodnih trideset godina. Upravo ti tigrovi i trenutak kada je prema običajima univerziteta zasadio bršljan, bili su među njegovim najdražim sećanjima. Za mnoštvo svojih knjiga nalazio je inspiraciju u šetnjama kroz park ispred ove zgrade. Kao profesor, koristio je ovaj metod šetnje kroz park sa studentima, što je podsećalo na način rada peripatetičke škole Aristotela u antičko doba. Veliki filozof postavio je smernice naučnih disciplina, šetajući zajedno sa svojim učenicima kroz teritoriju učilišta. Bejker je ovakav metod smatrao izuzetno korisnim i stimulativnim za studente. Ceo američki akademski sistem ovakav način rada nasledio je od Grka. Kako je Bejker voleo da kaže, aktiviranjem nogu, aktiviramo mozak, stvarajući jedinstvo zdravog uma u zdravom telu.

Misteriozni neznanac došao je na sastanak i uručio fotografiju mača za koju je Čarls mislio

da je izgubljen. Zbirku mačeva koju je osnovao njegov deda i za koju Čarlsov otac nije pokazivao nimalo interesovanja, upotpunio je unuk. Zbirci je nedostajao još jedan predmet, kojim je njegov deda bio opsednut - jedan od mačeva Vlada Cepeša. Rumunski vladar dobio je ovaj mač na poklon od sultana Murata Drugog, onog dana kada je došao na presto Vlaške. Čarlsov deda je svoju opsesiju preneo na unuka i često potencirao da treba da je pronađe. Veoma dobro se sećao poslednjeg razgovora sa svojim dedom. Bio je u kampu za obuku, spremajući se za olimpijski mačevalački tim. Dedin telefonski poziv toliko ga je uznemirio da se prvim avionom vratio kući. Bilo je kasno. Deda je nestao bez traga i zauvek. Čarls i njegov otac uložili su veliki trud da ga pronađu. Deset godina trajala je potraga. Prevrnuli su svaki kamen, svaki detalj dedinog života, alarmirali sve vrste vlasti, ali bez uspeha. Nisu uspeli da ga nađu, niti da dođu do bilo kakve informacije.

Čarls se bezbroj puta prisećao tog razgovora, čak i u tom momentu, posle toliko godina. Razgovor sa dedom delovao mu je kao oproštajni telefonski poziv i plašio se da će izgubiti dedu zauvek iz života. Njegov deda insistirao je na sve načine, ponekad odlučno i otvoreno, a nekad nežno i patetično, da Čarls treba da posveti čitav svoj život traženju tog mača koji je uticao na njegovu sudbinu. Tačnije, mač koji je odredio njegovu sudbinu.

Mač sa fotografije bio je neobičan i veličanstven u isto vreme. Čarls ga nikada nije video, čak ni na slikama, iako mu je deda opisao tačno onako kako ga je u tom trenutku video na fotografiji. Svaki detalj je tačno odgovarao opisu. Dedina neumoljiva potraga za ovim posebnim predmetom trajala je više od pedeset godina. Za to vreme uložio je ogromne svote novca, formirao mrežu stručnjaka svuda po svetu, podmićivao kustose muzeja, angažovao privatne detektive i lovce na blago, ali je rezultat uvek bio isti – ni traga od mača. Kako bi pronašao mač, deda je ponekad lično odlazio na opasna mesta širom sveta, dok Čarls i njegov otac mesecima nisu znali da li je deda živ. Potkovan znanjem koje mu je deda preneo, a kasnije vođen sopstvenom radoznalošću, Čarls je postao jedan od vodećih stručnjaka na svetu u oblasti poznavanja oružja. Veoma često s njim su kontaktirali veliki muzeji, a naročito aukcijske kuće poput Sadebija, Kristija, Bonama, Čajna gardijana, Doroteuma, tražeći savete o različitim vrstama hladnog oružja – od bodeža do mačeva, od koplja do mačeta, od buzdovana do sekira. Nikad nije odbio nijedan poziv na ovu temu, potajno se nadajući da će se dugo traženi mač kad-tad pojaviti. Veoma često je uz pomoć posrednika kupovao predmete na aukciji i znao sve što se moglo znati o svakom delu sopstvene zbirke. Mač Vlada Cepeša i dalje nije našao. Pre nekoliko godina odustao je od potrage za njim, ubeđen da je ili reč o legendi ili da je mač nestao bez traga. Neznanac mu je rekao da je mač skriven u Segešvaru, da njegov vlasnik želi da ga proda pod uslovom da se primopredaja izvrši lično sa napomenom da sav rizik prenosa predmeta preko granice snosi kupac. To je bio osnovni razlog Čarlsovog dolaska u Segešvar. Poznavao je neznanca, bio je u njihovoj kući kada je bio mali, i bio je dalji rođak njegovog dede. Imajući u vidu neverovatnu sličnost između slike i preciznih opisa mača koje je nebrojeno puta čuo, odlučio je da pristane, iako mu je priča na prvi mah delovala besmisleno. Posetilac nije spomenuo ništa o osobi sa kojom je trebalo da se sretne i na kom će se mestu naći. Dao mu je samo vizitkartu sa brojem telefona, naznaku o imenu, adresi i ostalim podacima, i rekao je da će dobiti SMS sa datumom kada treba da dođe u grad. Dodao je da će pomenuti broj telefona biti isključen nakon prosleđivanja informacije o datumu i da će s njim kontaktirati za vreme boravka u Segešvaru. Na profesorovo pitanje o ceni mača, neznanac je slegnuo ramenima, okrenuo i otišao.

Nakon dolaska u Segešvar i tokom naredna dvadeset četiri sata, nije ispuštao telefon iz ruku nestrpljivo očekujući poziv. Sve više je bio ubeđen da je u pitanju prevara i sve što je želeo bilo je da se ponovo probudi i da što pre pobegne odatle. Pogledao je onu čudnu ceduljicu i pomislio da je ovo možda lekcija koju treba da nauči. Dosađivalo mu je i nerviralo ga svaki put kada bi neko

neočekivano želeo da stupi u kontakt s njim. Možda je došlo vreme da prestane s tim arogantnim i paranoičnim ponašanjem. Još jednom je pogledao ceduljicu, dvoumeći se da li da ode usred noći ili da ipak sačeka jutro. Dan je bio ispunjen neočekivanim dešavanjima i proveo je mnogo vremena čekajući taj trenutak, pa ta jedna noć neće moći mnogo toga da promeni. Preklopio je ceduljicu i na jednoj stranici ugleda do tada neopažen podatak. Ceduljica beše presavijena na četiri dela, a na poleđini je neurednim i u brzini ispisanim rukopisom pisalo: „Od tvog ujaka."

Setio se da mu je neznanac sa kojim se susreo na Prinstonu napomenuo nešto o daljem rođaku njegovog oca. Bilo mu je dosta razmišljanja i analiziranja. Odlučio je da siđe na koktel i skrene misli sa svega što se desilo u toku tog neverovatnog dana. Ne znajući zašto, presavio je ceduljicu, stavio je u novčanik na stolu i otišao da se istuširа.

GLAVA 15

U policijskom štabu agent Jon Pop bavio se formalnostima potrebnim za otpremanje leševa one tri žrtve pronađene u pasažu škole.

„Jesi li siguran da treba ovo da radimo? Da ne upadnemo svi u nevolju zbog toga?“, upitao je komandir češkajući se po glavi.

Njegov pokušaj da ubedi agenta da sačeka do jutra nije urodio plodom.

„Ako budemo čekali, raspašće se u potpunosti. Moraju stići u Bukurešt, na Institut za sudsku medicinu. Uostalom, nećeš imati problema, jer je SRI preuzeo slučaj.“

„Ne razumem zašto nisu poslali helikopter. Treba da voziš sam usred noći, sa ovim paketom.“

Nastavivši da piše, agent se nasmeja i reče:

„Ne plašiš se valjda da će se probuditi?“

Komandir nastavi da se češe po glavi olovkom, a njegov izraz lica ukazivao je na to da ipak razmišlja o takvoj mogućnosti. Agent se glasno nasmeja, ustade i prijateljski potapša komandira po ramenu. Ušavši u odsek, Krista zatraži agenta Popa. On se pojavi u baš trenutku kada je službenica sa prijemnog pulta htela da odgovori. Agent odmeri pogledom od glave do pete priliku koja je stala ispred njega i nastavi zadivljeno da zuri u nju. Krista beše odevena u crvenu večernju haljinu, uskog struka sa poprilično velikim šlicem. Visoke potpetice dodatno su joj isticale savršeno oblikovane noge. Zatvorena haljina pokrivala joj je leđa i vrat kao skriva nešto. Izgled je upotpunila elegantnom pismo-torbicom u kojoj je bio pištolj od kog se nikad nije odvajala.

„Ovaj šlic treba da nadoknadi dekolte?“, upitao je agent.

Krista se nije naljutila i povukla ga je malo u stranu.

„Imaš li malo vremena? Mislim da bi se situacija mogla iskomplikovati.“

Nakon razgovora, Krista mu je uručila ranac i uputila se prema hotelu.

GLAVA 16

Nakon što su Krista i Čarls napustili bar, pričekao je neko vreme u parku dok nije počeo koktel. Ugledne zvanice, sjajno raspoložene, ulazile su u bar glasno se smejući. Dobar provod bio je zagarantovan. Barmen je pojačao muziku. Da bi čuli jedni druge, gosti su morali da pričaju glasnije, a ukoliko bi imali ozbiljnije teme za razgovor, morali su da pređu u hol, ispred recepcije ili na terasu. Gotovo sve zvanice su stigle i on zaključi da je došao pravi trenutak.

Ustao je sa klupe i ubrzanim koracima krenuo ka hotelu. Krajičkom oka spazio je da se iza drveta, u blizini klupe na kojoj je sedeo, nalazi još neko. Imao je loš predosećaj i to ga je plašilo. Želeo je da se uveri kako mu se nije samo učinilo. Zastao je, ali isto učini i onaj iza njega. Pomislio je da nepoznati pratilac nije dovoljno vešt i, umesto da nastavi ka hotelu, skrenu levo i uputi se ka kraju ulice. Zaustavio se na semaforu kako bi se još jednom uverio da mu se nije učinilo. I pratilac se zaustavi. Pređe na crveno i posle zgrade skrenu naglo na početak ulice. Noć je obavila grad i ulica beše pusta. Jedna ulična svetiljka i prigušen snop svetlosti. Ugleda nekoliko metalnih kontejnera i sakri se iza njih. Nije prošao ni minut, a pratilac iz parka se pojavio i približio kontejnerima. Obuze ga panika kada je shvatio da nema kuda. Misteriozni pratilac pogledao je oko sebe, pošao malo napred, a zatim se vratio. Dosetio se da pogleda iza kontejnera. Čovek sa braon fasciklom u međuvremenu se sklonio i nepomično stajao iza prvog kontejnera. Tražio je nešto čime bi mogao da se odbrani, dok nije ugledao polovinu cigle odvaljenu iz zida stare zgrade iza koje se sakrio. Dok je nepoznati pratilac tumarao među kontejnerima, čovek u kaputu iznenada se pojavi iza njega i svom snagom udari ga ciglom po glavi. Ovaj se strovali na pločnik, a čovek se okrenu i užurbano se uputi ka zadnjem ulazu hotela u blizini terase. Usput se otarasio cigle. Predahnuo je kada je video gomilu ljudi na terasi i u holu. Znao je da je sada idealna prilika da prođe neopaženo. Mora proći kroz masu. Otišao je do recepcije. Vide da je recepcioner okupiran poslom i gostima, te slobodno krenu uza stepenice ka sobama.

U međuvremenu pratilac je došao sebi i u istom trenutku pozvao Belu, koja je odmah obavestila policajca zaduženog za čuvanje Čarlsove sobe. Policajac je stajao na vrhu stepenica, da ne bi delovalo kao da čuva kriminalca. Nije ni završio razgovor, a čovek u kaputu pojavi se blizu njega. Uspaničen, dohvati pištolj. Čovek u kaputu reagovao je brzo i bacio se na njega.

GLAVA 17

Da je prekinuo tuširanje makar dva minuta ranije, Čarls je mogao čuti dva pucnja u blizini njegovih vrata. Kao što bi ih sigurno čuli i ostali gosti hotela, da muzika i žamor nisu bili preglasni. Neko bi se popeo i pronašao policajca kako bez svesti leži u lokvi krvi. U momentu kada je čovek u kaputu pokušao da spreči policajca da puca, uhvatio ga je za ruku i pištolj je iznenada opalio. Refleksno, čovek okrenu ruku policajca i začu se još jedan pucanj. Ovog puta bio je usmeren ka policajcu. Sve se odigralo toliko brzo da nije imao vremena da shvati šta se desilo. Osetio je razarajući bol u stomaku. Bunovan od bola, čovek je uspeo da se uspravi i, dok mu je odzvanjalo u ušima, oteturao se do sobe 104 i snažno je otvorio. Čarls se pripremao da se brije kada je čuo iznenadni tresak vratima. Pomisli da je neko došao da ga pozove na zabavu ili da je stigla Krista. Obukao je bademantil i odškrinuo ulazna vrata. Čovek ih odgurnu i Čarls se prikova uza zid. Brzo je ušao, udario o fotelju i srušio se na istom mestu. Iznenađen, Čarls se uspravio i pogledom tražio predmet kojim bi se odbranio u slučaju napada.

„Ne plaši se. Neću ti učiniti ništa nažao“, reče čovek dok se polako okretao na leđa, grčeći se od bolova.

Čarls zatvori vrata kojim je bio odgurnut, brzo razmišljajući o tome šta se dogodilo i kako da reaguje. Vide kako se otkopčana košulja brzo natapa krvlju. Shvati da nije u opasnosti, polako se približi neznancu i htede da uzme telefon. Čovek ga zaustavi, stegnuvši mu ruku.

„Ne, molim te. Nemamo vremena“, izusti, previjajući se na fotelji i pokušavajući da umanji bolove.

„Moramo zvati hitnu pomoć. Krvarite.“

Čovek pogleda svoj stomak. Zavuče ruku ispod sakoa i reče:

„Svejedno neće stići na vreme. Radi se o nečemu mnogo važnijem od mog života“, teško dodade.

Zatim izvuče ruku punu krvi i pogleda je na trenutak. Čarls nije znao šta da radi.

„Sedi ovde, na krevet, i slušaj me. Ili...“

„Moramo preduzeti nešto. Ne možete tako“, prekinu ga Čarls.

„Imaš li votku?“, zapita čovek pokazujući glavom ka mini-baru.

Čarls klimnu glavom, izvuče flašicu votke i pruži je čoveku. Ovaj mu pokaza da ne može da je otvori, te Bejker odvrnu poklopac. Čovek iskapi celu flašicu, previjajući se od jačine bolova, i reče:

„Treba da odeš odavde. Što pre. Život ti je u opasnosti. Pogledaj ovu fasciklu, ali pre toga želim da me pažljivo saslušaš. Ne znam koliko ću moći da izdržim.“ Čarls se pobuni. Uze telefon i pozva recepciju. Čovek beše uporan, te dodade tiho:

„Daj mi samo pet minuta, a posle zovi koga god želiš.“

Na recepciji se niko nije javljao. Čarls dohvati mobilni telefon i posla Kristi poruku. *Help!* Iako je bio u bademantilu, odluči da izađe iz sobe i potraži pomoć. Kada se približio vratima, začuo je iza sebe:

„Panis vitae est!“

Čarls se skamenio. Veoma dobro se sećao tih reči. Od kuće u kojoj je odrastao, pa sve do srednje škole. U vinskom podrumu, na istočnom zidu, nalazio se crtež Zemljine kugle u koju je bio zaboden mač, a ispod njega beše ispisano velikim slovima „Hleb je život“. Mislio je da su u pitanju poslovice koje je voleo i poštovao njegov deda. Beše to jednostavna rečenica bez ikakvog značenja. Setio se da mu je deda, pre nego što je nestao, zajedno sa zaduženjem da nađe neobičan

mač, ponovio i ovu rečenicu. U dedinom glasu ove reči imale su konačno značenje. Izgovorena rečenica uspela je da zaustavi Čarlsa i probudi zanimanje za ono što je čovek uporno želeo da mu kaže. Krvavom rukom čovek dade znak Čarlsu da sedne na krevet i ovaj ga posluša. Želeo je da ga pita šta se desilo, ali pomisli da bi time samo izgubio na vremenu. Odluči da ga sasluša. Krista bi trebalo da naiđe u svakom trenutku.

„Nemamo mnogo vremena. Zato ću ti ispričati sve što mogu, dok ne izgubim svest. Imajući u vidu tvoje znanje, strast i sve što si proučavao o srednjem veku i Cepešu, verujem da ćeš dopuniti praznine koje nedostaju. Važno je da ozbiljno shvatiš sve što se dogodilo ovih dana."

Čarls pomisli da čovek ne govori povezano i da na ovaj način pokušava da sabere misli. Sa druge strane, nikad nije video da se neko žrtvuje sa tolikom posvećenošću bez ikakvog razloga. Kakva se to tajna krije iza ovakvog ponašanja? Načuljio je uši dok je u mislima pokušavao da nađe rešenje kako bi pomogao ovom jadnom čoveku.

„Znaš li šta se desilo 3. marta 2004?", upita čovek.

Dok je Čarls razmišljao šta da odgovori, čovek nastavi:

„Srušila se sama od sebe, u do tada nezapamćenoj katastrofi, jedna od najznačajnijih kulturnih institucija u Evropi. Šteta je procenjena na devetsto miliona evra. Najvažnija nemačka opštinska arhiva ostala je pod ruševinama."

„Znam. U Kelnu", odgovori Čarls. Njegova strast i posvećenost izučavanju srednjeg veka navela ga je nekoliko puta do arhive u Severinštraseu, u gradu koji je bio prestonica Severne Rajne – Vestfalije. Zgrada se srušila pod sopstvenom težinom. Njen temelj srušila je građevinska kompanija koja je verovatno nameravala da na tom mestu započne rad na novoj liniji metroa. Čarls je bio zaprepašćen prizorom ogromnog kratera koji je video na televiziji. Delovalo je kao da je meteor udario u zgradu. Izgubljeno je preko šezdeset pet miliona opštinskih istorijskih dokumenata, više od sto hiljada mapa, radova nobelovaca, preko petsto hiljada fotografija. Veći deo kasnije je pronađen, ali ne i kompletiran u potpunosti.

„Okrivljeni su nesavesni i nesposobni građevinski radnici koji su radili na liniji metroa, korumpirani službenici gradske skupštine, čiji su funkcioneri bili u mafijaškim vezama sa velikim građevinskim kompanijama. Istina nije otkrivena u potpunosti, jer je malo ko znao."

Zastade, gotovo odahnuvši. Zamoli Čarlsa da mu pomogne da skine sako i zatraži čašu vode. Krv prekri gotovo čitavu košulju. Čarls uzdrhta od ovog prizora.

„Znam da deluje neverovatno, ali zgrada je srušena namerno. Počinioci su verovali da krije dokument koji je od izuzetne važnosti za čovečanstvo. Dokument koji ti moraš da nađeš."

Čarls je bio naklonjen egzaktnim naukama i nije verovao u bilo koji vid teorije zavere. Nije mu izgledalo da ovaj čovek halucinira ili da mu preti, ali, da nije bio u ovakvom, bespomoćnom stanju, sigurno bi ga izbacio iz sobe. Sve što ga je snašlo u proteklih nekoliko dana učinilo ga je obazrivijim.

„U igri su dve varijante. Ili je knjiga uništena, ili su je pronašli ispod ruševina. Među pripadnicima tima koji je kasnije radio na raščišćavanju mesta i iskopavanju dokumenata bilo je infiltriranih članova tajne organizacije."

„Nemoguće. Nekoliko puta bio sam u arhivu u Kelnu. Ako su oni o kojima govorite imali moć da na taj način unište zgradu, zašto jednostavno nisu ušli i uzeli željeni predmet?"

„Pokušali su. Bili su sigurni da je predmet bez znanja arhivatora sakrio čovek koga su počeli da prate nekoliko dana pre toga.... Već nekoliko stotina godina pokušavaju da se domognu tog dokumenta i prate svaki trag njegovog kretanja. Na svu sreću bezuspešno, iako su često bili veoma blizu svog cilja. Gotovo trideset kilometara rafova ispunjenih kutijama sa uredno složenim dokumentima. Trebale bi im godine da ga pronađu, s obzirom na to da nisu znali gde je sakriven. Nisu smeli rizikovati da se pojavi neko i ponovo ga odnese. Zato su reagovali na takav način.

Pretpostavljam da je to bila odluka više sile“, reče čovek nasmejavši se nostalgično.

„Ne razumem. Da li je dokument o kome govorite bio sakriven tamo?“

„Nije. Navedeni su da veruju da jeste. Knjigu je poslednji put spasao tvoj pradeda. Brat moga dede. Bilo je to u Londonu, 1888. Sada je red na tebe. Tvoj život više neće biti isti.“

Čarls pokuša da shvati u kom je rodu sa čovekom u fotelji. Znači, ovaj čovek je rođak njegovog oca. Ipak su u rodbinskoj vezi otkrivenoj pod čudnim okolnostima. Sada mu je bila jasna njegova upornost, zajedno sa svim naporima koje je uložio da dođe do njega. Čarls pomisli na Kristu. Zašto je još nema?

„Znam, deluje da haluciniram. Posledice onoga što sledi su nezamislive. U pitanju je sudbina celokupnog čovečanstva. Ljudi koji žele knjigu spremni su na sve. Moraš da pobegneš što pre. Bez obzira na to šta se dešava u tvojoj blizini. Čuvaj leđa. Ma koliko poverenja imaš u nekog drugog, sve što možeš zadrži za sebe. I zaštiti knjigu. Čak i po cenu života. Kao što je učinio i tvoj deda.“

Sudbina celokupnog čovečanstva? Teorija zavere, mislio je Čarls koji nikad nije obraćao pažnju na ikakve teorije zavere. Iako ih je obelodanio nekoliko i mnoge ismevao. Otkad je otkrio i objavio one dve, osećao se veoma frustrirano jer mu niko nije verovao i postao je rezervisaniji u ishitrenim zaključcima. Pamtio je koliko je užasan osećaj znati i otkriti istinu kada ti se drugi podsmevaju. Od tada je odlučio da, ukoliko se ponovo suoči sa bilo kojom teorijom zavere, makar bila i najbanalnija, sasluša do kraja umesto da ismeva onog ko je izlaže. Ali, da njegov voljeni deda, oličenje neiskvarene dobrote, bude u centru jedne teorije zavere! To je zaista bilo previše. Kao da mu je pročitao misli, čovek u fotelji nastavi:

„Nije mogao ništa da ti kaže. Smatrao je da nisi spreman. Znao je da veoma ličiš na njega, da moraš odrasti, kao što je i on sam morao, i shvatiš da je ovaj svet mnogo više od logičkog skupa tačnih objašnjenja. Nije želeo da te inicira.“

„Da me inicira?“, upita Čarls nadajući se da ovaj čovek neće skrenuti sa teme o teoriji zavere na temu tajnih društava.

Nije želeo ponovo da sluša o masonima i templarima. Takve priče smatrao je detinjarijama. Prekinuvši mu tok misli, čovek dodade:

„Istraživao si mnogo o Vladu Cepešu. Koliko znaš o periodu između njegove prve i druge vladavine? O periodu njegovog izgnanstva?“

„Ponešto. Samo onoliko koliko sam našao u arhivama. Veoma dug period sa oskudnim izvorima podataka. Rekli ste da je misteriozni predmet knjiga?“

„Biblija.“

Opet Biblija. Nikako da pobegne od toga. Čarls pretpostavi da je reč o jednoj te istoj.

„Đavolja Biblija?“, upita Bejker.

Čovek se iskrivi od bola i zapita:

„Đavolja?“

Čarls reče čoveku da mora pozvati hitnu pomoć. Ovaj ga pogleda odlučno i kategorično, te Čarls odustade od ovog poziva, ali je poslao Kristi poruku. Zatim je iz frižidera uzeo po flašicu viskija i votke i pružio ih čoveku.

„Ne razumem šta hoćeš da kažeš. Ne, nije u pitanju *Đavolja Biblija,* već Gutenbergova. Prva Biblija. Prva knjiga ikada štampana, i to novcem Vlada Cepeša.“

Pružio je ruku ka braon fascikli.

GLAVA 18

U sobi susedne zgrade svetla su bila ugašena. Troje saradnika postaviše stalak. Umesto snajperske puške, na mestu gde je trebalo da bude cev, namestiše neku vrstu predmeta u obliku prizme crne boje. Milton stavi tamne naočare. Na ušima je imao velike slušalice. Sa druge strane prizme pružala se antenica od prozirnog materijala. U susednoj sobi, na monitorima dva laptopa Bela je pratila domen Miltonovog naučnofantastičnog uređaja. Pomoću ultraljubičastih zraka, aparat precizno podeli ulicu na mrežu koju nije bilo moguće uočiti golim okom. Na jednom od ekrana skenirane su sve vrste podataka. Bela je uspostavila satelitsku vezu i Vernerovo namrgođeno lice pojavi se na drugom ekranu.

„Jesmo li unutra?“, upita Verner.

„Da“, odgovori Bela.

„Dobro. Povežite me.“

U Belinoj sobi mogao se čuti razgovor koji je Čarls vodio sa strancem. Na ogromnom ekranu Vernerove privatne kancelarije, u istoj zgradi gde se nalazila i Istvudova samo jedan sprat niže, simultano su prenošeni podaci sa Belinog kompjutera. Detaljno je ispitana laserska mreža kojom je ulica bila podeljena. Istovremeno je radilo nekoliko softvera. Program za prepoznavanje lica skenirao je zvanice koje su se mogle videti kroz širom otvorena vrata bara, identifikovao ih i uredno klasifikovao na donjem delu ekrana. Štaviše, identifikovan je svaki automobil koji je prošao kroz ulicu, a brojevi registracija proveravani su u najsloženijoj bazi podataka. Milton je upravljao prizmom i kontrolisao njen rad u svakom trenutku. Verner je pažljivo slušao razgovor u Čarlsovoj sobi. U jednom trenutku na površini pravougaonika pojavi se Krista. Razgovarala je sa danskim profesorom koji je očajnički pokušavao da joj se udvara. Aparat je bio najbolji Vernerov izum. Bio je u tajnom vlasništvu instituta, ali je Verner znao da bi njegova vrednost na crnom tržištu prevazišla nekoliko miliona dolara.

Stigavši do hotela, Krista je odmah otišla do bara. Nije videla Čarlsa, pa je odlučila da pričeka. Prišao joj je ljubazni danski profesor i počeo da se udvara na veoma simpatičan način. Dok je razmišljala zašto još nema Čarlsa, ugleda kako policijski automobil rotacijom osvetljava celu ulicu i parkira se ispred hotela. Približila se recepciji. Pogledala je telefon i videla dve Čarlsove poruke. Komandir i njegov pomoćnik probijali su se kroz gužvu u holu hotela. Krista se pope uza stepenice i pritisnu taster za brzo povezivanje sa agentom Popom. Na stepenicama je bila gomila okupljenih ljudi, dok je recepcioner sa telefonom u ruci stajao na spratu i preneraženo gledao u telo policajca. Dok je prolazila pored njih pokazujući legitimaciju, reče nešto u telefon. Uputi se ka Čarlsovoj sobi sa leve strane hodnika i ugleda kapljice krvi koje su se prostirale sve do sobe 104. Vešto izvadi pištolj iz torbe.

Čarls otvori vrata. Izgledao je zapanjeno i potreseno. Tokom razgovora, njegov ujak izgubio je svest. I dalje nije paničio. Pokušavao je da se kontroliše i krenuo da se obuče. Navukao je cipele u trenutku kada je Krista ušla u sobu. Pregledala je sobu pokušavajući da shvati šta se desilo. Pogledala je Čarlsa, koji joj je odsutno odgovorio:

„Biblije su izmešane.“

Krista nije razumela. Čarls nastavi:

„Ono sa zločinom i porukom. Pomešali su Biblije. Ne radi se o *Đavoljoj Bibliji.“*

Krista pomisli da je Čarls u stanju šoka i odlučno reče:

„Krenimo. Odmah.“

Čarls htede da se obuče, ali ga Krista zaustavi. Skinu njegovo odelo sa čiviluka, uze novčanik sa stola i gurnu profesora ka terasi, a zatim pogleda iza zavese. Čarls se pobuni.

„Dole je policija i jedan mrtav policajac. Biće u sobi za nekoliko minuta. Veruj mi.“

Shvatio je šta je htela da kaže. Uzeo je telefon i braon fasciklu. Začu se kočnica automobila. Krista preskoči ogradu terase i povuče Čarlsa za ruku. Nije se protivio. Na trotoaru, na samo pola metra ispod terase, pojavi se hladnjača.

Na ogromnom ekranu u kancelariji Verner je imao šta da vidi. Profesor renomirane obrazovne ustanove, jedne od pet najboljih na svetu, gospodin Čarls Bejker sa Univerziteta Prinston, ogrnut bademantilom skače sa terase zajedno sa ženom u vamp haljini na krov hladnjače koja u punom gasu zaobilazi policijski automobil i odlazi niz ulicu.

Verner nije mogao da obuzda osmeh. Pomisli kakva bi to senzacija bila objaviti ovakvu sliku na internetu, poslati je CNN-u ili, još bolje, prikazati na Prinstonu jednu sekvencu koju je njegov kompjuter zabeležio.

Pre nego što je isključio kompjuter, ugleda nešto poput žvakače gume zalepljeno sa donje strane kombija. Bio je zadovoljan.

GLAVA 19

Hladnjača je najpre skrenula desno, a zatim levo. Na njenom krovu, Čarls se držao za jedan od stalaka za prtljag, a kako je bio ispružen dijagonalno, odupro se đonovima o šipku sa suprotne strane. Isto je učinila i Krista. Nakon trista metara, kada se uverio da ih niko ne prati, Jon Pop skrenu desno, pazeći da ne zakoči naglo, jer bi inercija mogla da zbaci ono dvoje sa krova. Izašao je kako bi im pomogao da siđu. Čarls je hteo da kaže nešto, ali se agent brzo vrati volanu i odvrati odsečno:

„Ulazite. Pričaćemo u vozilu."

Mesto suvozača bilo je veoma prostrano. Kamion je imao dva slobodna mesta i još nešto malo prostora do vozača, dovoljno da se smeste Krista i Čarls. Pored vozača bilo je dovoljno mesta za tri stopera, tako da je vožnja ovim vozilom mogla doneti dodatnu zaradu onom ko bi njime upravljao.

„Kakvo je ovo vozilo?", upita Krista.

„Najbolje što sam mogao da nađem u ovom trenutku. Neka vrsta hladnjače za prevoz sladoleda ili nečeg sličnog. Koristimo je odnedavno, otkad ju je policija konfiskovala. Nije bilo drugog načina da se prevezu leševi."

Čarls se u potpunosti oporavio od šoka i brzine kojom su se odigrali događaji. Bio je zapanjen, zbunjen, ali duboko iznutra njegov avanturistički duh nije se bunio. Sreća je uvek bila na njegovoj strani kada bi se našao u situacijama sličnim ovoj, koje su se mogle porediti sa akcionim filmovima. Uvek bi pronašao izlaz i za dlaku izbegao opasnost, a dalji razvoj situacije na kraju ga je dovodio do senzacionalnih otkrića. Bio je uveren da će ishod ove situacije biti isti. Fasciklu je sakrio ispod bademantila. Krista je uspela da mu spase odeću. Zapita agenta gde joj je ranac. Ovaj joj odgovori da je pozadi i zamoli je za malo strpljenja.

„Mogli bismo da naiđemo na prepreke na putu."

„Zar nemate legitimacije koje obično poseduju tajni agenti i koje im obezbeđuju prolaz bilo gde?"

Imali su. Krista se pitala da li ih je neko video kako iskaču kroz terasu na krov hladnjače. Ulica je bila prazna, dok su ljudi u hotelu bili preokupirani tamošnjim neočekivanim dešavanjima. Jedino što su mogli da primete bilo je da se vozilo pojavilo ispred hotela i nestalo nakon manje od minuta. Ništa više. Velika je verovatnoća da niko ništa nije primetio.

Komandir je pratio tragove krvi u hodniku hotela i došao do Čarlsove sobe. Pokucao je, a zatim zatražio rezervne ključeve od recepcionera. Na fotelji je ugledao polumrtvog čoveka koji je izgubio mnogo krvi. Pozvao je hitnu pomoć. Nažalost, bilo je prekasno. Čovek je preminuo u ambulantnim kolima na putu ka bolnici.

Policajac nije znao šta da radi. Otkad je postao komandir, jedini značajniji slučaj u kome je učestvovao bila je potera za lopovima sa fantomkama koji su nožem pokušali da opljačkaju banku. Banka je raspolagala malom svotom novca u blagajni, a o obijanju sefa lopovi su mogli samo da maštaju. Lopovi su se uspaničili kada su kroz prozor toaleta ugledali policijski auto. Ubrzo su uhvaćeni, a komandir je kasnije dobio odlikovanje i dodatno porastao u sopstvenim očima. Ova je situacija u potpunosti prevazišla njegove mogućnosti. Pet žrtava u toku jednog dana, među kojima i jedan njegov službenik, satanistički rituali, vampiri, đavoli, američki profesori. Bilo je to previše za njega. Jon Pop je otišao, Krista kao da je propala u zemlju, a od profesora ni traga ni glasa.

Pozvao je svog kuma, državnog sekretara Ministarstva unutrašnjih poslova u Bukureštu. Ovaj mu se nije javio. Zaključio je da je profesor ubica i da je njegov alibi prilično sumnjiv. Situacija je bila previše komplikovana da bi je mogao rešiti u toku jedne noći. Uveren da je završio

sa obilaženjem mesta zločina, odluči da ode kući, gde su ga čekale tri ćerke, supruga i tašta.

GLAVA 20

Udaljili su se tridesetak kilometara od Segešvara, kako bi bili sigurni da ih niko ne prati i da nisu ostavili tragove na putu. Niko nije progovorio ni reč tokom vožnje. Svakog ponaosob mučile su sopstvene misli. Vozilo se zaustavi u napuštenom skrovištu. Izašli su. Vozač otvori zadnja vrata. Smrad koji je dopirao iznutra bio je nepodnošljiv. Položeni jedan pored drugog, leševi su bili smešteni u tri vreće.

„Mislili smo da je u pitanju hladnjača“, zgroženo reče Čarls.

„Bila je, ali ne zamrzava više“, odgovori agent i pope se nazad.

Kristi dodade ranac i ona nestade iza vozila. Čarlsu pokaza još jednu praznu vreću i dade mu uputstva:

„U slučaju da se dogodi nešto, morate brzo ući u tovarni deo i smestiti se u ovu vreću kako znate i umete. Ako zbog kontrole moramo da otvorimo vrata, ne smete se pomerati. Ako mi traže da otvorim vreće, otvoriću prvu, u kojoj je onaj leš bez očiju. Ubeđen sam da neće zahtevati da otvorim ostale.“

Krista se vratila obučena u zatvorenu bluzu i crne pantalone sa džepovima, one koje nose pripadnici specijalne jedinice kada se kamufliraju preko noći.

„Profesor će ostati pored vrata“, dodade agent.

Dok se profesor oblačio, agent zapali cigaretu puštajući da mu se duvanski dim slobodno širi plućima.

„Gde ćemo sada?“, upita Čarls.

„Moramo u Bukurešt. Imamo oko dvesta pedeset kilometara. Nešto manje od tri sata vožnje, ako sve bude u redu“, odgovori agent.

„Molim vas da me ostavite u američkoj ambasadi.“

Kada su ponovo krenuli, Krista ga upita:

„Šta se dogodilo u sobi?“

Čarls nije odgovorio. Setio se kako nije stigao do Sat-kule. Mač će mu ponovo izmaći. Izgubiće svaki njegov trag.

„Moramo da se vratimo“, reče Čarls. „Moram se hitno vratiti u grad.“

„Ne dolazi u obzir. Zaboravite ovaj grad na neko vreme. Bez obzira na to zbog čega ste zaista došli. Morate naći drugo rešenje. Ovako je previše opasno.“

„Svi mi govore da sam u životnoj opasnosti. Tačno je, bilo je nekoliko užasnih zločina, zatim ona sumnjiva situacija sa mojom vizitkartom i na sve to poseta čoveka u mojoj sobi, koji mi je rekao da smo rod. Čini mi se da se sve to dešava ljudima u mojoj okolini, ne meni. Mogu li da znam zašto sam skočio sa terase kao Erol Flin? U bademantilu? Sve sam ostavio u hotelu.“

Krista je razmišljala šta da mu odgovori. I koliko može da mu kaže. Odlučila je da bude neodređena.

„U ovom momentu policija sumnja da si ti ubio čoveka u sobi, kao i policajca koji te je čuvao. Ne želiš da ostaneš tamo i ubeđuješ ih da nisi to učinio.“

„Policajac koji me je čuvao je mrtav?“

„Da, ubijen je, kao i čovek u sobi. Ubica je sigurno ista osoba. Verovatno je želeo da dođe do tvoje sobe, onaj čovek se neočekivano pojavio i tako ti spasao život. Ne verujem da želiš da rizikuješ.“

Mučila su ga pitanja i pokušavao je da shvati zašto bi neko želeo da ga ubije. Naročito tamo. Odluči da razmišlja o tome kada stigne u ambasadu.

„Zaboravio sam pasoš u hotelu. Ne znam ni kako ću se prijaviti u ambasadi.“

„Vi ste slavna ličnost. Tamo vas svi znaju, a u isto vreme ste i prijatelj ambasadora. Oslobodiće vas formalnosti.“

Ambasador mu zapravo i nije bio prijatelj. Primio ga je dva puta, kada je dolazio u Bukurešt povodom izdavanja nekih knjiga i kada mu je dodeljen počasni doktorat Univerziteta u Bukureštu. Jednom je prenoćio u ambasadorovoj privatnoj rezidenciji.

Prestao je da razmišlja o tome i otvorio braon fasciklu. Zapravo, jednu vrstu klasera sa metalnim oprugama za koje su pričvršćene folije. U svakoj foliji beše umetnuta po jedna foto-kopija. Čarls pažljivo pogleda nekoliko foto-kopija, navodno posebnog primerka Gutenbergove Biblije. Ako je bila istina, u rukama je držao foto-kopije prvih štampanih stranica u istoriji čovečanstva. Počeo je da lista, pokušavajući da se koncentriše. Uključio je svetlo za čitanje u kabini i pitao vozača da li mu to smeta. Agentu je ovo pitanje bilo simpatično i zabavno. Shvativši da je veoma važno profesoru, odgovorio je da mu uključeno svetlo neće smetati.

Dok je listao stranice prve štampane knjige, pred očima mu se ukazaše savršeno usklađeni tekstovi sačinjeni od slova jednake veličine. Čarls je veoma dobro znao kako izgleda Gutenbergova Biblija. Mnogo puta bio je u prilici da je proučava. Najbolje je poznavao kopiju iz Kongresne biblioteke u Vašingtonu, jednu od dve koje su se nalazile u Americi štampane na takozvanom velumu, odnosno obrađenoj telećoj koži. Zbog toga ga još jedna foto-kopija nije mogla impresionirati. Pažljivo je pogledao nekoliko stranica. Krista je posmatrala stranice i upitala:

„Je li ovo Đavolja Biblija?“

„Ne, Gutenbergova“, refleksno odgovori Čarls.

Podigao je glavu i zagledao se u Kristu. Primetio je koliko je želela da sazna šta se sve desilo te večeri, ali ipak nije insistirala iz straha da ne pomisli da ga previše pritiska. Cenio je njenu neposrednost i odlučio da joj otkrije ponešto. Nije žurio da stigne do ključnog momenta, već poče izlaganje po navici, kao što je činio sa svojim studentima.

„Kao što znaš, Gutenbergova Biblija je prvo ozbiljno štampano izdanje. Delo nemačkog kovača, osnivača prve štamparije u malom gradu Majnc, sredinom petnaestog veka. Većina smatra da je ovo najvažnije otkriće svih vremena. Sve do kompjutera.“

„Ali vi se ne slažete sa tim“, dobaci vozač, potpuno van teme.

Pokušao je da bude duhovit ili na bilo koji način simpatičan Čarlsu, koji nije obratio pažnju na njegovu opasku i nastavio izlaganje:

„Bilo je raznoraznih pokušaja štampanja i radova manjeg obima, ali ovo je prva inkunabula u istoriji.“

Kako ovo dvoje nisu razumeli ni reč, Čarls im brzo pojasni:

„Inkunabula je zajedničko ime za svaku knjigu štampanu pre 1500. godine u Evropi. Gutenberg je odštampao sto osamdeset Biblija. Do danas je očuvano četrdeset osam primeraka, a samo dvadeset jedan je potpun. Još se zovu B42, zato što na svakoj stranici ima po četrdeset dva reda. Međutim, postoje primerci sa četrdeset i četrdeset jednim redom. Napisana je na latinskom, kao i *Đavolja Biblija“,* reče smešeći se Kristi.

„To je sve?“, upita ona. „Stranice Biblije?“

Čarls nije odgovorio na njena pitanja, već je nastavio izlaganje:

„Ovo su kopije originala koji je štampan na velumu. Postoji samo dvanaest Biblija štampanih na materijalu od obrađene teleće kože. Ove fotografije su veoma stare i, kao što možeš da primetiš, u pitanju su delovi jedne od takvih Biblija. Vidi se po teksturi pergamenta. Ne znam gde su rasprostranjene, ali možemo proveriti. Čovek koji mi je doneo ovo, onaj iz moje sobe, tvrdi da je ovaj primerak drugačiji. Pokušavam da uočim po čemu se to razlikuje od ostalih.“

U brzini i podrhtavanju vozila, Čarls je pokušavao da se koncentriše. Agent ga je nakratko

pogledao i zapitao onim istim šaljivim tonom:

„Zar je moguće da neko čita tako nešto? Ta slova izgledaju kao tragovi nekog pauka koji je bio ubačen u mastilo, a kasnije pušten da slobodno šeta po stranici.“

Čarls se nasmejao na ovu opasku. Ovaj policajac je drugačiji nego što se čini, pomisli u sebi.

„U pitanju je *Textualis* ili *Schwabacher*, jedna vrsta varijacije. Forma gotskog alfabeta. Kombinacija vertikalnih i horizontalnih linija zaista izgleda kao paukova mreža. Ovakav stil više nije uobičajen, a karakterističan je za gotsko pisanje. Naziva se još i *Textura Gothica* i bio je uobičajen za tadašnje vreme i za one koji su znali da čitaju. Kao što je za nas danas *Times New Roman.* Vidite i sami, sve je u savršenoj ravni, bez paragrafa i sa mnogo iluminacija.“

Čarls zastade na trenutak.

„Zapravo, iluminacije su ukrasi na početku paragrafa koji u ovoj Bibliji odgovaraju poglavljima. U pitanju je ručni rad. U vreme kada štamparija još nije bila izmišljena, knjige nisu ličile jedna na drugu. Prepisivali su ih monasi, a pored prepisivanog teksta, svakom novom primerku davali su lični, umetnički pečat. Paradoksalno, svaka kopija bila je original. Mislim da sam smislio dobar slogan za firmu za kopiranje. Možda čuje prodati *Zeroksu* ili *Kanonu.“*

Nasmejavši se svojoj šali, okrenu još jednu stranu i osmeh mu nestade sa lica.

„Čekaj malo!“, povika i dodade: „Ovo dosad nisam video.“

Kičmom mu prođoše žmarci. Ono dvoje postadoše još pažljiviji. Krista dade znak agentu da obrati pažnju na put.

„Nijedna od Gutenbergovih Biblija nema numerisane strane.“

Približi stranu lampi i pročita:

„Dvadeset četiri.“

Poče da okreće stranice.

„Dvanaest pa još jednom dvadeset četiri. Veoma čudno.“

Vratio se na prethodne stranice. Nekoliko njih beše iz različitih poglavlja. Osoba koja ih je izabrala kao da je želela da napravi neku vrstu pregleda primeraka. Na nekima su bili brojevi, a na drugima slova bez ikakvog značenja. Najviše je bilo onih iz Otkrovenja. Stranice nisu bile fotografisane pojedinačno, već dve po dve, nešto poput nastavka na svakoj foto-kopiji. Pre Otkrovenja na stranici sa leve strane, koja je u svim primercima koje je Čarls dotad video uglavnom bila prazna, beše jedan nedovršen tekst od samo dva reda. Na desnoj strani bila je polovina teksta sa jednog pergamenta podeljenog na dva dela. Slova su bila ista kao i u ostatku Biblije. Nedostajao je deo sa leve strane. Iako je stranica bila kompletna, forma teksta odavala je utisak da je namerno prekinuta. Kao da je neko prikrio deo prekinutog pergamenta na praznoj strani Biblije. Pod svetlom lampe za čitanje u kolima, tekst je Čarlsu bio nerazumljiv. Bio je nejasan i kraći od svih ostalih. Kao da je blic foto-aparata kojim je zabeležena slika bio uperen tačno u to mesto. Ili je fotografija bila mutna. Čarlsu je tekst bio poznat, ali, kako nije znao odakle je preuzet i s obzirom na slabo osvetljenje u kolima, nije nastavio da ga proučava.

„Ovde se neko zabavljao. I pomešao stranice. Deluju kao da su štampane po istom obrascu, ali ne možemo biti sigurni jer nemamo original.“

„Možda je to originalni primerak“, reče Krista.

Čarls razmisli o ovoj mogućnosti. Prelista još jednom i, baš u trenutku kada je krenuo da ugasi svetlo, pogled mu se zadrža na poslednjoj stranici. Sa leve strane beše kraj Otkrovenja. Ali desno... Zastade i pogleda pažljivije. Učini mu se čudnim još jedan povezani tekst, te poče da čita. Latinski je poznavao veoma dobro. Morao je da pročita mnoge autentične tekstove, s obzirom na to da je u srednjem veku zvanični jezik bio latinski. Čarls se držao stava da biti intelektualac podrazumeva obavezno poznavanje latinskog, starogrčkog i nemačkog jezika.

Čitao je tekst i nije mogao da veruje. Ne samo da je sve razumeo već je sve i prepoznao. Poče grohotom da se smeje.

GLAVA 21

Po završetku celokupne predstave koju je odgledao na monitoru u svojoj kancelariji, Verner naredi Beli da na distanci prati vozilo kojim su se odvezli profesor, agent i Krista, i da ne preduzima ništa bez njegovog odobrenja. Uređaj koji su postavili na njihovom automobilu imao je visoke performanse za praćenje objekata na daljinu. Nakon razgovora sa Belom, pozvao je Istvuda.

„U pokretu je."

„Video sam", reče šef i dodade sarkastično: „Izgleda da nije baš tako pametan kao što si ga opisao. Misli da sam zamenio Biblije. Nije razumeo poruku."

„Dajte mu malo vremena", odgovori Verner.

Zastade na trenutak, kako bi dobro promislio šta da kaže, pa dodade:

„Glava mi puca od svih ovih dešavanja i obrnutog rasporeda. Profesor je sada u bekstvu i Bela ga drži pod kontrolom. Idem kući. Biću u pripravnosti u svakom momentu."

Nakon nekoliko minuta helikopter se podigao sa krova glavne zgrade. Propeler ove moćne letelice uskovitla prašinu pustinje Mohave i poput ogromnog, zlokobnog insekta ustremi se ka Lankasteru u dolini Antelop, nekadašnjoj teritoriji indijanskog plemena Pajut.

Ovog puta *porše panamera*, u kome je bila Bela zajedno sa svojim saradnicima, nije nikud žurio. Bela nasloni glavu na udobno sedište automobila i zaspa u istom trenu.

GLAVA 22

Profesor se tresao od smeha. Agent i Krista začuđeno su ga gledali, pokušavajući da shvate razlog takvog neobičnog ponašanja. Pretpostavili su da je to posledica napetosti i nervoze. Tokom napada smeha, Čarls je pokušavao da progovori:

„Žrtve smo jedne ogromne farse. Veoma detaljne i razrađene igre bez kraja, u kojoj se ne biraju sredstva."

Krista nije znala kako da reaguje. Agent je zapanjeno gledao ne obraćajući pažnju na put. Iznenada, Čarls prestade da se smeje i povika na agenta:

„Stani! Zaustavi prokleti auto, smesta!"

Zbunjen ovom iznenadnom reakcijom, agent naglo zakoči i zaustavi automobil nasred puta. Profesor je urlao dok je izlazio iz auta:

„Niko nije mrtav. Sve je ovo jedna velika šala na moj račun. Svi se zabavljate na moj račun. I cela ona priča o maču. I sa mojim ujakom. Kakav sam ja kreten kada sam poverovao u takvu priču. Sigurno je ustao i valjao se od smeha kada sam otišao iz sobe. I to zajedno sa svojim saučesnicima. I vi ste njegovi saučesnici. Svi, i FBI i Interpol. Kakav sam ja idiot! Neko ko je znao na čemu radim napakovao mi je ovu sofisticiranu farsu."

Dok je vikao, došao je do zadnjeg dela i počeo da vuče vrata, pokušavajući da ih otvori. Agent je izašao i potrčao pozadi, dok je Krista ostala u automobilu i očajno zarila glavu u dlanove. Kada je stigao do stražnjeg dela hladnjače, Čarls nastavi monolog:

„Vampiri i mrtvaci, krstovi i đavoli. Kakvo poigravanje!", uzviknuo je i uneo se u lice agentu vičući: „Otvori vrata!"

Agent ga mirno upita zašto.

„Zato što nema nijednog leša! Sve je povezano sa ovom jezivom predstavom! Kakav je plan? Vodite me u Bukurešt, u neki bunker iz koga će iskočiti gomila kretena i povikati: 'Iznenađenje!'"

„Ovo su zaista tela osakaćenih žrtava. Uveravam vas u to. Vi ste u šoku već nekoliko sati i normalno je da ovako reagujete. Molim vas, pokušajte da se smirite."

„Miran sam", dreknu Čarls. „Otvori vrata!"

Agent ga posluša. Ulazeći u stražnji deo hladnjače, Čarls je neprestano vikao. Nadvio se nad jednim lešom i rafalno nastavio:

„Opasni ste, veliki majstori insceniranih prevara! I ovaj smrad!"

Otvorio je vreću.

„Oskar za produkciju!"

Dohvatio je beživotnu ruku i izvukao je napolje.

„Da vidimo od čega je sačinjena ova lutka."

Zaćutao je. Telo be[e tromo i u fazi truljenja. Čarlsu najednom pozli. Izašavši iz vozila, poče da povraća.

Telefon je neprestano treperio. Zatamnjena prostorija kafića prikrivala je figuru muškarca za praznim stolom. Videvši svetlo na ekranu ispred sebe, prinese uređaj uhu. Klimnu glavom, prozbori nešto kratko o nekakvom lavu i reče da je razumeo. Zatim stavi telefon u džep kožne jakne, uze kacigu i izađe iz kafića.

GLAVA 23

Sedeo je u vozilu obuzet osećajem stida. Dugo nije imao takav napad smeha. Gubitak kontrole nije bio karakterističan za njega. Želeo je da se izvini, ali nije znao kako. Nije želeo da se ponovo osramoti. I dalje je sumnjao u sve što se dogodilo, iako su leševi bili stvarni. Bojažljivo je progovorio:

„Meni je...“

Krista ga prekide:

„Ne brini. I mi bismo reagovali isto.“

„Hvala“, odgovori Čarls.

„Jesi li dobro?“

Klimnuo je glavom.

„Bio sam u teškoj situaciji, a odmalena sam naučen da se kontrolišem“, rekao je iznenađen sopstvenim tonom glasa. „Ova priča je kap koja je prelila čašu“, reče Bejker pokazujući na mapu.

Krista ga je upitno pogledala.

„Možeš li nam otkriti zašto?“

Čarls uzdahnu i otvori fasciklu pokazujući na zadnju stranicu navodne Biblije.

„Čitaj!“

Krista pokuša da pročita, ali bezuspešno. Nije razumela ni reč.

„Na latinskom je!“

„Dozvoli mi da probam sa direktnim prevodom. Neću vas zamarati latinskim tekstom. ’Pred zakonom stoji čuvar. Do čuvara dolazi čovek sa sela i traži da uđe u zakon. Čuvar mu kaže da ulazak nije dozvoljen. Čovek razmisli, pa onda upita da li će ga kasnije pustiti. ’Moguće je’, odvrati čuvar, ’ali sada ne možete.’ Budući da su dveri zakona otvorene kao i uvek, čovek se sagne da kroz dveri pogleda unutra. Kada stražar to primeti, nasmeja se i reče: ’Ako te to toliko mami, pokušaj da uđeš uprkos mojoj zabrani. Ali zapamti, ja sam moćan. A samo sam najniži stražar. Posle mene, naići ćeš na još jedanaest vrata. Na ulazu u svaku odaju stoje drugi stražari, jedan moćniji od drugoga. Trećeg ni sam ne smem da pogledam.’ Takve otežavajuće okolnosti čovek sa sela nije očekivao; zakon bi valjda svakom i svagda morao biti dostupan...’ I tako dalje. Izgleda da je ceo tekst ovde.“

Čarls zastade. Agent i Krista nisu ništa shvatili.

„Parabola?“, zapita Krista.

„Zar ne prepoznajete tekst?“

„Možda“, odgovori agent.

Krista je ćutala.

„U pitanju je odlomak Kafkine pripovetke *Pred zakonom*.“

„Tačno“, oglasi se agent. „To je odlomak iz *Procesa,* zar ne?“

„Zapravo, Kafka ga je kasnije dodao *Procesu.* Kako je moguće da se tekst napisan u XX veku pojavi na kraju Biblije štampane u XV veku?

„Nije moguće“, odgovori vozač. „Osim ako je plagijat.“

„Misliš da je Kafka kopirao Gutenberga? I preuzeo tekst iz jedinstvenog primerka štampane Biblije?“

„Možda je to namerno uradio. Možda je time želeo da pokaže nešto.“

„Mislite da je Franc Kafka video isto što i mi? Još gore, mislite da je video original?“

Krista nije učestvovala u razgovoru. Samo je slušala Čarlsova i Jonova izlaganja i pretpostavke.

„Postoji objašnjenje jednog franjevačkog monaha iz XIII veka. Takozvana Okamova britva zasnovana je na principu najjednostavnijeg objašnjenja koje je istovremeno i istinito. Je li Franc Kafka, inače moj omiljeni pisac koga sam toliko proučavao, prekopirao Gutenbergov tekst za čije postojanje niko ne zna ili je u pitanju neka neslana šala?“

„Pa, zar nije bilo jasno, kada si video vizitkartu? Izgleda da neko pokušava da konstruiše zagonetku i servira ti jedan po jedan njen deo?“, reče Krista.

„Misliš da je ovaj scenario namenjen lično meni?“

„Mislim da smo to već utvrdili.“

„Da“, promrmlja Čarls. „Samo, teško mi je da prihvatim i strašno me nervira što ne razumem.“

„Kafka je bio Austrijanac?“, upita agent.

„Jeste, donekle. Boravio je u carstvu. Preminuo je u Beču. Rođen je u jevrejskoj porodici u... čekaj malo“, reče Čarls.

Na trenutak se zamislio. Izgleda da se setio nečeg i povezao informacije.

„Gde je bademantil?“

Krista zavuče ruku iza sedišta i izvuče bademantil. Čarls poče hitro da pretura po džepovima i izvuče novčanik.

„Dobro da je tu. Inače bih zaboravio novčanik ovde. I ostao bez para i dokumenata. A to bi bilo super!“

Izvadio je papir iz džepa, ispravio zgužvane stranice i pažljivo se zagledao u crtež. U mislima je počeo da sklapa kockice.

„Idemo u Prag!“

Krista ga je zadivljeno posmatrala.

„Možete li nas ostaviti na aerodromu?“, upita Čarls.

„Ne možeš u avion bez pasoša. Mogu zamoliti komandira da mi ga pošalje ujutru. Reći ću mu da nam je potreban radi tvoje identifikacije. Slab je na mene.“

„Taj je slab na svakog. Ne zavaravaj se“, nasmeja se agent.

Nakon nekoliko sekundi Čarls ponovo zapita:

„Ima li vozova odavde ka Pragu? Nije daleko.“

„Da, ima“, promumla Krista.

„Pasoš mi nije potreban u zemljama Evropske unije, zar ne?“

„Samo na granici sa Mađarskom. Ali, kao što si prethodno rekao, moja legitimacija može nas izvući iz ovog sranja.“

Automobil se približavao Bukureštu. Svetla su se nazirala u daljini i njihov sjaj postepeno se pojačavao, kao i broj automobila na ulicama glavnog grada. Iako je saobraćaj bio slab, nakon pustog puta kojim su došli, Čarls je imao utisak da je napokon stigao u civilizaciju.

GLAVA 24

Bela se probudila. Za volanom je bio gorila, a pokraj njega, zavaljen u stolici, Milton koji je ravnomerno disao. Na ekranu uređaja za praćenje treptalo je zeleno svetlo koje je označavalo hladnjaču.

„Koliko su daleko?“, upita Bela.

„Otprilike tri kilometra.“

„Ubrzaj.“

Na ulazu u Bukurešt, motociklista primeti kako se vozilo približava i zaustavlja na semaforu. Bila je to hladnjača sa crtežom lava koji se na bočnoj strani udobno smestio i veselo posmatrao vrh repa u kome je držao sladoled. Motociklista ubrza i stiže automobil, držeći pravac paralelno sa vozačem. Okrenu se ka šoferu i zagleda se u njega. Agent uzvrati pogled, ali mu nije mogao videti lice jer je kaciga reflektovala svetlost semafora. Kada se na semaforu pojavilo zeleno svetlo, motociklista pritisnu gas te motor zabruja još više, podiže ruku u kojoj je držao pištolj i opali njime. Zatim pusti kvačilo i nestade.

Agent se obruši na volan i začu se zvuk sirene.

U svojoj ogromnoj vili u Lankasteru Verner se pripremao za fudbalski meč. Nije propuštao nijednu utakmicu svog omiljenog tima još od kada je bio student. Nju Ingland Patriotsi imali su sjajne rezultate u poslednjih nekoliko sezona, ali ih je Verner podržavao i kada su bili na samom dnu. Nije želeo da zna rezultat, jer mu snimak utakmice ne bi bio zanimljiv. Zbog toga nije čitao dnevne novine, niti je pratio radio i televiziju kada bi bio kod kuće. Dok su se ekipe predstavljale i pripremale za meč, Verner je napravo ogroman čizburger sa tri sloja. Dodao je majonez, blagi i ljuti kečap, gomilu seckanih krastavaca i veliki list zelene salate. U tom momentu telefon na stolu oglasi se zvukom zvižduka lokomotive. Olizao je prste i dotakao ekran. Na njemu beše kratka poruka: „Done.“[3]

Zadovoljno je vratio telefon na sto i posvetio se utakmici.

[3] Engl.: Završeno. (Prim. prev.)

GLAVA 25

Zeleni signal nije se pomerao nekoliko minuta. Bela zabrinuto pogleda u ekran.

„Još koliko imamo?“

Džulijus Henri dade gas do daske. Na prvom semaforu ugledaše gomilu ljudi. Nekoliko automobila sa svetlosnim upozorenjima beše parkirano sa strane kolovoza. Limuzina se približi koliko je bilo moguće. Nebo obasjaše boje rotacionog svetla policijskog automobila koji ostavi limuzinu za sobom. Zatim se pojavi još jedan sa suprotne strane. Bela reče vozaču da nastavi, a on po njenom naređenju polako približi limuzinu semaforu. Imali su šta da vide. Nekoliko radoznalaca komentarisalo je incident. Širom otvorena vrata na desnoj strani zaustavljenog vozila, baš tu gde je prolazila limuzina. Sa leve strane, polomljen prozor, a za volanom prostreljen vozač glave okrenute u pravcu iz kojeg je došao metak. Bela je znala da se ne smeju zaustavljati. Zabrinula se. Jednim klikom Džulijus Henri otvori memoriju tableta, a zatim okrenu Čarlsov broj telefona. Nije bilo nikakvog signala. Prazne baterije, Čarlsov telefon ležao je u Kristinom rancu.

Krista i Čarls hitro izađoše iz vozila i u begu se uputiše ka centru grada. Trčali su koliko su ih noge nosile. Okretali su se s vremena na vreme kako bi se uverili da ih niko ne prati. Nije bilo nikoga. Sa desne strane stambenih blokova, jedan mladić izašao je u šetnju sa psom. Zaustavili su se iza jednog ugla. Sačekali su nekoliko minuta kako bi došli do daha i istovremeno se uverili da se napadač neće pojaviti. Na nepunih deset metara ispred njihovog skrovišta ugledaše taksi stanicu. Automobili su čekali na prve klijente. Uputili su se tamo. Vozači su razgovarali uz jutarnju kafu, dok su im se Krista i Čarls približavali.

U blagom napadu panike, Bela pozva Vernera. Nije se javio. Odlučila se za jedino rešenje koje joj je preostalo. Okrenula je još jedan broj telefona, zaveden u imeniku kao Martin. Baš u trenutku kada se izvesni Martin javio, iz limuzine koja se sporo kretala, svako od njih troje u kolima pažljivo je posmatralo okolinu širom otvorenih očiju i sa desne strane ugledalo taksi stanicu. Čarls i Krista uđoše u jedan od automobila.

GLAVA 26

Taksi se zaustavi ispred takozvane Severne stanice, glavne u Bukureštu. Čarlsov novčanik bio je prazan. Nije mogao da plati karticom, te je troškove vožnje pokrila Krista. Odmah su otišli do šaltera za informacije, gde su saznali da je jedini polazak za Češku u šest sati. Morali su da sačekaju još dva sata.

Verner je izašao iz tuš-kabine. Glasna muzika odzvanjala je u kući. Melodije nedavno kupljenog, poslednjeg albuma grupe Pink Flojd, *The Endless River*. Zvuk je bio identičan kao sa albuma objavljenog pre deset godina – *The Division Bell*. Iako su verni poznavaoci ovog sastava uvažavali Gilmora, Verner je više bio naklonjen albumima na koje je uticao Rodžer Voters. Znao je do detalja *The Wall*, *The Final Cut*, uprkos eksplicitnim izlaganjima hipi, antiratnih, antifinansijskih i antiglobalističkih stavova ovog sastava. Sviđala mu se barokna kompozicija i inovativni zvuk, spoj jednostavne i pevljive melodije.

Često se zabavljao na račun umetnika koji su u svojim delima napadali banke, novac, internacionalni finansijski sistem i na tome zarađivali enormne svote novca. Veoma mu se dopao poslednji Votersov koncert, čuveni *The Wall*, zbog manipulativne moći koju je imao. Koncertu su prisustvovali ljudi koji su na prvom mestu cenili muziku, a odlazili su impresionirani antiratnom porukom. Remek-delo manipulacije – prikazati na ekranu dolare, lire, jene i bilo koju drugu valutu kao pogubnu, a zarađivati širom sveta i bogatiti se istim tim valutama. Votersovo licemerje umnogome je podsećalo na one filozofe koji su napadali Ameriku iz toplih fotelja američkih univerziteta i osuđivali sistem zahvaljujući kome su živeli kao u raju. Kada bi ti pametnjakovići otišli u zemlje kojima su se divili, umrli bi od gladi ili bi završili u nekom logoru. Setio se jednog reditelja koji je napravio zadivljujući film na račun Fidela Kastra, s milionima skrivenih dolara i vilom sa bazenom odakle je komandant osuđivao kapitalizam. Svako bi mogao da kontemplira o sreći sa balkona. Ali to nije značilo da si u centru sreće. „U tome je veličina Amerike, svaki propovednik ima svoju publiku.“ I to je bilo u redu, sve dok on i njegov institut biraju ili kontrolišu propovednike.

Rekavši to, obukao se lagano i liftom sišao u podrum kuće. Odlučio je da ne ide u institut sve do jutra. Imao je važnija posla. Setio se da je zaboravio telefon, te je morao da se vrati. Video je propušten poziv od Bele i pozvao je. Saznanje da je Bela pozvala Martina izbacilo ga je iz takta. Iskolačio je oči, a na vratu mu iskočiše vene koje samo što nisu eksplodirale od besa. Vikao je na nju da drži profesora na oku. Završivši razgovor, zamahnu rukom i svom snagom razbi telefon o zid. Telefon se raspao u paramparčad, a njegovi delovi razleteše se svuda o sobi. Nekoliko sekundi nepomično je stajao nasred sobe, a zatim uzeo drugi telefon sa kuhinjskog stola.

GLAVA 27

Stanice nisu dobar izbor mesta za noćenje. Ispunjavaju ih jeziva lica narkomana, pijanaca i prosjaka. Rizik se ne krije u opasnosti od napada već će vas, kao što to beše Čarlsov slučaj, nagnati da razmišljate o pravoj slici sveta, za razliku od one u kojoj živite i gde ste veoma često dobro zaštićeni. Glavna stanica u Bukureštu nije bila izuzetak. Naprotiv.

Čarls je podigao novac sa bankomata. Krista se protivila, smatrajući da bi ih mogli locirati. Čarls joj odgovori da, ukoliko neko želi da ih nađe, već zna gde da dođe. Zatim je kupio karte. Probudila mu se potreba za duvanom koju je želeo da utoli pakovanjem tompusa. Kako ih nije bilo, odlučio se za paklicu običnih cigareta i upaljač. Smestili su se na terasi Mekdonaldsa, jedinog restorana koji je delovao iole pristojno. Uprkos odbojnosti koju je imao prema svakoj vrsti brze hrane, Čarls je bez mnogo oklevanja pojeo gotovo sve što je bilo ponuđeno na meniju pa pogledao oko sebe, čekajući da Krista završi sa obrokom.

„Zašto idemo u Prag?“, pitala je dok je žvakala.

Čarlsu je ovo pitanje u množini zvučalo čudno. On je trebalo da ide, a ova žena prilepila mu se kao taksena marka. U tom momentu bila mu je potrebna, kao i autoritet vlasti koji je imala, a nisu bili naodmet ni kvaliteti koje je posedovala kada je trebalo reagovati u određenim situacijama. Znao je da drugačije ne bi mogao da pređe granicu.

Čarls izvadi iz novčanika ceduljicu koju je dobio u hotelu.

„To je Sat-kula u Segešvaru“, reče Krista.

„To sam i ja mislio, ali nakon priče sa Kafkom shvatio sam da je ovaj časovnik u centru i da ima šiljati luk iznad. Kula u Segešvaru nema šiljate lukove, a sam časovnik okrenut je nadesno ukoliko gledamo iz pravca posmatrača. Ovo je drugi časovnik, Kula Katedrale Svetog Vida u Pragu. Počinjem da verujem kako je jedina uloga Kafkine beleške bila da me usmeri ka još jednom tragu. Nemam ništa protiv igre, ali na ovoj kartici je jednostavno moglo pisati ’Mač je u Pragu’ umesto ’Mač je ovde’. Neko zaista želi da odemo u Prag!“

Držao je kartu u ruci i posmatrao. Zatim poče da je opipava, prevrće prstima, kao da traži nešto:

„O kom maču je reč?“, upita Krista.

Čarls približi papir očima i reče:

„Nešto nije u redu sa ovim papirom.“

Izvadi upaljač iz džepa i njegovim plamenom obasja hartiju. Najednom, jasni obrisi skrivenog teksta ukazaše se na njenoj površini. Baš u tom momentu upaljač za jednokratnu upotrebu prestade da radi. Čarls pokuša da zapali vatru još dva puta, ali bez uspeha. Podesio je točkić za kontrolisanje plamena na maksimum i probao još jednom. Upaljač je proradio, ali njegov plamen zahvati hartiju. Čarls ju je bacio i počeo da gazi nogom. Izgorelo je nešto više od četvrtine ceduljice. Ostatak teksta ipak se video u punom sjaju. Čarls zadovoljno pogleda Kristu.

„Simpatično mastilo“, reče Krista.

„Nije neophodno. Da bi se papir tretirao na ovaj način, potrebno je nekoliko posebnih supstanci. Mešavina alkohola, ugljenik-tetrahlorida i tinkture kajenske paprike. Postoje i jednostavnija rešenja. Jednostavna poput dečje igre. Čak su i drevni Egipćani koristili trikove na papirima. Prvi veliki stručnjaci u skrivanju tajnih poruka bili su agenti Ivana Groznog, koji su pisali sokom od crnog luka. Može se koristiti i sok od limuna, pomešan sa dozom kalijumove soli.“

Krista nije mogla da sakrije smešak koji nije promakao Čarlsu. Približi još više hartiju i dublje se zagleda u nju. Poruka je bila veoma kratka.

„Ovo je termički papir. Nisam primetio ranije, jer nije izrađen od nekog kvalitetnijeg

materijala. Tokom istraživanja nailazio sam na gomilu ovakvih dokumenata. Samo što mi nisu bili namenjeni, za razliku od ovog.“

Zastade i pažljivo pročita. Pri vrhu su bile prve reči:

ˇăéoň Ăĺţńăéďň.

Ispod, nekoliko stihova na francuskom:

Ci-gît un roi, par grand merveille, qui mourut, comme Dieu permet, d’un coup de serpe et d’une vieille, comme il chiait dans une met.

U uglu koji je izgoreo moglo se pročitati samo:

RN – samo ova dva mača mogu ući u istu kaniju.

U pravcu grčkih karaktera beše ispisana oznaka *10.00.* Pored, crtež ptice sačinjen od samo tri linije.

Čarls pročita i dobi napad smeha. Ovog puta to nije bio histerični smeh, već zdrav, karakterističan za čoveka koji je dobro raspoložen. Opustio se i konačno došao sebi. Nakon svih prethodnih dešavanja ponovo se osećao kao heroj spreman da se suoči sa čudovištem, kao što je nebrojeno puta činio. U tom momentu znao je da će, bez obzira na provokacije, izaći kao pobednik. Uprkos zločinima od kojih se zgražavao, prepoznao je inteligenciju i visok nivo smisla za humor koji je posedovao njegov skriveni protivnik ili šta god da je taj neko bio.

Čim je stigla na stanicu, Bela je poslala vozača da otkrije gde su Čarls i Krista nameravali da putuju. Imajući u vidu da je Čarls video nju i Miltona u hotelu, nije želela da rizikuje da ih prepozna. Milton je poneo sa sobom samo prizmu bez dodatka. Stigavši na blagajnu, pokušavao je da se sporazume sa službenicom. Žena ga je posmatrala kako maše rukama i imala utisak da govori ptičjim jezikom, te Milton prilepi prizmu za šalter. S obzirom na to da su samo tri karte bile kupljene u poslednjih nekoliko sati, a od toga dve za Prag, Beli nije bilo teško da shvati gde su se ono dvoje uputili. Ušla je u sistem i izabrala mesta u vagonu daleko iza, tako da prilikom ulaska u voz ne moraju da prođu ispred Čarlsa i Kriste. Podatke o tačnom broju sedišta i destinaciji poslala je SMS-om Miltonu. Nakon bezuspešne rasprave sa službenicom, pokazao joj je veliki ekran telefona na kome su bili podaci. Službenica uzdahnu lagano i dade mu ono što je tražio.

GLAVA 28

Krista je čekala da čuje Bejkerovo izlaganje o sadržaju ceduljice. On je spusti na sto između njih.

„Ovo ime na grčkom je Agios Jorgos, tačnije Sveti Georgije. Desetka može bilo šta, ali prvo što mi pada na pamet jeste da označava vreme. Dakle, tačno u deset sati. Ne znamo datum ni da li je u pitanju jutro ili veče. Pretpostavljam da se radi o statui Svetog Georgija koji ubija aždaju, a koja se nalazi u jednom od dvorišta Katedrale Svetog Vida. Ne znam u kom, s obzirom na to da su ih na početku devedesetih godina sve pomerili. Ali lako ćemo saznati. Ono što je interesantno za ovu statuu jeste da se pripisuje nekim Rumunima iz Transilvanije. Ako se dobro sećam, jednog od njih čak su zvali Georgije. Ove majstore unajmio je vladar Karlo Četvrti na kraju XVI veka, sa ciljem da naprave nešto što je opštepoznato, a ukoliko se ne varam, u pitanju je bila prva bronzana statua konjanika na otvorenom u Evropi. Ne znam šta znači ova ptica. Možda je potpis autora. Neka vrsta crne lale."

Krista se osmehnula kada je čula reč *majstori*. Čarls primeti da Krista pokušava da prikrije osmeh. Pogledom je upitao na šta misli, a ona samo odmahnu glavom. Po prvi put Krista je shvatila nešto pre Čarlsa. Mogao je da joj se obrati svaki put kada sam ne bi uspevao da dođe do rešenja.

„Ovo su stihovi pesme francuskog pesnika Agripe d'Obinjea, o kome možemo pričati kasnije. Ne vidim povezanost. Stidim se da ti prevedem, jer su stihovi pomalo razvratni. Dakle..."

Krista privuče ceduljicu sebi i pročita na tečnom francuskom:

„Ovde leži kralj / po božjoj volji / ubijen oštrim udarcem toljagom / od ruke jedne babe / kada se posrao u njeno korito."

Osmeh joj se razvukao na usnama. Najedanput oboje počeše zarazno da se smeju, poput dva dobra prijatelja koji se poznaju čitav život.

„Mislim da je vreme da mi ispričaš kakve veze ti imaš sa svim ovim. S obzirom na to da ćemo deliti kupe, moram biti sigurna da nećeš sići iz gornjeg kreveta i učiniti mi ko zna šta."

„Dakle, ja uzimam gornji krevet?"

„Ponovo si izbegao odgovor. Slušaj, ovako stoje stvari", reče Krista onim istim autoritativnim glasom kojim mu se obratila prvi put u kolima.

Čarls nije znao šta sledi. Pomislio je s kakvom lakoćom Krista prelazi iz jedne situacije u drugu. Nije odavala utisak da želi da odustane.

„Mislim da je vreme da otvorimo karte."

„Na šta tačno misliš?"

„Ništa ti nije neobično ovde?"

Čarls je upitno pogleda. Nije razumeo na šta Krista misli.

„Znaš dobro ko si. Pun si novca i veza. Da tek tako, bez razloga, sedneš u prljav voz i njime se uputiš na kraj sveta putujući celu noć i dan? Mogao si da odeš do ambasade. Ako bi te policija pratila, tamo bi bio zaštićen. Jedino što su sve današnje žrtve povezane s tobom. Prva reakcija svakog normalnog čoveka bila bi da se zaštiti. Mislim da danas nema sigurnijeg mesta od američke ambasade. Zašto rizikuješ sve? Izlažeš sebe opasnosti da budeš ubijen, uhapšen na granici. Tamo policija nije baš fina i ne bi imali pojma ko si. U redu, bio si u šoku, kao i ja, kada nas je napao motociklista. Ali izgleda da si se oporavio od toga. Zar ne misliš da se nešto ne uklapa ovde?"

Posmatrao ju je, dok je razmišljao kako da reaguje. Nije očekivao ovako nešto.

„Reci mi šta ti je rekao onaj čovek iz sobe i zašto si se tako impulsivno ponašao? Ti, oličenje racionalnosti."

Čarls je i dalje ćutao.

„Ukoliko mi ne kažeš. Ne, ukoliko me ne ubediš ozbiljnim argumentima zbog čega želiš ovo da uradiš, ustajem i odlazim ovog momenta, pa uđi sam u voz. Nisam u obavezi da te slepo pratim. Bez mene ne možeš stići u Prag na ovaj način.“

„Dođavola. Pretpostavljam da je ovaj trenutak podjednako dobar kao bilo koji drugi. Došao sam ovde kako bih povratio predmet kojim je opsednuta moja porodica još i pre mog rođenja.“

„A to je mač sa crteža?“

Čarls klimnu glavom.

„Da zlo bude veće, mislim da me je deda ceo život pripremao da nađem taj mač. Iako sada ne znam zbog čega treba da ga nađem, pretpostavljam da ću u tom trenutku shvatiti.“

„Mač je u Pragu.“

„Videla si crtež, zar ne?“

„To je samo crtež na nekoj ceduljici. Moguće je da se neko zabavlja na tvoj račun.“

„Da. Samo što sam video fotografije na Prinstonu. Fotografija predmeta identičnog onom koji mi je deda toliko puta opisivao. Prevelika je slučajnost. Povrh svega, taj tajanstveni način kojim su me ubedili da dođem. Dopada mi se adrenalin koji podstiče avantura. Delujem pristojno i stabilno, ali te uveravam da sam u potpunosti drugačiji. U poslednje vreme prolazio sam kroz razne peripetije. Kao da sam zavisan. Ne dopada mi se banalan i ušuškan život. Imam različite etape u životu. Svaki put kada se jedna od njih završi, imam neodoljivu potrebu za nečim drugačijim. Ja nisam naučnik, jer ne uspevam da se skrasim na jednom mestu. Nisam pustio korenje.“

„Hoćeš da kažeš kako rizikuješ samo zbog avanturističkog duha? I ja treba da poverujem u to?“

Čarls slegnu ramenima.

„Pa čak i da sam zatražio zaštitu u američkoj ambasadi, morao bih da dam izjavu i objasnim razloge. Čak i kada bismo pozvali Ameriku i razgovarali sa predsednikom lično, zakon i protokol morali bi da budu ispoštovani. Otišao bih sa diplomatskim pasošem. I sve bi se završilo za manje od tri dana. Ali ja, zapravo mi, nemamo tri dana.“

„Šta ti je rekao čovek iz sobe?“

„Da postoji ta knjiga, Gutenbergova Biblija. I da je to prva štampana knjiga u istoriji čovečanstva, kao i da je moja dužnost da je pronađem. Nisam mu poverovao, kao što i sada nisam u potpunosti siguran. Ali rekao mi je nešto što nije mogao tek tako da zna. Nešto iz moje prošlosti, važno i specifično za moju porodicu.“

Uze fasciklu i otvori je na stranici levo od početka poglavlja o Otkrovenju.

„Vidiš ovaj tekst? Setio sam se odakle ga znam. Veoma podseća na slova sa zida dedine vinarije. Primećuješ da izgleda kao nepotpuna transkripcija, kao da su neka slova iskrzana? Ako me sećanje ne vara, a nikad me do sada nije prevarilo, druga polovina teksta ispisana je na našem zidu, iako ga nisam video više od dvadeset godina. Pokušavao sam da ga dešifrujem dok sam se igrao u podrumu vinarije kada sam bio mali. Ipak se nisam previše trudio. Mislio sam da je to neki inovativni dizajnerski poduhvat. Ovde se vidi, ali je jasnije na zidu podruma vinarije. Reči se u potpunosti mogu razaznati, samo što tekst nema nikakvog smisla. Kao i globus i mač nacrtani na zidu. Možda je sve ovo samo velika šala. Mada mi intuicija koja me nikad nije prevarila govori da nije. Reči kojima mi se obratio onaj čovek u sobi iste su kao na zidu. Otkriću ti ih, ali ne sada.“

Krista je pažljivo slušala. Činilo joj se da nije ispričao sve. Bila je ubeđena da ga može pratiti, ali je pomislila da se možda prevarila. Ipak je želela da čuje još.

„To je sve?“

„Nije. Ukratko ću ti ispričati, a detalje ću ti izložiti u vozu. Previše je komplikovano. Navodno je Vlad Cepeš naručio štampanje ove Biblije, koja krije tajne najstrašnije teorije zavere u istoriji. Zavere koja preti da se ispuni u sadašnjem vremenu i koju jedino ja mogu da zaustavim

ukoliko pronađem Bibliju. Znam da zvuči glupo, ali isto je bilo i sa pričom o Linkolnu kada sam je prvi put čuo i koje se verovatno sećaš. U svakom slučaju, pominjao mi je i spisak, ali tada je već bio u delirijumu i govorio je nepovezano. Samo što nije izgubio svest. Objasnio mi je delimično kako je došlo do toga da Drakula naruči Gutenbergu štampanje Biblije. Poslednje što je uspeo da izgovori bilo je da ću, ako pronađem mač, pronaći i knjigu. Ljudi koji sve ovo rade, koji me prate, neće me povrediti dok ne pronađu ono što žele. Već stotinama godina traže Bibliju i svaki put im nekako izmakne, a sada je situacija postala hitna."

Zastade na trenutak. Kasnije dodade zbunjeno:

„A ja sam izabran. Kada je stigao do ovog dela, mislim da je govorio u bunilu. Pokušaću da dešifrujem poruku u vozu. Moram se koncentrisati, kako bih se setio sadržaja teksta navedenog kod kuće. Pokušavao sam u kolima i nisam uspeo. Pažljivo sam posmatrao ovu drugu polovinu. Ako postoji ključ za čitanje, možda je nemoguće dešifrovati ga bez ostatka teksta."

Krista spusti ruku na mapu i pogledom ga upitą da li joj dopušta. Klimnuo je glavom i ona pokuša da pročita tekst. Uprkos jarkom svetlu i kratkom sadržaju, bilo je teško pročitati ga, jer u isto vreme beše poprilično izbrisan i nejasan. A onda je usledilo prokleto gotičko pismo, *textualis* ili kako se već zvalo. Uspela je da dešifruje samo ,,ers, to have, old proph, se now, t the, a after". Ili, imati, stari prorok, jedan za drugim.

„Barem je na engleskom", reče razočarana Krista. „Plašim se da nam, i ako uspemo da rekonstruišemo ostatak teksta, to neće mnogo pomoći."

GLAVA 29

U srcu pustinje Mohave – pored planina Tehačapi prema Dolini smrti, okružen morem divljine, na ogromnoj površini, jednim delom ispod a drugim iznad zemlje – nalazi se IREHAB ili Institut, kako ga naziva nekolicina koja zna za njegovo postojanje. Gornji deo, hangar, okuplja sto pedeset radnika iz različitih domena. Od stručnjaka za kompjutere i komunikaciju do doktora kvantne mehanike, bivših agenata NASA i svih ostalih mogućih čoveku znanih disciplina. Svaki radnik poseduje obavezujući ugovor o privatnosti poslovanja i, ukoliko bi ga prekršio, ne bi se mogao sakriti ni u najudaljenijim delovima galaksije. Institut preko pedeset godina čuva tajnu svog postojanja od spoljnog sveta, zahvaljujući diskreciji zaposlenih. Bilo je glasina o postojanju instituta, ali one nisu bile zasnovane na informacijama koje su procurele od zaposlenih, već na osnovu zaključaka istraživanja i eksperimenata pojedinaca koji su sumnjali da institut postoji.

Selekcija zaposlenih vršila se pažljivo i dugo. Nijedan detalj iz njihovog života nije mogao da promakne, uključujući njihove najskrivenije tajne. Ponekad bi selekcija trajala godinama, a ukoliko bi institut odabrao nekoga, strpljivim i ubedljivim metodama pridobijali bi ga u svoj tim.

Zaposleni su bili upućeni samo u svoj deo posla, dok su šefovi odeljenja jedini znali kako da upravljaju projektom na kome su radili. U ovom najužem krugu, svaki od šefova odeljenja znao je informacije potrebne isključivo za jedan projekat na kome se radilo, nemajući dodirnih tačaka sa ostalim projektima. Interdisciplinarnim projektima upravljala su trojica na vrhu i odlučivala šta i kome treba dodeliti. Samo jedan čovek znao je šta se sve dešava u institutu i nadzirao je sve aktivnosti. Ali čak ni on nije znao za postojanje podzemnog zdanja ili Hrama.

Hangar je imao nadzemne prostorije i podzemne za specijalne eksperimente. U centru hangara nalazila se konzola za pristup projektima, gde su se međusobno smenjivali važni projekti kao i oni koji su u fazi ispitivanja. Blizu hangara nalazila se upravna zgrada do koje se dolazilo kroz mrežu puteva pod jakom stražom i tehnološkim nadzorom. U upravnoj zgradi na tri sprata boravili su šefovi odeljenja, tri koordinatora i glavni šef Verner Fišer. Iznad svih, jedino ispod boga, iako toga nije bio uvek svestan, nalazio se Martin Istvud. Mnogo više zaposlenih bilo je angažovano na pozicijama održavanja, administracije i obezbeđenja.

Povezan sa upravnom zgradom, u potpunosti sakriven ispod zemlje, nalazio se Hram. Tamo je jedino predsednik Instituta znao šta se zaista dešava. Hram nije imao versku konotaciju, iako je ime bilo inspirisano religijom. Na njegovom stvaranju i osiguravanju duži niz godina radile su različite ekipe i niko osim glavnog šefa nije znao sve o pristupu, planovima i bezbednosnim sistemima. Firma koju je angažovao lično Martin brinula se o svakoj vrsti hitne intervencije u ekstremnim slučajevima i postojao je strog i precizno definisan protokol.

Privatni put vodio je direktno do najbližeg lokaliteta u vidu vojnog kampa, gde su bili smešteni zaposleni. Jako obezbeđenje nalazilo se na samom pristupnom putu. Do instituta se moglo doći avionom ili helikopterom. Na samom početku instituta nalazile su se barake u kojima su bili smešteni radnici obezbeđenja. Kada bi zaposleni želeli da se odmore, na raspolaganju im je bilo četrdeset luksuznih apartmana.

Te večeri bio je zakazan vanredni sastanak u Hramu. Bezbednosne snage bile su utrostručene, a odlasci i dolasci zaposlenih agenata i specijalnih izvršilaca kontrolisani strogim protokolom. Niko nije mogao da uđe ili izađe iz bilo koje zgrade, a da prethodno nije prošao kroz protokol. Vanredni sastanci uglavnom su se održavali jednom godišnje, osim u slučaju kriznih situacija kada ih je moglo biti i više. Tog dana bila je krizna situacija.

GLAVA 30

Voz se zahuktao i oglasio polazak. Krista i Čarls delili su prostor kupea u vagonu sa novim spavaćim kolima. Krista je izabrala prvi ležaj, pored vrata kupea. Nije znala šta ih očekuje, te je za svaki slučaj preduzela male mere predostrožnosti u slučaju iznenadne potrebe za brzim napuštanjem vagona. Veći deo mesta u vozu beše prazan, zbog čega su Železnice Rumunije već dugo nameravale da ukinu ovu liniju. Avionska karta gotovo da je bila jeftinija od vozne, te su se za ovaj način putovanja odlučivali pojedinci koji su se plašili leta ili oni previše nostalgični i time izabrali da stignu u Prag za dvadeset četiri sata umesto za dva. Krista je odabrala donji krevet, smatrajući da je tako bezbednije.

Bela je sa svojim saputnicima ušla u voz tek pošto su se zajedno uverili da su se Krista i Čarls smestili u vagon koji je bio poslednji. Za razliku od onih koje su pratili, Bela, Milton i gorila smestiše se u jednom od prvih vagona i zauzeše dva kupea.

U momentu kada je voz krenuo, dok je kondukter našeg vagona i dalje stajao na stepenicama tik pre zatvaranja vrata, muškarac od tridesetak godina sa sunčanim naočarima i u kožnoj jakni prekrivenoj metalnim nitnama uskoči u trku u poslednji vagon i umalo ne obori konduktera.

Krista i Čarls stajali su u hodniku vagona, nemo posmatrajući kroz prozor kako voz napušta stanicu i postepeno ubrzava. Polako su bledeli obrisi bukureštanskih naselja, a zatim se u potpunosti izgubili u daljini. Nakon što im je kondukter pregledao karte, Čarls reče Kristi da više nema povratka i da je njen red da mu objasni šta radi ovde sa njim, naglasivši da želi da bude iskrena. Krista se pobuni, ali joj Čarls napomenu da neće progovoriti ni reč s njom ukoliko ne čuje njeno obrazloženje. Ušli su u kupe, a Čarls je zauzeo mesto na donjem ležaju, ostavivši Kristu da stoji, naslonjenu na lavabo pokriven drvenim pokretnim postoljem.

„Uplašila bih te ako bih ti rekla sve što znam. Ali možda je bolje tako. Možda ćeš biti oprezniji."

Čarls nije razumeo na šta je mislila rekavši da nije bio oprezan. Odgovorila mu je da nije trebalo da koristi kreditnu karticu.

„U poslednjih šest meseci", započe Krista, „obavešteni smo da su na šetalištu stare luke u Marselju pronađena u vodi tri leša čiji je uzrok smrti bio potpuni gubitak krvi. Proverila sam snimke sa svih bezbednosnih kamera. Većina nije pokazivala ništa, a ostale nisu bile u funkciji. Jedina koja je zabeležila nešto jeste kamera čiji je ugao snimanja bio okrenut ka zoni restorana i samim tim je zahvatila veoma mali deo vodene površine, zapravo samo jednu njenu ivicu. Na tom snimku pojavio si se ti. Ušao si u restoran u društvu tri muškarca i jedne žene i napustio ga nakon dva sata."

Kako bi bila ubedljivija, izvadila je telefon i pokazala mu dve fotografije, a zatim ga brzo vratila kako ne bi mogao da vidi ostale.

„Šta to ne smem da vidim?", upita Čarls.

„Budi strpljiv, pokazaću ti sve."

Čarls pomisli da ova žena želi da podigne priču na najviši nivo, kako bi postigla efekat iznenađenja.

„To je tačno. Večerao sam sa prijateljima i ubrzo otišao."

Krista nije reagovala.

„Da, ali, kao što vidiš, tačno vreme zabeleženo je na fotografiji, a nakon četrdeset pet minuta počela je oluja koja je odgurnula ovaj čamac baš u ugao vidokruga kamere."

Pokazala mu je fotografiju. Iako se nije moglo videti jasno, u čamcu su bila tri tela,

postavljena u obliku krsta.

„Korišćenjem različitih filtera, naši stručnjaci uspeli su da poboljšaju njen kvalitet, pa sam je pažljivije proučila i uočila ovo.“

Fotografija je bila malo bistrija, ali je čamac bio nekako izdignut te se sve moglo videti, čak i kolac postavljen između nogu jednog od leševa.

„U tvojim studijama o vampirima, nailazimo na činjenicu da je Vlad Cepeš najčešće ubijao ljude primenom surove metode nabijanja na kolac. Dakle, ovo je minijaturni kolac?“

„Zanimljivo pitanje“, odgovori Čarls nestrpljivo iščekujući nastavak. „Kažeš da si me proučavala. Zar nisi pročitala moje knjige?“

Krista klimnu glavom, što se moglo dvosmisleno protumačiti.

„Ne možeš poznavati nekoga ko je život posvetio pisanju, ukoliko ne pročitaš njegove knjige.“

Pošto je započela priču, želela je da nastavi:

„Oluja je potopila čamac, a tela su isplivala na površinu samo dva dana kasnije i time pokvarila plan onom ili onima koji stoje iza ovog zločina. Nismo pronašli nijedan drugi predmet. Verovatno su potonuli u more. I...“

„Telima su nedostajale oči, uši...“, dodade Čarls.

„Upravo tako.“

„Dakle, neko ko stoji iza toga pokušao je da privuče moju pažnju još jednom.“

„Tačnije, još tri puta.“

„Tri puta?“, upita Čarls iznenađeno. „Jesi li ozbiljna?“

U Kristinom pribranom izrazu nije bilo mesta kolebanju.

„Da, pre dva meseca u Alma Ati, samo što su vlasti sve sakrile i nemamo ništa odatle. Veoma teško uspela sam da ubedim njihovog ministra unutrašnjih poslova da mi dozvoli pristup. Videla sam fotografije, ali nisam dobila nijednu kopiju. Sigurno je da se to desilo u sporednoj ulici u blizini Hotela Interkontinental gde si boravio.“

„A treći put?“

„Prošle nedelje u Londonu. Kovent garden i to u toaletu, za vreme izvođenja *Rigoleta* kome si prisustvovao. Tela je pronašao noćni čuvar i policija je stigla na vreme da blokira pristup novinarima.“

Nekoliko puta prešla je prstom preko ekrana i pružila Čarlsu telefon. Na slici je bio on kako ulazi u operu, a na ostatku fotografija tela identično poređana i sa istim detaljima kao u Segešvaru i Marselju.

„A šta je sa mojom vizitkartom?“

Krista nije odgovorila na pitanje.

„Između boravka u Marselju i Alma Ati, bio si u još nekim mestima. Otišao si u Dablin, zatim si bio kod kuće u Njujorku, a onda u Čikagu, i ne znamo da li se i tamo desilo nešto slično. Do sada nije pronađeno ništa. Između prva dva zločina prošlo je otprilike četiri meseca, a između poslednja dva samo sedam nedelja. Kako si se u Engleskoj javno pojavio prvi put posle Kazahstana, pomislila sam da će se povećati broj zločina te sam se uputila na tvoje sledeće javno pojavljivanje.“

Čarls zaćuta. Pogledao je Kristu. Nije znao šta da kaže. Ko mu je sve to radio? Sa kojim ciljem? Ko ga je uputio u Prag? I zašto? Ako je neko želeo da ga ubije, mogao je to učiniti vrlo lako. Ili je želeo da mu namesti sve te zločine kako bi izgledalo da je profesor ubica? I zašto se ova Krista ne odvaja od njega? Možda se nada da će saznati nešto?

„Sada ti je jasno zašto moram da znam sve što znaš i ti, svaku i najmanju sitnicu. Svaku misao koja ti se mota po glavi. Sve o čemu si razgovarao sa onim čovekom koji ti je dao ovu

mapu.“

Čarls klimnu glavom.

GLAVA 31

U institutu, avioni su stizali jedan za drugim. Sletelo ih je ukupno osam, kao i dva helikoptera. Što je značilo da je ostao još jedan gost.

Sve je teklo baš onako kako je Istvud naložio. Pomalo neobična procedura počinjala bi tako što bi, nakon privatnih aviona koji su se zaustavili na kraju piste, pokretno stepenište postavljeno ispred njihovih vrata bilo pokriveno. Podnožju stepeništa, nakon njihovog montiranja, približio se automobil *linkoln kontinental*. Svaki gost neopaženo je izašao iz aviona i ušao u automobil sa potpuno zatamnjenim staklima. Posetioci nisu mogli da vide ništa izvan njega, niti je spolja bilo moguće videti njih. Kada su se vrata zatvorila, automobil se uputio ka ulaznoj rampi podzemnog Hrama i zaustavio u ogromnom holu, okruženom sa dvanaest vrata. Svaki gost bio je upućen na različita vrata. Kvarcno svetlo u ovom holu bilo je veoma slabo. Gost bi izašao iz automobila i direktno ušao na vrata koja su se automatski zatvarala, sakrivajući njegov identitet.

Na kraju, gost je pristizao u ložu, veliku i slabo osvetljenu prostoriju. Zid beše u potpunosti prekriven prozorom sa dva lica. Spoljašnost se mogla videti sa unutrašnje strane, dok su se iznutra mogli nazirati samo obrisi senke i to isključivo ako je gost sedeo u fotelji. Stakla su bila specijalno obrađena, tako nisu imala efekat ogledala. Cilj je bio da se ne vidi ostalih dvanaest prozora. Gostu je na raspolaganju bila ogromna fotelja. Ispred fotelje nalazila se konzola i mikrofon. Gost je mogao da uključi i isključi mikrofon, da postepeno po želji razbistri staklo, kako bi dopustio ostalim učesnicima da mu vide lice, ili da ga samo naslute, ako bi se odlučio samo za siluetu. Pomoću konzole, svaki učesnik mogao je da koriguje zvuk, da povećava i smanjuje jačinu sopstvenog glasa ili da ga zameni drugim glasom. Simultani prevod bio je jedan od opcija. Svakom od prozora bili su dodeljeni brojevi od 1 do 12.

Savršeno zaobljen centralni deo zauzimao je neobičan sto sa ogromnim ekranom, prečnika dvanaest metara. Iako ravan, sto je bio konstruisan tako da su svi prisutni mogli savršeno da vide sve što se odigrava na njemu. Na digitalnoj površini na trenutak se pojavio logo instituta. Gostima je na raspolaganju bio veliki bar sa širokim izborom pića i zakuske, od šampanjca i kavijara do torte i osveženja. Glavna senzacija istih ogromnih dimenzija bio je bogato ukrašeni stalak sa voćem.

Postojao je i sistem za spoljnu komunikaciju, u potpunosti kontrolisan i u vlasništvu instituta. Svaka loža bila je vrsta konkavne kapsule, odakle se moglo telefonirati i komunicirati porukama. Svaki drugi signal bio je blokiran i nijedan mobilni telefon nije radio. Štaviše, nije bilo kamera. Iako su se sastanci održavah veoma retko, bezbednosni tim svakodnevno je proveravao ceo Hram kako bi se uverio da nema dodatnih mikrofona ih bilo kakvog uređaja za snimanje i praćenje.

Lože su se postepeno popunjavale. Logo na stolu transformisao se u sat. Sekunde su došle do broja 59, a kada se pojavilo 00, sat je otkucao 21.00.00.

Na kristalnom staklu dvanaeste lože pojavi se figura Martina Istvuda u punom sjaju.

„Gospodo, dobro došli. Izjavljujem da je vanredni sastanak Veća otvoren. Nažalost, član lože četiri nije stigao. Nadam se da je u pitanju samo malo zakašnjenje.“

Svetlosni znak usmeri se ka loži šest. Zagrme dubok i izmenjen glas sa japanskim akcentom.

„Niko ne kasni. Svi znamo šta se dogodilo. Obećao si da ćeš zaustaviti ubistva. Ne poznajemo se međusobno, a ipak neko zna ko smo. Prošle godine izgubili smo dvoje ljudi. Bez uvrede za one koji su zauzeli njihova mesta, drago nam je što su nam se pridružili, ali to ne bi trebalo da se dešava. U proseku, jedno mesto se oslobodi za trideset godina, a sada dva, možda i tri

u toku jedne godine.“

Uskovitlaše se i ostale tri lože i odjednom članovi Veća povikaše glasno i oštro jedni za drugim.

„To je bez presedana“, odzvanjalo je u vazduhu.

„Obećao si da ćeš pronaći spisak i da ćeš ga uništiti.“

„Ako nisi sposoban da nađeš spisak, znaš šta ti je činiti.“

Lože iz kojih su dopirali glasovi ostaše u tami.

GLAVA 32

Dok je Čarls razmišljao kako da poveže u celinu delove priče koju mu je izložio čovek sa fasciklom, Krista nije znala da li da prekine svoje izlaganje ili da ipak završi priču. Plašila se Čarlsove reakcije kada bi video poslednju fotografiju, fotografiju koja bi mogla sve poremetiti. Strahovala je da bi mogao da odustane. Sa druge strane, možda bi efekat sadržaja fotografije, ove poslednje naznake, mogao delovati kao pokretač reakcija koje su se odigravale u Čarlsovoj glavi.

Unutrašnji monolog i Kristino kolebanje ni ovog puta nije promaklo profesoru.

„Sada je vreme da kažeš sve. Šta može biti gore od ovoga što sam čuo do sada?“

Krista je i dalje bila neodlučna.

„Je li toliko strašno, da se plašiš moje reakcije? Nešto neverovatno je u pitanju, zar ne? Zbog toga oklevaš?“

Izgledalo je da se Krista slaže sa profesorom. Osetio je da joj je potrebno još malo ubeđivanja. Znao je kako da ubedi protivnika da se preda. Pripremao je toliko političara za izborne kampanje, znao kako da formira i usmeri komunikaciju u sopstvenu korist, tako da bi čovek koga je on obučavao dobijao sve što želi. Znao je da je tokom konflikta potrebno kontrolisano dozirati pritisak i kada je pravi momenat za njegovu punu dozu. Isto kao što je znao da se vrata pod pritiskom moraju pre ili kasnije otvoriti. Nije želeo da odlaže, izabrao je ovaj momenat.

„Da rezimiramo. Prvo, leševi u pasažu. Posle toga ona pomalo smešna scena. U međuvremenu se pojavio teško ranjeni čovek u kaputu. Onda ova priča sa drugom Biblijom. I Kafkin tekst. Primećuješ li da imamo pravilan obrazac? Maestralno delo gospodara neizvesnosti. Nakon nečeg teškog i ozbiljnog, sledi nešto neočekivano i komično. Radnja ima neprekidnu tendenciju da što pre dođe do kraja, ali, ako se previše žuri, publika će biti razočarana. Dakle, svaki put moraš uvesti neke elemente odlaganja raspleta. Uznemiravajuće i usporavajuće faktore. Na nivou akcije, mora se uspostaviti borba između ove tendencije da se uvek ide napred, poput ovna, glavom kroza zid i bez razmišljanja o posledicama i onim faktorima koji ni na koji način neće dozvoliti da se priča završi. Osnov svake priče je konflikt. Kako bi bio dobro konstruisan, osnovni konflikt mora biti između ove dve sile, odnosno stavke priče. Naravno, priča će imati rasplet, pobediće, stići će do kraja, ali na imaginarnom bojnom polju ipak neće ostaviti gomilu izginulih žrtava vlastite vojske. Ova igra se nastavlja – u našem slučaju imamo Kulu u Pragu i stihove luckastog, komičnog francuskog pesnika Agripe d’Obinjea, što se savršeno uklapa u pomenuta pravila. Kako bi se održao naboj, gledaocu treba ostaviti malo vremena. Izgubiće interesovanje ukoliko tenzije uslede jedna za drugom. Priča ne sme biti stalno napeta, mora se napraviti kratki predah. I kada se gledalac ponovo udobno smesti u fotelju i kada najmanje očekuje, iznenada dobija udarac u stomak. Upravo to se dešava ovde. Ko god da je pripremio sve ovo, poseduje istančanu, kreativnu ličnost, poput Aristotela, Hegela, Šklovskog i njima sličnih stvaralaca.“

Krista ga je zapanjeno gledala. Počela je da shvata da je njegov model racionalizacije svega što se dešavalo bio razlog zbog kojeg je mogao da se distancira od jezivih događaja. Uspeo je da se odalji od sopstvene priče i objektivno sagleda pravu sliku događaja zajedno sa njom. Čarls primeti kako je veoma blizu da je potpuno ubedi.

„Pretpostavljam da ćeš mi reći nešto potpuno neverovatno.“

Krista dodirnu ekran telefona. Dok mu je pokazivala fotografiju, reče:

„One večeri, konobarica u Londonu uslikala je ovo. Zakasnila je sa sređivanjem stolova i otišla kasnije nego obično. Onaj restoran ili taverna, Gloub, u Ulici Bou, veoma blizu, samo jednu ulicu udaljen od Kovent gardena. Kada je videla isto što vidiš i ti, zastala je i uslikala telefonom. U pitanju je zgrada preko puta restorana.“

Čarls pogleda fotografiju. Na belom zidu zgrade sa velikim prozorima, ocrtavala se niska, leđima okrenuta, jeziva senka. Izdužene glave, špicastih ušiju. Ruke behu podignute dopola, a laktovi okrenuti u stranu omogućavali su da se vide dugi, šiljati nokti. Zubi su bili isti takvi, nalik krvoločnoj zveri. Sa njih su se zlokobno slivale kapljice krvi.

„Ako pažljivo pogledaš sliku“, nastavi Krista, „uočićeš da je senka proizvod jedinog izvora svetlosti na ulici, ovog fenjera koji na zidu oslikava čoveka ili životinju što stoji nasred ulice. Jedini problem je što između svetla i zida nema nikog.“

KRAJ PRVOG DELA

Intermeco

U prostoriji nalik na podrum neke zgrade, ekran beše uključen. Prozori nisu postojali, a zidovi kao da su bili prekriveni izolacionim materijalom. Sto je bio prepun sofisticiranih instalacija, a pored njega nosač pretrpan različitim vrstama servera. Pored stola na kome je bio smešten kompjuter i tri umrežena monitora, mačka je skupljala ostatke hrane sa tanjira punog mrvica, ostataka sosa i pomfrita. Iz ugrađenih zvučnika na zidovima prostorije dopirali su glasovi koji su ostavljali utisak kao da se neko svađa. Prvi i treći monitor behu podeljeni na šest jednakih delova. Na svakom od tih delova videlo se po jedno slabo osvetljeno staklo, iza kojeg su se nazirale siluete. U pravcu svakog prozora beše po jedan broj, od 1 do 12. Džinovski sto u centru Hrama beše prikazan na centralnom monitoru. Evidentno, bezbednost Hrama bila je ugrožena. Neko je slušao i pratio sve što se dešavalo one večeri na vanrednoj sednici.

DEO DRUGI

„Hrišćani se nisu mogli uzdržati od satiranja ne samo Turaka i Saracena već i pasa, zarobljenih i opkoljenih. “

Alberto di Akvisgrana, oko 1100.

O Quam Misericors est Deus, Pius et Justus[4]

[4] Oh, koliko je milostiv, uzvišen i pravedan Gospod - latinski natpis na medaljonu Reda zmaja. (Prim. Prev.

GLAVA 33

Stigavši u svoj kupe, Bela se opruži na krevet i podiže noge. Uzela je jastuk i ćebad sa gornjeg ležaja i poređala ih kako bi joj oslonac za noge bio što viši. Noge su je užasno bolele u poslednje vreme. Naročito kada je nosila visoke potpetice. Bela je bila deo tima specijalnih jedinica – crnih operacija – čiji je zadatak bio izvršavanje složenih misija u celom svetu. Pogrešna informacija navela ju je da kidnapuje i muči zvaničnika jedne muslimanske države osumnjičenog za finansiranje terorističkih napada. Nije se znalo da li je nepažnja ili neodgovornost uzrok slanja pogrešne informacije ili su je ipak prosledili namerno. Iako je na kraju došlo do sporazuma, ogroman skandal koji je izbio ostavio je mnogobrojne kolateralne žrtve. Svi učesnici akcije bili su povučeni i, iako je na kraju operacija bila zataškana, osmoro vojnika specijalnih jedinica podvrgnuto je tajnom suđenju i razrešeno dužnosti. Belu je vratio bivši direktor instituta i od tada je postala najpouzdaniji agent na terenu. Nažalost, moćnik iznad direktora naredio joj je da špijunira svog nadređenog. Nažalost, nije imala mnogo izbora uprkos simpatiji i poštovanju koje je gajila prema njemu. Moćnik se zvao Martin Istvud, koji je od tog trenutka odlučio da više ne vuče konce iz senke, već da izađe na videlo.

Bela se pitala kome je bilo u interesu ubistvo rumunskog agenta broj jedan, Jona Popa. Taj Verner, glavonja kome je direktno odgovarala, držao je u tajnosti sve informacije i bio veoma škrt kada joj je davao podatke o trenutnoj misiji. Bilo joj je veoma teško da se bez njih orijentiše unutar svega ovog. Nije znala tačno ni koje se dve strane suočavaju, ko koga predstavlja i ko igra dvostruku igru. Od kada je Verner preuzeo odgovornost, bila je primorana da se svaki put snađe sa veoma malom količinom informacija, koje je dobijala na kašičicu, jednu po jednu, u zavisnosti od trenutka u kome je trebalo reagovati. Nije bila naviknuta da radi tako. Bila joj je potrebna celokupna slika operacije da bi donosila strateške odluke. Sa Vernerom to nije bio slučaj. Izgleda da je institut izgubio poverenje u njenu sposobnost da donosi odluke i spustio je na nivo običnog izvršioca. A to ju je užasno frustriralo. Bila je srećna kada joj se Verner nije javio na telefon, pronašavši na taj način razlog da pozove lično Martina.

GLAVA 34

Čarls je neko vreme posmatrao fotografiju na Kristinom telefonu.

Nije znao šta da kaže. Cela ova priča delovala bi mu kao neki ludi strip da nije ubijeno nekoliko nevinih ljudi. Pitao se koji luđak stoji iza svega toga.

„Ova fotografija je lažna, urađena u Fotošopu. Ova takoreći senka i ne liči baš na senku. Previše je detalja. Uporedi i ti ovu sa nekom drugom senkom. Ne može da se vidi toliko detalja. Metalni odsjaj zuba i kandži ne može se videti tek tako."

„Znam da izgleda čudno, ali uveravam te da je fotografija netaknuta. Proverili smo na razne načine. I mi i londonska policija. Sirota žena je i dalje u šoku. Danima je saslušavana. Nije upletena ni na koji način, istina je sve što je rekla."

„Onda postoji drugo objašnjenje", reče Čarls. „Projektor sakriven u ulici ili nešto drugo."

Pokušavao je da pronađe racionalno objašnjenje. Moralo je da postoji. Čarls je bio ubeđen da, koliko god paranormalno delovao, nije postojao nijedan fenomen bez racionalnog objašnjenja. Nedostajala je samo ljudska sposobnost da pronađe pravo rešenje. Pojaviće se pre ili kasnije. Bio je ubeđen. Donedavno, ljudi su verovali da su grmljavine, munje i pomračenje Sunca posledica njihovog svakodnevnog ponašanja. Kazne za njihove grehe.

„Opet ćeš početi sa pričom o Okamovoj britvi?", upita Krista blago iznervirana. „Mislim da je pametnije pokušati da razumemo o čemu se radi. Ubeđena sam da se sve kockice sklapaju. Pokušajmo da raspoznamo jednu po jednu. Hoćeš li sada da mi ispričaš detaljnije priču o toj drugoj Bibliji?"

Čarls se složio. Bio je prijatno iznenađen činjenicom da su isto razmišljali. Ipak, u kupeu je bilo isuviše tesno da bi se ispričala tako duga priča. Kreveti u spavaćim kolima nisu bili na rasklapanje. Bili su smešteni jedan iznad drugog, sa veoma malim međusobnim razmakom. Nije bilo nijednog drugog mesta za sedenje osim donjeg kreveta. Druga opcija bila je drveni poklopac na lavabou na koji se naslanjala Krista. Predložio joj je da izađu u hodnik ili da odu u vagon-restoran.

Nekoliko minuta kasnije Krista i Čarls pokušavali su da uhvate tromi ritam voza. Nakon što je voz otpuzao desetinu kilometara, izgleda da je napokon naišao deo puta gde je mogao da ide punom brzinom. „Kakve turbulencije ima ovaj voz!", reče Čarls dok su se kretali ka vagon-restoranu. U hodnicima voza bila je velika gužva i s obzirom na to da je trebalo da prođu jedanaest vagona, često su imali probleme da se provuku pored ljudi koji su cirkulisali kroz voz ili jednostavno stajali na prozoru i pušili. Na sredini su sreli jednu gojaznu ženu i pokušali da se provuku pored nje. Pritisla ih je na prozor svom težinom, te nisu imali mnogo izbora. Ostavili su za sobom skoro polovinu vagona i bili primorani da uđu u jedan prazan kupe dok žena nije ušla u svoj i oslobodila prostor na hodniku. Krista se široko osmehnu, što je Čarlsu bilo simpatično.

Kad su se sklonili sa puta onoj ženi, Čarls ugleda gromadu od čoveka kako izlazi iz kupatila zakopčavajući pantalone. Prošao je pored njih i profesor pomisli kako mu je odnekud poznat. Ušli su u vagon-restoran. Osam duplih stolova beše prazno. Samo za jednim bio je čovek obavijen duvanskim dimom koji je započeo jutro uz rum i veliko pivo. Čarls je pitao mogu li da sednu. Konobar je pogledao na sat i želeo da kaže da otvaraju za pola sata, ali, kada je čuo da su prvi gosti stranci, odlučio je da ih ugosti na obostrano zadovoljstvo, nadajući se dobrom bakšišu. Pozvao ih je srdačno gestikulirajući da se smeste gde god žele.

Izabrali su sto za četiri osobe smešten na kraju vagona. Nakon što su seli i naručili dve kafe, Čarls je upitao kelnera da li je dozvoljeno pušenje. Rukom mu je dao znak da sačeka i uputio se ka sredini restorana. Čarls je tek tada video da su na sredini zalepljene oznake za zabranjeno i za

dozvoljeno pušenje, odštampane na amaterskom crnobelom štampaču. Nije razumeo poentu, zato što nije bilo nijedne razlike između dva dela vagona. Nije postojao nijedan drugi vid ventilacije osim poluotvorenog prozora. Dim je prelazio i na drugu stranu. Nažalost, njih dvoje smestili su se u zonu za nepušače. Dok se dvoumio da li da ne zapali cigaretu ili da zamoli Kristu da se premeste, Čarls je imao privilegiju da bude udostojen dozom srdačnog rumunskog gostoprimstva. Uprkos truckanju voza koje ga omelo u hodu, konobar je spretno zamenio ove dve crno-bele oznake i izmamio osmeh Čarlsu. Pravila je trebalo poštovati, ali su s vremena na vreme ta ista pravila mogla biti korigovana, te je na račun toga snalažljivi konobar vešto premestio klijenta u novu pušačku zonu.

„Motre na nas“, reče Čarls dok se zahvaljivao ljubaznom domaćinu. „Muškarac na koga smo malopre naleteli bio je u hotelu. U društvu jedne žene. Veoma je moguće da je i ona u vozu.“

GLAVA 35

Pošto je zatvorio podrum, Verner se vratio u kuću i otvorio orman u kome je bilo desetak identičnih kutija. Jednu je otvorio zubima, izvukao telefon i ubacio karticu iz prethodnog aparata koji je razbio u paramparčad. Baš u momentu kada je hteo da ga stavi na punjenje, telefon zazvoni i zavibrira mu u ruci. Bio je to Istvud, koji je pomahnitalo urlao da problem mora biti rešen što pre, da ne može više podneti kašnjenje i da počinje da gubi strpljenje. Verner nije bio iznenađen impulsivnim ponašanjem svog šefa, već je izgledao oduševljeno. Odgovorio mu je da, ukoliko požure sa rešavanjem operacije, postoji rizik da ponovo izgube svaki trag spisku i da događaje treba pustiti da se odvijaju prirodnim tokom. Martin nastavi da viče kako je Belu trebalo informisati o celokupnoj priči, a ne držati je u mraku i vući za ruku kao detence.

Verner mu odgovori da su diskutovali o tome i, imajući u vidu specifičnost situacije, Bela je morala znati tačno onoliko koliko je to bilo potrebno u određenom momentu. Martin se slagao na početku, ali je u tom trenutku pritisak bio previše veliki. Naredio je Verneru da ostavi sve i lično ode u Prag ili gde smatra da je potrebno i da se ne vraća bez spiska. Još mu je rekao da helikopter kreće ka njemu i da će ga odvesti na aerodrom, gde da čeka spreman avion instituta sa uključenim motorom. I da se potrudi da bude spreman za deset minuta. Ukoliko se ne vrati sa onim što treba, bolje da se ne pojavljuje uopšte.

Verner je delovao veoma zadovoljno. Martin je reagovao tačno onako kako je očekivao i želeo. Uzeo je drugi mobilni telefon sa stola, poslao je kratku poruku, uzeo već spremljen novčanik i uputio se ka vratima.

Sat kasnije već je bio u vazduhu.

GLAVA 36

Dok je Krista razmišljala kako da se otarasi osoba koje su ih pratile, Čarls, koji nije izgledao uznemiren zbog njihovog prisustva, reče:

„Imam utisak da ovo dvoje koje nas prate ne žele da nam naude. Da su želeli, učinili bi to dosad. Mislim da žele da saznaju kuda idemo. Možda su čak ovde da bi nas zaštitili. Kako god, onaj muškarac više deluje kao telohranitelj, masa bez mozga. Plaćenog ubicu oduvek sam drugačije zamišljao. Sa jačim sjajem u očima."

„Ja ne bih bila tako sigurna. Ne znam da li je neko od njih ubio čoveka sa fasciklom i policajca koji te je čuvao. Možda ih je neko presreo pre nego što su došli do tebe. Isto kao što ne znamo da li onaj koji je ubio Jon Popa ima neke veze sa svim ovim. Zašto nas je pustio da pobegnemo?"

„Ako su u vozu i idu u našem pravcu, onda znaju gde idemo. I žele da saznaju šta radimo. Kao što vidiš, održavaju distancu. Da su rešili problem u Rumuniji, mislim da ne bi ušli u međunarodni voz. Ne znam šta bih drugo rekao. Imam čudan osećaj da se nalazimo usred sukoba dva klana. Izgleda da nas obe strane povremeno ostavljaju na miru."

„Budući da si ti izabrani?", zapita Krista ironično.

Njeno pitanje odavalo je nepoverenje. Kako bi se osigurala da je oružje i dalje na mestu, instinktivno je stavila ruku na pištolj smešten u jednom od džepova pantalona.

„Koliko dobro si poznavala agenta?", upita Čarls.

„Skoro da ga uopšte nisam poznavala. Upoznala sam ga prošle nedelje, popričali smo nekoliko puta."

„I ipak je pristao da ti pomogne da me kidnapuješ na onaj način?"

Krista nije znala šta da odgovori. Zaista, način na koji je rumunski agent pristao da dođe u hotel i pomogne joj da pobegne bez postavljanja dodatnih pitanja nije se uklapao u profil agenta tajne policije. Ona je to pripisala svojoj privlačnosti, na koju ni ovaj agent nije ostao ravnodušan.

„U nekom momentu moramo da spavamo", reče Čarls menjajući temu. „Nisam spavao od juče po podne, a i ti nisi oka sklopila više od dvadeset četiri časa."

„Obučena sam za to", odgovori ubedljivo Krista. „Imamo dosta vremena za spavanje i svakako bi trebalo da spavamo na smenu."

Ovo je izgovorila dok je otpijala gutljaj vrele kafe. Zagrcnula se. Čarls se nasmeja.

„Kafa poput onih u američkim dajnerima. Kafa iz voza."

Iako su se vozovi modernizovali, vagon-restorani bivših komunističkih zemalja bili su zaglavljeni u vremenu. Izgledali su isto kao i pre dvadeset pet godina, pre pada Berlinskog zida. Raspored aranžmana bio je isti, kao i stolnjaci i posuđe. Čak je i većina konobara ostala ista. Kada bi stariji konobari otišli u penziju, oni koji su do tada bili učenici u međuvremenu su postajali isti kao njihovi učitelji. Niko i ništa nije ih moglo promeniti. Isto ponašanje, isti običaji, isti stil nošenja poslužavnika. Mladi konobari, kao što je bio onaj koji ih je uslužio, učili su u hodu kako posao funkcioniše.

„Moramo tačno da razumemo kako stoje stvari sa Biblijom. Za to će nam trebati proučavanje istorije i moraćemo zajedno da rekonstruišemo delove slagalice. Moraš me slušati i biti strpljiva."

„Biću dobra", nasmeja se Krista. „Zamisli da sam jedan od loših đaka sa nekog od tvojih predavanja."

Krista je brzo učila. Shvatila je da je Čarlsova profesionalna deformacija toliko velika da je morala pažljivo da sluša svaki put kada je nešto objašnjavao. Svi detalji bili su mu važni. Na

svakom predavanju ili konferenciji polazio je od premise da oni ispred njega ne znaju gotovo ništa i da moraju steći potpunu sliku. Ova pretpostavka bila je povezana sa strategijom izlaganja nastavnika koji ni u jednom momentu ne potcenjuje svoje slušaoce. Čarlsova metoda bila je veoma efikasna. U okviru njegove tehnike držanja prezentacije kružnog karaktera, praktikovao je više puta i na različite načine vraćanje na ključne informacije izlaganja. Ovakav način predavanja učinio ga je jednim od najboljih predavača, a time je izlaganja na različite teme činio razumljivim slušaocima. Većina njegovih studenata koji su uspevali da budu pažljivi naučila bi gradivo tokom predavanja. S obzirom na to da je bio veliki stručnjak u domenima marketinga i komunikacije, znao je tačno kako da otkriva informacije i kako da ih na zanimljiv način poveže u celinu. Kako stvoriti napetost u izlaganju, kako i na kojim mestima upotrebiti smisao za humor, paradoksalne i iznenađujuće informacije, neočekivane rasplete situacije. Ovo poslednje, u naratologiji poznatije kao *plot point,* [5] beše njegova specijalnost. Pažljivo ih je pripremao i veoma efikasno upotrebljavao. Ni ovog puta nije odstupao od toga.

„Dakle, kao što znaš, Segešvar je mesto za koje se pretpostavlja da je kolevka onog koga je gotička mašta Brema Stokera pretvorila u svetski fenomen bez presedana. Nikada do tada jedan izmišljeni lik nije postao toliko poznat. Njegova ozloglašenost vrtoglavo se proširila već od prvog izdanja knjige. U celom svetu ispisano je na stotine hiljada, možda čak i miliona stranica na ovu temu. A da ne govorimo o filmovima, dokumentarcima, televizijskim emisijama, okupljanjima stručnjaka, klubovima obožavatelja. Ako ostavimo po strani celu tu fikciju, ipak nalazimo hiljade pisanih radova, doduše nekih manje a nekih više ozbiljnih."

„Najbolje dokumentovan napisao si ti", reče Krista kojoj je došlo da vrišti na njega da je poštedi uvoda. Ipak se suzdržala.

„Možda", odgovori Čarls bez mnogo skromnosti. „Ovaj Vlad Cepeš koji je kasnije dobio nadimak, bio je sin jednog drugog Vlada koga su zvali Drakul."

Čarls zastade kako bi sredio misli. Ono što je želeo da kaže bilo je veoma komplikovano.

„Prokleto je teško povezati sve. Pokušaću. Prvo moraš razumeti geopolitički kontekst. Nalazimo se u prvoj polovini XV veka. Evropa je duže vreme u plamenu neprijateljstava i ratova. Nestanak jednog zajedničkog neprijatelja i završetak krstaških ratova ostavlja vremena većim ili manjim zemljama da međusobno ratuju. Savezi se formiraju i raspadaju munjevitom brzinom. Oni koji su nerazdvojni prijatelji danas, sutra postaju nemilosrdni neprijatelji, a prekosutra kreću iznova isto. Vatikan svuda zabada nos. Pojavljuju se antipape, a u periodu od sedamdeset godina središte crkve premešta se u Avinjon, a zatim u Rim. Neću dublje zalaziti u detalje."

„Hvala bogu", pomisli Krista, ne odajući ničim svoje misli.

„Na istoku se pojavljuje strašan neprijatelj. Veliki problem Zapadne Evrope sada su Turci. Predstavljaju veliku opasnost i ugrožavaju moć i ravnotežu Zapada, naročito onom delu koji se sada zove Srednja Evropa. Turci imaju fiks-ideju. Nameravaju da stignu do Rima. Ali, da bi stigli, nailaze na prvog velikog neprijatelja, a to je Beč. Italija je i dalje daleko, tako da Sveto rimsko carstvo postaje žarište borbe protiv Turaka. Cela Jugoistočna Evropa i Balkan, manje-više su pod turskom vlašću. Neki delovi su i dalje pašaluci, neki plaćaju harač, ali su slobodni, dok su neki delovi ozbiljno ugroženi. Nakon Kosovskog boja, Turci su tačno naučili kako da primenjuju različite politike prema svojim državljanima i vazalima. Priča se o pripremanju drugog fronta, o osvajanju Konstantinopolja i uništenju Vizantijskog carstva. U ovim uslovima važno je imati i odbrambeni zid, takozvani *antemuralia christianitatis,* odnosno zid ispred hrišćanske teritorije. Ovaj kordon stvoren je u Srbiji i rumunskim zemljama. U to vreme, civilizovana Evropa počinjala je od Budima. Ispod Budima nisu bili katolici, iako su bili hrišćani, ali pravoslavci. Pretpostavljam

[5] Ključni momenat ili dešavanje, značajna scena u kojoj dolazi do potpunog obrta radnje u filmu. (Prim. prev.)

da znaš koje su razlike, tako da neću nastavljati.“

Krista klimnu glavom.

„Istina je da su katolici na neki način smatrali pravoslavce nižom vrstom. Kada su im bili potrebni, smatrali su ih jednakim hrišćanima, ali, kada su ih ugnjetavali i osvajali njihove teritorije, razlike su bile najvažnije. Rumunske zemlje – tada samo Moldavija i Vlaška – predstavljale su teritoriju sudara civilizacija, kako bi danas rekao Hantington. Transilvanija, koja je danas deo Rumunije, tada je bila pod ugarskom vlašću, što je činilo nekom vrstom austrijskog protektorata. Oni koji su pod ovim uslovima vladali Vlaškom, zemljom Vlada Drakula, morali su da balansiraju između dve vatre kako ne bi propali u ambis. Sa leve strane bili su Turci, a sa desne kruna. Trebalo je dobro proceniti momenat sa kime sarađivati, kome verovati, kome platiti namet, ko je i kada najopasniji. Cena koju su imali da plate za očuvanje neke vrste nezavisnosti bila je ogromna. Vladare ovih zemalja imenovali su i podržavali ponekad Turci, ponekad Mađari, tako da su bojari – dakle plemstvo – predstavljali još jedan faktor nesigurnosti. Mnogo puta diktirali su dnevni red, a od njihove podrške zavisilo je pitanje ko ostaje na tronu, a ko ide pod zemlju.“

Krista ga je pažljivo i strpljivo slušala. Dok je palio drugu cigaretu, Čarls se dugo zagleda u nju i pokuša da nasluti o čemu razmišlja. Zatim nastavi:

„U ovom kontekstu, Vlad Drakul postaje neka vrsta favorita kralja Sigismunda Ugarskog, kasnije kralja Češke, Italije i Nemačke i vladara Svetog rimskog carstva. Godine 1408. uspostavio je viteški poredak sa preciznom namenom i proglasio da pokreće krstaški rat protiv Turaka. Sigismundova skrivena ambicija bila je mnogo veća od toga – želeo je da dominira celim svetom. Tada se ceo svet svodio na Evropu, Amerika još nije bila otkrivena, Afrika nije bila interesantna, a o Aziji se ništa nije znalo. Konačno, zime 1431. u Nirnbergu, Vlad Drakul primljen je u Red zmaja. Sigismund Drugi šalje ga u Segešvar kako bi zastupao interese Svetog rimskog carstva. Imao je dozvolu za kovanje novca i regulisanje trgovine na tom području. Na tom novčiću i danas se može videti orao sa jedne strane i krilati zmaj sa repom zmije sa druge strane. Ovaj zmaj koga je Vlad nosio oko vrata kao medaljon, doneo mu je nadimak Drakul. U rumunskom jeziku tog doba reč zmaj nije postojala. Latinska reč *dračo* prevodila se kao đavo. Zbog homonima je došlo do konfuzije u značenju. *Dračo* znači i zmaj i đavo. Odavde počinje priča o Drakuli. Narodna mašta ne pravi razliku i, kada se pročulo da je novi vladar Vlaške đavo, povezali su ga sa smrtonosnom pričom i predstavnikom pakla. Godine 1436. Vlad postaje zvanični vladar. Sigismund umire 1437, a njegov naslednik Albert Drugi imenuje Janka Hunjadija za guvernera Transilvanije i vicekralja. Janko i Vlad sreli su se nekoliko puta, ali se novom guverneru Vlad uopšte nije dopao. Janku je Albert naredio da povede novi krstaški rat protiv Turaka. Albert umire od dizenterije i otvara se poglavlje surove borbe pune intriga i zločina za osvajanje trona Ugarske. Janko Hunjadi iskorišćava trenutnu situaciju i podržava dolazak na tron Vladislava III, koji kasnije umire u bici kod Varne. Vlad Drakul na ovo bojno polje dolazi nešto kasnije u pratnji od 7.000 vojnika, shvata da je bitka izgubljena i odlazi. Janko mu nikad neće oprostiti ovu izdaju. Važno je napomenuti da je tri godine kasnije, 1441, Janko došao u Trgovište i tražio Vladu Drakulu da ispuni obećanje o učestvovanju u krstaškom ratu protiv Turaka u ime svoje pripadnosti Redu zmaja. Malo ljudi i danas zna da je Vladu oduzet status člana 1436, jer je samo godinu dana od dobijanja titule plemića lično vodio Turke prilikom opsade tvrđave Severin i naredio otvaranje kapije utvrđenja Karansebeš. Vlad je kao i gotovo svi vladari tog vremena bio dvostruki vazal, o čemu sam malopre govorio.“

Čarls ponovo zastade i pogleda Kristu sa blagom simpatijom. Krista ga je ćutke posmatrala. Čarls nije znao da li se u njenom pogledu ogleda neka doza divljenja ili će ga zapravo gađati čašom u glavu. Njen pogled kao da je želeo da kaže kako treba da sluša do kraja ukoliko hoće da razume šta se tačno dešava. Nastavio je:

„Vlad je odbio Janka. Papa ga oslobađa zakletve, ali želi da vojvodin najstariji sin, Mirča, učestvuje u krstaškom ratu. Marta 1442. Turci napadaju Vlašku, a Vlad zadržava neutralnost, dozvolivši turskim trupama da pređu u Transilvaniju. Turci bivaju potpuno poraženi, a Vlad je pozvan u Galipolje na sastanak sa sultanom. Uhapšen je istog momenta. Kasnije će biti oslobođen, ali i nateran da ostavi svoja dva sina u jemstvo. Tako su Vlad Treći, budući Cepeš ili Drakula, i njegov brat, Radu Lepi, postali sultanovi zarobljenici."

Čarls zastade kako bi predahnuo i zatražio konobaru još jednu kafu, pokušavajući da mu na svom lošem rumunskom objasni da želi jaču kafu. Da je želeo čaj, poručio bi čaj. Krista reče da je ogladnela i naručila je dve porcije omleta. Čarls se našalio sa Kristom.

„Ukoliko nešto nisi razumela do sada, možeš mi slobodno zatražiti da ponovim ili objasnim."

Krista mu je šaljivo zapretila pesnicom.

„Sada sledi ono što nas zanima", nastavi Bejker izlaganje. „Vlad i njegov brat bili su u turskom zarobljeništvu. Najpre u Egrigizu, a zatim u Adrijanopolju. U zatvoreništvu su bili sa ostalima, ali su ih tretirali kao prinčeve i imali su pravo na obrazovanje. Podučavali su ih poznati učenjaci tog vremena, muslimani Hamidudin i Ilijas Efendi, i veliki kurdski filozof Ahmed Gurani. Dva brata proučavala su Kuran, logiku, teorijsku i primenjenu matematiku, Aristotela i na taj način upoznali su se sa vizantijskom tradicijom. Zanimljivo je da je pored njih, u potpuno istim uslovima, školovan i odrastao sultanov sin Mehmed Drugi, budući sultan i kasnije smrtni neprijatelj Vlada Cepeša i poznati osvajač Konstantinopolja. Nastava je bila teška. Učenici su veoma često dobijali batine i bili izbacivani, jer se nisu ponašali onako kako su njihovi učitelji očekivali. Nije bilo nikakve diskriminacije između sultanovog sina i dva rumunska princa. U međuvremenu, njihov otac ponovo se udružuje sa Jankom Hunjadijem i napada Turtukaju i Đurđu, svestan da na taj način rizikuje život svojih sinova. Sultan Murat Drugi nije ih ubio, što uopšte nije karakteristično za njega. Ovde počinje istorija propagande o Drakuli, koja će ga kasnije pretvoriti u vampira. Prvo da završimo sa njegovim ocem. Janko Hunjadi nije zaboravio mnoga poniženja koja mu je Vlad priredio. Zahvaljujući prilikama koje su se pojavile u borbi za presto Ugarske, Janko je tajno želeo da osvoji Vlašku i podržavao Vladislava iz rivalskog klana, dinastije Danešti, da osvoji tron Vlaške. Ne toliko da bi podstakao propagandu, koliko da pobuni narod protiv aktuelnog vladara. Vlad je optužen za saradnju sa Turcima. Jankov i Vladislavljev tajni pakt rezultirao je ubistvom Vlada Drakula i njegovog sina Mirče. Mirča je živ zakopan u Trgovištu, a Vlada su ubili bojari dan kasnije. Godine 1447. sultan je obavestio Vlada Trećeg o okolnostima smrti njegovog oca. Sada budi veoma pažljiva!"

„Jesam pažljiva. Zar se ne vidi?"

Profesor je bio previše zanesen sopstvenim izlaganjem da bi dozvolio da bude prekinut.

„Postoji legenda po kojoj je Vlad Drugi pre svoje smrti svom najodanijem čoveku, bojaru po imenu Kazan, poverio svoj prestižni mač iz Toleda koji mu je darovao Sigismund Luksemburški kada ga je primio u Red zmaja kao i lančić na kome je ugraviran zmaj. Ova dva artefakta stigla su do sultana. Godinu dana kasnije Janko Hunjadi pokušava da opet okupi vojsku i povede krstaški rat protiv Osmanlija. Murat, kome se dopala Vladova inteligencija, odlučnost i hrabrost, odlučio je da pruži šansu mladiću od samo šesnaest godina i da ga podrži u osvajanju prestola Vlaške. Legenda ipak kaže da postoje dva mača - mač njegovog oca i mač od posebnog čelika iz Damaska. Pre nego što će mu ih predati, sultan je upitao mladog Vlada koji je najdragoceniji poklon koji je Alah podario čoveku. Na Vladov odgovor da je to život, sultan je prasnuo u smeh i rekao mu da će, pošto je mlad, imati vremena da otkrije da je moć najdragoceniji poklon Svemogućeg. Vlad Treći biva oslobođen."

„Dva mača?", upitala je zbunjeno Krista.

Čarls primeti dodatnu zainteresovanost u njenim očima.

„Rekao si da je Cepeš dobio dva mača, jedan iz Toleda koji je pripadao njegovom ocu i jedan od specijalnog čelika.“

„Da, iz Damaska. Od sultana.“

„Koji ti tražiš?“

Čarls je shvatio na šta Krista cilja. Izvukao je ceduljicu iz džepa i pročitao: „’Samo ova dva mača mogu ući u istu koricu.’ Dakle, misliš li da je reč o ova dva? Ja tražim onaj sultanov. Barem je to moja pretpostavka. Video sam njegove fotografije. I izgleda baš onako kako mi ga je deda opisao. Nikad mi nije spomenuo ništa o drugom maču.“

„Možda je to opet neka zagonetka, poput one sa stihovima. Možda treba da odgonetneš neko tajno značenje.“

„Nažalost, nemamo način da otkrijemo šta je bilo napisano na prednjoj strani. Možda bi bilo moguće, da sam skupio spaljene deliće hartije i odneo ih u neku laboratoriju. Možda kod vas u Interpolu. Već sam video sastavljene tekstove sa delova izgorele hartije. Gospode, koliko sam bio nepažljiv. Trebalo je da obratim pažnju i pogledam šta je ispred ovog ’rn’.“

„Bio je samo pepeo i vetar ga je odneo.“

Čarls je bio besan na samog sebe. Verovao je da je ceduljica bila ključna stavka na pola puta između šale i ozbiljnih tragova.

„Da. Znaš da je to parafraza izraza ’dva mača ne odgovaraju istim koricama’. U pitanju je izraz veoma rasprostranjen ovde na Balkanu. Na početku se odnosio na stavove većine prinčeva na istom tronu. Tačan prevod ove metafore je da zemljom može vladati samo jedan kralj. Ostali moraju da se pokoravaju, inače bi bili lišeni dostojanstva. Možda je to smisao u našem slučaju.“

Uzdahnuo je i vratio ceduljicu u džep.

„Postoji li nešto iz razgovora sa čovekom sa fasciklom u celom tvom dosadašnjem izlaganju?“

„Slušaj dalje“, odgovori Čarls shvatajući Kristino očekivanje. „Janko Hunjadi izgubio je dve bitke, zarobio ga je i odveo u Smederevo srpski vladar Đurađ Branković. Biće oslobođen samo ako obeća da će svog sina, budućeg kralja Matiju Korvina, oženiti rođakom srpskog despota. Opadanje moći Mađara Vladu je dalo hrabrosti da napadne presto koji je Vladislav preoteo njegovom ocu. Borba za vlast koju su podržali Turci, naročito Hasan-paša, bila je uspešna. Nakon samo dva meseca, novog vladara izdali su bojari koji su zajedno sa vladarem Moldavije podržali Vladislavljev povratak na presto. Ovde se završava prva Vladova vladavina Vlaškom. Vlada, koji još nije ni Cepeš, a ni Drakula. Ali sledi i druga. Druga i duža vladavina, od 1456. do 1462, koja će mu doneti loš glas.“

„Gde je Biblija u celoj toj priči?“

GLAVA 37

Pre nego što je Čarls uspeo da odgovori, voz uspori i zaustavi se u stanici. Krista je ustala i osmeh joj se raširi. Na upitni pogled Čarlsa odgovorila je uzbuđeno:

„Znam kako ćemo preći granicu bez problema."

Izašla je nakratko iz vagon-restorana. Kada se vratila, zadovoljstvo je zračilo iz nje.

„Razmišljala sam šta da radimo kada dođemo na granicu. Nažalost, moramo proći dve. U Rumuniji i Mađarskoj. Smislila sam različite planove. Mogu da im pokažem legitimaciju Interpola i kažem da si uhapšen. Verovatno će nas u Rumuniji propustiti, ali nisam sigurna da ćemo isto tako proći u Mađarskoj. Ne bez uverljivih dokaza i bez prethodnog proveravanja jesi li u bazi podataka. Usput sam razmišljala da zovem Lion i da oni pošalju faks graničnoj policiji sa tvojom slikom i zahtevom da te puste da pređeš granicu. Nisam sigurna hoće li ovo upaliti. Mađarska policija veoma je kooperativna. Naši agenti u Budimpešti imaju dobre odnose u centrali. Procedura je veoma spora, pa nisam sigurna da će naređenje na vreme stići do granice. Zatim sam razmišljala, imajući u vidu da ćemo na granici biti usred noći, da se pretvaram da spavam, a kada budu kucali na vrata, da izađem sanjiva i odškrinem vrata samo onoliko koliko je potrebno da se vide pojedini delovi mog tela. Možda neće uznemiravati mladu ženu koja spava. Mada ni u to nisam sigurna."

Čarlsu je bilo simpatično detinjasto ponašanje i način govora jake i opasne žene poput Kriste. Vešto je uspevala da prikrije senzibilnu stranu, savršeno skrivajući svoju ženstvenost. Čarls je bilo drago što vidi njeno pravo lice ispod zvanične, poslovne maske. Pitao je: „Šta si smislila?"

„Sada smo u Brašovu i setila sam se da će uskoro voz proći kroz Segešvar. Pozvala sam komandira, bio je veoma srećan što me čuje, uplašio se da mi se nije dogodilo nešto loše. Izgleda da su hteli da započnu zvaničnu potragu za tobom. Pre sprovođenja ove ideje u delo konsultovao se sa svojim kumom, visokim funkcionerom u ministarstvu. Ovaj je urlao na njega dvadeset minuta i rekao mu da zaboravi da si ikad bio tamo. Izgleda da ti neko briše tragove."

„Ista osoba koja nas je poslala u Prag i verovatno ista koja je naredila onoj gromadi da uđe u voz. Rekao sam ti da smo zaštićeni. I šta još?"

„I rekla sam mu da se vraćam za nedelju dana i da ću prihvatiti njegov poziv u grad. Delovao je kao da je na sedmom nebu. Rekla sam mu da ode do hotela, uzme tvoj pasoš i donese ga na stanicu."

„Misliš li da će biti previše ako ga zamoliš da mi donese kofer i laptop?" Krista se složila, izašla je, a kada se vratila, rekla je da je sve sređeno i dodala:

„Iako je moj prvi zahtev zasnovan na obećanju, za drugi je želeo nešto konkretno. Zatražio je poljubac na peronu. Pregovaranje je završeno dogovorom za poljubac u obraz."

Krista se nadala da će Čarls reagovati na njenu šalu. Ali on je bio namršten, zadubljen u misli. Iznenada je pitao Kristu gde mu je telefon. Odgovorila je da je u njenom rancu i pitala ga da li mu treba odmah. Klimnuo je glavom.

„Možeš li, molim te, da me pozoveš?"

Krista je okrenula njegov broj.

„Isključen je."

„Izdala me je i ova prokleta baterija. Moramo da nabavimo punjač."

Setio se konobara i njegovih inspirativnih rešenja. Konobar je nestao na desetak minuta i vratio se sa punjačem.

Srećan, Čarls zatraži račun. Domaćin mu reče da ima sličan telefon. Čarls se pitao kako jedan konobar u Rumuniji može da priušti sebi telefon od hiljadu dolara. Osetio je da mu je dužan i dao mu novčanicu od sto evra i dodao da će mu vratiti punjač kada bude došao na večeru. Krista i

Čarls ustaše i uputiše se ka kupeu, tačno u momentu kada je voz ponovo krenuo.

GLAVA 38

Šef pogranične policije u Lekešazi, Laslo Fekete, probudio se tog jutra pomalo zabrinut. Svi u kući imali su temperaturu, dva blizanca od jedanaest meseci su se izvukla, dok je njegova supruga gorela u groznici kada joj je spustio ruku na čelo. Njih troje bili su zenica njegovog oka. Dobili su decu sa četrdeset osam godina, nakon mnogobrojnih neuspelih pokušaja i dugog lečenja, te je zbog toga bio veoma zaštitnički nastrojen. Jedva je uspeo da nađe zamenu, pa je uzeo da radi duplu smenu kako bi imao dva slobodna dana i mogao da odvede porodicu kod najboljeg lekara u Bekeščabi. Kada je otišao od kuće, uverio se da sve troje imaju sve što im je potrebno i zamolio je komšinicu koja je bila medicinska sestra da ostane i brine se o njima. Fekete Laslo bio je zaljubljen u svoje selo na granici sa Rumunijom. Bio je to čovek retke dobrote, velikodušan i nežan. Svima je pomagao, naročito komšijama. Čak je i mito koje je dobijao na granici velikodušno delio ljudima iz svoje okoline kojima je to bilo potrebno. Kako je veoma retko tražio nešto zauzvrat, ljudi su mu izlazili u susret šta god da im je tražio. Ona medicinska sestra, koja se ponašala kao vođa nacističkog logora, momentalno se pojavila na vratima i uverila Lasla da ne brine, jer će ona dobro paziti na njih. Upravo se spremao da izvadi dokumenta iz aktovke, kada mu je zazvonio telefon. Bio je to nepoznat broj. Dubok glas sa jakim stranim akcentom rekao mu je da uključi kompjuter, poveže se na internet i ukuca nekoliko cifara u pretraživaču. Laslo je pomislio da je u pitanju šala i reče da je policajac i da ima mogućnosti da identifikuje onog ko ga zove i da bi mu bilo bolje da ne zove više. Prekinuo je vezu. Dve sekunde kasnije dobio je MMS. Beše to fotografija dva njegova uspavana blizanca. Laslo ih je zagrlio kad je krenuo od kuće, a uočio je da je fotografija nedavno načinjena. Uspaničio se. Telefon je ponovo zazvonio. Javio se uznemireno.

„Nadam se da sam ti sada privukao pažnju. Učini onako kao što sam ti rekao i nemoj da se glupiraš.“

Onaj koji je zvao prekinuo je vezu. Na ekranu se pojavio niz cifara koje je trebalo uneti u pretraživač. Otvorio je pretraživao i ukucao cifre. Na monitoru se pojavio plejer. Pritisnuo je *play*. Film je krenuo. Bile su to slike njegove kuće, u boji. Snimak kamere neko vreme zadržao se u prizemlju prikazujući kuhinju, zaustavio se nakratko na dve flašice za mleko, nastavio hodnikom i popeo se na sprat. Kuća je bila slabo osvetljena. Napolju je bilo oblačno, a zavese su svuda bile navučene na prozore. Unutrašnjost se slabo videla. U hodniku na spratu uključena sijalica poboljšavala je kvalitet snimka. Lasla je uhvatila jeza. Snimak je dalje prikazivao njegovu spavaću sobu i njegovu ženu koja je spavala sa oblogom na čelu. Nakon toga na snimku je prikazana dečja soba. Laslo je bio na ivici srčanog udara. Kamera se približila dečjem krevetu u kome su spavali blizanci. U kadru se pojavio lovački nož koji se približio licima mališana. Oštricu je nakratko prineo obrazu jednom od njih. Snimak se završio. Telefon je ponovo zazvonio.

GLAVA 39

Čarls je žurio ka kupeu dok je Krista jedva uspevala da ga prati. Kada je konačno stigao, zaustavio se na pragu. Vrata su bila otvorena i udarala u ritmu kretanja voza. U njihovoj kabini nije bilo nikog. Krista izvadi pištolj i pogleda unutra. Kabina je bila prazna. Polako je krenula ka drugom kraju vagona. Nije bilo nikog ni u toaletu ni u okolini. Želela je da otvori vrata između vagona, ali je iza bila samo rezervna lokomotiva. Stigavši u kupe, Čarls dohvati ranac, izvuče telefon, priključi ga na kabl punjača i očajno potraži utičnicu. Nije uspeo da nađe nijednu. Krista je otvorila orman iznad lavaboa. Na zidu beše prilepljeno ogledalo sa policom na kojoj je bio mali sapun i dve čaše, a sa desne strane utičnica za aparat za brijanje. Krista vrati pištolj na mesto u džepu.

„Je li moguće da nismo zatvorili vrata?“

Čarls je bio zauzet svojim telefonom.

„Varijacije napona su veoma velike u vozu. Rizikuješ da spališ telefon.“

Čarls nije mario. Priključio je telefon. Pokušao je da ga uključi, ali nije uspeo.

„Moraš sačekati nekoliko minuta“, reče Krista. „Šta želiš da uradiš? Možeš da upotrebiš moj telefon.“

Čarls je pogleda, zamisli se na trenutak, pa reče:

„Imam specijalan program pomoću kojeg mogu da uđem u laptop i kompjuter kod kuće. Na njima su podaci koje želim da proverim. Prijatelj mi je instalirao antiviruse i ostale programe koji su tada bili na testiranju. Programi poslednje generacije.“

„Izgleda da to nije sprečilo one koji su hteli da dođu do tebe.“

„Tako je. Moram pozvati Rosa i pitati ga za njihovo unapređivanje. Verovatno da su programi zastareli. Pet godina u tehnologiji znače vekove.“

Malo kasnije telefon se uključio. Čarls je spretno rukovao njime, što je iznenadilo Kristu. Posmatrala ga je više kao profesora starog kova, koji koristi tehnologiju samo u slučaju preke potrebe, nikako kao dobrog poznavaoca. Pitala se hoće li ovaj muškarac ispred nje ikad prestati da je iznenađuje.

„Kao što sam i mislio“, reče Čarls. „Konačno sam razumeo. Deluje detinjasto, ali ne vidim drugo objašnjenje. Neko me je nadgledao dok mi je slao poruke. Imam deža vi. Izgleda kao igre kojih smo se Ros i ja igrali kao studenti.“

„Čime se bavi taj tvoj prijatelj?“

„Ne znam. Nekako je misteriozno. Bili smo dobri prijatelji, ali se nismo videli petnaest godina. Nekoliko puta razgovarali smo telefonom. I to svaki put kada mi je bila potrebna njegova pomoć. Poslednji put videli smo se na jednom matematičkom kongresu u Riju. Sećam se da je nakon sletanja, dok smo čekali na prtljag, rekao da je to njegovo poslednje pojavljivanje u naučnim okvirima. I da je odlučio da se zaposli. Kada sam ga pitao gde, odgovorio mi je da će biti kao Džejms Bond i da će morati da me ubije ukoliko mi kaže. Tada sam mislio da je u pitanju jedna od njegovih šala. Toliko smo vremena provodili zajedno i toliko smo se dobro poznavali da smo isto razmišljali. Bio sam u stanju da dovršim njegovu rečenicu istim rečima kojima bi je i on završio. I obrnuto. Dugo sam razmišljao jesam li učinio nešto što je prouzrokovalo da se udalji. Jednom sam ga i pitao. Nasmejao se. Pomislio sam da je prestalo da mu se sviđa da u svojoj okolini ima nekog ko ga toliko dobro poznaje. Nekog ko je poznavao i njegove male slabosti. Kao da mu je zasmetalo što sam tako direktan. I to na javnom mestu. Ali nije se promenio. Nisam više insistirao. Zatim je nestao bez traga. Nijedan objavljen rad, njegovo ime kao da je isparilo. Mislim da se zaposlio u nekoj tajnoj službi. Više puta smejao sam se na ovu temu. Imao je odlučujući doprinos tokom ona

dva puta koja su me učinila slavnim. Ros je najinteligentniji čovek koga sam ikad upoznao i jedini u koga sam imao potpuno poverenje.“

„Imao?“

„Da, imao. Ili imam. Ne znam da li ga i dalje poznajem.“

„I misliš da je nekako povezan sa celom ovom pričom?“

„A, nikako. Ciničan je, ima neobičan smisao za humor, ali ne bi ni mrava zgazio. Moguće je da će mi ponovo, tačnije da će nam ponovo biti potreban.“

„Zašto?“

„Pored svih ovih zagonetki, imamo šifrirane poruke. On je najveći stručnjak za razbijanje šifara. Često smo se tako igrali. Uvek je bio daleko bolji od mene i stalno me je pobeđivao.“

Čarls zastade da bi još jednom razmislio o pretpostavci koja mu je pala na pamet, pa zatim reče Kristi:

„Pogrešio sam kada sam rekao da je onaj ko stoji iza svega ovog pomešao Biblije. Pretpostavljam da se od jedne tačke priče razilaze. U prvom slučaju radi se o *Đavoljoj Bibliji*, a u drugom o Gutenbergovoj. Moguće je da su u pitanju dva puta koja će se ukrstiti u jednom momentu. Za sada mi se čine paralelnim.“

„Jesi li razumeo koja je poruka?“

„Poruku smo oboje razumeli još tada. Ali i dalje ne znam na šta se odnosi. Dodat je još jedan zanimljiv element. Koji izgleda da ima smisla. Koliko je to moguće u haosu proteklih nekoliko časova.“

Krista je sa velikim interesovanjem zurila u njega. Čarls uze paklicu cigareta i pokaza joj da se skloni sa hodnika. Otvori prozor ispred njihovog kupea i zapali cigaretu.

„Ovako ćemo proveriti da li nas zaista neko uhodi. Došli smo do zajedničkog zaključka o značenju poruke, da držim jezik za zubima.“

„Da. U suprotnom sledi mafijaški scenario.“

„Da, kao u filmu *Kum.*“

Nasmejaše se oboje.

„A ja treba da shvatim poruku ili će Čarls Bejker plivati sa ribama.“

„Tačno! Ne. Nije mi ugrožen život, već kredibilitet. Vidiš, u knjizi koju pišem, bavim se teorijom o knjizi *Codex Gigas* i, koliko znam, niko nije rekao ovo: demonizacija Vlada Cepeša ima korene u *Đavoljoj Bibliji.* Pronašao sam nekoliko dokumenata iz kojih proizlazi da je Matija Korvin saznao za ovu knjigu nakon što je uhapsio Cepeša i odveo ga u Višegrad. Sigurno je video *Codex*. Ovo je spomenuo u prolazu jedan kaluđer koji ga je posetio. Znao je za ovu narodnu homonimiju između zmaja i đavola, o stvarnom varvarstvu za koje je bio sposoban rumunski vladar, ali ideja demonizacije u najgorem obliku potiče od onog đavola u gaćicama, sa iskeženim zubima.“

„I dalje mi nisi rekao šta je sa tim modelom pelena? Je li postojalo tako nešto u srednjem veku?“

„Ne. Takvi modeli su heraldički simboli, crna tinktura na beloj pozadini iscrtana na hermelinovom krznu, koje je uglavnom korišćeno za oblaganje zimskih kaputa kraljeva i visokog plemstva. Bilo je različitih verzija simbola. Većina je izgledala onako kako je danas prikazan tref u kartama za igru, ali sa širom osnovom koja se račva u tri zuba ili kao stilizovana krila orla. Ili slepog miša, ako već govorimo o Drakuli.“

„Zar hermelin nije neka vrsta dabra?“

„Više kao neka vrsta lasice, budući da je veoma gipka. Njeno izuzetno nežno krzno menja boju. U srednjem veku bile su luksuzni kućni ljubimci. Naročito visokih sveštenika Katoličke crkve, kardinala i papa. Ako pogledaš Da Vinčijevu sliku *Dama sa hermelinom,* videćeš kako

izgleda. Hermelin je posebna životinja. Radije su je čuvali zatvorenu, samo da ne bi uprljala krzno.“

„Interesantno, od narcisizma do uzvišene žrtve.“

„Tačno. Zbog toga je bila toliko cenjena. Imala je neku oholost i gordost krunisanih glava. Njeno krzno transformisano je u heraldički znak.“

„Zašto naš đavo nosi donji veš od hermelinovog krzna?“

„Iz opravdanog razloga, kako bi pokazao da nije bilo koji đavo, već Satana, njihov vladar. Najveći i najvažniji. Vrhovni.“

„Zašto je zelen u licu?“

„E, to je komplikovano. Najpribližnije objašnjenje koje sam pronašao ne čini mi se zadovoljavajućim. Verovatno ima neke veze sa keltskom ili tevtonskom mitologijom. Tamo se pominje ličnost pod imenom Zeleni Čovek, odgovoran za fertilitet. Mnogo kasnije, u pojedinim spisima, đavo je nazivan imenima Verdelet ili Verdelot.“

„A poruka?“

„Molim?“

Čarls se udubio u svoje izlaganje, a Krista ga je prebrzo vratila na glavni predmet razgovora.

„Poruka. Koja je poruka?“

„Jedno je sigurno. Ušli su u moj kompjuter i pročitali knjigu. Želeo sam da proverim jesam li uspeo da razvijem ovu teoriju.“

„Jesi li uspeo?“

„Jesam. Poruka sa majmunčićima je upozorenje, a prisustvo đavola, kako je prikazano u kontekstu moje knjige, govori mi da kazna neće biti smrt, već moja potpuna dekredibilizacija. Ako želiš da ubiješ nekog ko pripada akademskom ili političkom sloju, neku javnu ličnost, ne treba primenjivati nasilje, već ga u potpunosti lišiti kredibiliteta.“

„Zato su ostavili tamo tvoju vizitkartu? Znali su da ćemo te dovesti na mesto zločina i da ćemo svi videti da ubistva imaju veze s tobom!“

„Da. Prethodne serije ubistava verovatno su bili pokušaji, ali tamošnje vlasti nisu reagovale isto. Nisi mi rekla da li su pronađene moje vizitkarte na ostalim mestima. I da li su tetovaže bile prisutne u Londonu i ostalim gradovima.“

„U Marselju nije pronađeno ništa. U Alma Ati nisam uspela da nađem, dok sam u Londonu od policije uspela da dobijem vizitkartu, i sve smo zadržali u tajnosti. I da, tetovaže su svuda bile prisutne.“

„Zaključak je da treba da ćutim o nečemu. Ukoliko progovorim, proći ću kao Vlad Cepeš. Pretvoriće me u čudovište. Biću javno ponižen. Ne treba me fizički ukloniti. Ubiće ono što čini moju ličnost, ono što jesam, jer je to gore od smrti.“

„Kad već govorimo o Vladu Cepešu, hoćemo li nastaviti priču o njemu?“

„Imaš li nešto protiv ako prilegnem malo dok ti pričam ostatak? Obećavam da ću se popeti na gornji ležaj.“

„Zar te nije strah?“, upita Krista.

Čarls odmahnu glavom. Krista nije znala kako da protumači ovaj gest.

„Ovakve priče sa otvorenim vratima i pustim hodnicima ne plaše me previše. Mada bih bio sigurniji kada bih imao pištolj.“

GLAVA 40

Prva reakcija šefa granične policije bila je da se izviče na sagovornika i da mu pripreti. Sagovornik ga je prekinuo i rekao da mu nije u interesu da naudi njegovoj ženi i deci. Ukoliko bude pratio instrukcije i uradio ono što se od njega (raži, a to je gotovo sitnica, četvorica maskiranih ljudi nestaće kao što su i došli. Još mu je rekao da je njegova žena pod blagim sedativom i da će spavati sve dok ne reše problem, da je medicinska sestra malo uplašena ali, s obzirom na to da je u pitanju jaka žena, preći će preko svega ovoga i nastaviti da brine o mališanima. Skrenuta mu je pažnja da je čitava zgrada pogranične policije pod nadzorom, kao i sva dostupna sredstva komunikacije. Kako bi bili sigurni da neće napraviti grešku, prijatna mlada dama neće se odvojiti od njega dok ne Izvrši zadatak. Baš u tom momentu neko zakuca na vrata.

Nakon što je ponovo počela da oseća noge, Bela otvori Čarlsov pasoš. Znala)e da će Bejkeru možda zatrebati dokument, ali da je bilo nemoguće da se vrati po njega. Nakon iznenadnog odlaska profesora i Kriste, otišla je u hotel, a recepcioner kojeg je prethodno bogato nagradila zbog sobe koju joj je obezbedio bio je srećan što će zaraditi dodatnu svotu novca. Ljudi ionako stalno gube dokumenta. Bela je saopštila Martinu da je pasoš kod nje, na šta joj je odgovorio da ga čuva i, ukoliko Bejkeru bude bio potreban, da pronađe način da mu ga dostavi. Verneru nije govorila ništa. Nadala se da će joj u jednom momentu Martin narediti da se i njega otarasi. Morala se naoružati strpljenjem. Poznavala je onu izreku crvenokožaca po kojoj važi pravilo da ćeš, ako se dovoljno dugo zadržiš na ivici reke, pre ili kasnije videti telo svog neprijatelja kako pluta na površini vode. Ovog puta bi sa zadovoljstvom izvršila naredbu.

GLAVA 41

Čarls se izuo i popeo na gornji krevet. Gotovo da je zaboravio koliko je dobar osećaj biti opružen. Počeo je da se opušta.

Krista je povukla zavese. Plašila se da legne da ne bi zaspala i propustila stanicu u Segešvaru. Smestila se u položaj lotosa i počela da masira noge.

Čarls nastavi priču.

„Niko ne zna kako je Vlad proveo period izgnanstva, da ga tako nazovem. U pitanju je gotovo osam godina života. I to u periodu sazrevanja. Između šesnaest i dvadeset pet godina. U srednjem veku ljudi su sazrevali mnogo brže."

„I živeli su mnogo kraće", dodade Krista ispod Čarlsovog kreveta.

„To nije strogo tačno. Da, živeli su mnogo kraće nego sada. Imam jednog prijatelja, profesora matematike, koji se šalio na ovaj račun i govorio da su ljudi koji su u srednjem veku prešli tridesetu ulazili u istoriju. Statistički podaci kažu da je životni vek bio trideset godina. Vrlo je bitno da znamo iz čega izvlačimo prošek. Na primer, to je kao prosečni prihod jednog malog sela. Ako se tri milijardera presele tamo da bi izbegli plaćanje poreza, a ostalih stotinak stanovnika je na rubu egzistencije, u prošeku ispada da su svi veoma bogati. Prošek životne dobi u srednjem veku proizilazi iz činjenice da je mortalitet novorođenčadi bio veoma visok. Ozbiljni stručnjaci smatraju da su ljudi tog vremena, ako bi prešli dvadeset jednu, imali veoma dobre šanse da požive još barem trideset pet godina."

„Šta je sa Drakulom? Koliko je on živeo?"

„Neki veruju da je i dan-danas živ. Ako govorimo o istorijskoj ličnosti, ubijen je kada je imao četrdeset pet godina. Mada, već sam rekao da je veoma teško odrediti šta je radio za sve to vreme. Zna se da je kraći period proveo u Moldaviji, sve do smrti svog ujaka Bogdana Drugog, koga je ubio rođeni brat, i da je vreme provodio u društvu najznačajnijeg rumunskog vladara, Stefana Velikog. Rumunska pravoslavna crkva zabeležila je da je ubijao ne trepnuvši, svaki put kada bi mu se pružila prilika, kada bi nekog uzeo na zub i bio je poprilično razvratan. Bio je veliki heroj moldavskog naroda, ne rumunskog kako sada prikazuje istorijska propaganda, jer ideja o naciji u tom periodu nije postojala, kako se to na ovim prostorima kaže ni *in nuce*[6]. Iako su stanovnici Moldavije i Vlaške i tada pričali istim jezikom, a danas su deo iste zemlje, tada su bili smrtni neprijatelji. Između izbora da formiraju međusobnu alijansu ili savez sa Turcima, najčešće su birali Turke."

„Očaravajuće je kako skrećeš sa teme."

Čarls se nagnuo preko ivice kreveta.

„Radiš jogu?", upita. „Nikad nisam mogao da zauzmem taj položaj. Čak i kada sam bio veliki mačevalac."

„Ozbiljno. Ako neko želi da sazna nešto o tebi, mora da sačeka sve dok ne budeš raspoložen da mu kažeš. Ali čovek ne može da se ljuti na tebe, jer to radiš na vrlo uzbudljiv način."

Čarls se vratio na krevet. Dobro raspoloženje počelo je sve više da zamenjuje napetost, koja se gubila svakim minutom.

„Tako je Vlad, kao i njegov rođak, kojeg je, da se podsetimo, lično rimski papa nazvao Hristovim vitezom, pobegao u Transilvaniju. Njegovo prisustvo zabeleženo je u Brašovu, Segešvaru, zakonodavnoj skupštini u Đeru, zajedno sa Jankom Hunjadijem, i u Sibijuu, gde se zadržao sve do drugog dolaska na presto. Već sam previše odmakao. Naš prijatelj iz sobe, koji mi

---

[6] Lat.: U orahovom jezgru; u srži, u suštini. (Prim. lekt.)

nije rekao kako se zove ali mi je više puta ponovio da mi je ujak, ima teoriju o tome šta je Vlad radio i čime se bavio u periodu između dve vladavine. Došao je od Turaka, sa obrazovanjem koje je tamo stekao. Povratak u zemlju koje se nije tako dobro sećao predstavljao je neku vrstu šoka. Pored toga, činjenica je da je njegova vladavina bila veoma kratka i da nije bila značajna. Obučavan je za borbu i borio se. Ali pripreman je i za civilizovan život u sultanovoj pratnji. I za slepo poštovanje Turaka kao zapovednika. U Trgovištu je pronašao samo bedu, čemer i jad. Nije postojalo nijedno javno kupatilo. O poznatim turskim kupatilima znao je ceo svet. Hrišćanstvo ima taj problem sa zanemarivanjem ljudskog tela. Niče je zabeležio da je nakon progona Mavara iz Španije, prva mera koju je Crkva preduzela bila zatvaranje javnih kupatila i dodaje da ih je samo u Kordobi bilo dvesta šezdeset. Jedan moj kolega sa Univerziteta u Bolonji napisao je izvrsnu studiju o tome kako su zaudarali gradovi u srednjem veku. Jesu li ti poznate one veoma uske uličice sa toliko zbijenim kućama, u toj meri da je dvoje ljudi moglo da se dodirne rukama? Da si imala prilike da prođeš tim putem, imala bi sve šanse da budeš zapljusnuta sopstvenim izmetom, jer su se sadržaji noćnih posuda izbacivali direktno na ulicu. Šta misliš, šta je uslovilo razvoj tolikih bolesti koje su u rekordnom roku pokosile gotovo polovinu stanovništva?“

Krista nije mogla da veruje sopstvenim ušima. Je li Čarls poludeo od umora?

„Znam da misliš kako sam skrenuo, ali te uveravam da je sve o čemu govorim potpuno tačno. Na primer, u pratnji francuskog kralja, dva veka kasnije, niko se nikad nije kupao. Kralj i velika gospoda imali su poslugu koja im je svakog jutra donosila blago natopljenu maramu kojom su brisali oči. Znaš za one bogate i napuderisane perike koje su nosili? E pa bonton je nalagao korišćenje neke vrste dugačkog štapa sa pričvršćenom iglom pomoću koje su se češali i vadili vaške ispod perike. Znaš za izraz ’biti na prestolu’ koji se koristi prilikom odlaska u toalet? Kraljevi su imali poseban presto sa rupom na njemu. Ispod rupe je bio poslužavnik smešten u nekoj vrsti kutije. Vršili su nuždu pred čitavom svitom i ustajali samo da bi ih posluga obrisala i to pred svima. Nakon toga izneli bi poslužavnik koji se pušio pred nosevima plemića, grofova, markiza i dama koje su ih pratile.“

„Jesi li ozbiljan?“, upita Krista, kojoj je malo trebalo da dobije napad smeha.

„Jesam. A šta ti misliš kako je bilo?“

„Ne znam. Nisam uopšte razmišljala o tome.“

„A Vlad, koji je odrastao u blistavoj čistoći Adrijanopolja, u mermeru, gotovo da se razboleo od žutice kada je došao u Trgovište. I bio je u pratnji bojara, neobrazovanih, bez ikakvog poštovanja, halapljivih i prevrtljivih. Spletkarili su od jutra do mraka. Bilo im je stalo samo do toga kako ukrasti i oteti što je više moguće. Njihova vizija vladara bila je da on njima treba da bude na usluzi, a ne oni njemu. U rumunskim zemljama, i ne samo u njima, ograničena sredstva išla su pretendentu koji je imao podršku najmoćnijih bojara. Dobra strana bila je da niko nije mogao biti diktator. Ako bi u izvesnoj meri i uspeo, ubili bi ga čim bi se ukazala prilika. Bojari su želeli samo mir. Zarad održavanja mira, nisu imali ništa protiv ako je trebalo platiti danak Turcima, hrišćanima ili bilo kome. Vlad Treći je nakon svrgavanja sa trona imao isto iskustvo u Moldaviji, a kasnije i u Transilvaniji. Situacija je bila ista i na dvorovima Ugarske i Austrije. Bilo mu je teško da poredi osvetljene turske palate sa mračnim, hladnim i vlažnim hrišćanskim. Ali i on je bio hrišćanin i, iznad svega, nasledio je od svog oca medaljon Reda zmaja, a članstvo se prenosilo sa oca na sina. Iako je nejasno zašto je ime njegovog oca izbrisano sa spiska, Vlad je nasledio veliku čast i bio uvažena ličnost. Iako je naučio mnogo od Turaka, bio je njihov zarobljenik i nisu mu previše prirasli za srce. Ipak, upoznao je i njihove dobre strane. Kao i svaki mladić, a pre svega pripadnik važnog reda i kraljevske krvi, imao je revolucionarne ideje. Ne u smislu današnjih ideologija. Želeo je da promeni svet. Iznad svega, nije mu se dopalo to osećanje vazalnosti, potčinjenosti koje je uvek osećao. Znao je da iz političkih razloga mora ujediniti snage sa najjačima kako bi preživeo

i došao do moći. Ozbiljan sam kada kažem, Vlad Drakula bio je renesansni princ. Po obrazovanju i otvorenosti uma bio je jednak svojim venecijanskim i firentinskim savremenicima. Tražio je način za prikupljanje novca, formiranje vojske i kupovinu naklonosti tadašnjih moćnika. Mnogo vremena proveo je među zanatlijama i naučio da ih ceni zbog onoga što su znali da rade, dok je prezirao plemiće zbog njihove beskorisnosti i glupe umišljenosti.“

„Želiš da sugerišeš da je bio socijalista?“

„Ne, daleko od toga. Želim da kažem da je, korak po korak, među ljudima koji su se bavili zanatima počela da se pojavljuje sitna buržoazija, iako će proći još dva veka do revolucije u Britaniji i gotovo još vek i po do Francuske revolucije. Pripadnici rastuće sitne buržoazije počeli su da traže više moći, više slobode, više novca. Izgleda da je Vlad u njima video mogućnost da dođe do vlasti.“

„Jesu li to tvoje reči ili čoveka sa fasciklom?“, pitala je Krista, koja više nije znala kako da se snađe u ovoj gomili informacija.

„Pomešano. To je njegova teza. Ja je samo stavljam u kontekst. Ono što sledi ispričao mi je on. Vlad je razmišljao da pošalje poruku. Nije baš jasno koja je to poruka bila i kome je trebalo da je pošalje. Kao što sam ti rekao na stanici, reč je o sekularnoj zaveri koju je Cepeš izgleda razradio u ovoj poruci. U razgovoru mi je istakao da je Vlad saznao da u Majncu postoji jedan čovek koji je otkrio metodu brzog umnožavanja poruka, precizno i efikasno. Do tada su bili prinuđeni da prepisuju svaki tekst. Cepeš je brzo shvatio važnost propagandne moći novog otkrića, što nije mala stvar. Želeo je da odštampa više letaka kako bi mnogim ljudima poslao poruku. Kao što sam rekao, ne znamo tačno šta i kome. Dolazi u Majnc – on ili neki njegov izaslanik – i traži Gutenberga.“

„Govoriš ozbiljno?“

„Ponavljam šta mije rekao. Gutenberg je bio na putu da otkrije prvu štamparsku mašinu sa pokretnim slogom na svetu. Ali imao je finansijskih problema. Iznajmio je radionicu u Humbrehthofu, vlasništvo njegovog rođaka, koja ga je koštala čitavo bogatstvo. Oni koji i danas veruju da su dobre stvari besplatne trebalo bi dobro da se zamisle. Svaka tehnička, naučna ili kulturna revolucija košta mnogo. Bez obzira na velike firme, državne finansije, glavni investitori su kraljevi, veleposednici, a u umetnosti pokrovitelji. Napraviću još jednu malecnu, poslednju, parentezu.“

Krista uzdahnu.

„Malu“, ponovi Čarls. „Znaš, i dalje se smatra da se svet više razvio u poslednjih sto godina nego u prethodnih pet milenijuma. To se desilo zahvaljujući buržoaskoj revoluciji, u kojoj je stari režim prisiljen da promeni način života. Na nasilan i krvav način, kao što nam je poznato. Svi ti paraziti nisu nikad bili siti, i želeli su samo više. Želeli su da žive udobnije, ali nisu bili sposobni da izmisle bilo šta. Jedina oblast oko koje su se eventualno interesovali za napredak, bilo je oružje. Što je i logično, trebalo je voditi osvajačke ratove i braniti se. Kazna i eksploatacija bili su jedina sredstva kojima su se bogatili. Zato je najvažniji izum srednjeg veka top, poslednji argument kraljeva.“

„Govoriš kao Marks“, reče Krista.

„Marks se ogrešio o istoriju samo u tačkama neophodnosti i determinizma. Njegovi zaključci su u velikoj meri tačni. Ali neka rešenja koja predlaže čista su glupost. Na kraju, Drakula vidi priliku i finansira Gutenberga. Odavde sve postaje nestvarno. Originalna verzija je da se Gutenberg zbog velike potrebe za novcem obraća čoveku po menu Fust, koji mu daje 800 zlatnika sa kamatom od 6%. Kako nije bilo priliva novca, tri godine kasnije isti Fust dodaje mu još 800 zlatnika, ali ovog puta postaje poslovni partner. Sa sobom dovodi svog zeta, po imenu Peter Šefer. Da bih ti dočarao koliko je vredela ta svota novca, napraviću malo poređenje. Centralna zgrada u kojoj je bila smeštena gradska skupština Majnca koštala je oko 200 zlatnika. Dakle, Gutenberg je

mogao kupiti osam ozbiljnih kuća za sav taj novac koji je pozajmio. Zbog toga je došlo do konflikta, Fust je tužio Gutenberga zbog duga, ovaj je otišao na suđenje i izgubio sve. Uspeo je da odštampa sto osamdeset Biblija.“

„Koju je verziju priče imao čovek sa fasciklom na tu temu?“

„Izgledao je ubeđen da je ovo zvanična verzija i da su u stvari oni koji bi bili razotkriveni saznali to na vreme i zaustavili štampanje, a Gutenbergu su oduzeli sve i nadzirali njegov rad. Moguće je da je Fust bio tajni agent.“

„Čiji tajni agent?“

„Ne znam. Moj rođak tvrdio je da je Vlad smatrao Bibliju interesantnom za prenošenje poruka i da je vrlo moguće da se u njenom sadržaju krije nešto. Imao je i rezervni plan, ukoliko bi glavni bio osuđen na propast. Objaviti šifrirane podatke u poruci i umnožiti ih koliko god je moguće, a one koje je moguće odštampati, brižljivo čuvati kako bi se umnožile kada dođe pravi trenutak.“

„A odakle Cepešu toliko novca?“

„Bravo! To sam i ja pitao, i odatle je čovek počeo da mi odgovara. Zajedno sa Vladom, u turskom zarobljeništvu našao se i stariji čovek po imenu Đurađ Kastriot, Albanac iz Kruje. Turci su ga prozvali Skenderbeg, ili Aleksandar-beg, zato što je ličio na Aleksandra Velikog. Dok je bio u zarobljeništvu, prešao je u islam, a Turci su ga poslali da upravlja Albanijom kao subaša. Kada se vratio tamo, izdao je Turke, preuzeo Kruju i još nekoliko manjih tvrđava stavio pod svoju kontrolu i tokom narednih godina ratovao protiv Osmanskog carstva. Skenderbeg je danas albanski nacionalni heroj. Možda ga se sećaš sa slika, na kojima je često prikazivan sa dugom belom bradom i sa čuvenim šlemom sa glavom jarca na vrhu. Zadržao je Kuran, ali prognao Osmanlije“, reče Čarls i nastavi. „Cepeš je otišao kod njega, ispričao mu o Gutenbergovoj Bibliji i ubedio ga da mu da novac. Potom ga je poslao Gutenbergu, koji je izgubio svoju štampariju i morao je da pribegne rezervnom planu. Zbog toga je poruka bila izdata samo u jednom primerku. Rođak mi je još rekao da se na povratku iz Majnca u Transilvaniju Cepeš zaustavio u Firenci.“

„Je li pominjao nešto o spisku?“

„Da. Navodno, poruka sadrži veoma opasan spisak i onaj koji je bio zadužen za njega morao se zareći da će ga čuvati po svaku cenu.“

„Kako je neko pre petsto godina mogao da sastavi spisak sa imenima ljudi iz ovog doba?“

„Možda to nije spisak imena. Nemam pojma. Zvuči apsurdno. Na početku su sve zagonetke koje sam rešavao delovale tako.“

Na ulazu u stanicu u Segešvaru voz poče postepeno da usporava. Krista pruži svoj pištolj Čarlsu.

„Sada ti je više potreban nego meni. Silazim da se nađem sa komandirom. Bilo bi dobro da ostaneš u kupeu. I zaključaš vrata.“

GLAVA 42

Dok je Krista tražila pogledom komandira, razmišljala je o tome da li je možda pogrešila i impulsivno reagovala kada je otišla po Čarlsa i pobegla sa njim na onaj način. Možda bi rumunski agent još bio živ i možda bi Čarls na neki drugi način otkrio da treba da ide u Prag. Možda bi uspeo da povrati pasoš i posle loga ode za Kluž, a zatim avionom do glavnog grada Češke. Misao joj prekide smešna prilika komandira koji je stajao na sredini perona držeći u jednoj ruci Čarlsov kofer sa točkićima, a u drugoj laptop. Komandir je izgleda održao reč i došao je sam. Krista je za svaki slučaj posegla rukom ka džepu gde je držala pištolj, kako bi bila u pripravnosti. Onda se setila da ga je ostavila Čarlsu.

U svom kupeu Bela je ležala opružena na krevetu, igrala se profesorovim pasošem i pitala se kako da izdejstvuje da dokument stigne do njega pre granice sa Mađarskom.

Verner je bio jedini putnik u avionu instituta. Let do Praga trajao je gotovo dvanaest sati, te Verner poče da pravi planove za naredni dan. Otišao je u toku noći i trebalo je da stigne po mraku. Preciznije, po centralnoevropskom vremenu sleteće u istom satu u kome je napustio Ameriku. To znači da je u nizu vremenskih zona dan iščeznuo bez posledica. Dvanaest sati koji nisu postojali. Dan je prošao ne ostavljajući nigde nikakvog traga, nikakvih naznaka. To mu se sviđalo, kao da je neki čarobnjak zaustavio vreme samo za njega. I držao ga je zarobljenog nameravajući da ga vrati na početak. Kao da mu je dat još jedan dan i mogao je da izabere bilo koji drugi.

Nakon što je otvorio laptop, izvukao je iz džepa malu kutiju u obliku prizme. Izgledala je kao minijaturna kopija one koju je Bela koristila za skeniranje ulice ispred Hotela Central park. Na ekranu se pojavi nekoliko grafičkih simbola razbacanih po celoj površini. Ukucao je kôd od devet cifara i linije su se poslušno uobličile na centru ekrana formirajući neku vrstu srednjovekovnog grba. Iz središnjeg dela kutije pojavi se minijaturna ploča, koja je izgledala poput nekog sofisticiranijeg hard-diska. Verner je položio krupne prste na površinu ploče i grb je iščezao sa ekrana, posle čega se pojavila trodimenzionalna sablja, plutajući u praznom virtuelnom prostoru kao svemirski brod koji je zalutao u univerzumu. Na ovom mestu bez gravitacije, sablja se pomeri malo i sa jedne strane ploče presvučene crvenim plišem ukaza se natpis ispisan zlatnim slovima: „IO SOI CALIBURN FUE FECHA EN EL ERA DE MIL E QUATROCIENTO.“

GLAVA 43

Devojka koja je ušla u kancelariju šefa granične policije bila je mlada, ali daleko od simpatične osobe. Barem po Laslovim kriterijumima. Bila je niska, namrgođena, zdepasta i imala je minđuše na svim mogućim mestima. Jednu veliku u nosu, po jednu na svakoj obrvi, a za one na ušima policajcu bi trebala večnost kako bi ih izbrojao. Imala je ofarbanu kosu sa izvučenim pramenovima i prejaku šminku. Nokti na rukama behu joj nalakirani u drečavozeleno. Laslo se pitao da li treba da se plaši ove žene i šta je hteo da kaže onaj glas kada je rekao da se ona neće odvajati od njega. Sama pomisao da bi mogao da izgubi porodicu, jedini smisao njegovog života, naterala ga je da odagna sve misli i da govori sebi da izdrži dok se sve ne završi i izvrši šta god mu traže. U mislima se molio samo da ne bude primoran da ubije nekoga.

Žena je napravila grimasu koja je trebalo da bude nešto najpribližnije osmehu, izvukla stolicu, sa treskom spustila na sto torbu koja je bila iste boje kao i nokti, i sela do šefa policije. Zatim poče da rovari po torbi i na sto da izvlači lak, makazice za nokte, grickalicu i turpiju. Uza sve to, vrtela je pištolj sa prigušivačem u ruci usmeravajući cev nagore, žvakala žvaku i pravila balone. S obzirom na to da je Laslo drhtao od straha, na njenom licu pojavi se izraz zadovoljstva. Vratila je pištolj u zelenu torbu, izula se i na ivicu stola podigla nogu koja je Lasla u mislima podsetila na nogu nilskog konja. Nakon što se nagnula napred i uverila se da je stabilna, počela je da sređuje nokte.

„Koliko treba da budem ovde?“, upita Laslo uplašeno, pazeći da je ne naljuti. Žena ga je pogledala kao da je videla ludaka i nakon nekog vremena, koje je policajcu delovao kao večnost, podigla je pogled praveći se da se koncentriše, a zatim ga oštro pogledala i odgovorila:

„Tačno onoliko koliko je potrebno. Još nešto?“

Desetine pitanja motale su se po glavi šefu policije. Želeo je sve da sazna. Šta imaju sa njim? Sa njegovom porodicom? Šta treba da radi? Ali nije se usudio. Jedino za šta je skupio hrabrost bilo je pitanje:

„Šta da radim ako budem imao potrebu da idem u toalet?“

Odgovor je brzo usledio:

„Ako ti se piša, onda idi i pišaj. Ili ti možda treba pomoć?“

Laslo je odmahnuo glavom. Ne, definitivno mu ne treba pomoć. I pošto mu očigledno nije bilo jasno šta treba da radi, žena mu pojasni:

„Pravi se da je ovo jedan sasvim običan dan i da radiš ono što inače radiš, izuzev onog dela sa izlaskom napolje, a ako treba da izađeš, ja ću ići s tobom. Ali svakako bih više volela da sačekaš da mi se osuše nokti.“

Krista se vratila u voz u momentu kada se kondukter približio stepenicama. Zakucala je na vrata kupea. Na trenutak se zabrinula jer niko nije odgovarao. Gurnula je vrata koja su bila otključana i ušla. Čarls je spavao. Krista mu je polako izvukla pištolj iz ruku. Zatvorila je vrata, smestila se na donji ležaj, naslonila na jastuke i podigla noge na merdevine pričvršćene za gornji krevet. Zaspala je.

GLAVA 44

Čarls se iznenada probudio i pogledao na sat. Napolju je svitalo. Prošlo je pola šest. Pokušavao je da se sabere od sna koji je sanjao. Pogledao je ruke i protrljao ih. Sanjao je da su mu izrasli dugi metalni nokti koji su mu grebali kožu. Ali to nisu bili njegovi nokti, već su na neki način izrasli između prstiju. Bol iz sna kao da je bio stvaran. Kao da su mu se zubi zaoštrili i kao da je osećao ukus krvi u grlu. Listao je iz kreveta, otvorio mali orman za brijanje i pogledao se u ogledalo. Nije bilo ništa neobično sa njegovim zubima. Odahnuo je. Izgleda da ga je fotografija koju mu je Krista pokazala uznemirila mnogo više nego što je želeo da prizna.

Krista se probudila kada je čula da je ustao iz kreveta. Pitala ga je šta se događa. Shvatila je da je spavala skoro šest sati. Čarls je ugledao svoj kofer i obradovao se. Izvadio je pastu za zube i četkicu. Povukao je zavese i dugo prao zube, kao da je želeo da ispere ukus krvi iz sna koji je još osećao. A onda se obrijao. Krista je uzela njegovu pastu za zube i istisla na prst.

„Imam lošu vest“, obavestila ga je. „Pasoš nije bio u hotelu. Mislim da ćemo morati da primenimo jedan od mojih rezervnih planova.“

Ostalo je još sat i po vremena do izlaska iz zemlje. Krista je izvukla telefon iz džepa i izašla na hodnik. Ubrzo posle nje izašao je i Čarls. Nije mu promakla brzina kojom je Krista završila razgovor. Zapalio je cigaretu. Osetila se obaveznom da mu objasni.

„Pokušavam da rešim sa Interpolom da mi telefonski pošalju zvanični dopis da te sprovodim u Češku i da iz tajnih razloga nemaš dokumenta kod sebe.“

„Šta će pisati u tom dopisu? Taj čovek je učinio to što je učinio zbog mog naređenja i u interesu države?“

„Tako nekako, ali ne znam da li ćemo u tako kratkom vremenu pronaći Rišeljea da ga odobri.“

Krista je prepoznala ovu poznatu epizodu iz romana *Tri musketara.*

„A ti nisi moja dama. Nadam se da ne kriješ neki otrovan bodež u jednom od tvojih brojnih džepova. Jesi li primetila da, svaki put kada pričaš telefonom, izađeš iz prostorije u kojoj sam?“

„Da, ali to je vrsta profesionalne deformacije, svaki put sam ti rekla s kim i o čemu sam pričala.“

„Još mi nisi ispričala ništa o sebi, a čini mi se da o meni znaš sve. Kao da sam otvorena knjiga. Zar ne misliš da bi malo reciprociteta dobro došlo?“

„Nemam šta da kažem o sebi“, sasekla ga je Krista. „Ono što je interesantno strogo je poverljivo, ostali detalji su dosadni.“

Bela je pozvala dva svoja pratioca u kupe. Odlučila je da se Milton približi vagonu, gde su bili ono dvoje, nekoliko minuta pre ulaska u stranicu Kurtiči. Naredila mu je da sačeka ispred njihovog kupea do momenta kada granična policija već bude bila u vagonu, zatim da zakuca na vrata njihovog kupea, da im brzo preda pasoš i zbriše nazad. Sa graničnom policijom pred vratima, Čarls neće moći da pojuri za Miltonom. Bela je znala da bi Bejker prepoznao Henrija a i nju bi mogao da prepozna. A do tada je morala da smisli kako će reagovati u slučaju direktnog susreta.

GLAVA 45

Prošlo je gotovo pola sata bez ikakvog odgovora. Kristi je zazvonio telefon. Nakon što je pročitala poruku, pogledala je razočarano u Čarlsa. Odmahnula je glavom, kako bi mu pokazala da je odgovor negativan. Čarls je zatim ušao u kupe, a onda izašao sa telefonom.

„Koga zoveš?“, upita Krista.

„Ultima ratio[7]“, odgovori Čarls. „Zvao sam Rosa. Mislim da je on poslednje naše rešenje.“

„Daj mi makar nekoliko minuta da ga proverim. Da vidim ko je. Da proverim da li je umešan u celu ovu priču. Sam si rekao da mu se dopadaju igre ove vrste.“

„Gluposti, kako da...“

Krista mu nije dozvolila da završi i strogo ga je pogledala:

„Prezime?“

Čarls je ostavio telefon i odgovorio:

„Fetuna.“

Posle joj je izdiktirao slovo po slovo. Krista je lozinkom otvorila program i unela ime. Dok je čekala rezultate, upitala ga je:

„Kog porekla je ovo prezime?“

„U pitanju je ime jednog grada iz Francuske Polinezije, u južnom Pacifiku. Veoma često tamošnji starosedeoci za prezime uzimaju imena lokaliteta.“

„Ros je iz Polinezije?“

„Njegova majka je poreklom odande. Otac mu je Nemac koji se zaljubio u devojku kada je bio na odmoru i poveo je sa sobom. Ros je rođen u Berlinu. Preferirao je da koristi majčino prezime. Mislim da mu se očevo činilo previše banalnim. Neinteresantnim. Nekako previše nemački. To je Ros.“

Krista je proveravala telefon, pritisla nekoliko tastera i rekla:

„Nisam našla ništa pod ovim imenom.“

„To je dobro, zar ne? Da nije u vašim serverima.“

„Ako mi daš malo vremena, volela bih da proverim popis stanovništva.“

„Nemamo više vremena“, reče Čarls i okrenu broj telefona.

Sada je bio njegov red da se pomeri nekoliko metara unazad. Pričao je nekoliko minuta i više puta se od srca nasmejao. Nakon toga se vratio ispred vrata i zapalio cigaretu.

„Da li ti to počinješ da pušiš zaista? Mislila sam da su cigarete samo nagrada nakon napornog dana. I uopšte nisam sigurna da je pušenje dozvoljeno u ovom ili i bilo kom drugom vozu.“

„Uzbuđen sam. Pričao sam sa Rosom i rekao mi je da će uraditi sve što može, iako je veoma kasno.“

„Šta može da uradi? Skoro da smo stigli.“

„Ima on svoje načine. Kada je čuo da dolazimo u Prag, rekao mi je da je poslom premešten u Beč i da će moći da uzme nekoliko slobodnih dana kako bismo se videli.“

Krista je želela da mu odgovori, ali se telefon ponovo oglasi oštrim zvukovima.

„Ne postoji niko pod ovim prezimenom u evidenciji stanovništva cele Amerike. Zar nije američki građanin?“

„Pa da, ali je i tajni agent. Rekao sam ti. Moguće je da su mu promenili identitet. Kao Bornu.“

---

[7] Lat. : Krajnje sredstvo, poslednja odluka. (Prim. prev.)

GLAVA 46

Baš u trenutku kada je voz pristizao na prvi peron u Kurtičiju, poslednjoj stanici u Rumuniji, Milton uđe u vagon u kome su bili ono dvoje. Krista je poslala Čarlsa u kupe i stajala sa pasošem u ruci nadajući se da policajci neće otvoriti vrata njihovog kupea. Krista je sumnjala u bezazlenost cele te priče sa Rosom i u njegovu sposobnost da reši ono što Interpol nije mogao. Po Belinom naređenju, Milton je stajao na drugoj strani vagona, čekajući policajce.

Voz se zaustavio u stanici. Niko iz njihovog vagona nije sišao ni ušao. Krista promoli glavu kroz prozor. Nekoliko ljudi stajalo je na peronu, a od policajaca i carinika nije bilo ni traga. Pomislila je da će proći čitava večnost dok rumunski službenici obave svoj posao. Navikla je na dosadnu aroganciju istočnoevropskih carinika, ali i na autoritativnu grubost zapadnoevropskih službenika. Iznenada, voz je krenuo. Kondukter se začudio, a Milton je bio zatečen.

Deset minuta kasnije, u Lekešazi, mađarski carinici uđoše u voz i proveriše ga u prolazu. Kristi su rekli da otvori vrata kupea, dok su Čarlsu rekli da izađe u hodnik. Te večeri niko nije legitimisao nijednog putnika. Jedino je Milton imao problema sa carinicima koji su ga pitali zašto stoji ispred toaleta i naredili mu da se vrati na svoje mesto u vagonu. Nemajući kud, skrenuo je na levo sa Čarlsovim pasošem u rukama.

Čarls se zadovoljno nasmeši Kristi, dok se ona ozbiljno pitala ko je Ros i odakle mu moć da otkaže dva granična policijska pregleda sa jedne i druge strane granice. To bi bilo previše slučajnosti, a kako nije imala drugo objašnjenje, odlučila je da se saglasi sa poverenjem svog saputnika.

Na takozvanoj ničijoj zemlji, u prostoru između dve carinske zgrade, a po naređenju mađarskog šefa policije, fudbalska utakmica između rumunskih i mađarskih carinika bila je u punom jeku. Pobedničkoj ekipi šef policije je za nagradu ponudio iznos svog godišnjeg mita. Rumunski službenici glasno su navijali, dok su Mađari verovatno više voleli rukomet. Na sredini terena čvrsto je stajala devojka ofarbane kose. Postala je sudija međunarodne utakmice, ali je zgranuto razmišljala o svojim noktima na nogama koje je trebalo da ofarba po osmi put te nedelje. Bila je zahvalna na kreativnom rešenju do kojeg je došao Fekete Laslo. Kada je spazila da voz odlazi iz stanice, okrenula se i nestala ostavljajući ekipe bez sudije, da se svađaju oko navodnog faula. Isto je učinio i policajac, koji je seo na motor i pojurio ka svojoj kući.

GLAVA 47

„Imamo li još jednu granicu?“, upita Čarls dok su se polako kretali ka vagon-restoranu.

Za dva sata trebalo je da stignu u Budimpeštu. Posle cele situacije i događaja sa kojima su se susreli prilikom prelaska granice, istinski su ogladneli. Ujedno su osetili olakšanje i pao im je kamen sa srca. Kako je sada imao laptop, Čarls odluči da bi bilo dobro posvetiti se rešavanju enigme.

Konobar se ozario kada ih je video na vratima, iako je ovog puta vagon-restoran bio prepun. Pređašnje iskustvo sa Kristom i Čarlsom beše dobra motivacija, pa se obratio nekolicini gostiju uz reči da im da je vreme ručka isteklo. Gosti za stolom, njih troje, želeli su da naruče još po jednu rakiju, ali im konobar reče da je na snazi novo pravilo u Evropi koje zabranjuje prisustvo pijanica u vozu i da je dozvoljena količina alkohola trista mililitara po glavi. Kada su gosti pokazali na nekoliko zagrejanih individualaca za drugim stolovima, konobar im odgovori da nisu prekoračili granicu i da verovatno nisu popili više od jednog pića. Krista i Čarls dobili su isto mesto za kojim su sedeli tog jutra.

Nakon što su izabrali jednu od dve moguće porudžbine – bečku šniclu sa pomfritom i turšijom – Čarls poče ponovo da čita sadržaj ceduljice i fotokopiranih stranica Biblije.

„Misliš li da pored svega što poseduje ovaj konobar, može imati i lupu? Ne znam kako da dešifrujem šta piše ovde.“

Krista privuče mapu. Nije odustajala u pokušaju da odgonetne više od onih nekoliko reči koje su se mogle razaznati golim okom. Čarls otvori laptop.

„Zaista nam treba nešto što će uvećati tekst. Možda će i tako biti teško da ga dešifrujemo. Fotografije su veoma loše. A deo koji nedostaje sa strane koja ne nedostaje, da tako kažem, izgorela je u velikoj meri.“

„Imam veoma zanimljiv program za dešifrovanje. Veoma je složen i poseduje neverovatnu memoriju. Može da dešifruje bilo šta. Šifre supstitucije, transpozicije, šifru Atbaš, masonske, homofone i polialfabetske šifre. Od Cezarove, pa do Vižnerove šifre i šifre Plejfer, od Kerkhofovog principa, pronalazača vojne kriptografije, šifre Navaho i PKE, DES, do najnovijih. Genijalan program.“

„Da pogodim, dobio si ga od svog sveprisutnog prijatelja? Kao da putuje zajedno sa nama. Počinjem žarko da želim da ga upoznam.“

Čarls se pitao da li u Kristinom ironičnom tonu ima tragova ljubomore. I da ga na neki način želi samo za sebe. U smislu da nije imala nameru da deli sa nekim drugim zasluge otkrivanja misterije.

„Znaš, prisustvovala sam jednom kursu koji je organizovan u saradnji sa NSA i rekli su nam da bi, ukoliko na jednom mestu postavimo sve postojeće kompjutere – tada ih je bilo oko trista miliona, a sada ih sigurno ima više – i ako ih sve umrežimo, pod pretpostavkom da je to moguće, i pustimo da dešifruju jednu PGP šifrovanu poruku, to trajalo deset puta duže od vremena postojanja kosmosa.“

„Da, samo što u ovom slučaju nije u pitanju PGP šifra. Sudeći po tome kako izgledaju i koliko su izbledele ove fotografije i uzimajući u obzir način na koji su oštećene, potiču iz doba pre Prvog svetskog rata, a crteži na zidu podruma dedine kuće postojali su pre mog rođenja. Imajući u vidu način na koji je okrečen ceo vinski podrum, sumnjam da je išta obnavljano još od vremena kada ga je moj pradeda sagradio, oko 1890. Jedino ako neko nije u međuvremenu dodao crtež, mada sumnjam. Pitaću oca. Dakle, moglo bi da bude dešifrovano. Ili ne bi moglo uopšte da bude dešifrovano. Kada bih imao drugu polovinu... ako...“ Zastade, kao da je upravo uočio nešto na šta

dotad nije obraćao pažnju, a što je sve vreme bilo pred njegovim očima.

„Koliko je sati u Americi? Sada je deset i nešto. Minus osam sati. Dva po podne. Mogu pozvati oca, zamoliti ga da slika zid i pitati ga da li se seća od kada je sve to tamo."

Uze telefon i brzo okrenu broj. Telefon je više puta zvonio, ali niko nije odgovarao. Pozvao je na fiksni telefon kod kuće. Uključila se govorna pošta i Čarls ostavi ocu poruku, zamolivši ga da fotografiše severni zid vinarije, onaj sa iscrtanim mačem i globusom i da mu što pre pošalje fotografiju.

„Vidiš da tvoj sat žuri sat vremena. Prešli smo na centralnoevropsko vreme. Šta ako je u pitanju šifra sa rešenjem? Ili više rešenja?"

„Onda moramo pronaći rešenje. Sve ostalo je suvišno. Ne znam zašto, ali ubeđen sam da će se i to pojaviti u određenom momentu."

Čarls ponovo prelista mapu. Pogled mu se zaustavljao na onim brojevima u dnu pojedinih stranica. Izgleda da ih je samo nekoliko bilo numerisano. Dva puta 12 i 24, a na poslednjoj stranici mogao se jasno razaznati broj 180. U mraku automobila, promakao mu je taj broj.

„Nije jasno šta je sa ovim ciframa. Znamo da Gutenbregove Biblije nisu numerisane. I ne uklapaju se. Koliko ja vidim, ovi delovi nisu blizu početku da bi bile stranice 12 i 24, posebno što se ponavljaju na različitim stranicama, dok ovo, verovatno na kraju Otkrovenja, ne može biti 180. Izgleda da predstavlja nešto drugo."

„Magijsku numerologiju?", upita naivno Krista.

„Ne, nadam se. Rekao sam ti da je Gutenberg uspeo da odštampa samo 180 Biblija. Prevelika je slučajnost da ovaj broj bude ovde na kraju. Mora postojati veza. Možda znači da imamo posla sa sto osamdesetom, ali to onda nije prva već poslednja štampana Biblija. Ili je poruka koncipirana pre prisilne intervencije Fusta, on je već bio novi vlasnik štamparije kada je odštampana poslednja Biblija. Postoji još jedna mogućnost. Gutenberg je znao da će objaviti samo 180 primeraka. Ali to ne izgleda mnogo verovatno."

„Možda se odnosi na 180. primerak. Zna li se koji je taj?"

Čarls odmahnu glavom.

„Možda znači nešto drugo", dodade Krista.

Profesor se vratio na stranicu sa polovičnim tekstom i približio je očima. Izvadivši papir iz plastične folije, reče:

„Možda ova folija utiče na vidljivost. Odbija svetlost..."

Nije stigao da završi rečenicu, jer je u momentu kada je izvukao stranicu uočio da je za nju prilepljena još jedna. Povlačeći onu ispod, pokušao je da odvoji jednu od druge.

„Pocepaćeš ih", reče Krista, shvativši da iza postoji još jedna zalepljena stranica.

Krista pažljivo uze papire iz Čarlsovih ruku. Zatim upali upaljač. Podigla je stranicu dovoljno visoko, tako da dugi plamen nije mogao da je zakači i poče da pomera upaljačem levo-desno. Prva Čarlsova reakcija bila je da joj istrgne papir iz ruku, ali ga njen pogled zaustavi. Iako je izgledalo da zna šta radi, Čarlsu je zastala knedla u grlu dok ju je posmatrao. Nakon nekoliko minuta Krista ostavi upaljač, a zatim pažljivo odvoji stranicu jednu od druge. Zadnja stranica se sa lakoćom i u potpunosti odvoji od one za koju je bila zalepljena. Čarls je zadivljeno posmatrao prizor i pokušavao da nasluti šta se krije na novootkrivenoj stranici. Pogled mu privuče sadržaj skrivenog papira. Krista ga je spustila na sto i oboje se zagledaše u njega.

„Proročanstvo?", upita Krista.

Čarlsov pogled šetao je od papira ka Kristi. Na papiru je bila fotografija nekog crteža ili čudnog grafičkog modela. Sa prednje i zadnje strane bila je iscrtana neka vrsta livade, dok je središnji deo slike izgledao kao grad sačinjen od beskrajnog broja nebodera. U pozadini se moglo naslutiti nebo i nekoliko brda ili možda oblaka. Crnobela fotografija bila je veoma bleda, nejasna, a

kule smeštene u sredini ličile su jedna na drugu i podsećale na centar neke moderne metropole i istovremeno se gubile u beskrajnoj mešavini sivih tonova.

„Njujork?", upita Krista. „Ili neki grad u budućnosti? Metropola?“

Čarls nije znao šta da odgovori. Ćutao je zapanjen.

„Možda se sadržaj ove hartije slučajno našao na stolu fotografa", dodao je nakon što je proverio druge stranice. „Fotografija sa tekstom izgleda da je jedina koja u pozadini krije još jednu. Moguće je da je u pitanju slučajnost.“

„Evidentno je da je u pitanju kopija nekog crteža. Nije stvarna fotografija", reče Krista.

„Ili kopija neke makete. Izgleda sasvim jasno da ne može biti deo stranica Gutenbergove Biblije."

„Isto kao i Kafkin tekst, napisan skoro petsto godina kasnije.“

Krista ućuta. Uze sa stola stranicu sa fotografijom, izvadi telefon i otvori aplikaciju koja je funkcionisala poput skenera. Skenirala je tekst tri puta, zatim izabrala komandu „najbolja od tri" i sačuvala rezultat.

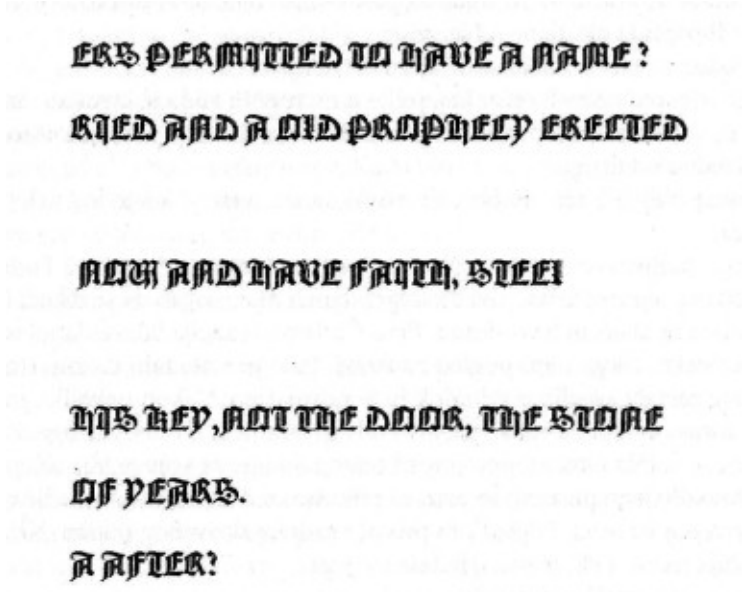
ERS PERMITTED TO HAVE A NAME?
RIED AND A OLD PROPHECY ERECTED
NOW AND HAVE FAITH, STEEL
HIS KEY, NOT THE DOOR, THE STONE
OF YEARS.
A AFTER?

Pokaza konobaru da joj donese komad papira i olovku. Iscepa dva lista kelnerovog notesa u kome je zapisivao porudžbine. Uveća tekst, zatim ga nekoliko puta pomeri levo-desno po ekranu mobilnog telefona. Zapisivala bi, čim bi primetila nešto. Kada je završila, stavila je papir između njih.

„Nadam se da sam dobro preinačila ove Gutenbergove fontove. Pogledaj! Što su veća slova, to su jasnija", govorila je dok je pokazivala Čarlsu.

Potpuno transkribovan tekst pokazivao je sledeće:

>ERS PERMITTED TO HAVE A NAME?
>RIED AND A OLD PROPHECY ERECTED
>NOW AND HAVE FAITH, STEEL
>HIS KEY, NOT THE DOOR, THE STONE
>OF YEARS.
>A AFTER?

GLAVA 48

Avion instituta lagano je pristizao na teritoriju glavnog grada Češke, spuštajući se u privatnu zonu aerodroma Ruzinje, preimenovanog u Vaclav Havel. Crna limuzina čekala je Vernera na pisti. Dok je pridržavao vrata, vozač ga odmeri od glave do pete. Nije mogao da poveruje da tako važna zvanica može nositi tako izgužvano odelo i povrh svega patike. Palo mu je na pamet da kaže kako mogu da pozovu hostesu da se pobrine za njegovu odeću, ali je znao da je naredba bila da se niko osim vozača ne sme približiti vili koja se prostirala na površini od tri hiljade kvadratnih metara na obali reke Vltave u sedmom okrugu Praga, u kvartu Troja.

Sa zadnjeg sedišta automobila Verner upita vozača da li mu je obezbeđeno sve što je tražio. Šofer mu dade potvrdan odgovor. Za razliku od ustaljenih zahteva, ova visoka američka zvanica zahtevala je da joj na raspolaganju bude mali, automatski automobil, opremljen GPS uređajem na engleskom. Još jedan zahtev bio je da, počevši od narednog jutra, na raspolaganju ima dva najbolja agenta Instituta u Istočnoj Evropi, ženu i muškarca. Takođe, upitao je da li su montirani sistemi za nadzor koje je tražio. Izvukao je lični mobilni telefon i ukucao broj.

Muškarac u motociklističkom odelu oslonio se čizmama na zid svog kupea i igrao se lopticom za tenis. Bacao je lopticu koja je najpre udarila u pod, zatim zid, dasku iznad lavaboa, tresnula o prozor i najzad se vratila do njegove ruke. Njegovo bacanje i hvatanje bilo je savršeno precizno svaki put. Čak i kada je voz podrhtavao na šinama. Odgovorio je Verneru na poziv, promrmljao nekoliko puta „da“ i nastavio svoju ritmičnu igru.

GLAVA 49

Netremice su posmatrali rezultat Kristine transkripcije. Čarls potraži telefon. Proverio je kako bi se i sam uverio da je sve tu. Krista je odradila sjajan posao. Iako je transkripcija bila kompletna, tekst je ostao nerazumljiv. Razumeo je reči, ali je nedostajao veliki deo teksta. Bila je potrebna druga polovina. Ostavio je transkripciju po strani, zatvorio laptop i ponovo uzeo crtež sa kulama.

Pogledao je još jednom, počešao se po glavi i duboko zamislio. Bilo je previše. Vratio je hartiju na mesto, isto onako kao što je bila pre Kristinog manevra odlepljivanja. Zatvorio je mapu i odgurnuo je što dalje na stolu.

Odlučio je da se na trenutak ostavi ćoravog posla. Dok je razmišljao, ugleda na stolu vodič za putovanje vozom kroz Mađarsku. Uzeo ga je i polako počeo da prelistava. Na poleđini su bile označene sve stanice na putu do Praga. Nije spazio ranije ovaj informator. Budući da je bio na mađarskom, pomislio je da su ga verovatno stavili nakon prelaska mađarske granice. Pogledao je mesta kroz koja je trebalo proći i ugleda da nakon Budimpešte sledi stanica u Višegradu.

„Pogledaj“, reče Kristi, „Kockice slučajnosti se sklapaju. Prolazimo kroz mesto u kome je Cepeš bio zarobljenik više od deset godina.“

„Stvarno? Pod pretpostavkom da je cela priča istinita, šta bi bilo kada bismo nastavili igru i pokušali da saznamo šta će se desiti kasnije?“

Krista je primetila kako je Čarls odlutao u mislima. Stalno mu je trebao neki dodatni izazov da bi njegov um počeo da funkcioniše. Razmišljala je o načinu na koji je izlagao prethodne činjenice, kako se koncentrisao i pomislila kako bi mogao razmrsiti još gomilu zagonetki. Nastavila je, kako bi ga motivisala:

„Rekao si da je Cepeš nakon boravka u Albaniji otišao u Firencu, pa u Majnc, a posle se vratio u domovinu. Je li tada uhvaćen?“

„Kada se vratio kući? Ne. Pripremao se za dolazak na presto i početak one druge, duže vladavine, koja je trajala nešto više od šest godina.“

„Ali, ako je poruka toliko opasna, a Gutenberga su špijunirali i konfiskovali mu štampariju, zašto su Vlada ostavili na miru?“

„Još jedno dobro pitanje. Shvatio bih kada bih znao suštinu poruke i gde je želeo da distribuira Bibliju. Pod pretpostavkom da je nešto od svega toga tačno. Ovako smo na nestabilnom terenu sumnji i pretpostavki, a to nikako nije dobro za jednog istoričara.“

„Nije. Mada je mnogo puta neobična hipoteza dovela do otkrića istine.“

Čarls je bio impresioniram inteligencijom ove muškobanjaste Tunišanke, krupnih, dečačkih ruku, noktiju skraćenih do mesa i sa ožiljcima na prednjem delu vrata.

„Može se i tako reći. Barem u mom slučaju, tako je i bilo. Moguće je da je poruka bila opasna samo za nemačke ili austrijske zemlje. Dinastija Habzburg često je merkala tron Mađarske. Dakle, moguće je da je Korvinu nesvesno odgovarala sva ta zbrka. Možda je mislio da će na taj način brže doći do vlasti. Kako god, nakon šest godina uhapsio je Cepeša i doveo ga ovde, u Višegrad.“

Sve ovo je ispričao tapkajući prstom po mestu gde je bila označena stanica u informatoru.

„Rekao si da je on pokrenuo propagandni rat kako bi uništio Vladov kredibilitet, što će ga kasnije pretvoriti ga u Drakulu.“

„Pretvorio ga je u čudovište. Četiri stotine godina kasnije, Brem Stoker pobrinuće se za vampirsku verziju.“

„Šta misliš, da li je ova poruka bila uzrok?“

„Pretpostavljam da bi u beskrajnom svetu hipoteza mogla postojati i takva verzija. Istini za volju, nigde nisam naišao na tako nešto, a pretresao sam toliko dokumenata iz različitih epoha."

„Koja je tvoja verzija?"

„Moja? Nije isključivo moja, već je to i verzija zvanične istoriografije. Možda nije pouzdana, ali je najizvesnija."

Krista je iščekivala nastavak. Čarls je voleo da predaje na koledžu, naročito pred velikim brojem slušalaca, a posebno kada su veći deo publike činili ljudi sa natprosečnim koeficijentom inteligencije. Osećao se dobro na svom terenu, pogotovo kada bi mu polazilo za rukom da isprovocira inteligentne sagovornike i kada su oni uspevali da mu uzvrate na provokacije. Često je priznavao da nije odlazio na predavanja kako bi podučavao studente, već da bi mogao što više od njih da nauči. Zastupao je stav i vodio se time da je u knjigama napisao sve važno što je imao da kaže, tako da je u nekoliko navrata na skupovima koji su podrazumevali učestvovanje na konferencijama organizatorima vraćao dobijeni novac, rekavši da je već plaćen. Ljudi koji su dolazili da slušaju predavanja profesora Bejkera pratili su njegov rad i čitali njegove knjige, ali su dolazili i zbog zanimljivog, uzbudljivog i teatralnog načina Čarlsovih izlaganja. Njegovi studenti često su čitali sadržaj predavanja pre samog početka časa i nagađali kako i na koji način će profesor pristupiti temi. Istraživali su po skrivenim dokumentima, kako bi isprovocirali ili zbunili profesora. Često se dešavalo da su stariji studenti dolazili da prisustvuju predavanjima koja su već odslušali.

Bilo da je govorio u amfiteatrima ili na pozornicama u manjim gradovima, mesta rezervisana za njegova predavanja uvek su bila popunjena. Karte bi planule u roku od dva sata, ukoliko se za neku od konferencija naplaćivao ulaz. Njegova omiljena materija bila je istorija propagande i manipulacije tokom istorije. Materija je bila toliko obimna, teme toliko interesantne i neočekivane, a učestvovanje publike toliko angažovano da je bilo nemoguće da predavanja budu slična jedna drugom čak i kada je tema bila ista. Studenti su znali da je bio kreator poslednje izborne kampanje za predsednika Sjedinjenih Država i da je po prvi put uključio društvene mreže i internet u službu kampanje. Njegov primarni cilj bio je ne samo da ubedi registrovano biračko telo da glasa za njegovog kandidata već da ubedi što više ljudi koji inače nisu imali nameru ga glasaju da izađu na izbore.

Reč „propaganda" uvela je Katolička crkva u XVII veku, u jeku sprovođenja kontrareformacije. Ovaj fenomen star je koliko i čovečanstvo, iako do XVII veka nije bio imenovan. Zmija je namamila Adama da okusi jabuku, a on je to učinio samo zato što mu je bilo zabranjeno. Eto oblika obrnute propagande. Zidovi izgrađeni u antičkom dobu sugerisali su opasnost i bilo bi loše ukoliko bi se čovek našao izvan njih. Dobro bi bilo naći se samo unutar njih. Zaslužiti to, značilo bi dati nešto zauzvrat. Asirci i Vavilonci odneli su niz pobeda zahvaljujući kamenim zidinama koje su pokazivale svu moć i nepobedivost. Grci su sve strance zvali varvarima. Priča o prevari sa trojanskim konjem koju je Homer ispričao ukazuje i podseća na grčku dovitljivost. Impozantnost Rima nikog nije ostavljala ravnodušnim. Možda bi Rimljane bilo lakše savladati, ali ko se mogao usuditi da se izloži opasnosti pred polubogovima? Čitava istorija religije bila je zasnovana na propagandi. Na emocionalnim rešenjima stvarnih pitanja.

Glavni cilj propagande zasniva se na transformaciji racionalne dobrobiti u emocionalnu. Studije koje su radili najbolji sociolozi pokazuju da nijedna odluka o kupovini, bilo da je reč o proizvodima ili idejama, nije donesena na racionalnom nivou. Mnogi studenti suprotstavljali su se ovoj rečenici, dajući suprotne primere. Čarls je svaki put uspevao da im uzvrati primerima. Imao je običaj da kaže kako je racionalni argument ponašanje posle kupovine. Da ne bismo plakali posle kupovine, pronaći ćemo sve argumente kojima ćemo je opravdati. U suprotnom, smatrao je profesor, doći ćemo u neprijatan konflikt sa samim sobom, odnosno nastupiće stanje kognitivne disonance. Niko ne može biti u konstantnoj kontradikciji sa samim sobom. Postoje dva rešenja -

poludeti i ubiti se, ili ubediti samog sebe u ispravnost odluke. Na tome počiva razum. Ostatak su samo emocije. Kako bi demonstrirao ovu tezu, uzeo je za primer deset različitih marki potpuno novih automobila koji su isto koštali. Na primer, deset hiljada dolara. Koja je bila objektivna razlika između njih? I onih koji koštaju pedeset hiljada? Nikakva. Samo marka i način na koji su privlačili pažnju kupaca. Ne treba upoređivati jeftine automobile sa skupim, već samo one koji su iste kategorije.

Često je navodio primer poznatog antropologa Kloda Levi Strosa, koji je napravio jednu zanimljivu studiju sa pripadnicima australijskog plemena. Pustio im je film, tvorevinu savremene civilizacije sa kojom se australijski domoroci nisu susreli. Kada ih je pitao šta su prepoznali, gotovo svi su odgovorili: ništa. Nisu bili naviknuti na ovakav način prikazivanja stvarnosti. Nisu razumeli konvenciju jezika. Samo jedan je rekao da je prepoznao kokošku. Meštani su još jednom pogledali film, ovog puta usporeni snimak, samo da bi videli da se kokoška u određenom trenutku našla u kadru. „Prepoznajemo samo ono što znamo“, objasnio je Čarls. Nakon što su meštane navikli na filmove, počeli su da im prikazuju nešto modernije varijante sa skokovima u radnji. Meštani nisu razumeli kako čovek ulazi u kuću i kako se naglo budi iz kreveta, nedostajao je prirodan tok aktivnosti. Čarls je govorio da nam se stvari čine zastrašujućim jer je to rezultat razvoja našeg mozga tokom evolucije. Kada bi bilo moguće da nekog čoveka koji je živeo pre sto godina prebacimo u sadašnjost, on ne bi bio u stanju da se prilagodi sadašnjem vremenskom razdoblju. Umro bi od straha kada bi ugledao prvi automobil, kao što bi i nojevi koji obitavaju na farmi kraj puta doživeli infarkt kada bi videli da im se približava kamion. Isto kao što su u Francuskoj reagovali gledaoci prve filmske projekcije. U restoranu Gran Kafe u Parizu, decembra 1895. godine, prikazan je prvi film, *Ulazak voza u stanicu*, koji je trajao samo 35 sekundi. Gledaoci su mislili da će ih voz pregaziti.

Profesor Bejker je svoje slušaoce često pitao kako biraju šampon. Govorio im je da imaju celo popodne da provedu u Volmartu i da u toj prodavnici moraju obaviti kupovinu za celu nedelju i za celu porodicu. Koliko vremena je bilo potrebno za odabir šampona? Dva minuta? Pet? Koliko je vrsta šampona bilo na polici? Nekoliko desetina? Možda stotina? Kako bi onda imali vremena da pogledaju sve te šampone za samo pet minuta? U brzini ne bi uspeli da pogledaju ni deset posto od ponuđenih proizvoda. Kupovali su ono što prepoznaju. Isto kao i meštani.

GLAVA 50

Čarlsovo omiljeno istorijsko razdoblje bio je srednji vek. Preciznije, od XI veka. Kao referentnu tačku postavio je sukob između nominalista i realista, poznatiji pod imenom problem univerzalija. Bio je to period koji mu se činio najzanimljivijim. Po njegovom mišljenju, tek tada se čovečanstvo probudilo posle beskrajne noći koja je trajala skoro hiljadu godina. Jedan od njegovih omiljenih momenata u istoriji propagande odnosio se na *Komentare,* tačnije autobiografiju pape Pija Drugog, čije je pravo ime bilo Enea Silvio de Pikolomini. O tome je upravo diskutovao sa Kristom.

„Dakle, u Vatikanu se, po mom mišljenju, ustoličio jedan od najinteresantnijih papa svih vremena. Papa koji je vodio veoma turbulentan život. Mnoštvo nepriznate dece, autor profane literature, istinski renesansni humanista aristokratskog porekla. Potiče iz Sijene u Toskani. Godine 1439. predsedava Većem Firence s ciljem da pomiri i ponovo ujedini dve hrišćanske crkve koje se posle raskola nisu baš najbolje slagale. Dogovoreno je ponovno ujedinjenje, ali je vizantijski patrijarh preminuo tokom povratka, a novi patrijarh nije želeo da čuje za tako nešto. Tako da je papa, jedan od retkih vladara tog perioda, prepoznao opasnost koja je pretila od Turaka i želeo da organizuje novi krstaški rat. Evropi je pretila najezda Turaka, a bilo je i drugih turbulencija. Engleska je u jeku Rata ruža. Nemačke zemlje su u haosu. Kralj Francuske je previše slab, dokon i preokupiran sopstvenim sadizmom. U Napulju, Ferante je fokusiran na zaustavljanje Francuza. Venecija, Milano, Rimini, Đenova i Firenca nemaju nameru da se mešaju. Poljaci vode svoje bitke sa Tevtoncima, a veliki vojvoda Litvanije ne želi da izgubi glavu kao njegov prethodnik u bici kod Varne. Stefan Veliki ima nešto da podeli sa Matijom Korvinom, koji ne želi da mu preda ubicu njegovog oca i proklinje vazalnost Poljske. I Skenderbeg, zakleti turski neprijatelj, umoran je od ratovanja i želi mir. Papa šalje svog glasnika, monaha po imenu fra Ludoviko na neobična mesta, kako bi ubedio vladare dalekih, egzotičnih zemalja da učestvuju u novom krstaškom pohodu. Jedini zainteresovani su drugi muslimani, sultanov šurak koji gospodari Iranom, kralj Jermenije, vojvoda Mingrelije, Imertije, Abhazije i grčki vladar iz Trapezunta.“

„Vrlo šarenolika vojska. Mala Azija je u tom periodu bila veoma podeljena, a ti vladari bili su poput plemenskih poglavica.“

„Ipak, posedovali su oružje i zlato. Vlad Cepeš i Matija Korvin odlučili su da se pridruže borbi. Na Kongresu u Mantovi 1460. godine, papa izdaje povelju u korist novog krstaškog pohoda, obećavši iskupljenje grehova svakom ko bude učestvovao u borbi. Avgusta 1462, kada je trebalo da dođe do ujedinjenja Matijinih i Vladovih trupa, ugarski vladar je potpuno neočekivano zarobio Cepeša. Niko nije očekivao tako nešto.“

„Zašto?“

„Matija Korvin je sin Janka Hunjadija, ali ne liči mnogo na njega. Pametniji je od svog oca, više ga interesuje politika nego rat i ne prezire Turke u tolikoj meri. Nisu baš jasni motivi zbog kojih je zarobio Vlada. Izgleda da je iznenada dobio priliku. Kada je, spremajući borbu zajedno sa Vladom, boravio u Brašovu, Matija je obavešten da su Fridriha Trećeg, njegovog glavnog suparnika za presto Ugarske, u Beču zatvorili građani koji su se pobunili, jer je njihov nezasiti vladar ponovo povećao poreze. Matija je odmah uočio priliku koja mu se ukazala i iskoristio papin novac, a kako nije želeo da bude otkriven i imajući na umu da odustane od krstaškog pohoda, ali i da se dočepa prestola, pronašao je žrtvenog jarca.“

„Jadni Drakula. Kakav magarac! Kakva svinja!“

Čarls se nasmejao na ovu pristrasnu Kristinu reakciju. Imao je utisak da žena ispred njega gleda film i umire od čuđenja što sudbina najboljih visi o koncu.

„Tada su svi bili takvi, kao i sada. To je politika. Vladar Matija Korvin bio je veliki kralj. Zapravo, bio je prvi veliki renesansni vladar van Italije. Modernizovao je Ugarsku i transformisao je u veliku silu. Zauzeo je Beč uz pomoć njegove, kako ju je nazvao, 'crne vojske'. Mnogo toga je izgradio, ali od svega što je podigao, najlepša je ova palata u Višegradu, pored koje ćemo proći, i gde je Vlad Cepeš bio neka vrsta zarobljenika u luksuznom zatvoru. Ovu palatu izgradio je uz pomoć italijanskih arhitekata. Ohrabrivao je humaniste, a neke od njih pozvao je da se presele u Budim i dao im bezgranične privilegije kako bi ih ubedio. Italijanski je govorio tečno, kao i mnoge druge jezike. Jedan od njegovih biografa zabeležio je da je Korvin govorio sve poznate jezike u Evropi, a nešto slabije grčki i turski. Oženio se Italijankom, Beatriče Napuljskom. Mentor mu je bio veliki humanista Marsilio Fičino. Platio je velike italijanske umetnike da rade za njega. Na primer, najpoznatija imena bila su Filipino Lipi i Andrea Mantenja. Podržavao je rasprave zasnovane na Platonovim idejama. A najbolje što je uradio sa moje tačke gledišta jeste izgradnja jedne od najvećih i najbogatijih biblioteka tog vremena u Evropi, Biblioteke Korvina. Mnogo je čitao. Njegove omiljene knjige bile su biografija Aleksandra Makedonskog koju je napisao Kvint Kurcije Ruf."

Krista ostade bez reči. Čarlsu su svetlele oči dok je govorio o velikim istorijskim ličnostima. Više nije sumnjala. Morao je biti odabrani.

„Nažalost, nešto više od trideset godina kasnije, Ugarska je poražena u Mohačkoj bici i postala turski pašaluk."

„ A Cepeš?", tihim glasom upitala je Krista.

„Kako bi prikrio svoje istinske namere i nestanak novca, Matija je smestio Vladu izdaju. Saksonci, koji su ga mrzeli iz dna duše, sastavili su tri lažna pisma predstavivši ih kao Vladova pisma sultanu, u kojima se Cepeš navodno zaklinje na večnu odanost turskom vladaru ukoliko ga ovaj oslobodi hrišćana. Vladov odnos sa Saksoncima bio je veoma loš. Počinio velike zločine nad ovim germanskim narodom, naročito nad crkvama i manastirima na jugu Transilvanije. Pomenuta pisma u istoriji su poznata kao 'Pisma iz Rotela', a ime su dobila po nazivu mesta u kome su nastala. Nepotrebno je reći da niko nikad nije čuo za postojanje lokaliteta pod ovim imenom. Umesto toga, autor ovih falsifikata, pomalo glup i lišen mašte, malo je izmenio svoje ime i pretvorio ga u ime lokaliteta. Zvao se Džon Rudel. Zbog ukidanja političkih i trgovinskih povlastica, Saksonci su istinski prezirali Cepeša, te je veoma moguće da su upravo oni uticali na odluku Matije Korvina da mu pripiše sve one gnusne zločine."

„Dobro, uhapsio ga je. Ali zbog čega je imao potrebu da od njega stvori čudovište?"

„Tu je ključ. Velike sile i oni koji su bili za krstaški rat imali su poverenje u Vlada i objašnjenje koje im je Korvin pružio uopšte ih nije zadovoljilo. Vlad je smatran istinskim herojem u borbi protiv Turaka, a Vlaška ozbiljna prepreka na putu osmanskog osvajanja. Venecijanski dužd Kristofo Moro nije verovao Matijinom objašnjenju i poslao je ambasadora Pjetra Tomazija da otkrije šta se tačno desilo. Matija je venecijanskog ambasadora proterao iz Budima, smatrajući ga nepoželjnom osobom. Štaviše, Venecijanci su sumnjali da je Korvin sklopio tajni sporazum sa Turcima. Isto su reagovali svi podržavaoci krstaškog pohoda. Čak je i papa lično poslao svog izaslanika po imenu Nikolo de Modrusa da špijunira u Budimu, a ovaj je uspeo da vidi Cepeša u zatvoru. Ova komplikovana situacija u kojoj se našao Matija uzrokovala je rađanje najveće do tada zabeležene klevetničke kampanje."

Konačno, konobar je doneo hranu. Čarls je sa gotovo naučnim interesovanjem proučavao ultratanku ali veoma dugačku šniclu koju je imao na tanjiru. Uzalud se trudio da ukloni koru, pokušavajući da ustanovi je li uopšte bilo mesa između dve strane obložene jajem i prezlama. Odustao je; bio je toliko gladan da je smazao sve u roku od dva minuta. Ni Krista nije mnogo zaostajala. Nakon što su završili sa jelom, Čarls je imao potrebu za nečim žestokim te je upitao da li

u ponudi imaju nešto od viskija. Imali su *lagavulin.* Poručio je dupli sa ledom. Simpatični domaćin obećao mu je da će otvoriti novu bocu, jer nije bio siguran da li je onaj stari izvetreo.

Ušli su u višegradsku stanicu i Čarls je pitao do kada je otvoren vagon-restoran. Konobar mu je odgovorio da po pravilu restoran radi do jedan posle ponoći. Imajući u vidu da se vraćaju narednog dana i to ujutru, on i njegove kolege imaće dovoljno vremena da se naspavaju, tako da se radno vreme može podužih za sat-dva. Vagon je i dalje bio pun i većina putnika stajala je u redu. Čarlsu je bilo pomalo neprijatno i pitao je konobara da nije neprikladno što nisu pustili druge da sednu. Konobar odgovori da je puno slobodnih mesta. Iako nije video nijedno, prijatni domaćin imao je dar da profesoru malo umiri savest.

„Sve je počelo od saksonskih priča“, nastavi Čarls. „I od jednog truvera ili minezengera iz tog perioda, po imenu Mihael Behajm. On je autor pesme pod nazivom *Priče jednog luđaka Drakule Vlaškog,* kojom je zabavljao drugog sadistu, svog vladara Fridriha, zime 1463. godine. Veoma brzo pojavilo se mnogo priča koje su se širile i umnožavale neverovatnom brzinom. A mnoge od njih nastale su uz pomoć ovog autora. Postoji zbirka priča o rumunskom vladaru koju je izdao lično Gutenberg i koja na naslovnoj strani sadrži litografiju Cepeša kako obeduje usred šume kočeva. Zašto je to uradio ako ga je prethodno bio platio rumunski vladar? Ovde se već ne slažu kockice. Konačno.“

„Šta su govorili o njemu?“

„Da je bio sadistički ubica. Masovni ubica. Nije birao, mučio je i ubijao decu, žene, muškarce, starce. Na prvom mestu, žrtve je ubijao nabijanjem na kolac, što je postalo njegovo prepoznatljivo odličje, iako on sam nije to izmislio. To je radio i Stefan Veliki. Izgleda da su Saksonci, koji su napravili ovaj skandal, izumeli i ovakav način pogubljenja. Bila je to jeziva smrt, jer su pazili da ne zakače vitalne organe i žrtve bi umirale polako, u strašnim mukama. Ovo je samo delić, najpoznatiji. Te užasne priče govorile su da je Cepeš ljudima drao kožu, da ih je pekao – ponekad je bio optužen i za kanibalizam – odrubljivao im glavu, vadio oči, spaljivao, gušio, sekao uši, nos, jezik, genitalije. Motivi ovih zločina bili su diskutabilni ili izmišljeni. Portret koji su zabeležili hroničari predstavljao je sliku ludog, nasilnog, krvoločnog i brutalnog čoveka. Kružile su priče o turskim vojnicima koji nisu želeli da skinu turban pred rumunskim vladarom, te je on naredio da se svakom turban ekserima zakuca u glavu. Okupio je sve razbojnike, prosjake, lopove, invalide pod izgovorom da će ih nahraniti, a umesto toga zaključao ih je u ambar i zapalio. Niko se nije spasao. Kao neka vrsta Hitlerove eutanazije. Najveći rumunski pesnik je, četiristo godina nakon toga, napisao zadivljujuću pesmu na tu temu, predlažući ovu meru kao rešenje za korupciju u zemlji. Priča se da je čak gulio noge zatvorenicima, pa rane posipao solju, a zatim puštao životinje da ih liže svojim oštrim jezikom. Dana, ubicu njegovog oca, naterao je da sam sebi iskopa rupu i živog ga zakopao. Posle toga se predomislio, otkopao ga i lično mu odrubio glavu. Ženama . je sekao grudi, pa davao deci da jedu. Imao je problema sa ženama – nema potreba da zalazimo u detalje – čak su ga psihoanalizirali i govorilo se da je impotentan i da je ovo njegov način zadovoljavanja seksualne želje. Kako je u prvom planu bila slika šume kolaca, razvili su ideju da je upravo kolac simbolizovao penis koji je Vladu nedostajao. Koji god užas možeš da zamisliš, on bi bio pripisan Cepešu.“

„Je li sve to istina?“

„Izgleda da jeste. Ipak, sve treba posmatrati u kontekstu vremena u kome su se događaji odigravali. Šta je radio papa Bordžija sa svojim neprijateljima? Šta je inkvizicija radila sa nevinim ljudima? Dvesta godina kasnije protestanti su spaljivali jeretike nakon što su ih prethodno mučili da priznaju. Pod torturom priznaješ bilo šta. Ludoviko Sforca, Baljoni, Orsini, Kolona, Malatesta, svi su oni počinili gnusne zločine. Luj XI vešao je na drveću mlade momke dok ne istrule, ili ih je zatvarao u kaveze kao pacove. I Ferante, veliki Ferdinand Napuljski, Alfonsov deda, suprug

Lukrecije Bordžije, ubijao je protivnike slično kao i Cepeš bojare, mumificirao ih i napravio svoj privatni muzej, gde je dovodio sve one kojima je padala na pamet ideja da ga posete. Problem se nije ogledao samo u stravičnim zločinima već i u ogromnom broju žrtva. Brojevi su varirali: 20.000 tamo, 40.000 ovamo, 100.000 na nekoj drugoj strani. Užasi nad užasima. Verovatno su takvi zločini u velikoj meri tačni, ali bilo je nemoguće dostići razmere o kojima se priča. U tom periodu Vlaška nije imala više od 500.000 stanovnika. Da ne govorimo o tome da sam izračunao i zaključio da mu, ako je zaista odgovoran za sve te zločine, ne bi bilo dovoljno sto godina, a kamoli onih šest tokom kojih je vladao, spavao, pravio decu i borio se sa Turcima. Brojevi su preterani. Interesantno je da se propaganda zaustavila u određenom trenutku, ali su se knjige i dalje štampale. Postale su bestseleri. Ljudi su jedva čekali da čitaju o svim tim zločinima. I tako se pojavio preteča današnjeg horora i krvave književnosti. Sve to zahvaljujući nemačkim tipografima."

„Zapravo, ne znamo gde se završava istina, a gde počinje legenda", razočarano upita Krista.

„Ne. Znamo samo da je postojao vladar poznat po svojim zločinima, koji su verovatno bili istiniti, ali ipak precenjeni što se tiče broja. Koristeći druge izvore, još znamo da je bio testiran neverovatan instrument propagande koji je pokazao njenu efikasnost i brzinu umnožavanja neke poruke. Što je poruka strašnija, to se brže širi. Ovo je jedan od prvih viralnih fenomena u istoriji."

„Misliš na viralni marketing?"

„Da. I pre nastanka termina viralni marketing. Eksponencijalno umnožavanje od usta do usta. Bez obzira na to koliki je zločinac bio, na istorijskoj lestvici njegovi zločini ipak su opravdani ako uzmemo u obzir termin realpolitike. Nasiljem koje je počinio nad katolicima, sprečilo je pritiskano pravoslavno stanovništvo da pređe u katoličanstvo. Dakle, sačuvao je lokalnu religiju. Trgovcima u Transilvaniji nije bilo dozvoljeno da dominiraju na tržištu, a na njihovu štetu prosperirali su lokalni radnici i trgovci. Podržavao je zanatlije u Vlaškoj, podstičući ih da rade i prodaju. Dao im je privilegije i isticao ih je pred bojarima. Zbog toga su ga i zanatlije podržavale i pratile u svemu, ali su ga bojari izdali. Kada ga je Matija Korvin po treći put postavio na presto, Turcima su klecala kolena i više puta su razmišljali da li da ga uopšte napadnu. Toliko je bila moćna slika šume sa kočevima."

„Zbog toga je pretvoren u vampira?"

„Ne. Postojao je jedan irski pisac, koji nikad nije ni kročio u Rumuniju, ali je voleo gotičke priče te je pronašao inspiraciju u malobrojnim beleškama tog vremena. U osnovi priča o ispijanju krvi stoji podatak za koji se ne zna koliko je istinit. Izgleda da je postojao neki periferni običaj da nakon završetka velike bitke pobednik treba da popije šolju neprijateljeve krvi, tačnije krvi najznačajnijeg po činu neprijateljskog borca. I Cepeš bi učinio isto."

„Kako se završava priča?"

„Cepeš se ponovo vratio na presto zbog nove borbe protiv Turaka. Izdao ga je Lajota Basarab. Odrubljena mu je glava i poslata u Carigrad."

„Dakle, cela ova kampanja dekredibilizacije zapravo je pokrenuta zbog velike tajne koju je Vlad možda sakrio u Bibliji. Da li je poruka toliko opasna po celokupno društvo da su morali po svaku cenu da zaustave njeno obelodanjivanje? Ako su istoričari pronašli ovu nit manipulacije, koja, kako si rekao, polazi iz knjige *Codex Gigas,* ipak su promašili motiv zbog kojeg je pokrenuta tako krupna mašinerija poput propagande. Onda, imamo istu situaciju sa tobom. Znamo kada i kako, ali ne znamo zašto. O čemu ne smeš da progovoriš? Nemamo ideju. Zbog čega je Cepeš pretvoren u zlikovca? Još jedna činjenica koju ne smemo da eliminišemo sugeriše, u ovom primeru, da je sačuvan da bi sam negirao da je poslao poruku, ili mu je poruka potpuno izmakla kontroli ali i dalje postoji. Da li postoji opasnost da poruka izađe na videlo, da se više ne može zaustaviti? Da li ima isti efekat koji su ljudi u srednjem veku tako dobro poznavali? Pukotina u zidu. Ako se na nekom zidu pojavi pukotina, dalje raspadanje ne može se zaustaviti. Samo je

pitanje vremena. Recimo da je neminovno da ova poruka, kakve god da je prirode, izađe na videlo. U ovom slučaju ne može se postaviti pitanje problema koalicije protiv autora poruke. Da li potpuno uništenje kredibiliteta, transformacije odgovorne osobe u mahnitog luđaka bez kontrole predstavlja jedino rešenje? Rekao si da te, ako ubiju ono što jesi, ne moraju eliminisati fizički. Kako god, skončao si svoj dosadašnji život. Misliš li da je preuzet ovaj model?“

„Moguće je“, odgovori Čarls koji je do tada pažljivo pratio Kristino izlaganje. „Ali, nažalost, nije izvesno.“

„Nije, ali vidiš da se oko tebe dešavaju veoma ozbiljne i opasne stvari. Mislim da treba da se koncentrišemo i pokušamo da otkrijemo koja je poruka u pitanju. Mislim da ćemo tek tada moći da procenimo da li je ova teorija moguća.“

„Dakle, treba da nađemo izgubljenu Bibliju. U slučaju da zaista postoji.“

GLAVA 51

Prošao je prvi sat posle ponoći, a voz je još prolazio kroz Bratislavu, glavni grad Slovačke, kada je Bela osetila ogromnu prazninu i krčanje u stomaku. Osim slanih štapića i dva litra *koka-kole* koje je uzela na stanici, ceo dan ništa nije jela. Poslala je Miltona u vagon-restoran da kupi za sve troje neki obrok. Nakon nekoliko minuta začula je kucanje na vratima i, ubeđena da je Milton, širom ih otvorila. U istom momentu ruka polete ka njenom vratu i brzo i spretno preseče ga nožem u jednom potezu. Bela trznu glavom, trepnu i pade na leđa. Čovek u motociklističkom odelu je nekoliko sekundi gledao u nju, možda zato što mu je bila simpatična ili ga je pak uznemirio zvuk koji je ispuštala. Sagnuo se, obema rukama je uhvatio za glavu i naglo okrenuo. Krkljanje je utihnulo.

***

Milton se sudario sa Čarlsom između dva vagona. Bio je srećan zbog odlaska profesora i Kriste, ali kroz prozor na vratima ugledao je konobare kako skupljaju stolnjake i čiste. Ušao je i insistirao da kupi nešto od hrane. Konobar je pokušavao da mu objasni kako je radno vreme prošlo te je i kuhinja zatvorena, ali je na kraju ipak odlučio da mu da one dve porcije koje su ostale za njega i kolegu. Te večeri dobro je zaradio i mogao je da priušti sebi obilan doručak u centru Praga. Nakon nekoliko minuta Milton se zadovoljno vraćao svom kupeu. Zakucao je na vrata Belinog kupea, ali niko nije odgovarao. Ušao je, ali, kako je kupe bio ispunjen mrakom a slaba svetlost koja je kroz poluotvorena vrata dopirala sa hodnika nije bila dovoljna, pokušao je da napipa prekidač pazeći da ne ispusti dva tanjira. U trenutku kada je dodirnuo prekidač, oseti hladnu čeličnu žicu po sredini grla. Ispusti tanjire i pokuša da provuče ruku između grla i žice. Bilo je kasno. Žica je presekla karotidu. Poslednjim trzajem obrušio se na zemlju dok mu se krv slivala u okovratnik. Ubica prekide stisak baš kada je Milton prestao da se bori.

Motociklista uključi svetlo, odgurnu tela nogama kako bi napravio sebi prostor i poče da pretura po Belinim stvarima. Otvorio je dva laptopa, priključio fleš-memoriju, pokrenuo program i obrisao sadržaj sa oba hard-diska. Zatim je uzeo oba laptopa, otvorio prozor i bacio ih. Pronašao je Čarlsov pasoš i strpao ga u džep. Pažljivo je izašao iz kupea, nastojeći da što bolje zatvori vrata. Uverio se da nema nikog na hodniku i zakucao na vrata susednog kupea. Džulijus Henri ležao je na krevetu i nije imao nameru da ustane. Misleći da je Milton pred vratima, doviknuo mu je da uđe. Nakon što je ponovio više puta, ustao je gunđajući i povukao kvaku. Nož mu se zario pravo u levo oko, a udarac u stomak odbacio ga je do prozora. Sa nožem u oku, Džulijus se podigao i ustremio na napadača. Motociklista se izmakao, a Henri je udario u vrata i nož mu se zabio još dublje u glavu. Urlao je od bola. Žica mu se neizbežno našla oko grla. Dok je ubica preturao po kupeu, u džepu oseti vibriranje telefona. Na ekranu koji je svetleo pojavi se odbrojavajući tajmer, *countdown,* koji je započeo od šezdesetog minuta. Iznad tajmera odmah se pojavi mapa na kojoj je pisalo Brno i crvena tačka poče da treperi na njoj. Uverio se da je u pravougaonoj torbi sve na svom mestu, ubacio i Čarlsov pasoš i seo na krevet čekajući dolazak u Brno, drugi po veličini grad u Češkoj. Oslonio se nogama na leđa žrtve koja je zauzela ceo kupe i izvadio lopticu za tenis.

Sat vremena kasnije sišao je u Brnu, prateći crveni znak na telefonu koji ga je odveo do parkinga ispred stanice i počeo brže da treperi sve dok se nije pretvorio u zeleno. Nije mogao da poveruje sopstvenim očima. Pred njim je stajao verovatno najbrži motor na svetu, marke *afaltfajter stormbringer* modifikovan za dva putnika. Naslonjena na motor, čekala ga je fatalna plavuša. Beata Valevska bila je najtalentovaniji tajni agent kojeg je Verner ikada upoznao. Istinska mašina za ubijanje, koja je izvršavala najsloženije zadatke bez ijedne greške. Beata je bila jedina osoba na svetu u koju je Verner Fišer imao poverenja. Plaćao ju je institut, ali je radila za Vernera koji joj je

u proteklih pet godina uplaćivao na račun u švajcarskoj banci oko dva miliona dolara. A za specijalne misije dobijala je dodatne bonuse.

Ne progovorivši ni reč, Beata je pružila motociklisti kacigu, a zatim skupila dugu kosu i sakrila je ispod svoje kacige. Spustila je vizir i zauzela prednje sedište na motoru. Ubica je želeo da isproba dragulj o kome je slušao, ali nikada ranije nije vozio ovaj model. Beatin gest bio je veoma jasan i nije ostavljao prostor dodatnoj raspravi. Stavio je torbu na leđa, smestivši je tako između sebe i naslona, a zatim zauzeo mesto na čudovištu od 280 konjskih snaga.

GLAVA 52

Strašno škripanje točkova probudilo je Kristu. Začuo se zvuk trenja metala o metal. Sa njihovog prozora moglo se videti kako iskre lete na sve strane. Zatim je usledilo kočenje koje je izbacilo Čarlsa iz kreveta. Zbunjen, pogledao je okolo i video Kristu kako stoji.

„Neko je pokrenuo alarmni sistem“, reče Krista.

Njih dvoje vratili su se sa večere i Čarls je insistirao na tome da preostalih nekoliko sati iskoriste za spavanje, jer ih je ponovo očekivao naporan dan bez spavanja. Spavali su tek nešto više od tri sata.

Kondukteri su prolazili vagon po vagon kako bi najpre proverili sve alarmne sisteme u hodniku, a posle i one u kupeima. Nisu imali tačno određen sistem. Jedni su se uputili ka lokomotivi, drugi ka drugom kraju voza. Malo-pomalo, preplašena lica putnika počela su da se pojavljuju na hodniku. Počeli su međusobno da razgovaraju na različitim jezicima, pokušavajući da shvate šta se dogodilo. Simpatični i gostoljubivi konobar, koji je bio u prvoj kabini do vagon-restorana, izašao je do kupatila, ali, kada se vratio, ugledao je crvenkastu, lepljivu tečnost kako curi ka njegovim papučama preteći da ih potpuno proguta. Želeo je da reaguje kako bi pomogao putniku u slučaju da je za to bilo potrebe. Pritisnuo je kvaku. Nešto je pružalo otpor. Nakon nekoliko pokušaja gurnuo je jače vrata, nakon čega se krvava gromada od čoveka sa nožem u oku obrušila na njega. Prestravljen, povukao se nazad i mahnito zaurlao.

Kako bi mogao da izađe, motociklista je podigao Henrija na noge i naslonio ga na stepenice. Ritmično kretanje voza pomeralo ga je sa jedne na drugu stranu, sve dok se nije zaustavio u prostoru između kreveta i vrata u istom, stojećem stavu. Ostao je zaglavljen. U trenutku kada je konobar gurnuo vrata, leš se pomerio, a kada ih je otvorio, telo je ostalo bez oslonca i srušilo se pravo na njega.

Kada se sabrao, konobar je dohvatio ručnu kočnicu i povukao je svom snagom. Kada se voz naglo zaustavio, vrata kupea se otvoriše i izlete loptica za tenis koja ga je tresnula tačno između očiju. Konobar je pao na licu mesta. Tako su ga pronašla dva konduktera koja su prva došla do ovog mesta. Poput poginulog u ratu s Turcima koji je preminuo grleći top, tako je i konobar, držeći se, visio o ručicu za alarm.

Krista je pogledala kroz prozor i videla da su na otvorenom polju, ali se izvan gomile drveća nazirao drumski put, a malo dalje i svetlost koja je verovatno dopirala iz nekih kuća. Pitala se šta da radi. Dvadeset minuta kasnije stigao je policijski automobil sa uključenom rotacijom. Voz se zaustavio negde na sredini puta između Brna i Pardubica, udaljen oko 85 kilometara od Brna i 65 od drugog naselja. Policijski automobil došao je iz pravca obližnjeg sela i jedan od četiri policajca iz pomenutog mesta neprestano je pokušavao da dobije komandu. Centrala je preusmerila pozive ka Brnu, zatim u Pardubice i konačno u Prag.

Češkoj policiji bilo je potrebno mnogo vremena da reaguje i nisu imali nikakve protokole za ovakve situacije. Odgovornost se prebacivala sa jednih na druge, a one koji su bili zaduženi da odlučuju nije bilo moguće naći ili nisu imali predstavu šta treba činiti. Na kraju, neko je probudio ministra unutrašnjih poslova. Policajca Miloša Bambeneka oblivao je znoj dok je velikom maramicom pokušavao da se obriše ispod službene kape i nervozno prebacivao telefon sa jednog uveta na drugo. Regionalni i lokalni nadređeni vikali su na njega izdajući mu kontradiktorne naredbe. Putnici su se unervozili, pitajući se šta se desilo i želeći da saznaju koliko će voz kasniti. Nekolicina je izašla iz voza. Iz obližnjeg sela pojavila se i hitna pomoć koja se zaustavila iza voza. Dva nosača i jedan lekar ozbiljno su narušili mesto zločina. Pomoćniku hitne pomoći pozlilo je kada je ugledao prizor leša sa nožem u oku. U međuvremenu, pojavila su se još dva automobila iz

susednih sela.

Na nebu se odjednom začuo zaglušujući zvuk, a u vidokrugu putnika, kao u Spilbergovom filmu, pojavio se helikopter obasjavajući belom svetlošću put kojim je prolazio. Uzalud su se radovali oni koji su pomislili da je došla policija. Beše to televizijska ekipa koja je započela direktan prenos sa lica mesta.

Bambenek je trojici svojih podređenih naredio da ostanu u stanici u slučaju da se oglasi fiksni telefon. Baterija njegovog mobilnog poče da se prazni. Dvojicu svojih ljudi poslao je da patroliraju ulicama sela, kako bi proverili da li se ubica u begu uputio u tom pravcu. Po naređenju policajca, šef voza je otvarao jedan po jedan kupe i našao se u šoku kada je u obližnjem kupeu pronašao Belu i Miltona. Putnici koji su sišli popeli su se ponovo u voz. Svi su zurili kroz prozore.

Kontradiktorna naređenja naterala su policajca da reaguje potpuno sumanuto. Prvo je naredio da se ne dira ništa dok ne dođe forenzičar iz Brna. Na pritisak putnika, ogorčeno je vikao da ljudi ne mogu stajati tako doveka i da mu je jedan nadređeni, nije se tačno znalo koji, rekao da iznese tela i premesti ih u vozilo hitne pomoći. Nakon što su odneli Belu i Miltona, šef iz Praga rekao mu je da nije normalan i da je njegovo jedino zaduženje da se pobrine za bezbednost putnika, da niko ne napusti voz i da mesto zločina bude netaknuto. Stoga je naredio nosačima da vrate tela i postave ih baš onako kako su ih i zatekli. Da nije bilo toliko tragično, izgledalo bi kao scena iz nekog češkog filma, punog crnog humora. Prizor nosača koji prenose tela sa jedne na drugu stranu bio je urnebesno smešan.

Dok su nosači prolazili kroz njihov vagon, jednom od leševa skliznula je noga sa nosila. Posmatrajući veoma pažljivo ovu scenu, Čarls prepozna Beline mišićave listove. Gornji deo bio je prekriven čaršavom. Pokazao je Kristi, koja je odmah reagovala.

„Daleko smo od bilo kog grada sa stvarnom policijom. Tempo rada ovdašnjih ljudi je veoma drugačiji od onog na koji si navikao. Trebaće još sat-dva dok ne stigne neko ozbiljan. Ovde prvo dolazi televizija, a policija mnogo kasnije. Isto kao u latinoameričkim zemljama. Onda će morati da zapečate mesto zločina i da legitimišu sve putnike. Pored činjenice da ćemo ovde provesti još nekoliko sati, biće još problema kada te pronađu bez dokumenata i iz naših karata vide da smo pošli iz istog mesta kao i oni. Nadrljaćemo ako otkriju ko smo. Moramo da napustimo voz.“

„Kuda ćemo?“, upita Čarls.

Žestoko su se raspravljali nekoliko minuta, ali Krista nije odustajala. Spakovali su sve u Čarlsovu torbu i izašli na zadnja vrata gde nije bilo nikoga. Sve što su videli bilo je otvoreno polje. Svetlost punog meseca im je veoma dobro obasjavala put. Zaobišli su voz i uputili se ka putu koji se nazirao iza drvoreda. Uprkos gužvi ispred voza, izgleda da ih niko nije primetio. Pognuti kao mačke koje puze na otvorenom polju, zaobišli su drvored i izašli na put koji je verovatno vodio do sela. Krista je izvadila telefon i razbesnela se kada je shvatila da nema dometa.

GLAVA 53

Beata je upravljala motorom pri brzini od 180 kilometara na čas. Usporila je kada je ugledala benzinsku stanicu na izlazu iz Kolina. Preostalo je još šezdeset kilometara do Praga. Pored njih je u suprotnom pravcu projurilo šest policijskih automobila sa uključenim rotacijama. Kada su završili sa obrokom i platili, Beata upita momka koji motocikl ima. Malo su pričali, a onda ga je upitala želi li da isproba čudo kojim su se vozili. Bio je oduševljen. Beata se smestila iza njega, obgrlivši ga oko struka. Prešli su skoro dvadesetak kilometara, a kada se bajker zaustavio na železničkom prelazu usred divljine, žena se pomerila blago unazad i sekundu kasnije tri metka se zariše u muškarčevo telo. Zatim ga je gurnula sa motora u rov i nastavila dalje.

U spavaćoj sobi raskošne vile u Pragu, Verner je pratio direktan televizijski prenos sa mesta na kome se zaustavio voz. Na ekranu se moglo videti tačno vreme kao i ime lokaliteta. Nije razumeo šta priča reporter, pa je počeo da menja kanale. Svi su prenosili isto, dok u jednom trenutku nije nabasao na jedan na engleskom jeziku. Pozvao je Beatu. Umesto nje oglasila se govorna pošta, obaveštavajući ga da korisnik nije dostupan.

Shvatio je da je Čarls bio u tom vozu i da su tela prerano otkrivena. Pažljivo je spremao ceo plan, kako bi Čarls mogao da pobegne Beli, i uspeo je da ukloni svaki trag nadzora nad operacijom koji je postavio Martin. U tom momentu Verner je bio jedina osoba koja je znala kako da pronađe Čarlsa, nadajući se da će ga profesor odvesti do Biblije. Poče da razmišlja kako da se suoči sa Martinom. Imao je sreće što je još jedan nezavisan saradnik – Verner je uvek imao spreman rezervni plan – saznao da je Čarls u žurbi ostavio pasoš na recepciji i obavestio ga. Bela mu nije javila da je pasoš ponovo u rukama profesora, te je morao da se pobrine da Bejkera niko ne uznemirava na mađarskoj granici. Zbog činjenice da su ove dve zemlje bile deo šengenskog područja, znao je da na ulazu u Češku nema carinske kontrole. Tako da se pobrinuo za priču sa šefom policije, Laslom Feketeom.

Brzo je izašao iz kuće i ušao u crveni *mini kuper* parkiran na ulazu.

GLAVA 54

U daljini su počele da se naziru kuće – najpre sa leve, a onda i sa desne strane. Seoska ulica je više bila osvetljena mesečinom nego umornom svetlošću sijalica razbacanih uličnih bandera. Kuće su uronile u tamu noći, a ulica je bila prazna. Krista proveri još jednom telefon, ali signala i dalje nije bilo. Lavež pasa oglasio bi se kada bi prošli pored nekog dvorišta. Ugledali su svetlost koja je dolazila iz jedne kuće. Krenuli su ka njoj. Nakon nekoliko metara naišli su na seosku prodavnicu sa ostavljenim uključenim svetlom. Nisu znali gde se nalaze, ni kako da odu odatle. Koračali su sredinom puta. Krista je išla ispred, dok je Čarls vukao kofer iza nje. Sve što su želeli bilo je da se što više udalje od železničke pruge.

U jednom trenutku ugledali su svetlost iz sporedne ulice koja je ličila na farove koji se približavaju. Krista dohvati Čarlsa za ruku i povuče ga ka ivici puta. Bilo je prekasno. Automobil je skrenuo i naleteo pravo na njih. Bila je to policija i dva službenika se skameniše kada ugledaše Kristu i Čarlsa. Nakon nekoliko sekundi koje su ga ostavile zatečenog, policajac izađe iz automobila sa pištoljem uperenim u njih i upita ih nešto na češkom. Krista gestikulirajući pokaza da ne govore češki uz reči: „English, please!“ Policajcu su klecala kolena i nije znao šta mu je činiti. Nikad do tada nije potegao pištolj iz futrole. Ovo je bio drugi put za četiri godine da ga je uzeo iz kutije za oružje i to samo zato što je šef urlao kroz stanicu da budu veoma obazrivi, zato što su imali posla sa veoma opasnim kriminalcem. Kolega za volanom razmenio je nekoliko reči preko radio-stanice sa policajcem na prijemu u sedištu stanice i koordinisao veze sa šefovima iz okolnih gradova. Kolega sa prijema poručio mu je da se šefov mobilni telefon ispraznio i da se moraju sami snaći.

Izašao je iz automobila i počeo da viče na nemačkom: „Papier! Papier!“ Krista je pružila ruku ka zadnjem džepu kako bi izvadila i pokazala legitimaciju Interpola. U tom momentu noga joj se tako pomerila da su joj se pantalone zategle na mišićima te je policajac ugledao pištolj kako se ocrtava u džepu iznad kolena. Nije mnogo razmišljao, već je u stilu NFL igrača poleteo ka njoj. Uhvatio ju je za nogu i oborio na zemlju, dok se njegov kolega približio Čarlsu uperivši mu pištolj u glavu i nateravši ga da podigne ruke uvis i legne na stomak. Krista nije pružala otpor. Policajac joj je zgrabio ruke i vezao ih lisicama na leđa. Pretresao ju je, a zatim uzeo novčanik sa dokumentima i pištolj. Krista i Čarls i dalje su nepomično ležali na zemlji, a policajac koji nije imao još jedan par lisica otišao je do gepeka, pretražio malo po njemu, pa se vratio sa žicom kojom je Čarlsu vezao ruke na leđa. Za sve to vreme njegov kolega pitao se šta bi se desilo kada bi bio primoran da puca. Nikada nije upotrebio oružje, osim na vežbama na poligonu još pre deset godina. Sve i da je hteo, ne bi mogao da puca u Čarlsa, jer je pištolj bio prazan i zakočen.

Dok su ih vozili ka stanici, Čarls je pokušavao da priča na nemačkom sa policajcem koji mu je tražio dokumenta. Brzo je shvatio da je oskudno znanje stranih jezika ovog čoveka iscrpljeno izgovaranjem reči „papier“.

Beata je stigla u Prag i motociklom ušla u podzemnu garažu vile instituta. Dozivala je Vernera, potražila ga po kući, shvativši da ne odgovara i da su svetla isključena. Izvukla je mobilni telefon i videla propušten poziv. Pozvala ga je. Čula je zvuk telefona na spratu. Krišom se popela kako bi ga iznenadila. Telefon je zvonio na noćnom stočiću i sve je ukazivalo na to da Verner nije u blizini. Pomislila je da ne može biti daleko, pa je izašla na terasu diveći se čudesnom prizoru meseca koji se ocrtavao u Vltavi. Mirnu površinu vode verovatno je uznemirilo kretanje neke ribe koja je izronila nakratko kako bi udahnula svež vazduh. Izgledalo je kao da mesečinu, poput neke džinovske voćke, šeće na listiće, kako bi jedan po jedan servirala duhu vode.

GLAVA 55

Sedište seoske policije beše smešteno u običnoj kući koja je bila proširena nekom vrstom skladišta bez prozora. Prirodna svetlost dopirala je samo kroz dve prostorije gde su bile smeštene policijske kancelarije. Najsvetlija je bila šefova, dok su u drugoj boravila ostala tri policajca. U celoj stanici postojao je samo jedan zajednički kompjuter i stari štampač. U kancelariji šefa beše i metalna kutija sa četiri pištolja i karabinom koji niko nije izvukao odande još od kada su komunisti zaposeli kuću i pretvorili je u policijsku stanicu. Dakle, više od pola veka. Zahvaljujući gradonačelniku, unutrašnjost je bila okrečena pre dve godine. Nije bilo dovoljno novca za sređivanje spoljne strane, tako da su se dve potpuno nove zastave Češke i Evropske unije ponosno vijorile ispred čineći neskladnu notu sa oronulom fasadom zgrade. Novca nije bilo ni za ostale popravke. Zvukovi su odjekivali kao da se cela populacija pacova pela i spuštala kroz kanalizacione cevi koje su podrhtavale praveći strašnu buku. Podovi puni crvotočina takođe su škripali. Vrata dveju kancelarija behu zatvorena, sprečavajući ulaz najmanjeg tračka svetlosti.

Uperena ka prijemnici, iznad ulaznih vrata beše postavljena jedina kamera za nadzor, poklon imućnog seoskog žitelja koji ju je donirao kako bi izbegao hapšenje svog pijanog sina zbog gaženja kokoške u alkoholisanom stanju. Prijemnicu je činila sklepana polica obe strane pričvršćena za zid. Seoski stolar izradio je neku vrstu pokretnog pulta koji policajci nisu često koristili, jer im je nameštanja šarki bilo preko glave. Prijemnica se nalazila u dugačkom predvorju nekadašnje kuće, a ispred nje i pored zidova behu poređane stolice predstavljajući staničnu salu za prijem. Pored ulaznih vrata nalazio se hodnik iz kojeg se dolazilo u one dve kancelarije i toalet. U produžetku hodnika, iza ćoška se nalazila najveća sala, nekadašnje skladište. Gotovo polovinu ove sale zauzele su metalne rešetke, poređane tako da su podsećale na neki kavez. Teška vrata, takođe od rešetaka i sa dva katanca, bila su zadužena za održavanje bezbednosti pritvorenika koji su tamo zadržavani najviše 24 sata. Ova improvizovana ćelija beše rezervisana uglavnom za trežnjenje pijanica ili za seosku mladež koja je upadala u dvorišta gazdinstava i krala šta god im je palo pod ruku. Niko nije ni pomislio da će se neki opasni kriminalac ikad naći u improvizovanom zatvoru. Zatvorenici su uglavnom boravili tu kako bi se prizvali pameti. Život policajca u ovom malom češkom selu bio je pravi blagoslov. Jedino kada su policajci zaista morali da rade bile su situacije porodičnih svađa i period izbora.

Nakon što su prošli kroz prostorije koje su očajnički podsećale na zatvore šerifa iz vesterna pedesetih godina, Krista i Čarls smestili su se na metalni krevet koji je šef policije Miloš Bambenek doneo od kuće. Prošlo je skoro sat vremena. Kako je propao svaki pokušaj razgovora sa policajcima, mirno su sedeli i čekali šta će im se u nastavku desiti. Uskoro će svanuti.

Najmanje jedanaest policijskih vozila, kombija za prevoz zatvorenika i hitna pomoć behu parkirani ispred polja gde se voz prethodno zaustavio. Pored i unutar voza cirkulisao je veliki broj uniformisanih ljudi. Mesto zločina bilo je fotografisano, obezbeđeno i uzeti su otisci. Dva policajca, očigledno najviši po rangu, žustro su se raspravljala da li da puste voz ili ne. Za zločine je bio odgovoran neko od putnika, a oni su morali da ga pronađu. Pitali su se kako da ispitaju sve putnike, ili makar da im uzmu otiske. Jedan od njih smatrao je da je sada pravo vreme i mesto za to, jer ovde nemaju gde da pobegnu. Dok u gradu... Ovde su kamere za nadzor bile uperene u njih, a u Pragu bi bilo samo još gore. Budući da nisu mogli da se dogovore, čekali su odluku ministra. Putnici su počeli da se bune i glasno gunđaju kako imaju posla, i da ih neopravdano uznemiravaju. Pošto se niko nije usuđivao da donese bilo kakvu odluku, izgledalo je da će se čekanje odužiti u beskraj. Ceo železnički saobraćaj bio je u zastoju, a linija koja povezuje Brno sa Pragom potpuno blokirana. Bio je to logistički košmar.

Jednom policajcu palo je na pamet da bi trebalo porazgovarati sa Bambenekom. Pitao ga je da li se setio da nadzire selo u slučaju da je zločinac, ili možda zločinci, uspeo da pobegne iz voza u haosu koji je nastao. Bambenek je ponosno odgovorio da jeste i da njegovi ljudi već patroliraju selom. Još je dodao da može proveriti kakva je situacija ukoliko bi šef koji mu se obratio bio ljubazan da pozajmi svoj mobilni telefon, jer se njegovom uređaju ispraznila baterija. Dobio je telefon i pozvao svoje ljude. Nije se javljao niko od one trojice.

„Znate, signal se ponekad gubi. Pozvaću stanicu“, reče Bambenek i okrenu fiksni broj telefona.

Ni u stanici se niko nije javljao. Bilo mu je veoma čudno, pa je ušao u automobil pokušavajući da ih dobije pomoću radio-stanice. Ponovo bez uspeha. Još jednom je zatražio mobilni telefon i pozvao svoju kuću. Nakon nekoliko pokušaja, probuđen iz sna, iznerviranim glasom javio se njegov devetnaestogodišnji sin koji je u rodni grad došao da provede fakultetski raspust. Nekoliko sekundi Miloš se mučio da ga ubedi da hitno ode do stanice i vidi šta se dešava. Mladić je video priliku za povećanje mesečnog džeparca i uspeo da izmami ocu obećanje. Otac mu je rekao da bude oprezan i da se ne približava stanici ukoliko primeti bilo šta sumnjivo.

GLAVA 56

Tri policajca raspravljala su se kako da obaveste šefa o zatvorenicima. Odlučili su da se jedan od njih automobilom odveze do voza i lično saopšti šefu. Dok je policajac izlazio, iznenadni nalet hladnog vazduha zapljusnu stanicu. Kao da je polarni vazduh obuzeo čitavo selo. Policajci osetiše hladnoću u kostima. Krista se stresla kao da joj je struja prošla kroz čitavo telo, a Čarlsa obuze groznica. Policajac za prijemnim pultom doviknu onom koji je izlazio da zatvori vrata, jer jeziva hladnoća ulazi unutra. Sijalica na recepciji poče da treperi, prvo malo pa sve više i više, nakon čega je počela da slabi svetlost svih sijalica. Varijacije napona nisu predstavljale ništa neuobičajeno. Selo je bilo smešteno daleko od centralne elektrane, pa je prekid struje uzrokovao prelazak sa jednog generatora na drugi. Iznenada, ugasiše se sve sijalice i stanica ostade u potpunom mraku. Čulo se škripanje poda, a hladnoća je postala ekstremno oštra. Policajac na prijemnici izvukao se iz svog prostora kako bi zatvorio vrata i uzeo baterijsku lampu i fenjer, koji su im uvek bili pri ruci baš zbog ovakvih situacija. Izgleda da su ulazna vrata ipak bila zatvorena, jer se ništa nije videlo. Zatim se začulo stenjanje, ponovno škripanje i tresak. Čarls i Krista pribiše se jedno uz drugo.

Policajac se sapleo o nešto i pao. Njegov kolega tiho je zastenjao, što je kasnije preraslo u panično vikanje. Plašio se mraka. Nije znao šta će se desiti i obuzelo ga je osećanje najmračnijeg pesimizma. Zaćuta na trenutak. Krista i Čarls još više su se priljubili jedno uz drugo. Nije se moglo razaznati ko koga štiti. Ponovo se začuo tresak, a pod je još jače škripao. Škripa se sve više približavala. Kao i zvuk onih koraka koji su se polako prikradali i usmerili ka njima. U potpunoj tami Čarls pokuša da razazna nešto. Činilo mu se da naslućuje siluetu, ali ipak nije bio siguran. Zvuk koraka zamre. Čuli su pomeranje rešetaka, a zatim škripu gvozdenih vrata. Krista instinktivno stavi ruku u džep u kome je držala pištolj, ali on nije bio tu. Nakratko nastupi tišina, a zatim se ponovo začu škripa poda i koraka koji su se udaljavali. Potom su zidovi počeli da se tresu i jezivi zvuk zarđalih cevi prekinu tišinu. U drugoj prostoriji začulo se proticanje vode. Onda ponovo tišina. Krista i Čarls su se skamenili, spremni da se brane rukama i nogama ako to bude bilo potrebno. Načuljili su uši i slušali.

Posle nekog vremena svetlost je ponovo zatreperila, a zatim se stabilizovala. Hladnoća kao da je nestala iz sobe zajedno sa mrakom. Pogledali su jedno drugo, a zatim se blago odmakli. Vrata improvizovane ćelije behu otvorena, a ključevi ostavljeni na spoljnoj strani katanca. Baš u tom trenutku začu se zvižduk i obraćanje nekog na češkom. Bio je to Miloš. Krista je prva izašla iz ćelije. Priljubila se uza zid. Kretala se polako, stegnutih pesnica i sa ključem između srednjeg prsta i kažiprsta uperenog ka spolja, poput nekog oružja. Čarlsu je izgledala kao da klizi niza zid. Stigavši u hol, ugledala je tri policajca kako nepomično leže na podu. I Čarls je izašao i sledio Kristu. Nagnula se iznad tela policajaca. Jedan od njih neko vreme grčevito se tresao. Zatim se smirio. Krv je curila iz njihovih probodenih grla. Nije izgledalo da imaju još rana. Krista se okrenula ka Čarlsu odmahnuvši glavom na način koji je govorio: „Za njih ne može više ništa da se uradi!“

„Moramo da idemo! Brzo!“

Čarls nije bio ubeđen.

„Da ne želiš možda da daješ objašnjenja seoskim policajcima? Ako imamo sreće, niko drugi neće nas videti!“

„Misliš da ostavimo ove jadničke na podu? Jednom smo već to uradili i nije izašlo na dobro!“, reče Čarls, zabrinut i zgrožen prizorom oko njih.

Bio je previše hipnotisan od straha. Kada bi bio u panici, reagovao bi kao robot i činio sve

što bi se zatražilo od njega. Isto kao na balkonu Hotela Central park, kada mu je Krista rekla da skoči na krov hladnjače.

Krista je uzela svoj oduzeti pištolj kao i svoj i Čarlsov novčanik. Izašli su. Policijski auto stajao je ispred sa ključevima u kontakt bravi. Dala je znak Čarlsu da uđe. Poslušao ju je.

Automobil je već odavno napustio selo kada je noć počinjala da se rasipa kao rđavo znamenje sačinjeno od dima i čađi.

GLAVA 57

Kada je primetio da mu se sin ne javlja, šef policije ušao je u auto i za nekoliko minuta stigao do stanice. Delovala je prazno. Sa rukom na pištolju zadenutim za pojas, pažljivo se približio vratima. Začuo je zvuk preko puta. Brzo se okrenuo i video da se grm pomera.

Pola sata kasnije jedan od lekara hitne pomoći pokušavao je da razume šta je uzrokovalo kataleptično stanje mladića koji je sedeo u očevoj fotelji pokriven ćebetom. Lekar je pokušavao da proveri očni refleks, ali je mladićev pogled i dalje bio nepomičan. Njegovi roditelji su na različite načine pokušavali da ga povrate iz stanja šoka. Pokušali su da pričaju sa njim, da ga zagrle, koristili sva sredstva koja su im padala na pamet, ali bez uspeha. Čak su ga prskali vodom po licu. Nešto kasnije lekar mu je dao injekciju za opuštanje mišića. Mladić se opustio i činilo se da je zaspao. U tom momentu ispustio je nešto iz ruke i predmet je tresnuo na pod. Bio je to mobilni telefon koji je mladić do tada čvrsto držao kao da je bio od neprocenjive vrednosti.

Miloš Bambenek znao je da je njegov sin, kao i većina mladih u njegovim godinama, razvio istinsku opsesiju prema tom pametnom telefonu. Nakon višemesečne borbe oko kupovine, odlučio je da priušti sinu ovaj uređaj, iako ga je to koštalo čitavo bogatstvo. Mladić se od tada nije odvajao od telefona. Za stolom, u toaletu, pred televizorom, sve vreme je tipkao prstima po ekranu telefona. To je bilo toliko učestalo da se Miloš pitao da li bi možda njegov sin trebalo da poseti psihijatra. Ostao je zatečen kada je video da se deca njegovog komšije, student i učenica gimnazije, isto ponašaju. Ni oni nisu odvajali prste od ekrana telefona tokom jednog nedeljnog ručka koji su komšije provele zajedno. Kada bi im Miloševe komšije postavljale uobičajena pitanja za ručkom, odgovarali su polovično ili uopšte nisu završavali odgovor sve dok bi uređaj svetleo na stolu. Kuckali su nešto ćuteći, a zatim nastavljali svoj odgovor kao da se u međuvremenu ništa nije dogodilo, kao da taj period između odgovora nije ni postojao. Kada ih je jedan starac upitao da li se tako ponašaju u školi, sve troje prasnuše u smeh i odgovoriše da se svi tako ponašaju. Policajac se pitao kako se, đavola, neko mogao koncentrisati na bilo šta sa takvim stalnim prekidima. Onda se setio svog mlađeg sina koji nije prestajao sa pucnjavom i ciljanjem svega što bi mu se našlo na virtuelnom putu ekrana *plejstejšena.* Od momenta kupovine, Miloševa dnevna soba pretvorila se u najvatrenije bojno polje koje je ikad mogao da zamisli. Učestvovao je u Napoleonovim pohodima, srednjovekovnim ratovima, čak je i mitraljezom uništavao sve pred sobom na plaži Omaha, ali kada su se pojavili roboti kojima su noge bile na mestu gde je trebalo da im budu usta, Milošu je odustao i vratio se na posao.

Isto tako znao je da je njegov sin fotografisao i snimao sve što bi mu se našlo na putu, a zatim to postavljao na društvenim mrežama. Pomislio je da bi možda bar jednom strast koja je pretvorila njegovo oko u produženje kamere mogla biti od koristi. Seo je na stolicu i dodirnuo ekran. Bio je u pravu. Odmah se ukazao album sa slikama. Zumirao je poslednju sliku. Nije baš najbolje razumeo ono što se moglo videti, pa je nastavio dalje da lista. Ista stvar bila je fotografisana desetinu puta i to u nizu. Video je radnicu na prijemnici koja je u policijskoj stanici radila honorarno i pitao je da li zna kako se fotografija može prekopirati na kompjuter. Devojka je uzela telefon i poslala imejl. Miloš je otišao u susednu sobu, pažljivo hodajući kako ne bi nagazio ili se sapleo o žrtve pokrivene čaršavima, i uključio kompjuter.

GLAVA 58

Čarls nije progovorio ni reč od kada su napustili policijsku stanicu. Poželeo je da ništa od svega što se desilo u poslednjih nekoliko dana nije stvarno. I da se konačno probudi iz košmara u kojem je bio i shvati da je zapravo u svojoj dnevnoj sobi u Prinstonu. Između onog prastarog drveća koje je reflektovalo hipnotišuću svetlost koja ga je toliko puta uspavljivala u podne na ležaljci na terasi. Čarls nije bio plašljiv i umeo je veoma dobro da kontroliše emocije, analizirajući sve što mu se dešava. Imao je jedinu fobiju koja je bila toliko jaka, toliko iracionalna da je blokirala sva njegova čula i u potpunosti ga paralizovala. Nije verovao u terapiju. Govorio je da ljudima koji nisu istinski bolesni trebaju prijatelji. Samo onaj ko nema prave prijatelje ima potrebu za psihoterapeutom. Njegova fobija prevazišla je i ovo ubeđenje, te je otišao na dve sesije kod jednog kolege sa fakulteta. Specijalista sa kojim se konsultovao smatrao je da je njegov strah od reptila bio iznad granice patologije. Kod njega se herpetofobija manifestovala i kada bi video fotografiju sa gušterom. Nije bilo potrebe da bude nešto veće i opasnije. Toliko se plašio da nije mogao da gleda nijedan televizijski kanal koji je prikazivao životinje. Plašio se da se neki reptil slučajno ne pojavi u kadru. Kada bi video zmiju, danima nije mogao da spava. Nedeljama bi ga progonila ta slika i nije bio u stanju da je izbaci iz glave. Kada bi želeo da gleda neki film čija se radnja odvijala u pustinjskim predelima Amerike, pitao bi prijatelja da li će se u narednim sekundama na ekranu pojaviti nešto „opasno“. Jedan njegov prijatelj, profesor na Kalifornijskom univerzitetu u Los Anđelesu, poslao mu je sređenu verziju filma *Rođene ubice* iz kojeg su bile uklonjene sve scene sa reptilima, jer je jedino tako mogao da odgleda film.

Leševa se nije plašio. Samo bi ga nagnali na razmišljanje o prolaznosti života. Ipak, jedno je bilo videti takvu scenu uživo ili na fotografiji, ali potpuno drugačije doživeti ono što se desilo u policijskoj stanici. Razmišljao je kako da se izvuče iz cele ove priče. Cena koju je morao da plati za razrešenje srednjovekovne misterije činila mu se prevelika, koliko god bila spektakularna. Uostalom, mučeništvo nije bilo njegov poziv. U sebi je mislio da bi mogao da se stavi u poziciju neke zemlje koja ne pregovara sa teroristima, već se jednostavno izvuče odatle. Da ode kući, da ispriča glavnom tužiocu, koji mu je inače bio prijatelj, sve što zna i da prebaci odgovornost na drugog. U tom slučaju bi taj neuračunljivi serijski ubica video da ne može tako da postupa sa njim. Možda bi došao do mača na neki drugi način ili možda ta priča uopšte nije bila istinita. Uostalom, to ne bi bilo prvo razočaranje koje mu je deda priredio. Podelio je svoje misli sa Kristom. Ćutala je neko vreme, pa naposletku rekla:

„Znaš, šta god da je bilo, to stvorenje izvuklo te je iz zatvora.“

Čarls ju je začuđeno pogledao. Iznervirao se.

„Želiš da kažeš kako sam ja kriv za sve ovo? Nečuveno!“

„Ne, znaš to dobro. Želim da kažem da sada nema povratka. Ne možeš da se povučeš, jer ovi zločini neće prestati. Verovatno si veoma blizu. Onaj ko nas je oslobodio želi da nađeš to što treba da nađeš.“

„I još nešto“, dodade Čarls. „Nije ni ’stvorenje’, ni životinja ni vampir. U pitanju je pozorišni komad, napravljen zbog efekta koji bi mogao imati na mene. Neki poremećen čovek stoji iza ovoga. One dve rupe na grlu su ugrizi? Da li je neko montirao ovo? Neki islednik, ili neki forenzički službenik? Može biti neko specijalno oružje koja ostavlja takve tragove? A škripa? Pod je bio isti kao i kad smo došli, ali zbog mraka, tišine i stanja u kome smo bili, sve je bilo pojačano. Kako god, čovek je imao neku posebnu karakteristiku. Vukao je nogu. Kretao se na određen način.“

„Da, imao si utisak da se odiže sa zemlje i ponovo spušta.“

„Nikako nije leteo. Verovatno je bolest uzrok takvog hoda.“

„A ona jeziva hladnoća?“

„Scenski efekti. Na svim putevima možeš videti mašine za rashlađivanje. Svetla su se ugasila zbog prekidača. Molim te, nemoj mi reći da si poludela.“

Automobil se zaustavio na semaforu kraj koga je bio putokaz sa više smerova. Čarlsu je pažnju privukla tabla na kojoj je pisalo Hrudim. Selo u čijem je manastiru Podlažice pre šeststo godina stvoren *Codex Gigas* i đavo koji ga je proganjao u proteklih nekoliko dana. Nažalost, manastir je uništen na početku XV veka, za vreme husitskih ratova, tako da nije bilo ničeg što se moglo videti tamo. Čarls pomisli da je učestalost preklapajućih slučajnosti postala neverovatna i suprotstavljala se svakoj vrsti teorije verovatnoće.

Krista više ništa nije rekla. Ugleda parking nekog supermarketa u blizini jednog grada. Prodavnica još nije bila otvorena. Automobili su bili ostavljeni tamo preko noći. Ušla je na parking i izašla iz automobila. Pogledala je okolo. Nije bilo nikog. Pogledom je potražila kamere, ali je držala glavu blago pognutu, da joj se lice ne bi videlo. Ako su postojale, bile su daleko. Izabrala je stariji automobil. Izvukla je kreditnu karticu iz novčanika i pred Čarlsovim začuđenim pogledom otvorila prednja vrata i ušla. Ubrzo se oglasio motor. Vraćala se ka policijskom automobilu.

„Sada krademo automobile“, reče Čarls. „Jesi li sigurna da nisi prestupnik?“

Zastao je. Misao koja mu se nije sviđala sve više je počinjala da dobija smisao i širila se u njegovom umu. Šta je znao o njoj? Da mu se dopada? Da ga intuicija nikad nije prevarila u slučaju bilo koje žene? Za sve postoji prvi put. Kao naučnik, znao je da ništa nije sto posto sigurno. Nijedno pravilo se ne primenjuje bez izuzetaka. Ova žena nije pružala nikakve dokaze koji bi išli u prilog njenom identitetu. Šta ako se samo uspešno pretvarala? Je li njena legitimacija bila dovoljna? Je li Krista radila za nekog ko je inscenirao sve ovo? I bila je tu samo da ne bi mogao da pobegne. Zašto je znala toliko o njemu? Agent koji život izlaže opasnosti na ovakav način? U pitanju je bio Interpol, institucija koju su više činili zvaničnici a manje ljudi od akcije. Nešto je tu bilo sumnjivo. Odlučio je da bude pažljiviji. Bilo bi potpuno beskorisno da pokuša bekstvo. Uskoro će stići u Prag.

Krista je bila previše okupirana odlaskom sa parkinga, pa nije primetila da je Čarls razmatrao ono što mu je rekla. Dok su vadili prtljag sa zadnjeg sedišta, rekla mu je da za svaki slučaj drži pognutu glavu i da uđe u drugi automobil.

KRAJ DRUGOG DELA

Intermeco

Mladi inspektor, pripadnik Specijalnog odeljenja, stajao je iza masivnih drvenih vrata i razmišljao da li bi bilo pametno prekinuti hrkanje sa druge strane koje se moglo čuti dva sprata ispod i od čijeg su zvuka podrhtavali stari prozori zgrade kao da neko rovari po ulici bušilicom za asfalt. Problem sa kojim je došao bio je veoma važan i neodložan, tako da je stegao zube i bez kucanja ušao u prostoriju. U prostranoj kancelariji šefa Specijalnog odeljenja, spavao je komandir Mikulas Ledvina. Njegovo glasno hrkanje bilo je isprekidano povremenim pauzama. S vremena na vreme mrdao je ustima kao da žvaće niske tonove, posle čega bi nastavio svoj ritam iz početka.

Prostorija u kojoj se mladi inspektor obreo beše kancelarija njegovog šefa. Od kada je promenio sedište, inspektor, koga su svi zvali Honza, postao je lični pomoćnik šefa ovog odseka, za koga niko nije znao čime se zapravo bavi. Čak ni pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova, kojima je ovaj odsek pripadao. Komandira su svi posmatrali sa mešavinom osećanja simpatije, divljenja i straha. Tokom svoje karijere postizao je izvanredne rezultate još od vremena komunizma. Ipak, njegove čudne metode veoma često dovodile su službenike u neprilike. Naročito od demokratizacije zemlje. Novinari su svuda zabadali nos i postavljali nepristojna pitanja. Šefovi su razmišljali da ga penzionišu, ali su se plašili da će napraviti veliki javni skandal, posebno pošto je rešio neke od najtežih slučajeva u Češkoj nakon plišane revolucije. Zbog toga su ga premestili u tajnu državnu službu, BIS. Nakon godinu dana u ovoj službi, ponovo je bio premešten nazad u policiju, u odeljenje za ubistva. Podrivao je svoje nadređene i ignorisao njihova naređenja. Toliko je mrzeo sedište BIS-a, kao i sedište kriminalističke policije u Bartolomejskoj ulici da ih je opisivao kao komunističke tekstilne fabrike sa malim i standardizovanim prostorijama u kojima je jedva disao, pa je svoju kancelariju premestio u hodnik.

Zbog njegove strasti i znanja o okultnom i ezoteričnom Pragu, kao i zbog toga što su kružile priče da je navodno bio medijum, što je uvek negirao, odlučeno je da ga prebace na periferiju glavnog grada Češke. Zgrada, nekadašnje tajno sedište bivše čehoslovačke službe bezbednosti STB, lokalne varijante KGB-a, nezvanično je bila pod njegovom upravom. Pored toga, izmislili su novo odeljenje, ponudili mu ljude, automobile, oružje i velikodušan budžet samo da ne bi pravio probleme. Uslovili su ga da potpiše veoma dobro sročen ugovor o poverljivosti. Posle ove zamene, nakon vrlo kratkog vremena, Niki, kako su ga prijatelji zvali, rešio je tri slučaja koji su dugo mučili Prag i koje niko osim njega nije uspeo da privede kraju. Zahvaljujući drakonskom ugovoru, nadređeni su sebi pripisali zasluge, a pored odlikovanja koje je dobio u tajnosti, uspeo je da dođe do onog za čime je najviše žudeo. Konačno su ga ostavili na miru.

Ubrzo nakon toga, rešio je slučaj serijskog ubice, koji se pojavljivao kao utvara i gurao bogate starce sa drugog sprata. Pronašao je psa, koji je ličio na onog iz Baskervila i koji je opsedao celo jedno naselje i progonio turiste, i naposletku, rešio je najteži slučaj, razotkrio je zaveru bivšeg komunističkog generala koji je želeo da eliminiše svoje naslednike pomoću laboratorijski napravljenih biljaka mesožderki, sve sa prefinjenim ženskim imenima.

Nakon dolaska demokratskog režima, STB je ukinut i mnogi štabovi ostali su prazni. U te prostorije niko nije kročio više od dvadeset godina i one su vapile za renoviranjem. Komandir je jedva potpisao ugovore, pa je bio veoma skroman kada se radilo o budžetu, tako da je bilo više popravki nego renoviranja. Zgrada je bila stara više od dvesta godina i predstavljala je neku vrstu ukletog zamka u čijim su podrumima pripadnici STB-a zatvarali sve one koje su smatrali disidentima. Zaposleni u odredu današnjeg Specijalnog odeljenja, oni koji su po rasporedu ostajali tokom noći, mogli su se zakleti da su čuli glasove mučenih u podrumima u kojima su još bili vidljivi tragovi krvi i ostaci instrumenata za mučenje.

Honza se polako približio svom šefu. Zaokupljen razmišljanjem o tome na koji ga je način najbolje probuditi, i koju metodu da upotrebi, sapleo se o nešto što je podsećalo na skelet guštera sa dva repa. Skelet se u potpunosti raspao. Nije bilo moguće proći kroz šefovu kancelariju od trista kvadratnih metara a ne saplesti se. Taj ogromni prostor pretvorio je u skladište različitih i veoma čudnih rukotvorina. Od lombrozovskih slika, figurica čudovišta, knjiga sa magičnim formulama za prizivanje duhova i astralne opreme, do funkcionalne alhemijske laboratorije, meteorita i kamenja sa magičnim moćima. Gomila razbacanih bizarnih predmeta i rukopisa. Ogromna biblioteka koja se prostirala duž svih zidova sobe bila je prenatrpana svim i svačim. Samo je Niki Ledvina znao na šta se odnose i čemu služe.

Ovaj policajčev Kabinet kurioziteta imao je slavnu tradiciju u Pragu i veoma je podsećao na onaj koji je Rudolf Drugi Habzburški, car Svetog rimskog carstva, uredio u svom zamku u Hradčanima – danas istorijski centar Praga, a ujedno i najveći zamak na svetu. Kabinet kurioziteta ili „Kunstkammer“ bio je neka vrsta preteče današnjih muzeja, mesto gde su se ukrštala različita razdoblja. U to vreme takva vrsta zbirke bila je ogledalo celokupne slike univerzuma i prirode. Smatrana je velikom pozornicom sveta, *Theatrum Mundi,* neka vrsta minijature celokupnog univerzuma. A ko bi drugi osim kralja ili vladara bio dostojan njegovog posedovanja. Pored pokazatelja moći, Kabinet kurioziteta bio je i simbol riznice univerzalnog znanja. Govorilo se da, ako vladaš mikrokosmosom, vladaš i makrokosmosom. Model je bio italijanskog porekla, inspirisan porodicama Gonzaga i D'Este.

Rudolf je u svoj kabinet donosio sve što mu se činilo interesantnim i sve što bi mu došlo pod ruku. Kutije različitih oblika i veličina, oslikane vaze iz Afrike i sa Dalekog istoka, skelete životinja svih vrsta, predmete koji su govorili čudesne priče o legendarnim čudovištima. Zlato i bronza, slonova kost i drvo, sve što je u tom periodu bilo poznato kao materijal i prisutno u različitim formama.

Kolekcija je bila podeljena u tri različite sobe. *Prirodnjačka,* obuhvatala je istoriju, zoologiju, mineralogiju i botaniku. Rudolf je gajio patološku naklonost prema cveću. Odbijao je da ide u rat, kako bi mogao dovoljno vremena da posveti cveću koje je donošeno iz različitih delova sveta. Možda je Volt Dizni bio inspirisan njime kada je stvarao lik bika Ferdinanda, više naklonjenog lepoti cvetnih mirisa nego koridi, okrutnim i znojavim toreadorima, publici željnoj krvi, punoj nepristojnih, bučnih ljudi bez ikakvog smisla za estetiku. Druga soba bila je kombinacija prirodnog i veštačkog. *Naučna,* gde je bilo smešteno preko šezdeset časovnika, dvanaest astronomskih instrumenata, globusa i naravno najslavniji globus sa mehanizmom koji je 1584. napravio Georg Rol i pomoću kojeg je bilo moguće pokazati i izračunati kretanje Sunca, Meseca i zvezda i odgovoriti na brojna pitanja. Na kraju je bila *Artefaktna* prostorija ispunjena predmetima koje je napravio čovek – od kovanica do pergamenata, slika i knjiga.

Pored kolekcije predmeta, vladar je imao i zbirku ljudi. Njegovu uzvišenu i tolerantnu svitu činili su naučnici, arhitekte, umetnici, astronomi, alhemičari, filozofi i, na kraju, svaki lopov koji se pretvarao da je pripadnik jedne od gore navedenih branši, svi disidenti, jeretici ili Paracelzusovi sledbenici. Među njima su bili i Tiho Brahe, slavni astronom koji je proglašen glavnim matematičarem Carstva i njegov asistent Johan Kepler, čovek koji je ustanovio i potvrdio zakon kretanja planeta po elipsama i osnivač astronomske opservatorije u Pragu. Među raznolikim vladarevim predmetima našle su se i slike Ticijana, Veronezea, Pitera Brojgela Starijeg i Leonarda da Vinčija.

Njegov ujak, Ferdinand Drugi, nadvojvoda Austrije, imao je mnogo manji Kabinet kurioziteta, posvećujući posebnu pažnju slikama ljudi sa zanimljivim deformitetima, od bradate žene do čoveka slona. Nećak je smatrao da ne sme mnogo da zaostaje za svojim ujakom, te je u svitu pozvao jednog od najinteresantnijih slikara renesanse, za koga do dan-danas kritičari ne mogu

da se odluče da li je bio lud ili genijalan. Njegove slike danas se mogu videti u Luvru. Arčimboldo je bio Rudolfov omiljeni slikar. Njegovi portreti sačinjeni od voća i cveća, korena drveća i biljaka, fascinirali su vladara, jer su gradili poseban spoj između prirodnog i veštačkog i predstavljali baš taj prelaz koji je nedostajao odvojenim prostorijama Rudolfovog Kabineta. Jedan od najpoznatijih portreta ovog umetnika predstavlja Rudolfa u obliku rimskog boga Vertumna, boga godišnjih doba. Portret je u potpunosti sačinjen od voća, povrća i cveća. Nos je od kruške, obrve od boranije, usne dve višnje, jagodice obraza dve jabuke i tako dalje.

Ipak epitet najimpresivnijih dela kraljevske kolekcije pripao je drugim predmetima. Tu su bili rog za koji je Rudolf verovao da je jednorogov, indijska srebrna posuda u kojoj je bila polovina indijskog oraha veća od ljudske glave, pehar od dragog kamenja za koji je Rudolf bio uveren da je Sveti gral, pehar Josifa iz Arimateje za koji se smatralo da i dalje sadrži Hristovu krv. Vladar je mnogo puta uzimao pehar u naručje, sedao na pod i španskim mačem opisivao krug oko sebe kako bi se zaštitio od uticaja demonskih sila. Zbog njegovog stalnog melanholičnog stanja mnogi su verovali da je zaposednut demonskim silama. Imao je i nekoliko fosila, zub kita i nekoliko mrvica gline kojom je Gospod stvorio Adama. Nekoliko zmajeva i dva eksera sa Nojeve barke takođe su našli mesto u njegovom Kabinetu.

Najinteresantnije je da je ovaj vladar za veliku svotu novca kupio dva rukopisa. Jedan je bio izbor nedešifrovanih simbola koji je navodno pripadao franjevcu Rodžeru Bejkonu, zvanom *doctor mirabilis*, jednom od najznačajnijih filozofa srednjeg veka. Drugi rukopis bio je *Đavolja Biblija.* Ove i mnoge druge retkosti, uključujući i Arčimboldove slike, odnela je slavna švedska vojska Gustava Adolfa za vreme Tridesetogodišnjeg rata.

Kolekcionarska strast bila je zajednička odlika profesora Čarlsa Bejkera, komandira Nikija Ledvina i cara Rudolfa Drugog.

Komandir i vladar imali su još jednu zajedničku strast, horoskope. Ovde se Čarls uopšte nije uklapao. Astrologija se nikako nije uklapala u njegov profil stručnjaka i zastupnika pozitivizma.

Češki policajac istinski je bio opsednut horoskopom. Kao i Rudolf, čija je strast bila toliko velika da je preminuo u to ime. Preciznije, vladar je dobio poklon od turskog sultana. Beše to lav i vladar se za njega veoma vezao. Kada je životinja porasla i više nije mogla da boravi u sobi, Rudolf ju je svakodnevno posećivao. Jednom prilikom Tiho Brahe mu je rekao da se njegov horoskop i sudbina u potpunosti poklapaju sa lavovim. Bile su gotovo jednake. Kada je lav uginuo, vladar je odbijao lekove i hranu. Preminuo je nakon tri dana.

***

Honza je odlučio da preuzme inicijativu. Onako kako dolikuje, muški. Približio se šefu i počeo da ga drmusa. Ovaj je promrmljao nešto i okrenuo se na drugu stranu. Honza je umeo da bude uporan ukoliko bi situacija to iziskivala, nagnuo se i još jače ga prodrmao. Konačno, komandir je otvorio oči i užasnuto pogledao podređenog koji je stajao iznad njega. Kada bi ga neko tako probudio, prvi refleks bio bi da ga udari. Shvatio je da je to bio Honza i zaustavio ruku na vreme.

Ubrzo je ustao sa kanabeta. Spavao je u košulji, sa kravatom oko vrata. Komandir se nedavno razveo. Žena ga je napustila zbog mlađeg policajca. Imali su dvoje dece, koji su već bili odrasli ljudi i imali svoje porodice. Komandir Ledvina se u potpunosti posvetio poslu. Jedini kanabe koji je pronašao tamo, veoma star doduše, delovao je nekorišćeno. Tako da ga je premestio u svoju kancelariju. Kanabe je bio nekako mali, pa su komandiru katkad visile noge, katkad glava ili ruke. Ledvina je bio visok preko 190 cm i težio nešto manje od 150 kilograma. Imao je specifičnu građu. Osim stomaka, ništa nije odavalo njegovu težinu. Imao je široka leđa i, iako je prevalio šezdesetu godinu, bio je sav u mišićima. Komandir je u mladosti bio jedini olimpijac u

istoriji Češke, tačnije Čehoslovačke, koji je osvojio medalju u plivanju. Ni danas, nakon četrdeset godina, nijedan drugi češki sportista nije uspeo da dostigne njegov rekord.

Pogledao je upitno u pomoćnika i otišao da se umije i opere zube. Ostavio je otvorena vrata od toaleta, kako bi mogao da čuje Honzu. Na isti način Honza je mogao da čuje šta šef radi u kupatilu. U jednom dahu Honza mu ispriča šta se desilo one noći sa vozom i sa policijskom stanicom. Nakon što je komandir isprao usta i pljunuo vodu, inspektor je izvukao nekoliko fotografija iz fascikle i pružio ih svom nadređenom. Na prvoj se mogla videti pognuta glava žene. Nije joj se video ostatak tela, jer je glavu držala u takvom položaju, specifičnom za profesionalce koji su znali kako da se sakriju od kamere. Lice muškarca jasno se videlo. Komandir Ledvina, strastveni ljubitelj knjiga o Drakuli i vampirima, odmah je prepoznao profesora Čarlsa S. Bejkera sa Univerzitetea u Prinstonu. Zatim mu je policajac pružio poslednju fotografiju, koju je izdvojio za kraj radi potpunog efekta. Projektovana na zidu seoske policijske stanice, videla se ogromna senka dvonogog stvorenja sa dugačkim, tankim i oštrim noktima, dok su mu iz usta štrcali oštri metalni zubi.

DEO TREĆI

»Najednom se začu kličući: 'Ljudi', a kada su se okupili oko njega, oterao ih je štapom govoreći: 'Pozvao sam ljude, a ne otpatke!'“

Diogen Laertije o Diogenima

„Sine moj, pazi šta činiš, jer je tvoje delanje Božjih ruku delo: oduzmeš li ili pak dodaš samo jedno slovo, uništićeš ceo svet.“

Rabin Meir Baal Hanes

GLAVA 59

Kada bi pisac činjeničnog trilera, zapravo kombinacije fikcije i stvarne istorije, morao izabrati grad u kome će se smestiti radnju svog romana, mali broj gradova na svetu mogao bi parirati Pragu. Ovaj grad prepun je misterioznih priča, krije toliku istoriju zanimljivih događaja, neobjašnjenih i nedokučenih stvari, ima toliko starih zgrada, toliko ulica ispunjenih surovim i zastrašujućim pričama, tako da bi bio savršeno mesto za razvoj radnje jednog romana. Potencijalni strastveni pisac misterija inspiraciju bi mogao da pronađe na svakom koraku i izabere između masonskih simbola na Karlovom mostu, mnoštva statua kraljeva i svetaca koji kriju svoje tajne, grobova tih istih kraljeva i svetaca u Katedrali Svetog Vida, istoriju instrumenata za mučenje, mnoštva katoličkih crkava, husitskih ratova ili Tridesetogodišnjeg rata. Možda bi odlučio da pronađe skrivene poruke na čudnim natpisima ili u staroj kuli Karlovog mosta. Mogao bi da razvije kriminalističku priču na Praškom Zodijaku, jedinstvene mistične i ezoterične strukture grada, čije linije prolaze čitavim starim gradom ili oko astronomske kule sa satom. Mogao bi da otkrije misterije najspektakularnijeg groblja na svetu, onog hebrejskog, sa legendom o Golemu kojeg je stvorio rabin Lev. Ukoliko bi se autor odlučio da izabere nešto manje poznato, tražio bi podatke o Đavoljim stubovima, Okamenjenom slugi ili legendi o skeletu i majstoru Hanušu, a da ne govorimo o svim alhemičarima, čarobnjacima na čelu sa Rudolfom Drugim koji je ceo život posvetio nastojanju da iz žive ili eteričnih supstanci dobije zlato ili da pronađe kamen mudrosti.

U ovoj prestonici poznatoj kao Zlatni grad, prepunoj skrivenih budžaka, mračnih ulica, starih podruma i uzbuđenja, profesor Čarls Bejker, u društvu Interpolovog agenta Kriste Vulf, morao je da nađe iglu u plastu sena, izgubljen Drakulin mač i prvu štampanu Gutenbergovu Bibliju.

Bližilo se osam sati ujutru kada je siva *škoda* kojom je upravljala Krista ušla u Prag. Prošli su industrijsku zonu, prodavnice na periferiji i ugledali autobus kako napušta stanicu i kreće u njihovom pravcu. Pretekli su ga, a Krista je rekla Čarlsu da obrati pažnju kada će se pojaviti sledeća stanica. Nakon manje od jednog kilometra Čarls dade Kristi znak. Prošla je nekoliko metara ispred stanice, pa skrenula desno. Zatim su izašli iz auta i uputili se ka stajalištu. Autobus je naišao nakon nekoliko minuta. Kada su ružni blokovi ostali iza njih, dok su se približavali centru, ugledali su okretnicu tramvaja. Izašli su iz autobusa i nasumice izabrali jedan tramvaja. Nisu kupili kartu, ali ih niko nije kontrolisao. Sišli su posle nekoliko stanica, nakon što se Krista uverila da ih niko ne prati. Pet minuta kasnije bili su u taksiju koji ih je vodio ka kompleksu poznatom pod nazivom Praški dvorac.

Izašli su iz taksija na Stanici Tomaš Masarik, u gradskoj četvrti Hradčani, na trgu gde se nalazio zamak. Čarls nije imao više strpljenja. Požurio je, dok je Krista morala da potrči za njim kako ga ne bi izgubila. U žurbi je prošao kroz prvo i drugo dvorište i obreo se u trećem, ispod luka. Ispred južnog ulaza u katedralu bila je statua Svetog Georgija koji ubija aždaju, tačnije njena kopija, budući da se original čuva u muzeju Nacionalne galerije. Statua je pretvorena u fontanu i tri mlaza slabe vode izlazila su iz usta zmaja. Krista je pogledala Čarlsa, a zatim mu nežnim gestom namestila kragnu sakoa i rekla da je tek devet sati. Ako je njegovo tumačenje broja 10 sa ceduljice tačno, besmisleno je stajati još sat vremena. Predložila je da odu do jednog od restorana i popiju kafu. Čarls je pogledao oko sebe. Dvorište je počinjalo da se puni. Kapije Katedrale Svetog Vida uskoro su se otvarale. Nije video ništa interesantno. Nije je znao šta treba da vidi. Oklevao je nakratko, a zatim prihvatio Kristin predlog.

Zaobišli su statuu i katedralu i kroz zapadni ulaz došli do vikarske ulice koja je razdvajala katedralu od zgrada u kojoj se nalazio restoran Vikarka. Seli su za sto i naručili dve kafe. Čarls je

osetio kako mu u glavi struji krv. Počeo je da gubi strpljenje i nervozno trese nogom. Krista je razmišljala da li bi bilo pametno reći mu nešto, ali shvati da bi svaka reč bila suvišna, te ipak odluči da ćuti.

GLAVA 60

Verner je spremio doručak dok se Beata još izležavala u krevetu. Probudio ga je telefonski poziv. Bio je to Istvud. Glavni šef ga je zvanično obavestio da je oslobođeno jedno mesto. Verner je već znao za ovo. Pratio je njihov ceo sastanak u podrumu svoje kuće. Bio je zadovoljan, s obzirom na to da je predložen za člana.

Postojao je jedan uslov, precizirao je Istvud, da pronađe i uništi spisak kao i sve što je povezano sa njim, uključujući i primarni izvor. Dugo je iščekivao ovaj momenat. Samo on je znao šta je sve uradio da bi došao dovde. Koliko je vremena potrošio i žrtava podneo. Najteže mu je bilo da identifikuje članove Veća. Uspeo je da prepozna samo njih troje, a zatim ih eliminisao s nadom da će ga Martin pozvati onako kako mu je obećao kada se oslobodi jedno mesto.

Izašao je na terasu i postavio sto. Zatim se smestio i proveo nekoliko trenutaka diveći se pogledu koji je oduzimao dah. Sunce je izgledalo kao da izlazi direktno iz Vltave, kao vatrena planeta rođena iz zvezdane vatre odmah nakon velikog praska. Razmišljao je o tome kako mu je još malo ostalo do momenta kada će postati deo tajne elite koja upravlja svetom. Biće jedan od dvanaestoro ljudi koji vladaju planetom. Biće deo Veća.

Bio je toliko obuzet ovom mišlju da nije čuo kada je Beata ustala iz kreveta, primakla se njegovim leđima i obgrlila ga rukama oko vrata oduševljena mirisom svežih kroasana i živopisnom slikom jagoda sa šlagom od vanile na stolu.

GLAVA 61

Čarls je izgubio strpljenje i vrteo se oko statue Svetog Georgija čekajući deset sati i tražeći pogledom nekog ko se približava ili očekujući nekog ko će ga povući za ruku. Posmatrao je grupe ljudi koje su počele da dolaze ispred katedrale i pokušavao da pretpostavi da li je neko od njih onaj sa kojim treba da se sretne. Stajao je naslonjen na ogradu koja je okruživala fontanu bliže statuti Svetog Georgija tako da, ako bi se dotična osoba pojavila, ne bi imala šanse da ga ne prepozna. Nervozno je palio cigaretu jednu za drugom. Cupkao je oko fontane udaljavajući se od nje i približavajući se kuli sa satom, stajući na jednakoj udaljenosti od kule i statue, kretanjem opisujući spirale i koncentrične krugove. Pažljivo je proveravao vreme na svaka dva-tri minuta i počeo je ponovo da cupka i proučava posetioce zamka.

Nešto dalje od njega Krista ga je zabrinuto gledala, nije ga gubila iz vida i sve vreme je osećala empatiju prema razočaranju koje mu se moglo videti na licu.

Prošlo je jedanaest sati kada se Čarls udaljio od fontane i krupnim koracima uputio ka južnom ulazu u katedralu. U samo dva koraka preskočio je nekoliko stepenica i nestao unutra. Krista je pošla za njim i počela da ga traži pogledom. Videla ga je kako obilazi ogromnu katedralu okrećući se oko svake statue, ulazeći u svaku kapelu, pokušavajući da se koncentriše i shvati gde je pogrešio u svojoj dedukciji, nadajući se da će mu neki detalj unutrašnjosti katedrale privući pažnju.

Gradska Katedrala Svetog Vida, Vaclava i Adalberta bila je najznačajnije odličje Praga, remek-delo gotskog stila koji je dugo imao veliki uticaj na arhitekturu u celoj Evropi. Bilo je potrebno više od hiljadu godina da bi katedrala dobila današnji izgled. Od prvog kamena koji je u X veku postavio princ Vaclav poznat po latinskom imenu Wenceslaus, koji je kasnije postao svetac, pa do 1929, katedrala je više puta pretrpela različite prepravke.

Sa estetske tačke gledišta može se reći da je eklektična, a sve zahvaljujući načinima evolucije verskog i umetničkog ukusa tokom hiljadu godina. U katedrali su bili sahranjeni najznačajniji češki kraljevi, sveci i umetnici koji su dali najveći doprinos realizaciji ovog remek-dela. Matijas Aras, a naročito Peter Parler, najznačajniji arhitekti katedrale, sahranjeni su ovde. U katedrali se nalaze mošti svetaca Adalberta, Vaclava, Prokopijusa, Sigismunda i Ljudmile, kao i Rudolfa Drugog. Unutrašnjost je ispunjena mnoštvom kapela i oltara, statua i grupama statua koje su dobile imena po onima koji su sahranjeni u bogato ukrašenim grobnicama. Tu su kapele Barton-Dobenina, saksonska, kapela Valdštajna, Svete Ane, a završavaju se visokim oltarom pored koga se nalazi mauzolej Imperijal i grobnica Jovana Nepomuka za koga se smatra da je udavljen u Vltavi zato što je odbio da otkrije kralju Vaclavu tajne koje mu je poverila kraljica. Za ceo ansambl statua upotrebljena je tona srebra. Tu je i Kapela Svetog Vaclava, nekadašnjeg vojvode i kralja Češke koga je ubio njegov brat. U ovu kapelu ulaz je zabranjen. Katedrala predstavlja jedinstvenu celinu, glomazan spoj umetnosti, istorije i religije, i ne ostavlja nikog ravnodušnim.

Čarls se zaustavljao kod svake grobnice, ispod svake niše, istraživao statue i pokušavao da nađe bilo kakvu vezu, detalj, bilo šta što bi moglo da makar malo podigne veo misterije i odvede ga korak napred u potrazi. Na trenutak mu je prošlo kroz glavu da je možda žrtva ogromne farse, ali je ubrzo odbacio tu misao. U međuvremenu Krista se pojavila i uhvatila ga za ruku. Rekla mu je da je veoma umoran i da bi mu dobro došla topla kupka kao i malo odmora kako bi uspeo da sredi misli i bistrije promisli o svemu. Čarls se složio. Pogledao je još jednom grobnicu Barbare Celjske i izašao iz katedrale. Dok su se udaljavali od fontane, rekao je Kristi da želi da odsednu u hotelu u kome bi boravio svaki put kada bi došao u Prag bilo zbog konferencije ili promocije knjige. Tamo su ga svi poznavali i nadao se da mu neće tražiti dokumenta.

Čarls je zamišljeno gledao kroz prozor taksija koji se polako probijao kroz gužvu u centru

grada i išao ka Hotelu Boskolo. Bio je oduševljen svaki put kada je dolazio u njega. Bio je to njegov omiljeni hotel u celoj Istočnoj Evropi i, svaki put kada je dolazio poslom, produžavao je boravak još dva dana. Dva dana samo za njega. Tada je većinu slobodnog vremena provodio u apartmanu hotela čitajući dnevne novine ili satima posmatrajući grad kroz prozor, pišući za ogromnim radnim stolom, a kada bi mu sve dosadilo, silazio bi u predvorje, posetio neki restoran ili otišao na bazen. Ovaj put nije bio oduševljen što se našao u Pragu i što će odsesti u svom omiljenom hotelu. U jednom momentu okrenuo se ka Kristi i rekao:

„Nekako se sve povezuje mnogo više nego što smo mislili."

Krista ga je upitno pogledala, očekujući da sazna šta je to profesor sada povezao.

„Niko se nije pojavio na ulazu verovatno zato što sam pogrešno protumačio poruku. Potopiću se u kadu i neću izlaziti odande dok ne povežem jednu po jednu informaciju i ne dešifrujem makar deo poruke. Verovatno sam pogrešio, a onaj broj deset ne predstavlja vreme. Mnogo elemenata koji se često pojavljuju. 'Testis unus, testis nullus', rekli bi Latini. Ako se jednom dogodi, može se tumačiti jednostavno kao događaj. Drugi put može biti koincidencija. Potrebno je da se neki fenomen ponovi najmanje tri puta da bi postao pravilo. Deda se pojavljuje dva puta. Prvi put povezan sa mačem kojim je opsednut. Drugi put u sobi kada mi je onaj čovek ispričao o svemu onome što se nalazi u našoj vinariji, a što nije imao odakle da zna. Jedino ako je bio tamo ili mu je neko ispričao. Nismo više u sferi slučajnosti, zato što se deo teksta iz takozvane Biblije nalazi u istoj vinariji. Na ceduljici je nacrtana sat-kula pokazatelj mesta gde se nalazi Cepešov mač i nešto sa dva mača u istoj futroli, i na sve to dodatna skrivena poruka o Svetom Georgiju. Samo što je Sveti Georgije bio duhovni zaštitnik Reda zmaja čiji je član bio Vladov otac, a isto članstvo je nasledio i Cepeš mlađi, koji je dobio i slavan nadimak po tome. Ironično, red je dobio ime po životinji koju ubija njihov svetac zaštitnik. Cepeš se pojavljuje i povezuje se Gutenbergovom Biblijom, dakle, to je treći put. Ponovo smo izašli iz zone slučajnosti."

Taksi se zaustavio, a Čarls je izvukao kreditnu karticu i pružio je vozaču. Lakej im je otvorio vrata, a Čarls je nastavio da priča dok su se približavali recepciji:

„Znaš li čija je bila grobnica ispred koje sam se zaustavio na kraju katedrale?"

Bilo je to retoričko pitanje. Bejker nije očekivao Kristin odgovor.

„Jedne opasnice sa nadimkom Mesalina Germanska, a po imenu Barbara Celjska, druge žene Sigismunda Luksemburškog, osnivača Reda zmaja. Bila je spletkaroš, optužena za jeres, veštičarenje i upražnjavanje alhemije, a umrla je od kuge. U pitanju je cirkularna enigma, a rešenje bi trebalo da nam je nadohvat ruke, iako i dalje ne mogu da ga uočim."

Približio se recepciji, a direktor hotela koji je prepoznao Čarlsa izašao mu je u susret sa širokim osmehom. Rekao je nešto recepcioneru, i ovaj je odmah izvadio ključeve apartmana koje je koristio visoki gost svaki put kada je dolazio u Prag. Čarls je bio veoma dobar klijent. Bio je slavan, a ponajpre velikodušan. Na recepciji, u nekoj vrsti vitrine bile su dve njegove knjige otvorene na stranici sa posvetom. Krista se pitala zašto mu je dao samo jedan ključ, a zatim se nasmejala nakon šefovog začuđenog pogleda kada je zatražila odvojenu sobu. Bilo je jasno da Bejker nije svaki put dolazio sam u Boskolo. Krista je morala da ostavi pasoš, a Čarlsu, kao što je pretpostavio, nisu tražili nijednu vrstu dokumenta.

„Očekivali smo vas", rekao je direktor.

U normalnim okolnostima Čarls bi se pitao kako je to moguće, jer se nije najavio da dolazi niti je bilo šta rezervisao, ali je bio preokupiran drugim mislima. Takođe, direktor mu je rekao da ga čeka paket na recepciji i pružio mu zapečaćenu kovertu formata A4. Čarls ju je odsutno uzeo, zahvalio mu i krenuo za muškarcem koji je uzeo njegov prtljag. Na putu ka liftu nastavio je: „Dakle, imamo Cepešov mač, Red zmaja i Prag. Još imamo i Kafkin tekst koji se na nemoguć i neobjašnjiv način nalazi na poslednjoj strani knjige odštampane 450 godina pre rođenja tog velikog

pisca. I ovo je povezano sa Pragom. Prag, Prag, Prag. Treba da otkrijem šta je sa onom pesmom o ubijenom kralju. Predosećam da ima veze sa Pragom. Ili barem sa Katedralom Svetog Vida ili sa nekim od kraljeva koji su sahranjeni tamo. Ostaje samo da pronađem šta je u pitanju. Možda će nas ovo odvesti do još nekih odgovora.“

Ušli su u lift kada je završio izlaganje. Činilo se kao da je izašao iz transa. Gledao je kovertu koju je imao u ruci. Spretno, gotovo elegantno je otvorio omot. Kada je shvatio šta je unutra, i on i Krista ostadoše bez daha ugledavši pasoš koji je Čarls ostavio u Segešvaru.

GLAVA 62

Čarls je ušao u kadu punu pene i potopio se do brade. Zatvorio je oči i počeo da se opušta. Pomislio je da će zaspati, ali su mu se pred očima redale slike tekstova, grobnica kraljeva, slika sa mrtvacima; bilo je kao u trejleru nekog trećerazrednog filma. Ustao je i izašao iz kade, obukao mekani bademantil i seo za pisaći sto u trpezariji. Iščitavao je tekstove sa ceduljice, više puta prelistavao stranice braon mape, ali mu ništa nije padalo na pamet. Odlučio se za sistematičan rad i počeo sa tekstom Agripe d'Obinjea. Pročitao je još jednom:

„Ovde leži kralj / po božjoj volji / ubijen oštrim udarcem toljagom / od ruke jedne babe / kada se posrao u njeno korito."

Reč je o grobnici kralja koji je ubijen toljagom. Ovo je stilska forma, jer je u originalnom tekstu zapravo reč o kosiru. Treba da razmotri sve kraljeve sahranjene u katedrali i vidi gde će ga to odvesti. Čarls otvori laptop i potraži kompletan spisak grobnica u Katedrali Svetog Vida. Nakon borbe sa internetom, pronašao je samo parcijalne spiskove. Kako je vreme brzo prolazilo, Čarls je počinjao da gubi strpljenje i pomislio je kako bi mu dobro došla pomoć. Pozvao je Kristu, ali je njena telefonska linija bila zauzeta. Pozvao je recepciju, zatražio jedan laptop i da ga povežu sa njenom sobom. Nešto kasnije, javila se. Čarls se u sebi pitao sa kim je razgovarala, pa pomisli da možda ima porodicu ili podnosi izveštaj na poslu. Onda zaključi da ga se to ne tiče. Pitao se da li će biti raspoložena da mu pomogne.

Nekoliko minuta kasnije, zajedno sa novim laptopom stigla je i Krista. Objasnio joj je šta treba da traže i posvetili su se poslu. On za radnim stolom, a ona na kanabetu boje vatre. Čarls je pitao da li je gladna i naručio je kombinaciju italijanskih peciva i bocu šampanjca. Imao je potrebu da ugodi sebi, iako je bila sredina dana.

Uspeli su da sastave spisak od 26 osoba i identifikuju po planu katedrale mesta gde je svako bio sahranjen. Čarls je pronašao Adalberta Praškog, Rudolfa II, Anu Bavarsku, Otokara I i II, Matijasa Arasa, Barbaru Celjsku, Karola IV, Elizabetu Pomeranijsku, Jiržija Podjebradskog, Ladislava Posmrčeta, Zbignjeva II, Františeka Tomašeka, Vratislava fon Pernštajna i Juditu Habzburšku.

Krista mu je uručila list sa spiskom na kome su bila imena: Sveti Vid, Blanš de Valoa, Sveti Jovan Nepomuk, Maksimilijan II, Elizabeta Češka, Ferdinand I, Peter Perler, Rudolf I, Fridrih Johanes fon Švarcenberg, Ana fon Švajdnic, Sveti Vaclav i Vaclav IV Češki.

Čarls je seo pored Kriste i dok je grickao ukusne kiflice i ostala italijanska peciva, rekao je Kristi da sa liste eliminišu prvo žene, zatim svece, crkvena lica i na kraju umetnike. Pažnju treba obratiti samo na kraljeve i vladare. Čarls je objedinio liste po abecednom redu: Ferdinand I – vladar, Karol IV – vladar, Jirži Podjebradski – vladar Češke, Ladislav Posmrče – kralj Ugarske i Češke, Maksimilijan II – vladar, Otokar I i II – kraljevi Češke, dva Rudolfa – vladari, Zbignjev II – dužd češki i na kraju Vaclav IV. Na taj način lista je bila redukovana na 11 imena. Razgovarali su koji bi još kriterijum mogli da uvedu kako bi skratili listu. Krista je napregla mozak, ali nije imala ništa na umu, tako da je Bejker konstatovao da bi bilo veoma smešno biti ubijen od strane babe toljagom ili kosirom. Rekao je da smešno može biti prevedeno i kao apsurdno. Ponovo je podelio imena i trudio se da pronađe kako je preminuo svako od njih.

Karol IV umro je od gihta, Ferdinand i Podjebradski nisu se mnogo mučili, isto kao Maksimilijan koji je odbio sveštenika na svojoj samrtničkoj postelji. Vladislav je umro od srčanog udara u ranim godinama kao i Vaclav IV. Otokar II umro je na bojnom polju, Rudolf I od dizenterije.

„Nijedna interesantna smrt", zaključi Čarls. „Možda se samo dizenterija Rudolfa I malo

poklapa sa našom poezijom, ali on nije ubijen."

Čarls je bio razočaran, ali je osećao da je na dobrom putu. Još jednom je uzeo listu i bacio pogled na one koje su izbacili sa nje i setio se da je Adalbert bio žrtva neke vrste grupne egzekucije kopljima, jer je ušao na teritoriju drugih sveštenika. Ustao je i počeo da šeta kroz sobu. Krista je uzela ceduljicu sa stola i počela da čita poeziju.

„Znaš li nekako u kojem su kontekstu napisani ovi stihovi?", upita Krista. „Možda će nas to odvesti nekud."

Čarls je pogleda sa iskrom u očima kao da želi da kaže „bravo". Ponudio joj je još šampanjca, a pošto ga je odbila, nasuo je sebi u čašu i seo za sto.

„Agripa d'Obinje dugo je bio ispovednik i savetnik Anrija IV od Navare, prvog kralja francuske dinastije Burbon, oca Luja XIII i dede Luja XIV. Anrija je ubio, možda se sećaš iz Diminih ili Zevakoovih romana, jedan čovek po imenu Ravajak. Interesantno je da je Anrijev prethodnik onaj sa kojim se završava dinastija Valoa, Anrija III ubio je sveštenik dominikanskog reda Žak Kleman. Ovaj je bio katolički fanatik i smatrao je da je kralj previše naklonjen hugenotima, a nakon ubistva vojvode od Giza, vođe katoličke lige, ušao je u palatu pod izgovorom da mora lično da uruči kralju nekoliko važnih pisama i ubo ga je u stomak."

„Kosirom?"

„Ne, ne kosirom", odgovori Čarls smešeći se. „Mislim, u stvari nadam se da stvari nisu povezane na ovaj način. Ubo ga je velikim smrtonosnim bodežom. Ali čudna povezanost ipak postoji. Kruže retke priče koje zvanična istoriografija iz razumljivih razloga odbacuje, da je dominikanac iznenadio kralja baš kada je ovaj bio na tronu sa rupom."

„I ovo je veza? Ili su Francuzi imali skatološke probleme."

„Srednji vek je bio poprilično opušten sa ove tačke gledišta. Predstave na vašarima, kao i šale dvorskih luda, imale su zajedničku crtu, a to je da su često pominjale, kako da kažem, donje delove tela. Tradicije ove vrste mogu se pronaći kod mnogih velikih pisaca ove epohe – od Dantea do Bokača i od Rablea do Šekspira. Tako da su smrad, mokrenje, pražnjenje kao i celokupna paleta gasova bili među najčešće korišćenim terminima u šalama. Dante, na primer, ima izuzetan izraz kada opisuje ovakvu vrstu situacije. O jednom svom liku napisao je 'da je trubio iz guzice'."

Krista se teško suzdržavala da se ne nasmeje. Čarls je pogledao kako bi se uverio da pored sebe ima istog sagovornika, punog duha i smisla za humor i nastavio:

„Istorija ove epohe je komplikovana, tako da ne moramo ulaziti u detalje. U svakom slučaju, izvesno je da je Anri, kršteni katolik, odrastao u okviru hugenotske, dakle protestantske religije. Agripa pripada hugenotima i prezire iz dna duše katolike. Nije mogao nikad da zaboravi masakr u Vartolomejskoj noći. Kada je Anri ponovo prešao u katolicizam da bi postao kralj, Agripa ga je napustio. Njih dvojica bili su dobri prijatelji, što se može zaključiti po anegdoti o kojoj govori ova pesma. Priča se da je tokom putovanja kroz zemlju kralj posetio nekoliko kuća u jednom selu kada ga je, izvinjavam se na izrazu, poteralo. Teško mu je pala ne baš zdrava hrana kojom su ljudi počastili kralja – tada samo Navare – zbog toga što je došao u njihovu kuću. Bez mnogo izbora, odlučio da veliku nuždu obavi u koritu jedne babe. Agripa se našalio sa njim i rekao mu da je imao sreće jer, da ga je baba videla šta radi, verovatno bi ga izbacila šutirajući, ili još gore, presekla bi mu vrat kosirom. Tako su nastali ovi stihovi. Ipak, i dalje ne vidim..."

Čarls je zastao. Zadovoljno je nakrivio usne i nastavio:

„Stani malo. Pre nego što je nastala ova anegdota, Agripa je rekao kralju da bi mu, ukoliko bi okončao život na tako slavan način, lično sagradio spomenik u stilu onog koji je imao Sveti Inokentije."

Napravio je još jednu pauzu kao da je imao potrebu da sredi misli.

„Ne znamo o kojem je Inokentiju reč, ali je jasno da je ovaj svetac bio papa. Bilo je devet

muškaraca sa imenom Inokentije do 1600. godine, tako da ne možemo biti sigurni na kog od njih se odnosi. Imajući u vidu religijsku pripadnost ove dvojice i političke stavove pesnika, mislim da se radi o Inokentiju IX, velikom neprijatelju hugenota. On je bio poslednji papa sahranjen u Bazilici Svetog Petra i mislim da je jedan od malobrojnih čiji je grob gotovo anoniman. Dakle, ni Crkvi nije prirastao za srce."

Krista nije razumela šta to Čarls sada povezuje.

„Možda ti se čini previše komplikovano, ali, ko god mi je zadao ovu zagonetku, zna da ću je rešiti. Tražimo sveca. A mi smo izbacili svece sa liste. Pogledaj, Sveti Vid je preminuo na čudan način. U Agripinoj mašti, koji je bio protivnik Crkve, mogućnost da čoveku dođe glave neka baba bila bi podjednako suluda kao dati život zbog toga što ne želiš da otkriješ kraljičina neverstva, koja ti je ona ispovedila, kao što je bilo u slučaju Svetog Vaclava."

Krista je znala da Čarls nije umoran i da se svim snagama trudi da poveže informacije i izvuče bilo kakav zaključak kako bi rešio zagonetku.

„On ovde govori o ubijenom kralju. Dakle, mislim da ipak treba da pronađemo grobnicu nekog kralja. Možda još jednom treba da ih razmotrimo."

Čarls se naglo ozari i poče da se smeje. Približio se Kristi i pucnuo joj prstima ispred lica.

„Sveti Vaclav", reče.

Krista ga je upitno pogledala.

„Sveti Vaclav je bio i kralj i svetac. Jedino je on sahranjen u katedrali i ispunjava oba uslova. Ubio ga je brat ili neko od njegovih ljudi. Ubijen, zašto da ne, malim bodežom. Brut je nosio bodež da mu se ne bi video ispod toge. Nije imao hrabrosti da izvuče mač. Idemo ponovo u katedralu."

Čarls je uzeo telefon, pozvao recepciju i pitao do kada radi katedrala. Recepcioner mu je rekao da će se ubrzo javiti. Javio se nakon nekoliko minuta, dok se Čarls oblačio. Rekao mu je da je po pravilu katedrala otvorena do pet po podne, ali da se tog dana održava orguljaški koncert i da mu je rezervisao dve karte, a limuzina će ga čekati ispred hotela. Profesor je bio oduševljen ljubaznošću osoblja hotela i načinom na koji su ispunjavali sve njegove želje. Čak i one koje nije eksplicitno zahtevao.

GLAVA 63

Nakon što je limuzina napustila hotel, plavuša u veoma kratkoj suknji, na visokim potpeticama koje su otkrivale tetovažu na gležnjevima, ušla je u hotel i odlučnim koracima uputila se pravo ka recepciji. Kosa joj je bila vezana u čvrstu punđu, a nosila je velike tamne naočare sa okruglim okvirima. Tri dugmeta na beloj košulji behu otkopčana, a bombastični grudnjak isticao joj je grudi mnogo izvan dekoltea. Šminka joj je bila veoma jaka, ali sa ukusom. Delovala je kao jedan od mnogobrojnih klišea koje je postavila, veoma dugo održavala i na nebrojenim ciljnim grupama testirala erotska industrija, očigledno se inspirišući fantazijama svih muškaraca.

Recepcioner pred kojim se pojavila molio se u mislima da je ova blažena pojava došla zbog njega. Nade su mu bile srušene kada je, trepćući baš onoliko koliko je bilo potrebno, upitala koja je soba profesora Bejkera. Ovakve pojave nisu bile strane recepcionerima Hotela Boskolo, a presavijena novčanica od sto dolara na dlanu nije ih dovodila u moralnu nedoumicu ili neprijatnu situaciju. Bez ustezanja joj je odgovorio i dodao informaciju, kao bonus sa njegove strane, da je profesor Bejker otišao na koncert u društvu lepše polovine i da su imali odvojene sobe. Seks-bomba je trepnula još nekoliko puta u znak zahvalnosti, a zatim se okrenula ostavljajući zaposlene hotela da je prate dugim pogledima i još dugo razmišljaju o njoj.

Beata je ušla u lift i uputila se ka sobi. U liftu se zavodljivo nasmešila jednom starcu. U istom momentu lice njegove žene skameni se, te se starac naglo uozbilji. Beata izvadi iz torbe Belin pravougaoni uređaj i prisloni ga na deo vrata namenjen kartici za otključavanje dok se nije čulo *klik*. Ušla je u sobu i zavukla se ispod kreveta. Krevet je bio isuviše nizak da bi se moglo videti bilo šta ispod. Bilo je to idealno mesto, te je položila uređaj ispod kreveta. Još jednom je pogledala po sobi i izašla.

Na kompjuteru u Vernerovoj vili pojavljivali su se različiti podaci koji su bili obrađivani munjevitom brzinom. Verner je odabrao samo one koji su ga zanimali. Kako je snop za detektovanje bilo kakvog znaka pokrivao područje i savršeno radio na distanci od deset metara i obuhvatao pet spratova, Verner je eliminisao svaki telefonski ili kompjuterski signal i ograničio analizator na prostor apartmana.

U sedištu Specijalnog odeljenja, kancelarija komandira bila je puna ljudi. Okupljeni su svi zaposleni, a komandir im je davao dalja uputstva. Vratio se iz voza kome je na kraju bio dozvoljen nastavak puta i podelio sa svojim podređenima nalaze istrage sa mesta na kome su se odigrali zločini. Kako bi ilustrovao šefov govor, njegov pomoćnik je projektovao na zidu sve slike koje je imao u policijskom foto-aparatu. Kada je na kraju došao momenat da svako od zaposlenih iznese svoje mišljenje na pitanje ko je mogući počinilac zločina i kako ga uhvatiti, svi su ćutali. Ledvina je teatralnim gestom dao znak svom pomoćniku da prikaže poslednju fotografiju. Smestio se između aparata i ekrana kao Kolos na Rodosu i uzviknuo:

„Izvesno je da imamo posla sa posebnom vrstom vampira.“

Žamor u sali sugerisao je da njegove reči nisu imale očekivani efekat. Prisutni su se zabavljali i mislili da je u pitanju jedna od šefovih mnogobrojnih šala. Bio je prisiljen da se prodere kako nije u pitanju nikakva šala, pa požuri da se vrati na temu.

GLAVA 64

Koncert je bio u toku. Hostesa im je proverila karte i pozvala da zauzmu mesta u prvim redovima. Čarls joj dade znak da ne želi da ometa koncert i da će stajati do pauze. Uzvišeni zvuk starih orgulja ispunjavao je salu i Čarls požele da ima makar malo bolje razvijen sluh. U njegovom slučaju postojala je objektivna granica. Deda je ulagao sve napore kako bi ga muzički obrazovao. Kada je bio mali, obezbedio mu je časove klavira kako je i dolikovalo jednom mladiću evropskog porekla. Profesor klavira je odustao jer, nakon časova dva puta nedeljno u periodu od dve godine, Čarls nije uspeo da savlada nekoliko nota kompozicije *Za Elizu.*

Čarls je uživao u muzici. Naročito u operi, iako nikad nije uspeo da odmakne dalje i prevaziđe stil belkanto. Najviše je voleo melodične opere, a omiljena dela bila su mu Verdijev *Rigoleto,* Rosinijev *Seviljski berberin* i Mocartov *Don Đovani.* Sviđalo mu se gotovo sve što je napisao Verdi dok se pridržavao belkanta, Rosini, Pučini, Mocart i uopšte sve arije koje je mogao sam da pevuši. Vagner mu nije prijao, a dodekafonijska muzika bila mu je psihodelična.

Krista i Čarls stajali su odmah pored ulaznih vrata, veoma blizu Kapele Svetog Vaclava, gde je Čarls pretpostavljao da je sakrivena poruka koja mu je upućena. Nije imao predstavu gde bi mogla biti poruka niti u kom obliku. Nadao se da je reč o maču ili makar o Gutenbergovoj Bibliji.

Čarls se uverio da su svi posetioci usredsređeni na muziku, pa se polako udaljavao od publike ka bočnoj strani transepta i priljubio uza zid. Pažljivo se kretao uza zid, posmatrajući okolinu dok nije došao do ulaza u kapelu gde su bile mošti Svetog Vaclava. Krista ga je pratila pokušavajući da svoje korake uskladi sa njegovim. Na kraju zida pružao se ulaz u kapelu čija su vrata bila širom otvorena. Trebalo je savladati još jednu prepreku. Ulaz u kapelu štitila je užad od crvenog pliša pričvršćena za tri zlatna stuba. Čarls je čekao odgovarajući trenutak. Skupio je hrabrost, preskočio uže i ušao u kapelu. Krista je bila zadivljena profesorovom hrabrošću. Dvoumila se šta bi bilo najbolje uraditi. Poći za njim ili ostati ispred kako bi se osigurala da ih niko nije video i čuvati mu leđa. U trenutku se odlučila za drugu varijantu.

Kapela je zatvorena za javnost. Unutrašnjost se može videti jedino sa vrata. Predmeti koji se nalaze unutra od izuzetne su vrednosti. Preko 1.400 komada dragog i poludragog kamenja ukrašavaju unutrašnje zidove kapele. Kako bi smanjile rizik od oštećenja i krađe, vlasti su donele odluku o zabrani ulaska. Površina kapele je oko sto metara kvadratnih i savršeno je očuvana. Njeni unutrašnji zidovi, sagrađeni u XIV veku, ukrašeni su draguljima živopisnih boja i dosežu visinu od 3,5 metra. Dragulji predstavljaju varijante kvarca, od ametista do retkih ahata, cvetnih i zelenih labradorita, izvučene iz egipatskih rudnika pre više od petsto godina. Na zidovima su dva niza muralnih slika u fresko-tehnici. U donjem redu nalaze se freske posvećene Raspeću Hristovom, dok su na gornjem delu oslikane scene iz života Svetog Vaclava. U zadnjem delu dominira statua sveca iz XIV veka, a odmah do nje sa desne strane nalazi se njegov sarkofag, sav u šarenom dragom kamenju. Sarkofag je pravougaonog oblika, podignut je na tri četvrtine od površine, a iznad ovog dela nalazi se relikvija. Prednji deo pokriven je pločom na kojoj se po pravilu nalazi platno ili komad crvenog pliša na kome obično stoji vaza sa cvećem ili sve vrsta predmeta koji su potrebni za službu. Za gomilu ovih predmeta Čarls nije imao pojma šta su i čemu služe. Religija ni u jednom momentu nije predstavljala njegovu strast, osim u meri u kojoj je imala veze sa istorijom.

Pre dvadeset godina, profesor je dobio specijalnu dozvolu za ulaz u kapelu, ali nije uspeo da uđe u tajnu sobu na spratu do koje se moglo doći jedino kroz zaključana vrata sa leve strane kapele. Razmišljao je o tome šta je znao o toj prostoriji pod nazivom „Trezor nakita krunisanih kraljeva“. U njoj je čuvana kruna Karla IV, kraljevsko žezlo, nakit korišćen prilikom krunisanja i slični vredni predmeti. Interesantan deo je da se iza ulaznih vrata, iznad stepenica nalaze još jedna vrata izrađena

od masivnog gvožđa i predstavljaju vrata ogromnog sefa. Vrata su zaključana kao u bajkama. Sedam brava, sedam katanaca za koje je trebalo sedam ključeva. Ključevi su u vlasništvu predsednika republike, premijera, praškog nadbiskupa i tako dalje, pa sve do gradonačelnika.

Dok je razmišljao o tome, Čarls je imao čudan osećaj da su Kafkina priča i tekst preveden na latinski bili nekako povezani. I tamo su se pominjala vrata i čuvari. Pitao se da nije možda otkrivanje drugog dela misterije nekako povezano sa ovom prostorijom. Ovde je ipak bilo nemoguće ući. Vrata nije bilo moguće otvoriti, a pribaviti ključeve od sedam državnih zvaničnika jedne zemlje bila je čista fantazija. U periodu od sto godina ova prostorija dragocenosti nije bila otvorena više od devet puta. „Sedam i devet“, izusti Čarls. U pitanju su magični, proročki brojevi. Pomislio je kako bi bilo bolje da reši jednu po jednu zagonetku i koncentriše se da nađe mač.

Počeo je da pretražuje prostoriju, zavirujući u svaki ćošak. Morao se držati podalje od pogleda publike na koncertu, pa je odlučio da analizira svaki ugao gde je bio zaštićen zidovima. Ipak nije mogao da pređe na drugu polovinu, tako da je bilo nemoguće stići iza ili sa strane sarkofaga ili relikvije. Svetlost nije bila sjajna, ali se ipak dobro videlo. Pretraživao je zidove, predmete, čak i presvlake stolica. Nije pronašao ništa. Muzika je prestala, označavajući završetak koncerta. Nakon aplauza stvorio se metež kao i svakog puta kada su ljudi izlazili sa koncerta. Negde na sredini aplauza, Krista se pridružila Čarlsu. Smestila se iza vrata, na podu pored njega. Pogledom ga je pitala da li je našao nešto, a Čarls razočarano odmahnu glavom. Zatim joj je rekao da nije stigao do sarkofaga i da moraju sačekati da se katedrala isprazni.

„Zaključaće nas u katedrali“, rekla je Krista.

„Onda ćemo ostati do jutra“, odgovori odlučno Čarls.

Sedeli su u tišini. Nešto kasnije začuo se bat koraka koji su se približavali u ujednačenom ritmu. Eho prazne katedrale dodatno je pojačavao zvuk. Čuvar je napravio krug kako bi se uverio da nema nikog. Čarls se nadao da neće ući da proveri kapelu. Koraci su se približavali. Zatim se zaustavili. Čuvar se približio vratima i došao tik ispred njih. Nije ušao, već je baterijskom lampom osvetlio svako vidljivo mesto kapele. Sakriveni iza vrata, Krista i Čarls zaustaviše dah. Nakon što se uverio da je sve čisto, čuvar je otišao. Čekali su da se koraci udalje i neko vreme ostali nepomični kako bi se uverili da se čuvar kojim slučajem neće vratiti i da mogu bezbedno da pretraže neistražene delove. U jednom momentu, zvuk koraka je iščeznuo. Čuvar je verovatno izašao.

Trebalo im je gotovo sat vremena da pregledaju prostoriju. Zidovi, freske, pod. Sarkofag. Čarls je pregledao i relikviju. Ništa. Pobesneo je. A onda ga je obuzeo očaj. Nije razumeo gde je pogrešio. Možda nigde. Šta je zapravo i znao? Ona žena dostavila mu je ceduljicu. Jedan čovek je preminuo u njegovoj sobi. Možda je taj čovek ipak govorio istinu. Možda između njih dvoje nema nikakve veze. Ili je ispao glup. Možda ipak treba da uzme u razmatranje broj 10 za koji je mislio da predstavlja tačno vreme. Ili da obrati više pažnje na druge delove poruke. Izgubio je strpljenje i, kako je obema rukama bio naslonjen na prednji deo sarkofaga, gotovo histeričnim pokretom oborio je sve predmete izložene na crveno-belom platnu. Još jednom je nervozno huknuo, nakon čega je shvatio da se mora pribrati i početi da podiže porušene predmete. Krista mu je pritekla u pomoć. Oboje su zastali u jednom momentu. Krajičkom oka uočili su nešto. Uspravili su se, ali nisu videli ništa. Kao u nekom savršeno sinhronizovanom plesu, sve više i više su se saginjali, a onda su ponovo videli. U jednom uglu uočili su skup znakova na platnu. Čarls ostade u tom položaju i poče da čita. Bila je to šifrovana poruka.

Nije primetio kada se Krista udaljila od njega. Bio je previše koncentrisan. Nekoliko sekundi kasnije čuo je nekog kako viče na njega, a kada je pogled usmerio ka vratima, svetlost baterijske lampe blesnu mu u oči. Polako pomeri glavu i ugleda čuvara sa ispruženim rukama. U jednoj je držao lampu, a u drugoj pištolj. Zatim vide Kristu koja je čula zvuk i brzo se priljubila uza

zid. Iz ugla u kome se nalazio, stražar je nikako nije mogao videti. Čarls je hteo da se približi stražaru, ali mu je Krista dala znak glavom da ne čini to. Poslušao ju je. Čarls je nepomično stajao, a stražar požele da ga uhvati, te jednom nogom preskoči crveno plišano uže. Oštar zvuk metala zaorio se katedralom. Kada se stražar približio vratima, Krista ga je uhvatila za ruke nakon čega ga je udarila kolenom u bradu. Iznenađen, čuvar pade na leđa i ispusti pištolj i lampu. Krista mu je pritrčala, stala iza leđa, obuhvatila oko vrata i počela da steže. Čarls je želeo da je zaustavi, ali je čuvar ostao nepomičan u Kristinim rukama.

„Probudiće se za nekoliko minuta. Moramo odmah da idemo“, reče Krista i uhvati profesora za ruku.

„Platno“, reče i okrenu se.

Preklopio ga je i stavio ispod sakoa. Krenuli sa ka južnom izlazu. Bio je zatvoren. Zatim su se uputili ka zapadnom. Pre nego što su stigli do vrata, u katedralu su ušle dve žene sa kantama i priborom za čišćenje. Krista i Čarls protrčali su pored njih, ostavivši ih zabezeknute.

U taksiju koji je hitao ka hotelu, Čarls pomisli kako ga sreća ipak nije napustila, kao ni intelektualne sposobnosti. Izgarao je od nestrpljenja da pročita poruku, ali nije smeo da učini to u toku vožnje. Plašio se da će se taksista čuditi i razmišljati, a možda i postavljati pitanja zašto turista zuri u parče platna, i možda će povezati priču u slučaju da ga policija ispita koga je povezao ispred dvorca.

Bilo je leto i još se nije smrklo. Znao je da će, kada ga taksista bude ostavio ispred hotela, trčati uza stepenice bez čekanja lifta. Nadao se da će platno iz katedrale biti ozbiljan trag na putu pronalaženja mača. Njegov uzbuđeni um pravio je milione neočekivanih veza. Bio je ubeđen da bi mu srce eksplodiralo ukoliko bi sada popio kafu. „U 1.400 delova“, rekao je. U ahatu i ametistu, u kvarcu i porfiru, u svim bojama i oblicima koje je priroda nekad stvorila.

GLAVA 65

Ispred hotela, Krista primeti tri crna, nepropisno parkirana identična automobila sa specijalnim dozvolama za prolaz koje su stajale na vetrobranu. Profesor se užurbano uputio ka ulazu, tako da nije stigla da mu skrene pažnju na njih. U trenutku kada je ušao u hol, opkoliše ga tri muškarca i blokiraše mu prolaz. Dok se sabrao, ona trojica ustupiše mesto visokom muškarcu koji je Čarlsa podsetio na Mačista, heroja italijanskih nemih filmova s početka XX veka. Osetio se poput kidnapovane devojke u sekvenci iz *Kabirije* gde u kontraplanu ovaj Herkul dominira ekranom. „Samo mu nedostaje slon“, pomislio je vickasto.

Niki Ledvina držao je ruke u džepovima. U gornji džepa sakoa bila je zataknuta legitimacija koju Čarls nije prepoznao.

„Dobar dan, profesore Bejkeru“, mirno ga je pozdravio komandir.

Reči je naglasio na način koji je Čarls prepoznavao kod pripadnika slovenskog porekla, a koji nisu dobro vladali engleskim jezikom. Čarls nije znao šta da odgovori, pa je komandir preuzeo reč:

„Kako sam samo nepristojan“, rekao je, a zatim izvadio ruku iz džepa i pružio je profesoru. „Komandir Ledvina.“

Čarls je odgovorio istim gestom, ali, kada se njegova šaka izgubila u policajčevom ogromnom dlanu veličine daske za ve-ce šolju, osetio je užasan bol. Krivio se od bola i pokušao da se oslobodi, ali se komandir pomogao i drugom rukom koja kao da je kidala profesorovu kožu. Čarls poče da urla i da povlači ruku što je jače mogao kako bi se izvukao iz ovih klešta. Bilo je lakše izvući se iz mengela podešenih na maksimum. Krista je intervenisala i pokazala komandiru legitimaciju Interpola. Niki se smejao bez prestanka, dok je Čarls kukao u bolovima, a zatim dodao:

„Znam ko ste, Krista Vulf. Ili preferirate Eženi Pjala. Ili Helen de Vraj? Ili bi vam možda više odgovaralo da čujete svoje pravo ime? Kladim se da vam se niko skoro tako nije obratio. Kejt. Kejt Šumejker.“

Policajci su ih opkolili kako okolni svet ne bi mogao da vidi šta se dešava. Prisutni u holu gledali su i pokušavali da saznaju šta se dešava, dok su ih policajci ubeđivali da gledaju svoja posla. Direktor hotela pojavio se sa telefonom. Nekako se progurao, pružio slušalicu komandiru i rekao:

„Javite se ministru unutrašnjih poslova. Odmah.“

Direktor je crveneo od besa i pitao kako obezbeđenje hotela nije reagovalo. Od kada je on bio tamo, nikada se nije desilo da neki gost bude napadnut. I to još od strane nekih čudnih policajaca. Ili lažnih. Odmah je okrenuo privatni broj telefona ministra unutrašnjih poslova koji je imao stalnu rezervaciju jednog apartmana u hotelu i ljubazno mu saopštio da se pripadnici vlasti nedolično ponašaju prema jednom prijatelju visokog ranga.

Komandir je zurio u direktora razmišljajući šta da radi. Dohvatio je Čarlsovu ruku i pogledao na sat. Zatim ju je pustio. Iz Čarlsove otvorene šake ispadoše i rasuše se po podu češnjevi belog luka kao i ljuske koje su se odvojile od njih. Zarad boljeg uviđaja i obezbeđivanja preciznijih dokaza, komandir ponovo zgrabi Čarlsovu ruku, podiže je okrenuvši dlan naviše i poče da opipava profesorovu kožu koja se i dalje crvenela od pređašnjeg rukovanja. Na kraju ju je pustio.

„Izvinite“, rekao je. „Moram da se uverim.“ Zatim je uzeo telefon i razdrao se ministru: „Radim!“

Prekinuo je vezu i bacio telefon direktoru koji nije uspeo da ga uhvati.

U normalnim okolnostima Čarls ne bi dozvolio da ovo ovako prođe. Ali u trenutnoj situaciji morao je da bude suzdržan, jer nije znao koliko je informacija komandir imao o njemu. U

poslednjih nekoliko sati mnogo puta je prekršio zakon. Odmah je razumeo šta ova gromada od čoveka hoće da kaže. Na opšte iznenađenje, a naročito Kristino, počeo je da se smeje. Komandir se oseti posramljeno i bi mu veoma žao. Postideo se i Čarlsu nije promaklo kako mu crvene obrazi.

„Šta očekujete da se dogodi ako ste pogrešili?“, upitao je Čarls sa znatiželjom naučnika koji proučava nekog insekta.

Komandir poče da zamuckuje, a Čarls mu se približi ne skidajući nijednog trenutka pogled sa njegovog lica. Gledao ga je pravo u oči. Niki se još više postideo i mucao kako je očekivao da će koža biti vruća kao u kontaktu sa sumpornom kiselinom.

„Dakle, nisam vampir“, prekinu ga Čarls. „Završili smo ovu epizodu. Ili hoćete da mi zabijete kolac u srce kako biste bili sigurni?“

Komandir najpre klimnu pa odmahnu glavom, ne znajući na koje pitanje da odgovori.

„Onda mi dozvolite da se povučem. Imao sam naporan dan.“

Čarls nije sačekao odgovor, već se okrenuo i uputio ka liftu. Zavukao je ruku ispod sakoa kako bi se uverio da je platno koje je ukrao iz katedrale na svom mestu. Osetio je pod prstima mekanu tkaninu, pa se smirio. Direktor je krenuo za njim izvinjavajući se. Čarls nikada nije čuo nekog toliko kreativnog u smišljanju izvinjenja i različitih vrsta objašnjenja. Sažalivši se, blago je pogledao direktora, slegnuvši ramenima, i rekao da se ništa nije desilo. Naprotiv, na najbolji mogući način rešio je situaciju koja je pretila da mu pokvari boravak u Pragu. Ušao je u lift i, dok su se zatvarala vrata, video je direktora kako stoji nasred hola, zapanjen i zbunjen reakcijom gosta. Direktor nije znao da li da se raduje ili unapred zabrine.

Krista je ostala u holu i raspravljala se sa komandirom. Rekla mu je da poznaje vlasti diktatorskih zemalja i nekonformističke policajce i da pre ili kasnije svi završe loše. Savetovala ga je da se drži podalje od njih dok su u Pragu, ukoliko želi da izbegne međunarodni skandal na najvišem nivou. Ledvina, koji je prevazišao fazu stidljivosti, odgovori kratko:

„Nema šanse!“

Okrenuo je leđa Kristi. Pomoćnik ga je pratio ka automobilu. Dok je otvarao vrata svom nadređenom, reče:

„Možda imamo posla sa naprednijom vrstom vampira.“

Komandir ga je pogledao kao da ispred sebe ima najvećeg kretena na svetu. „Nesposobnjakoviću! Uključi sirenu, jer nemam nameru da se zajebavam sa svim ovim turistima!“

Uđoše u automobil.

GLAVA 66

Ušavši u sobu, Čarls je izgubio strpljenje i još na vratima počeo da odmotava platno kako bi konačno video šta je na njemu. Ova tehnika koja je omogućavala vidljivost fotografije pod određenim uglom, naročito je korišćena na ilustrovanim poštanskim razglednicama gde se više fotografija preslikavalo i pomeranjem same razglednice posmatrač je na njima mogao uočiti određeni lik. Setio se Mona Lize i njenih očiju koje su odavale isti utisak. Video je stotinu ovakvih primeraka na većini sajmova i u prodavnicama suvenira, posebno povezanih sa kičem katoličkih crkava u Latinskoj Americi. Dobro se sećao krsta koji je video jednom prilikom u Meksiku. Fotografija je pomeranjem bivala fosforescentna, a u jednom od položaja na njoj se pojavljivao natpis „Powered by Jesus“. Istu tehniku sigurno je koristila osoba koja je poslala poruku, samo što ovde nije bilo više ponuđenih varijanti. Nadao se da niko od onih koji su imali pristup kapeli nije primetio da imaju posla sa posebnim platnom.

Čarls je momentalno prepoznao uredno poređane znake. Smestio se za radni sto, na kome je prethodno sastavljao spisak kraljeva sahranjenih u Katedrali Svetog Vida, i počeo sa transkripcijom poruke. Dok je privodio kraju prepisivanje celokupnog niza znakova, začu kucanje na vratima. Ustao je i otvorio Kristi, pa požurio natrag za sto. Krista je želela da prokomentariše incident sa komandirom, ali je odustala videvši koliko je Čarls udubljen u rad. Privukla je stolicu bliže stolu i zavirila u Čarlsove beleške.

„Da li je ovi masonska šifra?“, upita Krista.

„Da. Ova je najlakša od svih“, odgovori zadovoljno Čarls. „Mačji kašalj. Svako dete koje zna alfabet i koje je ikad igralo iks-oks zna da reši ovo.“

Dok je pričao, nacrtao je četiri kvadrata u koje je upisao slova alfabeta po redu, a u drugom kvadratu je pored svakog slova u donjem desnom uglu upisao i tačku. Osetio je Kristin dah iza svojih leđa i morao je samom sebi priznati da ga je disanje ove žene uzbuđivalo u određenoj meri. Završio je sa popunjavanjem i okrenuo se Kristi:

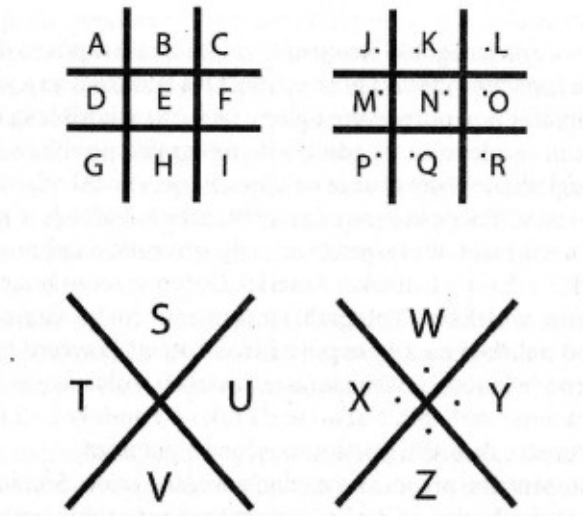

„Kao što vidiš, svako slovo je povezano sa određenim geometrijskim oblikom. Umesto pisanja slova, upotrebićemo geometrijski oblik pored određenog slova. Stoga, ovo obrnuto L zapravo predstavlja A, drugo obrnuto L sa tačkom prevodi se kao J. Strelica sa vrhom nagore i tačkom u centru odgovara slovu Z. Ostala slova transkribujemo na isti način pridržavajući se ove četiri tabele. Veoma prosto. A sada, napišimo dešifrovani rezultat.“

Čarls je počeo da prepisuje. Prva slova, PCWIAMR malo su ga razočarala. Odlučio je da ne razmišlja i da ispiše poruku do kraja. Krajnji rezultat bio je podjednako razočaravajući. Slova su bila poređana u liniji bez ikakvog smisla:

PCWIAMRKMRAUFDUAFURCDQFPLCVDAFHCVDUIAFRE
>MIAFKVIAAMRKSDMRHIAAQIREIWCVDA

Na trenutak je pomislio da je pitanju anagram. Do sada se nije susreo sa masonskom šifrom u obliku anagrama. Nije hteo da isključi ovu opciju. Otvorio je laptop, uključio program za dešifrovanje i uneo dobijeni rezultat. Pritisnuo je „enter“ i čitave stranice preuređenih varijanti ispuniše ekran. Brzo ih je prelistao, ali nije pronašao ni najmanji smisao.

Ispred kompjutera u raskošnoj vili instituta, Verner je video sve što su videli Čarls i Krista. Dohvatio je papir sa stola i počeo da ispisuje sve znake. Čuo je Kristu kada se oglasila:

„Misliš li da postoji ključ za ovu šifru?“

Čarls klimnu glavom.

„U najmanju ruku, ovo će nas učiniti manje glupim“, reče Krista smešeći se.

U tom trenutku Čarls nije mogao da uzvrati Kristi istom dozom optimizma. Bio je previše zanesen dešifrovanjem poruke i nije imao želju da se osmehne.

„Šta bi moglo da bude rešenje? Imaš li neku ideju?“

„Ni najmanju. Može biti bilo šta.“

„Poruka je namenjena tebi“, reče Krista. „Moglo bi biti nešto o čemu razmišljaš automatski. Ili veoma često. Ili nešto iz tvog života što samo ti znaš.“

„Dakle, mogućnosti su neograničene“, odgovori Čarls. „U situaciji u kojoj reč sadrži više slova, ali se nijedno od njih ne ponavlja, nije teško shvatiti koja je reč u pitanju, iako ne znamo ključ. U slučaju da je ključ za rešenje komplikovaniji, može se ispostaviti da je ovaj naš poduhvat nemoguća misija.“

Čarls je nervozno frknuo i ustao. Počeo je da šeta po sobi. To je bila njegova omiljena

metoda za koncentrisanje. Podsećao je na antičke peripatetičare. Izvadio je cigaretu iz paklice i zapalio. Kako je u sobi bilo zabranjeno pušenje, približio se prozoru i zastao ispred njega posmatrajući ulicu. Krista ga je ostavila na miru i staloženo čekala na stolici uzaludno gledajući šifrovani tekst na stolu. Nakon što je završio cigaretu, Čarls je nastavio da šeta po sobi. U jednom momentu poče da govori. Njegov govor ličio je na glasno razmišljanje i monolog sa samim sobom.

„Postoji više načina za otkrivanje rešenja. Najprostije: traženje najčešće korišćenih reči formiranih od jednog, dva ili tri slova. Ali, pošto ne postoji pauza između reči, najbolje bi bilo da tražimo frekvenciju kojom se pojavljuju određeni znaci i da procenimo iz verovatnog."

„Zašto da ne pokušamo barem sa nekoliko reči. Možda ćemo imati sreće."

„Možda. Mada se plašim da će nas to odvesti u ćorsokak. Zato predlažem da pređemo odmah na naučnu varijantu."

Nagnuo se iznad laptopa i uključio program koji je sa jedne strane imao ceo alfabet u koloni, dok je druga strana bila ispunjena procentima.

„Šta je ovo?", upita Krista.

„Program za određivanje srednje frekvencije kojom se pojavljuju slova u nekom tekstu na engleskom jeziku."

„Najvažnije je da prvo pronađemo samoglasnike. Nadajmo se da ćemo imati sreće, da ovaj tekst podržava pravila srednje frekvencije i da nije samo izuzetak."

a	8.167%
b	1.492%
c	2.782%
d	4.253%
e	12.702%
f	2.228%
g	2.015%
h	6.094%
i	6.966%
j	0.153%
k	0.772%
l	4.025%
m	2.406%
n	6.749%
o	7.507%
p	1.929%
q	0.095%
r	5.987%
s	6.327%
t	9.056%
u	2.758%
v	0.978%
w	2.360%
x	0.150%
y	1.974%
z	0.074%

Kratak zvuk prekide Čarlsu misli. Bio je to Kristin telefon. Nije reagovala.

„Nećeš da odgovoriš?“, upita je Čarls.

Krista odmahnu rukom, kao da je htela da kaže da nije ništa važno.

„Verovatno je poruka sa posla.“

Čarls ju je pogledao sa željom da joj pročita misli, da otkrije o čemu razmišlja u tom momentu. Ponovo su ga spopale paranoične misli. Krista je počela da računa.

„Izbrojala sam 71 znak. Ako su bogovi verovatnoće uz nas, slovo A trebalo bi da se podudara sa simbolom koji treba da se pojavi 8.167 puta pomnožen sa 71/100, tačnije 5,79 puta.“

Čarls je pogledao Kristin školski način računanja i rezultate do kojih je došla bez upotrebe digitrona na mobilnom telefonu. To mu je još više pojačalo sumnje. Bio je ubeđen da ova žena ne želi da on pročita poruku koju je dobio. Setio se da mu je čovek iz sobe rekao da ne veruje nikome. Pitao se da li je bio u pravu. Dvoumio se da li da joj kaže da je umoran i da nastave narednog jutra, ali nije bio siguran da bi mu poverovala. Ako bi se ispostavilo da su njegove sumnje neosnovane, uvredio bi je. Odlučio je da nastavi, ubeđen da ni ova metoda neće uroditi plodom.

Verner je spustio olovku kada mu se Beata približila sa tanjirom i ogromnim hamburgerom na njemu. On je već dešifrovao poruku na način na koji su se Krista i Čarls spremali da urade. Nije bio zadovoljan. Beata mu se smestila u krilo i slušala razgovor koji je dopirao iz zvučnika.

„5,79 je približno 6“, reče Čarls. Na prvi pogled ima mnogo drugih slova sa približnim procentima. Na primer, slovo T ima 9.056...“

Seo je za kompjuter, otvorio digitron i nastavio:

„Ili 71/100, jednako 6,42, dakle opet 6. Tekst nije dovoljno dugačak da bi imao primetne razlike.“ Počeo je da broji znakove koji čine šifru. Znak koji je ličio na C na kvadrat pojavio se šest puta.

Napisao je nešto na papir i rekao: „Naše rešenje treba ovako da izgleda.“

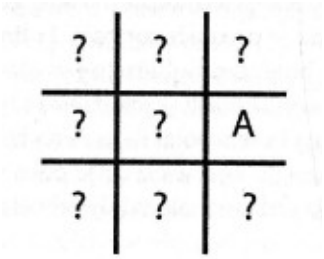

„Ili je neka reč od šest slova ili ne sadrži slovo A, ili je reč koja se završava na A, ili reč ima više od šest slova od kojih je šesto slovo A. Koliko god da je kratka reč, verovatnoća da se ponavljaju slova veoma je mala. Verovatnoća raste sa dužinom reči.“

Zastao je i tužno pogledao znakove poređane u redu poznatom samo osobi koja je napisala poruku. Malo kasnije pogleda na sat i dodade:

„Mislim da mi je potrebna pauza. Moram malo da razbistrim glavu i sredim misli. Umirem od gladi. Uostalom, ovde imaju najbolje guščije specijalitete. Predlažem guščiju paštetu i ragu. Ili, još bolje, guščije grudi sa dodatkom kestena i palačinki od krompira. A za desert senzacionalni sladoled od špargle.“

„Sladoled od špargle?“, zaprepastila se Krista.

Čarls se nasmeja njenoj reakciji.

„Videćeš“, rekao je. „Predlažem da se za pola sata nađemo u holu. Moram da se istuširam.“

Nakon što je Krista izašla iz sobe, Čarls je svukao odelo i, ostavši u boksericama, počeo da se vrti oko stola na kome je bio tekst. Podlegao je iskušenju i ponovo je pokušao da reši šifru. Uzeo je jednostavnu reč. Pomislio je da bi možda đavo sa njegove vizitkarte mogao biti rešenje. Upotrebio je ovu reč, ali pokušaj je bio bezuspešan. Sigurno mu je pao šećer i pomislio je da bi ukusna večera podstakla njegovu lucidnost i time pomogla da reši misteriju. Odluči da zapali cigaretu. „Nadam se da neću početi da pušim i zbog dobrih vesti“, promrmlja sam za sebe. Iako su zabrane postajale rigoroznije, znao je da se ova navika još tolerisala u Evropi, dok bi ga u Americi gledali kao ludaka. Shvatio je da stres puši u njegovo ime i da će se nakon ove paklice vratiti dobroj staroj *kohibi* koja se, za razliku od cigareta, više smatrala milionerskom ekstravagancijom nego porokom.

Zapalio je cigaretu i približio se prozoru gledajući prolaznike i svetla koja su postepeno počela da obasjavaju Prag. Pažnju mu je privukla veoma duga limuzina i pitao se kako se ovolikim automobilom uopšte može upravljati kroz guste ulice i iznenadna skretanja jednog evropskog grada. Pomislio je kako ni na trenutak ne bi voleo da je u vozačevoj koži. Iz limuzine je izašla devojka obučena u venčanicu sa buketom ljubičastog cveća u rukama. Usledili su i drugi automobili, a ljudi koji su izašli pridružili su se grupi svatova koja je sve više i više rasla. Na vratima hotela pojavila se žena koja se odvojila od grupe i kretala se pored zgrade kao da nije želela da je neko vidi. Gužva na automatskim vratima primorala ju je da se malo udalji od zida. Čarls je bio iznenađen. Bila je to Krista.

GLAVA 67

Izašao je iz kupatila ogrnut bademantilom. Ovog puta nije pevao pod tušem, što za njega nije bio dobar znak. Čarls je imao male tajne strasti i rituale. Dopao mu se film Vudija Alena u kome jedan tenor fantastično peva pod tušem, ali, kada izađe iz tuš-kabine, toliko se zbuni da ne može da pogodi nijedan ton. Svaki put kada bi pokušao da otpeva omiljene arije van tuš-kabine, publika je bila primorana da zapuši uši. Čarls je bio očaran načinom na koji je ovaj filmski lik izvodio njegove omiljene arije. Od *Di quella pira* i *Un di se ben rammentomi* do *Aria calomniei* i *Bella figlia dell' amore* u kojima je interpretirao sva četiri vokala, uključujući i Madaleninu kontraalt deonicu, glas toliko jedinstven da su ga i najslavnije opere na svetu vrlo često menjale mecosopranom. Čarls je uživao pevajući pod tušem, a odabir odgovarajuće arije zavisio je od njegovog raspoloženja. Ovog puta bio je zabrinut zbog svega što se desilo i nezadovoljan neuspehom dešifrovanja poruke sa platna iz katedrale. Na sve to, izgleda da je Krista imala još jedan tajni zadatak.

Dok je oštrim pokretima brisao glavu, šetao je kroz sobu i zaustavio se ispred telefona. Na ekranu se pojaviše obaveštenja o tri propuštena poziva. Dva su bila sa nepoznatog broja. Treći je bio Ros. Proverio je govornu poštu. Prve dve poruke behu slične. Pokušao je da razazna buku u pozadini, zvuk bujice vode i nešto što je ličilo na jak vetar. Prepoznao je očev glas, ali nije uspeo da shvati o čemu govori. Reči su bile prekidane na sredini. Više puta je preslušao te dve poruke. Učinilo mu se da je čuo „u redu" i „prekosutra", a svaka od poruka trajala je jedva minut.

Razmišljao je da li da se poveri Rosu i šta uopšte da mu ispriča. Verovatno će mu biti potrebna njegova pomoć oko dešifrovanja poruke sa platna. Još nije bio siguran koliko može da veruje čoveku koga toliko dugo nije video. Rešio je da odloži razgovor na neko vreme, dok ne odluči šta će mu tačno reći. Ros se sigurno pitao, još od one situacije sa prelaskom granice, u šta se to njegov prijatelj sada uvalio.

Zaustavio se ispred kofera i izvukao *šarve* košulju tamnoplave boje i *kanali* pantalone u mornarskom stilu. U koferu je bila njegova najbolja garderoba, a večera u Boskolu zasluživala je omiljeno odelo. Čarls je imao istinsku opsesiju što se tiče ceremonije večere. Još od detinjstva deda ga je naučio da sesti za sto predstavlja gotovo religijski gest. Kako je „hleb bio život", pojaviti se za stolom podrazumevalo je poštovanje i učtivost i predstavljalo odavanje zahvalnosti bogovima koji su svojom velikodušnošću darovali još jedan bezbrižan dan.

Kako mu se izgled činio nepotpunim, izvukao je iz kofera kutiju u kojoj je držao ešarpu marke *askot,* a koji je bio deo asortimana aksesoara njegovog omiljenog brenda *taj mi ap.* Bio je toliko zaljubljen u ovaj mali ali ekskluzivni brend i posedovao je ogromnu zbirku aksesoara. Kada bi ova firma lansirala neki novi proizvod, odevni komad neizostavno je postajao deo Čarlsove zbirke. Jedino mu je bilo krivo što je *Taj mi ap* bio naklonjen ženskoj populaciji. Nadoknađivao je ovaj nedostatak kupujući ukrase za kosu – od rajfova, gumica i njihovog poslednjeg izuma za koji je bio zaslužan jedan njujorški dizajner, gumice za kosu u obliku cveta ruže. Tu su bile i ešarpe različitih dimenzija, kao i spektakularne narukvice sa poludragim kamenjem. Svakoj od njegovih ljubavnica poklanjao je pregršt ovih prekrasnih komada, uključujući i garderobu od najfinije, prirodne kineske svile. Nije se sećao da li je ikad nekoj ženi koja mu se sviđala poklonio nešto izvan ovog asortimana. Uvek su bile oduševljene načinom na koji je svila ukrašavala njihovu kožu ili kosu, a naročito stilom i elegancijom kolekcija ovog brenda, njihovim živopisnim i neobičnim kombinacijama boja.

Ešarpa koju je Čarls poneo sa sobom bila je zatvorenoplave boje sa šarenim printom na kojoj se ružičasta prelivala u nijanse ljubičaste. Oduševljeno ju je pogledao, pažljivo izvadio iz

kutije i vezao ispod košulje. Divio se odrazu u ogledalu i, zadovoljan onim što je video, sišao na večeru.

GLAVA 68

Krista još nije stigla, pa se Čarls smestio na jednoj od udobnih fotelja u holu i pozvao Rosa. Ovaj se javio iste sekunde, kao da je držao telefon u rukama očekujući Čarlsov poziv.

„Zabrinuo sam se za tebe“, reče Ros. „Želeo sam da se uverim da si uspeo da se snađeš. Raspitivao sam se među agentima i obradovao se što nisam pronašao ništa.“

„Mnogo ti hvala. Kako si uspeo da rešiš situaciju na granici? Ili smo ovim pitanjem već zašli u kategoriju o kojoj je zabranjeno govoriti? I samo treba da se radujemo uspehu? Kako god, veoma sam ti zahvalan. Hvala još jednom.“

Ros mu nije dozvolio da završi sa pohvalama.

„Ovaj put, nažalost, nemam nikakvih zasluga. Čak sam želeo da te pitam kako si uspeo da se izvučeš.“

Dakle, Ros nije imao veze sa kontrolama na granicama. Ako nije on, ko li je onda to učinio? Verovatno ista osoba koja mu je dostavila pasoš u hotelu. Ipak, kako je taj neko znao u kom će hotelu odsesti? Čarls je shvatio da se broj pitanja bez odgovara povećava u svakom momentu.

„Halo! Halo! Jesi li još tamo?“, upita Ros šaljivim tonom.

„Da. Izvini. Pitao sam se, ako nisi ti, ko je onda. Možda Interpol.“

„Interpol? Oni nisu u stanju da tako nešto urade ni za svoje agente. Spetljao si se sa Interpolom? Da nisi postao neka vrsta njihovog konsultanta?“

Čarls je želeo da mu odgovori, ali u istom momentu ugleda Kristu kako stoji na sredini hola. Ostao je bez reči pred tim prizorom lepote i elegancije. Istog momenta je ustao. Rosov glas i dalje se čuo, ali ga Čarls više nije slušao. Toliko ga je uzbudila slika žene koja je stajala pred njim i, shvativši da mu je telefon i dalje na uhu, kratko reče Rosu: „Pozvaću te kasnije.“ Prekinuo je vezu.

Krista mu se približila i pohvalila njegov izgled. Želeo je da joj uzvrati na isti način i uputi joj ljubazni kompliment, ali se ipak postideo. Krista mu je popravila čvor na ešarpi, nakon čega je upitala: „Idemo?“, i uhvatila ga podruku.

Nekoliko minuta kasnije, u Njujork kafeu, naručivali su sve vrste kulinarskih fantazija koje su Čarlsu padale na pamet. Ostale sale – Opera Ballroom i Fine Dining Salon – bile su zauzete svadbom, dok je Inn Ox Lounge Čarlsu bio previše zamračen za raspoloženje u kojem je bio te večeri. Želeo je da gleda Kristu, a klavirska muzika koja se čula u pozadini savršeno se uklapala u ambijent.

Nakon što je konobar primio porudžbinu i doneo im piće – suvi martini za Kristu i čašu škotskog viskija *glenmorandži* starog osamnaest godina za Čarlsa – profesor je odlučio da odagna sve sumnje koje je probudio Kristin izlazak iz hotela. Poželeo je da mu verodostojnim objašnjenjem pojasni izlazak iz hotela i da provedu prijatno veče. Znao je da je iznenađenje najbolja metoda za dobijanje iskrenog odgovora. Ipak ga je zanimalo kako će Krista reagovati i da li će oklevati kada bude odgovorila.

„Video sam te sa prozora kako izlaziš iz hotela.“

„Pratiš me?“, upitala je Krista osmehujući se.

Nastavila je, videvši da profesor nestrpljivo očekuje odgovor.

„Želiš da znaš gde sam bila?“

Čarls je pokušao da porekne. Želeo je da kaže kako nije imao nameru da je proverava. Krista je stavila svoju preko njegove ruke.

„Znam da sada nikom ne veruješ, i to je razumljivo. Jedino što imam od odeće jeste ono u čemu sam bila u vozu."

Čarlsu je došlo da sam sebi lupi šamar.

„Išla si u kupovinu?“

„Misliš da u hotelu pozajmljuju haljine poput ove? Zajedno sa cipelama?“

Izgovorila je ovo i u isto vreme demonstrativno izvukla noge ispod stola pokazujući mu cipele. Osetio je kako crveni, ne samo zato što je bio idiot i što mu je onako nešto palo na pamet već i zbog pogleda na Kristine prelepe gležnjeve. Kako bi se izvukao iz neprijatne situacije, rekao je još veću glupost.

„Znaš li da je doskora pogled na ženine otkrivene gležnjeve budio najveću nadu u muškarcu? Haljine su bile dugačke do zemlje, a imati priliku i videti zglob jedne gospođice moglo je da ima veoma koban efekat i u najvećem broju slučajeva vodilo je do oltara.“

„Pošto si mi video gležnjeve, nadam se da se nećeš oženiti mnome!“, odgovori vickasto Krista.

Čarls se ponovo postideo i oboje prasnuše u smeh.

GLAVA 69

Bilo je jedanaest sati kada je počelo komešanje na malom privatnom groblju pored jezera Halbert u neposrednoj blizini grada Korsikana u Teksasu. Za nekoliko sati trebalo je da počne pogrebna ceremonija Frenklina Fostera Hersta. Na njegovoj farmi, smeštenoj na razdaljini nešto manjoj od dva kilometra od groblja, obavljane su poslednje pripreme. U porodičnoj kapeli poseban kovčeg, najskuplji i najluksuzniji koji je viđen do tada, stajao je zatvoren.

Milijarder irskog porekla, čije je pravo ime bilo Patrik Bakli, bio je ubeđen da će poživeti mnogo više od devedeset godina, koliko je napunio tog proleća. Za svaki slučaj, kada nije bio zauzet igrom sa osam svojih omiljenih štenaca ili ulaganjem milijardi dolara koje je uspeo da obezbedi, u kako je voleo da kaže, „u najboljim danima“, primao je ponude za najimpozantniji kovčeg. Ponude su pristizale gotovo tri godine, a predstavnicima kompanija koje su ostali u trci zadavao je mnogo glavobolja. Starcu nije bilo lako ugoditi. Nije mu se činio dostojnim ni kovčeg u vrednosti četrdeset hiljada dolara, poput onog koji je imala glumica Ža Ža Gabor, ni kovčeg Sjao Ena u Pogrebnom centru u Kuala Lumpuru, niti onaj od trideset sedam hiljada dolara u kome je sahranjen Majki Džekson.

U međuvremenu, jedna od kompanija angažovala je italijanskog dizajnera i dobila posao za oko četiristo hiljada dolara. Njihova ideja bila je kombinacija čelika sa ukrasima izrađenih od retkih vrsta drveta. Osnova je bila varijanta kraljevskog drveta plemena Zulu, koje su zvali ružičasta slonovača. To drvo crvene boje veoma je čvrsto i otporno. Bočni ukrasi bili su napravljeni od plemenitog drveta iz amazonskih šuma pod nazivom purpurno srce, zbog boje koju je poprimalo drvo kada bi se osušilo posle sečenja. Na kraju, dodatni ukrasi od zlata i platine postavljeni su na komadima izrađenim od retkog drveta iz Južne Amerike.

Kovčeg je bio skoro gotov kada je milioner poreklom iz okruga Tipereri u Irskoj pronađen toliko unakažen u svojoj kancelariji na 16. spratu u Dalasu da ga je bilo teško prepoznati. Delovalo je kao da je preko njegove glave više puta prošao voz u različitim pravcima.

Frenklin Foster Herst rodio se siromašan i njegova porodica nije imala zemlju koju bi obrađivala. Njegov deda emigrirao je iz Irske i dobio veliko parče zemlje u nekoj zabiti. Zajedno sa trojicom sinova na tom zemljištu podigao je kolibu gde se i sam Foster rodio. U međuvremenu, njegova porodica nabavila je nekoliko krava, što im je na neki način odredila sudbina, jer je ime Bakli poticalo od galskog *Buachalia,* što je značilo ni manje ni više nego stado krava. A kako sudbina uvek radi onako kako je još na početku predodređeno, upravo im je jedna krava donela bogatstvo. Kada je jedna od njih uginula, F. F., kako ga je zvalo svih osam supruga koje je imao tokom života pošto je bio momak zaljubljive prirode, šetao se bosih nogu u kratkim pantalonama koje je nasledio od svoje starije braće kada je njegov otac, želeći da zakopa kravu uginulu od kuge, zario lopatu u zemlju i bio natopljen od glave do pete crnom i blatnjavom tečnošću koja je izbila iz zemlje.

Nafta u dvorištu promenila im je život. Otac je bio obuzet srećom, majka mu je preminula od tifusa, a starija braća su proćerdala novac na žene i kockanje. Za dvojicu starije braće znao je da su ubijeni u jednom od prljavih salona u kojima su se kockali, a o trećem nije znao ništa otkad je ovaj jedne noći otišao od kuće.

Bio je primoran da se snalazi sam još od devete godine. Neprestano je sticao novac i moć. Nikad nije bio sit i nikada se nije zaustavljao. Od eksploatacije nafte kupio je akcije jednog rudnika dijamanata, zatim otvorio fabriku za izradu vojničkih čizama i na kraju otvorio fabriku oružja. Posedovao je više lanaca restorana od Južne Amerike pa do Azije, a zatim je počeo da investira u banke i finansijske institucije. Otvorio je brokerske firme na Volstritu, u Londonu, Tokiju, i

njegove firme potpisale su mnoge ugovore vezane za rekonstrukciju Nemačke nakon Drugog svetskog rata. U poslednjih trideset godina kupio je većinu akcija najvećih masmedijskih kuća na svetu i imao velike uloge u farmaceutskim kompanijama.

Bez obzira na sve što je posedovao, njegovo ime nije bilo na listi milijardera. *Forbs* ga nikad nije pomenuo i osim nekolicine niko nije imao ni najmanju ideju o njegovom postojanju. Bio je fantom. Nikada nije imao političkih ambicija. Shvatio je da prava moć ne podrazumeva izlazak u javnost i da slava predstavlja siguran put ka propasti. Nikad nije kupovao pod svojim imenom. Na početku je imao nekoliko posrednika koji su dobijali velikodušne svote novca u zamenu za lične podatke i potpis. Po pravilu, posrednici su bili zahvalni, a u retkim slučajevima kada se neko drznuo da poželi više, iznenada je nestajao svaki trag bankovnog računa koji je bio otvoren u nekoj od banaka ili finansijskih institucija koje su bile pod nadzorom gospodina F. F. Nije bilo nikakvih dokaza, jer Herst ništa nije prepuštao slučaju. Čak ni delić hartije. Sa tačke gledišta zvaničnika, bio je samo prosečan uzgajivač krava iz Korsikane u Teksasu.

Nakon što je prevazišao fazu fizičkih posrednika, počeo je da formira investicione fondove sa hiljadama manjinskih akcionara, različite vrste javnih agencija širom sveta i na taj način niko od vlasti ili fizičkih lica nije mogao da uhvati logičan tok i transfer novca. Čak ni on nije znao koliko je bogat i moćan bio.

U određenom momentu na početku sedamdesetih godina prošlog veka, posetio ga je nepoznati čovek koji mu je ponudio nešto o čemu se mali broj smrtnika usuđivao i da sanja: mesto u tajnoj organizaciji pod uslovom da celokupnu svoju imovinu pripoji njihovoj. Njegov njuh za dobru priliku nije ga prevario i on je pristao. Tokom deset godina polako je uvođen u tajni red koji je kontrolisalo Veće sastavljeno od dvanaest članova. Prošao je kroz mnoge provere, rituale koji bi se običnom čoveku učinili sumnjivim i smešnim. Postao je vitez, zatim jedan od tri izabranika i na kraju, kada je njegovog prethodnika pojeo mrak, predložen je za predstavnika organizacije u Veću dvanaestorice.

Pre dva dana došao je u kancelariju i zatekao zaklanu asistentkinju i dva svoja sekretara kako leže u lokvi krvi. Odmah je to povezao sa ubistvom ostalih članova Veća i shvatio da je i njemu došao kraj. Pozdravio je ubicu sa osmehom koji ceo život nije skidao sa lica, nemajući saosećanja ni razumevanja za bilo koga osim za sebe. Pre nego što mu je mačeta presekla glavu, uspeo je da izgovori:

„Završi ovo brzo, seronjo!“

GLAVA 70

Kada su završili sa večerom, Čarls je bio veoma zadovoljan. Nije želeo da završi veče bez tompusa do kojeg nije mogao da dođe dva dana. Hotel je imao očaravajući salon za pušenje, sav u lamperiji sa kožnim foteljama i kanabetima u retro stilu. Nije želeo da propusti priliku, tako da je tražio račun zadovoljno trljajući ruke. Kada je otvorio novčanik, iz njega je ispala ceduljica koju je dobio u hotelu u Segešvaru. Kratko je uzdahnuo i odmahnuo glavom, kao da je želeo da kaže koliko je sve zapravo bilo očigledno. Brzo je ustao i rekao Kristi da ga sačeka u salonu za pušenje. Hitro je izašao iz restorana i, pre nego što je Krista uspela da shvati šta se događa, već je bio u sobi. Nije čekao lift, u trku se popeo do sobe preskočivši u brzini po tri stepenika.

Čim je ušao u sobu, zgrabio je papir sa porukom i hemijsku olovku, pa se zaputio niza stepenice, ovoga puta polako, fokusiran na rešavanje enigme. Jedina osoba u salonu bila je Krista, koja ga je gledala znatiželjno.

„Pronašao si rešenje, zar ne?“

Čarls klimnu glavom i spusti papir na sto.

„Bilo nam je ispred nosa. Vidiš li ovu strelicu? Šta je napisano pored nje?“

„Mač je ovde“, odgovori Krista.

„Tačno, bilo je očigledno. Tražimo mač i reč koja rešava misteriju upravo je ’mač’. Koliko sam samo glup bio!“

„Znaš li da mi se ponekad događa da očajnički tražim neki predmet koji držim u rukama“, reče ona.

Čarlsa je zabavljao staložen način na koji je Krista pokušavala da mu sugeriše da prestane sa samokritikom. Naručio je konobaru kutiju *kohibe* i zatražio dve čaše najstarijeg konjaka na tržištu – *hardi perfekšen.* Ovaj konjak bio je star oko sto četrdeset godina, a na celom tržištu bilo je dostupno samo trista flaša od kojih su dve dugo bile u vlasništvu upravo ovog praškog hotela. Pre mnogo godina u istom hotelu, Čarls je probao čašu ovog senzacionalnog pića, jačine 41 stepen, napravljenog od posebne vrste francuskog grožđa. Jedna cela boca koštala je preko petnaest hiljada dolara. Krista, koja je u međuvremenu pogledala kartu pića, zaprepastila se kada je videla cenu. Čarlsu nije promakao njen pogled:

„Veruj mi. Ovaj konjak leči sve rane. Red je da proslavimo.“

Nije sačekao njenu reakciju i počeo je da piše šifru:

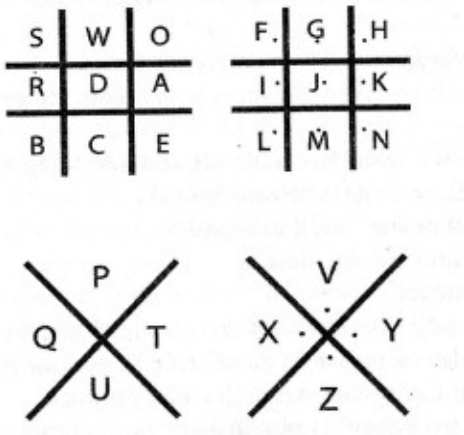

„Kao što vidiš, početna reč je *sword* – u našem slučaju mač. Dodaćemo ostatak slova alfabeta, ali moramo paziti da ne upotrebimo ponovo slova koja čine ključnu reč. Dakle, ispisaćemo ceo alfabet bez slova s, w, o, r, d. Dobra strana je da se nijedno slovo ne ponavlja, što nam olakšava dalje dešifrovanje. Sada uzmimo ostale znakove, ima ih 71 i napišimo rešenje slovo po slovo.“

Počeo je da piše, a njegova ruka se munjevitom brzinom kretala po papiru kao da se ceo život bavio time. Za nekoliko minuta na stranici se mogao razaznati sledeći rezultat:

LOVESINGINGSTARTSATNORMALHOURSACOUR

>ESANDIESAGUESSINGPRINCESSMENDEVOURS

„Sada, hajde da izdvojimo reči iz teksta.“

Čarls je razdvajao slova kosim crtama kako bi dobio reči i podelio poruku na dva dela. Osmeh mu se raširio licem. Okrenuo je tekst ka Kristi koja je pročitala glasno:

LOVE/SINGING/STARTS/AT/NORMAL/HOURS/A/ COURTESAN/

>DIES/A/GUESSING/PRINCESS/MEN/DEVOURS

„Ljubav je opevana u uobičajeno vreme,

Kurtizana umire, udaje se princeza koja zagonetke postavlja.“

Krista je pogledala Čarlsa i iskolačila oči, zbunjena njegovim dobrim raspoloženjem i pomislila je da ga je uhvatio konjak.

„Pitalica u stihovima? Jesi li ozbiljan?“

Čarls zadovoljno klimnu glavom.

„Znaš li šta znače?“

„Delimično“, odgovori Čarls. „Kako god, mislim da smo blizu.“

„Možda bi želeo da pojasniš i meni“, reče Krista koja nije znala čemu da se čudi, euforičnom Čarlsovom stanju ili čudnoj poruci.

„Gde je opevana ljubav?“, upita Bejker.

Krista se koncentrisala, ali nije znala šta da odgovori.

„U operi“, odgovori Čarls zadovoljno. „Dakle, imamo dve opere u kojima je tema ljubav.“

„Zar nisu sve takve?“, upita Krista.

Čarls se slatko nasmejao.

„Skoro sve, naročito iz određenog perioda. Kada razmislimo na koje se opere odnosi stih, moramo obratiti pažnju koja je od slavnih junakinja umrla. Ova činjenica navodi nas na ženu lakog morala koja je pronašla pravu ljubav. U pitanju je Verdijeva opera inspirisana romanom Aleksandra Dime Sina.“

Zastao je. Čekao je da Krista nastavi, ali izgleda da ona ništa nije razumela. To nije umanjilo Čarlsov polet. Nastavio je:

„Dama sa kamelijama... Violeta...“

Kako Krista nije reagovala, podigao je čašu i počeo da nazdravlja:

„Libiamo, libiamo nei lieti calici[8]...“

„Razumem. *Travijata.* Sledeća?“

„U drugoj je reč o gordoj princezi koja se oholo i sa mnogo prezira ponašala prema udvaračima.“

„Ali u međuvremenu bila pogođena Kupidonovom strelom. Prelepo“, reče Krista. „Bajke.“

„Tačno. Princeza je proždirala muškarce koji su bili zaljubljeni u nju, ali se na kraju ipak udala.“

„Koja je to opera?“

„Zar ne znaš?“, upita Čarls.

„Ne, ali molim te, nemoj mi ponovo citirati. Imaj milosti prema mojim ušima.“

„Zar ti se ne dopada opera?“

„Ono što sam videla nije mi se dopalo. Neki od nas slušaju drugu vrstu muzike. Uostalom, imaš li na umu koliko sam nestrpljiva? Dakle?“

„Reč je o operi *Turandot,* delu Đakoma Pučinija.“

„Osoba koja ti je ostavila poruku zna da voliš operu. Da je meni uputio tako nešto, čekao bi sto godina da dođem do rešenja. Šta će se dogoditi tamo?“

„Uobičajeno vreme početka operskih predstava je 19 ili 20 časova.“

„Aha! Dakle u sedam ili osam sati treba da idemo u operu? I šta će se tamo desiti?“

„Nemam pojma. Sve što znam jeste da se moramo naspavati. Prethodnih noći nismo oka sklopili. Proveriću šta je ovih dana na repertoaru. Možda ćemo imati sreće.“

„U suprotnom?“

„Nešto, nešto će se desiti. Nešto povezano sa *Travijatom* i operom *Turandot.* Imamo dovoljno vremena da do sutra uveče odlučimo šta ćemo raditi. Kako god, bliži smo nego što smo bili sat vremena ranije. Što je, ako ćeš mi dozvoliti da kažem, veoma dobar znak.“

[8] Ital.: Sad pijmo, nek čaša se blista... (Prim. prev.)

GLAVA 71

Naslonjen na ogradu terase, Verner je posmatrao Beatu kako pliva u bazenu pod egzotičnim osvetljenjem. U Americi je prošlo popodne, a znajući Istvuda, uskoro će zvati kako bi se informisao o razvoju situacije. Verner je bio veoma nervozan, jer nije uspeo da dešifruje poruku, a Čarls je otišao iz sobe ostavivši odgonetanje poruke za kasnije ili čak za sutra ujutru. Pitao se da li bi bilo dobro poslati Beatu da prati profesora i Kristu, ali je bio siguran da su otišli na večeru. Znao je da se tokom obroka Bejker ne dotiče ovakvih tema i da ne meša posao i zadovoljstvo. Nešto kasnije, iz zvučnika se ponovo čuo zvuk koraka, šuštanje papira i ponovno zatvaranje vrata. „Zaboravio je svoje cigarete“, reče Verner kome su se misli ponovo uskomešale i ispunile ga nervozom.

Bio je tako blizu. Pre više od dvadeset godina saznao je za postojanje Veća dvanaestorice. Od tada, njegov život bio je orijentisan samo ka jednom cilju: postati deo Veća. Ova želja, zapravo viši nivo opsesije, bila je tolika da njegov život osim ovog nije imao drugi smisao. Kako nije bio veoma bogat i nije imao jake veze, jedini argumenti na koje je mogao da se osloni bili su briljantan um i neizmerna ambicija. Identitet dvanaestorice držan je u tajnosti. Čak se ni oni međusobno nisu poznavali, tako da Verner spolja nikako nije mogao da dođe do njih. Zahvaljujući određenim đešavanjima koja su bila povezana sa njegovom porodicom i tajnom grupom kojoj je pripadao njegov otac, general Ernst Fišer, Verner je saznao za postojanje Martina Istvuda i njegovu izvršnu funkciju u Veću.

Pronicljivo, proračunato i strpljivo manipulisao je Istvudom. Zahvaljujući svojoj inteligenciji, uspeo je da ubedi Istvuda da je odluka o njegovom angažovanju u institutu predstavljala najbolju poslovnu odluku koju je šef ikada doneo. Uspeo je da kontroliše i preokrene situaciju u svoju korist, tako da ga je Istvud na kraju angažovao.

Smislio je plan kako bi se približio mestu o kome je sanjao i ostvario svoju želju. Prilikom jednog od čestih susreta sa Istvudom, pazeći da sve deluje slučajno, Verner je spustio na sto nekoliko stranica Gutenbergove Biblije, što izvršnom funkcioneru Veća nije promaklo. Kada ga je Istvud pitao kakvi su to papiri i šta ih čini toliko posebnim, Verner mu je odgovorio da je načuo neke legende o postojanju grupe ljudi koji upravljaju svetom i da određeni primerak izgubljene Biblije sadrži toliko moćne informacije koje bi ugrozile postojanje njihove grupe. Još je dodao da je verovatno posredi neka glupost poput onih priča o zakopanom blagu, Atlantidi, Svetom gralu i Oblasti 51. Paradoksalno, Verner je još napomenuo da bi mogao doći do Biblije ukoliko ona zaista postoji.

Istvud nije odmah reagovao, a Verner nije pominjao ovu priču više od dve godine. Znao je da ga šef proverava i u jednom momentu se čak uplašio da bi Martin pomoću svojih izvora uspeo da dođe do najveće čuvane tajne njegovog oca. Odahnuo je kada ga je Istvud jedne zime pozvao u Aspen na skijanje. Boravili su u ogromnoj vikendici koja je bila u vlasništvu instituta. U mislima je čestitao ocu na činjenici što je uspeo tako dobro da prikrije svoj pravi identitet i što je i njega naučio tome. Tog vikenda u Aspenu nije skijao. Vernera nije privlačilo skijanje, te je samo pratio Martina do staze i u jednom od barova čekao da šef zadovolji svoju strast prema ovom zimskom sportu.

Poslednje večeri Martin mu je rekao da nije u pitanju nikakva fantazija, da grupa, odnosno Veće dvanaestorice zaista postoji, da je on lično deo grupe i, ako pristane na posao u institutu, radiće za njega, biće mu desna ruka i, ukoliko uspe da dođe do knjige, to će mu garantovati mesto među najmoćnijim ljudima na svetu. Prošlo je mnogo vremena od tada, gotovo deset godina, a Verner je uspešno vodio institut, što je uticalo i na povećanje bogatstva već bogatih ljudi. Razvio je nove metode masovne manipulacije i izumeo stotine sredstava za stvaranje zavisnosti ljudskih

masa širom sveta. Razvio je sofisticirane bankarske i finansijske strategije, bio je zaslužan za unapređenje i razvijanje najsavremenije tehnologije, smislio je savršen recept za neku vrstu globalizacje u kojoj je uspeo da nacionalizuje dugove i privatizuje profit iz celog sveta. Veće je bilo zadovoljno njegovim radom, ali poziv za priključenje i dalje nije stizao. Tokom celog tog perioda niko više nije pominjao Bibliju.

Povlačio je ispravne poteze zahvaljujući znanju do koga je došao uz pomoć očeve tajne grupe. Inicirali su ga i članovi grupe kojoj je pripadao njegov otac i poverili mu misiju praćenja Martina Istvuda kao i otkrivanja svih njegovih kompromitujućih informacija. Postao je dvostruki tajni agent, a povrh svega imao je i sopstveni cilj. Tada je saznao da se broj članova ne može promeniti i da se mesto može osloboditi samo u slučaju da se neko povuče ili umre. Kako se tokom deset godina nije oslobodilo nijedno mesto, Verner je izgubio strpljenje i bio primoran da uzme sudbinu u svoje ruke. Uspeo je da se reši dvojice, a pre dva dana eliminisao je i trećeg, senilnog milijardera po imenu Frenklin Foster Herst. Mesta prve dvojice već su bila zauzeta. Nije imao predstavu o identitetu ostalih deset, i ako ne požuri, biće zauzeto i jedanaesto mesto. Bilo je toliko komplikovano otkriti identitet ono troje da ga je obuzeo očaj pri samoj pomisli o ponavljanju istog procesa.

Na neki način, ova tri zločina postigla su određeni efekat. Preostali članovi Veća su se uspaničili i došli do zaključka, što sami, što uz njegovu malu pomoć, da je poruka u Bibliji delimično ili u potpunosti otkrivena i da moraju sprečiti ono što sledi. Tako je Verner postao ključna ličnost i, po onom što mu je Martin rekao, jedino slobodno mesto bilo je rezervisano samo za njega pod uslovom da pronađe Bibliju.

GLAVA 72

Stigavši u sobu, Čarls je uključio laptop i uneo imena praških opera: Nacionalno pozorište, Stavovsko pozorište i Praška državna opera. Posetio je sve tri i sećao se svake predstave bez izuzetka. Sva tri zdanja, uključujući spoljašnji i unutrašnji izgled, predstavljala su arhitektonska i istorijska remek-dela. U njegovom omiljenom Stavovskom pozorištu, premijerno su izvedene opere *Titovo milosrđe* i Čarlsova omiljena, *Don Đovani*, a sam Mocart je dirigovao orkestrom. Čuvena zgrada je ugostila mnoge velikane klasične muzike. Tu su dirigovali Karl Marija fon Veber i Gustav Maler, kao i najslavniji violinista, Nikolo Paganini. Da nije bilo serije zločinačkih ubistava, Čarlsu bi se ova igra zagonetki veoma dopala. Pomislio je da mu ne bi smetalo da pogleda *Travijatu* ili *Turandot.* Otvorio je program za tekuću nedelju. Janečekova *Jenufa,* Štrausova *Saloma,* Mocartova *Tako čine sve,* bile su na repertoaru sutra. *Boemi* i *Nabuko,* balet *Krcko Oraščić* i *Rigoleto* bile su na programu do kraja nedelje. Ni traga od *Travijate* i *Turandota.*

Pogledao je na sat i video da je prošlo jedan. Nakon dve naporne i zamršene noći, došlo je vreme da se odmori. Opružio se na krevet koji je toliko voleo i počeo da primenjuje tehniku koju je godinama upražnjavao. Kada god je imao probleme koje je morao da reši, trudio se da skrene misli i razmišlja o nečem pozitivnom, što je izazivalo osećaj zadovoljstva. Na taj način uspevao bi da zaspi i probudi se odmoran. Imajući u vidu program, te večeri je na repertoaru bila njegova omiljena opera. Pomislio je koliko je puta uživo slušao operu *Rigoleto.* Okvirno, pedesetak puta. Gde god da je bio, u kom god delu sveta, ostavljao bi sve obaveze samo da bi video novo izvođenje Verdijeve opere. Od Milanske skale do Arene u Veroni, od Kovent gardena do Garnijea u Parizu, od Metropolitena do Sidneja. Setio se reakcije Viktora Igoa koji je bio pozvan na premijeru *Rigoleta,* čiji je libreto napisao Frančesko Marija Pjave po drami Viktora Igoa *Kralj se zabavlja.* Jedini komentar francuskog pisca nakon premijere bio je: „Kako bi bilo lepo kada bi u jednom romanu svet odjednom mogao da progovori, kao što se dešava ovde.“ Smešeći se, profesor je zaspao.

Verner je na monitoru listao sajtove koje je Čarls posetio. Pitao se da li je profesor poludeo pa usred noći pretražuje operski repertoar. Nije ni pretpostavljao da je Čarls dešifrovao poruku. Za razliku od profesora Bejkera, Verner je bio nervozan i nije mogao da zaspi do jutra.

GLAVA 73

Pogrebna limuzina polako se kretala, praćena kolonom automobila. Kada se zaustavila ispred groblja, oko trideset ljudi iz pratnje poređalo se oko rake pripremljene za postavljanje kovčega. Četiri službenika pogrebnog zavoda donesoše kovčeg i smestiše ga na dve metalne šipke postavljene iznad rake. Kada je počela služba, Martin Istvud je u svojoj limuzini završio razgovor sa trojicom birača konfederalne organizacije kojoj je Herst pripadao. Istvud ih je zamolio da sačekaju još malo što se tiče donošenja odluke za naslednika Herstovog mesta. Još je dodao da će verovatno i on imati neki predlog. Znao je da se to protivi pravilima, ustanovljenim i poštovanim stotinama godina unazad, mada je moguće da će biti prihvaćeno zbog interesa Veća.

Martin Istvud je bio jedina osoba u Veću kojoj je bio poznat pravi identitet svih dvanaest članova. On je bio odgovoran za izvršnu i administrativnu funkciju. Svaka komunikacija među članovima ostvarivala se uz Martinovo posredovanje. Izuzeci su postojali samo u situacijama u kojima su neki od njih želeli da otkriju svoj identitet pred ostalima i da diskutuju u privatnosti.

Članovi Veća dvanaestorice bili su najmoćniji i najbogatiji ljudi na svetu. U potpunoj anonimnosti, držali su u šaci celokupno svetsko bogatstvo. Bili su pravi vlasnici najvećih finansijskih organa i najuspešnijih multinacionalnih kompanija. Od banaka do nafte, od deterdženata do lekova, od hrane do odeće, Veće dvanaestorice kontrolisalo je sva pitanja u oblasti poslovnog sveta kao i protok novca na celoj Zemaljskoj kugli. Bili su sakriveni iza složenih korporativnih sistema i investicionih fondova kojima su samo oni znali da upravljaju. Uz pomoć svojih predstavnika kontrolisali su većinu vlada i svih međunarodnih tela, od Svetske banke do MMF-a, od UN-a do Svetske zdravstvene organizacije. Nadzirali su gotovo sve tajne službe i organe za kontrolu tržišnog kapitala. Intervenisali su lično samo u slučaju kada je to bilo preko potrebno, čineći to specijalnim kanalima. Njihova najjača oružja bila su korupcija na najvišem nivou, začaran krug manipulacije, dezinformacije, ucene, pa sve do granice kriminala. Mnogi koji su radili za njih nisu imali predstavu o njihovom postojanju i nisu mogli da razumeju, niti da naslute na koji način funkcioniše svet. Često su akcije koje su delovale dobro i bile rezultat dobronamernih planova mogle imati razarajuće posledice. Samo dvanaest članova Veća imalo je potpunu viziju svih tekućih ekonomskih i političkih fenomena i stratešku viziju za budućnost.

Tokom više od šeststo godina postojanja, Veće je prošlo kroz mnoge oblike i verzije. Bilo je boljih i lošijih okolnosti, trenutaka promena i pregrupisanja, potpune reorganizacije, pa čak i očaja. Buržoaska revolucija u Engleskoj i Francuska revolucija umalo su dovele do nestanka Veća. Isto tako ih je ugrozio Američki rat za nezavisnost, građanski rat i ukidanje ropstva. Njihova sposobnost kameleonskog prilagođavanja i adaptacije svakoj novonastaloj situaciji učinila ih je mnogo jačim. Poput smrtonosnog virusa koji, dok ne pronađe protivotrov, menja oblik i razvija se. Slobodan protok informacija na početku ih je smrtno preplašio, pretvorivši se kasnije u veliku prednost, pomažući im da od asocijacije regionalne dominacije prerastu u nešto mnogo veće i dobiju univerzalnu moć. Internet je na početku predstavljao veliku opasnost, ali je kasnije zajedno sa masmedijima postao njihov najdragoceniji saveznik. Veće se razvijalo i funkcionisalo poput stokholmskog sindroma, gde žrtva razvija abnormalan afektivni odnos sa svojim dželatom. Verner je svojim dijaboličkim umom i kreativnim genijem, koji je izgledao kao nepresušni izvor originalnih i efikasnih ideja, potpomagao njihov razvoj.

Krajem osamdesetih godina, završetkom hladnog rata i razvojem sistema umnožavanja slobodnih informacija, toliko su se uspaničili da su došli do ivice raspada. Nedostatak jasnog neprijatelja koji usmerava mržnju i strah javnog mnjenja postao je opasan po Veće. Uspeli su efikasno da ga zamene i trenutno su pripremali novi hladni rat, suroviji od onog posle Drugog

svetskog rata.

Ipak, njihov tajni sistem imao je jedan veliki nedostatak. Iako su kontrolisali sva važnija kretanja i sve što se dešavalo na makronivou, opštu politiku i velike finansije, ipak nisu mogli da kontrolišu ono što se dešavalo na najnižem nivou. Sa matematičke tačke tačke gledišta, nisu mogli da kontrolišu ceo svet u svakom momentu. Oni su nadzirali svet novcem, strahom, lažima i generalizacijom ljudskog osećaja praznine, od čega je patio veliki deo čovečanstva.

I oni su se plašili. Urođeni strah od masa skoro da ih je paralisao. Plašili su se velikih pokreta, revolucija i mogućnosti nekontrolisane demokratije koja ih je potresala kao cunami. Tokom dugogodišnjeg postojanja i mnoštva istorijskih promena, više puta su uspeli da se snađu i održe postojanje, iako su te istorijske promene pretile opstanku društva. Počevši od revolucije koju je pokrenuo Martin Luter usprotivivši se zvaničnoj Katoličkoj crkvi, uključujući formiranje masonerije u Americi, Francuske revolucije kao i revolucije iz 1848, uspeli su da preokrenu tokove u svoju korist. Naučili su da ujedinjeni, odlučni i dobro organizovani ljudi izazivaju velike promene u istoriji, a kada više nemaju protiv koga da se bore, stišavaju se i menjaju svoje ponašanje. Kada se lideri ovakvih pokreta sa najboljom namerom jednom domognu vlasti, ne žele više da napuste to mesto. To postaje njihova slabost i članovi Veća stupaju na scenu. Koruptivnim metodama uspevali su da pridobiju nove lidere baš kao što su to činili sa njihovim prethodnicima i time obezbeđivali opstanak tajnom društvu.

Svedočili su Luterovom sklapanju pakta sa plemstvom protiv seljaka, nakon što se pobunio protiv crkvenih vlasti i domogao moći. U pobuni iz 1525. godine ubijeno je sto hiljada ljudi. Od opozicione orijentacije prema privilegovanoj Katoličkoj crkvi koja je postala anahrona, prešao je na podržavanje druge privilegovane elite – plemstva. Što je prethodno osuđivano i pljuvano, kasnije je zasluživalo odobravanje i celivanje, pod uslovom da je on bio u centru pažnje. Čak je i rekao da, ukoliko su vlasti slabe ili su njihove akcije nepravične, niko nema pravo i legitimitet da im se suprotstavi. Kasnije je čak podržavao spaljivanje zaposednutih žena na lomači i bacanje dece koje je zaposeo đavo.

Svedočili su i Francuskoj revoluciji koja je od polazne ideja „sloboda, jednakost i bratstvo“ prerasla u najsuroviji masakr. Revolucija koja je progutala svoju decu. Jakobinska diktatura sa Dantonom protiv starog poretka kasnije se završila slanjem Dantona na giljotinu po naredbi Robespjera i Sen Žista. Došlo je do pojave termidora, revolucionara koji uništavaju revoluciju iznutra i okreću se protiv njenih pravih ciljeva. Nakon dugogodišnjeg perioda potresa unutar zemlje, na vlast je došao novi diktator, Napoleon Bonaparta.

Ipak, Francuska revolucija bila je značajni istorijski trenutak koji je najviše uzdrmao organizaciju, jer je sa njihove tačke gledišta proizveo najmonstruozniji istorijski akt, „Déclaration des droits de l’homme et du citoyen“, odnosno Univerzalnu deklaraciju o ljudskim pravima.

Verner se priključio organizaciji samo da bi razvio program namenjen nadgledanju ovih sivih zona koje su izmicale kontroli. Iz iskustva svog prethodnika, Vernera Hajzenberga, veoma je dobro znao da ćeš, ako se posvetiš merenju elemenata jednog sistema, promeniti i podatke tog sistema koji postaje nešto drugo i da ćeš se, ako se više približiš jednom od faktora, više udaljiti od drugih. Mladi Verner, čiji je cilj bio zauzimanje mesta za stolom Dvanaestorice, znao je kakvi ga izazovi očekuju. Zato je počeo da manipuliše i pričom o Gutenbergovoj Bibliji uspeo ponovo da uzdrma članove organizacije uprkos moći koju su posedovali. Pomoću tri ubistva uspeo je da poseje strah i ponovo dovede u pitanje opstanak organizacije. Poruka skrivena u Gutenbergovoj Bibliji čiji je genijalni autor bio Vlad Cepeš, predstavljala je ozbiljnu pretnju daljem opstanku organizacije.

Vernerove ambicije nisu se ovde zaustavljale. Njegov plan bio je da, kada se jednom domogne mesta u Veću dvanaestorice, otkrije sve njihove tajne, preuzme ceo odbor ne birajući

sredstva i postane jedini gospodar ove planetarne imperije.

Martin je izašao iz automobila, prešao put do groba, zagrlio milionerovu udovicu i ostao pored nje tokom trajanja službe. Iza njih bilo je parkirano pet limuzina zatamnjenih stakala. Jedna je bila Martinova. Iz ostalih niko nije izašao. Članove Veća, koji su prisustvovali sahrani i posmatrali ceremoniju iz svojih limuzina, mučilo je jedno jedino pitanje: Ko je od njih sledeći?

GLAVA 74

Zvuk fiksnog telefona probudio je Čarlsa. Otvorio je oči, ali je zbog jarke svetlosti koja je dopirala kroz prozor u sobi morao ponovo da zažmuri. Napipao je telefon na noćnom stočiću, a kada se javio, začuo je glas:

„Profesore, izvinite što vas uznemiravam. Gospodin iz policije čeka vas više od dva sata. Sve sam pokušao, ali izgleda da je izgubio strpljenje“, rekao je zbunjeni recepcioner.

„Koliko je sati?“, upita Čarls pokušavajući da shvati o čemu priča recepcioner.

„Skoro jedanaest.“

Jedanaest! Spavao je skoro deset sati. Osetio je krčanje u stomaku.

„Je li prošao doručak?“

„Nažalost, jeste. Ali možemo srediti nešto za vas.“

„Je li moja koleginica doručkovala?“

„Jeste. Nakon obroka, gospođa Vulf je otišla u grad. Ostavila vam je poruku. Izvinite što insistiram. Šta da prenesem gospodinu koji vas čeka?“

Čarls otvori oči **i** sede na ivicu kreveta.

„Recite mu da ću sići za dvadeset minuta, ali, ukoliko želi da razgovaramo, moraće da mi se pridruži na doručku. I molim vas, pripremite mi bogat obrok. Umirem od gladi.“

„Sa zadovoljstvom“, odgovori recepcioner srećan što se Čarls nije naljutio zbog ovog neočekivanog poziva. „Imate li neku posebnu želju?“

„Imam poverenja u vas“, reče Čarls i završi razgovor.

Posle izlaska iz toaleta, Čarls proveri mobilni telefon. Imao je dva propuštena poziva, jedan od Kriste, a drugi od Rosa. Pročitao je poruku kojom ga je Krista obavestila da ide do sedišta Interpola u Pragu, kako bi rešila neku papirologiju. Zvaće ga kad završi.

Obukao se ležerno i sišao liftom. Honza je na recepciji stajao poput vojnika. Čarls ga je prepoznao i setio se čudnog susreta koji je imao sa komandirom Levinom, ali se pravio da ga ne vidi i približio se recepciji. Recepcioner mu je rekao da pođe za njim i poveo ga do sale Inn Ox Launge koja je bila zatvorena, ali u kojoj je za njega bio postavljen sto. Honza je krenuo za njima i zaustavio se pred vratima na kojima je stajalo obaveštenje „Zatvoreno“. Čarls ga je znatiželjno pogledao dok je mazao puter na krišku vrućeg hleba. Honza se premeštao sa noge na nogu. Čarlsa je zabavljalo poštovanje koje je policajac imao prema zvaničnom natpisu. Sačekao je još malo držeći ga u neizvesnosti i, nakon što je namazao džem od šipka, dao mu je znak da uđe.

Honza je ušao. Rukom u kojoj je držao hleb pokazao mu je na praznu stolicu ispred sebe, ali je službenik i dalje stajao. Obratio mu se na šturom engleskom.

„Moj šef se izvinjava zbog sinoćnog incidenta i poziva vas u njegov kabinet.“

Zastao je i pogledao Čarlsa. Kako je izgledalo da Bejker očekuje nastavak, Honza je upotrebio tajni argument:

„Šef je ubeđen da će vam poseta pričiniti pravo zadovoljstvo. Tamo ima nekih predmeta...“

U nastavku je načinio kružni pokret rukom.

Čarls je pomislio da dva sata sa ovom originalnom osobom mogu biti veoma zanimljiva. Bilo bi dobro da se vratila Krista. U prvom sukobu pobedio je komandira, tako da ga se nije plašio. Otpio je još jedan gutljaj kafe i ustao. Honza je tužno pogledao đakonije koje su ostale na stolu.

Na putu od restorana do automobila Čarls ugleda nekoliko znakova na koje prethodno nije obratio pažnju. Nekoliko strelica na kojima je bilo napisano nešto kao na tablama za nazive ulica. Pročitao je „Toska“ i „Aida“. Iznenada se setio da je jednom održao konferenciju u najvećoj sali, koja se tada zvala „Karlo IV“. Okrenuo se ka policajcu i rekao:

„Sačekaj me nakratko.“

Zatim je počeo da sledi strelice. „Ako su tu Toska i Aida, moraju biti i Travijata i Turandot’“, razmišljao je Čarls. Skrenuo je iza ugla na kome je pisalo „Karmen“, a u nastavku su se pojavile „Travijata“ i „Turandot“. „Sale za konferencije“, mislio je Čarls. „Kako se toga nisam setio?“ Prva u koju je ušao bila je „Turandot“. U sredini najmanje hotelske sale beše sto oko kojeg je bilo postavljeno dvanaest stolica. Čarls je pogledao oko sebe. Proverio je stolice i pogledao ispod stola. Nije bilo ničeg. Izašao je i pošao ka „Travijati“. Kladio se sam sa sobom da će u ovoj sali biti 24 stolica. Nije se prevario. Proverio je i ovu salu. Opet nije našao ništa. Nasmejao se. Došao je do kraja traganja. Dešifrovao je poruku. Te večeri, tačno u sedam, mora biti tu. Vratio se odakle je došao, poskakujući dok je hodao, veoma zadovoljan onim što je otkrio. Honzi nije promakao ovaj detalj. Profesor je pre nekoliko minuta otišao u blago ironičnom raspoloženju i vratio se veoma brzo isijavajući od sreće. Honza se pitao šta li se desilo tokom tako kratkog vremena i uticalo na drastičnu pramenu profesorovog raspoloženja. Kako god, svi intelektualci koji su postali zvezde bili su malo ćaknuti, tako da nije njegov problem da o tome razmišlja.

„Gospodine profesore, automobil nas čeka ispred!“, reče Honza dok je pokazivao put rukom, ostavljajući Čarlsa iza sebe.

GLAVA 75

Čarls je bio veoma dobro raspoložen, pa je pokušao da razgovara sa pomoćnikom dok se automobil probijao kroz centar Praga. Ovaj pak, zbog stidljivosti ili straha da ne kaže nešto pogrešno profesoru, nije bio naročito komunikativan. Odgovarao je kratko na svako pitanje, ali bi pre svakog odgovora dugo promislio. Znao je da ljudi nadareni natprosečnom inteligencijom, kao što je njegov saputnik sa zadnjeg sedišta, imaju đavolju sposobnost da od sagovornika neprimetno izvuku sve što žele. Tog jutra istraživao je sve dostupne informacije na internetu o Čarlsu i, nakon što je otkrio da je u pitanju stručnjak svetskog ranga, odlučio je da bude veoma obazriv.

Nije bilo gužve u saobraćaju, tako da nije bilo potrebe za uključivanjem rotacije i stigli su veoma brzo. Kada je izašao iz automobila, Čarls ugleda zamak koji je bio sedište Specijalnog odeljenja i nije odoleo da uputi Honzi komentar o opsesiji Evropljana da sedišta zvaničnih institucija smeštaju u stare palate.

U holu, Honza je signalizirao recepcioneru da nije potrebno tražiti posetiocu dokumenta i poveo gosta na gornji sprat. Zakucao je na vrata i bez čekanja ih otvorio. Rukom je dao znak profesoru da uđe. Kada je gost ušao i dok se Honza pripremao da zatvori vrata, začu se urlik:

„Honza!“

Zaobišavši svoj ogromni kancelarijski sto, za šta mu je trebalo gotovo pola minuta, stegnutih šaka komandir ljutito dobaci nešto pomoćniku na češkom, iznerviran što je ovaj ušao bez dozvole. Honza poslušno udari petama i izađe. Čarls nije mogao da sakrije osmeh izazvan poslušnim vojničkim ponašanjem pomoćnika. U mislima ga je povezao sa jednim od najpoznatijih likova ne samo češke već i svetske književnosti. Pomoćnik ga je neodoljivo podsećao na dobrog vojnika Švejka.

„Ja sam komandir Niki Ledvina“, reče dok je čvrstim stiskom ruke pozdravljao Čarlsa. „Želim da vam se izvinim zbog jučerašnjeg incidenta. Pozvao sam vas ovde kako bismo krenuli od početka.“

Čarls se nasmeja, a komandir mu pokaza rukom da sedne. Profesor se smestio na ogromnu fotelju ispred stola i sa velikim interesovanjem pogledao oko sebe. Nikada nije video toliko veliku prostoriju koju je koristio samo jedan čovek. Pomislio je da je reč o slavnoj megalomaniji diktatora bivših komunističkih zemalja. Komandir je ponovo zaobišao sto kako bi opet uspostavio status kvo, a Čarls je iskoristio priliku kako bi još jednom dobro osmotrio celu prostoriju. Zatim je skrenuo pogled na pisaći sto, koji je morao biti osam metara dug i nešto više od tri metra širok za kojim je sedeo komandir. Koliko god da je bio veliki, nijedan delić drveta nije se mogao videti ispod papira, dosijea i predmeta pobacanih jedan preko drugog bez ikakvog reda.

Komandir se smestio, ali nije znao kako da započne razgovor. Čarls je počeo prvi. Pokazao je rukom prema figurici od gline, sa glavom majmuna i ljudskim udovima s natpisom na čelu: MET.

„Ovaj vaš biro je veoma praški. Mislim na njegovu istorijsku dimenziju. I veoma je kontradiktoran. Kako se uklapa ovaj Golem sa vašim Kabinetom kurioziteta u stilu Rudolfa II, znajući da je rabin Lev bio primoran da stvori Golema kako bi zaštitio Jevreje baš od ovog vladara?“

Ledvina je primetio ironiju u profesorovim rečima, tako da mu je odgovorio u istom stilu:

„Kasnije su se složili. Uvek je dobro kada se mali konflikti završe venčanjem, zar ne?“

Čarls se široko osmehnu. Komandiru nije nedostajalo duha ni suptilnosti, a iznad svega bio je obrazovan.

„Dakle, pročitali ste moje knjige?“, upita Čarls, čiji je glas omekšao i postao prijateljski.

Komandirov odgovor odnosio se na Čarlsovu *Raspravu o naratologiji.* Zapravo, upravo je ta strast dovela do poslednjeg profesorovog doktorata. Naratologija je predstavljala Čarlsovo najveće grešno zadovoljstvo. Nauka koja proučava naraciju, pravila i zakone po kojima se morfološki i sintaksički elementi jedne priče međusobno kombinuju kako bi postali koherentni, jedinstveni i funkcionalni, a sve radi formiranja celovite strukture.

Čarls je smatrao da je ljudsko biće određeno isključivo naracijom, počevši od dečjih bajki do načina na koji je tretirano u školi, od knjiga koje čita do dečjih igara, od filmova i onog što mu se pripoveda ili onog što pripoveda, osoba prolazi kroz život praćena različitim formama naracije. Priče i komunikacija čine ga onim što jeste, formiraju kao individualca, formiraju logično razmišljanje, usavršavaju i definišu ličnost, kreiraju moralnu strukturu, uobličavaju predmete, ciljeve i ideale života.

Venčanje na koje je aludirao Ledvina bilo je način na koji su se, po mišljenju osnivača ove discipline V. J. Propa, završavale sve bajke. Prop je proučavao ruski folklor na univerzalnom nivou i u svom remek-delu *Morfologija bajke* analizirao stotinu izabranih Afanasjevljevih bajki, otvarajući ovim radom put istinskoj nauci o naraciji. Zapravo, pravila koja je otkrio Prop, pored Hegelove teorije konflikta i Aristotelove *Poetike*, bila su i pravila po kojima su funkcionisali najuspešniji holivudski filmovi, a njihovi autori ili producenti nisu imali ideju o naraciji kao nauci. Za njih je ovu teoriju pojednostavio filmski guru, najpoznatiji scenarista i filmski teoretičar Sid Fild.

Na osnovu pređašnjih istraživanja, ali i po Hegelovim rečima, Čarls je smatrao da u naraciji mora postojati ulog, a ulog je svaki put konflikt. Konflikt je srce svake priče, odgovoran za razvoj akcije. Upravo je to komandir podrazumevao pod terminom „konflikt“. Da bi došlo do konflikta, naracija mora poći od uvrede koja ne može ostati samo uvreda i modifikovati inicijalno stanje glavnog lika na taj način da je primoran da pribegne akciji kako bi se vratio na početno stanje ili napredovao. Dramatika priče uvek daje zastrašujuće alternative na putu ka finalnoj katastrofi. Džejms Bond treba da spase svet od opasnosti, kao i Supermen i svi ostali superheroji. Akciju uvek inicira zli lik koji želi da uništi sve oko sebe ili da se dočepa nečeg što mu ne pripada. To bi se završilo strašnom katastrofom za ceo ljudski rod. Na primer, Al Pačino u filmu *Kum* treba da održi familiju na okupu i da nastavi sa obavljanjem posla nakon ubistva njegovog oca. Na taj način on spasava svet.

„Ne samo da sam ih pročitao nego sam primetio đavolski način koji ste upotrebili u izbornim kampanjama koje ste vodili. Pažljivo sam pratio poslednju američku izbornu kampanju. Svaki put kada se desilo nešto neobično, osećao se uticaj iz senke. Ali, da se vratimo ovom Golemu na mom stolu. Postoje mnoge varijante ove legende, koju vi znate? Koja vam je omiljena?“

„Upravo ona na koju se odnosi vaša mala figura.“

Ledvina nije izgledao zadovoljan. Očekivao je nastavak, tako da je profesor odlučio da zadovolji ovo njegovo očekivanje:

„Varijanta u kojoj je 1570. godine Juda Levben Bezabel napravio stvorenje od gline sa namerom da zaštiti Jevreje iz geta od progona i ubistava vladara Rudolfa II. Kako bi mu podario život, rabin je na čelu stvorenja od gline ispisao reč EMET, dakle, istina. U ovoj varijanti imamo ideju veoma često korišćenu u naučnofantastičnim knjigama i filmovima u kojima mašina želi da dobije sopstvenu svest i ne želi da sluša svog tvorca. Ovo se može upotrebiti i danas za čitavo čovečanstvo, ali nećemo sada raspravljati o tome. Tačno je da je Golem poludeo i želeo da postane čovek, da ima sopstvenu volju. Imajući u vidu nedostatak promišljanja, rasuđivanja i budući da je bio neobrazovan, Golem ruši sve pred sobom, ali na svu sreću ne ubija nikoga. Kako bi ga smirio, rabin jednim pokretom prsta briše prvo slovo sa natpisa na čelu. Na taj način hebrejska reč EMET, istina, postaje MET, odnosno smrt. Tako se Golem raspao u paramparčad.“

Ledvina je pažljivo slušao i odgovorio oduševljeno:

„Znate li da je ova varijanta najmanje priznata? Možda je previše dubokoumna. Zaista, tu ima nagoveštaja kabalističkog nasleđa o snazi reči, naročito o moći jednog jedinog slova.“ Napravio je pauzu kako bi video Čarlsovu reakciju, koji mu je gestom pokazao da je radoznao da vidi kakav je zaključak doneo komandir.

„Samo istina donosi život. Ali, ako je narušena ili na neki način deformisana, ubija. Iskrivljenost istine znači smrt.“

Ledvini su se caklile oči. Zastao je, radi boljeg efekta, a zatim nastavio:

„Znajući sve što znamo, veoma bih cenio da danas govorimo samo istinu.“

„S obzirom na to da koristite množinu, pretpostavljam da mislite na mene. Zašto bih krio bilo šta od vas? Pre svega, morate biti precizniji.“

Komandir je ustao, dohvatio jedan dosije, uzeo nekoliko fotografija i ponovo obišao sto. Uzeo je tabure i približio se profesoru. Pružio mu je fotografije koje su prikazivale Čarlsa i Kristu u seoskoj policijskoj stanici.

„Da počnemo. Objasnite mi šta ste tražili ovde.“

Čarls pregleda jednu po jednu fotografiju. Ledvina se uozbiljio, očekujući profesorovu reakciju. Znao je da je tako direktno postavljeno pitanje teško izbeći. Bio je ubeđen da će Bejker pokušati da izbegne odgovor.

„Dok razmišljate šta da mi odgovorite, želeo bih da dodam da je te noći troje mojih kolega brutalno ubijeno. Na kamerama za nadzor, kao i na poslednje dve fotografije, što ćete i moći da uočite, zabeleženi su snimci na kojima se naginjete nad jednog od njih, a gospođa Šumejker nad ostalu dvojicu.“

„Nismo ih mi ubili.“

„Mislite da bih i dalje pričao sa vama ovako da sumnjam na vas? Češka policija je mnogo odvažnija i efikasnija nego što mislite.“

„Ako je tako, zašto onda nismo u policiji? Uopšte ne razumem koji organ vlasti predstavljate.“

„Odgovoriću vam, iako je očigledno da izbegavate odgovor ili kupujete vreme. Institucija koji vodim zove se Specijalno odeljenje i bavi se neuobičajenim slučajevima. Bolje rečeno, specijalnim slučajevima, koji su povezani sa neobjašnjivim ili paranormalnim fenomenima.“

„Kao *Dosije X*? A vi ste agent Molder?“, pokuša Čarls da se našali, ali bez mnogo uspeha. „Nema ničeg neobjašnjivog u tome ako je neko ovim zločinima pokušao da nametne paranormalno značenje.“

Ledvina nezadovoljno odmahnu glavom.

„Kako ste stigli do tog improvizovanog zatvora? Vi i gospođa?“

Čarls se zamislio nakratko, a zatim ustao.

„Pokvarili ste mi raspoloženje. Mislio sam da će naš razgovor biti prijatniji. Naročito posle jučerašnje neprijatnosti. Ali vi se ponašate isto. Zar niste ništa zaključili iz prethodnih događaja? Moramo biti sposobni da iz svakog iskustva naučimo nešto. I da se ponašamo kako dolikuje. Ako idete istim putem, stići ćete na isto mesto. Doviđenja“, dodade Čarls dok se okretao ka vratima. Izbačen iz takta, Ledvina povika:

„Đavola, ostanite tu gde ste, inače ću vas strpati iza rešetaka!“

Čarls se okrenuo ka osobi koja se u potpunosti zacrvenela. Mogao je da oseti kako narastaju njegov bes i tenzija. Pomisli da je crvenilo stiglo do komandirovih ušiju i uplaši se da će ovom eksplodirati glava ako mu bes stigne do mozga.

„Da ste mogli, već biste to obavili. Upozoravam vas, biće posledica!“

Dok je Čarls išao ka vratima, komandir mu se obrati promenjenim i neobično ljubaznim

tonom:

„Ne mora ovako da bude. Previše sam star da bi me bilo briga šta mi mogu učiniti šefovi. Ako ostanete još malo da dovršimo ovaj razgovor, obećavam da niko neće saznati za vašu malu avanturu u Katedrali Svetog Vida. A čuvar koga su odvezli u bolnicu misliće da su ga napali neki bezbožni lopovi, dobiće medalju i povišicu zato što je intervenisao na vreme.“

Čarls razmisli malo o ovoj alternativi, zatim se vrati i sa širokim osmehom smesti u fotelju. Poče da iznosi Ledvini samo one informacije za koje je mislio da ih komandir i sam može pronaći. Rekao mu je da su on i Krista došli iz Rumunije i da je voz zaustavljen zbog nekog incidenta. Želeli su da stignu u Prag na vreme, pa su zato izašli iz voza. Pištoljima su im pripretila dva preplašena policajca i bez razloga ih zatvorila u ćeliju. Dok su sedeli u ćeliji, u jednom trenutku nestalo je svetla, a nakon ponovnog dolaska struje, trojica policajaca već su bili mrtvi, a vrata improvizovane ćelije otvorena.

GLAVA 76

Beata je parkirala motor na odgovarajućoj razdaljini od zgrade Specijalnog odeljenja. Verner joj je rekao da bude Čarlsova senka i da ga ne ispušta iz vida. Naoružala se strpljenjem ne znajući koliko će čekati dok Čarls izađe iz zgrade. Poslala je Verneru SMS.

Dobio je SMS i proverio dotičnu zgradu. Za manje od deset minuta znao je sve o Specijalnom odeljenju. Beata mu je rekla da je saznala od recepcionera da je Bejker došao u pratnji jedne žene. Uključio je kompjuter, ušao u hotelski sistem i potražio imena svih žena koje su odsele same. Bile su samo dve. Samo je jedna stigla istog dana kao i Čarls, po imenu Krista Vulf. Prepoznao je prezime. Dakle, žena koja je profesoru pomogla da pobegne iz Rumunije bila je još sa njim. Proverio je i nju i pronašao je u Interpolovoj bazi podataka. Istraživao je još malo i pronašao podatak da je ona bila zadužena za slučajeve ubistava u Segešvaru, Marselju, Alma Ati i Londonu. Znao je i da je Čarls bio uhapšen kada je pobegao iz voza sa njom. Shvatio je da profesor tada i dalje nije imao pasoš. Verner se obradovao kada je pronašao profesorov pasoš u Belinoj torbi i poslao mu ga u hotel. Mislio je da je žena završila misiju i da se vratila svom poslu. Smeštaj u tako skupom hotelu nije bio nešto što bi slabo finansirana organizacija poput Interpola mogla da joj obezbedi. Pomislio je kako je njegovo istraživanje površno i kako verovatno nije zagrebao dovoljno duboko. Bez problema ponovo je pristupio Interpolovom serveru i tajnoj arhivi. Trebalo mu je manje od deset minuta da je prelista. Uradio bi to brže, ali je bio primoran da prvo učita program koji briše sve tragove. Informacije do kojih je došao veoma su ga uznemirile. Pravo Kristino ime bilo je Kejt Šumejker. Predosećao je nešto loše.

Pozvao je drugog agenta kome je verovao isto kao i Beati. Bivšeg ruskog boksera koga je izvukao iz čečenskog zatvora i naredio mu da prati Kristu, da bude njena senka i da ga obavesti o svemu što ona radi, gde ide i s kim se sastaje. Naglasio je da ne sme ništa da mu promakne.

Nakon što je završio razgovor sa agentom, pomisli: zašto ne bi pozvao Martina? Aktivirao je softver za praćenje. Telefon je bio u Istvudovoj kući. Bilo je tri ujutru na istočnoj obali i njegov šef je verovatno spavao. Pristupio je uređaju za prisluškivanje i slušao snimke njegovih telefonskih razgovora. Nije čuo ništa interesantno. Dosetio se da proveri šta se dogodilo u kući teksaskog milijardera pre i posle sahrane. Brzo je pustio snimak sa svih osam kamera instaliranih na Herstovom prostranom imanju.

Na početku gomila ljudi, metež. Istvud je stajao pored supruge i dece preminulog. Znao je da je na dan sahrane trebalo da bude održan sastanak tri člana organizacije povodom izbora novog člana Veća. Znao je gde će se održati sastanak. Nekoliko sati stalo je u nekoliko minuta. Prostorija u kojoj je trebalo da bude održan sastanak još je bila prazna i mračna.

U jednom trenutku uključi se svetlo. Tri birača sedoše za sto. Ubrzo se pojavi i Istvud. Bilo je to protiv pravila njihovog protokola. Nijedan visoki član Veća nije smeo da utiče na odluku druge grupe, naročito kada se radilo o izboru predstavnika. Verner je proverio i ostale kamere, uvećao sliku sa one koja ga je zanimala preko celog ekrana i uključio zvuk. Začuo se Martin, koji je zamolio birače da odlože izbor predstavnika za nekoliko dana. Još im je rekao da je ovo jedan od retkih slučajeva u istoriji Veća, ali izgleda da će u ime interesa celokupne organizacije biti primorani da predlože nekog sa strane. Istvud je dodao da će jedini problem kod izbora biti to što novi kandidat neće moći da zadrži svoju anonimnost, jer će celo Veće morati da glasa i odluči o njegovom prijemu. To je bila specijalna procedura.

Verner je zadovoljno zatvorio laptop. Dakle, Martin ga nije lagao. Ovaj deo je završen. Ostaje samo da održi obećanje. Mora lično da se pobrine kako bi ubrzao celu proceduru.

GLAVA 77

„Niste videli ko je počinio te zločine?“, upita Ledvina koji je već znao odgovor.

Čarls odmahnu glavom. Ledvina ga je dugo gledao, pa se okrenuo ka dosijeu iz kog je izvukao fotografije. Uzeo je poslednju. Dvoumio se, prebacujući se s jedne noge na drugu.

„Ne znate šta se dogodilo u vozu?“

„Video sam nosače kako se šetaju tamo-amo, nekoliko leševa pokrivenih čaršavom. Ostatak...“

„Ubicu smo pronašli mrtvog u jednom kanalu. Ubijen je s leđa, s veoma male udaljenosti. Pored njegove krvi otkrili smo delove odeće i tragove krvi jednog od ono troje ubijenih u vozu. Želite li da vidite fotografije? Možda ćete ih prepoznati.“

„Ne, hvala“, odgovori Čarls, napravivši pauzu. Hteo je da izbegne ove fotografije. U poslednjih nekoliko dana video je više leševa nego u čitavom životu. Komandir je odmah shvatio Bejkerovo oklevanje. Odlučio je da ga ne pritiska. Nije verovao da bi profesor emeritus bio sposoban da izvrši ubistvo na tako surov način. Približio mu se sa fotografijom u rukama i pružio mu je. Čarls ju je uzeo i video kuću koja je predstavljala improvizovano sedište policije odakle su pobegli, tačnije odakle su bili oslobođeni on i Krista. Na zidu se oslikavala tanka i oštra senka sa ogromnim kandžama i metalnim zubima.

„U pitanju je obrađena fotografija“, reče Čarls. „Nijedna prava senka...“

„Ne izgleda tako“, prekide ga komandir. „Znam. Problem je u tome što nije uopšte obrađena. Prebačena je *tale quale*[9] sa telefona sina šefa policije koji je još u bolnici, u stanju šoka.“

„Onda je neko odnekud projektovao sliku tog stvorenja. U pitanju je farsa.“

„Na fotografiji se ne vidi niko u okolini. Opažate šta je zanimljivo na njoj, zar ne?“

Čarls je ćuteći gledao fotografiju. Znao je šta sledi.

„Nedostaje izvor svetlosti, a on je očigledno ovo ovde“, precizirao je Ledvina dok je markerom obeležavao sijalicu na ulici. „Ako bi neko projektovao senku, onda bi, šta god da je ovo ovde, neka vrsta životinje, moralo biti između izvora svetlosti i zida.“

„Vi ozbiljno smatrate da imamo posla s vampirom? Preciznije, sa senkom jednog vampira? Ali sa vampirima to nije slučaj. Koliko ja znam, oni nemaju senku.“

„Zaista, tako se verovalo do sada.“

„Želite da kažete kako se svet okrenuo naglavačke i da od vampira koji ne proizvodi senku, što je logično i opravdano, budući da u pričama on nije živa osoba, već neka vrsta duha, sada imamo i senku ali nemamo vampira. Stvarno nema previše smisla.“

Ledvina se zamislio. Nije znao šta da kaže. Da li da ide dalje? Bio je ubeđen da Bejker zna mnogo više, pa je odlučio da ga isprovocira onako kako je znao da će biti efikasno sa zvezdama poput ovog profesora i udario pravo u centar.

„Pročitao sam vaše knjige, samo da znate. Evidentno je da nemate ni najmanju sklonost ka paranormalnom. Hladni ste kao zmija.“

Čarlsu se nije dopalo ovakvo poređenje. Uhvatila ga je jeza. Ledvini nije promakla Čarlsova reakcija.

„Varate se.“

„Izvinite zbog ovog neodgovarajućeg poređenja. Želim da kažem da se ponašate suprotno od fenomena koje proučavate.“

„Za kritičko rasuđivanje potrebno je distancirati se. Siguran sam da iz iskustva znate da,

---

[9] Lat.: Nepromenjena, takva kakva jeste. (Prim. prev.)

ako ste u nekom slučaju privrženi nekom, ne možete biti objektivni u proceni njegovog rada.“

„U pravu ste. Ne tretiram ni izvore ni osumnjičene sa takvim suverenim ismevanjem koje vas karakteriše. U nekoliko vaših knjiga mogu se naći poglavlja posvećena ovom fenomenu. Ironični ste, ismevate one koji veruju u takve pojave. Nazivate ih sujevernim. U najboljem slučaju govorite o manipulaciji i ispiranju mozga. Ne razumem kako vaš subjektivizam predstavlja kritičku distancu. Zar ona ne treba da bude objektivna? Na to sam mislio kad sam rekao da ste hladni.“

„Mi smo subjekti, dakle subjektivni smo. Samo objekti mogu biti objektivni. Ljudski pogledi uslovljeni su njihovim obrazovanjem, načinom na koji su naviknuti da razmišljaju, a naročito iskustvom koje su stekli tokom vremena ili načinom na koji su prihvatili ta iskustva. To ne umanjuje ozbiljnost mog istraživačkog rada i ne dozvoljavam nikome da dovodi u pitanje moj rad. Nemam ništa protiv da mi se osporavaju zaključci, ali elegantno i argumentovano. Postoji nekoliko striktnih pravila polemike koje vi verovatno ne znate ili ih ne poštujete. A ovo što radite jeste apsolutni tabu za svaku vrstu civilizovane konverzacije, bilo da je ona kontradiktorna ili ne. U komunikaciji to se zove argument ad hominem, dakle napad na osobu. I pitam vas ozbiljno još koliko treba da trpim ovako nešto? Priznajem, bez ikakvog okolišanja, da su me ona brutalna ubistva veoma potresla. Imate malu vlast nada mnom, njome me ucenjujete, ali me sprečavate da reagujem onako kao što očekuje onaj koji me ucenjuje. Dakle, ukoliko želite da razgovaramo otvoreno, molim vas da budemo malo civilizovaniji. U suprotnom, ustajem i idem. Nemate zbog čega da me uhapsite.“

U prostoriji se osećala napetost koja je rasla sa svakom sekundom. Njih dvojica su izgledali kao dva petla koja su se isprsila i spremila da nasrnu jedan na drugog. Ledvina je razmišljao šta bi mu bilo pametnije da učini – da drži Čarlsa ovako besnog ili da ga pusti da se smiri. Kako nije imao nekog od kolega pored sebe, morao je igrati obe uloge, dobrog i lošeg policajca. U većini slučajeva tačno je znao kako da dozira svoje ponašanje. U tom momentu više nije bio toliko siguran. Čarls je svakako bio najnepredvidljivija osoba koju je ikad ispitivao. Približio mu se i privukao tabure toliko blizu da su im se kolena dodirivala.

„Moja obaveza je da rešim ovaj strašan zločin. I učiniću to što brže i što diskretnije. Šest mrtvih tokom jedne noći. Ne sećam se da se nešto tako desilo u onom selu još od ruske invazije. Tokom moje celokupne karijere nikada se nije desilo da nisam uspeo da rešim neki slučaj. A bilo ih je na stotine.“

Rekao je to i ustao. Napravio je dva koraka, pa ponovo seo. Nagnuo se i uneo profesoru u lice toliko da je Čarls mogao da oseti njegov dah. Prosiktao je:

„Rešiću i ovaj slučaj. Po svaku cenu, i niko me neće zaustaviti.“

Povukao se nazad i nastavio:

„Kako god, vaše prisustvo zabeleženo je u pet od šest zločina. Ne verujem da ste vi počinilac, ali za sada sve ukazuje da imate neku vezu sa njima. Vi i gospođa iz Interpola. Nisam ubeđen u to da mislite da ćemo vas ostaviti na miru. Što mi pre kažete sve što znate, to će se pre svako od nas vratiti svom poslu.“

Čarls nije ništa odgovorio. Znao je da je Ledvina u pravu. Nije mu se dopalo njegovo ponašanje. Pomislio je da bi mogao što pre da se otarasi komandira ako bi bio otvoren za saradnju. Na kraju krajeva, neće još dugo ostati u ovoj zemlji.

„U redu. Pitajte me.“

Čarlsa je prekinuo zvuk telefona koji je zvonio u džepu. Bio je to Ros. Dok se razmišljao da li da se javi ili ne, krupni komandir je ustao i dao mu znak da je u redu i da u svakom slučaju mora otići do toaleta. Čarls je ponovo bio zapanjen prijatnim ponašanjem policajca i sve više počinjao da sumnja na manično-depresivni sindrom s obzirom na nagle i česte promene ponašanja njegovog

sagovornika. Kada je krenuo da se javi, telefon je prestao da zvoni. Na trenutak je hteo da pozove Rosa, ali pomisli kako ima dovoljno vremena da na bolji način iskoristi komandirovo odsustvo i istraži ovaj Kabinet kurioziteta.

GLAVA 78

Ostavši sam, Čarls poče da šeta po prostoriji kako bi se bolje upoznao sa komandirovim Kabinetom kurioziteta. Približio se ulazu i skoro se sapleo o nešto što je ličilo na guštera sa dva repa, čija je osnova, načinjena od dva ukrštena drvena štapića, delovala uništeno. U pravcu ormana koji je zauzimao celu istočnu stranu prostorije, Čarls ugleda aparaturu za proizvodnju zlata od žive. Različite vrste tegli, zbog čega je ovo mesto izgledalo kao hemijska laboratorija na fakultetu, bile su ispunjene različitim obojenim tečnostima. Na podu beše trag neke ljubičaste tečnosti koji nije delovao tako staro, pa se Bejker zapita da li Ledvina pokušava da proizvodi neke nedozvoljene supstance u ovoj maloj laboratoriji. Iza, jedna pored druge stajale su dve lobanje sa natpisima. Ispred prve je pisalo „Lobanja Svetog Jovana Nepomuka sa 10 godina“, ispred druge, koja je bila nešto veća, „Lobanja svetog Jovana Nepomuka sa 16 godina“. Bilo je još jedno slobodno mesto sa natpisom „Lobanja svetog Jovana Nepomuka sa 46 godina“. Nažalost, ova lobanja je nedostajala. „Moguće je da ju je neko ukrao“, pomisli Čarls.

Niže, s leve i desne strane, rafovi su bili ispunjeni desetinama a možda i stotinama nabacanih predmeta. Od starih časovnika i čudnih mehanizama za koje Čarls nije znao čemu služe, do svih vrsta kocaka i zodijačkih sfera i desetina vrsta tarot karti. Tu se našao i ogrtač viteza Kristijana Rozenkrojca. Ispod nekih bile su izlepljene ceduljice koje su olakšavale prepoznavanje. Tamo se mogao naći sekstant Kristifora Kolumba, Vercigentoriksov šlem i verige kojima je bio vezan u kavezu kojim su ga Rimljani proveli kroz Rim. Video je ekser sa Svetog krsta, komad Berlinskog zida, bodež na kojem je pisalo da je njime Gotfrid Bujonski žrtvovao prvu svinju nakon osvajanja Jerusalima, gvozdena maska i ključ ćelije Monte Krista. Naravno, komad koplja kojim je proboden Isus, kavezi sa prepariranim pticama, životinje različitih vrsta, neke su čak bile u teglama sa formalinom i mali dildo od slonove kosti na kome je pisalo da je pripadao Kleopatri, vladarki Egipta. Još je video komad kamena na kome je pisalo da je sa zida utvrđenja Monsegir i lulu koja je pripadala Kafki, iako ovaj slavni pisac nije bio pušač.

Što se više upoznavao sa ovom neverovatnom prostorijom koja je prevazilazila sve što je ikada video, Čarlsu je počelo da raste raspoloženje. Naročito što je ovo bio živ relikvijar, u kontinuiranom razvoju. U jednom kovčegu bilo je na desetine predmeta koje je trebalo izvući, postaviti na policu i označiti. Preturao je i izvukao kutiju na kojoj je pisalo da se unutra nalazi metak kojim je ubijen nadvojvoda Franc Ferdinand u Sarajevu.

Predmet koji mu je privukao najveću pažnju bio je zabačen u zadnjem delu biblioteke. Mala statua đavola u gaćama od hermelina, kao u knjizi *Codex Gigax*. Čarls se pitao je li moguće da postoji ikakva veza između svega što se desilo ovih dana i Ledvine, ali pomisli da bi se ovakve figure mogle prodavati u suvenirnicama kao glavna atrakcija koju je istorija Praga, bogata misterijama i legendama, mogla da ponudi.

Čarlsu se učini da čuje Ledvinin glas negde daleko iz hodnika, pa je odlučio da napusti Kabinet kurioziteta i posveti se biblioteci. Želeo je da pogleda gornje spratove. Prešao je preko sobe, zaobišao fotelju gde je prethodno sedeo, povukao merdevine koje su lagano klizile po metalnoj šini i popeo se.

Prva knjiga koju je spazio beše delo benediktinskog teologa Dom Kalmeta pod nazivom *Traité sur les apparitions des esprits et sur les vampires,* izdata 1746. Pitao se šta li se sve nalazi ovde. Stojeći na merdevinama, jednom rukom se privlačio i tako duž šine šetao po biblioteci kao dete na rolšuama u luna-parku. S vremena na vreme bi se zaustavio, pročitao poleđinu neke knjige, izvukao neku kako bi je prelistao, pa je nakon toga vratio na mesto i prešao na sledeću. Pronašao je delo matematičara Adolfa de Asjea, *Posthumno čovečanstvo,* izdato u Bordou 1887, u kome se

raspravlja o astralnom telu vampira, zatim neizostavnu knjigu teozofa Helene Blavatski *Otkrivena Izida,* osnovu svih okultnih zabluda sa kraja XX veka, gomilu knjiga o Alisteru Krouliju, osnivaču moderne magije, članu organizacije Zlatna zora koja funkcioniše i danas, osnivaču psihičkog vampirizma i duhovnom ocu veštičjeg pokreta poznatog pod imenom Vika. Brzo je prelistao dela ovih okultista i prešao na druga. Pronašao je knjigu iz 1616, *Apologia compendiaria Fraternitatis de Rosea Cruce,* a zatim i *Tractatus Apologeticus Integritatem Societatis de Rosea Cruce defendens* iz 1617. Autor obe knjige bio je Robert Flad, lekar sa Oksforda, veliki alhemičar i kabalista. Naišao je i na delo Majkla Majera *Arcana arcanissima* iz 1616. Autor ove knjige bio je poreklom iz Češke i za njega se smatra da je doneo rozenkrojcersko učenje u Englesku.

Kada je ugledao ogroman predmet u dva toma, spustio se jedan stepenik. Prepoznao je delo Italijana Đovanija Batiste dela Porte, Magiae naturalis sive de miraculis rerum naturalium izdato 1589. Autor je bio slavni naučnik tog perioda, osnivač Tajne akademije u Napulju, veliki čarobnjak, učenjak i alhemičar. Još je pronašao knjigu o hermetizmu Džona Vebstera izdatu 1654, pod imenom Academiarum examen i čuvenu Cheiragogia heliana. Među ovim knjigama našlo se i delo Geo. Thor. Astromagusa iz 1659. pod naslovom A manuduction to the philosopher's magicai gold: out of which profound, and subtile discourse; two of the particular tinctures, that of Saturn and Jupiter conflate; and of Jupiter single, are recommended as short and profitable works, by the restorer of it to the light. To which is added; Antron Mitras; Zoroasters cave: or, An intellectual echo, &c. Together with the famous Catholic epistle of John Pontanus upon the minerall fire.

Čarlsu se skoro zavrtelo u glavi. Stare knjige i to veoma retke i vredne. Pitao se zna li Ledvina latinski i čita li bilo šta od svega što je ovde. Nije znao da li da ga pita, iz straha da ga ne iznervira. Umorio se šetajući kroz biblioteku ovim improvizovanim prevoznim sredstvom i sišao niz merdevine. Pogled mu privuče polica na zapadnom zidu, na kojoj je, za razliku od ostatka biblioteke, bilo mnoštvo razbacanih knjiga. Delovalo je kao da ih je Ledvina nedavno proučavao, te je Bejker poželeo da vidi koja je tematika u pitanju. Uzevši prvu koja mu je bila nadohvat ruke, prepoznao je najpoznatiji udžbenik iz doba inkvizicije, *Malleus Maleficarum,* koji je napisao Hajnrih Kramer, a ponekad se kao autor pominjao i Jakov Šprenger, izdata 1487. Ova knjiga bila je zlo sama po sebi. U prvom delu čitaoci su se mogli upoznati sa definicijom veštičarenja i onih koji ga upražnjavaju. U nastavku, knjiga je postajala istinski udžbenik za lov na veštice: od toga ko su, kako ih prepoznati, kako ih treba uhvatiti i desetine stranica posvećenih načinima mučenja radi priznavanja, i na kraju su davani saveti kako pravilno uništiti onog ko se bavi veštičarenjem. Knjiga je doživela neverovatan uspeh u tom periodu, a najviše zahvaljujući pojavi štamparije. Preko četrdeset izdanja štampano je za manje od sto godina. Treba napomenuti da je Crkva osuđivala ovu knjigu tri godine nakon njenog prvog pojavljivanja. Sledeća knjiga koju je neko nedavno listao pripadala je Johanu Viru, *De Praestigiis Daemonum, Et Incantationibus Ac Veneficiis Libri Sex, Aucti Et Recogniti,* koja govori o pojavi veštica i različitih tipova đavola koji po rečima autora predstavljaju pravu opasnost. Zatim knjiga sudije Martina del Rija *Disquisitionum magicarum libri sex* iz 1599, jedna od najprodavanijih knjiga tog perioda, takođe udžbenik za procenjivanje veštica.

Ostavio je po strani knjigu o veštičarenju i okrenuo se drugoj gomili, koja je delovala zanimljivije. Prepoznao je većinu. Kako je jedan propali policajac skoro pred penzijom došao do ovoliko retkih knjiga u originalu koje bi svaka svetska biblioteka poželela da ima? Čarls nije mogao da pronađe zadovoljavajući odgovor. Prepoznao je knjigu Fransoa Rišara *Relation de ce qui s'est passé de plus remarquable ŕ Sant-Erini isle de l'Archipel, depuis l'etablissement des Pčres de la Compagnie de Iesus en icelle,* jednu od prvih koja se bavila proučavanjem vukodlaka, navodnih predaka vampira nastanjenih u Grčkoj na početku XIII veka. Zatim je tu bila knjiga koju je napisao

Leon Alači, doktor i magistar filozofije i teologije, *De templis Graecorum recentioribus, ad Joannem Morinum; de narthece ecclesiae veteris, ad Gasparem de Simeonibus; nec non de Graecorum hodie quorundam opinationibus, ad Paullum Zacchiam,* objavljena 1650. Knjiga koju je napisao slavni stručnjak zvanične medicine Paolo Zakija naširoko raspravlja o sumnjama i verovanjima grčkog naroda u srednjem veku. Video je i tom Valtera Mapa, *De nugis curialium* sa kraja XI veka, istinsku raspravu o poreklu različitih tipova vampira. Obimno su opisane karakteristike mrtvih koji ustaju iz groba i njihove avanture. Baš kada je pomislio da nedostaje *Historia rerum aglicarum* Vilijama od Njuburga iz istog perioda, ugledao ju je na dnu gomile. Pogled su mu privukla još tri naslova: *De Occulta Philosophia Libri Tres,* iz 1551; *Dissertations sur les apparitions des anges, des démons et des esprits, et sur les revenans et vampires de Hongrie, de Bohéme, de Moravie et de Silésie,* iz 1746, i slavno delo Žana de Tavanoa iz 1664, *Relation d'un voyage fait au Levant dans laquelle il est curieusement traité des estats sujets au Grand Seigneur, des Moeurs, Religions, Forces, Gouvernemens, Politiques, Langues &coustumes des Habitants de e Grand Empire. Et des singularitez particuličres de l'Archipel, Constantinople, Terre-Sainte, Égypte, pyramides, mumies, déserts d'Arabie, la Meque: Et de plusieurs autres lieux de l'Asie et de l'Affrique, remarquez depuis peu &non encore décrits... ŕ present. Outre les choses mémorables arrivées au dernier sičge de Bagdet, les cérémonies faites aux réceptions des ambassadeurs du Mogol: Et l'entretien de l'autheur avec celuy du Pretejan, oů il est parlé des sources du Nil.* Začuo je glas komandira na vratima. Požurio je da se vrati na svoje mesto. Ledvina ga je zatekao kako ispija kafu sa tabakerom u rukama i pogledom ga pita da li je dozvoljeno pušenje.

Kao što se očekivalo, komandir nije imao ništa protiv.

GLAVA 79

„Šta mislite o mojoj biblioteci? Da li je dovoljno zanimljiva?“, upita Ledvina smešeći se.

Čarls se pitao da li su u ovoj ogromnoj prostoriji bile skrivene i kamere za nadzor i da li je ljubazan izlazak komandira bio samo izgovor češkog policajca kako bi mogao da ga nadgleda sa nekog monitora. Činilo mu se da takvo ponašanje ne dolikuje komandirovom karakteru, ali ipak nije bio siguran. Ledvina je predosetio o čemu Čarls razmišlja i nastavio:

„Neko poput vas jednostavno ne može da odoli iskušenju da makar samo ovlaš baci pogled. Znam i sam da je ova biblioteka zaista impresivna. Pored toga, razbacane su knjige o vampirima koje sam proučavao baš ovog jutra. Ono što za druge ljude predstavlja haos, za mene je način funkcionisanja. Verujte mi, u svoj ovoj gomili, u ovom brdu papira, dosijea i kojekakvih dokumenata, tačno znam gde se šta nalazi. Dakle?“

Čarls je bio zadovoljan komandirovim odgovorom. Zaboravio je postavljeno pitanje. Slegnuo je ramenima kao da hoće da kaže: „Šta dakle?“

„Pitao sam vas da li vam se dopada moja biblioteka“, dodade Ledvina. „Pročitali ste sve ove knjige?“, upita Čarls kako bi izbegao konkretan odgovor.

„Ne, moja strast nije čitanje i, iako vam delujem kao luđak, nemam nikakvih naklonosti ka okultizmu. Ja sam solarno, pozitivno i optimistično biće. Ja sam poput lovačkog psa, još od rođenja. To radim. U tome sam dobar. Ubeđen sam da sam prokleto dobar policajac sa izvanrednim osećajem i toliko neobičnom intuicijom koju mi je podarila majka priroda da se u policijskim krugovima šuška da sam neka vrsta medijuma. Ono što ne znaju i ne shvataju glupi idioti jeste to da veoma savesno pristupam poslu i isto ga tako i obavljam. I ako sada treba da se informišem o vampirima, učiniću to veoma ozbiljno. Mislim da, što se pristupa poslu tiče, imamo dosta sličnosti.“

Čarlsu nije uopšte delovalo da ima ikakvih sličnosti između njega i ovog ogromnog policajca u ulozi polunaučnika.

„Želim da vam udelim jedan kompliment“, nastavi Ledvina. „Iako početak može da deluje kao uvreda. Bez obzira na ishitreno i impulsivno ponašanje, na napetu atmosferu, voleo bih da me saslušate do kraja.“

Čarls je otresao pepeo sa cigarete i ljubazno se osmehnuo.

„Nedavno ste u jednom intervjuu za češku televiziju dali veoma zanimljivu izjavu. Nakon što ste elegantno izbegli odgovore na glupa pitanja novinara, poput ’Kako ste došli do te ideje?’ i ’Koje biste tri knjige poneli sa sobom na pusto ostrvo?’, rekli ste da su dva vaša omiljena istorijska lika Diogen i Volt Dizni. Ovaj odgovor šokirao je mnoge. Onda ste rekli da cinični Diogen predstavlja drski duh koji definiše slobodu, dok Dizni redefiniše dečji univerzum.“

„To sam ja izjavio?“, upita pomalo ponosno Čarls. „Dobro je. Znači da sam dosledan.“

„Možda će vas šokirati ono što ću vam ispričati. Znate, pitao sam se ko je ta ličnost koju stručnjak vašeg kova smatra najznačajnijom u celokupnoj ljudskoj istoriji. Vaša izjava me je zaista zaintrigirala i počeo sam da istražujem, trudeći se da dođem do što većeg broja informacija o tom Diogenu, koji je Aleksandru Velikom rekao da mu se skloni sa sunca. Kasnije, kada su Aleksandra Makedonskog upitali šta bi bio da nije Aleksandar, odgovorio je jednostavno, na potpuno očaravajući način: ’Diogen.’ Pomenuli ste i Diogenov odgovor na Platonov svet ideja, po kome je čovek dvonoga životinja bez perja, na šta je Diogen uzvratio time što je doneo očerupanu kokošku i izjavio: ’Evo Platonovog čoveka’ I rekli ste još nešto, na samo vama svojstven način, iznenađujućom kombinacijom uzvišenog duha i duboke analize sa dozom grubog humora koji je veoma često na granici lepog izražavanja, a to je da je Diogen bio jedina osoba kojoj su dve

najpoznatije antičke kurve pružale besplatno svoje usluge.“

Čarls ostade bez teksta. Ovo nije očekivao. Kako je ova gromada od čoveka, ovaj grizli, mogao da formira ovako složenu rečenicu, preciznu i punu kurioziteta. Možda se u Ledvini krilo mnogo više nego što je bilo moguće uočiti na prvi pogled. Izgledalo je kao da Niki umire od želje da ga još jednom iznenadi.

Začu se kucanje na vratima i pojavi se mlada sekretarica u prekratkoj suknji sa poslužavnikom u rukama. Na poslužavniku su se našle dve male čaše, dve velike za vodu, jedna flaša rakije na kojoj je bilo ispisano „Hruškovice 2010“, flaša mineralne vode i dve male kafe. Komandir ustade i dade joj znak da poslužavnik smesti na stočić ispred Čarlsa, a zatim joj odmahnu rukom da izađe. Dok se ponovo približavao profesoru i sipao piće u male čaše, reče:

„Setio sam se da vas nisam ničim poslužio. Ovo je rakija od kruške iz dvorišta mog šuraka. On ju je lično napravio. Jedno od najboljih pića koje sam ikada probao. Molim vas, nemojte me odbiti.“

Čarls pomisli kako bi mu malo alkohola dobro došlo da se opusti, te uze čašicu napunjenu do vrha. Nakon što je podigao čašu, nazdravio i kucnuo se sa Čarlsom, Ledvina iskapi rakiju u jednom gutljaju, zadovoljno mljackajući. Čarls shvati kako nije trenutak da uživa u prvoj čaši, te uradi isto što i komandir. Osetio je kao da će mu oči eksplodirati svakog trenutka, ali se potrudio da sakrije bilo koju reakciju. Zadovoljan, komandir ponovo napuni čaše želeći da ponove ritual. Pružio je ruku kako bi se kucnuo sa Čarlsom, ali profesor brzo pomeri svoju čašu, te se mali deo Ledvininog pića prosuo po podu.

„Da usporimo malo. Nisam navikao na ovu vrstu pića.“

Komandir ga pogleda pa opet iskapi čašu, nakon čega se okrenu ka svom stolu. Nagnuo se nad mnoštvom dosijea koji su bili nabacani jedan na drugi. Zatim je sa dna jedne gomile, koja se ni po čemu nije razlikovala od ostalih na stolu, izvukao dosije ne remeteći haos ostalih papira. Dosije ni po čemu nije izgledao posebno. Delovao je kao i svi ostali u onoj hrpi. Čarls pomisli kako policajac nije lagao kada je rekao da se savršeno snalazi u sopstvenom haosu.

„Šta znate o Nosferatuu?“, upita Ledvina čekajući odgovor sa dosijeom u rukama.

„To je drugo ime koje Brem Stoker koristi za Drakulu. Izgleda da ga je preuzeo od Emili Džerard, koja je mnogo godina pre Stokera izdala jedan članak na ovu temu. Mada, prva štampana verzija pojavila se mnogo ranije, 1860, u delu Hajnriha fon Vlislockog, pod naslovom *Sujeverja Rumuna.* Zašto je to važno?“

Sa dosijeom u rukama, Ledvina ga je i dalje gledao očekujući nastavak.

„Etimologija reči nije sigurna. Najnovija teorija kaže da potiče od latinske reči *non spirare,* što znači ’ne disati’, dakle definicija upokojenog. Ja sam više naklonjen pređašnjim teorijama, jednostavnijim, koje se odnose na rumunsku reč *necuratu,* a koja u rumunskom jeziku predstavlja jedan od naziva za đavola.“

Ledvina ga je i dalje nemo posmatrao. Profesor shvati da Niki u rukama drži nešto za šta veruje da je veoma važno i čeka pogodan momenat da mu ga pokaže. Komandir je izvukao papir iz koverte i pružio ga Čarlsu, koji ga je pažljivo uzeo.

„Ne razumem... Već ste mi pokazali ovo.“

„Tako dakle. I, šta je to?“

Čarls je gledao u komandira kao u luđaka. Ponovo je postao neprijatan.

„Je li ovo neka suptilna tehnika za ispitivanje? Mislim da ne funkcioniše dobro.“

Zastao je, a kako Ledvina ništa nije rekao, Bejker dodade:

„Pa ovo je fotografija čuvene senke iz seoske policijske stanice za koju ste rekli da je preuzeta iz ne znam čijeg telefona... Zapravo, kako se zove to selo?“

Ledvina nije odgovorio. Na isti misteriozan način izvukao je još jedan papir i pružio ga

Čarlsu. Čarls ponovo uze papir, znatiželjan da sazna kakvu igru igra komandir. Dugo je posmatrao hartiju.

„Izgleda kao crtež koji je nacrtan po uzoru na fotografiju od malopre. Američko pravosuđe ima običaj da crtežima zabeleži određene momente nekog procesa. Ova tehnika zove se *courtroom sketch,* ili 'skica sudnice', a njeno korišćenje počelo je suđenjem vešticama iz Sejlema. Da li je ova fotografija povezana sa vešticama?", upita Čarls.

Ledvina odmahnu glavom.

„Ovakvi crteži upotrebljavani su dok nisu postojali aparati za foto-kopiranje i kada njihova upotreba nije bila dozvoljena. Koristi se i danas, ali veoma retko. Imaju posebnu draž i sve više dobijaju umetničku notu. Tako da njihova uloga dokumenata polako nestaje."

„I ništa vam ne deluje čudno na tom crtežu?"

Čarls pažljivije pogleda papir koji je držao u rukama. Beše to crtež načinjen perom i tušem, ili crnim mastilom, koji je nacrtao neko očigledno veoma vešt u tome.

„I dalje verujem da je u pitanju kopija one fotografije. Mada, crtež izgleda staro ili je samo načinjen da odaje takav utisak."

„Tema je ista", reče Ledvina i dodade: „Ali, kao što možete da uočite, kuća koja je tu prikazana nije ista kao sa fotografije. Dakle, u pitanju je druga, slična pojava istog fenomena, da ga tako nazovemo."

Čarls se setio fotografije koju je zabeležila konobarica iz Londona, a koju mu je u vozu pokazala Krista. Nije bio iznenađen.

„Nije načinjena niti obrađena sa namerom da izgleda staro, već je zaista stara. U mom je vlasništvu više od trideset godina. Osoba od koje sam je kupio ukrala ju je iz arhiva Skotland jarda mnogo ranije."

„Slušam vas", reče Čarls želeći da izbegne momente neizvesnosti uzrokovane namernim ili slučajnim komandirovim pauzama u izlaganju.

„Crtež je načinio svedok jednog strašnog zločina koji se odigrao u noći između 30. i 31. avgusta 1888. Na slici je predstavljen ambar u Bak Rouu, koja je danas poznata pod nazivom Ulica Dervord u Vajtčapelu u Londonu. Ovaj crtež nikada nije objavljen. Garantujem da je u potpunosti autentičan."

Čarls se naježi. Bila je to prva njegova reakcija dok skepticizam ponovo nije stupio na scenu. Ledvini ni ovog puta nije promakla profesorova reakcija.

„Te je noći u ovom ambaru ubijena Meri En Nikols."

„Mislite na prvu žrtvu Džeka Trboseka?", upita Čarls.

Komandir klimnu glavom. Čarls je hteo da kaže nešto, ali ga je Ledvina preduhitrio.

„Pre nego što ponovo počnete sa vašim skeptičnim i ironičnim govorom, dozvolite mi da završim."

Izvukao je i pružio mu još jedan crtež. Na njemu se mogao razaznati zid građevine koja je podsećala na ambar, negde na polju, i ista senka.

„Ovo je drugi crtež, takođe preuzet iz arhiva engleske policije. Datira iz 1827. godine. Zgrada koju vidite poznata je pod nazivom Crveni ambar. Ovde je Mariju Marten ubio njen ljubavnik Vilijam Korder. Ista senka zabeležena je godinu dana kasnije na Korderovom pogubljenju. Kao što vidite, senka je projektovana odozgo, iznad mase, tako je i nacrtana sa visine. Ne biste je mogli videti da ste bili u masi koja je prisustvovala pogubljenju."

Čarls je ostao bez glasa. Nije znao ništa o ovim istorijskim pojavama. Crteži su izgledali autentično, onoliko koliko se on razumeo u tu materiju.

„Ovde imam pismo jednog svedoka koji opisuje pojavu iste senke u pljački poštanske kočije na putu između Pariza i Liona. Poštari su ubijeni, a novac koji je bio namenjen italijanskoj

kampanji, nestao je. To se dogodilo u aprilu 1796. U oktobru iste godine umire Katarina Velika“, reče Ledvina uručujući profesoru još jedan crtež. „Ovo je crtež koji je prikazuje na samrtničkoj postelji. Pored nje stoji princ Pavel. Vidite li šta se nazire u podzadini?“, dodade Ledvina pokazujući prstom na određeno mesto.

Ista senka. Čarls je i dalje bio bez teksta.

„Ovde imam još nekoliko crteža koji svedoče o istoj pojavi. Godine 1766, kada su krvoločni vukovi napali ljude u Ževodanu u južnom delu centralne Francuske. Ne radi se samo o zveri iz Ževodana, već o drugoj pojavi koju su zabeležila dva svedoka nakon što su izbegla napad pomenute zveri. Mislim da već znate o čemu govorim.“ Komandir izvuče još jedan crtež i, pružajući ga Čarlsu, nastavi: „Iste godine, kao što vidite da je zabeleženo ovde, ista senka je uočena i nacrtana prilikom egzekucije Žana Fransoa de la Barea. On je bio mučen i obezglavljen, a kasnije mu je telo spaljeno. Znate li šta je uradio ovaj francuski plemić?“

„Priča se da se nije slagao sa katoličkom procesijom, ali to je bio samo izgovor. Dikens ga veliča u delu *Priča o dva grada.“*

Ledvina poče da vadi papir za papirom i da ih baca na sto.

„Opisi i crteži iste pojave 1672. u Bici kod Soul Beja i iste godine kada je francuska vojska Luja XIV prešla Rajnu. Tokom 1610. nemamo crteže već samo nekoliko svedočenja o istoj pojavi prilikom ubistva Anrija IV od strane Ravajaka. U ovom slučaju pojava je zabeležena u Ulici Feronri. Iste godine imamo još jedno pojavljivanje i to na sahrani čuvenog slikara po imenu Mikelanđelo Merizi.“

„Karavađo?“, upita Čarls sve više iznenađen i ljut. „Kakve veze on ima sa ovim?“

Ledvina nastavi da vadi papire, priča i baca ih na sto. Izgledalo je kao da je u transu.

„Godine 1548, prilikom ubistva Lorenca de Medičija. Zatim 1517, za vreme lateranskog sabora, a o tome je svedočio jedan visoki crkveni zvaničnik. Konačno, iste godine na zidu crkve u Vitenbergu, baš u trenutku kada je Martin Luter na vratima crkve postavljao teološku raspravu u obliku 95 teza. Odatle potiču četiri identična svedočenja koja opisuju istu pojavu.“

„U tom slučaju, može biti da je u pitanju bila mašta zgroženih i uplašenih katoličkih sveštenika zbog pojave novog đavola koji na veoma brutalan način napada i protivi se načelima zvanične Katoličke crkve“, odgovori Čarls.

Ledvina nastavi u svom prethodnom stilu.

„U bici kod Bosvorta 1485, dvojica svedoka dali su odvojene izjave o tome da su ugledali senku baš u trenutku kada je ubijen engleski vladar Ričard III.“

Ovde se Čarls osvestio. Približio se stolu, pružio ruku ka pismu i pažljivo ga pogledao.

„Ričard III? Proveo sam mnogo godina proučavajući Rat ruža u nastojanju da odgonetnem misteriju.“

„Koju ste nazvali ’izgubljena grba’. Znam. Na kraju, ovde je foto-kopija naslovne strane jednog primerka udžbenika *Maleus Maleficarum* iz 1487.“

Čarls ugleda kako gravura senke, koju je sa svim njenim detaljima izdaleka već odlično poznavao, gospodari ispod naslova.

„Gde je original? Video sam da i vi imate jedan primerak. Je li to taj?“

Ledvina slegnu ramenima.

„Možete li mi pozajmiti nešto od svega ovog? Da pokušam da ih povežem?“

„Možda. Videćemo.“

Komandir nasu sebi još jednu čašu rakije i iskapi je u jednom gutljaju. Sipao je i Čarlsu, koji se ovog puta nije protivio ali nije uzeo čašu. Ledvina ponovo zaobiđe sto i smesti se na staru stolicu, presvučenu pohabanom kožom. Postavio mu je pitanje, kao slučajno:

„Koje godine ste rođeni?“

„1970“, odgovori Čarls.

„Imate li snimke i fotografije iz detinjstva? Iz srednje škole?“

Čarls je shvatio na šta cilja Ledvina i nasmejao se.

„Da, imam gomilu. Nisam besmrtan. Niti grof Sen Žermen. A nisam ni senka.“

Komandir promumla nešto nerazumljivo. Zatim se vrati razgovoru:

„Nakon dugog istraživanja i računanja uspeo sam da napravim računicu na osnovu godina pojavljivanja ove neobične prikaze. Po mojim proračunima, hronologija pojavljivanja je sledeća: 1458, 1517, 1548, 1610, 1672, 1766, 1796, 1828, 1888. i nakon duge pauze 2014. Frekvencija kojom se pojavljuje...“

„Jednom na 30, 31 ili 32 godine, izuzimajući duže pauze koje su veće od 30, 31 ili 32.“

„Upravo tako. Mislio sam da je završeno sa 1888. S obzirom na ono što sam sada video... Nedostaju mi tri ciklusa između Londona i sada još pet od pre.“

„Kada je zabeležena prva pojava?“

„1485.“

„Kažete da ukupno treba da bude 10 plus 8. Dakle 18?“

Ledvina klimnu glavom.

„Ipak, nijedna od žrtava nije imala tragove ugriza na vratu, zar ne?“

„Ne, nije. Ali znate da ih je makar jedna od ovogodišnjih žrtava imala.“

Čarls ga je začuđeno gledao. Znao je da ga je pogled odao.

„Dakle, do sada je ovo stvorenje, ili šta god da je, bilo samo neka vrsta posmatrača, svedoka, a onda je naprasno odlučilo da lično reaguje? Molim vas, gospodine Ledvina, mislim da nismo na ispravnom putu. I kakva veza uopšte postoji između svih ovih slučajeva?“

„Iako deluje apsurdno, rekao bih da su povezani sa vama.“

U tom momentu Čarlsov telefon ponovo se oglasi. Ovog puta je to bila Krista. Ledvina je hteo da ustane, ali mu Čarls rukom pokaza da nema potrebe.

Krista mu je rekla da je završila sve što je imala. Pitala ga je šta radi.

„Trenutno sam u društvu komandira Ledvine. Još od podneva. Ne, nije mi učinio ništa nažao.“

Nasmeja se i pogleda komandira.

„Nije mi zabio kolac u srce, niti me je ubio srebrnim metkom. Dobro. Doći ću.“

Krista mu je još rekla da će ostati u sobi i istuširati se, te da je pozove kad stigne.

GLAVA 80

Krista se vratila u hotel oko podneva i saznala da je Čarls otišao u pratnji nekog policajca. Želela je da ga pozove, ali se plašila da ne deluje znatiželjno ili previše zaštitnički nastrojeno. Pitala je recepcionera da li je Čarls na neki način bio prisiljen da krene sa policajcem. Smirila se kada joj je ovaj odgovorio da nije i da je profesor otišao veoma dobro raspoložen. Presvukla se i otišla ponovo u grad. Otišla je u sedište Interpola u Pragu, gde je razgovarala sa jednim kolegom, poslala dva imejla i ubacila pismo u poštansko sanduče. Zatim je obavila dve privatne posete u jednom delu grada sa starim kućama. Kada je završila sa posetama, Čarls se još nije javljao. Stoga je odlučila da kupi još nešto od odeće. Ušla je u jednu prodavnicu i stavila u korpu prvo što joj je bilo nadohvat ruke.

Od trenutka kada je izašla iz hotela i to oba puta, neprestano je imala osećaj da je neko prati i diše joj za vrat. Opazila je da prodavnica garderobe ima dva izlaza, pa se odlučila da izađe na onaj sa zadnje strane. Zaobišla je zgradu i izašla tačno pred čoveka sa licem boksera koji je stajao sakriven iza drveta. Približila mu se nekoliko centimetara, fiksirala ga pogledom, zatim se okrenula i otišla. Kako bokser nije znao šta da radi, pozvao je Vernera. Ovaj mu je rekao da odmah dođe u vilu, nakon čega je bacio telefon koji se posle udarca o zid raspao na komadiće.

Kada je ponovo stigla u hotel, Krista je sela na kanabe u holu i pozvala Čarlsa. On je i dalje bio sa komandirom i rekao joj je da brzo dolazi.

Honza je stajao ispred zgrade Specijalnog odeljenja, bez ikakve želje da uđe u kancelariju. Iznenada, nešto mu privuče pogled na trotoaru preko puta. Trojica visokih i narogušenih mladića obučeni u pank stilu sa širokanama obojenim u ljubičasto, zeleno i žuto, sa minđušama u nosu, u kožnoj garderobi i sa martinkama na nogama, približiše se plavuši koja je jela sladoled naslonjena na motor. Izašavši iz obližnje birtije, primicali su joj se formirajući krug. Dobacivali su nepristojno gestikulirajući i dirali motor. Krug se lagano sužavao i počeli su da napadaju plavušu. Uzeli su joj kacigu i počeli da se dobacuju.

Honza je proverio da li mu je pištolj i dalje ispod jakne. Ostao je zapanjen ne stigavši da pređe na trotoar sa druge strane. Video je jednog napadača kako ide unazad, pokušavajući da održi ravnotežu, a zatim pada na asfalt. Plavuša se okrenula oko svoje ose i, udarivši nogom u grudi drugog napadača, odbacila ga nasred ulice. Automobil koji je u tom trenutku prolazio beše primoran da naglo i glasno zakoči, ali nije uspeo da ga zaobiđe i udario je mladića branikom. Treći je iz pojasa izvukao skakavac i pošao ka plavuši. Beata nije ustuknula, već ga je uhvatila za ruku i uvrnula je na njegovim leđima. Drugom rukom smrskala mu je minđušu na usnama. Mladić je urlao od bolova. Žena podiže kacigu i njome udari napadača u uvo, nakon čega se i on srušio na zemlju.

Honza ubrza korak i, baš kada je stigao do bojnog polja, motor zagrme i silovito nestade, ostavljajući za sobom ogroman oblak prašine. Honza ostade zbunjen na mestu gde je do pre nekoliko sekundi stajao motor i s pištoljem u rukama gledao mesto zločina. Stražar i portir zgrade Specijalnog odeljenja pobegoše glavom bez obzira. Jedan od one trojice huligana pridigao se, urlajući i pljujući krv iz usta. Približio se Honzi, koji ga je sačekao sa uperenim pištoljem.

Kada je prošla tri ulice, Beata je pozvala Vernera. Ispričala mu je šta se dogodilo i pitala da li je uspeo da sazna šta predstavlja ona zgrada u koju je ušao i u njoj i dalje boravio Čarls. Znala je da i dalje nije napustio zgradu. Signal koji je emitovao profesorov telefon još je bio na istom mestu na mapi kao i kada je ovaj ušao.

Verner je saznao da je ona zgrada bila sedište specijalne policijske jedinice koja se bavila specifičnim slučajevima, a koje je trebalo rešiti brzo, u tajnosti, na neuobičajen način, daleko od

očiju javnosti. Još je saznao od poverljivih predstavnika instituta koji su bili infiltrirani u Ministarstvu unutrašnjih poslova, da se Specijalno odeljenje bavi rešavanjem slučajeva žrtava iz voza i seoske policijske stanice, kao i ubijenim motociklistom pronađenim u kanalu. Saznao je da niko nema preveliki autoritet nad šefom ovog odeljenja, po imenu Ledvina, koji je smatran svetom kravom čeških tajnih službi. Verner se pitao: ako su odgovarajuće jedinice predale na analizu sav važan forenzički materijal prikupljen poslednjih dana u ovoj maloj evropskoj zemlji, zašto se đavola mešaju i drugi nadležni organi? Pomislio je da su verovatno svi bili okupirani regulisanjem saobraćaja. Moguće da je zbog toga Prag bio blokiran gotovo ceo dan.

Bilo bi veoma zanimljivo čuti razgovor okorelog policajca i Čarlsa. Verner se iznervirao, jer nije predvideo ovu situaciju. Pokušao je da smisli kako da uđe u elektronski sistem Specijalnog odeljenja. Bio je zapanjen otkrićem da Niki Ledvina nije imao ni kompjuter ni mobilni telefon. Kako ovom neobičnom policajcu starog kova nije bilo moguće ući u trag pomoću modernih tehnologija, odluči da od narednog dana zaduži Beatu da neprekidno nadzire Ledvinu. A od sutra će se za profesorovo praćenje Verner pobrinuti lično.

GLAVA 81

„Vreme je da krenem. U sedam imam važan sastanak i moram se spremiti.“

„Imate još vremena“, reče Ledvina.

„Nisam baš siguran. Kad pomislim na onaj saobraćaj. Naročito u ovom periodu.“

„Ne brinite. Odvešćemo vas mi. Kolima, sa uključenom rotacijom.“

Kada je izgovorio ovo, Ledvina poče da maše rukom iznad glave, oponašajući sirenu. Napućio je usne i ispuštao zvuke ritmično otvarajući i zatvarajući oči. Čarls je ponovo popustio. Razgovor je postao veoma interesantan. Profesorov pogled na ceo fenomen o kome su diskutovali poče da se menja. Ako su istorijska svedočenja i crteži bili stvarni, onda su bile stvarne i fotografije koje je nedavno video. One iz Londona i sela bez imena.

U komandirovoj kancelariji zavlada tišina. Bilo je toliko tiho da se činilo kako se mogu čuti sopstvene misli. Čarls je konačno ispio rakiju, ali polako, u malim gutljajima sa povremenim pauzama. Zapalio je i poslednju cigaretu koju je imao kod sebe. Ne govoreći ništa, komandir otvori prozor i podiže roletne. Blagi i osvežavajući vazduh ispuni prostoriju. Iako je prošla sredina juna, omorina se još nije osećala, a vazduh je bio veoma prijatan, gotovo prolećni.

„Šta mislite o ovoj senci?“, upita Čarls. „Mislite li da je vampir?“

Ledvina nije bio siguran kako da mu odgovori.

„Učestalost pojavljivanja senke otprilike je na trideset godina. Sa statističke tačke gledišta, u pitanju je jedna generacija. Zašto se od 1485. senka pojavljuje u svakoj generaciji? Izgleda da predstavlja nepogrešivu pojavu zla, koje ne samo da ne nestaje već postaje konstanta i svakim ponovnim pojavljivanjem njena monstruoznost raste. Gde god da se pojavi, smrt je prisutna. I to veoma nasilna, u najvećem broju slučajeva.“

„Imate li neki konkretniji odgovor?“

„Vi i vaša konkretnost. Senka izgleda baš kao vampirska.“

„Ali zaključili smo da vampir nema senku.“

„Moguće je da imamo posla sa posebnom vrstom vampira. Kako god, slučajnost sa narodnim opisima je prevelika. A kako ne postoji drugo objašnjenje... Verujem da ću biti bliži otkrivanju misterije ako pomoću ovih dokaza uspem da shvatim šta je s tim godinama koje nedostaju u periodu pojavljivanja. Ne možete mi reći ništa više? Niste ništa videli one noći?“

„Rekao sam vam sve što znam.“

„Siguran sam da niste. Isto kao što sam siguran da ste bar jednom videli to stvorenje. Ne znam gde i kako, ali intuicija me nikad ne vara. Isto kao što verujem da je ta senka nekako povezana sa vama. Ako je istina ono što ste mi ispričali, izgleda da vas je oslobodila iz zatvora.“

„Zapravo iz ćelije, gde su nas neopravdano smestili“, reče profesor da bi skrenuo sa teme, pa dodade: „Samo da znate, vaša primedba, ona koja se odnosi na narodne opise, potpuno je pogrešna. Naša predstava o vampirima nema mnogo veze sa istorijskim događajima. Tu sliku je u potpunosti stvorila književnost. I film.“

„Kako?“

„Ako mi dozvolite.“

Ledvina klimnu glavom.

„Vampir, onakav kakav je nama poznat, prestavlja vitkog sredovečnog muškarca, između 35 i 50 godina, nešto višeg rasta, aristokratskog porekla, sa prstenom najednom od dugih elegantnih prstiju, sa dugačkim i oštrim noktima, ponekad čak i sa špicastim ušima, i to zahvaljujući životinjskoj figuri kojom je inspirisan njegov izgled. Ima tanke crvene usne i bled je u licu, logično, zato što je živi pokojnik. Oči mu sjaje, što je u kontrastu sa izgledom njegovog lica.

Zapravo, izgleda kao neki glumac iz XVIII i XIX veka. Glumci tog perioda šminkali su se na ovaj način, stavljali su mnogo pudera na lice i naglašavali usne. Ponekad na leđima nosi i ogrtač koji vrši funkciju krila. Spava u sarkofagu ili kovčegu. Izlazi noću, jer mu šteti dnevna svetlost. Ponekad ga sunce može ubiti."

„Od Stokera znamo da mu dnevna svetlost ne može nauditi. Jedino što mu se može desiti pri izlaganju dnevnoj svetlosti jeste da izgubi moći. Tako da vampir može biti samo noću."

„Tačno. Njegova hrana isključivo je krv. Mada ponekad može biti i kao nutritivni dodatak. Od ostalih namirnica preferira sveže voće. Grozi se mesa, jer dolazi iz sveta mrtvih. A jesti ovu vrstu namirnica bilo bi kao da se hrani sopstvenim mesom. Ponekad ima dugu, crnu kosu, a nekad kratku i sedu. Prezire samoću, osim u sopstvenom kovčegu. Zato ima potrebu za društvom ostalih vampira. Naročito žena. Kako je na početku svake priče usamljen, što je veoma glupo pretpostavljajući da mu je i pre početka priče bilo potrebno društvo, primoran je da stvori svoju družinu. Zbog toga ujeda za vrat one koje izabere da ga slede ili bolje rečeno da ga služe, jer je on diktator, apsolutni gospodar. Na vratu svake žrtve ostavlja male ali duboke tragove ugriza. Isisava im krv, ali ne svu, da bi se žrtve kasnije, nakon velike patnje, pretvorile u vampire. Njegova opsesija je da nastani ceo svet stvorenjima poput njega, čiji će on biti apsolutni vladar, budući da je princ tame, odnosno đavo. Vidite zašto sam želeo da vam ispričam sve ovo. Samo kao anegdotu i da znate da sam se jednom zabavio i matematički dokazao da je postojanje vampira jednostavno nemoguće."

„Matematički? Kako?"

„Pa, napravio sam prostu računicu. Pošao sam od premise da vampir ima potrebu za hranom. Pretpostavimo na dnevnom nivou. Da ne preterujem i da ne polazim od sebe, recimo da se hrani jednom u tri dana. I ima jednu žrtvu u ovom intervalu. Znamo da se čovek koga vampir ujede pretvara u vampira. Što nas dovodi do zaključka da ćemo nakon tri dana imati još jednog vampira. Sada imamo dvoje gladnih koje treba nahraniti. Na osnovu toga, nakon devet dana imaćemo osam vampira. Ako želimo da saznamo koliko je vremena potrebno da svi ljudi na ovoj planeti postanu vampiri, koristićemo sledeću formulu: 2 na x. Ako broj dana označimo sa z, da bismo stigli do onih osam milijardi stanovnika koliko broji naša planeta, računica ostaje ista, ali će x biti varijabla od z (z nam predstavlja broj dana). Dakle, imamo 2 na x, gde x vrši funkciju z. Na ovaj način, za samo 84 dana, više od osam milijardi ljudi postaće vampiri. Da pretpostavimo da se vampir hrani ređe, recimo jednom u dva meseca. To znači da, ako jedan vampir pretvori čoveka u vampira jednom u 60 dana, x ćemo pomnožiti sa 60, nakon 120 dana, da napomenem imaćemo 2 na 2 vampira (dakle 2 na drugi stepen). Nakon 1.200 dana imaćemo 2 na 10 vampira (dakle 1.024) i tako dalje. Kako god, celokupnu populaciju Zemlje činiće isključivo vampiri."

„A šta ako se svaka od ujedenih žrtava ne pretvori u vampira? Već samo nekoliko, onih odabranih."

„Aha! Dakle, vampir ima potrebu samo za malom ekipom odabranih slugu? U redu. Pretpostavimo da je tako. Ipak svi oni treba da se hrane. Recimo da u tri dana ubije jednog čoveka, a ne pretvori ga u vampira. Jeste li ikada čuli za ovakve sumnjive smrti? Ako, da podsetimo, vampir ima devet sledbenika. I te smrti mogu da dosegnu 25 žrtava nedeljno, što znači 100 mesečno i 1.200 godišnje? Iz godine u godinu?"

Ledvina uzdahnu. Nikad nije posmatrao ovaj problem na ovakav način.

„Mislim da nema mesta razumu u..."

„U fikciji?", upita Čarls i dodade:

„Da prestanem?"

Ledvina odmahnu glavom. Želeo je da čuje ostatak.

„Međutim, narodni vampir nije takav. Njegova prva karakteristika je da je debeo. Pored

termina *vrykolak,* odnosno ’vukodlak’, koristi se i *timpanaios* što u prevodu znači – stomak kao bubanj. Prethode mu priče sa takozvanim *revenants* ili zombijima, kako god, mrtvima koji ustaju iz grobova. Generalno, reč je o leševima u savršenom stanju, koje nije zahvatio proces raspadanja i koji se vraćaju u svoja sela kako bi maltretirali žive. U većini slučajeva nisu imali nikakve zločinačke namere, već su plašili žive. Zapravo, mnoge priče tvrde da su ovi zombiji provodili dosta vremena razgovarajući sa ženama ili im pomagali u kućnim poslovima, naročito noću, da bi se ujutru vratili u grob. Do sada, nikakva zla namera. Mnoge srednjovekovne priče pripovedaju o ljubavi. Odatle potiče motiv smrti. Postoji dugi niz priča o ženiku i nevesti u kojima jedno od njih dvoje umire prerano. I zbog te prerane smrti, kasnije se vraćaju svom paru.“

Vrata se najednom otvoriše i uđe Honza koji je želeo da saopšti nešto komandiru. Ledvina ga upitno pogleda. Pomoćnik razočarano odmahnu glavom, a Ledvina mu nervoznim pokretom dade znak da izađe. Nakon prisustvovanja razmeni gestova između ovo dvoje, gde nije razumeo ništa, Čarls odluči da je bolje da ne razmišlja o tome šta bi ti gestovi mogli značiti i nastavi:

„Tačno je da vampir ima probleme sa identitetom. Pre gotičke literature, apsolutno nigde nije se pominjalo da vampir ugrize nekog da bi ga pretvorio u drugog vampira. Ovakav način prenosa infekcije je nepoznat. U pitanju je živi pokojnik koji se šeta kao utvara, siše krv kao veštica i nosi ime vukodlaka. Identitet vampira u potpunosti izostaje. Slavu će mu kasnije doneti književnost.“

Ledvina je iznenađeno gledao Čarlsa. Postajao je sve zbunjeniji.

„S obzirom na to da je čudovište i mora biti ubijen, i za to imamo precizno određena pravila. Kao što smo videli, vampir s vremenom evoluira i prilagođava se novonastalim okolnostima, a samim tim postaje imun i na sunčevu svetlost. Šta onda preostaje? Svakako, čovek ga se mora osloboditi. U tom slučaju izvor inspiracije je ponovo đavo, preciznije rituali isterivanja. Jer vampir predstavlja zlo od koga ne možeš pobeći i u slučaju u kome dobro nema nikakve šanse za pobedu, što je potpuno besmisleno sa eshatološke i etičke tačke gledišta, a naročito sa narativne. Potreban je hepiend, odnosno srećan kraj.“

„Kada je izmišljen srećan kraj?“, upita naivno komandir, poput poslušnog učenika. Zbog njegove reakcije Čarls pomisli kako je izgradio prijateljski dijalog, ali će se kasnije pokazati da se profesor prevario.

„Srećan kraj postoji od samog postojanja sveta. Od kada se pripovedaju priče. Dete, kao i odrastao čovek, poseduje usađenu snažnu potrebu za nadom, koja, kao što vam je poznato, poslednja umire. Dakle, želja da se svaka priča završi na srećan način predstavlja sastavni deo svakog normalnog čoveka, jer se čitalac poistovećuje sa glavnim likom, stvara osećaj empatije sa njim, obuva njegove cipele. Kao takav, ovaj fenomen prvi put se manifestovao u antičkoj Grčkoj, a kulminirao za vreme jedne pozorišne predstave. Preciznije, u trenutku kada se u jednom amfiteatru odigravala tragedija, publika je pisca ove predstave kamenovala skoro do smrti, jer hladnokrvne ubice iz te njegove tragedije nisu na kraju predstave adekvatno kažnjene za svoj zločin. Gledaoci su bili besni. Bila im je potrebna nada. U tom trenutku dolazi do pojave koja je u naratologiji poznata pod imenom *deus ex machina,* odnosno ’bog iz mašine.’“

„Da li je to sa mašinom bila metafora?“

„Na neki način jeste. Postojala je takozvana mašinerija. Možemo reći i scenario, ustaljeni obrazac po kome se okončavala predstava. Pisci nisu želeli da im predstave budu pokvarene – moram naglasiti da su bile izuzetno krvave – i nisu želeli da prođu kao njihov prethodnik. Nisu želeli da budu kamenovani, pa su izmislili neku vrstu krana, odnosno mašine. Ta mašina je na kraju predstave unosila na scenu nekog junaka koji je na neočekivan način donosio razrešenje zapleta, čime se završavala radnja, a i sam komad. Time je na kraju objašnjeno kako bogovi kažnjavaju zločince. Licemerna savest grčkog gledaoca na taj način bila bi mirna, a pisac bi ostao živ. Tako je

mnogo puta lik iz predstave spašavan neprirodnom intervencijom. Bilo da je u pitanju književnost ili kinematografija, koristimo izraz *deus ex machina,* dakle intervencija spoljnog faktora koja se ne razvija harmonično sa celokupnom pričom. Čehov dalje razvija ovu teoriju i smatra da, ukoliko želiš da zaobiđeš ovakav fenomen, puška iz koje se puca u poslednjem činu mora biti prisutna na početku predstave, okačena na zidu. Ili obrnuto, ako je puška na zidu u prvom, iz nje se mora pucati u poslednjem činu."

Ledvina nije mogao da sakrije fasciniranost Čarlsovim izlaganjem. Nije se sećao kada je mu je neka osoba privukla toliku pažnju kao profesor. Zbog toga mu je bio još sumnjiviji.

„Od vampira se može odbraniti pomoću raspeća, ogledala, svete vodice, češnja belog luka ili još bolje vencem belog luka. On ne može ući u kuću u koju nikad nije pozvan, makar samo jednom. Ne može da izađe iz groba ukoliko je na njemu posađena ruža. Imamo sve hrišćanske simbole koje upućuju na đavola. Ko se plaši Boga? Može se reći da je Bog vampirov najveći neprijatelj. Kao što sam rekao, vampir nema odraz u ogledalu, zato što je mrtav, a samim tim nema ni senku. On se može transformisati u vuka, slepog miša, a ponekad i u žabu. Priča sa vukom povezana je sa likantropijom, što je isto onom što Amerikaci nazivaju *wearwolf.* Italijani koriste mnogo lepšu reč, *luppo mannaro,* preciznije vukodlak. Ponekad se vampir meša sa ovim, ponekad se javlja borba između vampira i vukodlaka. Na kraju, vampir može biti ubijen odsecanjem glave i popunjavanjem njegove glave šakom belog luka. Isto tako, može biti upucan isključivo srebrnim metkom. Pretpostavljam da ste time bili inspirisani kada ste želeli da ustanovite da li ću se otopiti pri kontaktu sa češnjem belog luka koji ste mi stavili u šaku prilikom našeg prvog susreta. Kasnije, glavu treba zakopati u osvećeno zemljište. Bilo bi dobro naći i zariti mu kolac u srce, zatim ga izvući i zapaliti. Da li mije nešto promaklo?"

Postiđen zbog situacije od prethodnog dana, Ledvina odgovori jedva čujnim glasom.

„Ne verujem."

„A da", nasmeja se Čarls, setivši se još nečeg. „Postoji još jedna senzacionalna stvar kad smo se već dotakli ove teme. To je u stvari moj omiljeni deo o vampirima."

Ledvina se toliko uživeo u diskusiju da nije primetio da se ovog puta profesor šali s njim.

„O vampirima se još govori, da imaju manično-opsesivno ponašanje, poput nekih autističnih osoba. Znate li one ljude iz filmova koji moraju da dodirnu sve stubove pored kojih prođu ili da, ako naiđu na kockice u asfaltu, moraju proći mimo njih?"

„Da."

„E pa najfascinantnija tehnika koja se može primeniti da bi se vampiri držali što dalje podrazumeva sledeće. Staviti šaku semena ispred prozora kroz koji će vampir ući u kuću. Tako će on biti primoran da izbroji semenje. Tajna je tome da se među semenje postavi ekser na koji će se vampir ubosti i pobeći glavom bez obzira. Postoji još jedna varijanta. Postaviti na putu ribarsku mrežu. Vampir će biti primoran da razveže sve čvorove. Ako je čovek vešt u vezivanju komplikovanih čvorova, poput onih ribarskih na primer, vampir sigurno neće završiti odvezivanje do jutra. Tako ćete uspeti da pobegnete."

Ledvina ga je začuđeno posmatrao.

„Vi ne verujete u vampire?"

Čarls se pitao da li ga je ovaj češki policajac uopšte slušao i registrovao ijednu reč tokom prethodnog izlaganja. Kako je želeo da što brže okonča ovaj susret, Čarls požuri sa zaključkom.

„Sve su ovo književne karakteristike, a razvile su se mnogo pre Brema Stokera. Godine 1748. Hajnrih August Osenfelder napisao je pesmu pod nazivom 'Vampir'. Sledi beskonačni niz radova na ovu temu. Nema potrebe da analiziramo sve, jer postoje hiljade sličnih priča iz XVIII i XIX veka. Najslavnije među njima su Polidorijev *The Vampyre* i *Carmilla,* gotička horor priča čiji je autor irski pisac Džozef Šeridan le Fanu. Kao što se može primetiti, ništa novo. Brem Stoker nije

ništa izmislio, iako nije veoma jasno zašto je samo njegov roman *Drakula* postigao toliki uspeh. Pojavljivale su se različite vrste objašnjenja, da je to bila viktorijanska epoha, period proklamovanja apsolutne čednosti, da je stanovništvo bilo prestravljeno čestom pojavom sifilisa i tuberkuloze, da je naslov dobro izabran.“

„A šta vi mislite?“

„Ja sam naučnik i u nedostatku sociološke studije veoma mi je teško da izrazim mišljenje. Pretpostavljam da je mešavina svega ovog. Mada, možda je došlo do pojave nekog retkog trenutka u istoriji, kada se jedna ideja ili knjiga pojavila tačno u momentu kada se za njom ukazala potreba. Ko zna?“

„Vi ste stručnjak za propagandu. Znate li da su finansijska ulaganja i napori promovisanja knjige u ovom periodu bili ogromni, a da iza njih stoji organizacija kojoj je Stoker pripadao?“

„Ne. Koja organizacija? Stoker je bio protestant, liberal i mišljenja da Irska ne treba da se odvoji od Britanske imperije.“

Komandir je bio oduševljen što je mogao nečim da iznenadi Čarlsa.

„Jedan moj izvor, da tako kažem, ima dokaz da je Brem Stoker bio član organizacije *Hermetic Order of the Golden Down,* odnosno Hermetičkog reda Zlatne zore. Znate li šta je to?“

„Znam. Monumentalna budalaština. Alister Krouli.“

„Krouli ga je napustio i upustio se u upražnjavanje okultnih obmana sa grupnim seksom kako sa ženama, tako i sa muškarcima.“

„Da. Govorilo se da su svi muškarci koji su učestvovali u ovim orgijama bili nakaradni, kao i da je birao najružnije žene. Bila je to neka vrsta masonerije sa titulama i ložama. Čak su neki od članova bili masoni, a neki rozenkrojceri. Apropo toga, video sam da imate ovde sve značajne tekstove rozenkrojcerskog bratstva.“

„Zbog toga sam ih i nabavio.“

„Zbog Kroulija?“

„Ne, zbog vampira.“

„Kakve veze sa tim imaju vampiri? Ne razumem.“

„Veza je Stoker. Prijatelj o kome vam govorim poseduje nekoliko pisama koje sadrže informacije i jasno ukazuju na to da je pisanje romana kao i ogromnu kampanju promovisanja knjige *Drakula* potpomoglo i finansiralo tajno okultno udruženje koje nije Hermetički red Zlatne zore. Ova organizacija bila je samo paravan, a pravi motiv je veoma dobro prikriven, ali je povezan sa uništenjem reputacije stvarne istorijske ličnosti.“

Ledvina je zastao. Nije bio siguran da li je prava prilika da nastavi dalje.

„Koga bi mogao da diskredituje jedan roman takve vrste? U kom smislu? Da li se to šalite sa mnom?“

„Kako god. Cilj je bio usaditi i proširiti strah o postojanju vampira. Operacija je polovično uspela, ali je izgleda Stoker zakasnio mnogo godina u odnosu na rok kada je delo trebalo da se pojavi. Shvatio je to veoma ozbiljno. Pisma jasno pokazuju nervozu sponzora: irski autor je neprihvatljivo dugo kasnio sa knjigom. Pretila mu je strašna odmazda.“

„Koje ta osoba?“

„Nažalost, ne znamo. Ono što znamo jeste da je povezana sa Redom zmaja.“

„Redom zmaja? Organizacijom kojoj je pripadao otac onog za koga je Stoker tvrdio da je vampir i koja je nestala pre više od petsto godina? Ozbiljni ste?“

Čarls nije znao da li da poveruje u bilo šta iz komandirove priče. Nije moguće da je slučajnost sa kojom se susretao u proteklih nekoliko dana bila tolika, a da ne postoji nikakva povezanost. Ledvina bi mogao biti veza. Na ovaj ili onaj način. Čarls se pitao da li komandir pokušava da mu pošalje neku poruku koju bi trebalo da shvati ili je u pitanju bila još jedna

sofisticirana igra u nizu misterija u koje se tako nepromišljeno upleo. I ponovo se pojavljuje ova ideja o dekredibilizaciji. Baš kao u priči o *Đavoljoj Bibliji.*

GLAVA 82

Automobil *škoda superb* jurio je velikom brzinom ka Hotelu Boskolo, ne poštujući semafore ni bilo koje druge saobraćajne znake i propise. Na zadnjem sedištu Čarls je pokušavao da sredi misli nakon neobičnog sastanka sa komandirom Ledvinom. Uspeo je da ga ubedi kako ne može više da ostane, a komandir je održao obećanje obezbedivši mu najboljeg vozača Specijalnog odeljenja i prevoz do hotela.

Nije očekivao da će saznati mnoštvo takvih informacija. Dakle, senka nije bila samo neka skorašnja šala, već je postojala duga lista svedočenja i crteža o njenom pojavljivanju u više navrata. Prvo pojavljivanje koje je pomenuo Ledvina zabeleženo je 1485, preciznije pre 529 godina. Pojava se ponovo ukazala nakon otprilike 30 godina, sa varijacijama od jedne do dve godine. Čarls je smatrao ispravnim da zaokruži prvo pojavljivanje na 528 godina, kako bi imao broj deljiv sa tri. Prošlo je 18 ciklusa od tada, a komandir je pronašao dokaze o samo 10 pojavljivanja. Komandir je još rekao da je neka javljanja pronašao samo zahvaljujući ispravnoj računici i tome što je znao šta traži. Ledvina je takođe potvrdio da interval od tri decenije može predstavljati jednu generaciju. Uprkos svom skepticizmu, Čarls je sve više bivao uveren da je Ledvina na pragu nekog otkrića. Nije znao šta bi to bilo. Ta misao nije mu davala mira.

Isto tako zabrinjavala ga je komandirova priča o načinu na koji je napisan i promovisan roman *Drakula* Brema Stokera. Ako je posredi zaista bila metoda za kaljanje nečijeg ugleda u tom periodu i imala veze sa Redom zmaja i kampanjom protiv Vlada Cepeša, tim pametnjakovićima zaista je trebalo mnogo vremena. Kao što je to slučaj sada, sa pretnjama namenjenim profesoru lično.

Stvari su se odvijale određenim tokom, ali i dalje ne dovoljno jasnim tokom da bi Čarls mogao da shvati ko ili šta se krije iza svega toga. U jedno je ipak bio siguran: za sve mora postojati logično objašnjenje. Nadao se da će u narednih nekoliko minuta moći da razjasni makar neke od nedoumica koje su ga mučile.

Automobil je stigao u hotel. Bilo je deset do sedam. Čarls je gotovo trčeći ušao u hotel i uputio se ka konferencijskim salama. U holu je bila gomila ljudi koji su verovatno okupili zbog održavanja nekog događaja. Čarls je bio primoran da se pažljivo provlači između elegantnih i dobro raspoloženih gostiju. Gužva je bila sve manja kako se približavao malim salama. Na hodniku nije bilo nikog. Ušao je u prvu salu, onu sa 24 mesta pod imenom „Travijata“. Svetla su bila isključena. Potražio je prekidač, a zatim uključio sijalice. Sve je delovalo isto kao kada je oko podneva prvi put ušao. Ponovo je sve pretražio. Pogledao je čak i ispod stola. Ništa. Izašao je ostavivši uključena svetla. Isto je učinio u drugoj sali, onoj sa 12 mesta. Ništa nije pronašao u sali „Turandot“. Stajao je na hodniku ispred ove dve sale. Minut do sedam. Iz hodnika je imao kontrolu na obe prostorije. Prošlo je sedam i stajao je tako još dvadeset minuta. Ništa se nije dogodilo. Osetio je nalet depresije. Možda je pogrešio negde? Vratio je film i ponovo razmislio o svemu. Ne može biti slučajnost. „Love singing starts at normal hours.“ Operske predstave uglavnom počinju od sedam ili osam sati. Pomislio je da je verovatno reč o osam sati. Bilo bi užasno čekati na hodniku još pola sata. Odlučio je da ode do salona za pušenje.

Bar je imao dva dela. Prvi, elegantni salon sa kožnim foteljama i kanabetima. U zadnjem delu bara beše jedan izolovan i veoma mali deo, privatni salon, prostorija koja je ličila na trezor neke banke. Nije mu se dopadao taj deo, jer je bio previše mali i skučen. Izgledao je kao dobro mesto za smišljanje zavera. Pomislio je da bi sada na tom mestu mogao da izbegne gužvu onih elegantnih gostiju koji su u tom času opsedali hotel. Ušavši u hol prepun ljudi, mnogo puta se izvinio prolazeći između njih. Na svu sreću, nije bilo gužve u foajeu, a mali salon bio je slobodan i

nije bio rezervisan. Zatražio je čašu viskija i nekoliko cigareta. Pogledao je koliko je skučen bio taj prostor. Sva sreća pa nije bio klaustrofobičan.

Mnoštvo ideja komešalo mu se po glavi. U tolikoj meri da je odlučio da u narednih pola sata ne razmišlja ni o čemu i bude strpljiv. Želeo je da pozove Kristu, ali je video propušten poziv od Rosa pa je odlučio da pozove njega.

Ros se i ovog puta istog trenutka javio. Previše brzo, kao da je svake sekunde nestrpljivo očekivao Čarlsov poziv držeći telefon u ruci.

„Šta radiš? Da li ti je to telefon prilepljen za uvo?“

„Zašto?“, upitao je Ros smešeći se.

„Pa, zato što se javljaš pre nego što zazvoni.“

„To bi bilo malo teško“, odgovori Ros i dalje se smejući, pa dodade: „Šta si uradio?“

„U kom smislu?“

„U šta si se ponovo uvalio? Čim nisi pod mojom zaštitom, odmah upadneš u kojekakve nevolje. Rekao sam ti da ne izlaziš iz okvira tvog univerziteta, da se ostaviš tih avantura i prepustiš ih drugima. U suprotnom, nezavisno od toga šta se događa, na kraju sam ti uvek potreban.“

„U kakve sam se nevolje to uvalio?“, upita Čarls.

„Nemam pojma. Ti mi kaži. Kojem normalnom čoveku treba intervencija na granici zato što je u međuvremenu ostao bez pasoša? I povrh svega, kom čoveku je potreban prijatelj koga nije video ko zna otkad, da ga zaštiti od zlih i pohlepnih ljudi koji ovog puta žele da ga uhapse i zatvore u ćeliju?“

„Da me uhapse? Šta baljezgaš?“

„Slušaj. Postoji nalog za tvoje hapšenje. Na tvoju radost, američki si državljanin i u ovakvim situacijama istočnoevropskim vlastima vezane su ruke, naročito ako se radi o ličnosti koja poput tebe ima dosta veza. Potrebno je odobrenje i naredba Ministarstva spoljnih poslova. Problem je u tome što ima sve više zahteva. Neko se plaši da mu ne izmakneš. Četiri zahteva u poslednja 24 sata.“

„Zahteva? O čemu pričaš? Ko izdaje te zahteve?“

„Neki M. Lerina.“

„Ledvina?“

„Verovatno. Napisani su ručno.“

„Ledvina želi da me uhapsi? Ali proveo sam sa njim više od pet sati pričajući!“

„Jesi li bio u policiji? Ispitivali su te?“

„Ne baš. Pozvao me je u njegovu kancelariju. Veoma neobično mesto koje treba posetiti. Iako je povremeno bilo izliva ljutnje i besa, ipak me nije uhapsio. Rekao je da je to prijateljski razgovor.“

„Sa tim komunistima najgore što može da ti se dogodi jeste ’prijateljski razgovor’.“

„Čak me je poslužio pićem.“

„Pio si nešto kod njega? Jesi li dobro? Da ti nije stavio nešto u piće?“

Čarls je ćutao, pitajući se da li je to moguće. Zatim je čuo Rosa kako se smeje.

„Pokušao sam da blokiram zahteve, ali još nisam uspeo. Program je loše urađen. Zato sam morao da blokiram sve programe. Trebaće mu vremena da otkrije i popravi. A kada ovaj opsednuti individualac shvati da mu niko ne odgovara, počeće da zove sve redom, pobuniće se i otići će lično do ministarstva i svih ostalih nadležnih organa kojima je poslao zahteve.“

„Može li dobiti odobrenje?“

„Veoma teško. Mora da ga razmotri i naša ambasada. Biće potrebni dokazi. Ali nikad se ne zna. Mogao bi ti dosađivati. Ipak, imaj na umu da ti bez odobrenja ne može ništa. Čak ni da te primora da razgovaraš sa njim. Obezbedio sam ti malo vremena.“

„Koliko?“

„Ne znam tačno. Najbolje bi bilo da nestaneš iz ove zemlje za najviše 48 sati. Cenim da si do tada siguran. Ovaj ne radi za vikend.“

„Rekao si ova zemlja. U Pragu si?“

Ros se ponovo nasmeja, ali ne odgovori na pitanje.

„Gde si odseo? U Boskolu. Moram da prekinem. Pričaćemo kasnije.“

Ros nije sačekao Čarlsov odgovor. Prekinuo je vezu.

GLAVA 83

Komandir Ledvina nervozno se šetkao po kancelariji. Beše četvrtak uveče, a iz ministarstva i dalje niko nije odgovarao. Pokušao je da dobije šefove, uključujući i one iz tajnih službi. Niko nije zvao niti se javljao na poziv. Šefovi ga nisu podržavali i nisu želeli da imaju mnogo posla sa njim, iako je rešio mnoštvo slučajeva za koje su ti isti šefovi dobili priznanja i nagrade. Plašili su se komandirovog dugačkog jezika i nekonvencionalnih metoda koje je koristio. Iako je Ledvina umirao od želje da kontaktira s njima, morao je to učiniti zvaničnim putem i nikako van radnog vremena.

Ledvina je slagao Čarlsa kada mu je rekao da odgovornost za zločine u vozu i seoskoj policijskoj stanici pripada Specijalnom odeljenju. U lancu komande vladao je potpuni haos i još nije bila doneta konačna odluka koji nadležni organ treba da se pobrine za rešavanje pomenutih zločina. Umešala se regionalna policija, ali su tajne službe i centralna policija preuzele operaciju vršenja uviđaja. Ispitali su putnike, obavili forenzičko istraživanje. Bilo je mnogo govorkanja o interministarskom timu koji je za sada preuzeo upravljanje operacijom. Sve je počelo u ponedeljak ujutru. Ministar je bio preokupiran davanjem izjava kako bi smirio stanovništvo i upravljanjem PR kampanje kako bi se iole slegla prašina oko cele te zbrke sa ubistvima. Nisu mogli ništa drugo da urade. Priča o teškim zločinima u selu morala se koliko-toliko zataškati i sakriti od medija kako ne bi pokrenula talas spekulacija i probudila zaboravljeno sujeverje.

Zapravo, Specijalno odeljenje nije dobijalo nikakve zadatke u skorije vreme. Ponekad bi neki šef policije ili zvaničnik pozvao Ledvinu, ali samo u slučajevima kada uobičajene policijske metode ne bi urodile plodom. Ledvina je zbog toga stalno morao biti na oprezu i pratiti sve što se događa. Na taj način sâm bi birao i trudio se da dobije slučajeve koji su mu se činili interesantnim.

Upravo ovaj slučaj bio je jedan od onih za koji je komandir želeo lično da se pobrine.

Ledvina nije otkrio Čarlsu celu istinu. Rekao je da mu nedostaju informacije o svim pojavama senki od 1888. do 2014. Lagao je. U proteklih trideset godina Ledvina je lično video istu senku kada je ubijen njegov otac. Počinioci ubistva nisu bili poznati. Ledvina je bio siguran da je u pitanju maslo STB-a, staljinističke bezbednosne čehoslovačke službe. Njegov otac, bivši kolega ove službe, u logoru Želiv, zajedno sa kardinalom Franištekom Tomašekom, bivšim praškim nadbiskupom, bio je jedan od vođa iz senke Praškog proleća. Nakon što je uspeo da izbegne represiju, postao je kardinalova desna ruka. Okolnosti pod kojima je ubijen ostale su nerazjašnjene. Tačno je da je njegov otac, na inicijativu kardinala, igrao veliku ulogu u istorijskoj poseti pape Jovana Pavla Drugog Pragu, povodom obeležavanja 1.100 godina od smrti Svetog Metodija. Komunističke vlasti učinile su sve što je bilo moguće kako bi spreče ovu posetu i uspele su u tome. Ledvinin otac i dvojica njegovih kolega ubijeni su na ritualni način baš na mestu gde se smatra da je sahranjen Sveti Metodije, u Velehradu, nekadašnjoj prestonici Moravske u X veku.

Ledvinin otac i njegove kolege pronađeni su ekshumirani i postavljeni u formi krsta. Na vratu svakog bila su po dva traga zuba. Kao šef policije Okruga Uhersko Hradište, Ledvina je prvi došao do mesta zločina. Kada je ušao u katedralu, video je kako se na zidu oslikava jeziva senka kakvu nikad do tada nije video. Nikom nije rekao, jer je znao da nikome ne može verovati i da će ga smatrati ludim. Od tada, njegova primarna preokupacija, njegova opsesija, bila je da shvati šta je sa tom senkom. Počeo je da traži dokaze i svedoke, bilo kakvu vrstu svedočenja o takvom postojanju, najpre u Čehoslovačkoj, a zatim i u čitavoj Evropi. Trudio se iz sve snage, onoliko koliko je to bilo moguće za vreme gvozdene zavese. Kako bi rešio misteriju, činio je sve što je smatrao korisnim samo da bi ostao na funkciji zbog korišćenja institucionalne infrastrukture, slobodnog pristupa informacijama i relativno slobodnog kretanja. Nakon Plišane revolucije, bivši učesnik Praškog

proleća postao je član Prvog slobodnog parlamenta. Prepoznao je Ledvinu i garantovao za njega. Tako je Ledvina došao do unapređenja.

Ledvinina strast prema rakiji pomogla mu je tokom prvog putovanja na Zapad. Rakija je uspela da razveže jezik jedne stare lisice u Skotland jardu. O tom agentu kružile su priče da je predstavljao hodajuće pamćenje ustanove i njenu celokupnu arhivu. Britanski agent bio je prva osoba kojoj je Ledvina ispričao priču o senci. Agent mu je obećao pomoć oko identifikacije senke, pod uslovom da mu obezbedi pozamašnu rezervu tog blaženog likera. Nekoliko dana kasnije četrdeset sanduka sa flašama rakije od šljive, kruške i kajsije stigli su na adresu engleskog agenta. Zauzvrat, Ledvina je dobio prvi crtež koji britanska policija nikad nije objavila, delom zbog straha od reakcije šire populacije, a delom zato što su smatrali da crtež prestavlja proizvod nekog poremećenog uma. Zbog toga je crtež čuvan u arhivi, u dosijeu pod nazivom „Džek Trbosek“. Ovaj dokument bio je u vlasništvu agentovog oca, lorda Ejplbija, koji je nameravao da napiše jedinstvenu knjigu u kojoj bi predstavio ovaj neobjašnjivi fenomen. Svakako bi to učinio da nije oboleo od degenerativne bolesti koja je izazvala gubitak pamćenja. Lord je zaboravio sve što mu se dogodilo nakon dvanaeste godine.

Njegov sin odrastao je pored ovog crteža. Kad god bi se setio svog oca, a to je bilo veoma često, izvadio bi crtež iz komode i posmatrao ga satima. Razmišljao je da pokuša da reši misteriju, ali bi gotovo uvek pronašao nešto pametnije da radi. Pošto je sada već bio u poodmaklim godinama i previše zainteresovan za ostale blagodeti života, agent je bio oduševljen što je pronašao nekog podjednako odlučnog da reši misteriju kao što je bio njegov otac. Sa velikom radošću uručio je Ledvini crtež. Ispričao mu je sve što je znao u vezi sa istraživanjem slučaja Džeka Trboseka koji je uzdrmao ceo svet. Ipak, omamljen ogromnim količinama pića, preispitivao je ispravnost svoje odluke i ubeđivao se da je dobro postupio. Agent je ubrzo preminuo, pijan, udavivši se u sopstvenoj povraćki.

Od tada Ledvina nije imao mira. Tragao je svuda. Naučio je latinski, starogrčki, nemački i francuski, i išao u svaku arhivu kojoj je mogao da pristupi. Osnovao je svetsku asocijaciju policijskih arhiva i izabran je za predsednika. Dugogodišnje istraživanje dovelo ga je do informacija koje je pružio Čarlsu, izuzev one povezane sa smrću njegovog oca. Ne može se reći da je izgubio svaku nadu, ali ambicija koju je imao sve više je jenjavala. Suviše vremena je prošlo, a nije došao do konkretnog otkrića. To ga je malo poljuljalo u istraživanju. Fotografija koju mu je Honza doneo uzdrmala ga je i ponovo probudila ambiciju. Više nego ikad postao je opsednut idejom da otkrije misteriju.

Nije smeo da izgubi Čarlsa. Ne bi imao ništa protiv da zatvori i muči profesora sve dok mu ne ispriča i ono što ne zna. Jedino od čega je strahovao bilo je to što bi nestanak tako ugledne i značajne ličnosti poput Bejkera sigurno povezali sa njim i na taj način bila bi uništena svaka šansa da konačno dođe do istine. Morao je da bude izuzetno pažljiv kako bi došao do svog cilja. U međuvremenu, obratio se svim državnim organima i počeo da ih bombarduje zahtevima za odobrenje da se američki profesor zadrži makar i na nekoliko dana. Zahteve je poslao čak i premijeru i predsedniku države. Zato je toliko dugo zadržao Bejkera u svojoj kancelariji, pod izgovorom da je zainteresovan za njegove teorije o vampirima i govoreći mu sve što je smatrao da bi zanimalo profesora. Očekivao je da će u međuvremenu dobiti zvanično odobrenje za privođenje profesora. Bio je nervozan i mnogo je strahovao da Bejker u međuvremenu ne napusti zemlju. U slučaju da se ovo desi, bio je odlučan da krene za njim pa makar i na kraj sveta. Njegove kolege iz Organizacije ujedinjenih arhiva radovale bi se poseti i pomogle bi mu u svakom trenutku.

GLAVA 84

Čarls je razmišljao koliko mu se život zakomplikovao u poslednjih nekoliko dana. I sve zbog tog nesrećnog mača i dedine neobjašnjive opsednutosti njim. Počeo je da se plaši. Ozbiljno je razmišljao da pozove Stejt department i potraži svoju prijateljicu koja je na funkciji državnog sekretara u ministarstvu spoljnih poslova i zatraži hitno odobrenje privremenog diplomatskog statusa i što pre napusti Evropu. Smatrao je da to neće biti problem, s obzirom na to da je odigrao ključnu ulogu u njenom dobijanju tri senatorska mandata.

Ispio je ono malo viskija što mu je ostalo u čaši, ugasio dopola popušenu cigaretu i ponovo se uputio ka one dve sale. Ne samo da se broj ljudi u holu nije smanjio već je gužva postala još veća, te se još teže probio nego malopre. Kada je došao do hodnika koji je vodio do one dve sale za konferencije, jedan čovek sa kapuljačom protrčao je pored njega i udario ga ramenom. Čarls se okrenu za njim, ali je ovaj već zamakao iza ugla i izgubio se u masi. Vrata manje sale koja je nosila ime po Pučinijevoj operi *Turandot*, ostaše poluotvorena. Čarls požuri i uđe u salu. Na stolu beše neko okruglo pakovanje koje je ličilo na one smotuljke iz kaubojskih filmova, obmotane prekrivačem i pričvršćene kanapom na krajevima i po sredini, pre nego što bi bih smešteni na sedlo konja.

Kada je spustio ruku na paket, naježio se i obuzele su ga emocije. Opipao je i osetio u unutrašnjosti nešto čvrsto i zaoštreno pri vrhu. Opipao je gornji deo i shvatio da je predmet pri vrhu masivniji. Toliko puta je držao u ruci različite vrste mačeva, tako da nije bilo nikakvih nedoumica. Na stolu je bio mač. Izgarao je od nestrpljenja da paket otvori tamo, ali pomisli da bi neko mogao da naiđe. Okrenuo se i uputio ka liftu. Sa paketom u ruci, otežano dišući, nije mogao da sačeka lift ispred kojeg je stajala gomila ljudi, pa je krenuo stepenicama. Kristina soba bila je sprat niže od njegove i na početku hodnika, te pomisli da bi mogao da je iznenadi i da otvore paket zajedno. Zakucao je na vrata. Nakon nekoliko sekundi čuo je: „Odmah.“ Mokre kose, ogrnuta bademantilom i sa novčanikom u ruci, Krista je otvorila vrata. Ugledala je Čarlsa i pustila ga da uđe.

„Čekaš nekog?“

„Da. Izgleda da se pokvario fen, pa sam pozvala recepciju i zatražila drugi. Spremala sam se da dam bakšiš momku koji će ga doneti.“

Primetila je da je Bejker bio oznojen. Htela je da ga pita šta se desilo, ali joj se pogled zaustavi na paketu u njegovoj ruci.

„Nemoj mi reći da...“

Čarls klimnu glavom. Primetila je sjaj u njegovim očima. Spustio je paket na krevet i počeo da odvezuje kanape. Toliko je bio uzbuđen da mu odmotavanje nikako nije polazilo za rukom. Krista mu je spustila ruku na rame stavljajući mu do znanja da joj prepusti otvaranje. Ruke žene čiji se bademantil poprilično otvorio omogućavajući Čarlsu da vidi gornje delove njenih butina, veštim potezima odvezaše tri čvora i razdvojiše uzice. Krista zatim skloni prekrivač i pojavi se mač u punom sjaju, obložen zaštitnom postavom od crvenog somota. Oduševljen, Čarls uze mač i pomilova futrolu u kojoj je bio smešten. Polako je pomerao ruku do rukohvata mača i pažljivo dodirnuo medaljon sa arabeskama od zlata ukrašen tirkizima, smaragdima i rubinima. Prepoznao je mač sa fotografija koje je video na Prinstonu. Bio je baš onakav kako ga je deda toliko puta opisivao. Pažljivo je povukao futrolu i dodirnuo hladan čelik pun ogrebotina. Odmah je prepoznao model, u Persiji poznat kao *scimitar* (od *shamsher), kilij* u Turskoj, *talwar* u Mongoliji. Model zakrivljene sablje koji se toliko koristio u Osmanskom carstvu i na Bliskom istoku. Zahvaljujući različitim modelima mačeva koje je Čarls dobijao odmah nakon obrade i brušenja, bilo je

nemoguće ne prepoznati posebnu vrstu čelika iz Damaska. Jedinstvena celina sačinjena od mikročestica i mešavine nečistoća bila je zaslužna za potpuno očuvanje ovog čeličnog sečiva, čineći ovu vrstu mača gotovo neuništivom. Tako da nije bilo nikakvo čudo što je mač odoleo zubu vremena od nekoliko stotina godina.

„To je mač Vlada Cepeša?“, upita Krista, zadivljeno gledajući bogato ukrašen rukohvat.

„Mislim da jeste. Onaj koji mu je sultan darovao kada ga je poslao prvi put na vlaški tron.“

Čarls izvuče ceo mač iz futrole. Zauzeo je poziciju za borbu. Opazio je nešto čudno pri njegovom vrhu i povukao ka sebi. Negde na trećini od donjeg dela ka vrhu, neposredno pre nego što je mač počinjao da se zakrivljuje, beše ugrađena neka vrsta kružnog mehanizma sastavljena od tri koncentrična prstena. Svaki od ova tri prstena imao je po tri lamele sa različitim zupcima i još tri praznine. Čarls pritisnu jednu od lamela, a ona se pomeri pod pritiskom. Pokuša da pritisne i ostale, ali se samo jedna pomerila. Ostale ostadoše nepomične. Čarls pomisli da su tako napravljene, ili su se zaglavile zbog starosti. Na maču nije bilo tragova rđe, te dotrajalost materijala nije bila moguća.

„Ovo dugme, ova rozeta iz tri koncentrična prstena, evidentno je od drugog materijala. Mislim da je dodato kasnije. Čudno, iako prepoznajem ovaj model mača.“

„Pa, zar ti nije deda ispričao sve o maču?“

„Ne, na ovo mislim. Liči na set iz kolekcije Gustava Adolfa koji je dobio na poklon 1620. od princa Transilvanije i kralja Ugarske po imenu Betlen Gabor. Dakle dvesta godina posle Cepeša. Ovaj set su činile, izvinjavam se, čine jedan mač, jedan buzdovan i jedan bodež. Gotovo sam siguran da se ne radi o istom maču, zato što je onaj iz kolekcije obložen zlatom celom dužinom po ivici, ali ne i na sečivu.“

„Čemu su služili ovi zupci?“

Čarls je bio preokupiran proučavanjem dodate rozete, zaboravivši na deo ispod, onaj blizu vrha, gde je oštrica bila tako obrađena da su se na njoj mogla razlikovati četiri metalna zupca međusobno razdvojena prazninama, nalik nekom starom i dugačkom ključu od starih i velikih vrata. Dok se profesor pitao šta bi mogla biti i kakvu bi funkciju mogla imati ta rozeta, jer tokom svog dugogodišnjeg kolekcionarskog i mačevalačkog iskustva nikada nije video tako nešto, Krista je uzela crvenu plišanu futrolu i pročitala naglas natpis sa jedne strane:

>„IO SOI CALIBURN FUE FECHA EN EL ERA DE MIL E QUATROCI-ENTO.“

Čarls se trgao kao probuđen iz transa, okrenuo se ka Kristi i pogledao je kao da je čuo nešto poznato. Nakon kratkog razmišljanja, zavuče ruku u zadnji džep pantalona i izvadi novčanik. Izvuče ceduljicu koju je pre neko jutro za doručkom dobio od one žene u Segešvaru i pročita: „...rn. Samo se ova dva mača uklapaju u istu koricu.“

„Kaliburn.“

Krista ga je gledala, ne shvatajući ništa.

„*Rn* na ceduljici. Jedan od mačeva je Kaliburn. Dakle, deo koji je izgoreo, sadrži imena dva mača. Verovatno je celokupni tekst bio ’X i Caliburn. Samo se ova dva mača uklapaju u istu koricu’.“

„A tekst sa ove futrole kaže: ’Ja sam Kaliburn. Izrađen sam 1400. godine’“, precizirala je Krista.

„Na španskom? Ekskalibur – mač iz britanskih legendi sa španskim natpisom na osmanskom maču. Kakva je ovo zbrka“, reče Čarls.

„Ekskalibur? Čuveni Arturov mač?“, upita Krista.

„Da. Bio je poznat pod mnogim imenima, u zavisnosti od izvora ili njihovog porekla. Na galskom je poznat pod imenom ’Caledwich’, na bretonskom jeziku kao ’Kaledvoulch’, a na latinskom ’Caliburnus’. U svom romanu *Parsifal,* Kretjen de Troa naziva ga i ’Escalibor’. Postoji još desetina varijanti na ovu temu. Da li je sultan i ovom oružju nadenuo ime po legendarnom

maču? Istina je da su u tom periodu već kružile legende o Arturu i vitezovima okruglog stola. Dvorski pesnici širili su ovu priču po celoj Evropi. Nije isključeno da je došla do Istanbula. Recimo da je Murat imenovao mač po ovom čuvenom viteškom modelu. Ali zašto je ovo napisano na španskom?“

Proverio je još jednom futrolu. Na njenoj drugoj strani, suprotno od one sa natpisom koji je Krista malopre pročitala, beše prikazano, jedan do drugog, šest grbova. Čarls ih je bez problema prepoznao. Oseti vrtoglavicu. Nagomilani podaci sudarali su se u njegovom umu koji je pokušavao da ih selektuje i rasporedi po logičnom rasporedu. Oseti potrebu da sedne na krevet. Krista ga je upitala da li se dobro oseća. Mehanički je klimnuo glavom. Pitala ga je da li želi čašu vode. Na isti mehanički način odgovorio je da ne želi. Sedeo je na krevetu, zureći uprazno, ne prozborivši ni reč.

„Sigurno si dobro?“

„Da“, promrmlja Čarls. „Pokušavam da povežem informacije. I da shvatim šta znače ovi grbovi i priča o maču.“

GLAVA 85

Beata je na motociklu pratila automobil Specijalnog odeljenja. Prošla je kroz crveno, prelazila preko tramvajskih linija, ali nije smela previše da se približi plašeći se da Bejker ne primeti da ga prati. Na osnovu smera u kome se kretao automobil, pomislila je da se profesor vraća u hotel, tako da se uputila ka Boskolu, ali drugim putem. Stigla je baš u trenutku kada je Bejker izlazio iz automobila. Bila je srećna što je ni ovog puta intuicija nije izneverila. Javila je Verneru.

Verner se smestio ispred kompjutera i uključio sistem za praćenje. Svetleći GPS znak kojim je mogao da prati Bejkerovo kretanje treperio je na monitoru pokazujući profesorov smer kretanja. Čarls se prvo kretao kroz hol zgrade, a zatim se zadržao u baru na desetak minuta. U jednom trenutku zazvoni Vernerov telefon. Pričao je neko vreme. Video je Čarlsa kako se ponovo kreće i zaustavlja na nekoliko minuta u zoni sala za konferencije. Toaleti su bili blizu, pa je Verner pretpostavio da se Bejker tamo uputio. Zatim je svetlosni signal pokazao da je izašao iz ove zone i krenuo ka stepenicama. Aktivirao je zvuk na prislušnom uređaju u profesorovoj sobi, ali se on zaustavio na spratu ispod i ušao u drugu sobu, Kristinu. Verner se iznervirao, besan na samog sebe što nije postavio mikrofon i u njenoj sobi. Pokušao je da pristupi Kristinom telefonu, kako bi čuo njihov razgovor. Interpolov zaštitni sistem činio je ovu operaciju veoma komplikovanom.

Oštar zvučni signal sirene začuo se iz zvučnika kompjutera, a na monitoru u luđačkom plesu poče da se razvija slika čuvenog đavola u gaćicama. Verner zaboravi na sve u vezi sa Čarlsom i pritisnu „enter“. Uključi se video-kamera, nameštena na jednom od tornjeva u malom italijanskom gradu i prikaza staro zdanje srednjovekovne palate. Verner isključi alarm i uzbuđeno pogleda sliku na ekranu. Na jedinstvenom balkonu, koji je gotovo stalno bio zatvoren i niko se nije sećao kada je poslednji put bio otvoren, pojaviše se dve osobe koje su držale nešto na spoljnoj ogradi zgrade. Nestadoše nakon što su završili sa postavljanjem platna. Plava tapiserija vijorila se na vetru. Na njoj beše oblik štita u čijoj unutrašnjosti behu izvezene tri krune po tri puta, postavljene jedna iznad druge, oznaka veoma poznata papstvu. Ispod svake od tri kule sačinjene od kruna izbijali su zraci svetlosti. Mnoštvo crvene i žute boje na plavoj podlozi.

Verner se skamenio. Doživeo je istorijski momenat. Grb beše izvučen po prvi put posle gotovo petsto godina. Sastanak će se održati. Prvi put u istoriji. To je samo moglo da znači da je Čarls došao do slavne Gutenbergove Biblije ili da će ubrzo doći do nje. Bio je to trenutak kada će Verner stupiti na scenu. Otvorio je bocu šampanjca *krug klos d'ambone*. Na stolu ga je čekao hamburger koji je već odavno pripremio.

GLAVA 86

Krista je ušla u kupatilo ostavivši za sobom poluotvorena vrata. Pomalo ju je brinulo Čarlsovo stanje. Začu se kucanje na vratima sobe. Krista promoli glavu kroz vrata kupatila i zamoli Čarlsa da otvori. Bio je to momak iz hotela koji je doneo fen za kosu. Stajao je i čekao bakšiš. Čarlsu je trebalo malo vremena da shvati zašto momak i dalje stoji. Kada je shvatio, uzeo je novčanik, ali u njemu su bile samo krupne novčanice. Približio se vratima kupatila kako bi pitao Kristu da li ima nešto sitno. Pogled mu se zaustavio unutar kupatila i u ogledalu ugleda odraz ženinih leđa. Ožiljak za ožiljkom. Počinjali od vrata i prostirali se do zadnjice. Gomila tragova, gotovo desetina njih. Neki su bili dublji, a neki više površni. Kada se okrenula, Čarls udari glavom o vrata i reče joj da nema sitno.

„Novčanik mi je na noćnom stolu“, začulo se iz kupatila.

Uzeo je novčanik, a kada ga je otvorio, pogled mu privuče Kristina legitimacija Interpola. Ugledao je veoma poznatu sliku. Globus, okružen grančicama masline. U centru globusa stajao je mač, a ispod beše vaga. Iako je prvi put video ovaj amblem na legitimaciji, učini mu se nekako poznat. Kao da ga je već negde video, kao da je odrastao pored njega. Setio se. Onaj crtež na severnom zidu vinskog podruma njegovog dede pored natpisa *Panis vitae est* – Hleb je život – i ona polovina šifrovanog teksta, koji je morao da sastavi kako bi kompletirao drugu polovinu fotokopiranih stranica. Onih stranica iz braon akten-tašne, koje su navodno bile deo Gutenbergove Biblije.

Kada je momak otišao, Čarls je stajao i proučavao futrolu mača. Želeo je da kaže nešto, kada je Krista obučena izašla iz kupatila i preduhitrila ga:

„Nisam ništa jela ceo dan, a pretpostavljam da nisi ni ti.“

„Nisam gladan.“

„Mislim da ti je već pao šećer. Malopre si imao vrtoglavicu.“

„Nisam imao vrtoglavicu.“

„Ma važi. Pod jakim si pritiskom. Svašta ti se obrušilo na glavu. Pretpostavljam da susret sa komandirom nije izgledao kao ples.“

„Pa da“, Čarls pokuša da se našali. „Kriminalni tango.“

„Moraš hitno da jedeš.“

„Šta ćemo sa mačem?“

Krista je uzela telefon sa stola i fotografisala mač i futrolu iz više uglova. „Moramo ga vratiti u futrolu. Odnećemo ga šefu hotela. Ne možeš ga nositi svuda sa sobom, niti neprekidno paziti. Pre ili kasnije, moraš izaći negde.“

„Da, izaći ću. Da bih otišao na aerodrom. I to što pre.“

„Kako ćeš preneti mač na aerodromu? Nemaš nikakav dokument za njega, niti dozvolu za nošenje. Sigurno predstavlja deo kulturnog nasleđa. Uostalom, kako ćeš ga preneti preko američke granice?“

To je bilo pitanje o kom Čarls nije razmišljao. Krista je bila u pravu. Zaboravio je i na Ledvinu. Pokušaj prenosa predmeta takve vrednosti iz zemlje bio bi savršena prilika za policajca da dobije ono što je želeo od samog početka – Čarlsovo hapšenje. Mora naći rešenje. I to brzo. Kao što mora dokučiti i šta predstavljaju oni čudni mehanizmi na maču. I tekst na španskom na futroli. I grbovi. Bilo je zaista previše. Pauza mu je bila preko potrebna. Krista je bila u pravu. Ići će na večeru.

Verner je Beati rekao da se pobrine da ono dvoje ne napuste hotel. Sedela je u baru sale Inn Ox i pratila na telefonu svaki Čarlsov korak. Htela je da ostane u holu, ali ona gomila ljudi

okupirala je prostor, zbog modne revije koja se tu održavala. Kada je videla da se Čarls kreće, izašla je iz bara i krenula ka recepciji. Pozvala je Vernera. Dok je razgovarala sa njim, videla je ono dvoje i saopštila mu da je Bejker ostavio na recepciji neku vrstu smotuljka i da je recepcioner otišao sa njim negde iza. Verner je zatražio da mu do detalja opiše kako izgleda paket.

Nakon opisa, shvatio je da nije u pitanju Biblija već da je profesor našao jedan od mačeva. Ali koji? I kako? Ponovo se razbesneo, jer nije uspeo da isprati svaki Bejkerov korak. Pitao je Beatu da li je profesor imao paket kada je došao u hotel. Čuvši da nije, shvatio je da je mač profesoru nekako dostavljen u hotel. Ili mu je predat lično, ili su mu ga ostavili na recepciji. Verner pomisli da bi to bio rizičan potez, ali shvati da je signal za sastanak dat upravo zato što je Čarls došao do prvog predmeta koji mu je bio potreban na putu do Biblije. Na monitoru je video kako profesor ulazi u hotelski restoran i shvatio da ide na večeru, što će potrajati čitavu večnost. Odlučio je da pristupi serveru na kome su bili zabeleženi svi snimci sa hotelskih kamera za nadzor u toku tog dana. Počeo je strpljivo da premotava snimke, pokušavajući da shvati koja osoba mu je dostavila paket.

GLAVA 87

Video-kamera montirana na jednom od dva tornja na *Piazza di Porta Reavegeana* koja bila je usmerena ka *Pallazzo degli Strazzaroli* opšte poznatoj pod nazivom *Palazzo dei Drappieri* ili pod punim imenom *Palazzo di Corporazione dei Drappieri,* odnosno „Palati esnafskog društva ili udruženja suknara“. Soba beše namenski okrenuta prema balkonu na kome će u jednom trenutku u toku ove nedelje biti postavljena tapiserija sa izvezenim grbom društva. Simetrično postavljanje tri papske krune jedne preko druge ponovljeno je tri puta, kako bi se ukazalo poštovanje prema magičnom broju 9. One nisu predstavljale nijedan od jedinstvenih italijanskih grbova, već su simbolizovale grb odgovarajućeg esnafskog londonskog društva. Zasad je to bilo sve što je zanimalo Vernera.

Da nije bio toliko zamišljen i preokupiran mislima o nalaženju Biblije, Vernerovu pažnju možda bi privuklo nekoliko osoba koje su se šetale trgom i koje su, navodno iz turističke znatiželje, čekale momenat kada će ugledati znak za početak sastanka. Dvoje od njih proveli su skoro čitav dan listajući knjige u Knjižari Feltrineli u prizemlju palate. Ostalih četvoro pojavljivali su se iz sata u sat gledajući u balkon i, kako se još ništa nije dogodilo, odlazili su i vraćali se sat kasnije. Jedan je došao sa porodicom i igrao se sa dvoje svoje dece na trgu. Ostalo dvoje posetili su dva tornja, Azineli i Garisenda, i fotografisali se pored statue Svetog Petronija. Još jedna osoba stajala je na odgovarajućoj razdaljini od palate, držeći u ruci binokl koji je s vremena na vreme prinosila očima. Ostatak vremena ova osoba provodila je neprestano pričajući na telefon i jedući ogromne količine sladoleda. Ovih deset ljudi nisu se međusobno poznavali. Iako su slutili međusobno prisustvo, veoma dobro su znali da im je strogo zabranjeno da pokušaju da identifikuju jedni druge ili da započnu bilo kakav razgovor. Svako od njih znao je da je taj dan prvi u nizu u toku ove duge nedelje koju se imali pred sobom. U toku narednih šest dana, bez izuzetka su morali dolaziti na ovo mesto kako bi sačekali znak. Isto tako znali su da će se, ukoliko u toku ove nedelje ne dobiju znak, sledeća prilika za to ukazati nakon 31 godine. Takođe, svi su pri ruci imali tabletu cijanida i ne bi oklevali da je popiju ukoliko bi to bilo potrebno.

Jedanaesta osoba stigla je na trg kasnije uveče, kada je platno već bilo postavljeno na balkonu. Zadovoljno se nasmejala i, obuzeta emocijama o veličanstvenosti i značaju tog trenutka, vratila se na aerodrom. Dvanaesta se još uvek nije pojavila.

GLAVA 88

Ne izustivši ni reč tokom večere, Čarls je jeo gotovo mehanički. Krista se nije usuđivala da mu prekine tok misli. U jednom trenutku profesor joj se izvini i ustade od stola. Prošao je kroz prizemlje hotela, a kada je izašao napolje, punim plućima udahnuo je vazduh. Pogledao je na sat. Po američkom vremenu, u Vašingtonu bi trebalo da bude vreme ručka. Izvukao je telefon i ukucao broj.

Lični telefon državnog sekretara za spoljne poslove Sjedinjenih Država zavibrirao je na kancelarijskom stolu. Kako su samo bliske osobe imale ovaj broj telefona, čelična dama spoljne politike pogleda na ekran i ubrzo odgovori:

„Čarli, kakvo iznenađenje! Nisam te čula godinama."

„Hej, pa nije baš godinama. Pre će biti nekoliko meseci", odgovori Čarls, pokušavajući da koliko je to moguće održi vedar ton kao i uvek kada je od osoba na visokim funkcijama tražio nešto veoma važno. „Šta radiš?"

„Mislim da znaš mnogo bolje od mene šta radim. Da znaš, želela sam da te pozovem ovih dana, ali bila sam preokupirana obavezama. Znam da se više ne baviš time, ali jednom mom bliskom prijatelju potrebne su tvoje usluge. Šta misliš, da li bismo mogli da se vidimo?"

„Naravno, sa velikom zadovoljstvom. Kao što znaš, zbog tebe bih napravio izuzetak. Učinio sam to već dva puta."

Razgovor je dobro tekao i Čarls se radovao zbog tog. Znao je koliko važnu ulogu u razgovoru igra dobro raspoloženje. Srce mu je bilo na mestu. Naročito kada mu je rekla „Čarli", što je za državnog sekretara bio najviši stepen ljubaznosti i familijarnog odnosa koji se mogao očekivati.

„Pretpostavljam da me nisi pozvao samo da bi pitao šta radim. Prošli su ti dani. Zato kaži brzo šta mogu da učinim za tebe."

„Hmm!"

Čarls je namerno napravio dugu pauzu.

„Hajde, kaži. Koliko loše može biti?"

„Imam jedan problem", odgovori Čarls pa dodade: „Trenutno sam u Pragu i moram poneti sa sobom u Ameriku jedan predmet do koga sam veoma teško i nakon dugo vremena došao. U pitanju je zaostavština rođaka mog pradede iz Rumunije."

„Tvoja porodica je poreklom iz Rumunije? Nikad mi nisi to spomenuo."

„Nisi pitala."

Žena se nasmejala. To je bio dobar znak.

„Je li u pitanju nešto što će upotpuniti tvoju zbirku?"

„Uvek si korak ispred svih. Kako uspevaš?"

Shvativši očiglednu profesorovu nameru da joj laska, što joj je svakako prijalo, postavi mu konkretno pitanje:

„Šta je u pitanju? Pištolj? Mač?"

„Kao što sam rekao, uvek korak ispred svih. Mač. Potrebno mi je da zaobiđem ustaljene protokole i formalnosti. Moram što pre kući."

„Zar ga nisi kupio na licitaciji? Nisi dobio odgovarajuća dokumenta? Rekao si da si u Češkoj?"

„Da. Duga priča. Ne, jednostavno sam se obreo u selu mog pradede i njegove gotovo zaboravljene porodice. Došao sam do čukundedinog testamenta po kome je ovaj predmet bio namenjen mom dedi. Mač je čuvan u ambaru sa gomilom ostalih prastarih predmeta."

„Nadam se da mi nećeš tražiti da uradim nešto protivzakonito?“, upita žena polušaljivim tonom.

„Poznaješ me i dobro znaš da ne bih nikad to uradio. U pitanju je komad starog i zarđalog gvožđa koji se u mojoj porodici prenosio s kolena na koleno. Zato mi je toliko važno. Znaš kakvi su ovi istočnjaci, sa njihovom birokratijom i korupcijom.“

„Kako si stigao do Praga sa njim?“

„U pitanju je komplikovana priča. Bio sam primoran da rešavam probleme u hodu. A avion nije pravio pauzu kod svih istorijskih manastira gde sam želeo da zastanem. Kao što znaš, u Evropskoj uniji kretanje je slobodno.“

Čarls nije imao običaj da laže. Bio je iznenađen prirodnošću kojom je izgovarao sve ove laži.

„Postoji samo jedno rešenje. Da ga transportuješ u diplomatskoj torbi. Ali nemaš poverenja da ga tek tako spakuješ, zar ne?“

„Ne, nemam previše poverenja.“

„U redu. Daj mi nekoliko minuta i pozvaću te kasnije.“

Čarls nije uspeo ništa više da kaže. Čelična dama, državni sekretar, već je prekinula vezu. Navikao je. Svaki put je to radila. Bila je prijatna tokom telefonskog razgovora, ali, kada bi završila sa onim što je imala da kaže, iznenada bi pozdravila sagovornika i prekinula vezu.

Kako je u restoranu bilo zabranjeno pušenje, Čarls zapali polovinu cigare koja mu je ostala u džepu i pozva oca. Na njegovo iznenađenje, javio se ženski glas. Čarls je želeo da prekine, misleći da je pogrešio broj telefona, ali ga žena zaustavi:

„Gospodin Bejker, sin?“

„Da“, odgovori Čarls pa dodade: „Da li se nešto desilo mom ocu?“

„Za početak, nemojte se plašiti.“

Čarlsu zastade dah. Glas nastavi brzo, znajući kroz šta prolazi sagovornik.

„Vaš otac je van svake opasnosti.“

„Van svake opasnosti? O čemu govorite?“

„Ja sam medicinska sestra vašeg oca.“

Sestra? Kakva sestra? Njegov otac nije imao potrebu za sestrom ili asistentom kada je predavao na Prinstonu. Čak i kada su na fakultetu insistirali na tome. Žena kao da mu je čitala misli.

„Vaš otac imao je jednu intervenciju na srcu. Ugradili su mu stent. To je rutinska operacija. Sada je kod kuće, van opasnosti. Ipak, profesor koji se pobrinuo za njega, zaboravila sam kako se zove ali sam shvatila da su stari prijatelji, smatrao je da bi bilo bolje da gospodin Bejker bude pod nadzorom nekoliko dana.“

„Tata je imao operaciju na srcu? Dolazim kući.“

„Sada ne može da razgovara. Odmara se. Želite li da ga probudim?“

„Ne. Nema potrebe. Idem na aerodrom iz ovih stopa.“

„Znao je da ćete tako reagovati. Zamolio me je da vam prenesem da, ukoliko budete zvali, nema potrebe da se uzbuđujete oko sitnica, kao što imate običaj.“

Zvučalo mu je poznato to što mu je rekla pomoćnica. To je bilo karakteristično za njegovog oca, da ništa ne shvata ozbiljno, da se ne brine, ili da dopusti drugima takvo ponašanje. To je bio razlog zbog kojeg Čarlsov deda nije uspeo da motiviše sina da shvati ozbiljno priču o maču ili o bilo kojoj drugoj opsesiji koju je imao. Stoga je deda svoje strasti i opsesije preneo na unuka.

„Kada mogu ponovo da pozovem?“

„Kad god želite. Lekar mu je dao tabletu za spavanje. Možda je bolje da vam se otac javi kasnije. Znate li da je pokušao juče da vas dobije? Još mi je rekao da se pobrinem za fotografije koje ste tražili i pošaljem vam ih ako budete zvali.“

Čarls nije znao šta da odgovori. Verovatno je njegov otac bio u pravu. Da je zaista bilo u pitanju nešto ozbiljno, ne bi ga pustili kući. Stari Bejker bio je prijatelj sa svim renomiranim lekarima u Americi. Sa nekim je čak bio prijatelj gotovo pola veka. Čarls je znao da bi, ukoliko bi se neko iz njihove porodice razboleo, bio u najboljim rukama.

„Halo! Jeste li i dalje na vezi?“, začu se ženski glas sa druge strane.

„Jesam. Dobro. Kako god, doći ću kući za dva-tri dana. Molim vas, recite mu da me pozove.“

„Naravno. Koje fotografije želite da vam pošaljem?“

Čarls joj je ukratko opisao vinariju koja se nalazila na severnoj strani malog zamka i dao joj smernice kako da dođe do tamo. Trebalo bi da prođe kroz terasu koja se nalazi iza biblioteke i siđe u podzemni tunel. Rekao joj je da želi seriju fotografija cele vinarije, iz svih uglova, naročito fotografije sa ukrasima na zidovima. Razmišljao je da ne ulazi u previše detalja. Žena ga je pitala da li bi bilo u redu da fotografiše mobilnim telefonom, na šta je Čarls odgovorio da bi to bilo veoma dobro. Obećala mu je da će odmah poslati fotografije.

Pored svega, sada i ova priča sa zdravljem njegovog oca. Pre nego što je bacio cigaru, Čarls je razmišljao o tome kako su jednostavne stvari odjednom postale toliko komplikovane. Kako su se svakog trenutka sve više i više gomilale. Kao grudva koja se ustremila na dolinu i na svom putu ka njoj postajala sve veća i veća. Odlučio je da zaustavi tu grudvu.

Baš kada je krenuo ka ulazu hotela, zazvoni mu telefon. Bila je to državna sekretarka.

„Jedina mogućnost je da te privremeno angažujemo na jednoj sporednoj diplomatskoj poziciji, na osnovu koje ćeš dobiti diplomatski pasoš i koja će ti omogućiti iznošenje overenih prtljaga. Tako sam ti omogućila da izbegneš svaki kontakt sa obezbeđenjem naše ambasade u Londonu i sve ostale provere.“

„U Londonu?“

„Nažalost, to je najbliže mesto koje sam mogla da sredim.“

„Kako će mač stići do Londona?“

„Efikasna sam, da znaš.“

Čarls je znao. Kada bi čelična dama odlučila da uradi nešto, ništa joj se nije moglo isprečiti na putu.

„Sa tim paketom moraćeš da odeš do naše ambasade u Pragu. Konzul Patrik Džonson očekuje te sutra ujutru. Overiće paket i uputiće ga na ambasadu u Londonu. Sva dokumenta biće gotova za najviše 48 sati. To je sve što sam mogla da učinim. Nadam se da je dovoljno. Izvini, ulazim na sastanak.“

Ponovo prekinu vezu.

GLAVA 89

U slučaju da se stvari ne odvijaju po unapred određenom planu, Verner se postarao da za svaku neočekivanu ili kriznu situaciju ima rezervni plan. Obradovao se kada ga je navodna medicinska sestra starog profesora Bejkera pozvala i do najsitnijih detalja prenela razgovor sa Čarlsom. Priča sa infarktom dobro se odvijala. Verner joj je čestitao na efikasnom načinu komunikacije i ubedljivosti u razgovoru sa Čarlsom. Bilo mu je posebno drago što je uspela da ga ubedi da ne sedne odmah na avion. Želeo je da zna šta Čarls želi da postigne tim fotografijama. Zatražio je da mu pošalje ceo film sa serijama fotografija i da joj ne sme promaći ni jedan jedini detalj. Naglasio je da starom Bejkeru ne sme faliti ni dlaka sa glave.

Samo nekoliko minuta nakon razgovora sa lažnom medicinskom sestrom, na monitoru kompjutera, koji je satima na internetu analizirao svaki tekst ili sliku povezanu sa aktuelnom temom, pojavi se poruka. Verner pritisnu taster i pojavi se stranica *Njujork tajmsa* posvećena umrlicama. Koliko je brz bio Istvud! Obaveštenje koje je sadržalo šifrovanu poruku u rubrici za umrlice zapravo je bilo trik kojim je jedan od članova Veća želeo da sazove hitan sastanak.

Tekst je morao sadržati tri neizostavna elementa raspoznavanja – broj 12, koji je označavao nešto, a u ostatku obaveštenja, odmah nakon imena navodnog pokojnika, šifriran potpis člana Veća koji je pozivao na sastanak, sa naznakom mesta gde će navodna sahrana biti održana, kao i prisustvo jedne od 24 svetih reči organizacije unutar nje. Evo kako je glasila ova objava: „Nezbit Frenklin, star osamdeset tri godine. Neka dvanaest anđela prate njegov odlazak. Ljubljeni Izabelin suprug, otac četvoro dece. Bivši tekstilni radnik i farmer. Njegova miljenica, kći Ozora, obaveštava da će se sahrana obaviti sutra, 17. juna, u istočnom delu groblja Vuds. Očekujemo sve koji su ga voleli i poštovali.“ Bili su prisutni svi elementi raspoznavanja, 12 anđela, ime Ozora, po istorijskoj ličnosti Pipu od Ozore koji se svim snagama borio za osnivanje Reda. Verneru nije promakla Martinova arogancija, koji nije imao potrebe da se krije iza pseudonima već je naznačio sopstveno ime – groblje *Vuds,* istočna strana.

U trenutku kada je Verner ugledao tapiseriju prebačenu preko balkona *Palazzo dei Drappieri,* pozvao je Istvuda i obavestio ga da će za najviše nedelju dana imati Gutenbergovu Bibliju. Istvud je želeo da bude siguran, a Verner mu se zakleo u sve što je imao da će održati obećanje i podsetio Martina da učini isto. Ipak nije očekivao da Martin tako brzo sazove sastanak, koji će biti održan naredne večeri. Verner je želeo da čuje sve o čemu će se razgovarati na sastanku, da svečano proslavi kada Martin nametne svog favorita i kad onih jedanaestoro kopiladi budu glasali i prihvatili ga kao punopravnog člana Veća. Kako je sastanak bio zakazan sledećeg dana u 21 sat po pacifičkom vremenu, to znači da će u Pragu biti 6 ujutru. Morao je da sačeka još dan i po.

GLAVA 90

Kada se Čarls vratio za sto, Krista je primetila da je bolje raspoložen. Jasno se videlo da je pronašao nešto ili razrešio poruku sa korice mača. Prve reči koje je izgovorio bile su povezane baš sa tim.

„Imaš li i dalje one fotografije koje si napravila u sobi?“

Krista je otvorila fajl sa slikama i pružila mu telefon. Čarls pročita još jednom tekst i reče:

„Ovaj tekst na španskom nema nikakve veze sa ovim mačem. Zapravo, verujem da je u pitanju pokazatelj kako da dođemo do drugog mača.“

Krista ga je zbunjeno gledala, nestrpljivo čekajući nastavak.

„Ako se dobro sećam, ovaj tekst je ispisan na drugom maču koji se nalazi u muzeju u Burgosu. Na sredini mača, na čeliku piše: ’IO SOI TISONA FUE FECHA EN LA ERA DE MIL E QUARENTA Dakle, ’Ja sam Tizona izrađena sam u 1400. godini’. Kako ne verujem da je mač nestao iz muzeja u Burgosu, to znači da je ovo druga varijanta. Zapravo, nijedan ozbiljan istoričar nikada nije bio siguran da je taj mač u muzeju onaj koji je pripadao Sidu.“

„Sidu?“

„Da. Don Rodrigo de Vivar, slavna ličnost španske rekonkiste, odnosno pokreta Španaca i Portugalaca čiji je cilj bio proterivanje Mavara sa Pirinejskog poluostrva. Dakle, borba hrišćana protiv muslimana. Teritorije Navara, Kastilje, Leona, Portugalije i Asturije sedamsto godina predstavljale su bojno polje u nastojanju Crkve da protera Arape iz Evrope. Sid je legendarni španski vojskovođa koga su Španci proglasili nacionalnim herojem, herojem hrišćanstva, i nekoliko puta bili su spremni da ga proglase za sveca. A posebno nakon što su otvorili njegov grob iz koga je po legendi izašao neverovatan cvetni miris. Zbog toga je Felipe II tražio odobrenje od pape za Sidovu beatifikaciju.

Čarls je ponovo počeo da iznosi istorijske činjenice u svom prepoznatljivom stilu, što natera Kristu da duboko uzdahne. Nije joj se sviđao namrgođen i zamišljen Čarls, na ivici bunila.

„Jesu li ga proglasili svecem?“

„Nisu, ali ne znam zbog čega. Kako god, pogrešili bi u svakom slučaju, zato što je Sid, čije ime vodi poreklo od arapske reči *sayyd* što znači ’gospodin’ ili ’gospodar’, ubio isto onoliko hrišćana koliko i muslimana. Zapravo, bio je veoma podmitljiv i bio je na strani onog ko bi mu bolje platio. Pre smrti uspeo je da osvoji Valensiju samo za sebe.“

„Zar to nije onaj lik iz filma sa Čarltonom Hestonom, koga stave mrtvog na konja kako bi svi Arapi pobegli verujući da je i dalje živ?“

„Pa da“, nasmeja se Čarls i dodade: „Konja su zvali Babijeka, odnosno glupan. Sid je imao dva mača, Tizonu i Koladu.“

„Je li to mač iz Toleda?“

„Bar tako mislim. Tako se priča. Mač koji je izložen u muzeju u Burgosu izrađen je od čelika iz Damaska kao i onaj drugi Cepešov mač, čak se pretpostavlja da su ga izradili Arapi u Kordobi.“

„Jesi li našao oba mača?“

„Ne, zar vidiš negde drugi? Imamo samo jedan. Mislim da tekst sa korica treba da nas uputi na postojanje još jednog mača.“

„Koji se može smestiti u iste korice? Zar nisi rekao da je Cepeš dobio dva mača? Jedan od Turaka i drugi iz Toleda, koji je nasledio od oca.“

„Da, ali taj mač ne može biti Tizona, kao što ni ovaj koji imamo nije Ekskalibur. Ipak, oni koji su ga tako nazvali žele da dođem do nekog zaključka. Mislim da ne treba da sumnjamo da su

ove poruke upućene meni. Ko me provocira sa tolikom duha za igru, stvarno ne znam. Niti znam zašto sam se tako nepromišljeno upustio u ovu igru.“

„Ko god da je, zna da voliš ove igre sa istorijskim misterijama, pa je računao na to da ćeš se uhvatiti u kolo. Ili je bar pretpostavljao.“

„I zbog toga tako nemilosrdno ubija ljude? A šta je sa onim teatralnim inscenacijama?“

„Jesi li pomislio da možda imamo posla sa različitim osobama?“

„Dakle, nalazim se između dve suprotstavljene bande? Zar ti nisam to rekao u vozu? Zar to nije bila moja prva sumnja? I koja je na neki način potvrđena. Uostalom, zašto se ne bi ubijali međusobno?“

„Šta je sa heraldičkim znacima?“

Čarls se u tom trenutku setio da je prepoznao šest grbova sa druge strane korica mača. Listao je fotografije sa Kristinog telefona i povremeno se zaustavljao.

„Ovo su grbovi najpoznatijih srednjovekovnih majstorskih udruženja. Prvi grb predstavlja društvo kovača. Drugi stolara, zatim mesara, ribara, zlatara i kožara.“

„Zašto ih ima samo šest? Jesu li ta esnafska društva bila i najznačajnija?“

„Ne. Bilo ih je na gomile. U svakom srednjovekovnom gradu. U Parizu ih je u jednom trenutku bilo preko stotinu. Kao i u Rimu. Bilo je još mnogo esnafa i u ostalim italijanskim gradovima. Naročito u Bolonji i Padovi. Kao i u germanskim gradovima. U Engleskoj, u Londonu, postojala su jedna od najorganizovanijih društava, ali u ovoj vrsti organizacija prednjačila je Firenca. Tu je postojala precizna hijerarhija.“

Čarls je zastao, kao da ima nešto novo na umu. Krista je razumela i želela je da mu pomogne da nastavi:

„Zar nisi rekao da su Cepeša podržavala esnafska društva, kao i da se na putu ka Gutenbergu zaustavio u Firenci?"

„Tako mi je rekao čovek sa fasciklom. Pretpostavljam da mi je to rekao s nekim razlogom.“

„O tome si razmišljao?“

„Ne, ali je dobro da imamo i to u vidu. U dedinoj kući, gde sada boravi moj otac, odmah pored vinarije postoji još jedna podzemna prostorija koju je deda nazvao ’oružana’. Tamo je bila, a verujem da se i dalje nalazi na zidu koji oružanu deli od vinarije, jedna vrsta poliranog kamena koji izgleda kao žrvanj, veoma duboko usađen u zid. Ne verujem da je iko ušao tamo u poslednjih dvadeset godina. Od kada sam odneo sve oružje kod mene kući.“

„Odneo si ga zbog tvoje zbirke?“

„Da. Zbog zbirke. Otac i dalje odlazi u vinariju, ali ne ide u tu drugu salu. Budi mu loše uspomene. Deda je bio veoma uporan, želeo je da ga nauči mačevanju, ali nije uspevao. Vikao je sve vreme. Tvrdio je da moj otac nema borbeni duh i sve vreme mu govorio da nije muškarac. Na kraju sam pokušao da ponesem i kamen sa sobom. Taj kamen je služio kao podloga za oružje. Moram priznati da je bio prelep prizor videti sve te mačeve kružno postavljene na kamenu. Jedina čudna stvar bila je to što u centru kamena nije bilo nijednog mača. Čini mi se da sam jednom pitao i zašto. Mislim da nisam dobio zadovoljavajući odgovor. Kako god, ne sećam se više. Znam samo da sam pokušao da izvučem kamen iz zida. Nisam uspeo jer je kamen dugo stajao u zidu, pa sam se plašio da ne srušim celu galeriju.“

Čarls zastade i reče sebi nešto u bradu.

„Trebalo je da je zamolim da fotografiše i taj deo.“

„Koga?“

„Molim?“, upita Čarls koji nije primetio da je naglas izgovorio te reći. „ A ne, ništa.“

Konobar je doneo račun, a Čarls je zaustavio Kristu kada je otvorila novčanik. Ponovo je video logo Interpola. Platio je, nakon čega je rekao:

„Izgleda da mi um najbolje funkcioniše uveče.“

„Želiš da odemo do bara.“

„Tačno“, odgovorio Čarls dok je ustajao sa stola.

Modna revija se završavala, a hotel je bio prepun. Ušli su u bar, koji je takođe bio krcat. Ne samo da nije bilo mesta za sedenje već su pušači stajali zbijeni u gomili.

Čarls je uhvatio Kristu za ruku i probijao se kroz gužvu. Izašli su i stigli do recepcije. Čarls se zaustavio i pitao recepcionera da li je sve u redu sa njegovim paketom. Nakon što je dobio zadovoljavajući odgovor, rekao je Kristi:

„Mislim da će nam šetnja dobro doći. Ništa se ne može porediti sa osećajem kada zapališ cigaru na čistom vazduhu.“

Napolju je bilo veoma prijatno, a centar Praga beše veoma zanimljiv. Gomila lepo obučenih ljudi krenula je u potragu za mestom u nekom od mnogih lokala koji su u ovom periodu bili puni. Šetali su se duž bulevara. Čarls je nastavio razgovor započet u restoranu.

„Na onom kamenu u vinariji prvi put sam video grbove onih esnafskih društava. Naravno da nisu bili u boji, već su na neki način bili ugravirani u kamen. Bilo ih je 12, stajali su kružno poređani kao brojke na satu. U centru su bila tri grba, a u sredini, u srcu kamena, stajala je oznaka esnafskog društva pekara. Samo zbog toga što je moje ime Bejker, odnosno pekar. Ne sećam se tačno svih grbova, ali sam se često pitao šta znači taj čudan raspored. Saznao sam mnogo kasnije, kada sam napisao studiju na ovu temu.“

Krista je zastala i okrenula glavu. Ponovo je imala onaj osećaj od jutros. Kao da je neko prati. Pogledala je iza leđa. Nekoliko grupica ljudi bilo je iza njih. Pomerili su se malo u stranu i propustili ih. Nikog nije videla. Čarls je gledao oko sebe ne znajući šta da traži. Primetio je da je žena videla ili čula nešto, ali nije razumeo šta. Pogledom ju je upitao.

„Ništa“, odgovori Krista i dodade: „Nastavi, molim te.“

Počeli su ponovo da šetaju, a Čarls nastavi izlaganje:

„Dakle, treba da nađemo drugi mač. Izgleda da ostajemo bez tragova, ako ne postoje još neki drugi, skriveni.“ Zastao je i izvukao ceduljicu iz džepa. Rešio je slavnu pesmu francuskog pesnika Agripe d’ Abinjea, priču Sat-kule i pronašao mač. Rešio je i rečenicu sa dva mača koji staju u iste korice. Jedino što je ostalo nerešeno bio je crtež sa pticom i Sveti Georgije. I naravno, onih 10 za koje je Čarls bio uveren da predstavlja vreme sastanka.

„Možda, ako otkrijemo šta je sa Svetim Georgijem i sa ovom pticom, možemo da pronađemo drugi mač. Možda će nam biti lakše da shvatimo šta predstavlja ta korica.“

„Mislim da treba da baciš pogled na braon fasciklu, verovatno ti je promaklo nešto.“

„Da, i očekujem da mi stignu fotografije sa drugom polovinom teksta.“

Čarls je izvadio telefon kako bi proverio da li mu je stigla poruka. Još ništa. Pitao se da li je takozvana medicinska sestra njegovog oca bila stvarna ili ga je neko prevario. To baš i nije bilo moguće, mnoge stvari su se uklapale. Odlučio je da sačeka još malo pre nego što ponovo pozove. Uostalom, koliko je dobro jedna medicinska sestra mogla da se snalazi sa modernom tehnologijom? Naročito kada treba da istraži neko nepoznato mesto.

„I Kafka. Treba da shvatimo šta je s tim tekstom. Mislim da sutra ujutru treba da odemo do Zlatne avenije.“

„Tamo je Kafkina kuća, zar ne?“

„Da, ali sada nema više ničeg tamo. Ulica je skraćena, a one kućice izgledaju kao da su za patuljke i pretvorene su u prodavnice suvenira. Jesi li nekad bila tamo?“

Krista odmahnu glavom.

„Znaš, rekla si da tvoje ime potiče od naziva esnafskog društva. Ja sam verovala da potiče od Šerloka Holmsa.“

„Iz Ulice Bejker?“

Čarls se ozbiljno zapitao, ali je video kako se Krista osmehuje. Zabavljala se na njegov račun.

„Šališ se, zar ne?“

„Malo“, odgovori Krista i požuri ispred njega.

Užurbanim koracima prešla je ulicu i ušla u pasaž. Čarls je krenuo za njom. Kada su prošli kroz pasaž, Krista ga uhvati za ruku i povuče ka sebi, dajući mu znak prstom na usnama da ćuti. Sačekali su neko vreme u tišini, a onda su se začuli koraci. Neko je dolazio. Kada je prilika izašla iz pasaža, Krista se bacila na nju i oborila je na zemlju. Prosjak obučen u otrcani kaput počeo je da vrišti i da prevrće očima. Beše to skitnica, verovatno gluvonem i mentalno oboleo. Stavio je ruke preko očiju i počeo još glasnije da vrišti. Krista se prestravljeno odmakla u stranu, a Čarls ju je zabrinuto pogledao. Pomogao je skitnici da ustane i dao mu nešto novca kao izvinjenje.

„Mislim da si pod stresom. Treba da idemo na spavanje.“

Beata se zaustavila ispred ulaza i pripila uza zid. Tako skrivena čekala je momenat kada će ono dvoje izaći na drugoj strani prolaza. Kako ih nije videla, ostala je tamo. A u jednom trenutku pored nje je protrčao beskućnik ispuštajući čudne zvuke i nekontrolisano vrteći glavom.

GLAVA 91

Kada je ušao u avion, Đan Marija Lenjajolo beše prožet emocijama zbog značaja svoje misije. Vraćao se natrag, u rezidenciju svog šefa u Olbiji, na Sardiniji. Uzbuđenje nije splasnulo ni nakon nekoliko sati otkad je video znak prebačen preko malenog balkona zdanja *Palazzio dei Drappieri*. Gotovo čitav život pripremao se za ovaj trenutak. Škole koje je završio, njegovo celokupno obrazovanje, mesta kroz koja je prolazio, pa čak i dečje igre koje je upražnjavao tokom detinjstva, bile su podređene i povezane sa ovom budućom misijom. Kada je napunio šesnaest godina, od svog oca je saznao da njegova porodica od davnina ima tu čast i zaduženje za završavanje misije.

Rekonstruisao je celo porodično stablo od 1580. godine i uočio da je svako prvorođeno muško dete vodilo dvostruki život – život uspešnog biznismena i špijuna. Velika blagodet porodice Lenjajolo bila je ta što je u svakoj generaciji rođen bar jedan zdrav, robustan dečak, posvećen zadatku. Očevi su uspeli da im usade uverenje o značaju misije, kao i ambiciju i inteligenciju da sprovedu zadatak do kraja. Porodično prezime poticalo je od esnafskog društva drvorezaca kome su pripadali, a koje se ubrzo ugasilo. Prvorođeni muški pripadnici porodice Lenjajolo, a veoma često i ne samo oni, postali su neka vrsta fundamentalista u ovoj stvari i u svakom momentu bili su spremni da u to ime daju i svoj život.

Đan Marija, ili Dani kako su ga svi zvali, studirao je u Engleskoj na prestižnoj Londonskoj školi ekonomije, a završio ju je vrlo uspešno. Nakon toga, u skladu sa planom koji su njegov otac i braća pripremali gotovo četiri godine, zaposlio se u službi svoje mete, velikog finansijskog tajkuna Galeaca Viskontija.

Galeaco se sredinom šezdesetih godina prošlog veka pojavio u okolini Milana. Na sebi je imao crno, izgužvano odelo, belu košulju i čarape iste boje kao košulja. Jedini prtljag koji je posedovao beše ogroman kofer prepun para. Imao je dvadeset pet godina. Novac iz kofera veoma brzo investirao je u kupovinu zemljišta, znajući da su u pitanju unapred određena strateška mesta oko kojih će ubuduće biti izgrađeni ogromni poslovni centri, novi stambeni blokovi i budući važni putevi. Ove informacije dolazile su od sicilijanskih prijatelja koji su bili infiltrirani u italijansku vladu. Pretpostavljalo se da mladić po imenu Roko Antunucu Čupija nije bio ništa drugo do javno lice jedne od najmoćnijih porodica iz Koza nostre.

Sledeći korak koji je preduzeo mladi investitor beše finansiranje izgradnje nekoliko stambenih blokova na rubu lombardijske prestonice. Kako je njegovo ime moglo da izazove nepoverenje, deo novca investirao je u kupovinu lažnih dokumenata od nekoliko falsifikatora, a tu su bile uključene i istorijske beleške. Podmićivao je državne službenike, a sve sa ciljem kreiranja novog identiteta. Izabrao je plemićki identitet i tvrdio da je jedini, doduše nepriznati potomak iz tajne veze pripadnika starih porodica Viskonti i Sforca. Kako je istorija ovih porodica pominjala niz članova po imenu Galeaco, mladi i ambiciozni Roko odabrao je ovo ime.

Sledile su investicije u italijanske i francuske medijske kuće. Iako je smirivao novinare mitom ili pretnjama, a neke čak i ubio i time ih zauvek ućutkao, nekolicina je ipak počela da preispituje, istražuje i postavlja pitanja o pravom identitetu mladog milijardera. Poreklo novca niko nije mogao da otkrije, jer je bilo veoma vešto prikriveno poslovanjem različitih vrsta holding kompanija.

Mladi milijarder preselio se u Njujork i obezbedio sebi luksuzni stan u ništa manje luksuznom kvartu pod nazivom Aper ist sajd. Počeo je da investira u berzu. Kada je bio odabran za člana Veća dvanaestorice, Viskonti je već bio vlasnik najvećeg hedž fonda na svetu. Kontrolisao je najveće investicione fondove, rizične kapitale, uzajamne transakcione i privatne fondove. Bio je

apsolutni genije za šah i vizionar bez konkurencije. Statistika je bila njegov najveći fetiš. Bio je u stanju da čita bezbroj stranica sa brojevima i razumeo je svaku vrstu trenda. Specijalizovao se za sticanje preimućstva i velike prinose.

Svaka od vodećih svetskih berzi bila je ispunjena njegovim ljudima. Najznačajnije berze svakako su bile Volstrit i londonski Siti. Širom sveta imao je vojsku analitičara, skupljača podataka i informacija. Od Kejptauna do Tokija, od Berlina do Punta Arenasa. Prvi političari koje je pridobio i podmitio bili su dementni afrički diktatori. Njegova bezgranična kreativnost rezultirala je izumom najsloženijih i najsofisticiranijih bankarskih finansijskih proizvoda u istoriji. Izmislio je toliko vrsta rizičnog poslovanja da bi čitavoj grupi najbistrijih svetskih umova bilo teško da razume i pretpostavi njihov ishod. Njegov uticaj bio je prisutan i u svetskoj finansijskoj krizi 2008. godine.

Velike promene, poput podsticanja procesa globalizacije, velike tehničke revolucije i pada komunizma donele su mu enormno bogatstvo. Agresivna privatizacija širom sveta, naročito u državama bivšeg Sovjetskog Saveza gde su ogromni delovi državne imovine prodavani budzašto, lukavi kapitalizam, smanjivanje barijera u trgovini, nedostatak regulisanja međunarodnog tržišta ili usklađivanje njihove regulative, novi kapitalisti na tržištima u razvoju bili su samo deo sastojaka smrtonosnog koktela koji je Viskonti smućkao do savršenstva.

Sledeći podrazumevani i logičan korak bio je kontrola država. Lobi, korupcija visokih državnih funkcionera, vlada širom sveta, poslanika koji su uvodili posebne zakone isključivo za proizvode u čijoj prodaji je Viskonti imao interese. Tako podmićeni, ovi su se elegantno uplitali i uticali na donošenje sudskih odluka, pritiskali tržišne regulativne organe, uticali na velike transakcione skandale multinacionalnih korporacija u mladim demokratskim zemljama kao i na izborne kampanje, uništavajući konkurenciju i okupirajući tržište.

Američki novinar Met Taibi izmislio je plastični izraz za ovaj fenomen, nazvavši ga „Vampire Squid“ odnosno „Vampirska lignja“ koja se prilepi i isisava krv čitavog čovečanstva. Time je novinar lista *Rolingstoun* upućivao na Goldman Saks, ali se ovaj izraz bez problema mogao primeniti na ceo fenomen. Bar je tako verovao Galeaco Viskonti, koji je zbog svog bezgraničnog cinizma sa zadovoljstvom prihvatio ovaj termin sve do jednog jutra kada je upitao svog asistenta Đan Mariju Lenjajola, koji mu je bio desna ruka a ujedno i zet, čiju će krv vampir da isisa tog dana.

U avionu koji ga je vodio do jedne od tastovih letnjih rezidencija, Đani je razmišljao o popisu svih stvari kojima je morao da se pozabavi do dugo očekivanog trenutka. Imao je hard-disk na kome su bile sve kompromitujuće informacije o Viskontiju. Znao je da onaj ko bude imao u ruci ovaj hard-disk može promeniti svet. Odvratno lice svetske plutokratije konačno će izaći na videlo. Tokom proteklih deset godina Đani je prikupio sve informacije o ilegalnim i nemoralnim radnjama njegovog tasta. Sve je bilo tu, počevši od tastovih originalnih ličnih dokumenata, audio i video snimaka razgovora koje je Viskonti vodio uživo sa moćnim svetskim glavama, bankarski izvodi, komplikovane šeme ofšor-kompanija u kojima je bio sakriven novac, kao i šeme korišćene za pranje novca, dokazi pritisaka na vlade i međunarodne organe, dokumenti sa imenima ljudi koji su primali mito i podacima o Viskotijevim isplatama njima, telefonski zapisi svih tajnih razgovora, dokazi o višedecenijskim pljačkama kojima su bile podvrgnute generacije običnih ljudi širom sveta. Lista je bila gotovo beskonačna. Ako sve ove informacije budu objavljene, zajedno sa obelodanjivanjem iz dokumenata ostalih jedanaestoro koji su kao i on dugo prikupljali dokaze, niko ne bi mogao znati šta bi ostalo čitavo posle zemljotresa izazvanog izlaskom ovih podataka na videlo. Đani je godinama posmatrao Viskontija, kako bi pronašao odgovarajući način da mu se približi i zadobije njegovo poverenje. Na kraju, pronašao je milijarderovu Ahilovu petu. Bila je to skoro patološka ljubav koju je gajio prema psima. Kao što je to uobičajeno svuda u svetu, Viskonti je imao lanac nevladinih organizacija koje su, kako je voleo da kaže, vratile društvu nešto što su

dobile od njega. Njegova strast bile su organizacije za zaštitu životinja, izgradnja azila i uopšteno sve što je imalo ikakve veze sa psima. Zbog toga je bio veoma cenjen, a borio se sa istim žarom koji je imao kada je činio sva druga sranja. Bio je veoma ponosan što je uspeo da mnogim oligarhijama iz bivših komunističkih zemalja izbije iz glave feudalnu opsesiju ubijanja nedužnih životinja iz zadovoljstva.

U nekim parlamentima uspeo je da izdejstvuje usvajanje zakona o zabrani lova. Ubijanje nedužnih životinja samo radi zabave, činjenje beskrajnog krvoprolića zarad osećaja jačine i važnosti, za Viskontija je predstavljalo najodvratniji čin bogataša nakon pada Berlinskog zida. Bilo je odraz komunističke kaste, znak njihove stvarne nemoći. Manijakom, serijskim ubicom i kukavicom smatrao je svakog ko je bio nasilan prema ženama, životinjama ili slabijim od sebe.

Dobro mu je išlo sa istočnjacima. Teže mu je bilo sa zapadnim biznismenima koji su preferirah ovakve vrste uživanja, uzbuđeni što prisustvuju masakrima na mestima gde su takvi užasi i dalje dozvoljeni. Transilvanija je bila jedno od takvih mesta. Tamo je jedan bivši teniser, koji je u međuvremenu postao milijarder jer se obogatio znajući kako da profitira nakon pada komunizma, pozvao svoje poslovne partnere iz cele Evrope da ubijaju divlje svinje na pokretnoj traci.

Pažljivo je isplanirana prilika kako bi Đani fascinirao Viskontija. Jedne večeri, nakon što je Viskonti izašao iz opere i razmenio nekoliko reči sa jednim prijateljem, baš pred sam ulazak u limuzinu pored koje je stajao vozač držeći veliki kišobran u obliku zvona, pojavi se Đani. Na sebi je imao samo košulju. Kiša je pljuštala, a bela košulja bila mu je natopljena vodom i krvlju. Mladi Đani u naručju je držao ranjenog psa. Viskontiju nije promakao ovaj detalj. Mladić mu je rekao da je psa udario automobil i da se uputio ka prvoj veterinarskoj ambulanti. Kao što se očekivalo, milijarder se ponudio da za opšte dobro limuzinom odvede psa do njegove veterinarske klinike. Đani se pokazao toliko zabrinut za sudbinu životinje da se cele noći nije odvajao od nje. Nije bilo ništa ozbiljno. Pas je imao samo posekotinu, što je mladić veoma dobro znao jer ju je sâm načinio.

Te noći naširoko je razgovarao sa Viskontijem. Milijarder je bio impresioniran mladićevom privrženošću životinji kao i razgovorom na temu ekonomije koji su vodili dok se pas nije probudio iz anestezije, te ga je sledećeg dana pozvao na ručak. Uvek je želeo da ima sina, a ovaj mladić baš je bio nalik onakvom sinu kakvog je milijarder zamišljao. Podvrgnuo ga je različitim testovima, uveren da Đani nije svestan provere i polako ga je uvodio u službu, dajući mu prvo lake zadatke, a kako se mladić besprekorno snalazio, usledili su sve teži i teži. Đani je bio toliko lep da se milijarderova bucmasta i kratkovida ćerka onesvestila kada ga je prvi put videla. Viskonti mu još nije rekao ništa o Veću i redu kome je pripadao. Razmišljao je da, kada dođe vreme, Đani može zauzeti njegovo mesto. Bio je ubeđen da do tada ima još mnogo.

Avion je sleteo na aerodrom u Olbiji i Viskonti je ušao u parkirani *ferari.* Iako bi mu bilo draže da veče provede u društvu supruge, ćerke i zeta i njihova dva blizanca, sledilo mu je putovanje do Amerike, na neočekivani sastanak Veća.

GLAVA 92

Čarls pomisli da bi bilo pametno da sednu na klupu, kako bi Krista malo došla sebi. Hteo je da je pita za ožiljke na leđima, ali je znao da neće dobiti odgovor. Pored njih je prošao prodavač pečenih kestena. Čarls je pitao prodavca odakle mu kestenje usred juna. Prodavač se nasmejao i prstom pokazao na cenu. Čarls je uzeo veliki fišek kestenja, jednu flašu vode za njega i bocu *koka-kole* za Kristu. Neko vreme profesor je proveo diveći se prizoru satkanom od mnoštva nijansi raznobojnih gradskih svetala i raznovrsnog sveta koji je u to vreme ispunio Prag. Nakon nekog vremena, trgnuo se iz misli govoreći:

„Ako se na ovom maču nalazi šest grbova, možemo pretpostaviti da ih i na drugom ima toliko. To znači da imamo ukupno dvanaest majstorskih udruženja. Toliko je bilo stolica u sali u kojoj sam pronašao mač."

Naglo je ustao sa klupe.

„Kako sam samo glup! Moram se vratiti u hotel!"

Krista ga je upitno gledala.

„Zašto ceduljica upućuje na obe sale, jednu sa dvanaest, a drugu sa dvadeset četiri mesta? Toliko sam se obradovao kada sam došao do prvog mača da sam zaboravio da uđem u drugu salu."

Mogla se videti zabrinutost na njegovom licu.

„Ako sada krenemo, trebaće nam manje od dvadeset minuta. Zar ne bi bilo bolje da zamolimo recepcionera da proveri salu?"

„A šta da mu kažem? Znaš, otišao sam na jedno mesto na kojem uopšte nije trebalo da budem, ušao i ostavio jedan vrlo neobičan predmet na stolu. Idemo!"

Brzim koracima zaputio se ka hotelu, ne čekajući Kristu. Ostala je iza njega, a onda je ugledala taksi i rukom dala znak taksisti da se zaustavi. Taksi je stao i Krista je ušla. Vozilo se zaustavilo ispred Čarlsa, a Krista otvori vrata:

„Ulazi! Ovako ćemo brže stići."

Dok se automobil kretao ka hotelu, Čarls je grickao usne i mumlao sebi u bradu. Bio je iznenađen samim sobom. Nisu mu se dopadale reakcije koje je imao u poslednje vreme. Bilo je trenutaka u kojima nije mogao da prepozna sebe.

„Ako si i dalje moj anđeo čuvar, obećaj da me nećeš pustiti da učinim neku glupost."

„Budi bez brige. Neće biti potrebe za tim. Vladaš situacijom bolje nego što misliš. Možda bi bilo bolje da nastaviš sa razvijanjem ideje o značaju i simbolici brojeva."

Čarls joj je rekao da mu je lakše da razmišlja naglas, jer tako barem neće misliti o tome koliko je bio glup.

„Da. Dvanaest stolica u sali u kojoj sam pronašao mač. Verovatno i dvanaest grbova na one dve korice. Isto toliko grbova u dedinoj zbirci oružja, i to onih koji su postavljeni u krug, jer postoje još tri u sredini. Verovatno nisu povezani, rekao bih nakon svega ovoga. Setio sam se nečeg interesantnog. Znaš li onaj tekst *Pred zakonom*? Sada mi je nešto palo na pamet. Bilo mi je nešto čudno na početku. U tom tekstu pominje se nekih jedanaest vrata i ona pred kojima stoji stražar koji se obraća posetiocu."

Taksi se zaustavio pred gomilom automobila na raskrsnici. Sirene su se čule sa svih strana. Čarls se nervozno meškoljio na sedištu i gledao na sat. Razmišljao je da bi možda bolje bilo da put nastavi peške. Zatim pomisli da je ipak pametnije da se smiri i pokuša da diše normalno.

„Možeš li da otvoriš Gugl i potražiš tekst?"

Krista je brzo pronašla tekst i pružila mu telefon.

„Kao što sam rekao. Čini mi se da je ceo tekst identičan, osim ovih brojeva. Pogledaj i ti."

Krista je pogledala. Ni traga broju jedanaest u originalnom Kafkinom tekstu. „ A šta je s tom dvanaesticom koja nastavlja da se ponavlja?“

„Nemam pojma.“

„Je li to neki magičan broj?“

„Sigurno je u pitanju ezoterični broj. Razmisli, koliko smo puta sreli ovaj broj. To što smo na njega naišli toliko puta, može imati neko značenje. Počevši od brojeva na časovniku.“

„Dakle, jedan krug.“

„Jedan krug čega? Krug može biti podeljen na 360 jednakih delova, ili na 180, 90 i tako dalje. Zatim, 12 zodijačkih znakova, kao što znaš, 12 Heraklovih zadataka, 12 delova Lavirinta, a izgradili su ih 12 prinčeva. Zašto se samo dvanaest naziva tuce? Zašto i 11 nema neko posebno ime? U pitanju je okrugli broj, 2 puta 6, a 6 simbolizuje đavolji broj. Pomnožen sa dva, dobija sa sveti broj. Ima čudnu simetriju. Broj 10 je bio problematičan u antičkom periodu, zato što nula nije dugo bila poznata. Može biti i spajanje prve dve cifre, 1 i 2.“

„Dvanaest apostola“, nastavi igru Krista i dodade: „Dvanaest meseci u godini.“

„Romul je imao 12 sinova, zatim 12 izraelskih plemena. Biblija je prepuna broja 12, a ja nemam nikakvo objašnjenje. Treba pitati nekog kabalistu. Samo on zna da tumači 12 grana sefirota. A ne. Sefirot ima deset delova. U međuvremenu su izmislili nulu. Numerologija me nikada nije zanimala. Posmatrao sam je kao kulturološki fenomen, a ne kao nešto sa dubljim značenjem što može objasniti bilo šta. Da ne govorimo o tome da noga ima 12 inča, da naš pravosudni sistem čini 12 sudija.“

„Dvanaest vitezova okruglog stola? Kada si došao do Ekskalibura, rekao si da je u sali bilo 12 stolica. Da li je sto bio okruglog oblika i jesu li stolice bile poređane oko njega?“

„Da. Samo što sto nije bio okrugao. U legendi o Arturu, broj vitezova je varirao. Bilo ih je 12 samo u slučaju predstavljanja zodijačkog kruga. Možemo navesti još stotinu primera, mada mislim da se vrtimo ukrug. Znaš, razumeo sam ironiju sa Ekskaliburom.“

Automobil se zaustavio ispred hotela. Čarls je iskočio iz njega i ostavio Kristu da plati. Trčeći je prešao hol. Hotel se ispraznio, a ona dva-tri čoveka koja su čistila začuđeno ga ispratiše pogledom. Nije mario. Proklizao je kod skretanja ka sali i udario ramenom o zid. Ušao je u salu „Travijata“. Svetio je bilo ugašeno. Pritisnuo je prekidač i pogledao oko sebe. Pretražio je sve što se moglo pretražiti. Ništa. Ušao je i u drugu salu. Isto. Osetio je nalet žestokog osećaja razočaranja. Potišten, seo je za sto sa dvanaest stolica. U tom trenutku začuo je zvučni signal na telefonu i izvukao ga iz džepa. Stizale su fotografije negovateljice njegovog oca. Ušla je i Krista i spustila mu ruku na rame. Razočaranim odmahivanjem glavom stavio joj je do znanja da nije našao ništa. Zauzvrat, pokazao joj je telefon na koji su pristizale fotografije.

GLAVA 93

Verner je ponovo bio iznerviran zato što nije uspeo da čuje Čarlsov razgovor sa državnim sekretarom. Bilo je teško oboriti sofisticirani program za zaštitu Bele kuće. Nije bio kod kuće, te nije imao odgovarajući alat koji bi mu za takvu operaciju bio potreban. Nije čuo ni Čarlsov razgovor sa Kristom, kao ni o čemu je profesor razgovarao sa Vašingtonom. Pretpostavljao je da mu je bila potrebna pomoć. Pozvao je Beatu kako bi saznao gde se profesor trenutno nalazi. Ona mu je rekla da je malo falilo da je Krista otkrije i da Bejkerova partnerka predstavlja stvarnu opasnost. Tražila je Verneru dozvolu da je likvidira. Posle kratkog razmišljanja, dobi negativan odgovor od Vernera. Još joj je rekao da nastavi da ih prati i da bude pažljiva, kako je ne bi videli.

Čim je završio razgovor sa Beatom, dobio je mejl od lažne medicinske sestre sa video-zapisom koji je prikazivao celu prostoriju vinarije u Bejkerovoj kući u Americi. Pratio je film veoma pažljivo. Nije uočio ništa zanimljivo sve do kraja snimka, kada se kamera zaustavila na severnom zidu vinarije. Tada ugleda simbol Interpola i zapita se šta kog đavola taj amblem traži na zidu. Nasmejao se kada je pročitao parolu pekarskog esnafskog društva: *Panis vita est* – „Hleb je život“. U gornjem levom delu zida pogled mu se zaustavi na tekstu u veoma neobičnoj formi, koji je bio ispisan fontom korišćenim u Gutenbergovoj Bibliji. Označio je i uvećao tekst. Prepisao ga je:

A COMMAND: HO ARE THE FOLLOW
>FOLLOWER: STS IN THIS GRAVE BU
>THIS STONE.
>COMMAND: CONQUEST THIS HOUSE
>RISE AGAIN HERE.
>HIS WILL: EAD THE COLONY AND WAIT
>EXIT FROM CERTAIN NUMBER
>A HIM: WI L IS OF: IS THAT THE THERE TO

Bilo je jasno da nedostaje jedan celi deo sa desne strane. Čak ni ovakav, tekst nije bio uređen. Na zidu sa leve strane videlo se da je nakupljena prljavština, a možda i vlaga koja je isušila zidove i time izbrisala neka slova. Biće to duga noć!

Četvorica ljudi koji su ostali u sedištu Specijalnog odeljenja jeli su u kantini kada se u zgradi začu nekoliko prasaka koji su podsećali na pucnjeve oružja. Izašli su na hodnik i pokušali da razaznaju odakle dopire zvuk. Na trenutak nastupi tišina, kao da je neko napravio pauzu kako bi napunio pištolj. Ponovo su se začule detonacije. Odjeci koji su dopirali sa stepeništa, zbunili su četvoricu zaposlenih. Honza je zgrabio dva tanjira i uputio se ka komandirovoj kancelariji. Brzo se popeo uz stepenice, preskočivši po četiri stepenika odjednom, a kada je stigao, prislonio je uvo na vrata. Zvuci su dopirali iz unutrašnjosti kancelarije. Verovatno se Ledvina napio i preuređuje kancelariju. Honza je nekoliko puta prošao kroz ovakve situacije, pa je dobro znao šta mu je činiti. Otvorio je vrata i bacio jedan tanjir ka sredini prostorije. Ponovo se začu pucanj, a tanjir se raspade na komadiće. Honza je bacio još jedan tanjir, koji se ovog puta razbio zbog pada na pod, i povikao:

„Ne pucajte! Ja sam, Honza!“

Zatim je ušao ispruživši ruku i prilepivši se za zid. Na sredini prostorije, komandir izbezumljenog pogleda klatio se i srebrnim mecima punio svoj kolekcionarski revolver *polis pajton 357*. Komadi zidova Kabineta kurioziteta bili su posvuda, a lobanju Svetog Jovana Nepomuka u šesnaestoj godini komandir je nameštao na Nepomukovu lobanju u desetoj godini.

Veoma odvažno i hrabro, što se ne bi očekivalo od čoveka njegovih godina, Honza je pojurio ka komandiru i oborio ga na zemlju. Ovaj se srušio kao vreća krompira i odmah zaspao. Honza je pokušao da ga podigne na krevet, ali je to bilo nemoguće. Uzeo je jastuk i namestio ga

ispod komandirove glave i pokrio ga ćebetom. Konfiskovao je pištolj i pomislio je da bi bilo pametno ostati i provesti noć pored komandira. Video je da je u flaši rakije ostalo malo tečnosti. Dohvatio je flašu i iskapio ostatak.

Nakon Čarlsovog odlaska, Ledvina je pokušao da sazna dokle su stigli njegovi zahtevi i da li je neki od njih odobren. I dalje nije dobijao odgovor. Pobesneo je pošto mu se niko nije javljao na telefon i ušao u auto. Otišao je do šefa policije, ministra unutrašnjih poslova i šefa STB-a. Prvi mu nije otvorio vrata. Kada je došao do ministra unutrašnjih poslova, vrata je otvorila ministrova supruga, dok je njen muž stao uza zid iza ulaznih vrata kako ga Ledvina ne bi video, a šef STB-a, čovek veoma sličan Ledvini, urlao je i pretio mu deset minuta. Razočaran, komandir se vratio u sedište Specijalnog odeljenja, razgovarao sa Honzom, sastavio druge zahteve, tražio prijem kod premijera. Na ovaj poslednji zahtev dobio je odgovor da može doći kod ministra tek u utorak. Dohvatio je flašu domaće rakije koju je ispekao njegov šurak i popio skoro celu. Kako je počeo da vidi vampire po celoj prostoriji, zavukao je ruku pod jastuk i izvadio pištolj sa srebrnim mecima, od kojeg se nikad nije odvajao, čak ni kada je spavao. Počeo je da lovi zamišljena stvorenja noći. Pre nego što bi im prosvirao mozak, uzvikivao bi:

„Sada mi pokaži svoje pravo lice, Joriče!“

I zapucao!

GLAVA 94

Nakon što je razočaran izašao iz hotelske sale za konferencije, Čarls pomisli da bi mu posle najčudnijeg dana u životu dobro došao jedan viski star osamdeset godina. Prošetao se kroz hotel kako bi proverio da li je još nešto bilo otvoreno. Restorani i barovi su bili zatvoreni. Izuzetak je bio salon za pušenje gde je družina od dva muškarca i jedne žene išla na živce konobaru koji je želeo da ide kući, jer se program odavno završio. Politika hotela podrazumevala je da se ne sme izbaciti nijedan gost, bez obzira na trajanje programa. Ukoliko bi gost želeo da provede još neko vreme u salonu za pušenje, konobari su bili obavezni da mu budu na usluzi sve dok gost ne odluči da ode. Na veliku žalost konobara, ova družina se smestila za stolom pored ulaza i nije davala nikakve naznake da će uskoro napustiti bar. Konobar je pribegao svim poznatim trikovima: pojačao je muziku, pospremio prostor bara i podigao stolice na stolove. Čak je i šetao zevajući pored stola za kojim su sedeli gosti. Nije bilo efekta. Odustao je, smestio se na barsku stolicu i spustio glavu na šank. Podigao je glavu čuvši korake i ugledao Kristu i Čarlsa kako stoje nasred salona tražeći pogledom mesto. Konobara obuze očaj. Kada je konobar video Čarlsa kako vadi novčanicu njegove omiljene boje, raspoloženje mu se popravi i pomisli da možda i ne bi bilo toliko loše da ostane još malo. Ustao je sa stolice i pripremio im sto.

Piće je već stiglo dok je Čarls završavao sa listanjem fotografija koje mu je poslala lažna medicinska sestra. Pošto je obrisao one koje ga nisu zanimale, zaustavio se na fotografijama dela zida sa tekstom koji je toliko dugo iščekivao.

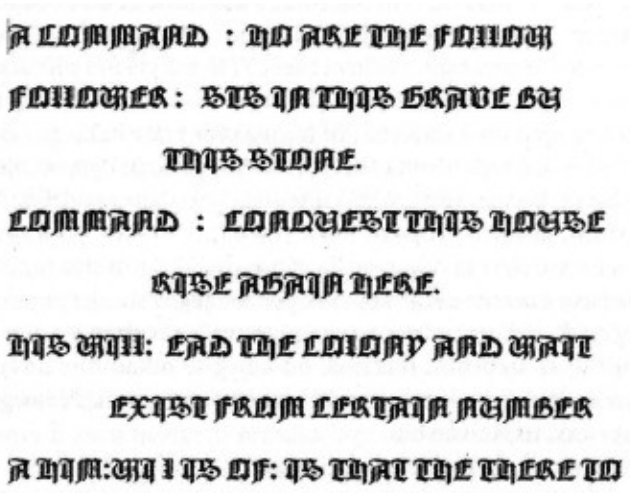

Čarls je želeo da zatraži parče papira i nešto za pisanje. Krista je već sve pripremila i stavila potreban pribor na sto. Narednih nekoliko minuta profesor je bio toliko koncentrisan da nije primetio Kristino kretanje. Nije video kada je izašla iz bara, ušla u njegovu sobu, uzela braon fasciklu koju je donela u bar, a posebno nije primetio razmenu pogleda između Kriste i ono troje gostiju za susednim stolom.

Dok se bavio transkripcijom teksta, Čarls je u potpunosti zaboravio na Kristu. Kada je završio sa transkripcijom, zadubio se u proučavanje transkribovanih reči, a zatim je okrenuo papir prema Kristi. Posmatrala je dobijeni rezultat:

A COMMAND: HO ARE THE FOLLOW

>FOLLOWER: STS IN THIS GRAVE BU THIS STONE.
>COMMAND: CONQUEST THIS HOUSE RISE AGAIN HERE.
>HIS WILL: ĘAD THE COLONY AND WAIT EXIST FROM CERTAIN NUMBER
>A HIM: WI L IS OF: IS THAT THE THERE TO

Profesor je još želeo da kaže kako mora da ode do sobe i uzme drugu polovinu teksta. U tom momentu Krista mu pruži fasciklu.

„Nadam se da se ne ljutiš. Pokušala sam da te pitam, ali me nisi čuo. Zato sam otišla do recepcije, rekla momku za pultom da si izgubio karticu i uzela fasciklu iz sobe. Nisam uzimala ništa drugo."

Čarls ju je pogledao kao da se upravo probudio iz sna. Onda je pogledao novčanik koji je bio na stolu.

„Nisam uzela karticu iz novčanika", reče Krista i dodade: „Dobila sam drugu karticu na recepciji."

Čarls je bio veoma zbunjen. Kako je recepcioner nepoznatoj osobi dao karticu za otključavanje sobe? Pomisli da Krista sigurno ima svoje metode ubeđivanja. Kako ga se to nije ticalo u tom trenutku, prestao je da razmišlja o tome i otvorio braon fasciklu.

S druge strane, Krista se nadala da će Čarls ceniti to što je pretpostavila njegov sledeći korak, međutim shvatila je da se prevarila. Nije htela da mu prekida tok misli dok je tražio odgovarajući tekst u tašni kako bi ga uporedio sa ovim upravo transkribovanim.

Pronašao je stranicu sa drugom polovinom teksta i prepisao delove koji su nedostajali u sveže transkribovanom tekstu sa zida vinarije njegovog dede.

>A COMMAND: HO ARE THE FOLLOWERS PERMITTED TO HAVE A NAME?
>FOLLOWER: STS IN THIS GRAVE BURIED AND A OLD PROPHECY ERECTED
>THIS STONE.
>COMMAND: CONQUEST THIS HOUSE NOW AND HAVE FAITH,
STEEL RISE AGAIN HERE.

>HIS WILL: EAD THE COLONY AND WAIT HIS KEY, NOT THE
>DOOR, THE STONE
>EXIST FROM CERTAIN NUMBER OF YEARS

>A HIM: WI L IS OF: IS THAT THE THERE TO A AFTER?

„Ovde nedostaje nekoliko slova", reče Čarls i pogleda ponovo fotografiju koju mu je poslala lažna medicinska sestra.

Fotografiju sa telefona uvećao je prstom i pažljivije je pogledao.

„Mislim da je zub vremena ostavio tragove na ovom zidu."

„Nisi saznao kada je napisan tekst?", upita Krista.

„Ne, još nisam. Ali to sad nije važno, jer mislim da nemamo posla sa šifrom. Reč je o permutaciji reči. Nije u pitanju čak ni anagram."

„Liči na dijalog iz neke pozorišne predstave."

„Da i to predstave sa više učesnika: 'Komanda', 'Sledbenik', 'Njegova volja' i 'On'. Deluje poprilično nepismeno. Možda je namerno napisan tako, ili autor ovog teksta nije znao baš najbolje da piše. Ipak, malo je verovatno da je neko ko je u stanju da prepiše tekst u *textualis* obliku toliko nepismen. Nešto drugo je ovde u pitanju."

„Osim u slučaju da je ta osoba stranac. Pismen je, ali ne barata toliko dobro određenim jezikom", reče Krista.

Čarls razmisli o ovoj mogućnosti. Ako je ovaj tekst napisao njegov pradeda koji je

emigrirao u Ameriku 1890. godine, zaista je moguće da njegov engleski nije bio savršen.

„Želiš li da ubacim tekst u Gugl?“

„Probao sam sa prvim tekstom. Nećeš pronaći ništa što nam može pomoći. Hajdemo redom. Prva reč, ’Naređenje’, nije u redu. Pre bi trebalo da bude ’A commander’, odnosno komandant. Ovde gde je obrisan tekst, izgleda da na početku imamo V. Umesto ovog ’ho’ koje nema baš nikakvo značenje, pre će biti ’who’, odnosno ko. ’W, I, L’ ovo jedino može označavati ’will’, što znači želja. U ovom kontekstu je verovatno ’testament’, imajući u vidu da ceo tekst izgleda kao testament. A ako je testament i imamo nekog u grobu, ovo ’ests’ treba da bude ’rests’ što je i logično. ’Počiva’ u grobu. Još nešto je ispred ovog ’Conquest’, ili osvajanja. Šta bi to, dođavola, moglo biti?“

„Misliš na ovaj *conques’?* Pobeda? Koliko slova fali?“

„Prva dva.“

„*Reconquest.* Ponovo dobiti.“

Čarls popuni sva mesta na kojima su slova nedostajala i pogleda još jednom tekst.

A COMMANDANT: WHO ARE THE FOLLOWERS PERMITTED TO HAVE A NAME?

>FOLLOWERS: RESTS IN THIS GRAVE BURIED AND A OLD PROPHECY ERECTED

>THIS STONE.

>COMMANDANT: RE-CONQUEST THIS HOUSE NOW AND HAVE FAITH, STEEL

>RISE AGAIN HERE.

>HIS WILL: LEAD THE COLONY AND WAIT HIS KEY, NOT THE DOOR, THE STONE

>EXIST FROM CERTAIN NUMBER OF YEARS

>A HIM: WILL IS OF: IS THAT THE THERE TO A AFTER?

Gosti koji su sedeli za susednim stolom ustadoše. Krista je podigla pogled ka njima. Visoki muškarac klimnu glavom kao da je želeo da joj kaže da je u redu i da više nema zbog čega da brine. Da je Čarls bio pažljiviji, sigurno bi prepoznao muškarca sa kapuljačom kojeg je udario ramenom kada je one večeri pronašao „Ekskalibur“ u konferencijskoj sali.

Troje gostiju hotelskog bara uđoše u automobil. U gepeku, prerezanog grla, beše telo bivšeg ruskog boksera, jednog od najboljih tajnih agenata instituta u Srednjoj i Istočnoj Evropi.

GLAVA 95

Čarls poče da se smeje. Krista ga pogleda. Ponovo je bila zadivljena. Čarls je bio u stanju da reši bilo šta.

„Bilo da su greške u pisanju načinjene namerno ili ne, ponovo smo došli do jednog slavnog teksta. Da vidimo možeš li da pretpostaviš ko je autor. Šta misliš, ko je u pitanju?“

„Aha! Pa... Ne znam.“

Čarls ju je prodorno gledao. Stidljivim i tihim glasom Krista pokuša da pogodi ime autora:

„Kafka.“

„Tačno! Ponovo Kafka“, odgovori Čarls i poče da zapisuje reči po redosledu. „Gotovo. Evo da ti pročitam: ’HERE RESTS THE OLD COMMANDANT. HIS FOLLOWERS, WHO ARE NOW NOT PERMITTED TO HAVE A NAME, BURIED HIM IN THIS GRAVE AND ERECTED THIS STONE. THERE EXISTS A PROPHECY THAT THE COMMANDANT WILL RISE AGAIN AFTER A CERTAIN NUMBER OF YEARS AND FROM THIS HOUSE WILL LEAD HIS FOLLOWERS TO A RE-CONQUEST OF THE COLONY. HAVE FAITH AND WAIT!’ Što će biti: ’Ovde počiva bivši komandant. Njegovi sledbenici, kojima danas nije dozvoljeno da imaju ime, sahranili su ga u ovom grobu i podigli mu ovu kamenu ploču. Postoji proročanstvo po kome će se nakon nekoliko godina komandant ponovo uzdići pred svojim sledbenicima kako bi povratio koloniju. Verujte i čekajte!’“

„Zar to nije odlomak iz surove pripovetke o osuđivanju na smrt?“

„Pa da, to je pripovetka *U kažnjeničkoj koloniji.“*

„Kakve to veze ima sa bilo čim?“

Čarls se počeša po glavi. Bio je oduševljen igrom. Nije više razmišljao o prethodnim zločinima, niti o opasnosti u kojoj se nalazio. Usredsredio se na rešavanje misterije. Počelo je da se povezuje mnogo toga.

„Ostaje još samo nekoliko spoljnih reči. Kamen, čelik, vrata i nekoliko veznih reči. ’The Steel is the door’, ’Ključ je kamen, čelik su vrata’. Ili ’Vrata su ključ’, a ’Kamen je čelik’.“

„Izgleda nedorečeno“, zaključi Krista.

„Slažem se. Mislim da su u pitanju dve odvojene varijante. Nešto su vrata, a nešto ključ. Ili čelik predstavlja vrata, a kamen ključ. Logičnije je da kamen predstavlja vrata, a čelik ključ. S obzirom na to da vrata mogu biti od kamena, a ključ od čelika, što bi predstavljalo ekvivalent metalu. Evo konačnog teksta:

HERE RESTS THE OLD COMMANDANT. HIS FOLLOWERS, WHO ARE NOW NOT PERMITTED TO HAVE A NAME, BURIED HIM IN THIS GRAVE AND ERECTED THIS STONE. THERE EXISTS A PROPHECY THAT THE COMMANDANT WILL RISE AGAIN AFTER A CERTAIN NUMBER OF YEARS AND FROM THIS HOUSE WILL LEAD HIS FOLLOWERS TO A RE-CONQUEST OF THE COLONY. HAVE FAITH AND WAIT!

>STEEL IS THE KEY, STONE IS THE DOOR.

Ovde počiva bivši komandant. Njegovi sledbenici kojima danas nije dozvoljeno da imaju ime, sahranili su ga u ovom grobu i postavili mu ovu kamenu ploču. Postoji proročanstvo po kome će se nakon određenog broja godina komandant ponovo uzdići iz ove kuće i povesti svoje sledbenike u ponovno osvajanje kolonije. Verujte i čekajte!

Čelik je ključ, vrata su kamen!“

„Eureka!“, zaključi zadovoljno Čarls.

„U redu“, reče Krista želeći da ga spusti na zemlju. „Imamo tekst. Ali na šta se on odnosi?“

„Dobro pitanje“, reče Čarls. „Iz ovih naših avantura zaključio sam da se svaka misterija

otkriva postepeno, deo po deo. Delovi slagalice teško izlaze na videlo. Dobra vest je da ipak izlaze.“

Čarlsov optimizam bio je autentičan, a Krista se iznad svega radovala što je pred sobom imala onog starog Čarlsa. Znala je da ih očekuju još mnoge zavrzlame, te je injekcija optimizma bila veoma korisna u ovom trenutku.

„Prvi Kafkin tekst. Naime, onaj iz *Procesa.“*

Otvorio je aktovku dok je pričao i pronašao tekst.

„Baš kao što smo sumnjali, dodato je ovih 11. U suprotnom, tekstovi bi bili isti. Pogledaj: ’Pred zakonom stoji vratar. Ovom vrataru dolazi čovek sa sela i moli da ga uvede u zakon. Ali vratar mu reče da ga sada ne može pustiti unutra. Čovek razmisli pa upita da li će kasnije smeti da uđe. Moguće je, odgovara vratar, ali sada ne. Pošto su vrata zakona kao i uvek otvorena, a vratar se sklonio sa strane, čovek se približi kako bi kroz vrata pogledao unutrašnjost. Opazivši to, vratar se nasmeje i kaže: Ako te toliko privlači, pokušaj da uđeš uprkos mojoj zabrani. Ali upamti: ja sam moćan. A ja sam samo najniži vratar. Posle mene ima još 11 vrata. Na ulazu u svaku salu stoje drugi vratari, svaki je moćniji od onog prethodnog. Čak ni ja ne mogu da podnesem izgled trećeg.’ Kako ide originalni tekst?“

Krista otvori telefon. Internet stranica na kojoj je našla originalni Kafkin tekst bila je sačuvana. Pročitala je Čarlsu.

„Pred zakonom stoji vratar. Ovom vrataru dolazi čovek sa sela i moli da ga uvede u zakon. Ali vratar mu reče da ga sada ne može pustiti unutra. Čovek razmisli pa upita da li će kasnije smeti da uđe. ’Moguće je’, odgovara vratar, ’ali ne sada.’ Pošto su vrata zakona kao i uvek otvorena, a vratar se sklonio sa strane, čovek se približi kako bi kroz vrata pogledao unutrašnjost. Opazivši to, vratar se nasmeja i reče: ’Ako te toliko privlači, pokušaj da uđeš uprkos mojoj zabrani. Ali upamti: ja sam moćan. A ja sam samo najniži vratar. Na ulazu u svaku salu stoje drugi vratari, svaki je moćniji od onog prethodnog. Čak ni ja ne mogu da podnesem izgled trećeg.’“

„Manje-više sve je identično. Osim ove rečenice ’Posle mene ima još 11 vrata’. To je jedina razlika.“

„A ispod?“

„Ne, to je sve. Odlomak iz pripovetke *U kažnjeničkoj koloniji* nije uopšte promenjen. Siguran sam. Jedini dodatak pojavljuje se na kraju.“

„Dakle?“

„Šta dakle? Na šta se odnose tekstovi? Nemam pojma. Moram izaći iz logičkog razmišljanja i razmišljati kao onaj ko postavlja zagonetku. Do sada nam je uspelo, što znači da smo na dobrom putu. Ako je reč o 12 vrata, vraćamo se na ono o čemu smo pričali malopre. Vraćamo se na broj 12. *Kažnjenička kolonija* je priča o složenoj mašini za ubijanje, koja ubija osuđenika, ispisujući presudu na osuđenikovom telu dok je ovaj još živ, kroz sofisticirani mehanizam koji se završava iglom. Osuđenik ne zna koja je odluka, isto kao što ni K. iz *Procesa* ne zna zbog čega je kriv.“

„Je li to parabola?“

„Ne verujem da je Franc Kafka tratio vreme pišući parabole. Njegove metafore su gotovo uvek uvredljivo tumačene. Kafka nije bio shvaćen i prihvaćen u vremenu kome je živeo, i zbog toga je pretrpeo različite izdaje. Razni kritičari, zaluđeni sopstvenim fiks-idejama, zloupotrebili su njegove tekstove na razne načine. Ova velika izdaja, koja nažalost nije jedina, počinje sa Kafkinim najboljim prijateljem Maksom Brodom, koji je nakon Kafkine smrti objavio roman *Proces*. Možda je zato Kafka centar naše enigme. Ceo svet se odnosio prema njemu sa velikim poštovanjem. Ceo svet gleda u njega kao u statuu, sa velikom pobožnošću. Izuzeci su slučajevi kada analiziraju njegovo delo iz psihoanalitičke, najgluplje moguće perspektive.“

„Ne veruješ u psihoanalizu?“

Čarls se nasmeja.

„Pa, ne verujem. Slažem se sa mišljenjem Karla Krausa, koji je o psihoanalizi rekao da je to ’samo bolest koja se pretvara da je svoj lek’. Ali da se vratimo na Kafku. Kafka je imao izuzetan smisao za humor, a mnogi intelektualci iz njegove okoline nisu mogli to da podnesu. Najgora zloupotreba je politička interpretacija Orsona Velsa, nekada velikog režisera, ali ne i tako velikog intelektualca. Jadnik, verovao je da *Proces* predstavlja neku vrstu Orvelove *1984*. Znaš da se veoma često kaže ’Kafkin univerzum’, kako bi se opisao potpuni besmisao birokratije koja nas okružuje? Ne verujem da ovo ima neke veze sa Kafkom.“

Krista je bilo jasno da Čarls sada ne može da se zaustavi. Kada bi na pamet palo nešto interesantno, imao je gomilu ideja, gotovo zastrašujući broj, mislila je u sebi Krista.

„U redu. Stvar je u tome što mašina koja ispisuje presudu po telu osuđenika čini to na jeziku koji niko ne može da dešifruje. Dakle, reč je o šifri. Tekst sa zida može se posmatrati u tom kontekstu. Upućuje nas na to da je u pitanju šifra. Moguće je da nas upućuje i na onaj deo iz drugog teksta, koji je isto šifra.“

„Nije li to pametno? Mislim, koliko ljudi na ovom svetu zna i može da razume sve ovo? Kako se to zove? Metatekst?“

„I metatekst i autoreferencijalnost. Ali sada nije prilika da razvijamo i tu temu. Odgovor je da sam u stanju da razumem. Sada shvatam da je onaj tekst sa zida dedine vinarije u stvari namenjen meni. I da me je deda spremao za njega, ali mi nikada to nije rekao. Možda zato što nije bilo pravo vreme ili zato što je trebalo sam da shvatim. Da ne sumnjam u sve ove zločine, u potpunosti bih bio ubeđen da je celo ovo putovanje, zajedno sa zagonetkama i njihovim zamkama, dedino delo koje je želeo da mi ostavi u nasleđe pri rešavanju poslednje velike enigme. Mač je njegova opsesija i ta fiks-ideja odvela me je u Transilvaniju, gde mi je poveren zadatak. Ceduljica sa tajnim uputstvima i sa više slojeva veoma liči na dedu, tako da je moguće da ju je on sastavio. Zatim rođak koji mi je doneo aktovku. Mada, posredi je nešto mnogo ozbiljnije, jer deda nikako ne bi mogao da ima ikakve veze sa bilo kojim zločinom. Moguće je da su se neki putevi neočekivano ukrstili. Ipak mislim da čovek sa fasciklom nije lagao, niti je imao bilo kakvu nameru da laže. Možda je verovao u ovu donekle apsurdnu priču.“

Čarls je ponovo odstupio od prvobitne priče. Krista je želela da interveniše i usmeri ga na ono o čemu je počeo da priča, ali nije bilo potrebe.

„Dakle, na telu osuđenika mašina za mučenje ispisala je poruku. Presuda je šifrovana. Što znači da, ko ne poznaje šifru, ne može pročitati poruku. Jedini ko je u stanju da je pročita jeste bivši komandant kolonije koji je izmislio mašinu i koji je sahranjen ispod kamene ploče na ostrvu. Tekst je isti kao i onaj na njegovoj nadgrobnoj ploči.“

„I šta? Ustaće iz mrtvih? Pretvoriće se u vampira?“

„Sahranili su ga njegovi sledbenici, odnosno sakrili su ga kako bi sačekao bolji momenat. Kada svet bude dovoljno zreo da razume njegovu veličinu, da tako kažemo, vratiće se u život. Dakle, imamo zakopanu poruku. Moguće je da je reč o Gutenbergovoj Bibliji, jer je od nje i sve krenulo.“

Čarls je došao do otkrića koje ga je veoma uznemirilo. Uzdrhtao je. Naježio se i obuzela ga je hladnoća. Krista je primetila da se nešto značajno događa u Čarlsovim mislima. Pokušala je da se našali: „Nećeš se valjda zaustaviti sada?“

Čarls nije ništa odgovorio. Počeo je da ispituje tu misao koja mu se motala po glavi. Počela je da se širi neverovatnom brzinom i kao kamen pritiska um, podstičući nuklearnu katastrofu.

„To je nada koju imaju sve moderne religije. Povratak nakon koga sledi Veliki sud. Tajna će na kraju biti otkrivena. Kada dođe trenutak za to. Čovek sa fasciklom rekao mi je da je taj čas

veoma blizu. Biblija koju je sponzorisao Drakula sadrži strašnu tajnu koja će promeniti svet. To je proročanstvo. Kao u tekstu sa zida. Loši momci želeće da je unište ili da spreče da se poruka otkrije. Izgleda detinjasto, ali tako zvuče sve priče ako se pogleda njihova suština. Borba između dobra i zla.“

„Jesi li o tome razmišljao malopre?“

„I jesam i nisam. Postoji još nešto. Nalazimo se ispred večne borbe između dobra i zla. Oko toga se vrti istorija celog sveta. A još važnije, mašta čovečanstva u svom kvaziintegritetu. Počevši od Zaratrustre i njegovog dualizma. Od tada živimo u velikoj priči između ova dva: Ahura Mazda ili Ahriman? Đavo ili Bog? Život ili smrt? Raj ili pakao? Dobro ili loše? Jednom sam nazvao ovo monetarističkim pogledom na svet: pismo ili glava.“

„A druga?“

Čarls se toliko uživeo da mu je trebalo vremena da shvati pitanje. Krista je insistirala:

„Druga stvar o kojoj si razmišljao.“

„Aha! Verujem da je Gutenbergova Biblija sakrivena u dedinoj vinariji iza dotičnog zida. Treba da shvatimo šta je sa tim kamenom koji predstavlja vrata. I šta je čelik koji predstavlja ključ. Postoji još nešto što me muči. Misao koja me proganja, obuzima me i širi se mojim umom kao bršljan koji sam posadio u dvorištu u Prinstonu kada sam bio mlad, a sada je taj bršljan obrastao oko cele zgrade.“

Krista je nestrpljivo čekala nastavak. Čarls se nasmeja i reče:

„Razmišljam o tome da je možda deda brižljivo pripremio ovu avanturu. A možda samo lupam gluposti.“

GLAVA 96

Verner nije uspeo da pronađe onog drugog agenta. Beata se okrenu i odmah zaspa. Video je onu dvojicu kako se penju u sobe. Video je upaljena svetla. Kasnije je video da su se ugasila. Sačeka još petnaest minuta kako bi bio siguran da Čarls nema nameru da izlazi, pa se uputi ka vili.

Verner za deset minuta shvati da je reč o Kafkinom tekstu, iako mu je nedostajao drugi deo. Uvideo je da se poruka iz teksta odnosi na Gutenbergovu Bibliju. Crv sumnje usadi mu se u um poput nekog parazita. Biblija mora da je sakrivena u vinskom podrumu Čarlsovog dede. Možda baš iza zida sa južne strane kuće. Nije shvatao šta je to u vezi s tim kamenom. Ključ i vrata, kao i čelik, nisu se nalazili na polovini poruke koje se dotakao, tako da nije bio svestan njihovog postojanja. Razmišljao je da pošalje lažnu pomoćnicu da istraži zid, ali se bojao da će žena naći Bibliju i da će otići sa knjigom kod Martina ili da će napraviti neku glupost. Njegova pomoćnica bila je dobar izvršilac, surova, bez mrve saosećajnosti i izvršavala je sve što joj se naloži. A ipak, kada je trebalo da preuzme inicijativu, odbijala bi. Nije bila u stanju da preuzme takvu vrstu rizika.

Pogleda u Beatu koju je progutao preveliki broj jastuka i koja je utonula među jorgan čija je boja podsećala na maskarpone, pa mu se prispava. Za nešto više od 24 sata biće svedok događaja za koji se čitav život pripremao. A pre toga, čekao ga je težak dan.

GLAVA 97

Čarls je legao, ali je pre toga tražio od recepcionera predmet koji je ostavio u sefu na čuvanje. Uzeo je paket ne otvorivši ga. Skovao je plan za naredni dan. Nameravao je da najpre ode do ambasade da reši stvar sa mačem. Neće reći Kristi ništa o ovome. Postojalo je nešto što ga je sputavalo da ima potpuno poverenje u ovu ženu. Način na koji mu se prilepila, njeni misteriozni nestanci... Pored toga, nije shvatao šta znak Interpola u njenom novčaniku traži na zagonetnom zidu u dedinoj kući. Dopadala mu se, iako nije bio sasvim siguran u nju. Nakon što završi posao oko mača, raspitaće se kada je prvi slobodan let za London. I rezervisati dve karte. Za njega i Kristu, za šta će joj reći samo nekoliko minuta pre napuštanja hotela. Trebalo je još i da ode do kuće za koju se pričalo da je u njoj živeo Kafka. Bio je skoro ubeđen da uzaludno ide, ali želeo je da bude spokojan.

Zaspao je sa mačem u naručju, razmišljajući, kao po običaju, o nečemu lepom što ga je smirivalo. U mislima mu se pojavila zbirka mačeva iz kuće u Prinstonu.

Nije znao tačno, ali je bio uveren da je njegov pradeda počeo da sakuplja prve primerke za zbirku. Sve što mu je dolazilo pod ruku, bez ikakvog kriterijuma ili logike. U red je zbirku doveo njegov deda, koji je sistematizovao i katalogizovao zbirku po istorijskom redosledu, ali i po tipologiji, što je Čarlsu zadavalo veliku glavobolju. Moderni istoričari koji su proučavali mačeve još su se raspravljali oko toga koji su kriterijumi značajniji od ostalih. Dužina oružja, oblik drške – sačinjen od tri dela: jabučice, rukohvata i nakrsnice – dužina i oblik sečiva, mogućnost probijanja ili uboda, težina ili poreklo. Bio je to potpuni haos, tako da je, naposletku, hronologija, tamo gde je bila sigurna, ostajala kao jedini kriterijum.

Deda je odustao da doda mačeve iz bronzanog doba, starog Egipta i perioda stare Grčke, iako je u zbirci postojao jedan hoplitski mač. Taj ksifos, kako se zvao, bio je najstarije oružje u zbirci. Očigledno je bilo da je ovaj model bio uzor za rimljanski mač u obliku izduženog lista, gladijus. Takođe, jedini mač ove vrste, prilično zarđao i nagrizen zubom vremena nalazio se u zbirci koju je nasledio Čarls. Ništa iz keltskog perioda, saksonskog ili vikinškog; jedan jedini borbeni predmet u slučaju ovih navedenih bila je sekira sa dugačkom drškom, koju je takođe nagrizlo vreme.

Ozbiljna dedina zbirka počinjala je onim što je poznato pod imenom dugi mač, klasičnim srednjovekovnim mačem koji je počeo da se koristi oko 1300, pa sve do sredine renesanse. Ovaj dugi mač imao je izduženu dršku kako bi se držao obema rukama. Nakrsnica je bila jednostavna, u obliku krsta. Kako je, izuzev buzdovana prvog vladara koji je ujedinio rumunske zemlje, Mihaja Hrabrog, i bodeža iz XVII veka, dedina zbirka bila sačinjena isključivo od mačeva, Čarls je osetio potrebu da je obogati i drugim srednjovekovnim oružjem.

Pored mačeva, najdetaljnija zbirka bila je sačinjena od takozvanog „hladnog oružja“, sofisticiranih varijanti kopalja i helebardi (od istočnoevropske reči *barda* ili *bardiche).* To je vrsta dugačke sekire sa dva bočna sečiva, šiljatim vrhom i zakrivljenim zubom, koja je s lakoćom probijala oklop, i uz primenu dovoljne sile, mogla sasvim da ga rasturi. Zbirku su činili i glejvovi u raznim varijantama, japanskim naginatama, kineskim guandaoima ili ruskim sovnjama. Oružje je bilo poređano od klasične helebarde, spoja sekire i koplja, napravljene za zaštitu od napada konjanika jednom stranom, i za brzo okretanje na drugu stranu kako bi se zadao ubod napadaču, do klasičnog koplja nazvanog *spike,* najčešćeg i najrasprostranjenijeg oružja pešadije na bojnim poljima u srednjem veku, a vrhunac zbirke činilo je najelegantnije oružje pod imenom „partizan“, koje je, sa svojom zlatnom nakrsnicom i oštricom zakrivljenom sa obe strane, sa dvoglavom sekirom na vrhu sečiva, izgledalo više kao umetničko delo nego kao sredstvo za borbu, pa je zbog

toga ubrzo postalo ceremonijalno oružje.

Omiljeni komadi zbirke bili su pravi mačevi. Poljski estok, veoma dugačak sa vrhom poput igle kako bi probio štit i direktno prodro u srce protivnika jednim udarcem; nekoliko komada činkvedee, oružja italijanske renesanse koje je omogućavalo, zahvaljujući svojoj širini, grafičke ukrase na visokom umetničkom nivou po celoj površini; dvoručna sablja, najsličnija palošu, ali sa malo širim sečivom, sa dodatnim zaponom ispred klasične nakrsnice u obliku krsta i sa dužim rukohvatom radi držanja, kao i zbog bolje ravnoteže oružja.

Od svega ovoga, Čarls je zaista bio zaljubljen u rapire, poput espade ropere, koji se koristio za pojedinačne duele, među civilima, ako se tako može reći, suprotno od onih koji su se koristili na bojnim poljima. Rapir je prethodnik floreta, tanjeg i laganijeg od uobičajenog mača, ali dužeg od kratkog mača. Izrađeni u Toledu početkom XV veka, ovi mačevi nošeni su o opasaču i imali su izvanredne oblike drški i štitnika. Od slavnog basket hilta, u obliku korpe, do onog u obliku kupe, često sa dodatnom uvijenom trakom radi lakšeg hvatanja i uravnoteženim težištem, Čarls ih je sve isprobao. Štaviše, ovo su bili mačevi na kojima se, uz svog dedu, učio veštini mačevanja, često koristeći oružje sa pravim sečivom. Toliko se dobro uvežbao da je, kada je prvi put otišao u salu za mačevanje kako bi proverio koliko je vešt, nadjačao trenera, tri puta u tri minuta, na takav način da ovaj nije verovao da ispred sebe ima klinca-početnika, nakon čega ga je poslao pravo kod trenera reprezentacije.

Deo zbirke činili su i ogromni škotski mačevi sa ukrasima u obliku deteline na ivicama žleba i gomila širokih mačeva sa rukohvatima presvučenim kožom, zlatom i dijamantima, mačevi iz kasnijeg doba raznih vrsta pešadije, od Napoleonove do nemačke, mačevi husarskih generala, široki mačevi, tanki mačevi, *falchion, pipeback,* sa vrhom u obliku sekire i podignutim ivicama koji se koriste jednom rukom, jednom rukom i pola druge ruke ili obema rukama, sa širokim ili tankim sečivima, pravim ili zakrivljenim, dvoseklim ili jednoseklim, sa oštrim ili manje oštrim vrhovima, dugi tibetanski mačevi *ke tri,* engleski mačevi *littlecote,* flamanski papenhajmer (varijanta slavnog *épée wallone)* – vrhunski mačevi, „pogrebni“, nazivani tako jer su na sebi imali izgraviran lik kralja Čarlsa I, pogubljenog za vreme Engleske revolucije, mačevi *Dusage* ili *Sinclair,* skjavona koji je dobio ime po dalmatinskim robovima velikog dužda Venecije, od kojih je načinio svoju ličnu gardu, mačevi sa nakrsnicama u obliku školjki ili rakovih klešta, mačevi puni ukrasa, poput francuskih zmajeva ili oni pešadijskih oficira sa plavim sečivima, takođe francuskih, mačevi kacbalger, kurtana i sabine. Zatim orijentalni mačevi – japanski nakamaki i katana, vakizaši i šingunto, tači i tanto. Najvredniji kineski mač, đen, fangul sa dodatim zupcem, leptir, takođe kineski, kao i njihova braća iz Indije, handa i kastane, pata i talvar, kao i veoma zakrivljeni mačevi mogul ili šamšir.

Kako je Čarls rekao, skriveni deo zbirke bio je sačinjen od mačeva čije su poreklo i verodostojnost bili pod ozbiljnim znakom pitanja. Bila je to zbirka koju je u potpunosti načinio njegov deda, čijoj se naivnosti Čarls nemalo puta smejao. On je nameravao da otkrije legendarne mačeve za koje se nije ni znalo da li su mitološki ili zaista postoje, a ako postoje, nije nimalo bio siguran da su originali. Jedan od Sidovih mačeva, Kolada; Lobera, mač kralja Fernanda III od Kastilje i Leona, mač Osmana I, osnivača Osmanskog carstva, mač Atile Hunskog, za koji svi znaju da je nestao, *Legbiter,* mač *Gaddhjalt* vikinškog kralja Magnusa Berelenga, i najzad, *Joyeuse,* slavni mač Karla Velikog, franačkog kralja i osnivača dinastije Karolinga; *Hrunting,* mač Beovulfa; *Durendal* Rolana, poznatog heroja iz *Pesme o Rolanu,* koju je Čarls nazivao, kada je želeo da se našali sa dedom, *Pesma o Rolan Garosu;* i *Précieuse* saracenskog kralja Baliganta, emira Vavilona, zakletog neprijatelja Karla Velikog.

Čarls se uspavao razmišljajući o svemu ovome. Dedina zbirka bila je nevina zabluda čoveka koji je imao sve u životu, pa pronašao tajnu strast. Nije igrao golf, nije se zanimao za

egzotična ostrva, niti bio ženskaroš. Čarls je bio uveren da je pronašao strast koja ga je činila živim i davala mu viši cilj u životu. Izmeniti krvavi, ali viteški deo istorije. Bio je uhvaćen. U tim trenucima počeo je da oseća da se iza ove naizgled bezazlene strasti krije nešto mnogo ozbiljnije. Šta li je još krila prošlost njegovog dede? Uskoro će stići kući i, ovoga puta, od svog oca izvući će sve što zna. Nemoguće je da je bio toliko neupućen, iako se činilo da je odlučio da se ne upliće.

GLAVA 98

Naglo se probudio, okupan znojem. Čaršav, kao i jastuk, bili su vlažni. Mač je bio tamo, uvijen u svoju tkaninu. Opipa desni i pojuri u kupatilo da se pogleda u ogledalo. Pre nego što je stigao, oseti kako mu nešto curi iz usta. Opazi kako neka gusta, srebrna tečnost kaplje na tepih dva prsta debeo i, na mestima gde je kanula, progorevala ga je poput neke kiseline, dok je iz spaljenog dela izlazio dim. Ode ispred ogledala i primeti kako među slomljenim desnima niču duge lopatice, neka vrsta belog, oštrog i metalnog oruđa. Stavi ruku na usta i među prstima mu se pojaviše zubi. Kao na nekoj kubističkoj slici, delovi tela nisu mu bili normalno postavljeni. Nokti su mu rasli na mestu zuba, a ruka mu je bila puna metalnih očnjaka.

Probudi se oznojen i opipa usta i ruke. Sanjao je da sanja da se probudio. Uputivši se u kupatilo, pljunuo je na tepih. Ništa osim pljuvačke. U ogledalu vide sebe samog onakvog kakvog poznaje. Nikakva promena. Pustio je vodu iz tuša i stajao ispod vrele vode skoro pola sata. Kada je izašao, vide da je svanulo. Zidni sat pokazivao je šest časova. Izvalio se u krevet, ali nije bio u stanju da zaspi, pa je ustao i krenuo da se oblači. Uze mač i pasoš i krenu na doručak.

Restoran samo što se otvorio. Pustiše ga da uđe. Bio je u tom trenutku jedini gost. Jeo je i popio kafu, nakon čega je otišao do recepcije i pitao da li ga hotelska limuzina može odvesti od američke ambasade i da ga malo pričeka. Iako se auto, po pravilu, koristio samo za vožnje do aerodroma, Čarls je bio specijalni gost. Štaviše, direktor, koji se našao tamo, još se osećao krivim za nezgodu sa Ledvinom, tako da je bio spreman da ispuni i najneobičnije želje. Osim toga, na polasku odluči da kaže kako je boravak bio na račun hotela i da se ništa ne naplati američkom profesoru.

Na izlasku iz hotela, dok se kretao ka limuzini, oseti kako mu se nešto trlja o nogu. Zaustavi se i obori pogled. Nešto je umiljato mjaukalo. Kleknuo je i uzeo u naručje debelog, ogromnog mačka koji ga je posmatrao krupnim zelenim očima. Nakon toga polizao mu je cipelu i dodatno mjauknuo. Čarls ga ostavi dole i vrati se u salu za ručavanje. Uze malu zdelu, od onih u kojima se služe džem ili med, napuni je tunjevinom u sosu i izađe napolje. Mačak ga je čekao na istom mestu gde ga je ostavio. Spusti zdelicu sa delikatesima dole, pod blagim pogledom nosača kome dade novčanicu od dvadeset evra. Dok je razgovarao sa nosačem, žuti prugasti mačak dograbio je tunjevinu iz zdele. Čarls uđe u auto zadovoljan, ali, dok je zatvarao vrata, mačak skoči poput tigra na njega i sede pored.

Čarls je bio lud za mačkama, ali ona koju je najviše voleo bila je u njegovoj kući u Prinstonu. Pre petnaest godina dobio ju je kao rođendanski poklon. Čim ju je doneo kući, uvideo je kako je sirotica bila toliko puna buva da su na sam dodir skakale na njega. Vratio ju je zgrožen, iako zbog nje cele noći nije oka sklopio, toliko se snažno i brzo vezao za nju. Ujutru je otišao kod prijateljice koja mu je poklonila i uzeo je natrag. Od toga dana, burmanska mačka sive dlake sa crnim tačkama oko očiju poput neke maske, dobila je ime Zoro i postala njegov najbolji prijatelj. Kada je trebalo da otputuje na duže, zaposlio bi ženu da brine o kući, ali koja je pre svega bila mačkina bebisiterka. Ponekad, kada je znao da treba da odsustvuje više od mesec dana, zvao bi oca da je uzme. Jednom su se posvađali jer nije želeo da je vrati, pa mu je Čarls poklonio mejn kun i rusku plavu mačku. Tokom duge turneje na kojoj se Čarls nalazio, Zoro je bio zajedno sa svojim novim prijateljima i baškario se kraj kamina malog zamka porodice Bejker.

Čarls reče vozaču da zaustavi auto, uze mačka i otvori vrata, ali je ovaj toliko negodovao da je upitao vozača da li bi imao išta protiv ako bi se mačak vozio sa njima, iako je svakako nameravao da se vrati u hotel. Naravno, vozač se nije usprotivio. Čarls se obrati mačku:

„Ovoga puta vodim te sa sobom, ali za kaznu, od ovog trenutka zvaćeš se Behemot. Nadam

se samo da nećeš popiti svu votku dok se ne vratim“.

U zadnjem delu limuzine bio je bar. Flaša *apsolut* votke bila je pričvršćena za držač prilagođen takvoj vrsti napitaka.

Behemot je bio dijabolični mačak iz najpoznatijeg Bulgakovljevog romana, jedan od književnih likova kog je Čarls prosto obožavao. Mačak iz *Majstora i Margarite* bio je, zapravo, ovaploćenje đavola, ali ona vrsta inteligentnog i protejskog đavola koja se jednom pojavila pred Faustom. Mačak iz romana je govorio, igrao šah, ozbiljno se opijao i imao inteligentne i dijabolične replike – može da se kaže da je bio dijabolično inteligentan. Za razliku od onog u limuzini, ovaj je bio crn. U Bibliji, ovo ime se pominje uz Levijatana i nije jasno da li predstavlja nosoroga, krokodila, nilskog konja ili bizona. Tomas Hobs je napisao knjigu pod ovim imenom, koja je, po mišljenju engleskog filozofa, bila metaforični prikaz Parlamenta.

***

Limuzina je Čarlsa ostavila nedaleko od predivnog dvorca Šonborn u Ulici Tržište, kod broja 15, u Maloj strani. Ovaj mali srednjovekovni zamak – koji je kupio ambasador Ričard Krejn, bivši instalater koji je postao milioner, na kraju Prvog svetskog rata u ime svoje države – svojom blizinom povećavao je broj slučajnosti koje su se javljale tih dana u Pragu. Franc Kafka je neko vreme živeo tamo, 1917. godine.

Kada je rekao svoje ime na ulazu, neko odmah izađe da ga dočeka i da ga pozove u zadnji deo zgrade, u raskošnu kancelariju. Čovek se predstavi i upita profesora da li je to što drži u ruci paket o kome je bilo reči. Ovaj potvrdno odgovori. Čovek upita da li bi još nešto mogao da uradi za njega. Čarls je želeo da bude siguran da će paket bezbedno stići do američke ambasade u Londonu. Momak ga je uverio da će biti lepo spakovan i zapečaćen i da će imati status diplomatskog prtljaga. I da će u London stići sutradan ujutru. Čarls je dobio instrukcije koga tamo da potraži. Još jednom je ustanovio da je zaposleni u ambasadi svestan značaja pošiljke i pođe.

Iz limuzine je pozvao Kristu koja mu se javi sanjivim glasom. Pitao je želi li da pođe sa njim u šetnju Zlatnim drvoredom. Krista mu odgovori da će biti spremna za pola sata. Behemot poče da se uvija i da šapicama pritiska Čarlsove pantalone, puštajući i uvlačeći kandže u sporom ritmu, potpuno opušteno. Na putu ka hotelu ugleda ispostavu Britiš ervejza i zamoli vozača da stane. Agencija se otvarala za deset minuta, pa zapali *kohibu* i zagleda se u to malo ljudi koji su prolazili bočnom ulicom. Jedna starija gospođa sa kosom neodređene boje zevajući otvori vrata agencije. Ušao je. Jedini let sledećeg dana bio je u 13 sati. Kupio je dve karte u jednom pravcu za Kristu i sebe.

GLAVA 99

Vernera je probudilo oštro neprekidnog pištanje iz kompjutera. Pogleda Beatu kako spava, podiže se i vide signal Čarlsovog telefona kako se ubrzano udaljava od hotela. Spazi da je neko vreme bio zaustavljen kraj američke ambasade. Shvati kako to ima veze sa razgovorom koji je presreo prethodne večeri, ali koji nije uspeo da čuje zbog buke. Jako se bojao da je Bejker, koji je znao da je na korak od hapšenja, tražio azil, i da će ga američke vlasti po hitnom postupku izvući iz Češke. Zapitao se da li je nekako vest o zdravstvenim problemima njegovog oca ubrzala njegovu odluku da napusti zemlju. Stajao je neko vreme napet, ali se primiri kada je signal počeo da se vraća u hotel. Zadovoljno se nasmeja shvativši da je Čarls uredio prevoz mača putem diplomatskog prtljaga.

Sišao je u kuhinju, uprkos tome što ga je neko drugo upozorenje na kompjuteru nagnalo da se okrene. U razmaku od samo četiri minuta poslato je preko dvadeset zahteva za saglasnost za hapšenje profesora, uključujući privatne imejl-adrese svih koji su donosili važne odluke u policiji i vladi. Bila je nedelja, i verovatno poruke neće biti pročitane do ujutru. Sigurnosti radi, Verner je ubacio virus u sve poruke koje je mogao da pronađe i uništio sve zahteve. Nije bio sasvim siguran da mu neki nije promakao. Nije mogao da pronađe onog drugog agenta, pa je odlučio da pošalje Beatu u Ledvininu kancelariju kako bi postavila aparat za prisluškivanje. Do tada je trebalo da je probudi, pa je oprobao svoje kulinarske sposobnosti i spremio predivan doručak.

Ledvina je bio imun na mamurluk, ali sada je potpuno izgubio glavu i okretao se nervozno po kancelariji, svestan da se ništa neće pokrenuti do sutradan ujutru. Poslao je Honzu kući – ovaj cele noći nije spavao, već je dremao na stolici i razgovarao sa komandirom. Pre nego što ga je poslao na spavanje, rekao mu je da se, za dobro Čeha, nada da u slučaju terorističkog napada u Pragu teroristi neće izabrati dane vikenda. Potom se presvukao, seo u automobil i krenuo ka Hotelu Boskolo.

Stigavši tamo, želeo je da provali u Čarlsovu sobu, ali se bojao da je možda previše zategao uzicu i da tako može da ugrozi ionako male šanse da se dokopa Čarlsa. Trebalo je da sačeka naređenje odozgo i natera ga da napravi grešku. Stoga se naoružao strpljenjem i ostao miran u autu na pristojnoj udaljenosti od hotela, na mestu koje mu je omogućavalo dovoljnu preglednost za praćenje profesora kada bude izašao. Na njegovu nesreću, Čarls je već bio došao po Kristu i ponovo je odveo u zamak.

GLAVA 100

Hotel Boskolo nalazio se na broju 13 u Senovažnim namjestima, u prvom praškom kvartu. Četvrt Hradčani nalazila se poprilično daleko, na drugoj strani Vltave, preko poznatog Karlovog mosta. Čarls je više puta prešao ovaj put pešice, i bio je to lep dan za početak leta, ali profesor nije imao želju za šetnjom. Goreo je od nestrpljenja da ponovo prošeta poznatom Zlatnom uličicom, Zlata ulička, jednim od najznamenitijih turističkih mesta Praga. Čarlsu se tamo nije dopadalo. Bio je tamo samo jedinom i odbijao ga je način na koji je jedna slikovita uličica rekonstruisana i pretvorena u jednolični niz sitnih prodavnica u kojima su se prodavali suveniri, knjige i češki kristal.

Uzana uličica podignuta je po naređenju Rudolfa II do nivoa lukova zida zamka, na kraju XVI veka. Nešto kasnije, po završetku Tridesetogodišnjeg rata, tu su se preselile porodice zanatlija, ponajviše zlatari. Po ovome je i dobila ime, a ne, kao što se veruje, po alhemičarima koji su pokušavali da od žive naprave zlato. Oni su živeli nekoliko ulica niže. Tamo je živeo i Franc Kafka, nešto manje od dve godine, zajedno sa svojom sestrom. Čini se da mu je sićušna kuća na broju 22 podstakla ideju za *Zamak,* jedan od tri njegova romana koji, nažalost, nije završio. Od početka prošlog veka ulica je postala kanal u kome je živeo lumpenproletarijat i društveni šljam, koji nije sebi mogao da priušti više od ništavnih kućica, u žalosnom stanju raspada. Tokom šezdesetih godina prošlog veka, komunistička država rekonstruisala ju je nakon što je evakuisala stanovnike i preselila ih u blokove na periferiji. Danas uličica izgleda kao dragulj ispunjen svetlucavim kućicama, baš kao neka aleja iz bajki.

Čarls nije imao predstavu o tome šta bi tamo trebalo da pronađe i da li je uopšte nešto i trebalo da nađe, ali mu je instinkt govorio da će se nešto tamo desiti, baš u plavoj kućici u kojoj je živeo slavni pesnik.

Izašli su iz taksija, zaobišli ga i došli do pešačkog dela gde su platili kartu -u ulicu se moglo ući samo sa kartom – pa Čarls krenu krupnim koracima ka plavoj kući. Stigavši tamo, počeo je da gleda unaokolo kao da nekog očekuje. Uličica je bila prilično kratka, umnogome kraća nego što je prvenstveno bila.

„Šta tražiš?“, upita ga Krista.

„Znaću kada budem video“, odgovori Čarls nejasno.

„Znaš li da u Pragu postoji na desetine mesta u kojima je živeo Kafka?“

„Da, ali ovde treba da budem. Ne znam zbog čega.“

Krenuo je uz ulicu, od kraja, pa ponovo niz ulicu. Krista ne krenu za njim, već uđe u jednu suvenirnicu, pa u drugu. Nakon polučasovne šetnje, Čarls shvati da je vreme da odustane. Bilo je očigledno da tamo ničega nema. Ispred Kafkine kuće nalazio se jedan slepi starac, sa dugom sedom bradom, koji je ličio na Deda Mraza. Sedeo je na stoličici i povremeno svirao na usnoj harmonici. Čarls ga nije video kada je ušao u ulicu, pa je pretpostavio da je verovatno stigao u međuvremenu. Starac nije bio nimalo otrcan i delovao je dobro uhranjen. Čarls nije bio siguran da li je slepi starac došao da prosi, ili je jednostavno izašao u grad. Kraj nogu mu je ležao krupan pas koji nije ličio na psa nekog prosjaka. Beli štap za slepe bio je naslonjen na kuću, a ispred starca bio je postavljen šešir u kome se nalazilo nešto novčića i jedna novčanica. Znači, prosio je.

Čarls je čuo priče o Istočnoj Evropi i o prosjacima koji su dnevno zarađivali više nego što bi običan radnik zaradio za nedelju dana. Pogotovo u Rumuniji. Često je u velikim evropskim prestonicama na stanovnike ove države gledano sa podozrenjem, sasvim nepravedno, zbog ogromne migracije ovdašnjih probisveta koji su u najezdi naselili turistička mesta poput Pariza, Rima ili Madrida i bili veoma neobuzdani. Iznuđivali su novac i obmanjivali kog su stigli.

Doduše, taj starac nije odgovarao foto-robotu koji je profesor imao u glavi. Približio se Kristi. Baci pogled u novčanik, ali ne pronađe nijednu sitniju novčanicu ni novčić, pa dade Kristi znak da krene.

„Došli smo uzalud. Izgleda da ni moja intuicija nije više ono što je nekada bila."

Nije se još ni okrenuo kad starac zasvira na usnoj harmonici. Čarlsa prođoše žmarci i ukopa se u mestu. Imao je utisak da je okusio neku od onih Prustovih madlena, toliko je snažna bila uspomena koja ga je razgalila kada je čuo pesmu skitnice. Oseti čak i miris hleba koji je deka pekao svake nedelje, u dvorištu kuće, gde mu je otac postavio peć na drva. Deda je zviždukao ovu pesmicu kad god je pekao hleb. Miris hleba i baštenskog cveća ispuni mu nozdrve, a zvuci vode iz potoka koji je proticao kroz dvorište odzvanjali su mu u ušima. Oseti na jeziku ukus svežeg hleba, onako kako nije osetio još od perioda sazrevanja, a oči mu se napuniše suzama.

Okrenuo se ka slepom starcu, ali, pre nego što je progovorio, ovaj poče da priča na engleskom.

„Legenda kaže da je ova ulica bila slavna jer je ovo bilo najpogodnije mesto za izradu zlata. Jedan misteriozni starac, koji mnogo podseća na mene, uselio se ovde, nekada davno. Pošto je tražio najmanju kuću i došao bez ikakvog prtljaga, osim kofera punog praznih tegli, ljudi su mislili da je siromašan, pa su bili ljubazni prema njemu. Tražili su mu malu zakupninu i više puta zvali ga na večeru. Kako je nakon nekog vremena počeo sve ređe da izlazi, a uveče bi se u kući nazirale sumnjive senke dok je iz dimnjaka izlazio raznobojni dim, najčešće plave, crvene i srebrne boje, ljudi su počeli da šire glasine. Osnovali su komitet, nakon čega su otišli da traže od njega objašnjenja. Bojali su se da nije opsednut i da se sam đavo uselio u njihovu ulicu. Kako niko nije odgovarao na kucanje na vratima, na prozoru ili na dozivanja, probali su da uđu. Vrata su bila otključana. Ušli su i zatekli starca na podu mrtvog. U kući se osećao ustajao vazduh, a u maloj sobi nalazila se složena instalacija cevi i tegli koje su bile pune raznih vrsta obojenih tečnosti. Starac je u jednoj ruci držao žuti kamen. Policija je kasnije ustanovila da je taj kamen zapravo bio komad zlata. Tada se u ulici pojavilo dvoje ljudi različite dobi – jedan muškarac i jedna žena. Bili su to sin i ćerka starca, koji je bio imućan čovek, sa ogromnom kućom, zemljištem i mnogo nekretnina, negde na jugu. Deca su za njim tragala više od pola godine, otkada je nestao. Tada se i preselio ovde, u ovu ulicu."

Čarls je pažljivo slušao. Priča se završila, a on se pitao šta je starac želeo da poruči. Zavlada muk. Izvadio je novčanik. Uzeo je novčanicu koja mu je bila pri ruci i spustio je u starčev šešir. Ovaj mu dade znak da se približi. Čarls ga posluša. Starac ga pozva da priđe bliže. Dok se približavao, starac ispruži ruku, kao da želi da ga dodirne i reče mu:

„Voleo bih da te vidim, ako ti ne smeta."

Čarls je iz ovoga shvatio da slepi starac želi da ga oseti prstima, pa se pognuo ka njemu. Starac mu je neko vreme opipavao lice rukama, pa ispružio i drugu ruku. Gledao ga je neko vreme, na taj svoj način, nakon čega je povukao ruke natrag.

„Sreli smo se nekada davno. Nisi bio ti, već neko drugi ko neverovatno liči na tebe. Od tada je prošla čitava večnost."

Nakon toga starac ne reče ništa. Čarls pokuša da ga nešto upita, ali starac to odbi izričitim gestom. Poče iznova da svira na usnoj harmonici. Ovoga puta bila je to neka češka melodija. Nije imala nikakve veze sa Čarlsom, koji je shvatio da je susret završen. Pre nego što se udaljio, starac izvadi harmoniku iz usta i reče:

„Tog... tog sam mnogo voleo!"

Čarls pomisli kako je starac verovatno senilan. Sigurno je čuo kako razgovara sa Kristom na engleskom, pa je ispričao priču koju obično priča. Ali zatim shvati kako su ta pesma i sličnost koju je pomenuo slepi starac bili previše da bi bili slučajni. Starac dodade:

„Ponekad se moramo odreći svega što imamo, pogotovo ako smo jedini koji znaju tajnu, a naše ruke su jedine sposobne da ni od čega naprave zlato. Dugujemo to onima koje volimo. Po svaku cenu!“

Čarls je već bio okrenut leđima kada je čuo ove reči. Stajao je tako neko vreme. Onda se okrenu. Starac je nestao. Nije bilo ni šešira, ni štapa, ni psa. Kao da nikada tamo nisu ni bili. Nestala je i Krista. Gledao je ljude okolo i pitao se šta im se desilo. Neko ga uhvati za ruku. Bila je to Krista:

„Gde si se izgubio?“

Želeo je da je priupita, a da ne ispadne lud, je li i ona čula i videla starca.

„Delovalo je kao da imate nešto važno jedno drugom da kažete.“

Čarls je zapanjeno pogleda. U ruci je imala čašu-suvenir. Malu, staklenu, sa šarenom nalepnicom na kojoj je pisalo *I love Prague*. Makar nije umišljao.

GLAVA 101

Kristi i Čarlsu trebalo je dva sata da se vrate u hotel. Profesoru je bilo potrebno da razmisli. Vratili su se pešice, a Čarls nije progovorio ni reč. Krista nije zapitkivala. Na ulazu u hotel videli su onog žutog mačka.

Na sigurnoj udaljenosti, u *škodi superb,* komandir Ledvina posmatrao je ovo dvoje kako ulaze u hotel i lupao glavom koji bi njegov sledeći korak trebalo da bude. Prošlog puta Čarls mu je umakao, ali je odoleo iskušenju da zgrabi recepcionera za vrat i da ga upita da li je profesor i dalje u hotelu ili je izašao, i ako jeste, gde je otišao i kada bi trebalo da se vrati. Bilo je skoro vreme ručka, pa se razmišljao kako će Čarls sigurno po podne ponovo izaći i neće ostati celog dana u hotelu. Izuzev ako nema nekakve erotske namere sa ženom koju je Ledvina smatrao nekom vrstom Mate Hari spremne na sve, pa i da zavede američkog profesora, ako već nije. Sišao je, ne odvajajući pogled od ulaza hotela, kupio dva sendviča i flašu *koka-kole* na kiosku, pa se vratio u automobil.

Dok je prolazio pored recepcije, direktor mu reče da ga jedan gospodin čeka više od dva sata. Čarls upita o kome je reč, ali direktor nije znao da mu odgovori. Sve što je mogao da mu kaže bilo je kako ne liči na Ledvinu, a pod time je mislio na neki sumnjivi autoritet. Rekao mu je da se gospodin nalazi u holu i ponudio se da ga obavesti da je stigao.

„Nema potrebe“, reče Čarls i radoznalo se uputi prema susednoj sali, pitajući se čime će ga još starac iznenaditi.

Zašao je iza ugla i iza ogromnog naslona jedne od fotelja presvučenih u svilu jarkih boja ugleda kosu vatrenocrvene boje osobe koja je sedela. „Nemoguće“, reče dok se sve brže približavao stolu. Zaustavio se ispred gosta koji je razgledao čitulje u *Njujork tajmsu.* Ovaj spusti novine, nasloni se, široko se osmehujući, pa skoči i zagrli ga dugo i jako.

„Gospode!“, uzviknu Čarls. „Petnaest godina te nisam video.“

Odmaknu se unazad kako bi ga bolje pogledao.

„Ti baš nikako ne stariš? Ne menjaš se. Kao da smo na aerodromu posle kongresa u Riju.“

Spazio je Kristu koja ga je sledila kako bi bila sigurna da Ledvina ili neko drugi nije probao da ga iznova iskoristi. Zaustavila se videvši da Čarls grli stranca. Ovaj joj dade znak da se približi.

„Toliko sam ti pričao o njemu, i evo ga. Glavom i bradom. Krista, ovo je moj najbolji prijatelj, Ros.“

„Izgleda da smo oboje veoma poznati“, reče Ros sa osmehom dok je pružao Kristi ruku.

Dao je oboma znak da sednu.

„Jesi li ručao?“, upita Čarls. „Ja sam gladan.“

„Hoćeš li da ručamo u hotelu?“, upita Ros.

„Ovde dobro kuvaju. Kladim se da možemo naći i neku brzu hranu za tebe. Istina, umetnički aranžiranu i pripremljenu od boljih sastojaka.“

„Majušne porcije u ogromnim tanjirima? Važi.“

„Oduvek sam imao ovaj problem sa Rosom“, Čarls je objasnio Kristi. „Više i ne znam koliko puta bi poneo kesu brze hrane u restorane u kojima smo jeli.“

„Čarls je bio bogataš“, dodao je Ros. „Izdržavao sam se od jadne stipendije. Bojao sam se da ću doći do prosjačkog štapa. Kako god, on je uvek plaćao. Uključujući i moje *hoper* sendviče.“

„Stipendija nije uopšte bila jadna. Verujem da je bila veća od plate advokata-pripravnika u nekoj velikoj njujorškoj firmi“, šalio se Čarls. „Neću nikada zaboraviti kako se u jednom od najboljih restorana na svetu šef sale umalo nije onesvestio kada je, nakon što je doneo jastoga, gambore i salatu od kraba, Ros izvadio papirnu kesu restorana brze hrane i tražio mu kečap.“

„Ludilo“, reče Ros smejući se od uha do uha.

„Ni sada ne znam da li si želeo namerno da isprovociraš one uštogljene likove tamo, ili te je jednostavno bilo briga.“

„Svako ima neku tajnu. Nemoj me više držati na nogama, molim te. Hajde da sednemo ili da krenemo.“

Kristi nije bilo naročito prijatno u Rosovom prisustvu. Povrh toga, bila je ubeđena da Čarls želi da evocira gomilu uspomena sa svojim prijateljem, pa se odmah oseti nepoželjnom.

„Izvinite me, molim vas, pomalo sam umorna. A imam i nekog posla u Pragu. Drago mi je što smo se upoznali“, reče Rosu, pa se obrati Čarlsu: „Zvaću te kada završim svoje poslove.“

Ros promrlja ljubazno: „Zadovoljstvo je moje.“

Krista se okrenu i ode, a njih dvojica krenuše ka restoranu, glasno pričajući i smejući se.

Čarls izabra Njujork kafe, verujući da će tamo naći američku hranu. Zauzeše sto sa velikim foteljama.

„Pogledaj kako je sve raskošno! Samo se nadam da na onom klaviru neće niko svirati.“

„Osim ako ne zna *Sweet child in time“,* odgovori Čarls smejući se. „Budi spokojan, klavir je za veče. I muzika je dobra, kao za kafe-koncert. Svidela bi ti se.“

„Ne sviđa mi se ukoliko nema bubnja.“

Kada je došao konobar, Čarls ga upita imaju li američku hranu.

„Da. Imamo jelo ’nju Orleans’ sa račićima i kolutovima luka ili, ukoliko želite, možemo vas poslužiti najboljim čizburgerom u istočnoj Evropi. Od kobe teletine“, ponosno reče konobar.

Čarls je podigao ruke kao da kaže: „Šta bih još mogao da poželim?“ Naručili su dve porcije.

Ros se blago pridigao i razbarušio profesoru kosu. Bio je to dirljiv gest između dva prijatelja koji se nisu dugo videli. Upitao ga je u šta se to upetljao pa ga uhode, a ovaj mu podrobno ispriča sve što se tih dana događalo, počevši od njegovog dolaska u Transilvaniju, pa do tog poslepodneva. Ispričao mu je kako je otišao u Rumuniju da povrati mač, opsesiju njegovog dede, kog se i Ros sećao. Pričao mu je o navodnom rođaku koji je upucan i koji mu je otkrio priču koja mu se činila nemogućom. Onda je pomenuo i Gutenbergovu Bibliju, pa kako je našao mač i odneo ga u ambasadu. Pričao mu je i o onoj senci i o iznenađujućoj povezanosti između zločina koje je otkrio jedan čudan policajac i o njihovom ponavljanju na svakih trideset godina. Nije ni sam znao zašto – možda zato što se, dok je govorio, setio da mu je čovek sa braon fasciklom rekao da do samog kraja ne treba nikom da veruje – ali Čarls ne reče ništa o zapisima na zidu kuće, ni o kamenu i ključu. Izostavio je i amblem esnafa sa korice mača. Ostalo mu je sve ispričao.

Pripovedanje je završio baš kada je stigla hrana. Ros odseče komad čizburgera i stavi ga u usta. Izraz zadovoljstva ocrtao mu se na licu.

„Najbolji čizburger u istočnoj Evropi. Slažem se.“

Jeli su i razmenjivali uspomene i anegdote iz studentskih dana. Kasnije se Ros vratio na prethodnu temu.

„Zaključuješ li nešto iz ove priče ili ne?“

„Ne znam šta da kažem. Premotavao sam najmanje dva puta nemoguće priče, koje su na početku izgledale kao koještarije nekog bolesnog uma. I nijednu ne bih rešio bez tvog zalaganja, koje se pokazalo kao odlučujuće.“

„Odlučujuće, kako da ne. Samo sam malo ubrzao stvari. Svakako bi i sam došao do istih rezultata. Rekao si mi kako na karti imaš još nešto što se ne može dešifrovati.“

Čarls uze poslednji zalogaj, popi gutljaj čileanskog crnog vina *tara pakaj,* izvadi novčanik, posegnu za karticom i pruži je Rosu. Ovaj je uze, okrećući je na sve strane dok ju je posmatrao s velikom pažnjom.

„Vidiš Agios Jorgos, napisano na grčkom? Šta misliš da je ta desetka?“, upita Čarls.

„Vreme, pretpostavljam. Mislim da, ako idemo po logici onoga što si mi pričao, treba da se

sastanete u deset sati kod Svetog Georgija.“

„Da, ali ne piše datum. Ni da li je jutro ili veče. Bio sam ovde, kod statue Svetog Georgija, kod katedrale, ali nije se dogodilo ništa. Još i ona ptica. Nemam predstavu šta je sa njom.“

„Da je deset uveče, možda bi pisalo 22 ili 10 PM. I stvarno ne znaš gde je mesto sastanka?“

„Stvarno ne znam!“

Čarls je želeo da nastavi, ali ga kez na Rosovom licu prekide.

„Nemoj mi reći da si već shvatio.“

„Jednostavno je“, nastavi Ros. „Rekao bih da si dobro pretpostavio da je reč o Svetom Georgiju koji ubija aždahu, samo što se ne misli na ovu precenjenu statuu, koja je povrh svega lažnjak.“

„Onda, šta je?“

„Zaista ne znaš koji umetnik... Ne, isuviše je lako. Evo ti jedne naznake. San Romano.“

Čarlsu je gotovo došlo da samog sebe išamara.

„Bitka kod San Romana. Naravno. Kako sam glup. Uccello[10]. Trebalo je da razmišljam o ptici na svim jezicima. Ja sam se usredsredio na Prag.“

Paolo Učelo, čije je pravo ime bilo Paolo Dono di Pratovekjo, jedan je od najznačajnijih toskanskih renesansnih slikara. Rodio se blizu Areca i proveo skoro čitav život u Firenci. Značajan je jer je gotovo ceo svoj umetnički život posvetio razvoju perspektive u slikarstvu. Zanimalo ga je slikanje radnji u odvijanju i tražio je idealnu tačku koja bi slici pružila savršenu dubinu za njegovo pripovedanje. Bio je učenik Lorenca Gibertija, autora čuvenih vrata na krstionici katedrale u Firenci, osmougaonog zdanja koja se nalazi preko puta Katedrale Santa Marija del Fjore, Duoma i Đotovog zvonika, i dobar prijatelj jednog drugog velikog slikara tog perioda, Donata di Nikola di Beto Bardija, poznatijeg kao Donatelo. Nadimak Učelo dobio je jer je gajio posebnu strast prema pticama koje se u velikom broju pojavljuju u njegovim radovima. *Bitka kod San Romana* je triptih koji opisuje borbu između gradova – utvrđenja Sijene i Firence, 1432. godine. Ova tri panoa od drveta danas se nalaze na tri lokacije: u Firenci, u Galeriji Ufici, u Parizu, u Luvru, i u Londonu, u Nacionalnoj galeriji.“

„Ova je u Nacionalnoj galeriji, zar ne?“

„Da, u Londonu. Kao i *Bitka kod San Romana.* Zapravo, jedna od te tri. Ako se ne varam, u krilu Sejnsberi.“

„Vidiš“, reče Čarls, „rešiš mi probleme čim se pojaviš. Vekovi su prošli, a ništa se nije promenilo. Postao si vispreniji od mene.“

„Brži, rekao bih. Ne pametniji. Ne zaboravimo da Ahila, najbržeg trkača, uvek pretekne kornjača.“

„Da. I strela nikada ne stigne do mete. Zenonovi paradoksi. Šteta što to što je Zenon napisao nije nikakav paradoks.“

„Pa, kao što je rekao, razdaljina je smeštena u određeni interval. Ako je podeliš na dovoljno male razdaljine, možeš dosegnuti do sitnih dužina u kojima se strela ne pomera, već stoji u mestu. Ukoliko tome dodaš veliki broj uzastopnih momenata u kojima ona stoji u mestu, ispostaviće se da se uopšte i ne pomera.“

„Da je siroti Zenon znao da je to bio referentni sistem, danas ne bismo razgovarali o ovim glupostima.“

„Ne vidim u čemu je problem. Ionako treba da ideš u London da preuzmeš mač, tako da se savršeno uklapa.“

„Da. Kada si deo ovakve neverovatne priče, slučajnosti se samo nižu. Čini se da ceo

[10] Ucello, ptica na italijanskom. (Prim. prev.)

univerzum radi u tvoju korist.“

„Pogledaj nas. Kao da smo neke od onih baba koje su pedeset godina delile istu ćeliju, a nakon što su oslobođene, ostaju još nekoliko sati na vratima da razgovaraju, kao da jedna drugoj nisu rekle ono što su imale.“

„Da“, reče Čarls. „Imamo još mnogo toga da nadoknadimo. Želiš desert?“

„Ne, hvala, ne jedem slatkiše.“

„Otkada?“

„Odavno.“

„Lepo. Jedeš brzu hranu, a odbijaš slatkiše. Kad smo već kod ’odavno’: Ja sam za tebe otvorena knjiga, ali za ovih petnaest godina otkad si nestao, nikako nisam saznao čime se baviš. I nemoj mi ni reći ukoliko ćeš nakon toga morati da me ubiješ.“

„Pravim suvoparne stvari za sofisticirane zaštitne sisteme. Neka vrsta naučne fantastike. Pripremam svet za naredni vek. Drugi deo posla je sastavljanje podataka i ugovora o poverljivosti. Nikog ne ubijam, ne penjem se po visokim zgradama i, nažalost, nemam po jednu ljubavnicu u svakom gradu.“

„I sada živiš u Evropi?“

„Evropa, Azija. Živeo sam jedno vreme u Indiji. Tamo sam nekog osvojio. Neka vrsta bolivudske zvezde kojoj sam instalirao napredni sigurnosni sistem, zaljubila se u mene. Kad smo kod Bolivuda, čuo sam da si nepoželjna osoba u našem Holivudu.“

„Kao što sam rekao, ništa ti ne promiče.“

„Znaš da mi se veoma dopadaju tvoje opaske. Pogotovo zato što su retke. Zato su tako spektakularne. Šta si uradio?“

„Reći ću ti, pod uslovom da ideš sa mnom na jednu cigaru.“

„Dakle, ni ti se nisi promenio. I dalje one *kohibe*? Jedna dnevno, posle jela?“

„Bojim se da sam u poslednje vreme malo preterao.“

Čarls je navalio da plati, uprkos Rosom protivljenju.

„Nema smisla da sada kvarimo tradiciju.“

„Svaka tradicija je dobra“, reče Ros, „pod uslovom da bude i stara.“

Čarlsu se dopao odgovor njegovog prijatelja. Shvatio je koliko su mu nedostajala ovakva zapažanja, oštroumna i istančana, koja uvek kažu više nego što se na prvi pogled čini.“

„Gde želiš da se premestimo?“, upita Ros.

„Imaju ovde salon za pušenje.“

„Ne! Ukoliko planiraš da pališ još cigara, nemoj me prisiljavati da sedim u nekom ćumezu u kome bi me trovali još neki očajnici poput tebe.“

„Idemo napolje. Ima nekoliko klupica malo niže. I krajolik je divan. Ili imaš neku drugu ideju?“

„Nažalost, trebalo bi uskoro da krenem. Možemo napolje.“

GLAVA 102

„Dakle?“, upita Ros dok je Čarls palio tompus kružeći šibicom oko njega. „Čuo sam da ti je zabranjen prilazak Los Anđelesu na nekih 450 kilometara. Čime si mogao toliko da ih razbesniš?“

„Mislim da su previše osetljivi. Uporno su se zalagali za to da naprave film po priči *Linkolnova tajna.* Malodušno sam se složio. Tako da su počeli sa ekranizacijom knjige. Nesreća je, što ne znam da li si je čitao...“

„Šta ti misliš?“, upita Ros sa podozrenjem.

„U redu. Onda znaš da to nije roman, knjiga fikcije, i da podleže strogim pravilima i detaljnom dokumentovanju. Ostavili su detalje po strani, kao što je normalno, i izmislili su radnju koja nema nikakve veze sa temom, budalaste likove, sukobe iz crtanih filmova. Ukratko, kada su mi poslali scenario da prihvatim, uhvatio sam se za glavu. Preterano su ga dramatizovali, ali obrni-okreni, da kažemo da je to njihovo pravo. Trebalo je da naprave zanimljiv film koji će se prodavati. Ali izgubili su iz vida sve što je bilo značajno i, usudiću se da kažem, zanimljivo u celoj priči. Ono što su oni tamo pisali, u onom smeću koje bi trebalo da bude scenario, nije imalo veze sa mnom. Tako sam napravio skandal.“

„Nisu ti ranije uplatili za autorska prava?“

„Isplatili su mi avans. Sreća pa sam bio inspirisan da u ugovor stavim uslov da se moram složiti sa scenariom.“

„I to je sve?“

„Sve? Ne, nije sve. Tek počinjemo. Jedan moćnik, zaboravio sam kako se zove, Džoni Šac, tako nešto, poznati producent, pozvao me je, provozao limuzinom, dao mi ogromnu kuću sa bazenom veličine fudbalskog terena i baštom punom egipatskih piramida, statua faraona i stelom – bio je to gest dobre volje – čovek je opsednut antičkom istorijom: i ja pomislim, hajde da mu dam ono o čemu sanja. Nisam bio tamo da im sudim, niti da im preispitujem ukus. Razbuđivao sam se samo šetajući se kroz onaj ogroman prostor i razmišljajući kakvo je to rasipanje radi takvog monumentalnog neukusa. Najzad, dali su me u ruke jednoj profesionalnoj ekipi scenarista, sa ponekim uspesima u poslu. Njihov šef je bio sin ovoga.“

„Producenta?“

„Da. I prvi sastanak započeli su tako što su na tabli nacrtali liniju, pa je podelili na tri dela. Nakon čega su napravili jedan kružić u prvom segmentu, i jedan u drugom. Ljudi nisu mogli izaći iz ovog modela koji mi je više ličio na pojednostavljenje škole za retardirane. Ovo ih tamo uče, paradigmi koju će svi razumeti. Ne računa se ako si kreten, poseduješ talenat ili neku ideju. Kao što kaže i Sid Fild dok čita poruku ili nešto slično istaknuto na vratima Mekdonaldsa: ’Samo se istrajnost i odlučnost računaju.’ Ne znam kakve to masovne akcije pokreću nekog da pakuje ovu standardizovanu brzu hranu, koju ti voliš, dvanaest sati, svakog dana, ali mislim da bi pisanje scenarija trebalo da bude nešto drugo, čak i ako je tvoj krajnji cilj da zgrneš veliku lovu.“

„Jesi li im naveo latinsku izreku ’istrajnost’ je dijabolična, ukoliko insistiraš na gluposti?“

„Nisam išao toliko daleko. Oni imaju te modele, producenti, koji odlučuju u šta se novac investira, vođeni nekim guruima poput Sida Filda, Velsa Ruta i ostalih koji imaju ove pojednostavljene šeme. Ja sam čitao ovog Filda. Nije mi se činio nimalo glupim, iako i on treba da proda što više toga, tako da im servira gluposti koje oni žele da čuju. ’Glup si, nije to ništa, samo napred. Znojenje ubija inspiraciju. I barem poštuj moja pravila. Na ovakav način bar ćeš proizvesti nešto koherentno.’ Njegove knjige imaju tridesetak stranica takozvane ultrapojednostavljene teorije i trista stranica sa primerima.“

„KISS?“

„Kakav poljubac?“

„Keep it simple, stupid![11] Kako bi svi razumeli. Pravilo broj jedan u oglašavanju.“

„Da. Dobro, ovi imaju teoriju kobasice. Film ima početak, sredinu i kraj. Tri dela, kao što kobasica ima dva kraja i sredinu. Te dve tačke bile su tačka zapleta, gde je potpuno neophodno da se radnja odvija u drugom pravcu nego što se odvijala do tada. Ovo treba da bude faktor iznenađenja. Ima još dosta stvari u njegovoj knjizi, ali ljudi su ovo razumeli. To je neka vrsta ’Prokrustove postelje’. Ko se ne uklapa, ili je dugačak ili širok da bi se uklapao. Zbog toga su svi filmovi isti. Ima mnogo inteligentnih momaka tamo. Ali ukoliko se savršeno ne uklopiš, aleluja.“

„Naposletku, pare su njihove.“

„Nisam rekao da nisu. Onda su počeli da mi objašnjavaju, kako bi i glupan poput mene razumeo, kako stoje stvari. Ta tri dela kobasice bila su delovi. Deo I – uvod, koji se plastično zove *Setup,* sredina je bila *Confrontation,* zaplet, i na kraju *Resolution,* rasplet. Kako nisu bili sigurni da sam shvatio, podelili su sa mnom jednu detinjastu metaforu sa nekog od njihovih skupih kurseva. Deo I, kaže jedan od njih, ’lik se penje na drvo’, drugi se nadovezao, ’sad ga baci sa stene u brzu, hladnu planinsku reku; ’i gađaj ga kamenjem dok je još na drvetu’, reče prvi, a drugi nastavlja, ’dodaj napetost i prikaži da se približava vodopadu’. Ovo je bio II deo i, konačno, za III deo su svi skoro uglas rekli – ’Izvuci ga iz vode’, ’Baci mu jedan konopac da se uhvati’.“

Ros je počeo da se smeje zbog načina na koji je Čarls pripovedao, sa tom mešavinom čuđenja i energije, protiv svih gluposti i besmislica na svetu, koje je tako dobro poznavao. Kada je Čarls napravio pauzu kako bi udahnuo, grohotom se nasmeja.

„Toliko sam smešan?“

„Ne“, odgovori Ros dodirujući obraze. „Gotovo sam zaboravio koliko si simpatičan kada uneseš strast u nešto. Nastavi, molim te.“

„Da ti i ne pričam kako su među sobom podelili ta tri dela dobijene kobasice u još tri sitnije kobasice. Svaka od njih sa početkom, sredinom i krajem.“

Ros spusti ruku na Čarlsovo rame. Nije mogao prestati da se smeje. Čarls ga sačeka da se smiri.

„I nisi probao da im budeš profesor? Hajde, priznaj.“

„Rekao sam im, kao specijalista za naraciju, da ukoliko nastave da na ovakav način pojednostavljuju strukturu scenarija filma, onda bi mogli da pribegnu nekoj strukturalnoj teoriji koja će biti genijalnija i istančanija.“

„Postoji tako nešto?“

„Da. Jedna izvanredna. Nažalost, to je teorija jednog profesora iz Rumunije, države koja ne pravi mnogo filmova. Do pada komunizma, uz male izuzetke, bili su trulo idealizovani. Ali da se vratim na priču. Ovaj profesor, Dumitru Karavac, deli film u pet delova, koje naziva elementima ritma. Pokušao sam da im objasnim da svaki od ovih delova ima neku vrstu centralne ideje, glavnu radnju. Dao sam im poznate primere iz filmova i knjiga, uključujući i film za koji svi u Holivudu kažu da je najbolji film ikada napravljen, ikona američke kinematografije, *Građanin Kejn.* Koristio sam primere rumunskog profesora. I deo – Kejn želi da se igra jer mu je od detinjstva ova igra bila uskraćivana. II deo – Kejn nasleđuje ogromno bogatstvo i želi da nastavi igru, ali mu nije dozvoljeno. III deo – oslobođen pritiska, počinje da se igra na globalnom nivou. IV deo – igru mu prekida niz životnih razočaranja, i na kraju, V deo – Kejn umire i na samrtnoj postelji izgovara jednu reč koja je, zapravo, misterija tokom celog filma – *Rosebud.* Saznajemo da je to ime sanki iz detinjstva, metafora igre zbog koje je bio frustriran u ranoj mladosti.“

Ros se više nije smejao. Pažljivo je slušao Čarlsa.

---

[11] Engl.: Neka bude jednostavno, glupane! (Prim. prev.)

„Da. Pokušao sam da im objasnim da delovi I, III i V imaju isto značenje i dokaz su kontinuiteta. Kejn se igra, ozbiljno se igra, najozbiljnije se igra, a u delovima II i IV nije mu dozvoljeno da se igra, ili njegova igra razočarava svakoga. Iz ove jednostavne šeme vidi se da postoji odnos istrajnosti između delova i ritma, kako ih zove autor, I, III i IV, kao i između II i IV, ali istovremeno i odnos suprotnosti između dva uzastopna dela. Drugi se suprotstavlja prvom, ali je sličan četvrtom, koji se suprotstavlja trećem, i tako dalje. Izložio sam im da upravo ovaj obiman i složen odnos sličnosti i razlika čini film uspešnim, drži pažnju, znači ritam.“

„I poslušali su te?“

„Da. Delovalo je i da su razumeli. Vidi, sad baš razmišljam koliko je važno gde si se rodio. Da je ovaj profesor živeo u nekoj normalnoj zemlji, sa druge strane gvozdene zavese, danas je mogao biti bogatiji i slavniji i od Sida Filda.“

„I gde je prelomilo?“

„Pa, prelomilo je...“

„Nisi mogao da se obuzdaš, zar ne?“

„Tako nekako. Objasnio sam im da unutar svakog ritma odnosi između radnji treba da prate istu ritmičku šemu. Dovde su me razumeli. Počeo sam da ih uzrujavam kada sam im rekao da u četvrtom delu, po teoriji jednog drugog velikog književnika, ovoga puta Bugarina, Cvetana Todorova, treba nešto posebno da se dogodi, nešto što on naziva *l’infraction de la loi*, neka vrsta kršenja pravila prirode, prirodne logike, u kojoj protagonistu hvata ludilo, ima mrlju na mozgu i počinje da čini stvari koje su potpuno suprotne njegovim neposrednim interesima, kao što se i ispostavi na kraju filma. Trenuci u kojima čini gestove kojima se udaljava od svog krajnjeg cilja, rešavanja sukoba. Ovde su se već razbesneli. Jedan od njih me je upitao da li su Rumunija i Bugarska zaista države, ili im se podsmevam. Kada sam im pomenuo Transilvaniju, malo su se smirili. Drakula je bio jedina stvar koju su priznavali.“

„I tada je sve krenulo nizbrdo.“

„Da, postalo je stvarno loše. Šutirajući su me izvukli iz masovne grobnice u koju su me sahranili. Zadovoljan?“

Ros je klimnuo glavom. Bio je zadovoljan.

„Osim ovoga“, reče Čarls, „treba da znaš da moja pažnja nije nepodeljena i da sam budno pratio šta se događa oko mene – pa, primetio sam jednu seks-bombu koja pilji u nas već nekih deset minuta.“

Ros okrenu glavu. Ustade, i dok je plavuši davao znak da priđe, reče Čarlsu:

„Ona je moja prijateljica, ili bolje da kažem, moja ljubavnica, Beata Valevska. Rekao sam joj da me pronađe ovde kada završi sa obavezama.“

GLAVA 103

Beata samo što se vratila iz kuće komandira Ledvine. Verner je našao adresu i poslao joj je zajedno sa aparatom za prisluškivanje manje sofisticiranim od one prizme koju je pronašao u Čarlsovoj sobi, ali koji je savršeno radio. Kako komandir nije imao ni telefon, ni kompjuter, Verner je naposletku morao da se zadovolji ambijentalnim zvučnim nadzorom i mikrofonom postavljenim iza slušalice fiksnog telefona.

U komandirovu kuću ušla je kroz poluotvoreni prozor, iz male bašte pokrivene vinovom lozom, nakon što je preskočila drvenu ogradu. Krenula je u obilazak petosobnog doma i odmah odlučila koja su to četiri mesta koja bi bila najbolja za postavljanje mreže sitnih mikrofona koje je, bez odgovarajuće aparature, gotovo nemoguće pronaći. Prisluškivač je bio povezan sa Vernerovim kompjuterom i registracija bi automatski započinjala čim bi prepoznao zvuk ili ikakav šum koji traje više od tri sekunde.

Samo što je završila sa postavljanjem poslednjeg mikrofona, onog u telefonu, začula je ključ u bravi ulaznih vrata. Sačekala je da se vrata otvore, bacila još jedan pogled oko sebe i izašla kroz prozor gde je i ušla. Nije morala da preskače ogradu jer su vrata prema ulici bila otvorena, pa je izašla kroz njih i popela se na motocikl koji je parkirala nekoliko kuća niže.

Beata je bila sigurna da je Ledvina stigao kući i da mora postaviti mikrofone i u njegovu kancelariju u sedištu Specijalnog odeljenja. Uputila se tamo. Iako je na ulazu bilo nekoliko ljudi, razmišljala je kako je veče najpogodnije vreme da provali u kancelariju. Bila je nedelja i, kako se Ledvina već vratio kući, bila je mala verovatnoća da će osim portira i možda nekog čuvara uopšte nekog i biti tamo te večeri. Bolju priliku neće imati.

Kasnije je pročitala Vernerovu poruku, prošla je kroz vilu, uzela sa stola kovertu koju je ovaj pripremio i krenula prema hotelu u kom je bio smešten Čarls.

Ledvina se nije pomerio od Hotela Boskolo. Muškarac kog je Beata čula kako ulazi bio je njegov šurak, brat njegove bivše supruge sa kojim je ostao u odličnim odnosima. On je stalno donosio komandiru hranu i piće i dolazio kod njega da gledaju fudbalske utakmice, jer je Ledvina imao veoma efikasnu satelitsku antenu i, zahvaljujući špijunskom poslu, postavio je univerzalni dekoder pomoću kojeg je mogao da gleda sve televizijske kanale u Evropi, uključujući i one koje se plaćaju. Šurak je svoj doprinos dao ogromnim televizorom dijagonale 64 inča. Ovako su njih dvojica pratili sva fudbalska prvenstva zajedno. Koliko bi puta Ledvina ostajao u kancelariji, a njegov šurak bi se sam posadio na udobnu sofu i gledao porno-kanale kojih je bilo na gomile u satelitskoj ponudi programa.

GLAVA 104

Nakon što se Čarls predstavio i stegao Beati ruku, ona se približi Rosu i šapnu mu nešto na uvo. Pružila mu je kovertu i udaljila se.

„Pomalo je stidljiva“, Ros se oseti dužnim da objasni iznenadni odlazak ove žene. „I, nažalost, ne govori engleski.“

„I poljski si naučio?“, upita ga Čarls. „Ima poljsko ime.“

„Morao sam. Ona je koleginica iz naše kancelarije u Varšavi. Pre nego što krenem, želim da ti dam jedan poklon. Ovoga puta, ne veoma prijatan.“

Čarls ga pogleda i ne reče ništa. Bio je znatiželjan šta će Ros još otkriti.

„Prvo, sutra obavezno moraš da odeš iz ove države. Rano izjutra, ukoliko je moguće.“

„Da. Već sam kupio avionske karte.“

„Karte? U množini?“

Čarls nije shvatao u čemu je problem.

„Ovoga sam se i bojao“, reče Ros. „Nažalost, ova žena, za koju misliš da si se vezao, uopšte nije ono što misliš da jeste. Tražio sam je u svim Interpolovim bazama podataka. Ne postoji. Ona je duh.“

„Jesi li razmišljao kako se možda pojavljuje pod drugim imenom? Takvi špijuni menjaju identitet kao čarape. A i video sam njenu legitimaciju.“

Ros napravi pauzu. Činilo se da razmatra da li je dobro da napravi sledeći korak. Čarlsu nije promaklo ono što je ličilo na Rosov trenutak neodlučnosti. Ovo je baš i želeo. Nije trebalo da izgleda kao da se ozbiljno trudi da udalji Kristu.

„U prošlosti si prilično zdravo razmišljao. Nisi nikada mešao stvari. Znao si da napraviš razliku. Nemoj mi reći da se menjaš s godinama. Legitimaciju Interpola može napraviti svako dete koje ispred sebe ima jednostavan grafički program. Uvek si imao poverenje u mene. Vrlo dobro znaš da nikada ne izgovorim nešto, a da prethodno nisam potpuno siguran. Kako god, odluka je tvoja.“

Pružio mu je kovertu dok se opraštao. Desno od njih Beata je turirala motor.

„Videćeš na ovim fotografijama da je, dok si ti ovde razotkrivao misterije, tvoja prijateljica imala svakakve tajne sastanke. Pogotovo noću. Kraj. Nažalost, moram da se vratim na posao.“

Zagrlio je Čarlsa.

„Možda bismo mogli češće da se viđamo?“, reče profesor.

Dok se udaljavao, Ros mu odgovori da će se vrlo verovatno sresti. Seo je iza Beate. Odmahnuo je rukom dok je motocikl polako kretao.

Čarls je nekoliko trenutaka pogledom pratio motocikl dok se nije potpuno izgubio u moru automobila. Otvorio je kovertu i ugledao Kristu na različitim mestima kako razgovara sa nekim ljudima. Većina fotografija bila je snimljena u unutrašnjim dvorištima. Ništa mu se nije činilo sumnjivim. Verovatno je Ros ovoga puta preterivao. Čak je i Ledvina znao da je ta žena iz Interpola i da ima više imena. Dok je razmišljao kako, verovatno, u suštini nije bilo ničeg sumnjivog, video je poslednje dve fotografije. Na jednoj je bila Krista sa dva muškarca koje je prepoznao, iako ih je video samo nakratko. Njegovo izvanredno pamćenje lica pomoglo mu je da ih razazna. To su bila ona dva momka koje je primetio u baru prethodne večeri. Ali poslednja fotografija veoma ga je uznemirila. Krista je razgovarala sa jednom ženom. Nema nikakve sumnje. Žena sa slike bila je ona koja mu je prvog jutra na doručku u Hotelu Central park u Segešvaru uručila cedulju.

Popeo se u sobu, seo na kauč, i ponovo uzeo papire u ruke. U slučaju da je to ona ista žena

koja mu je dala cedulju, kakvu je to igru igrala Krista? Možda se samo poznaju. Probao je da joj nađe neko opravdanje, neki alibi. A možda se srela sa Kristom samo da bi pokušala da je ubedi da joj pomogne kako bi lakše došla do njega. Nije bilo nikakve naznake da je fotografija snimljena u Pragu. Krista nijednog trenutka nije od njega krila da se tamo sastaje sa raznim osobama. Jedina fotografija koja ga je brinula bila je ona sa dva muškarca za koje je bio siguran da su oni iz bara. Možda su nadgledali Kristu? Trudio se da se usredsredi, motao je po glavi ceo splet događaja od prethodnih dana. Naprezao se da shvati nešto više, iako je sve postalo prilično nerazumljivo. Pomislio je kako bi mu dobro došlo da se malo isključi. I naložio je sebi da malo odmori mozak. Upalio je televizor, uzeo dve flašice viskija iz bara, seo na kauč, privukao jednu od stolica i stavio noge na nju. Što se tiče Kriste, suočiće se sa njom oči u oči i podmetnuće joj fotografije pod nos. Zaspao je, dok su mu razne slike na nekom jeziku koji nije razumeo prolazile pred očima.

GLAVA 105

Motocikl se zaustavio na semaforu. Beata okrenu glavu prema Verneru.

„Ovaj profesor zna ko si?“

„Zna ponešto. Misli da sam njegov prijatelj iz studentskih dana. Tada me je zvao Ros. Godinama se gotovo nismo odvajali, iako smo išli na različite univerzitete i živeli u različitim gradovima. Sve slobodno vreme provodili smo zajedno. Učili smo rame uz rame. Bili smo nerazdvojni na svim raspustima.“

Pokaza ka semaforu.

„Zeleno je.“

Beata okrenu glavu i motor se uputi ka vili instituta. Zaključila je da je Verner završio razgovor i nije navaljivala. Sama po sebi nije bila indiskretna, a posao ju je naučio da ne postavlja dodatna pitanja. Nikada. Svakako, bila je ubeđena da je Verner sa njom podelio mnogo više nego što je ikada ikome pre rekao. Preuranila je u vezi sa ovim i nije razmišljala o posledicama. Prvi put u životu osećala je nešto prema nekome. Svi njeni prethodni ljubavnici nisu bili ništa više od poslovnih obaveza ili interesa. Svi koji su je upoznali bili su užasnuti kada su, u jednom trenutku u njihovoj vezi, shvatili da imaju posla sa santom leda. Ovu ženu, groznog cinizma i nečovečne okrutnosti, nikada ništa nije doticalo. Jedini koji je uspeo da dosegne njenu osetljivu stranu, a da to ne ospori, bio je Verner.

Po povratku u vilu, Beata mu ispriča šta je radila u komandirovoj kući i da je odlučila da ode u njegovu kancelariju kasnije, kada se situacija smiri.

Dok se Beata tuširala, Verner uključi kompjuter i proveri poštu i poruke. Proverio je Čarlsov signal i video da je ponovo ušao u hotel. Preko kamere je pustio prenos uživo, ali začuo je televizor. Proveri šta je zabeleženo do tada u komandirovoj kući. I tamo samo televizor. Verner se nasmeja pri pomisli na to kako ljudi provode slobodno vreme. Pa i oni najinteligentniji. Kod Čarlsa se čuo kanal sa češkim vestima, a u Ledvininoj kući kompjuter je zabeležio stenjanje, dahtanje i vrištanje tokom lošeg glumljenja orgazma.

Ipak, brinulo ga je da Čarls nije preozbiljno shvatio opasnost koju je Krista predstavljala. Važno je bilo da pobegne od te devojke koja bi mogla da mu pokvari planove, ako profesor dođe u posed poruke. Nije mogao mnogo da navaljuje, jer nikako nije želeo da probudi u Čarlsu bilo kakvu sumnju. I zato se pojavio tako iznenada. Prvi put mu je bilo žao što se nije češće viđao sa njim tokom svih ovih godina. Istina je da mu se uvek dopadao i da je njihov odnos bio iskren, iako je Verner uvek imao na umu to da treba da iskoristi Čarlsa kako bi postigao cilj. Možda je to razlog što ga više nije tražio. Osećao se na neki način krivim. Morao je da pronađe drugi način kojim će uništiti Kristu. Možda da pošalje Beatu. Ostalo je da odluči.

Nikakvog znaka nije bilo od Istvuda. Ostalo je još dvanaest sati do odlučujućeg sastanka Veća. Nije smeo da izostane sa tog skupa koji bi bio njegova najveća pobeda do sada. Pronalaženjem Biblije, uz Čarlsovu pomoć, zadao bi konačan udarac. Pomislio je kako bi njegov otac bio ponosan na njega. Prošlo je skoro pet stotina godina otkad su oni iz Udruženja ribara igrali trostruku igru u sukobu ta dva tabora. Svoj zadatak obavili su odlučno i ozbiljno, sakupivši sve potrebne informacije o članu Veća koji im je dodeljen, stalno pokušavajući da budu potrebni i drugima. Do tada, ova dvostruka igra savršeno im je uspevala. Nijedna strana nikada ništa nije posumnjala. Radili su izuzetno.

Jedini cilj koji nisu postigli bio je i onaj krajnji – da pronađu Bibliju i unište oba tabora. Sva moć u jednim rukama. I on, Verner Fišer, naslednik ribara koji je izvukao glavu Vlada Cepeša iz jezera Snagov, gde je bila bačena nakon što su ga ubili, morao je zauvek da okonča tu dugu i

složenu istoriju. Ovaj njegov predak, zajedno sa ostalim članovima porodice i nekoliko kolega iz udruženja, kasnije je u Manastiru Snagov otkopao zakopano telo, na nalog Lajote Basaraba, bez ikakvih počasti. Spojili su glavu sa telom – o čemu legenda kaže da su ga odneli u Konstantinopolj i sultan ga je natakao na kolac i stavio na vidljivo mesto, što nije tačno – i telo su tajno zakopali u Manastiru Komana, čiji je ktitor bio vladar. Jedna druga legenda od tada kruži u dve verzije. Prva kaže da se Drakula probudio iz mrtvih i postao vampir, a druga da je njegov zao duh napustio telo trećeg dana nakon što je telo pronašlo glavu.

GLAVA 106

Probudio se sa užasnim svrabom u desnoj nozi. Spavao je u neudobnom položaju i skoro cela noga mu je utrnula. Jedva se uzdigao, ali ne uspe da se osloni na nju, pa se svali nazad u krevet. Legao je na leđa i počeo da mrda nogom u vazduhu. Bol je jenjavao, iako je svrab postao gotovo nepodnošljiv.

Okrenu glavu ka prozoru. Narandžasto sunce probijalo se kroz prozor i ispunilo sobu jarkom svetlošću. Otišao je u kupatilo odmah pošto je, konačno, nestao neprijatan osećaj u nozi. Razmišljao je o tome šta je još imao te večeri da obavi. Odlučio je da je dobar trenutak, kao i bilo koji drugi, da se suoči sa Kristom povodom onih fotografija. Pozvao ju je. Meki glas se sa teškoćom javio.

„Šta radiš?“, upitao je.

„Osećala sam se loše pa sam legla. Ti? Jesi li završio sa sastankom?“

„Da. Ne osećaš se dobro? Treba li ti lekar?“

„Ne. Mislim da me je sustigao umor. Nećeš se naljutiti ako se ne vidimo danas?“

Krista kao da je predosećala da će imati neprijatan razgovor. Ali, kako nije imala odakle da sazna o čemu je Čarls želeo da priča, verovatno se zaista osećala loše.

„Ideš li da jedeš?“

„Molim?“, upita Čarls spontano, pošto mu je prekinula tok misli. „Ne. Jeo sam čitavog dana. Leći ću i ja, noćas sam spavao samo tri sata.“

Poželeli su jedno drugom laku noć. Zaboravio je da joj kaže da je kupio avionske karte za sledeći dan. Mislio se da li da se istušira i da se ušuška u krevet. Ali znao je da neće moći da se ponovo uspava. Čarls je naučio, još iz studentskih dana, kako da se odmori, bilo to samo na pet minuta, ukoliko je potrebno. Između predavanja, učenja i provoda, noć sa više od pet sati sna nije bila izvodljiva. Stoga je koristio svaku priliku da malo dremne i, ukoliko bi u tome uspeo, čak i nakratko, budio bi se potpuno preporođen. Mogao je po potrebi da zaspi i na neobičnim mestima u nemogućim položajima. Spavao je i stojeći, u autobusu, ako je morao. Ovu naviku je upražnjavao i kasnije, kada je morao da ide na duga putovanja i da juri sa jedne konferencije na drugu, sa jedne večere na drugu, sa intervjua na avion i tako dalje, u beskonačnost. Jedna stvar bila je sigurna. U okolnostima kada bi zaspao nakratko, kao što je bio slučaj i ovog popodneva, znao je da će se namučiti dok mu se ponovo ne prispava.

Nagnuo se kroz prozor da posmatra ljude, što mu je prijalo kada je želeo da se opusti. Na haubi limuzine koja je verovatno čekala nekog klijenta, baš ispred ulaza, žuti mačak se baškario i lizao se. Pomislio je da iskoristi njihovo sveže poznanstvo i da ga poslednji put počasti izvanrednom večerom.

Za manje od deset minuta stigao je dole sa fileom sirovog lososa. Kada je izašao sa činijom, automobil nestade, a Behemota nije bilo. Počeo je da ga traži i da luta kao neki luđak ispred ulaza. Vratar mu dade znak da pogleda iza. Na razdaljini od nekih dvadeset metara mačak je stajao sklupčan i posmatrao ga. Približio mu se. Kada je došao do njega, ovaj kratko mjauknu, nakon čega se izvrnuo na bok. Čarls ostade sa tanjirom u ruci i sačeka da vidi šta će uslediti. Ustao je, još jednom kratko mjauknuo i izvrnuo se na drugu stranu. Odlučio je da treba da ga nagradi za izvođenje, pa spusti tanjir dole i kleknu. Mačak ga dograbi, a Čarls ga u isto vreme pomazi. Više ljudi se zaustavilo da pomazi mačka. Upitali su Čarlsa nešto, ali, pošto im je odgovarao na engleskom, ljudi još malo pomaziše mačka i pođoše.

Nakon što je mačak u rekordnom vremenu smazao ogromnu porciju lososa, Čarls ga uze u naručje i razmisli da sedne negde i zapali cigaru. Zaputi se ka hotelu, ali ugleda Kristu kako izlazi.

Mahinalno se povuče unazad, spusti mačka i sačeka da se udalji. Tako dakle, lagala ga je, a po načinu na koji se kretala, činilo se da nije bolesna. Odlučio je da je prati.

Ledvina, koji se smrtno dosađivao u autu, proklinjao je svoju svojeglavost zbog koje je odbijao sve tehničke novotarije i rešio da je prva stvar koju će sledećeg jutra uraditi biti kupovina telefona i tableta. Ako su se svakojaki imbecili snalazili, neće ni za njega biti nemoguće da nauči. Video je kratku Vernerovu ekskurziju. Fotografisao ga je malim digitalnim aparatom kojim je od pre nekoliko godina zamenio antikvitet pod imenom *praktiker*. Ponosno ga je čuvao više od četrdeset godina i ne bi ga se odrekao da laboratorije nisu potpuno izumrle i da je filmove mogao da pronađe u prodaji. Potom je ugledao Vernera i Beatu i primetio veliku kovertu koju mu je predala, samo da bi je, kada za to dođe vreme, prosledio Čarlsu. Zaključio je kako je posredi hijerarhijska stvar i da je profesor, nesumnjivo, šef ovim dvoma. Sledeće što je trebalo da uradi bilo je da Honzi prosledi slike kako bi pokušao da ih identifikuje. Posmatrao je kratak Čarlsov događaj sa mačkom, nakon čega je video Kristu kako napušta hotel i Čarlsa kako kreće da je uhodi.

Stavio je crne naočare i beretku, podsećajući na radnike u italijanskim filmovima šezdesetih godina, i upalio automobil.

GLAVA 107

Smrklo se veoma brzo, pa Čarls požuri jer, nakon što je išla nekih pet stotina metara pravo, Krista oštro skrenu u jednu uličicu. Kao što je naučio prethodne večeri, znao je da je bila veoma oprezna i izgledalo je kao da ima oči i na leđima. Išla je gotovo se češući o zidove zgrada kraj puta i bio spreman na to da bi žena mogla .ishitreno da reaguje ukoliko bi se naglo okrenula. Bio je vrlo obazriv na uglu, kako ne bi prošao isto kao skitnica od prethodne noći. Disao je lagano. Krista je bila ispred. Ulice su bile sve kraće i uže. Hodao je iza nje skoro sat vremena i imao je osećaj da je prešao pola grada ka periferiji. Pitao se koliko dobro Krista poznaje grad, pa je uspela da se snađe po svim ovim uličicama. Kako su se udaljavali od centra, tako je ulično svetlo postajalo sve ređe i ređe, kao i ljudi, a zvuk koraka čuo se sve glasnije i glasnije u tišini noći. Stoga je Čarls morao da poveća razdaljinu između njih.

Ledvina je bio u problemu kada je Krista krenula tim uskim uličicama. Ako bi ostao iza nje, rizikovao bi da ga vidi i ona, kao i Čarls, pa je bio prinuđen da se kreće ulicama paralelnim sa onima kojima je išla žena. Već je tri puta krenuo da panici i da se pribojava da ju je izgubio, iako ju je svakog puta pronalazio. Njegov njuh starog psa goniča ni ovoga puta nije omanuo.

Naišli su na prostran park koji je skoro ceo bio u mraku. Krista uđe zdesna i krenu središnjim drvoredom prema drugom kraju. Čarls je odahnuo što može da je posmatra i napravi još veću razdaljinu između njih. Komandir je stigao do jedne jednosmerne ulice i trebalo je da se odluči. Znao je da se iza parka nalaze ulice sa fabrikama, groblje, i da je blizu trg sa starim kućama. Možda se žena sastajala sa nekim u parku ili u industrijskoj zoni, što je bilo manje verovatno. Opkladio se sam sa sobom da se uputila ka nekoj od kuća na trgu. Zaobišao je park sa druge strane i stigao prvi. Parkirao se na strateškoj poziciji, ugasio farove, ali ostavio upaljen motor i čekao.

Nakon nekog vremena Krista se pojavi iz smera iz kog je Ledvina i pretpostavio da će doći. Trg je bio poprilično veliki, a kuće koje su oko njega obrazovale četvorougao bile su stare, sa dva-tri sprata, vratima okrenutim ka trgu i unutrašnjim dvorištem. Čarls je izgubio Kristu negde po industrijskim uličicama i, kako nije imao predstavu gde se ona nalazi, odlučio je da nastavi pravo. Ugleda u daljini semafor i pomisli kako će odlučiti šta dalje da uradi kada tamo stigne. Pun mesec, pogodan za pojavu vukodlaka, nadoknađivao je svetlo kog gotovo da nije ni bilo. Poneka slomljena sijalica na sredini pustih dvorišta i poneki lavež pasa lutalica davali su krajoliku neki apokaliptični prizvuk. Čarls ubrza korak.

Krista pređe trg po sredini, gde je bila postavljena statua, nekoliko klupica i mesto za igru za decu, nekoliko ljuljaški i tobogan. Trg je bio okružen banderama sa žutim svetiljkama. Kada je stigla sa desne strane statue, začula je korake koji su zvučali kao neko hramanje. Kao da je neko lebdeo umesto da hoda i tako izbegavao da spusti noge na zemlju. Odjednom postade vrlo hladno. Onih nekoliko svetiljki koje su okruživale trg počeše da trepere, a dve se potpuno ugasiše. Ostale su rasipale sve šire svetlo. Mesec je razvukao Kristinu siluetu u izduženu senku.

I Ledvina, koji je posmatrao celu scenu, oseti hladnoću i začu korake. Podigla mu se kosa na glavi kada je video da se preko Kristine senke nadvila druga senka koja je izgledala kao da će je celu progutati. Jedna svetiljka, baš pored njega, glasno prasnu, a u daljini se začu kako je pregorela još jedna. Neobično, svetlost sa susednog kraja trga, odakle je dolazila senka, postade još intenzivnija, kao da je dobila neku energiju. Druga senka ocrta se na zidu. Bila je to senka ljudskog tela, veoma tankog, pomalo pogrbljenog. Dugačak nos odudarao je od zuba koji su izgledali kao metalni šiljci u ustima iz kojih se slivala pljuvačka. Senka je po jasnoći detalja bila skoro nestvarna. Laktovi su joj bili prilepljeni za telo, a ruke podignute i ispružene napred, poput životinje koja napada svoj plen. Prsti su joj bili oštri bodeži i njihova tekstura izgledala je metalno. Komandiru

nije bilo teško da uoči jedini izvor veštačke svetlosti koja je stvarala tu senku. Izašao je iz automobila držeći u ruci pištolj napunjen srebrnim mecima. Bio je ubeđen da između zida i svetiljke nema ničega, kao na fotografijama koje je video, pa uperi pištolj i pripremi se da puca u tom pravcu. U tom trenutku nešto se pojavilo između izvora svetlosti koja je postala zaslepljujuća i mesta odakle je posmatrao. Neko biće, možda čovek, krenulo je ka Kristi, koja se dala u beg. Tada, obe senke se pojaviše na zidu poput neke igre marioneta.

Ledvina je bio zapanjen, jer se ono što je pravilo senku moglo videti i u stvarnosti. Nije više razmišljao o objašnjenjima i opali jednom iz pištolja. I drugi put. „Zver“, kako ju je komandir nazvao, bila je previše daleko, a svetlost mu je ometala vidljivost, pa nije mogao da razazna ništa osim siluete. Ova se ukoči začuvši prvi pucanj. Potom krenu iznova, ali drugi pucanj natera je da se ponovo ukopa u mestu. Metak udari u jedno drvo baš nadomak stvorenja i ostade tamo. Stvorenje je proučilo metak, nakon čega se, odjedanput, okrenulo ka suprotnom pravcu i nestalo iza uличne svetiljke. U noći je odzvanjao i treći pucanj.

Krista shvati da je neko štiti, pa poče da beži, ali ne u smeru odakle je pripucano, već na suprotnu stranu.

U tom času Ledvina opazi Čarlsa kako se pojavljuje na drugom kraju trga, baš odatle gde je nestala zver. One dve siluete se ukrstiše na trenutak, dok se zver nije nekako sklupčala i nestala, kao da ju je zemlja progutala.

Čarls začu pucnjeve i zastade na trgu. Krajičkom oka video je blizu sebe nekog ko se spustio i kroz slomljen prozor jedne kuće na kraju trga skočio u podrum.

Krista je stigla blizu komandirovog automobila, dok je ovaj psovao i pucao uprazno. Upalila su se svetla u kućama i ljudi se pojaviše na prozorima. Neki od njih su vrištali, a Ledvina začu na radio-stanici u automobilu da je potrebna policijska ekipa da dođe na trg. Nije imao nikakvu želju da se suočava sa vlastima i da im bilo šta objašnjava, jer bi tako, iznova, prekinuo nit koju je uspeo da pronađe. Kada bi se našao u centru ovakvog skandala, rizikovao bi da ugrozi zahtev za zadržavanje Čarlsa koji, očigledno, nije bio senka, iako je isto tako bilo jasno da ima neke veze s njom. Naposletku, Ledvina je imao dokaz. Krista se zaustavi i zadihano kleknu sa rukama na kolenima, na manje od dvadeset metara od automobila. Hladnoća se smanjila, a svetlost se vrati u normalu. Ledvina je znao da je senka već odavno nestala, pa se odluči da se što pre izgubi odatle. Ušao je u auto i krenuo velikom brzinom. Krista nije znala šta da radi. Prišla joj je žena koja je prethodne večeri bila u baru. Stavila joj je sako na leđa, obuhvatila joj ramena i odvela je ka jednoj od kuća. Čarls, koji se ponovo pojavio na trgu, nakon što se sakrio iza ugla kada je Ledvina krenuo uzaludno da puca u njegovom pravcu, video ju je kako u društvu ulazi kroz vrata.

U nekoliko minuta pojaviše se dva policijska automobila i narod poče da se skuplja na trgu. Nemajući predstavu šta se događa, Čarls se pitao u šta li se to uplela Krista. Kako je narod već u velikom broju izašao iz kuća, pomislio je kako mu još jedan problem predstavlja to što ne zna kako da se izvuče odavde. Bio je razočaran u Kristu. Sve vreme ga je lagala. Gajio je neke svoje sumnje, ali je odlučio da ih odbaci. Nije shvatao kako su ga instinkt i intuicija tako gorko prevarili. Žena je očigledno otišla na neki sastanak, nakon što ga je slagala da neće više napuštati hotel. Štaviše, ko zna kakve je još sve smicalice smišljala.

Zaključio je da ne bi trebalo da bude uhvaćen ovde, pa skrenu levo i pođe suprotnim pravcem od onog kojim je došao. Imao je sreću da za samo dva minuta nađe taksi dok je baš nekoga dovozio. Vozač ga upita kuda ide i, shvativši da je stranac, zatraži 50 evra da bi ga odveo do hotela. Čarls se složio. U tom trenutku novac mu je bio najmanji problem.

GLAVA 108

Verner je preko slušalica čuo da Čarls ulazi u hotelsku sobu i odlazi direktno da se tuširа. Iz komandirove kuće i dalje se čulo dahtanje i jaukanje. Mrtva tišina u Kristinoj sobi. Ostalo je nešto više od šest sati do velikog susreta. Verner je bio neko vreme odsutan, pa je Beata pripremila večeru. Spremila je pečenog fazana sa sosom od višanja. Verner je sa slašću smazao porciju, nakon čega joj je rekao da je vreme da ide kod Ledvine.

Ledvina je otišao pravo na posao. Nervozno je ušao u kancelariju, lupajući vratima. Na putu do kancelarije pokušavao je da shvati šta se, zaboga, desilo te večeri. Imao je želju, koju je teško obuzdavao, da ih sve probudi, počevši od ministra spoljnih poslova do predsednika Češke, ali znao je da će ovo samo svima potvrditi da je zaista lud. Napunio je pištolj, stavio ga pod jastuk i bacio se u krevet obučen. Nikako nije uspevao da zaspi. Neprestano se okretao sa jedne strane na drugu, pokušavajući da se smiri i da se usredsredi. Bilo mu je više nego ikad potrebno da ostane trezven. Nakon tolikog vremena ponovo je video senku koja mu je usmrtila oca. Nije shvatao kako nije uspeo da vidi biće koje stvara tu zlokobnu senku. Nije se pojavljivalo na fotografijama. Verovatno foto-aparat nije prepoznavao nešto što ljudsko oko može, kao što ogledalo nikada ne odražava lik vampira. Bio je satkan od tame, nematerijalan, i tada ni telo ne odražava svetlost koja prolazi kroz njega, kao da ne postoji. Zašto se stvarna osoba, zver, nije pojavljivala ni na jednom crtežu na kome je bila iscrtana senka? Komandir na ovo nije imao zadovoljavajući odgovor.

Bio je veoma blizu, ubeđen da je Bejker ključ za razrešenje misterije jednom za svagda. Odlučio je da sledećeg jutra poslednji put pokuša, a ako ne uspe da do podneva dobije ma kakvu potvrdu, verovatno će rizikovati i svakako napasti Čarlsa.

Čarls je usput razmišljao kako je Ros ponovo bio u pravu. Bio je ljut na sebe zbog načina na koji je bio izigran. Nije shvatao Kristinu agendu, kao što nije razumeo ni veliki deo onoga što se dešavalo. Informacije i misli stvorile su mu veliku zbrku u glavi. Odlučio je jedino bitno da stigne u London, podigne diplomatski pasoš, uzme mač kojim mu je bio opsednut deda, jer mu je dugovao bar toliko, ode kući i završi ovu priču jednom zauvek. Nije više imao nikakvu želju da čeka do podneva. Otišao je pravo na recepciju i od momka zatražio da mu rezerviše prvi let za London, pa se popeo u sobu. Momak sa recepcije primio je uputstvo od direktora da ga zove ukoliko američki profesor ima bilo kakav problem. Štaviše, rekao mu je da ga pozove u trenutku kada samo predoseti da Bejker ima nekakav prohtev.

Telefon je zazvonio u Čarlsovoj sobi. Bio je to direktor hotela koji se duboko izvinjavao na smetnji, ali je saznao da Čarls treba da krene. Upitao ga je da nije možda ljut, da mu se nije nešto dogodilo, i da li mu može biti od pomoći. Čarls mu učtivo zahvali i odgovori da mora za London zbog hitnog problema i da mora stići što pre.

„U tom slučaju, bićete srećni da čujete da sledeći avion poleće u pet časova i da smo vam već rezervisali jedno mesto. Turski avio-prevoznik je u pitanju. Let sa presedanjem u Pragu. Nažalost, uprkos tome što sam uposlio sve ljude, uspeo sam da pronađem mesto u ekonomskoj klasi, i to samo jedno. Sledeći let je tek u deset časova. Oprostite na indiskreciji, ali gospođica ne ide sa vama? Ili želite da i njoj rezervišemo jedno mesto na drugom letu?“

„Savršeno. Sada moram da krenem. Gospođica će ostati. Zamoliću vas da je i dalje uslužujete i da mi pošaljete račun. Hvala na svemu.“

Pogledao je na sat i krenuo da se pakuje. Bilo je jedan ujutro. Sat vremena kasnije bio je u limuzini koja ga je vozila na aerodrom.

GLAVA 109

Beata ostavi motor na početku ulice u kojoj se nalazilo sedište Specijalnog odeljenja. Potom se prikrade pored zida i prođe ulaz. Vrata su bila zatvorena, ali iz hola se kroz stakleni prozor na vratima moglo razaznati slabo svetlo. Vratar je sedeo za svojim pultom, držeći na njemu noge. Na njegovom licu i zidu mogla se videti svetlost, senke i boje, odraz televizora ispred kog je momak više dremao nego što ga je gledao. Beata obiđe oko zgrade u nadi da će pronaći sims nekog otvorenog prozora kojim bi mogla da se popne. Ne pronađe nijedan, pa odluči da bi trebalo neki od njih silom da otvori ili slomi kako bi ušla. Uspela se uza zid do simsa visokog prizemlja zgrade. Uperila je baterijsku lampu ka unutrašnjosti. Našla se na prozoru magacina, gde su na gomili bile stare stolice, radni stolovi i ostali nameštaj. Savršeno. Izvuče iz džepa rolnu lepljive trake. Zalepi je na prozor sa desne strane brave i udari baterijskom lampom. Nije uspela da ga polomi iz prvog pokušaja, ali je naposletku prozor, koji je tu stajao otkad je ova zgrada sagrađena, popustio. Uklonila je slomljeno staklo koje je ostalo zalepljeno na traci, proturila ruku kroz rupu i otvorila prozor. Ušla je vodeći računa da ga odmah zatvori.

Izašavši iz magacina, krenula je kroz hodnik. Uputila se prema ulazu. Nekoliko stepenika vodilo je pravo do kabine vratara koji je sedeo naslonjen na neudobnu stolicu, sa nogama podignutim na stočić na kome je stajao televizor. Beata je mogla, jasno i glasno, da čuje kako ovaj hrče. Prošla je kradomice pored pulta i popela se tiho uza stepenice, ne ispustivši ni najmanji zvuk. Ubrzo se našla u Ledvininoj kancelariji. Uverila se da u blizini nema nikoga. U svakom slučaju, osim portira, zgrada je bila pusta. Prislonila je uho na vrata i osluškivala neko vreme. Uhvatila se za kvaku i gurnula vrata. Ona jezivo zaškripaše. Slaba svetlost iz hodnika probila se u sobu i oblikovala kosi prorez na podu. Uperila je baterijsku lampu ka levom delu sobe i videla biblioteku koja je bila izrešetana mecima, pa se zapitala da nije možda pogrešila prostoriju. Okrenula se i uperila baterijsku lampu prema sredini prostorije. Bila je ogromna. Začula je zvuk koji je dopirao sa desne strane i smesta se uhvatila za pištolj. Nije ga podigla. Metak je pogodi posred čela i odbaci je dva metra unazad.

Ledvina se uspravi i upali svetlo. Gledao je u plavu devojku koja je pala na pod i odmah je prepoznao, ženu zanosne lepote koja se ranije sastala sa Čarlsom i još jednom osobom. Polusvestan, komandir je začuo škripu. Polagano izvadi pištolj ispod jastuka, ali, videvši da se silueta okrenula ka njemu i spustila ruku na pojas, nije oklevao ni minut i opalio je. Zažalio je što ju je ubio. Nadao se da je neko drugi. Pripremao se već neko vreme za to da će senka, pre ili kasnije, i njega potražiti.

Srebrni metak prošao je kroz glavu devojke i utisnuo se u zid iza nje.

Vratar, kog je probudila pucnjava, potrča kao lud sa oružjem u ruci ka komandirovoj kancelariji. Smirio se tek kada ga je video na nogama, nadvijenog nad telo. Stigao je i Honza, koji je pretresao Beatu i pronašao prislušni uređaj. Pomoćnik je prepoznao devojku koja je dan ranije pretukla one tri skitnice. Znao je da se motocikl sigurno nalazi u blizini. Ali pomisli da bi, ako kaže komandiru da je žena provela neko vreme ispred zgrade i da ju je on špijunirao, i da je trčao da je spase od grupe mamlaza, u psihičkom stanju u kome se Ledvina nalazio, rizikovao da ga zbuni. Potragu za motociklom odložio je za kasnije.

Ledvina shvati da žena nije nameravala da ga ubije, već samo da postavi prislušni uređaj. „Nije trebalo da dođe nenaoružana“, reče komandir u sebi.

Kako nisu pronašli nikav dokument kod žene, Honza je sišao u svoju kancelariju sa otiscima prstiju koje je uzeo sa ženinog tela i njenim fotografijama. Nakon pola sata se vratio i razočarano saopštio komandiru da nije pronašao ništa. Bila mu je potrebna pomoć Interpola.

Ledvina pomisli da bi trebalo da se obrati Kristi, koja mu je dugovala uslugu. Bio je ubeđen da joj je spasao život. Dok se šetao kroz sobu, kroz glavu su mu prolazile razne misli, i bio je siguran da je Čarls poslao Beatu kako bi saznala više o onome što namerava da uradi. Zatraži od pomoćnika da mu odmah donese mobilni telefon. Honza se izgubi na minut i dođe sa potpuno novim telefonom.

„Čuvao sam ga za vas nekoliko meseci“, reče Honza.

Ledvina zatraži da mu ukratko objasni kako se koristi. Prošetao je još malo po sobi, nakon čega je pogledao na sat. Prošlo je četiri časa. Krenu odlučno niz stepenice. Honza sumnjičavo pođe za njim, ali, kad je komandir pošao da uđe u auto, ovaj se ispreči između njega i vrata i uzviknu:

„Zažalićete ako ovo uradite!“

Ledvina mu dade znak da se pomeri u stranu, ali Honza, koji je čekao da ga ovaj odvuče na silu, uhvati se za vrata. Ledvina poče da se smeje.

„Je li u redu ako pođeš sa mnom?“

Honza potvrdno klimnu glavom. Pomislio je čime je još mogao da ga primiri. Komandir mu dade znak da uđe.

Nekoliko minuta kasnije već su bili u hotelu, a komandir preskoči pult i zgrabi recepcionera za kragnu zahtevajući da mu kaže broj Čarlsove sobe.

„Otišao je“, odgovori mu ovaj uplašeno.

„Gde?“

„Na aerodrom.“

Ledvina ne samo da nije pustio kragnu već je sirotog recepcionera podigao pola metra od zemlje. Pogleda ga pravo u oči.

„Kuda putuje? I kada?“

„Za London, u pet sati.“

Bilo im je potrebno nešto više od trideset minuta da stignu na aerodrom, iako nisu poštovali saobraćajne znake i vozili sa rotacionim svetlom i uključenom sirenom. Komandir požuri ka vratima za međunarodne polaske i pokaza legitimaciju. Uprkos skandalu koji je prouzrokovao, vičući neprestano na funkcionere i pet policajaca koji su ga opkolili i jedva držali, avion je uzleteo bez ikakvih problema. Uhapsili su ga i priveli u kancelariju da ga ispitaju.

Pustili su ga dva sata kasnije, na intervenciju ministra, koji mu je naredio da se hitno pojavi u njegovoj kancelariji.

Vernera je budilnik probudio u pet sati. Opipao je levu stranu kreveta i nije našao Beatu. Tražio ju je po celoj kući. Nije je nigde bilo. Pozvao ju je na telefon. Bio je isključen. Nije znao šta se sa njom događa, ali se nije mnogo brinuo. Znao je da je Beata sposobna da se snađe u svakoj situaciji. Ukoliko je uhapšena, pobrinuće se za to kasnije. Nije mu ni u jednom trenutku prošlo kroz glavu da bi mogla da leži mrtva na podu Ledvinine kancelarije. Upali kompjuter i vide da je signal Čarlsovog telefona na aerodromu. Ušao je u datoteku u kojoj su se čuvali njegovi telefonski razgovori i začu razgovor između Čarlsa i direktora hotela. Znači, krenuo je. Barem nije poveo Kristu sa sobom.

Kasnije će se pobrinuti za njegovu prijateljicu. U ovom trenutku najvažniji je bio sastanak u Hramu instituta. Pripremio je jaku kafu, izvadio već gotov sendvič iz frižidera, i nakon nekoliko složenih operacija na ekranu mu se pojavi slika centralne sale. Sa leve i desne strane, bilo je po šest prozora, na prednjem delu svake od dvanaest loža. Poslednja stvar koju je uradio pre nego što će isključiti telefon bila je da pozove predstavnika instituta u Pragu i da mu kaže da pripremi avion. Kada ga je ovaj upitao kada da bude spreman, Verner uzviknu: „Svakog trenutka.“

KRAJ TREĆEG DELA

Intermeco

Specijalni sastanak Veća samo što nije počeo. Članovi su pristizali, a Martin Istvud još nije sišao. Nakon što se pripremio za ovo veće, veoma retko za preko šest stotina godina Reda, ispred ogledala je ponovio deo obrazloženja karakterističnog za ovakvu vrstu izuzetka u imenovanju novog člana, koje je bilo zatraženo samo dva puta do sada.

Martin je imao veliki interes da postavi čoveka kog bi mogao da kontroliše u Veću dvanaestorice. Bila bi to uvek sigurna dva glasa, umesto jednog, što je bilo neprocenjivo u ekonomiji donošenja odluka. S druge strane, uprkos hladnokrvnosti i okrutnosti, koje su bile podrazumevane i neizostavne za direktora instituta koji je morao da odaje sigurnost kao menadžer najvišeg nivoa, Istvud se vezao za Vernera. Dok je razmišljao o razlozima podrške njegovoj kandidaturi, poče da se priseća lepih trenutaka koje su proveli zajedno i koliko je Verner već godinama značajan u učvršćivanju moći Reda.

Institut je gotovo isključivo poverio Verneru psihološke eksperimente za kontrolu pojedinaca. Razne vrste mučenja, pogotovo psihičkog, sprovođene su u tadašnjim podrumima instituta. Od poremećaja sna do eksperimenata gubljenja orijentacije, ili ispitivanja uticaja halucinogenih supstanci na ponašanje ispitanika. Mnoge institucije koje su radile sa zatvorenicima koristile su ih u velikoj meri, a Martin je oduvek osećao kako te metode predstavljaju rešenja koja bi se mogla primenjivati individualno, ili možda na nekoj određenoj grupi. Njihova snaga naspram mase bila je blizu nule. Intuicija im je govorila da su potrebni osetljiviji procesi kontrole koji bi im osigurali da će se velike grupe ljudi ponašati onako kako Veće želi, pogotovo u kriznim situacijama. Pojava interneta nasmrt ih je preplašila, a probijanje barijera komunikacije, što je internet učinilo slobodnim i univerzalnim, davalo je Martinu osećaj da mu je kraj blizu.

Prvi dan kada je Verner došao na posao i predstavio projekte, bio je za Martina jedan od najsrećnijih dana u životu. Tada je čestitao sebi na doslednosti s kojom je pratio Vernera više od pet godina, tokom kojih je ovaj pokazao izuzetnu sposobnost.

Projekti koje je mladić predstavio na njihovom prvom sastanku oduševili su Martina i ubedili ga da izdvoji neverovatne sume za njihov razvoj i ostvarivanje. U samo nekoliko minuta Verner je prezentovao ceo pristup problemu modernog sveta i prešao sa kontrole malih na kontrolu velikih brojeva.

Dva projekta koje je predstavio nosili su naziv „Velika društvena supa“, sa jasnim ukazivanjem na primordijalnu supu, po teoriji biologa Dž. B. S. Holdejna, objavljenoj 1929, koja je bila osnova za tumačenje nastanka života u kosmosu, i „Dnevna doza“ ili „Teorija večnog detinjstva“.

U vezi sa ovim, Verner je govorio o postavljanju paradoksa koji bi bio koristan za kontrolu široke grupe pojedinaca ohrabrivanjem što složenijeg razgovora između njih i diskretnog određivanja njihovog rasporeda. Po tvrdnji mladog naučnika, paradoks je ležao u saznanju da smo usamljeniji nego ikada baš onda kada smo stalno sa nekim. U početku Martin nije shvatao šta Verner želi da kaže. Ovaj je imao strpljenje da mu pojasni. Odbacivanje mogućnosti da nekog ostavite samog sa svojim mislima bio je prvi korak ka apsolutnoj kontroli nad ispitanikom.

Odsustvo samoće je najstrašniji neprijatelj slobodnog razmišljanja, reče Verner. Nezavisnosti. Nikada ništa ozbiljno nije proizašlo iz nečega ukoliko čovek nije ostao sam sa sobom. Uklanjanje mišljenja jednako je odbacivanju individualne ličnosti, a kada bi se to primenilo na masu individua sposobnih da samostalno razmišljaju i odlučuju, dobila bi se neka vrsta primordijalne supe. Ćaskanje, vreme provedeno u nečijem društvu, mogu biti korisni kako bi se misli razbistrile i sredile.

Martin pogleda na sat, pošto se više nije tačno sećao svega što je Verner rekao. Imao je još pola sata. Otvorio je ogroman sef u kome su, hronološkim redosledom, bile naslagane fascikle sa svakojakim podacima. Dohvatio je prvu sa desne strane, na kojoj je pisalo „Fišer“, i izvadio iz nje CD sa njihovim prvim razgovorom u toj kancelariji. Stavio ga je u futurističku instalaciju zvuka koju su *Bang&Olufsen* dizajnirah specijalno za njega.

„Svet danas“, začuo se Vernerov glas, „živi u takvom vakuumu i nema hrabrosti da bude usamljen. Šta da radiš sam sa svojim mislima? Mnogi se ovoga boje, a da ne znaju zbog čega je to tako. Neki se boje da će otkriti kako nemaju o čemu da razmišljaju, dok većina čak ni ovo ne zna. Biti stalno u dodiru sa nekim, pretpostavimo sa većim grupama u kojima se cvrkuću gluposti, preobličeno razmišljanje i izražavanje, potiskuje mogućnost ma kakvog mišljenja ili dubine. Ne pomažu ni šifrovane skraćenice. Naprotiv, naglašava automatsko, refleksno razmišljanje, njegovo odsustvo i društveno ponašanje. Najlakši za upravljanje jesu oni koji su izloženi takvoj vrsti uticaja grupe kojoj treba da pripadaju. Recimo, sa nekim harizmatičnim vođom koji bi razmišljao za njih i za njihov interes, koji bi znao kako cvrkuću i kako razmišljaju.“

Martin se nasmeja. Taj cvrkut danas se zove Tviter.

„Paradoks je takav da smo usamljeni više nego ikad kada smo stalno sa nekim. Što je veći broj tih sa kojima smo u stalnoj vezi, utoliko gore. Sa povećanjem broja veza direktno proporcionalno opada zajednički imenilac. I cela ova stvar odvija se oko tog zajedničkog imenioca, koji je izuzetno nerazvijen. Nije moguća nikakva vrsta ozbiljne veze, ne postoji razmena ideja, niti povezanost, osim osećaja da smo stalno u nečijem okruženju i da smo povezani. Razmatramo konačan broj osnovnih ideja i izraza. Odnosi su svedeni na krajnju površnost, na najviši mogući epidermalni sloj. Bezizražajni, bez ikakve suštine. U ovom smislu, zapravo, ne stižemo da istinski upoznamo nekoga od onih sa kojima smo u ovakvoj vrsti povezanosti. Možda im znamo imena, kada nisu samo nadimci, vidimo samo one fotografije koje oni odaberu da nam pokažu i saznajemo o njima samo ono što žele da prikažu. Po pravilu, opšta mesta. Porodicu, želje, zabavu, tačno onakve ekskurzije na kojima se japanski turisti pribijaju jedni uz druge poput ovaca hodajući istom stazicom, istom kolonom, korakom, u istoj odeći. Čak su i uglovi iz kojih su napravljene fotografije više puta istovetni. Ista mesta se posećuju, na isti način se zabavljaju, iste stvari o kojima se sa lakoćom razgovara. Što je komunikacija lakša, to su površniji. Misao u njenom nedostatku, sve je izvitopereno. To je izuzetno glasna, zaglušujuća usamljenost.“

Martin pritisnu dugme za pauzu kako bi uživao u Vernerovim rečima, nakon toliko godina. Razmišljao je o tome kakav je to veliki vizionar bio. Umalo je zaboravio. Verner je govorio o društvenim mrežama koje su u međuvremenu postale baš ono što je ovaj genije i predviđao. Verner je ove ideje razvio na vreme. Mreže su postale veoma jeftine metode, ne samo da bi se gomile kontrolisale već i da se sazna sve o njima. Verner je izumeo, razvio, a kasnije i prodavao firmama za promet podataka i telekomunikacija model za pronalaženje mesta u kome se u svakom trenutku pojedinac nalazi, razvijanjem aplikacije koja će te prepoznati u svakom trenutku. Vrhunac je bio to što su je ljudi sami prijavljivali i to sa velikim užitkom. Njegov poslednji izum bio je dijabolični pronalazak metode za dobrovoljne otiske. Ljudima se prodavala ideja da jedna sprava, pametan telefon, da kažemo, može da prepozna vlasnika preko njegovih otisaka. Na ovaj način su se ljudi, verujući da im je povećana bezbednost i zaštita kradenih predmeta i zloupotreba podataka, zapravo dobrovoljno upisivali u enormnu bazu podataka koju je izmislio Vernerov dijabolični um.

Naučnofantastični romani opisuju vreme, ne u toliko dalekoj budućnosti, kada će ljudi biti primorani da nose čipove za prepoznavanje. Neće biti potrebe za bilo kakvim nasiljem ili ubeđivanjem, niti ikakav napor. Čipovi već postoje. Uistinu, nisu prisilno stavljeni pod kožu, već ih svojevoljno nosi na milijarde ljudi širom sveta.

Martin je ponovo pritisnuo dugme *play* i malo premotao unapred. Zapamtio je sve u vezi s

prvom teorijom. Želeo je da sazna ponešto i o drugoj. Verner se iznova oglasio.

„Moderni marketing otkrio je da su svi odrasli deca. Upravo zato, da bi im se onemogućilo da razmišljaju ili, bože sačuvaj, da dejstvuju, ili da se ujedine zarad jedne svrhe koja bi mogla da uzdrma status kvo u temelju, potrebno je dati im nešto da ih okupira. Igrice. Razigrani duh je definišući faktor za svako živo biće na ovom svetu. Životinje se igraju, a deca kroz igru uče kako da postanu odrasli. Kako da razviju inteligenciju, povećaju znanje, da se ophode u situacijama koje ih očekuju i kako da se ponašaju. Jedna nakaradna zamena može odrasle pretvoriti u decu. Ovo uništava sposobnost preživljavanja, povećava zavisnost od igre, gore nego od heroina. Ništa nije ozbiljno ukoliko je sve igra. Ovo ubija svaku vrstu odgovornosti i umnogome umanjuje sposobnost prilagođavanja. Nestanak struje od nedelju dana u svetu visoke tehnologije danas bi u jednom velikom gradu prouzrokovao više žrtava nego zemljotres jačine osam Rihtera. Ogroman broj publike na utakmicama, prodaje koje obaraju rekord za rekordom, sa sumama koje prevazilaze svaku maštu u kompjuterskim igricama – sve veće nasilje, banalizovanje zla i zločina, pretvaranje neprihvatljivog u prihvatljivo – odsecanje glava na pokretnim trakama, beskrajne nezgode koje su do tančina prikazane na televiziji, srećni završeci svih filmova, stvaraju iskrivljenu sliku stvarnosti.“

Verner napravi pauzu u kojoj se čulo kako nešto srče. Verovatno kafu. Zatim je nastavio izlaganje.

„Jednom su gledaoci jednog poznatog holivudskog filma umalo linčovali producente i režisera jer je glavni lik na kraju ubijen, nakon što se herojski borio protiv pet hiljada vojnika. Bolest, patnja i smrt izbačeni su iz grada. Oni postaju samo apstraktni pojam kod odraslih, baš kao što su i kod male dece. Na ovaj način skupo se prodaju snovi koji se nikada neće ostvariti i životi koje drugi žive za nas. Saosećajnost je istrebljena.“

Bilo je kasno, a Martin shvati kako je kraj govora bio taj koji mu je istinski pokazao da ispred sebe ima apsolutnog genija, vizionara veličine Da Vinčija. Ili Nostradamusa. Želeo je da još jednom čuje. Iskoraknuo je i ponovo pritisnuo dugme *play*.

„Više nismo u stanju da o bilo čemu razmišljamo, jer ništa ne shvatamo. Povlačimo se u astrologiju, kao u srednjem veku, posećujemo vračare, verujemo u vampire i vukodlake, u Oblast 51 i u sve vrste lažnih proroka. Koristimo najsavremeniju tehnologiju kako bismo tumačili horoskop i verujemo u postojanje duhova i hipnoze, u bapske priče i patuljke. Kako je rekao Aristotel, priče su izmišljene radi pročišćenja. Za dva sata, koliko nam treba da pročitamo neku priču ili pogledamo neki film sa prasićima koji pričaju, zaboravimo da smo smrtni i da imamo ozbiljne obaveze prema sebi i onima koji od nas zavise. Hajde da predahnemo. Ili smislimo osvetu. Ova pauza danas obuhvata sve i menja trajanje. Stvaran život postaje odmor od igre i priče. Sve više ljudi mesa stvarnost sa bezbroj nejasnih gluposti, velikih poput planine, koje su im usađene u glavu. Metoda kontrole. Čovek postaje lak plen informativne predstave čija je sigurna žrtva. U punom jeku zabave želimo samo da nastavimo sa igrom, da neprestano pritiskamo dugmiće na pametnom telefonu poput nekog majmuna, prelazeći sa jednog na drugo, a da se ne zaustavimo nakratko, ili da se na nešto koncentrišemo. U tom trenutku, kada je naša ništavnost svedena na minimalne potrebe namenjene da nas stalno drže zauzetim, mi prebacujemo svu odgovornost na druge. Drugi rade i razmišljaju za nas. Najznačajnije dejstvo ovih dveju teorija koje sam predstavio jeste zavisnost od ubijanja koje pomenuti spoj može da podstakne. Više ne možemo da se usredsredimo ni na šta ozbiljno, niti da razvijemo povezane misli. Treba da hranimo malog đavola u sebi. Ali ovo je u redu, sve dok dobijamo *dnevnu dozu.*“

Govor se nastavljao na traci, ali ga je Martin sa žaljenjem prekinuo, pošto je morao da krene na sastanak.

Setio se još i da je sledećeg dana Verner došao sa logom za posebne projekte, koji se u

jednom trenutku pomešao sa njegovim ličnim potpisom, a kasnije su ga čak i poistovetili s njim. Bio je to đavo u gaćama od hermelina iz *Đavolje Biblije.*

ČETVRTI DEO

„Caedite eos. Novit enim Dominus qui sunt eius!“
„Sve ih pobijte, a Bog će svoje prepoznati“

Arnold Amalrik, 1209,
u opsadi grada Bezijea,
papski legat koji je masakrirao 20.000 katara

„Kada smo ušli u prostorije crkvenih velikodostojnika, pronašli smo blagajnike i sveštenike zauzete brojanjem nagomilanog novca koji beše pred njima. “

Alvarus Pelagijus, oko 1320.

GLAVA 110

Samo dva putnika ukrcala su se u Pragu u avion turskog avio-prevoznika. Ostali su leteli iz Istanbula. Stjuardesa je sprovela Čarlsa do njegovog mesta koje se nalazilo u dnu aviona, u sredini centralnog reda. Izvinio se bradatom muškarcu ozbiljnog pogleda koji je nevoljno pomerio noge. Kako to nije bilo dovoljno, ubrzo se pridigao, mrmljajući na jeziku koji je profesor prepoznao kao turski.

Razmišljao je kako, po pravilu, ova nacija nije nimalo neprijateljski nastrojena. Naprotiv, u onih nekoliko boravaka u Izmiru, Istanbulu i prestonici, uvek bi bio zadivljen dobrim raspoloženjem meštana i njihovom vedrom učtivošću punom topline. Bila je to država sa najdruštvenijim ljudima koje je ikada upoznao. Kada bi razgovarao sa nekim duže od petnaest minuta, imao bi utisak da je stekao prijatelja za ceo život. Ljudi koje je upoznao voleli su razgovore, posebno one neobavezne. Sa zadovoljstvom se prisećao lokala u kojima su se, ukoliko bi ih posećivao više puta, vlasnici ljutili ukoliko ne bi odigrao partiju karata sa njima, ili prodavnica čiji bi vlasnici odbijali da mu nešto prodaju ukoliko bi nešto kupio a da se prethodno ne pogađa za cenu koja je istaknuta na robi. Čak i ako bi se dan završio trgovinom i pogađanjem oko cene, čar je bio u susretu kupca i prodavca, moći i načinu pregovaranja. Pogodba. Ova vrsta neposrednog drugarskog odnosa, za čije vreme budete posluženi čajem, i način na koji razgovori sa robe pređu na druge teme, od politike i kulture, do sporta i vere, očaravala je Čarlsa. Otuda je stekao naviku da svuda ostavlja velike napojnice. Tamo je naučio i jednu od nekoliko reči na turskom koje je znao. Bila je to reč „bakšiš“.

Shvatio je zbog čega je njegov saputnik bio uzrujan tek kada je seo i okrenuo glavu na desnu stranu. Pored njega je sedela žena izuzetne lepote, starosti od oko trideset godina. Njena orijentalna figura, kestenjaste krupne oči, visoke jagodice i fina koža koja se nazirala iz dubokog dekoltea, verovatno su Turčinu bili glavna razonoda tokom celog leta do Praga. Ali u tom trenutku ovaj pogled je nestao poput pustinjske fatamorgane. Okrenuo se ka Turčinu, koji ga je prostrelio pogledom, pa mu se oteo smešak.

Avion je uzletao i uši su mu se zapušile. Otvorio je usta kako bi izjednačio pritisak iz Eustahijeve tube. Kasnije je, srećan što se ovo čudnovato putovanje uskoro završava i što ima još samo jedno zaustavljanje do povratka kući, pokušao da se priseti svega što se desilo otkad je stigao u Transilvaniju. Trebalo je da izdvoji sve ono što je bilo značajno u ovoj složenoj mreži događaja kroz koje je prošao.

Dakle, organizovao je istorijski simpozijum u Drakulinom rodnom gradu, kao povod da povrati mač kojim je njegov deda bio opsednut i koji je svoj život posvetio njegovom povraćaju, nasledstvo koje mu je pripalo dana kada je nestao. Tamo je sreo jednog čudnog čoveka kog je neko ranio i koji mu je rekao da mu je rođak, i da dobro poznaje njegovog dedu, i da ga je pre mnogo godina posetio u njegovoj kući u Virdžiniji. Čovek je došao u njegovu sobu, obilno krvareći, sa fasciklom braon boje i neverovatnom pričom. Rekao mu je da je Vlad Cepeš sakrio poruku u neku knjigu, i to u prvom primerku Gutenbergove Biblije, čije je štampanje obezbedio novcem koji je dobio od Skenderbega, albanskog narodnog heroja. Nije znao o kakvoj vrsti poruke je reč, ali sigurno je bila izuzetno važna, jer je petsto godina misteriozna grupa ljudi tokom istorije pokušavala da dođe do nje. Ovi ljudi bili su spremni na sve, čak i na najgnusnije zločine. Dobio je ceduljicu od žene koja ga je odvela u Prag, do Katedrale Svetog Vida gde je, nakon što je uspeo da rastumači skrivenu poruku u poeziji Agripe d’Obinjea sa beleške, ukrao komad tkanine iz kapele sveca čije je ime nosila. Na njoj je bila poruka sa masonskom šifrom. Pomoću ove poruke povratio je mač za koji se veruje da ga je sultan Murat II poklonio Vladu Cepešu, kada ga je, sa samo

sedamnaest godina, poslao da nasledi tron Vlaške. Na svoje zaprepašćenje, saznao je da je i mač iz Toleda, koji mu je po legendi ostavio otac, zajedno sa zvaničnim medaljonom Reda zmaja, a koji je u Istanbul odneo njegov čovek od poverenja, izvesni Kazan, pravi. Prema tome, legenda se obistinila.

Drugi mač, pod imenom Tizona, kao Sidov mač, trebalo je da se nalazi u Engleskoj, a naznaka za njegovo nalaženje bio je *Sveti Georgije,* crtež ptice i broj 10 ispisani na istoj cedulji. Došao je do zaključka da ptica predstavlja Učela, a *Sveti Georgije* se odnosio na njegovu sliku, *Sveti Georgije ubija aždahu,* koja se nalazi u Nacionalnoj galeriji u Londonu. I da, verovatno, tamo treba da bude određenog dana u 10 časova. Nije tačno znao kog. Tokom celog putovanja pratila ga je žena koja mu se veoma dopadala. Rekla mu je da je iz Interpola, znala je dosta o njemu, ali je, verovatno, prikrivala svoje prave namere. Nesumnjivo je znala mnogo više nego što je tvrdila, a Čarls nije nikako shvatao igru koju je igrala i napustio ju je. Razmišljao je o njoj i pitao se da li je možda pogrešio što je impulsivno reagovao i napustio Prag na onakav način.

U fascikli koju mu je dao navodni rođak, sa stranicama istrgnutim iz famozne izgubljene Biblije, pronašao je celu Kafkinu priču *Pred zakonom* prevedenu na latinski, koja je ubačena i u roman *Proces.* Tekst je imao male izmene kada se govori o vratima koje čuva 12 čuvara. Broj 12, koji se opsesivno ponavljao, uz broj 24 na stranama navodne Biblije, kao što je 12 trebalo da bude broj svih heraldičkih oznaka na koricama oba mača. Prema drugoj naznaci sa iste cedulje, mačevi su morali da odgovaraju istim koricama. Do sada je video samo šest grbova. Iste te stranice sadržale su i polovinu teksta koji je prepoznao kao nastavak natpisa pored kog je nebrojano puta prolazio u detinjstvu i koji se nalazio na zidu vinarije u kući njegovog dede, gde je sada stanovao njegov otac. Otac koji je, nažalost, morao da ide na operaciju srca, kako je saznao, bio je u tom trenutku van bilo kakve opasnosti. Stavio je te dve polovine teksta na isto mesto i pronašao još jedan tekst, čudne li slučajnosti, takođe Kafkin, ovoga puta *U kažnjeničkoj koloniji.* Ponovo mali dodatak na originalni tekst. Nešto o čeličnom ključu i kamenim vratima. Sinulo mu je da je na oružju u sali za mačevanje u istoj kući bilo neko okruglo kamenje sa grbovima koje je video na maču, poređano poput brojeva na časovniku. Svih 12. Razlika je bila u tome što su se na kamenu u centru nalazila druga tri grba. Nije ih se sećao. Neobična slučajnost bila je i simbol na Kristinoj legitimaciji Interpola koji je bio nacrtan u kući, na istom zidu. Poslednji spektakularni element iz fascikle braon boje bila je fotografija ili crtež Njujorka kao da je iz srednjeg veka, ali bez okeana. Ovu fotografiju nije mogao da poveže ni sa čim, i to ga je kopkalo.

Do tada, gotovo da mu se činilo da se našao u nekoj avanturi Žila Verna, samo da nije na svakom koraku nailazio na gomilu leševa. I svi su poručivali da se neki vampir slobodno šeta po svetu i radi mu o glavi, samo da bi nešto inscenirao, nije znao tačno šta, pretećи da će ga, ukoliko ne drži jezik za zubima, direktno povezati sa zločinima. Problem je bio što nije znao šta to ne sme da kaže. Od Kriste je saznao i, na neki način to mu je potvrdio i neobični komandir Ledvina, za kog se ispostavilo da je tupavi lovac na vampire, da su gnusni zločini u Segešvaru predstavljali model koji se ponavljao na mestima kojima je prolazio, u različitim zemljama i okolnostima. Takozvani vampir čak mu je učinio čast da ga oslobodi iz improvizovanog zatvora u selu gde je dospeo nakon što je bio primoran da siđe iz voza u kome su ljudi koji su ga sledili bili zaklani. I on i Krista bili su oslobođeni, ali po cenu ljudskih žrtava. Kasnije je video fotografije sa senkom koja se pojavljivala na mestu ovih zločina, a komandir Ledvina izneo je zanimljivu teoriju, sa nekoliko dokaza za koje nije znao koliko su verodostojni, da je prisustvo senke zabeleženo u istoriji najmanje deset puta i da se, po njegovoj računici, pojavljivala na svakih 30 ili 32 godine u različitim delovima sveta i samo pri zlokobnim događajima. Kao neka vrsta potvrde zla.

Pokušao je da poveže sve ove konce, ali nije uspeo. Nije znao da li je pobegao od pretnji senke. Sve što je znao bilo je da je u poslednjem trenutku izbegao da ga češki komandir uhapsi i da

je pobegao od Kristinog nadgledanja.

Utonuo je u san razmišljajući o tome.

GLAVA 111

Znak upozorenja pojavio se na Vernerovom monitoru, baš u trenutku kada je brojčanik na satu Hrama pokazivao da je ostalo manje od dva minuta do početka sastanka. Kliknuo je na crvenu ikonicu. Složeni program preuzimanja i tumačenja podataka koje je on sam dizajnirao prepoznao je zahtev za identifikovanje otisaka i fotografija koje su se već nalazile u iscrpnoj bazi podataka instituta, svrstane pod strogo poverljive podatke. Otisci su pripadali Beati Valevskoj. Dakle, uhvatio ju je. Upravo u trenutku kada je odlučio da će se Beatom pozabaviti po završetku sastanka, na ekranu se pojaviše tri fotografije na kojima je ležala u lokvi krvi. Zapanjeno je posmatrao ovo lepo lice koje je poljubio samo nekoliko sati ranije. Osećao se kao da ga je neko udario u stomak. Umalo nije eksplodirao. Rat je postao opšti i on je to najbolje znao. Ali nije očekivao da će se stvari ovako mračno preokrenuti. Osetio je pritisak u glavi i čudan pritisak u predelu grudi. Skoro napad panike ili nešto slično. Nije do sada iskusio ovakav osećaj. Obično bi smirivao živce udaranjem i lomljenjem. Znači, i Beata. Trebalo je da pretpostavi da je bokser doživeo istu sudbinu. Eto faktora iznenađenja koji nije mogao da se predvidi. Opsednut i lud policajac. S mržnjom koja mu je na lice navukla masku zveri koja lovi, zakleo se da će lično ubiti Ledvinu.

Iz zvučnika su dopirale reći dobrodošlice Martina Istvuda. Prebacio se na slike Hrama. Nije uopšte uspevao da se koncentriše na ono što se tamo događalo. Fotografije mrtve Beate ostale su mu utisnute u mislima. Ustao je i pokušao normalno da diše. Uzeo je čašu vode i popio je u sitnim gutljajima. Kada se konačno primirio, učestvovao je u pravoj raspravi između članova Veća.

Istvud im je objasnio zašto ih je sazvao i zamolio ih da prihvate vanrednu situaciju i da je trenutak da se približe tački iz operativnih pravila Veća koja je predviđala da je takva vrsta izuzetaka pri odabiru novog člana moguća ukoliko su ispunjeni određeni uslovi. Govorio je malo o istoriji i prisetio se ona dva prethodna primera. Ostali članovi nisu bili nimalo ubeđeni da su uslovi ispunjeni, niti da Verner ima predispozicije da postane član Veća. Istvud je pokušavao da ih ubedi, navodeći izuzetne usluge koje je direktor instituta pružio organizaciji, jačajući odanost koju je pokazivao tokom tih petnaest godina.

Svetlo se upalilo pored lože broj 2, a prozor se delimično otvori, prikazujući siluetu govornika. Bio je to čovek sa naočarima koji je završavao sa grickanjem ogromnog komada manga.

„Ne shvatam zašto si sazvao ovaj sastanak u trenutku kada još ne posedujemo dokument."

„Tačno. Kako možemo biti sigurni da ćemo ga naposletku dobiti? Šta ako nas izigraju?", umešala se loža 6.

„Nakon toga ne možemo ga opozvati."

„Član ne može biti opozvan", reče neko.

Stvorila se takva buka u kojoj je svako razgovarao sa svakim. Istvud se umešao više puta i udario čekićem po okruglom postolju koje se nalazilo na stolu ispred njega.

„Gospodo! Gospodo!"

Vika je naposletku utihnula.

Iz lože 5, iz potpunog mraka, začuo se piskav glas: „Pogodnosti koje nam tvoj čovek donosi jesu velike, slažem se. Ali postoje i stvari koje se moraju izvršiti, da se tako izrazim."

Umešao se grlati glas sa japanskim akcentom: „Nije sasvim jasno odakle taj Verner zna za naše postojanje i neobično je da zahteva da postane novi član Veća."

„Da, bez presedana", ubacila se loža 11.

Uznemirenost je ponovo počela da se širi, pa je Martin Istvud gromoglasno rekao:

„Niko ne može da ignoriše jedanaest privatnih aviona koji u isto vreme sleću, a njihovi

putnici se prevoze u Hram, u najvećoj tajnosti. Verner je pronicljiv. Nema načina da zna da postojimo. Činjenica je da mu naš identitet nije poznat. Čak se ni vi međusobno ne poznajete. I svakako ne zna o čemu se ovde razgovara. Sigurnost ovog susreta je iznad svake sumnje."

„Sigurnost, sigurnost", rugao se Istvudu jedini glas koji je do tada ćutao, iz lože 10. „Moramo da razjasnimo ko je ubio ono troje i ko je od nas sledeći."

Ponovo je nastao metež, ali Martin toliko jako udari čekićem po specijalnom postolju da ga je polomio na komade, a drška udari o zid lože.

„Izuzeci tokom istorije pokazali su se kao delotvorni i inspirativni. Štaviše, otvorili su nove staze izuzetnim ljudima koji su spasli Red. Ponekad malo sveže krvi pogoduje Redu."

„To je bilo u uslovima krize u kojoj je organizacija bila na pragu raspada. Ne možeš preskakati stepenice. Stvari su danas mnogo komplikovanije."

Iz većine loža čuli su se znaci odobravanja. Martin odgovori: „Za nas ne postoji veća opasnost od mehanizma koji je pokrenut. Imam pouzdane informacije da će se, po prvi put za 550 godina, sastanak održati. Sav naš trud do sada da otkrijemo Bibliju bio je uzaludan. Verner je jedini može pronaći. Čini mi se da ne shvatate koliko je situacija ozbiljna."

Umešao se piskav glas: „Možemo da glasamo, i da završimo sa ovom šaradom. Ali pre toga moramo znati da li si mu obećao mesto u Veću i pod kojim uslovima."

„Da, obećao sam mu", reče Martin. „Ako donese Bibliju."

„Ni sada mi nije sasvim jasno šta ta Biblija sadrži. Magične formule? Tako nešto ne postoji."

„Niko sa sigurnošću ne zna", reče Istvud. „Jasno je da nas neko prati još otkad se oformila naša organizacija, i ima moć da je uništi."

Iz lože 2 umešao se jak glas sa ruskim naglaskom: „Objašnjeno nam je da smo možda izloženi. Ne shvatam kako neki dokument stariji više od polovine veka može da sadrži nešto o nama. Je li to naša istorija? Koja bi mogla biti objavljena? Koliko je kategorija o zaveri u opticaju, jedna ili više, svejedno je."

„Ne slažem se, ovde se nešto događa", nadovezala se loža 8. „Ubijeno je troje naših za vrlo kratko vreme. I ukoliko u knjizi postoji metoda kojom smo prepoznati i pretvoreni u fiksne mete, treba da je uzmemo i da se primirimo. Učetvorostručio sam mere svoje bezbednosti, ali se i dalje osvrćem levo i desno na svaki sumnjivi zvuk."

„Tako je", reče neko. „Moramo zaustaviti teror. Treba pronaći Bibliju."

Japanac je predložio rešenje oko koga su se svi složili:

„Onda, reci mu da se glasalo i da ćemo ga primiti čim budemo dobili Bibliju i kada budemo znali da je opasnost prošla."

„Da", reče glasnije loža 10. „I nakon toga, da ga se otarasimo. Da glasamo!"

Verner je sa čuđenjem posmatrao kojim tokom je krenuo razgovor. Nije mogao da veruje. Nipošto nije očekivao ovo. Pitao se šta se sa njim događa. Što je više nadzirao stvari, to je više delovalo da one izmiču kontroli. Sada žele da ga isteraju? Samo to su i mogli. Ionako mu nije stalo do njih. Otac je bio u pravu. Nije mogao da ima nimalo poverenja ni u jednog od članova Veća. Bili su bolesni od moći. Svakako ga je zanimala samo Biblija. Ukoliko je pronađe, ne bi više bilo bitno da li će postati član ili ne. Obuzeo bi ga beskonačni ponos koji bi mu olakšao stvari. Biblija je bila jedino važna.

Ustao je sa stola i krenuo da se oblači. Pozvao je administratora i rekao mu da dođe po njega. Dok se oblačio i čekao automobil, iz zvučnika je čuo nastavak razgovora iz Hrama, iako više nije gledao u ekran. Glasali su za njegovu eliminaciju, ali tek nakon što budu sigurni da je spisak u njihovim rukama. Nipošto nije očekivao da će stvari krenuti ovim tokom. Ali, pošto je bio izvrstan strateg, uvek je imao rezervni plan.

Izvadio je mobilni telefon. Ušao je u jednu aplikaciju i nešto ukucao. Na ekranu mu se pojavio đavo u donjem vešu i pitanje: „Aktivirati protokol Armagedon?“ Potvrdio je. Sledilo je drugo pitanje: „Jeste li sigurni?“ Bio je vraški siguran. Razmišljao je kako je on smislio niz pitanja. Da li mu je tada prošlo kroz glavu da je mogao da uredi uništenje Hrama i da kasnije zažali? Nije se tačno sećao. Izabrao je opciju „Y“. „Potvrđujete vreme i datum?“ Ponovo „Y“. Znak upozorenja pojavio se na ekranu. Od tog trenutka komanda je postala nepovratna. „Ukucajte šifru za potvrdu.“ Dok je izlazio, baš ispred vile, i dok je udisao vazduh kojim se širio miris cveća u cvatu, ukucao je šifru koja se sastojala od dvanaest znakova i pritisnuo dugme *enter*. Pre isključenja, telefon je prikazao i poslednju poruku: „Završni protokol je aktiviran.“

Istvud ga je pozvao upravo u trenutku dok je automobil pristizao na stazu.

„Čestitam“, rekao mu je, „postaćeš punopravni član Veća čim budemo imali Bibliju.“

„Hvala“ koje je Verner izustio Istvudu delovalo je da je izgovoreno glasom punim emocija i u skladu sa trenutkom.

GLAVA 112

Svetlo se ugasilo u celom avionu koji je počeo da se trese. Glas pilota začuo se u zvučnicima. Objavio je da prolaze kroz oblast ozbiljnih turbulencija, ali da nema potrebe za panikom. Čarls pogleda u Turčina sa leve strane, koji se ukopao u sedištu, stežući rukohvate. Nešto mu je privuklo pažnju na tim rukama. Metalni nokti ubrzano su mu rasli iz prstiju. Uznemirio se, iako je osetio kako se neko sa suprotne strane nadvio nad njega i počeo da ga hvata za ramena i da ih trese. Okrenuo je glavu. Bila je to žena koja je izgledala kao živi mrtvac. Oči su joj u potpunosti pobelele, a iz usta joj je curila kisela pljuvačka.

Začuo je „Gospodine, jeste li dobro?“ i osetio drmanje. Otvorio je oči. Zgroženim izrazom lica pogledao je u stjuardesu koja ga je još jednom upitala da li se nešto dogodilo. Žena pored se uzdigla i izgledala normalno. Pogledao je u putnika sa leve strane pre nego što je odgovorio na pitanje. Pogledao je u ruke. U avionu je bilo svetla, a njegovi prsti izgledali su prirodno.

„Šta se desilo?“, upita Čarls.

„Verovatno ste nešto sanjali. Jeste li sada dobro?“, pitala je stjuardesa dok mu je pružala čašu vode.

„Da. Mislim da sam dobro. Hvala“.

Uverivši se da je sve u redu, stjuardesa uze čašu koju je Čarls popio naiskap i udalji se. Žena se smestila na svoje mesto. Čarls se usudi da je upita:

„Jesam li govorio u snu?“

Žena ga saosećajno pogleda i odgovori:

„Još gore. Urlali ste. Vaš izraz lica bio je zabrinjavajući. Imali ste košmar.“

Nije shvatao da li je ovo bilo pitanje ili zaključak.

„Ja sam psihoterapeut“, objasnila je. „Mislim da vam ne bi škodilo da mi se narednih dana obratite“, rekla je dok mu je davala vizitkartu.

Čarls je uze i nakratko je osmotri.

„Možda imam košmare. Nisam dobro spavao prethodnih noći. Ali psihoterapeut...“

„Ne može reći ništa pametnom čoveku koji je još sve to već rekao sam sebi. Znam to.“

Čarls je bio zapanjen ovim odgovorom. Baš je o tome razmišljao. Pa, verovatno je to poznata stvar.

„Svakako, stojim vam na raspolaganju ukoliko se predomislite.“

GLAVA 113

Nakon incidenta sa Beatom i nakon što mu je Čarls na aerodromu nestao iz vida, Ledvina je znao da je zauvek izgubio profesora i da, pošto nije imao nimalo snage da ga uhapsi u Pragu, ne postoji ni najmanja šansa da izda za njim međunarodnu poternicu. Bio je ubeđen da je ženu koju je upucao Čarls poslao da postavi mikrofone u kancelariji. Maskirana i naoružana ekipa koju je poslao kući pronašla je i tamo mikrofone, nakon što su nasmrt prepali njegovog zeta koji je zaspao gledajući televiziju. Našao se u ćorsokaku, i Krista je bila jedina koja bi još mogla da rasvetli slučaj, ali bila je iz Interpola i ovo mu je dodatno umanjivalo mogućnosti da reaguje na bilo kakav način. Ipak je odlučio da porazgovara s njom.

Od aerodroma do Hotela Boskolo vozio ga je Honza, koji se trudio da ga smiri i molio ga da ostane u automobilu i da mu dozvoli da govori. Ubrzo se vratio i saopštio mu da agentkinja nije u sobi i da je bila odsutna čitave noći. Ledvina reče pomoćniku da ga boli glava i zamoli ga da mu donese jaku kafu bez šećera. Kada se ovaj vratio u hotel, komandir sede za volan i krenu.

Znao je gde je ostavio Kristu prethodne noći i pretpostavljao je da se i dalje nalazi u nekoj od kuća na trgu. Zaustavio se tamo, kada mu je telefon ponovo zazvonio u džepu. Na ekranu se pojavilo ime pomoćnika, jedini broj koji je sačuvao u memoriji aparata. Javio se, iako nije dozvolio Honzi da bilo šta kaže.

„Zaputio sam se tamo gde mislim da bi dama mogla da se nalazi. Ostani u hotelu i ne mrdaj. Pozovi me ako se pojavi.“

Honza uzdahnu i sede na ivičnjak. Srknuo je kafu.

Komandir nije dugo čekao pre nego što je ugledao Kristu, koja se pojavila na jednim vratima. Krenuo je za njom i, kada joj se približio zdesna, otvorio je vrata i pozvao je da uđe. Malo je oklevala, ali je naposletku pristala.

GLAVA 114

Čarls je čekao u redu za kafu na terminalu na koji je sleteo na Hitrou. Pogledao je na sat koji je pokazivao pola devet. Vratio je sat unazad i, dok je čekao u redu, razmišljao je kako je prerano za Nacionalnu galeriju, pa je odlučio da prvo ode u ambasadu.

Tačno je znao gde se ambasada nalazi, jer je više puta bio tamo kao specijalan gost. Čak su se nekoliko puta organizovale večere u njegovu čast. Ali, koliko god se tamo dobro osećao, nije se mogao oteti utisku da ulazi u najružniju zgradu koju je ikada posetio. To kockasto zdanje koje je projektovao Ero Sarinen, Finac školovan u Americi, moglo bi, po Čarlsovoj priči, da se premesti u bilo koji grad u Severnoj Koreji, a da nijedan meštanin odatle ne primeti bilo kakvu razliku i niko na njega ne bi gledao kao na strano telo. Reganove i Ajzenhauerove statue ispred podsećale su na sovjetsku estetiku. Možda je upravo zbog toga, prema mišljenju profesora, zvaničnicima sinulo da se presele u drugu zgradu, čija je gradnja započeta 2013. Prema Čarlsovom mišljenju, pošto je video maketu nove zgrade, ova je bila još odbojnija. Nikako nije shvatao zašto su njegovi sunarodnici držali do toga da toliko poružne očaravajući izgled Londona; koji je toliko voleo da je u jednom trenutku čak pregovarao sa jednim agentom za nekretnine o kupovini kuće u Belgrejviji, gde bi mu komšija bio glumac Hju Grant.

Popio je kafu i uzeo taksi ka Grovenor skveru u Mejferu. Razmišljao se da bi, ukoliko završi brzo u ambasadi, mogao peške do Trafalgar skvera, gde se nalazi Nacionalna galerija. Zapadni London bio je jedno od omiljenih Čarlsovih mesta, i nisu mu se dopadale egzotične, niti izolovane lokacije. Njegov savršeni odmor nije bilo skijanje na vrhu planine, niti neka raskošna destinacija, ili ostrvo sa pustim plažama i kristalno čistim morem, već centar nekog velikog, gusto naseljenog grada. U Londonu bi, čim bi uspeo da pobegne od obaveza, odlazio u pozorište – ponekad i dva puta dnevno. Prosto ga je oduševljavala londonska scena sa starim pozorištima, istrošene i gotovo trule unutrašnjosti, a mnoga od njih nisu bila renovirana stotinama godina. Svakako, to nije bio Brodvej ni u kom pogledu, i to je bila poenta.

Kako je imao najomiljenije opere, tako je imao i pozorišne predstave koje bi uvek mogao iznova da gleda, kad god bi mu se ukazala prilika za to. Nije pamtio da je propustio nekog *Hamleta* ili *Ričarda III*, a pogotovo njegovu najomiljeniju predstavu, Beketovog *Godoa*. Poslednje prikazivanje ove predstave gledao je upravo tamo, u Rojal Hajmarketu, sa Partikom Stjuartom i Janom Makelenom u glavnim ulogama. Išao je četiri večeri zaredom da je gleda. Što se tiče ovih dveju Šekspirovih predstava, deda mu je, još kada je imao šest godina, puštao filmove Lorensa Olivijea rađene po istoimenim predstavama.

Automobil ga je ostavio nedaleko od ambasade, ispred sigurnosnih ograda. Pokazao je svoje isprave i vojnik ga je pronašao na posebnoj listi koja je sadržala samo njegovo ime, pa ga ispratio pravo kod atašea za pitanja bezbednosti, koji je bio stari Čarlsov poznanik. Njih dvojica razmenili su nekoliko reči, nakon čega mu je zvaničnik uručio diplomatski pasoš. Čestitao mu je i rekao da je ambasador jako želeo da ovo obavi lično, na neki svečaniji način, ali se tek sledećeg jutra vraća iz Glazgova. Paket bi trebalo da stigne u narednih nekoliko sati. Ataše ga je upitao da li želi da tu prespava, na šta je Čarls odgovorio da ga niko i ništa ne može ubediti da provede noć u tom ružnilu. Kako njegov sagovornik nije previše imao smisla za humor, a smisao za estetiku mu je manjkao, Bejker je rekao da namerava da krene, i da će se što pre, koliko ove večeri, uputiti ka svom omiljenom hotelu.

Čarls je odsedao u mnogo hotela u Londonu, ali jednom se našao u hotelu *The One Aldrich*, „Where the Strand meets The City“, kako je glasio slogan. Iako mu se hotel činio malim i skučenim, za razliku od ostalih ogromnih prestoničkih hotela, tamo je jeo najbolja benedikt i

firentinska jaja u svom životu, a taj doručak nije želeo da propusti ni za šta na svetu. U londonskim hotelima, osim u *The One,* najviše su ga nervirali prozori koji se nisu otvarali. U najboljem slučaju, moglo bi se otvoriti koliko da stanu tri prsta. Pokušavao je da pronađe razlog, i najbolje objašnjenje do kog je uspeo da dođe bilo je da su mnogi građani želeli da izvrše samoubistvo u ovim hotelima, a najomiljeniji način za to bilo je da okončaju život skokom kroz prozor. Nakon toga bi porodice samoubica tužile hotel, ili u najboljem slučaju, hotel bi privukao na sebe neželjenu pažnju.

Popio je liker od jagode koji mu je konobar poslužio i uputio se ka Trafalgar skveru. Išao je pešice kroz Grovenor dok nije stigao do Ulice Ridžent i nastavio do Pikadilija. Presekao je ukoso do Pal Mala i stigao na trg. Morao je još malo da pričeka da se galerija otvori, pa je seo u baštu jednog kafića i zapalio cigaretu. Isključio je telefon kada se ukrcao u avion i zaboravio je da ga ponovo uključi, ili nije želeo, pa nije video upozoravajuću Kristinu poruku u kojoj je pisalo: „Ros nije onaj za koga se izdaje!“

GLAVA 115

Sedeo je na trgu i posmatrao ljude dok je ispijao još jednu kafu. Talas turista poče da navire ispred zdanja na čijem je vrhu, uzdignut poput jarbola, admiral Nelson sa visine posmatrao more ljudi koji su pristizali iz velikih bulevara. Bilo je nemoguće da ne pomisli na Nelsonovu pobedu nad Napoleonovom flotom, koju je platio životom.

Za manje od pet minuta stvorio se na ulazu u galeriju. Zaobišao je glavni ulaz, *Portico Entrance,* sa leve strane, i ušao u krilo Sejnsberi. Uspeo se uz brojne stepenice do drugog sprata. Zaputio se ka Sali 54. Prošao je kroz Salu 52, pored italijanskih manje poznatih slikara iz XIV veka čiji su radovi podsećali na vizantijski hijeratizam, kao kod Barnaba de Modene ili Đusta de Menabuoija, pa onda kroz 53, salu posvećenu toskanskim slikarima iz prve polovine XV veka, sa Masačom i Đentileom da Fabrijanom i nekoliko eksponata za koje se pretpostavlja da ih je izradio Fra Anđeliko, i sjurio se u Salu 54, posvećenu slikarima iz centralne Italije iz perioda 1430-1450. Zurio je slike Fra Filipa Lipija, Saseta i Đovanija di Paola, i naposletku stigao do Učela. Dve slike bile su tamo. Slavni deo triptiha *Bitka kod San Romana* i, najzad, *Sveti Georgije ubija aždahu.* Pogleda na sat. Bilo je deset sati i dva minuta. Osvrnu se. Na ovom spratu nije bilo nikog. Ljudi su išli gore-dole kako bi obišli galeriju. Nažalost, u mnogim svetskim muzejima postavka je bila uređena hronološkim redom i dela od istinskog značaja nalazila su se u drugoj polovini muzeja, pa bi ljudi tamo stizali skapavajući od umora, kada oko više nije u stanju da opaža, a razum da shvata išta od tolikih vizuelnih podataka. Čarlsova putanja kroz muzej bila je jednostavna: uvek tri slike po poseti.

Seo je na klupicu i isključio se posmatrajući sliku italijanskog „ptića“. Ubrzo je začuo buku i korake koji su mu se približavali i zaustavili se iza njegovih leđa.

„Čudno je to koliko ovaj zmaj liči na onog sa medaljona istoimenog reda, šta mislite?“

Čarls je bio toliko iznenađen pitanjem čoveka iza sebe da mu je bilo potrebno neko vreme da mu dopre do svesti, a još više njegovo značenje.

U međuvremenu, čovek je zaobišao klupu i izgovorio jedno ljubazno „Dozvoljavate?“, ali je seo ne sačekavši odgovor. Čarls se uzmakao unazad kako bi bolje osmotrio sagovornika. Skočio je kao da ga je neka strela pogodila i, dok ga je posmatrao kako se bezbrižno naslanja na ruku, upita:

„Ser Vinston Drejper?“

Ovaj se osmehnu i ustade. Pruži ruku profesoru.

„Drago mi je što te konačno vidim, Čarlse.“

Čarls nije verovao svojim očima. Taj čovek visine 190 cm, slabašan poput hrta, obučen u sako od plavog tvida, bio je njegov apsolutni heroj u oblasti istorije. Po njegovom mišljenju, ser Vinston Drejper bio je najvrsniji poznavalac srednjovekovne istorije na svetu. Uzaludno se osam meseci trudio da ga sretne u Engleskoj, zbog stvari sa Ričardom III. Slao mu je pisma, pokušavao da ga pronađe telefonom, čak je bio i na nekoliko njegovih predavanja, međutim, stari profesor nije pokazivao ni najmanje interesovanje da razgovara sa njim, makar deset sekundi. Činilo mu se da ga je namerno zaobilazio. U jednom trenutku ubedio je koleginicu sa Kraljevskog koledža da ih upozna na jednom prijemu. Kada su mu se približili, ovaj se jednostavno okrenuo na levu stranu na način koji se Čarlsu činio dovoljno razmetljiv da mu potvrdi ubeđenje da ser Vinston ne želi da ima bilo šta sa njim. Pitao se da se nije tu možda radilo o toj čuvenoj taštini starih Engleza što sa prezrenjem gledaju na američke istoričare koji guraju nos tamo gde im nije mesto, sa nacionalnog stanovišta. Ili, još gore, prezir prema nekom ko se predstavlja kao istoričar, a to nije.

„Mislio sam da me prezirete. Ili da i ne znate ko sam. Toliko puta sam pokušavao da

razgovaram sa vama.“

Plemeniti engleski džin široko se osmehnuo i otkrio svoje savršene zube. Čarls mu reče kako bi i on voleo da tako izgleda sa devedeset godina, koliko je profesor napunio ovog leta.

„Teško da ne mogu da znam ko si. Pogotovo posle onog skandala sa izgubljenom grbom.“

Poslednje reči izgovorio je oponašajući ozbiljnost.

„Mislim da je trenutak za objašnjenja. Mnoga, bojim se“, dodao je ser Vinston, dok je uhvatio Čarlsa za ruku i vodio ga ka liftu.

„Gde idemo?“, upita Čarls dok su se spuštali.

„Pozivam te pravo kod mene kući, ukoliko nemaš ništa protiv. I nemoj se osećati poput udavače koja ulazi u brak pre nego što su preduzeti svi potrebni koraci.“

„Koji koraci?“

„Sud, dragi moj. Uvek sud.“

Izađoše iz zgrade. Ispred ih je, na Pal Malu, čekala crna limuzina. Šofer im otvori vrata i pozva ih unutra.

„Kao i uvek, *single molt?* upita domaćin dok je pružao ruku ka flaši u baru.

„Pogotovo kad je u pitanju *hajland park* star pedeset godina.“

Čarls odmah prepoznade jedinstvenu bocu. Bila je presvučena ručno rađenim srebrom u obliku raskošne vegetacije koja ga je potpuno obavila i gotovo progutala.

„Ovo je tek početak. Fini momci dobijaju najveću nagradu malo kasnije. Prvo treba da prođu ovaj ispit. Da vidimo jesu li vredni.“

Čarlsu se dopalo kako zvuči ovo *good lads,* izgovoreno na način na koji bi samo jedan gospodin iz visokog engleskog društva mogao da kaže.

Ser Vinston je sipao tečnost u obe čaše jednom rukom, onako kako je Čarls bio ubeđen da njemu ne bi uspelo.

„Dozvoljavate li mi jedno pitanje?“

„Bilo šta. Zbog toga smo ovde. Imamo gomilu stvari koje treba da razjasnimo. Uveren sam da u ovom trenutku i ne dovodiš u pitanje šta sve treba da me pitaš.“

Čarls pokuša da shvati odgovor maestra. Na početku mu nije bilo najjasnije na šta se ovo odnosilo. Onda mu se nejasna sumnja usadi u glavu. Promeni pitanje:

„Jeste li umešani u ono što mi se događalo ovih dana?“

Ser Vinston ga pogleda kao da je želeo da kaže „ A šta ti misliš?“, pa odgovori:

„Ja ne. Ali tvoj deda jeste.“

„Moj deda?“

Opet njegov deda? Skoro da mu je došlo da kaže kako se zasitio toga da mu ga stalno spominju.

„Poznavali ste mog dedu?“, pokuša Bejker.

„Jesam li ga poznavao? Bio je moj najbolji prijatelj.“

Čarls je zinuo, držeći čašu u ruci. Starac mu dade znak da okusi piće i Čarls ga posluša. Uzdahnu zadovoljno, više zarad sagovornika, nego što mu se viski zaista dopadao. U tom trenutku nije osećao razliku između flaše etil-alkohola i zelene pariske bočice.

„Uistinu, bio je veći čovek od mene. Ali ne mnogo. Moja kuća je često bila i njegova. Bio je...“

Želeo je da nešto doda, ali se zaustavio. Čarls se trudio da shvati šta to starac nije hteo da kaže, ali ga ovaj upita:

„Znaš li odakle nam potiču imena?“

„Imena?“

„Da. Prezimena, uopšte. Odakle vode poreklo?“

„Da. Pretpostavljam. Od trenutka kada su se radili prvi amaterski popisi, kada su ljudi koji su se isto zvali morali biti međusobno razlikovani, a porodicama je trebalo nešto što bi ih povezalo iz ekonomskih razloga, da se tako izrazim.“

Činilo se da starac nije bio previše zadovoljan odgovorom. Zato je Bejker nastavio:

„Prvenstveno, imamo prezimena koja su dobijena po mestu gde smo se rodili ili po selu i oblasti iz koje potičemo. Ubertino da Kazale potiče iz Kazala, na primer.“

„Dobro...“

„Malopre sam se u muzeju setio da Učelo vodi poreklo od nadimka. Iako, to zapravo ne objašnjava ništa jer je to zapravo bio njegov nadimak, a ne njegovo pravo prezime. Ali Šepavac, Muta, Dugajlija, Brka, svi oni potiču od nadimaka. Kada su starije feudalce upitali kako da budu upisani u registar, kako bi imali kontrolu nad onima koje je trebalo da oporezuju, kada nisu imali ništa pri ruci, nazivali su ih po nekoj fizičkoj osobenosti. Debeo si? U redu, zvaćemo te Buca. Imaš klempave uši? Klempa neka ti bude ime.“

Ser Vinston i dalje nije bio zadovoljan. Čarls otpi malo, pa reče:

„Još postoje i patronimi. Šveđani su šampioni u tome. Kao da su svi bili sinovi Erika Crvenog, pa se zovu Erikson, znači Erikov sin. Kod Islanđana, za devojčice se kaže, nečija ćerka. Znači njegova i njegova ćerka.“

„I?“, uzviknu starac ogorčen mlakim načinom na koji se Čarls izražavao.

„Postoje još i prezimena po zanatima kojima su se bavili. Ukoliko se zoveš Džon Smit, verovatno si potomak kovača.“

„Poput Bejker ili Drejper[12].“

Čarls je napokon shvatio kuda je starac želeo da stigne, ali nije uočio povezanost.

„U redu. Obojica imamo prezimena koja verovatno vode poreklo od zanata kojima su se bavili naši preci ko zna koliko stotina godina unazad. I?“

Automobil je išao travnatim prilazom zamka koji je izgledao poput kuće u kojoj je Čarls odrastao. Ličili su kao da su bili bliznakinje odvojene okeanom. Izašli su iz automobila, a američki profesor opet je zinuo od iznenađenja. Počeo je da shvata da će se tako odvijati ceo susret. Iz iznenađenja u iznenađenje.

[12] Engl.: baker - pekar; draper - suknar. (Prim. lekt.)

GLAVA 116

Dok ga je domaćin vodio po prilazu zamku, Čarls se pitao kako je kuća njegovog dede bila slična malom zamku. Ko li je koga tu kopirao? Začudio se još više kada je video da je i ulaz bio istovetan. Kao i velika sala sa zadnje strane, ispod stepeništa, gde se nalazila prostrana biblioteka. Ispred kamina, koji je više od trideset godina služio samo za ukras, stajao je pozamašan šank. Videvši mnoštvo boca koje su bile više prazne nego pune, Čarls pomisli kako je ser Vinston ljubitelj dobre kapljice.

„A sada, nagrada za dobre momke“, reče Ser Vinston.

Čarls se ozbiljno uzbudio kada je ugledao *makalan* star šezdeset četiri godine u kristalnoj flaši *lalik* koja je izgledala kao dekanter. Video ju je na slikama, znao za nju, ali nikada nije pio. Znao je da jedna flaša košta oko pola miliona dolara. Na njegovo iznenađenje, bila je netaknuta. Pokušao je da se pobuni.

„Ova flaša“, objasnio je starac, „čuvana je posebno za ovu priliku.“

Susret sa njim bio je prilika? I ovo mu je kazao čovek koji pre nekoliko godina nije želeo da čuje za njega i zaobilazio ga kao da ima kugu. Postajalo je sve zanimljivije.

Ustao je u znak poštovanja prema ćilibarskoj tečnosti, ali mu domaćin dade znak da sedne. Otvorio je bocu i sipao u čaše. Jednu je pružio Čarlsu.

„U sećanje na tvog dedu, ova zdravica“, pa kucnu profesorovu čašu.

Ovoga puta, Čarls je do dubine svog mozga osetio aromu najpoželjnije tečnosti na Zemljinoj kugli. Bio je oduševljen.

„Dobar je, zar ne?“

Da li je dobar? Kakvo pitanje.

„Izvan svih očekivanja“, odgovori Čarls. „Opkladio bih se da se iza onog dela biblioteke otvara tajni prolaz ka njenom drugom delu u kome se, u lavirintu, čuvaju vredne knjige.“

Ser Vinston se nasmeja.

„Tvoj pradeda je bio zadivljen našim skromnim domom, a moj otac je bio toliko predusretljiv da mu je predao planove.“

„Pradeda je bio ovde?“

„Moj otac je imao tu čast da ga ugosti na nekoliko meseci, kada mu je život bio u velikoj opasnosti.“

„Kada se to dogodilo?“

„Između 30. septembra 1888. i početka aprila 1889. Bio je primoran da sačeka kraj zime kako bi se ukrcao za Ameriku.“

„Rekli ste da mu je život bio u velikoj opasnosti. U kom to smislu?“

„Tvoj pradeda bio je poznati hirurg i studirao je u Beču. U London je došao 1885. i zadobio poverenje svih, uključujući i kraljevske porodice. Radio je u Londonskoj bolnici i stanovao, kao i većina istočnih emigranata, u Ist Endu. Početkom 1888. otvorio je privatnu ordinaciju u kojoj je besplatno lečio siromašne. Dana 31. avgusta, u Vajtčapelu, nedaleko od mesta gde je stanovao, zaklana je žena po imenu Meri En Nikols, i to samo nekoliko minuta nakon što je tvoj pradeda tu prolazio na putu do kuće.“

Na pomen tog imena, Čarlsovo lice se skamenilo. Bio je to upravo onaj zločin koji mu je spomenuo Ledvina, tvrdeći da je poseduje tajni crtež koji je ukraden iz Skotland jarda na kome je bila senka. Pokaza mu dokument. „Već sam čuo tu priču od jednog policajca u Pragu.“

„Dakle, sreo si se sa dobrim komandirom Ledvinom?“

Dobri komandir? Čarlsu je zujalo u ušima. Ispi sadržaj čaše i htede da zatraži još jednu.

„Sa retkim pićima treba biti strpljiv, kako bi se sačuvala moć iznenađenja. Još samo jedna čaša pre ručka.“

Čarls ga upitno pogleda.

„Da, moja izuzetna dama priprema ručak. Imaćemo jarebicu punjenu paštetom od pačje jetre. Omiljeno jelo tvog dede.“

Njegov deda je jeo punjenu jarebicu? Punjenu pačjom jetrom? Ovo je bila novina. Zapravo, Čarls je odlučio da ga ništa više ne iznenadi. I da sve informacije koje dobije prihvati kao takve.

„Pretpostavljam da ti matori lisac nije ispričao ništa o tvom pradedi?“

„Ne, ništa.“

„Dobro je. Znači da nije znao za njegovo postojanje. U svakom slučaju, nekoliko dana kasnije, 8. septembra, u blizini je ubijena druga žena, na isti način. Zvala se...“

„Eni Čapman“, odgovori kratko Čarls. „Ciljate li na to da je moj pradeda bio Džek Trbosek?“

„Ne. Nipošto. Ne ciljam ni na šta. S razlogom kažem da je neko pokušao da mu ovo podmetne.“

„Da mu podmetne? Zašto?“

„Malo strpljenja, momče. Vrela krv Bejkerovih ključa iz tebe. I tvoje nežne godine.“

Nežne? Simpatičan kompliment. Reći za čoveka od četrdeset pet godina da je u nežnim godinama bila je samo prednost za one koji su prešli devedesetu.

„Kao što i sam znaš, sledeće su bile dve žene. Obe u istom danu, 30. septembra. Elizabet Strajd i Ketrin Edouz.“

„I najslavnija od svih, Meri Keli.“

Ser Vinston se nadmoćno nasmejao.

„Meri Džejn Keli ubijena je 9. novembra. Tvoj pradeda je tada bio naš gost. Nije napustio kuću čak ni da bi se prošetao vrtom.“

„Čim ovo kažete, znači da mislite da je on bio Džek Trbosek, pošto su zločini prestali kada se povukao sa ulice.“

„Nikako, dragi moj. Kažem da je onaj koji mu je podmetao i sam znao da je nestao i, kako nije nužno ubijao iz zadovoljstva, nije bio on. Neki luđak, verovatno imitator.“

„I kakvu je korist imao neko od smeštanja mom dedi?“

„Najzad postavljaš pitanja koja treba da postavljaš. Bolje od mene znaš da prava nauka počinje pravim pitanjem. Znaš li onu priču sa putnikom kroz galaksiju?“

„Auto-stoperski vodič? Da. Koliko god se mučio, ukoliko ne postaviš odgovarajuće pitanje, dobićeš pogrešan odgovor. I treba da mu izmisliš značenje.“

„Neko je trebalo da ga okrivi, da svali sumnju na njega i da mu život izloži opasnosti kako bi ga saterao u ćošak, gde bi ga nadgledali i primorali da deluje.“

„Na koji način?“

„Da otkrije jednu knjigu.“

„Jednu knjigu? I sad ćete da mi kažete kako je to Gutenbergova Biblija, zar ne?“

„Da. Izgleda da je tvoj deda bio u pravu. I gospođica Šumejker je obavila posao. Vodila te je kroz neprilike i štitila. Uzgred, mislio sam da ćete zajedno doći u London. Šta se dogodilo sa njom? Nisam je video više od trideset godina. Tada je bila ljupka devojčica sa kikicama. I večito oguljenim kolenima.“

„Gospode!“, izusti Čarls. I Krista je na njegovoj strani? Čak i Ledvina?

„Hoćete da kažete kako je onaj kreten od policajca, komandir, bio na mojoj strani?“

„Ne verujem. On je nešto tražio.“

„Senku?“

Ser Vinston se nasmeja, ali ne odgovori.

„A Krista?“

„Da. Tvoj deda je za tebe smislio put pun zamki i zagonetki koje treba da odgonetneš. Da dokažeš svoju ambiciju, inteligenciju i odlučnost da ispuniš zadatak. Krista je bila tvoj telohranitelj. Dobri anđeo. Da znaš da bi dala život za tebe, bez razmišljanja.“

Čarls je bio zbunjen. Dakle, Krista je bila na njegovoj strani. I sve vreme ga je štitila. Vodila ga. A sve te zagonetke bile su neka vrsta puta inicijacije. Da mu deda slučajno nije posenilio? Nešto nije bilo u redu.

„Kakva je ovo inicijacija? Neka izviđačka igra? Deda je bio opsednut mačem o kome mi je punio glavu celog života. Pre nego što je nestao, ovo je bila jedina stvar o kojoj smo razgovarali. I ovo je uradio, u ovom tragičnom trenutku, samo da bi se poigravao sa mnom? Pomalo neozbiljno, zar ne?“

„Priznajem, deluje detinjasto, iako su takvi svi rituali inicijacije u tajnim društvima. Ima nečeg smešnog u njima. Izgledaju kao veliki ljudi koji se igraju. Mason sa podvrnutim pantalonama koji pije gorku kafu ne izgleda ništa manje glupo. To su simbolični gestovi.“

Čarls je imao potrebu da svari sve što je čuo. Ser Drejper je ovo razumeo, pa mu se izvinio što mora na trenutak da izađe.

Čarls je ustao i otišao pravo do flaše da sipa još malo viskija. To piće je uistinu bilo nešto izuzetno.

Dakle, senka je pokušala da obezvredi njegovog pradedu počinivši zločine u njegovo ime, ili povezujući ga sa njima. Pa, upravo se ovo dogodilo i njemu. Ali senka nije mogla da ima preko 125 godina. Da li je ovde bilo reči o nekom drugom tajnom udruženju? O sukobu? Znači, poruka da ne zucne zaista je bila za njega. I dalje nije shvatao o čemu to ne sme da govori. O Gutenbergovoj Bibliji? I deda ga je usmerio na put inicijacije? Pun zagonetki i igrica, sa skrivenim porukama i masonskim šiframa? Trebalo je da otkrije više, ali izgleda da se starac poigrava sa njim. I da je mu informacije jednu po jednu, u sitnim komadima. Možda se pribojavao da ih ovaj ne bi mogao razumeti ukoliko bi mu sve odjednom otkrio. Svakako je jedva čekao da se vrati. Da ponovo sedne na kauč.

„Nemoj da sedaš. Želeo bih da pođeš sa mnom“, reče ser Vinston na pragu poluotvorenih vrata.

Čarls pogleda oko biblioteke.

„Nema kamera“, nasmeja se domaćin. „Tvoj deda sipao bi još tog viskija. Pretpostavio sam da si na njega.“

Čarls pođe za starcem kroz ulaznu sobu koja je vodila do druge odaje, u zadnjem delu, pa onda u još jednu, pa još jednu. Uspeli su se uz neke stepenice, prošli kroz još dvoja vrata i sišli u zadnji deo kuće. Našli su se u vrtu. Njegova kuća u Zapadnoj Virdžiniji nije bila ovako raspodeljena. Činilo se da je pradeda bio odlučio da ne poštuje arhitektonske planove u potpunosti. Vrt je bio ogroman. Savršeno podšišan travnjak stazicom je vodio do parka bogatog gustim drvećem. Tamo su u senci bili postavljeni stolovi i stolice, udobne fotelje prekrivene zaštitnim najlonom – u Londonu je u to doba godine svakodnevno padala kiša. U daljini se videla žalosna vrba sa bogatom vegetacijom. Tamo se nazirao ulaz u neku vrstu tajnog kamenog hrama. Izgledalo je poput parčeta šume iz gotičkih romana, a u građevini su valjda stanovali vilenjaci. Uputiše se tamo, dok je ser Vinston nastavljao razgovor:

„Tvoj deda lično ti je smislio put inicijacije. Poručio je kako da se sve pripremi. Za detalje su se pobrinuli drugi.“

„I za zločine?“

„Ne, tvoj deda nikada nikoga nije usmrtio. O zločinima ćemo razgovarati malo kasnije.“

„A mač? Tragao je za njim pedeset godina. Nestao je bez traga. I otac i ja bili smo ubeđeni da je nestao u potrazi za njim.“

Ser Vinston ga saosećajno pogleda.

„Mač je oduvek bio kod njega. Mačevi, zapravo.“

„Ne razumem.“

„Bio je njegov, ali nije ga imao kod sebe. Nakon smrti tvog dede odlučio je da nije pametno držati ključ pored brave koju otključava. Ne držiš pin kreditne kartice zalepljenu za nju. Dan sastanka se približavao i opasnost da će biti pronađen znatno se povećala.“

„Kakvog sastanka? Izuzetno mi je teško da bilo šta shvatim ako mi deliće ove slagalice dajete na kašičici. Jesam li prošao sve ispite ili nisam?“

Ser Vinston se nasmejao na način koji Čarls nije razumeo. Stigli su do kamene građevine. Bila je to grobnica. Grobnica porodice Drejper.

Plave starčeve oči malo zasuziše.

„Tvoj deda je otišao od kuće, jer je bio na samrti. Imao je rak. I nije želeo da tvoj otac i ti prolazite kroz ono kroz šta je on prolazio. Izdahnuo je ovde, na mojim rukama. Čak nije želeo da ga odvedemo u bolnicu. Preselio sam bolnicu ovde, sa celom aparaturom. U jednu od spavaćih soba na spratu. Tih nekoliko meseci kada je ležao u postelji, govorio je samo o tebi.“

Krenuo je napred i spustio se niz dva stepenika. Sa obe strane nalazili su se uklesani grobovi u belom mermeru sa srebrnastim šarama. Na kraju reda, sa leve strane, nalazio se grob na kome je pisalo „Edvard Bejker“. A ispod, isklesano u mermeru, okrugli medaljon na kome su dva vuka, podignuta na zadnje noge, držala krunu prednjim nogama, a u središtu zlatne figure isticao se rog u obliku broja osam. Grb esnafa pekara. Preko, između grba i naziva, moglo se pročitati: *Panis vita est.* I ništa osim toga.

GLAVA 117

U avionu koji je leteo za London, Verner je bio uznemiren jer Čarls nije uključio telefon pa nije mogao da mu prati kretanje. Nagađao je sa kim bi mogao da se sretne, pa je morao da skuje ingeniozan plan. Mogućnost da se Biblija nalazi u Londonu, u posedu ser Vinstona Drejpera, gotovo da nije postojala. Najverovatnije je bila sakrivena negde u kući Čarlsovog dede u Americi, vrlo moguće baš iza zida sa svim onim brljotinama. Verner je dobro znao da bilo kakvim pokušajem da provali u tajnu prostoriju rizikuje da uništi dragoceni dokument.

Čarlsov pradeda koji ju je, po svemu sudeći, tamo zakopao, napravio je, sigurno, i mehanizam koji ju je štitio i vrlo je moguće da bi pokušaj krađe aktivirao njeno potpuno uništenje. Znao je da je hirurg, dr Džek Bejker, preduzeo sve potrebne mere da ne padne u pogrešne ruke. Na kraju krajeva, zar nije upravo njegov predak uspeo da mu namesti priču sa Džekom Trbosekom? Bio je na korak do ispunjenja životnog sna porodice Fišer, dobijanja Biblije. U svom fanatizmu, Bejker je sigurno isplanirao uništenje Biblije pre nego što je se neko domogne. Ovo je bio neprihvatljiv rizik.

Verovatno će Čarls doći do tog drugog mača, nakon čega će krenuti pravo kući.

Smrt ona dva agenta, pogotovo Beate, osobe za koju se vezao nakon dugo vremena, od prekida veze sa Čarlsom iz mladosti, i Istvudova i izdaja čitavog Veća, učinili su da se oseća vrlo loše. Odluči da se oslobodi crnih misli i da se usredsredi na krajnji cilj. Bio je bliži od bilo kog člana njegove porodice u poslednjih petsto godina. Neuspeh nije bio opcija.

U svojoj kancelariji u sedištu Specijalnog odeljenja, Ledvina je vodio žučnu raspravu sa Kristom.

GLAVA 118

Čarls je sedeo zamišljen za stolom, čekajući ser Drejpera da mu se pridruži. Istina koju je saznao o svom dedi uzdrmala ga je i više nego što je očekivao. Ali makar je saznao šta se desilo sa njim. Sada je u potpunosti mogao da odbaci onaj pritisak i nelagodno osećanje koje ga je toliko dugo mučilo. Od sada će sećanja na dedu biti ispunjena samo ljubavlju.

Ser Vinston je ušetao u prostoriju i, pre nego što je zauzeo mesto za stolom, prijateljski je potapšao Čarlsa po ramenu. Čarls je želeo da kaže nešto, ali ga je starac preduhitrio:

„Najbolja knjiga koju si napisao do sada jeste ona studija o evropskim esnafima u srednjem veku."

Čarls nije očekivao da će ovo biti prva rečenica kojom će ser Vinston započeti razgovor. Izgleda da je ser Vinston naslutio o čemu Čarls razmišlja, pa dodade:

„Nemamo više vremena. Ako želiš da ostvariš svoju sudbinu, moraš se što pre vratiti kući."

Čarlsove misli se uskovitlaše. Mnoga pitanja motala su mu se po glavi i međusobno su se borila koje će prvo izaći. Starac ga je ponovo preduhitrio:

„Imaj malo strpljenja. Sve ću ti ispričati, ali moraš u potpunosti razumeti kontekst."

Slušajući ser Vinstona, Čarlsu je delovalo kao da sluša samog sebe. Da li je to bila zajednička karakteristika svih strastvenih zaljubljenika u istoriju, taj nagon za kontekstom i opsednutost strpljenjem koje treba da ima sagovornik ako želi da razume značenje onoga što mu se govori?

„Napravio si jednu grešku. U knjizi navodiš da su pripadnici proizvođačkih zanata predstavljali lokalni fenomen, orijentisan prema gradovima i tvrđavama, da nisu bili organizovani i da nikada nisu imali međunarodnu dimenziju."

„Nisu bili organizovani kao esnafska društva", odgovori Čarls, „ili su to postali znatno kasnije. Veze između proizvođačkih esnafa uspostavljali su trgovci. Oni su takođe bili organizovani i imali svoja društva."

„Govorimo o proizvođačkim esnafima", reče starac naglašavajući poslednju reč. „Postoji jedan izuzetak koji nisi imao odakle da znaš. Upravo je taj izuzetak u središtu naše priče."

„Govorite mi o tajnom društvu, zar ne? Tajnom zanatskom društvu? Danas? Koji smisao ima? U pitanju je anahronizam od preko četiristo godina u Zapadnoj Evropi, a u Istočnoj, koja je kasnila sa razvojem, esnafi su u potpunosti nestali na kraju XVII veka."

„Imaj malo strpljenja", reče starac klimnuvši glavom. „Razdražuje me nestrpljivost i užurbanost mladih ljudi. Ali dobro, razumem, imajući u vidu da sam i ja nekad bio u tvojim godinama."

Čarls se smirio i spremio se da sluša. U međuvremenu, mladić spusti predjelo na sto. Ser Vinston dade Čarlsu znak da se posluži. Iako uopšte nije bio gladan, Čarls iz pristojnosti uze pomalo sa svakog poslužavnika. Zatim je probao. Predjelo je bilo veoma ukusno. Dok je starac govorio, Čarls je ispraznio tanjir i ne primetivši.

„Recimo to ovako: posle pada Rimskog carstva pa čak i nešto ranije kada je moć carstva počela da slabi, iz civilizovanog sveta – ovde mislim na teritoriju Evrope – nestaje svaki vid integrativne vlasti. Više ne postoji jedan vladar sveta. Preciznije, kao što već znaš, cela Evropa pala je u neopisivi haos. Gomila novih naroda došla je sa svih strana. Od Ostrogota i Vizigota koji su pokorili Iberijsko poluostrvo, a italijanskim poluostrvom počelo je da cirkuliše na desetine plemena: Huni, Svevi, Burgundi, Vandali, Heruli, Gepidi, Franci."

„Avari i Langobardi, Turingi i Alemani, Bajuvari, Sorbi, Obodriti i Vendi."

„Ovih nekoliko poslednjih su Sloveni. Bravo. Znaš li još neke?"

„Prusi, Pruteni, Kurši, Semigali, Litvanci.“

„Ukrajinci, Belorusi i Velikorusi, Česi i Slovaci, Pomorani, Poljaci i Obodriti i svi južnoslovenski narodi, Srbi, Hrvati i Bugari.“

„Da ne zaboravimo najčudnije među njima – Ingevoni, Istevoni, Irminoni, Ubi, Herusci, Batavi, Hati, Hauci, Frizi, Svevi, Saksonci, Semnoni.“

„Hermunduri, Markomani, Hazari, Pečenezi, Kumani, Mađari.“

„Ispustio sam Varjaze, odnosno sloj Vikinga koji su ustanovili Novgorodsku republiku, preteču Rusije. Tu su i Normani.“

Iznenada obojica prasnuše u smeh.

„Nadam se da me niste doveli ovde kako bismo se igrali televizijskog kviza.“

„Ne, šalim se. Bila je to vrsta autoironije. Kako god, znaš skoro sve što sam želeo da kažem. Ipak, postoji nešto što ne znaš. Ali, da bi mogao da razumeš ono što ne znaš, moramo ponoviti ono što već znaš. To je sve.“

Čarls je prevazišao trenutak šoka koji je proizvelo saznanje o dedi i opustio se malo. Možda je na osećaj opuštenosti uticao viski i ukusna hrana.

„U redu, slušam.“

„Dakle, bilo je očekivano da će neko težiti da popuni prazninu koja je nastala raspadom Rimskog carstva.“

„Pošto su kraljevstva i dalje premala, suviše rascepkana i previše šarolika, jedino telo koje uspeva da se organizuje je...“

„Crkva. A sada, budi veoma pažljiv, jer je 751. godina veoma važna. Ako konvencionalno uzmemo u obzir da srednji vek počinje sa pojavom islama, onda prvi veliki događaj u ranom srednjem veku ide ovako: merovinški kraljevi, potomci Hlodoveha, prvog franačkog kralja, polako gube vlast. Njihova moć opada u korist majordoma. Karol Martel pripada majordomima. Porazio je Arape u bici kod Poatjea 732. godine. Njegov sin...“

„Pipin Mali.“

„Pipin III ili Mali postaje jedini majordom celokupnog carstva i ima velike ambicije. U pitanju je 746. godina.“

„Još je nesiguran i oseća da mu nedostaje priznanje vlasti.“

„I?“

„I želi da ga dobije od pape.“

„Želi da ga papa Zaharije prizna za kralja svih Franaka. U Rim šalje dva ambasadora, odnosno dva popa.“

„Zapravo dvojicu sa najvišim zvanjima.“

„Tako je. Vircburškog episkopa i opata Sen Denija.“

„Fularda i Bušarda.“

„Obrnuto.“

„Molim? A, da obrnuto. Bušard je episkop.“

„Godine 751. Sveti Bonifacije kruniše Pipina.“

„Poslednji kralj Merovinške dinastije poslat je u manastir, kao što je Hamlet poslao Ofeliju.“

„Da, samo što kod Šekspira reč *nunnery*[13] može imati značenje bordela.“

„Ako se vodimo Bokačom i Čoserom, ne znam šta da kažem. Moguće je da su se sirotom Hilderiku Trećem dogodile zanimljive stvari.“

„Da nas sad neko čuje, rekao bi da smo poludeli“, našalio se ser Vinston. „Razgovor sa

[13] Engl.: manastir, u žargonu ima značenje bordela. (Prim. prev.)

tobom nije ništa manje prijatan od onih beskonačnih koje sam vodio sa tvojim dedom. Ali da se vratimo na stvar.“

„O čemu se zapravo radi? Šta je istinska stvar?“

„Po prvi put papa garantuje legitimitet jednog kralja. Sa druge strane, kralj prepoznaje duhovnu vrhovnu vlast pape.“

„Posebno što se u to upliće i mito.“

„Da. Pipin je osvojio veći deo teritorije današnje severne Italije i poklonio papi prostor nekadašnjeg Ravenskog egzarhata. Kao bonus dodao je i veliki deo Umbrije. Ovu donaciju istoričari smatraju...“

„Barem oni istoričari koji su važni“, nasmeja se Čarls.

„I ostali. Smatraju je začetkom zvanične crkvene države, odnosno Papske države. Od tog momenta se kraljevsko, a kasnije i carsko dostojanstvo uliva u Crkvu, budući da je Pipinovog sina Karla Velikog takođe krunisao papa. Koga papa nije priznao, taj nije mogao biti ni kralj ni vladar. Kao što znaš, ova donacija se zove i *Patrimonuim Petri.*“

„Odnosno proširenje teritorije date Rimskoj crkvi.“

„Ovakav odnos u tolikoj meri će uticati na budućnost Evrope, jer su ujedinjenjem ove dve sile udareni temelji svetske dominacije.“

„Da. U ovom periodu ostvarena je posebna veza između Crkve i vlasti. Papama su potrebni kraljevi zbog vazalnih odnosa koji se formiraju na samom početku stvaranja feudalizma. Potrebna im je podrška kraljevske vojske, njihovih podanika, kako bi vitezovi štitili episkopije, crkve i sveštena lica, ali i poklone koje Crkva dobija, darivani novac i imovinu. Sa druge strane, kraljevima su pape potrebne da im učvrste ugled. Mač potčinjava volju, a Bog potčinjava um.“

„Tačno. Ovakva kombinacija predstavlja smrtonosni koktel i niko ga ne može izbeći. Papa je najveći autoritet na zemlji, a kada on nekog kruniše, taj autoritet se prenosi na kralja. Vladalac, kako bi rekao Makijaveli. Zapamti, ovde imamo sliku ona dva mača. Duhovni, koji pripada Crkvi, i svetovni, koji pripada Vladaocu.“

„Zaboravio sam na to. Trebalo je ranije da se setim toga. To su ’dva mača koja se uklapaju u istu koricu’. Logično.“

„Da. Vlad Cepeš je od sultana dobio jedan mač, dok je drugi nasledio od oca, i nikada se nije odvajao od njih. Znao je priču o mačevima. Hrišćanski je smatrao duhovnim, a drugi svetovnim. Zapravo, Drakula ima originalniju interpretaciju. Kako su u tom periodu hrišćanstvo i islam jedine Istinske religije, za njega su ova dva mača predstavljala suštinu moći tadašnje epohe.“

„Veoma interesantno. Je li Vlad bio svestan ove simbolike?“

„Jeste, i to u velikoj meri.“

„Zašto je deda želeo oba mača?“

„Stići ćemo i dotle. Imaj malo strpljenja. Kako što znaš, teorijski plan ne uklapa se baš najbolje sa realnošću na terenu. Episkopije koje su se formirale širom Evrope, zapravo su privatno vlasništvo prinčeva i vlastelina svakog grada. U tom trenutku je na snazi razvijeni feudalizam, opatijama i parohijama koje imaju vazalne odnose, to jest lojalnost prinčeva preti ogromna opasnost. Autoritet pape gotovo da ne postoji. Sukobi među različitim prinčevima, kraljevima, vladarima i papama su beskonačni. Naročito u Rimu, gde se aristokratske porodice nadmeću za Tron Svetog Petra. U pitanju je totalni rat. Problemi dolaze sa svih strana, a 877. godine Fotije poriče nadležnost pape nad Pravoslavnom crkvom.“

„Godine 1053. vaseljenski patrijarh Mihailo Kerularije zatvara sve latinske crkve, a kao odgovor papa Lav IX šalje Svetoj Sofiji povelju o ekskomunikaciji.“

„Došli smo do Velikog raskola. A do tada prolazimo kroz IX i X vek koji predstavljaju katastrofu za Rimsku crkvu. Od 900. godine u Rimu počinje konstantni rat između spoletana i

antispoletana, odnosno između pristalica i neprijatelja pape Formoza. Imamo period naglih smena na papskom prestolu. Neki zauzimaju presto na samo nekoliko nedelja ili čak dana. Vladaju zločin i okrutnost bez granica. Na primer, kada smo već kod pape Formoza, papa Stefan VI je iskopao Formozov leš, odenuo ga u papsku odeću i pokrenuo sudski postupak protiv njega. Nakon suđenja već preminulom Formozu, tokom kojeg je proglašen nedostojnim za jednog papu, Formozovo telo je bačeno u Tibar. Posle kraćeg vremena preminuo je i Stefan, zadavljen u zatvoru.“

Čarls se zabavljao. Poznavao je cinizam ser Vinstona, ali doza humora sa kojom je pričao o istoriji bila je pravo iznenađenje.

„Mešaju se prinčevi koji žele da kontrolišu pape, a pape žele da kontrolišu prinčeve. Vladar Hajnrih II ščepao je za gušu papu Benedikta VIII koji je poreklom bio iz aristokratske, papske porodice grofova od Tuskula, kao što će kasnije mnoštvo papa proisteći iz porodica Kolona, Orsini ili Bordžija. Na žalost drugih, ovaj papa je čestit i izdaje uredbu protiv simonije, odnosno korupcije. Ali ovde postoji podtekst. Zloupotreba se odnosi na crkve pod feudalnom upravom, što će direktno dovesti do čuvene borbe za investituru između papstva i nemačkog dela Svetog rimskog carstva. Poznata je epizoda sukoba kod dvorca u Kanosi, u kojoj Grgur VII ponižava Hajnriha IV, koji će svrgnuti papu i nazvati ga antipapom. Vladar je krenuo u osvajanje Rima, a tamo su ga na poziv pape Grgura sačekali i izbacili Normani. Normani su se loše ponašali prema stanovnicima Rima, pa su ih ovi, iako malobrojni, uskoro proterali. Uostalom, više nisu ni imali šta da pljačkaju. Katastrofa je bila toliko velika da nakon smrti Grgura VII niko više nije želeo da bude papa.“

„Kriza je rešena Vormskim konkordatom.“

„Tačno. Godine 1122. završava se borba za investituru. U međuvremenu se desilo nešto što je ostalo neopaženo i što će kasnije oboriti ovaj snažni sistem. Znaš li šta je to?“

„Možda“, odgovori Čarls. „Ne znam na šta mislite.“

„Godine 910. osnovana je opatija Klini, koja je značajna zato što nije privatna, ne pripada prinčevima, već je vlasništvo Papske države. Polako, Crkva jača svoju moć. I postaje snažnija nego ikada. S obzirom na iskustvo iz pređašnjih događaja, počinje da vidi đavole na svakom koraku. Poput junaka Dostojevskog koji brzo zatvara vrata.“

„Otac Ferapont.“

„Da, otac Ferapont. Dakle, neprijatelji su na sve strane i treba ih uništiti bez milosti. Najveći neprijatelji su sekte. Na prvom mestu bogumili, ali oni su briga pravoslavne crkve. Izgleda da su njima bili inspirisani albižani ili katari, koji zastupaju dualizam – podeljenost sveta između dobra i zla, kojim upravljaju ova dva principa.“

„Zoroastrijska inspiracija. Konflikt između dobra i zla. Ahura Mazda i Ahriman.“

„Da. Ono što je glupo i licemerno ovde je da i Crkva duguje svoje poreklo istoj religiji, kao što znaš. Iranci izmišljaju prvu dualističku religiju oko 600. pre n. e. i to rade iz praktičnog razloga. Znaš li odakle potiče reč religija ?“

„Od latinskog *Ugare,* odnosno povezati’.“

„I šta povezuje?“

„To je nešto komplikovanije“, odgovori Čarls. „I u Iranu je tada došlo do najezde stanovništva koje su kasnije usledile u Evropi tokom perioda o kome smo pričali. Tamošnje stanovništvo je u potpunosti indoarijskog porekla. Pored njih dolaze Persijanci, Međaji i ostali. Verovanja, sujeverja, jezici, božanstva, bili su takoreći beskonačni. Rođeno je carstvo koje ima potrebu da poveže sve ove narode. Kako je zabranjeno prisiljavati ih da uče isti jezik, pojednostaviti religiju, učiniti je jednostavnom i razumljivom, u svakom slučaju bolje je rešenje koje je svima u interesu. Autoritet države nad stanovništvom kreira se kroz religiju.“

„Dakle, to je isto ono što će se desiti u Evropi 1.500 godina kasnije. Šta je još isto?“

„Mnogo toga je začuđujuće slično.“

„Onda, dozvoli da ukažem na ono što je bitno u našoj diskusiji. Da bi se razlikovali od drugih, nešto je povezivalo narode ovog carstva. Prvi monoteizam u istoriji. Pojavljuje se mit o Mitri, prethodniku i modelu po kome je konstruisana priča o Isusu. Mitra se rađa u pećini, zatim imamo deo o Blagovestima, a prilikom rođenja prisutni su i mudraci. Priznaješ, sličnost je prevelika da bi bila samo slučajnost. Odavde se sve razdvaja. Institucija Crkve sa njenim monoteizmom i eshatološkim obećanjem spasenja, ali i dualističkim sujeverjem. Albižani postaju najopasniji neprijatelj Crkve. Godine 1209. masakrirani su u pohodu kod Bezijea, a 1244. pada i poslednje katarsko utvrđenje, zamak Monsegir. Lateranski sabor iz 1215. izdaje uredbu protiv Jevreja, pravoslavaca i svih ostalih jeretika. Formira se episkopska inkvizicija, a 1231. Grgur IX osniva Papsku inkviziciju. Legalizuje se i sprovodi smrtna kazna. Iako se i ranije dešavalo, doduše ne zvanično, papskom bulom *Ad Extirpendum* iz 1252. odobrava se i mučenje. Jeretici su na svakom koraku. Proroci svih vrsta kreću su se okolo. Sa još sjajnijim teorijama. Svi su prognani i spaljeni na lomači.“

„Ako se već krećemo u ovom smeru, moram naglasiti da je jeres generalizovana. Pored katara, slede mnogi drugi siromasi, da ih tako nazovem. Valdežani, patareni, arhaldisti, lista je beskonačna. U pravu ste kada kažete da su u to vreme obmane i masakri generalizovani. Oni prethode lovu na veštice. Verujem da izmišljanje đavola ima važnu ulogu u ovoj priči. I to pomaže da se opravdaju zločini. Na primer, prvi veliki propovednik na temu Sotone, onaj koji je zaprepastio javnost govoreći o moći đavola, bio je Priscilijan Aviljski. Crkva se toliko uplašila zbog toga šta bi mogao prouzrokovati Priscilijan, te ga je osudila na smrt. Pogubljenje, zajedno sa svojom dragom i nekolicinom pristalica. Spaljeni su na lomači. Crkva ga je ubrzo etiketirala, i inspirisana njime izmislila novu vrstu jeresi koju je nazvala enkratizam. Ista jeres korišćena je i za ostale prekršaje. Za različite bolesti, ista dijagnoza i naravno isti tretman. To je bilo u IV veku. Istorija je mnogo starija.“

„Da, ali ukoliko želimo da budemo potpuno iskreni, papa je prethodno protestovao protiv egzekucije. Ali od 1200. godine ne samo da nije protestovao već ih je ohrabrivao. Vladari su likovali. To je saučesništvo sa Crkvom. Jer pored straha, postoje ogromni materijalni interesi. Novac je đavolje oko. Crkva uklanja sve što joj ne odgovara i konfiskuje sve što je u njenoj koristi. Zverstvo vlada njenom kućom. Crkva je postala nezasita. Želela je još više novca i još veću moć. Da dodamo da se 1216. papa Inokentije III smatrao ne samo naslednikom Svetog Petra već Isusovim zamenikom na zemlji. Kada te tako proglasi božja ruka, sve ti je dozvoljeno.“

„Počinju krstaški pohodi.“

„Da. Ono što svet ne razume, ili se barem pravi da ne razume, pored simboličnog značenja osvajanja Jerusalima, jeste opšte ponavljanje preuzimanja potpune moći. Kako nije u potpunosti zadovoljna reakcijama prinčeva, posebno zbog toga što se njihovi interesi ne poklapaju previše sa njenim interesima, što će na kraju dovesti do propasti krstaških pohoda, Crkva odlučuje da formira sopstvenu vojsku. Osniva se Red templara, Red vitezova hospitalaca ili malteških vitezova i Red tevtonskih vitezova. Moguće je da su osnovani čak u istom periodu. Znaš ih. Nema potrebe da se zadržavamo ovde. Ovo je samo podsećanje zbog nečeg mnogo većeg.“

„Mislio sam da su ovi redovi formirani kako bi zaštitili hodočasnike koji su išli do Svetog groba.“

„Da, tako počinje. Ali krstaški ratovi će se završiti, jednim ili drugim ishodom. A onda, šta rade? Crkva izvlači novac iz suvog kamena. Otimanje novca pogodilo je i domen sveštenstva, uvedene su takse za određene funkcije. Pazi, ovo su godišnji porezi! Tu su još i takse za potvrđivanje funkcije, takozvani palijum. Kada bi papa nekog proglasio nadbiskupom, a ovaj bi se odlučio da bude na funkciji, morao je da plati jednokratnu taksu. Dakle, imamo i takse od

nadbiskupa. Najzanimljivije je što imamo i takse za rezervaciju budućih funkcija.“

„Ozbiljno?“, upita Čarls. „To nisam znao.“

„Da ne govorimo o različitim vrstama poreza za kojekakve usluge, investicije. Još jedna opasnost koja preti da ugrozi moć Crkve jesu kaluđeri koji propovedaju siromaštvo Hrista. Oni su najopasniji od svih ostalih jeretika, jer propovedaju da je Hristos bio siromašan, što nameće zaključak da i Crkva treba da bude takva. To je samo jedan mali korak. Da nekoliko jeretika ili kaluđera koji propovedaju Hristovo siromaštvo ugroze celu ovu razuzdanost? Ne dolazi u obzir. Tako su osnovani prosjački redovi, franjevački i dominikanski. Ako nešto mora da se desi, neka barem bude uz naše odobrenje, kaže Crkva i na Lateranskom saboru 1215. godine donosi zakon o zabrani osnivanja novih redova. Dominikanci su vrlo skromni. Ovi drugi su mnogo vatreniji, sa čvrstim teološkim gledištima. Poslati su da predaju na Univerzitetu u Parizu. Iz njihovih redova birani su najsuroviji inkvizitori.“

„Da, ali sa druge strane, u vremenu kada je zamrla svaka tendencija ka kulturi, jer niko nije čitao i pisao, oni su postali aparati za foto-kopiranje rukopisa i čuvari svih postojećih knjiga. Ako na jednom mestu stavimo sve što su oni sakupili, znamo da se u tim knjigama očuvala celokupna kultura čovečanstva. A bez nje, uz dužno poštovanje, nas dvojica bismo sada bili prosti i neobrazovani, lajali bismo umesto što sada pričamo ovako.“

„Zapažanja su dobra, a primedba tačna. Ipak smo se udaljili od glavne teme našeg razgovora.“

„Tako je. O čemu se radi?“, upita Čarls baš kada su dva momka spuštala na sto najsjajniji deo obroka, jarebicu punjenu pačjom paštetom.

GLAVA 119

„Kažem ti“, reče starac dok je elegantno stavljao parče mesa i povrće u tanjir, prelivajući ih sosom boje jagoda. „Crkva više nije zadovoljna i formira red sveštenika-ratnika, jer želi svoju vojsku. Ne veruje u vladare. Sprema se veliki udar.“

„Mislite na tri velika reda?“

„Ne samo na njih. Pojavilo ih se mnogo. Na prvom mestu su templari, malteški vitezovi i tevtonski vitezovi. Za nastanak templara odgovoran je jedan cistercijanac, Sveti Bernard. Veliki šmeker. Sve vrste manjih redova samo upotpunjuju sliku. To je prava epidemija stvaranja ratnih kaluđera koji treba da služe interesima Crkve. Red vitezova lepre, odnosno Svetog Lazara, Red Svetog Tome, mučenika iz Akre, španski vitezovi iz Reda Santijaga i Reda vitezova Svetog Jakova i Montoza. Red Kalatrava, koji je stvorio Ramon Sijera, takođe cistercijanac. Ovo je iberijska verzija templara koja ima veze sa periodom rekonkiste, odnosno njenim krajem. Zatim imamo Alkantaru, takođe u Španiji, i Avis u Portugaliji. Red nosača mačeva iz Livonije i Red iz Dobžina. Red vitezova Svetog Georgija iz Alfame, Toskanski red Svetog Stefana i Red pasionista ili stradanja Isusa Hrista. Najveći broj njih je pod rukovodstvom templara i tevtonaca, ali ne svi. Najviše se zna o templarima, jer su zaverenici izmislili neke priče o Svetom gralu i kretenske veze ili nepostojeće intrige koje su dovele do rozenkrojcera i naposletku do masona.“

„I bilo me je strah da ću ponovo čuti o ovoj zaveri, koja je počela da mi dosađuje.“

„Pa da, kako zavera može da bude tajna, kad ceo svet zna za nju? Prave zavere sa istinskim tajnama su one za koje niko ne zna.“

„A tako nešto postoji?“, upita Čarls, koji je ponovo bio očaran hranom koju je imao pred sobom.

„Ozbiljan sam. Svet se oduševljava takozvanim zaverama. Pa, kad ceo svet zna za njih, onda više nisu niti okultne, niti skrivene, niti zavereničke. Više izgledaju kao neki referendumi.“

„A koja je prava?“

„Ne možeš da ih ispratiš više“, reče Ser Vinston. „Ali odmah ću ti objasniti. Crkva priprema sve ove vojske kako bi preuzela punu moć. Redovi su veoma bogati. Imaju zemlju, novac, funkcionišu kao banke. Postaju prave multinacionalne korporacije. Oslobođene su poreza. Nikome ne polažu račune. Sem papi, naravno. Sedište templara u Parizu je veličine Luvra. Puno zlata. Tevtonski vitezovi imaju sopstvenu državu. Teokratskog uređenja. A sada – pažnja! KREĆE UDAR!“

Starac glasno uzviknu ove poslednje reći. Čarls skoro ispusti viljušku.

„Papa Bonifacije VIII izdao je 18. novembra 1302. bulu UNAM SANCTAM, koja je najjači dokument iz čitave crkvene istorije, jer otkriva njenu pravu nameru, a istovremeno je i početak njenog kraja, iako će kraj crkvene dominacije trajati još nekoliko stotina godina. Činjenica je da njena snaga nikada više neće biti tako velika. Prvi udarac zadao joj je Luter 1517. godine. Ova bula, dekret, ujedinjuje dva mača.“

„U jednu koricu.“

„Kako ti volja“, nasmeja se Ser Drejper. „U originalu stoji nešto slično. Otprilike sam se prisetio. Da bi dostigao spasenje, moraš biti podređen rimskom papi. To jest, papa je vrhovni komandant, Firer. Svi su prisiljeni da mu se podrede. Uključujući vladare. I sve što se kreće po zemlji, u vazduhu i u vodi.“

„Da. A vladarima se to nije previše dopalo.“

„Upravo tako. Filip Lepi smatrao je ovaj dekret zločinom protiv vladara. Direktnim udarom na državu. Optužio je papu za jeres. I simoniju. Još ga optužuje da je rekao kako je bolje da si rođen

kao pas nego kao Francuz, jer oni nemaju večnu dušu. I da ima đavola za slugu. Malog i ličnog đavola sa kojim teroriše svet, bacajući vradžbine i čini. Tako je počela propagandna borba maskaradę i dekredibilizacije. Nazivaju ga antipapom. Štaviše..."

„Šalje svog kancelara, Gijoma de Nogarea, u Anani, koji uz pomoć člana porodice Kolona, po imenu Skjara Kolona, zarobljava papu. Kasnije ga oslobađa, ali papa umire."

„Tačno tako. Nakon toga je prisilio Klementa V da se preseli u Avinjon i da ukine bulu o kojoj je bilo reči. Pre toga Filip, inteligentan čovek, prikuplja Hristovu vojsku, koja je vojska Crkve. Ali ne pre nego što je Klementu, s jedne strane uterao strah, a sa druge izvukao novac. Braća iz siromašnih redova nazivaju papu Kurvom iz Avinjona, i tako postaje kraljevska marioneta. A skoro sa istim optužbama koje su pripisivane papi, templarima je nameštено suđenje."

„Još su i ljubili zadnjice, obožavali Bafometa, Satanu sa bradom i jarećim rogovima, pljuvali na krst, dozvoljavali homoseksualnost. A da ne spominjemo da su obožavali đavola u obliku mačke. To mi je omiljeno, jer ih i ja obožavam."

Ser Vinstonu se nije dopala Čarlsova šala. Bio je previše zaokupljen time da dovrši priču.

„Dakle, francuski kralj raspušta red, konfiskuje im sve što može, spaljuje na lomači veliki deo njih, na čelu sa Žakom de Moleom, velikim majstorom. Papa je prisiljen da prenese svoje bogatstvo u Red malteških vitezova, a to postiže izdajući bulu *Ad Providam* 1312. godine. Oni su naravno oduševljeni tim iznenadnim dobitkom koji su bez ikakvog truda dobili."

„Ali to je lakše reći nego uraditi. Jer, iako su blaga templara teoretski preuzeta, ući im u trag često je teško, skoro nemoguće."

„Počinje velika kriza. Mešaju se različiti vladari. Imamo pape i antipape. Znaš nastavak i sam. A sada slušaj pažljivo! Sada se nalazimo u 1409. godini i, pošto smo istražili činjenice, pređimo na ono što nas zaista zanima. Predlažem da se povučemo u biblioteku. Uveren sam da će sada piće bogova imati sasvim drugačiji ukus."

Ser Vinstonova kancelarija beše veoma raskošna, a on je bio pravi domaćin, i dva čoveka se udobno smestiše u neobično zakrivljene fotelje.

„Imamo papu i antipapu. Godine 1409. održan je Sabor u Pizi, gde su i jedan i drugi papa proglašeni jereticima. Zatim postavljaju trećeg papu. Inače, ovo je jedinstveni trenutak gde istovremeno imamo tri pape. I ko je pozvan da reši ovaj problem?"

„Mislim da ga niko nije zvao. Mislim da se sam nametnuo kada je podržavao antipapu. Sigismund Luksemburški."

„A ko je on?"

„Nadam se da sada nećeš..."

„Ne, pusti to. On je patron Drakulinog oca, Vlada II, i osnivač najvažnije i najdugovečnije grupe, ili organizacije, koja dominira svetom."

„Red zmaja?"

„Tako je."

Čarls je pogledao ser Vinstona kao da je lud. Pomislio je kako je bespotrebno slušao čitav govor sa tačnim pretpostavkama i obrazloženjima, ali sa potpuno pogrešnim zaključcima. Delovao mu je kao jedan od onih luđaka koji je, činilo se, savršeno vladao materijom i činjenicama do jednog momenta, a onda je izgubio razum i izvukao najgluplje moguće zaključke, a potom je sam sebe ozbiljno shvatio. Pomislio je kako je vreme da ide. Počeo je da se vrpolji i da pravi plan kako da opravda izgovore i da zamoli paranoičnog starca da preda mač nekom drugom, ukoliko ga ima, i da ode da obiđe bolesnog oca.

„Znam, misliš da sam na pogrešnom putu, ali te uveravam da je sve što ti govorim istina. Ne samo da imam dokumente već imam i značajne dokaze."

„Dokaze?", zainteresovao se Čarls. Znao je da je ozbiljnost istoričara koji je stajao ispred

njega ipak van svake sumnje. Zaboravio je na bonton i iskapio sadržaj čaše.

„Prva lekcija koja se može uvesti u reorganizaciju Evrope jeste uništavanje templara, koje je simbolično poraz crkvene od sekularne moći. Crkva je ponovo potčinjena. Vlast ima kralj. I ovakav slučaj se generalizuje. Neki mudri ljudi shvataju da Crkva, iako nastavlja da ima veliku ulogu, više ne predstavlja najviši autoritet. A autoritet vladara je fragmentaran, kao što su i preddržavne formacije. Javlja se potreba za novim spajanjem dveju sila, ali ne na istoj osnovi. Jer će, očigledno, doći do istog ishoda."

„Ako ideš istim putem, stići ćeš na isto mesto", nasmeja se Čarls.

„Lekcija naučena. Javlja se potreba za udruženjem, nekom vrstom vlade, koja je iznad države, neka vrsta Ujedinjenih nacija, ali sa realnom snagom, onako kako je sanjao Vudro Vilson, ne kao danas. Zapravo, ono što se stvara jeste neka vrsta 'vrha' mafije, pre nego što je mafija nastala. Osniva se neka vrsta transnacionalnog tajnog poretka. Da bi se svet kontrolisao, potrebno je tajno društvo koje je skriveno od većine, a dostupno samo iniciranima. Prava je navala ovih tajnih redova. Njima se može pristupiti samo uz poziv i poštujući veoma striktna pravila. Često je potrebno mnogo godina da postaneš njihov deo, a kada jednom uđeš, penješ se korak po korak na hijerarhijskoj lestvici."

„To je zapravo model esnafa sa kalfom, učenikom i tako dalje."

„Gde će inspiraciju kasnije pronaći masonski ritual."

„Koji je na početku i sam vrsta esnafa."

„Upravo tako. Jedan poznati primer iz te epohe upozorava vodeće ljude ovih tajnih organizacija da jedno društvo, bilo tajno, bilo dominantno, nosi rizik od srastanja, tako da članovima treba otvorenost. Podseća na ono kada su se članovi kraljevskih porodica venčavali između sebe. Naslednici su počeli da postaju degenerici. A sada – pažljivo me slušaj – dolazimo do srži problema."

„Ja bih", usudi se Čarls da kaže, „ukoliko mi dozvoljavate, da podmažem malo ovaj motor koji preti da sraste, kao društva o kojima ste pričali."

Rekao je ovo pokazujući praznu čašu. Ser Vinston pođe da ustane, ali Čarls je uzeo bocu i poneo je sa sobom. Želeo je da dospe piće svom domaćinu, ali Vinston odbi odmahujući glavom.

„Sada se u našoj priči pojavljuje centralni lik, kojem istorija pripisuje marginalnu ulogu, poput fusnote. Ova osoba je ključ svih dešavanja. Način na koji se danas upravlja svetom – da, upotrebio sam pravi izraz – u velikoj meri dugujemo njemu. On je italijanski zapovednik punog imena Filipo Buondelmonti de Skolari, rođen u blizini Firence, u italijanskom gradu Ticijano. Ili kraće – Pipo od Ozore. Kod Sigismunda Luksemburškog počinje da služi oko 1382. godine. Postao je general njegove vojske, upravnik rudnika zlata, a kasnije i čitavog carevog bogatstva. U pobuni plemstva, državnog udara u kojem je Sigismund čak bio zarobljen i odveden u Višegrad, čik pogodi ko je uspeo da se izbavi, a pobuna je, naravno, bila ugušena u krvi. Učestvovao je u krstaškim pohodima protiv Osmanlija, i bio je jedan od malobrojnih koju su uspeli da prežive bitku kod Nikopolja, gde su Turci uništili krstaše. Pipo postaje najveći Sigismundov prijatelj, ispovednik i savetnik. On ga uverava da će pre ili kasnije elita biti ta koja će kontrolisati ceo svet, i govori budućem caru da ne bi bilo loše kada bi on kontrolisao tu elitu."

Čarlsu se dopala priča. Kao i svaki čovek, i pored skepticizma naučnog porekla, dobro smišljena zavera bila mu je očaravajuća. Ponovo je prelistavao u glavi istoriju sveta.

„Pre nego što je postao idejni tvorac Reda zmaja, on kralju skreće pažnju na to da buduća organizacija treba da traje dok je sveta i veka. Ni sekundu manje. U početku, Sigismund je okolišao, ali je pomno slušao sve što je ovaj govorio. Upornost i šarm zapovednika, ali ponajviše ono o čemu je pričao, zarazili su kralja. Pipo, koji je bio veoma atraktivan vizionar, privukao je pažnju svog prijatelja na činjenicu da je, bez obzira na to gde se stvara bogatstvo i moć, onaj ko ih

poseduje, a nema ni najmanju želju da ih podeli, samim tim već iskopao sopstveni grob. Jer je svet stalno u pokretu. Briljantni Pipo uvodi pojam fleksibilnosti organizacije i kontinuiranog prilagođavanja novom. Sve što postaje jako treba da bude deo njih, i ni pod kojim uslovima ne treba se suočavati sa tim. Pipu, kao pravom Italijanu, veoma se dopala priča koju je govorio Sigismundu.“

„Ovo su koreni modernog menadžerstva tog vremena. Jeste li sigurni da to nije otkriće post faktum?“

Ser Vinston ustade iz čudne fotelje i reče Čarlsu da pođe za njim. Pritisnuo je dugme ispod police, koja je počela da se okreće oko sopstvene ose. Iza se pojavila biblioteka sa lavirintom, ista kao u kući njegovog dede. Čarls je išao za starcem, zagledajući knjige, ali ga starac opomenu jednim kratkim: „Drugi put.“

GLAVA 120

Stigavši u London, Verner je pogledao na sat. Prošlo je vreme ručka, pa je proverio da li je Čarls uključio telefon. Zelena tačka koja je označavala profesora nije se pojavljivala, ali je Verneru privuklo pažnju obaveštenje koje je prikazivalo ime Čarlsa Bejkera. Otvorio je link i video da je na njegovo ime rezervisan let za Vašington sledećeg jutra. Zadovoljan, zaputio se ka Ulici Trogmorton i seo za mali sto u kafiću sa pogledom na ulicu koja je nekada bila sedište stare londonske berze. Odatle je mogao da pazi na ulaz u ulicu koja je spajala Ulicu Trogmorton sa Londonskim zidom, Avenijom Trogmonton. Pogledao je u telefon da proveri koliko je sati na pacifičkoj obali. Pomislio je da se ništa neće dogoditi ako probudi Martina u pet ujutru. Ukucao je broj. Sa druge strane, javio se Istvud pospanim glasom i uz velike poteškoće.

„Nadam se da imaš odličan razlog što me budiš u ovo doba“, čuo se deranžirani glas predsednika instituta.

„Najbolji“, odgovori Verner, čiji je glas bio siguran.

„Sačekaj trenutak.“

Martin ustade iz kreveta. Njegova žena nešto promrmlja, ali je on umiri nežnim gestom i izađe iz sobe. Seo je na kauč u dnevnom boravku.

„Slušam.“

„Biblija će uskoro biti u mojim rukama.“

„Jesi li siguran?“, upita Martin istim tonom.

„Nikada u životu nisam bio sigurniji. A sada, nadam se da te neću naljutiti. Jedini način da predam knjigu jeste da to bude na posebnom sastanku Veća. A sastanak mora da se održi tačno 21. juna u 11 časova.“

„To nije uobičajeno“, reče Martin.

„Znam“, odgovori Verner ovog puta oštro. „Imaš više od tri dana na raspolaganju. Hitno sazovi Veće“, dodade Verner i prekide vezu.

Martin ostade otvorenih usta. Dakle, Verner ga je držao u šaci. Razmišljao je kako da nastavi. Bilo je očigledno da direktor želi da trijumfalno stupi u Veće i da zadivi članove. U svakom slučaju, doći će istog dana sa Biblijom na institut. A to je bila dobra stvar. Martin je izašao u dvorište na ogromnu terasu veličine pola fudbalskog terena, uzbuđeno posmatrajući potok koji je tekao kroz sadnice narandži, njegovu opsesiju iz detinjstva. Dugo vremena nije bio tako srećan.

GLAVA 121

Ser Vinston je sedeo pored Čarlsa u maloj kancelariji u središnjem delu biblioteke držeći svežanj sa kožnim povezom. Pokazao ga je Čarlsu samo na trenutak. Sadržao je nekoliko rukopisa iz različitih istorijskih perioda i od različitih materijala. Prvi je bio ručno napisan, na velumu, materijalu na kojem je bila napisana većina njih. Nakon toga su sledili oni na papiru, takođe ručno ispisani. Pri kraju su bili rukopisi otkucani na mašini, i samo jedan, poslednji, izvučen iz štampača.

„Ovde se nalazi celokupna istorija moje porodice kao pripadnika suknarskog esnafa“, objasnio je profesor. „Za sada si dovoljno video. Ipak, pokazaću ti još nešto. Ali sada je veoma važno da me pažljivo slušaš.“

Pogledao je Čarlsa, koji je bio ogorčen. Starac mu je pokazao rukopis i odmah ga uzeo nazad. Delovao je sumnjičavo. Možda je tu bilo nečega što ne bi trebalo da vidi.

„Kažete da je sve što je tu napisano autentično. Recimo da jeste tako. Ali, koliko vidim, to su zabeleške nekih ljudi koji su bili svedoci određenih događaja. Kakvu garanciju imamo da je to što kažu istina?“

„Ne uzbuđuj se, mladiću! Zadatak istoričara je da uvek proveri autentičnost izvora i tačnost priča, ali prvo da vidimo šta kažu izvori. Ovaj prvi dokument je, kako bismo danas rekli, trenutak prvog susreta između Vlada Cepeša i šezdeset jednog predstavnika esnafa iz cele Evrope u januaru 1455. godine. Cepeš ovde kaže da je na putu ka Majncu, gde će se sresti sa Gutenbergom. Uputio se noseći novac od vladara Albanije, slavnog Skenderbega.“

„Ako je to što tvrdite tačno“, umeša se Čarls, „onda je ispred nas dokument bez premca, od neprocenjive vrednosti. To bi bilo prvo poznato svedočenje o Drakuli, iz prve ruke, odnosno od svedoka koji je lično razgovarao sa njim.“

Čarlsu se zavrte u glavi od same pomisli da je starac držao u rukama takav dokument.

„Eto, to što ti kažem stoji i ovde, ali da se vratimo mi na našu priču. Gde smo ono stali?“

„Kod Pipa od Ozore.“

„Tako je. Govorili smo o tome šta je Pipo govorio Sigismundu. On je dao čuveni primer jednog stvarnog istorijskog događaja s početka trinaestog veka u Veneciji, desetak godina pre njegovog rođenja. Znao je priču iz prve ruke. Mletačka republika je tih godina dostigla ogroman prosperitet za jednu državu nakon pada Rima. Venecija je postala najveći grad u Evropi. Pariz ili London su u to doba bili smešni u poređenju s njom. Dominirala je trgovinom, uključujući i onu sa Orijentom. Bila je vodeća u trgovini svilom, začinima, a posebno solju, koja je u to vreme bila kao danas nafta. Venecijansko plemstvo bilo je daleko najbogatije na svetu. Da je postojala Forbsova lista, Venecijanci bi zauzimali prvih 98 mesta od mogućih 100. Jedan takav živ, aktivan i bogat grad, otvara, kao i danas, vrata imigrantima. Potrebni su mu njihova smelost i vitalnost. Za one koji mu dobro služe postoje mogućnosti, postaju njegovi punopravni građani i mogu da se obogate, ukoliko smisle kako. Ali u jednom momentu nešto se promenilo. Baš tako kako čine i mnoge prosperitetne države danas. Kako je to učinila i odvratna Švajcarska: nakon što je iskoristila emigrante i bila ismejana zbog političke zaštite lopova – po mom mišljenju, to je zemlja sa najmanjom pristojnošću – zalupiće im vratima pred nosom, jer više ne želi da deli bogatstvo. Oligarhija čini ono što i inače čini, uništava motor koji ju je doveo tamo gde se našla. Misli da može svime da upravlja. Postaje previše pohlepna i ne želi više ništa ni sa kim da deli. I tada se gasi. Godine 1315. objavljena je jedna vrsta popisa plemićke klase pod imenom *Zlatna knjiga.* Samo oni koji su u njoj imaju pravo da učestvuju u političkim odlukama i da kontrolišu poslovanje. Ova blokada, prva ovog tipa u istoriji, poznata je pod nazivom *La Serrata.“*

Ovo je bila priča koju Čarls nije znao. Slušao je pažljivo.

„Italijanski zapovednik bio je pametan i obrazovan, i podučavao je budućeg cara veoma važnoj lekciji iz istorije. Elita koja je bila na putu da se formira, treba da poveže kako duhovnu, tako i svetovnu moć. Crkvu, kraljevinu i plemstvo. Iz nedavne venecijanske istorije *La Serrata* može se naučiti da je zatvorenost jedna od najglupljih stvari na koju se treba odlučiti. Tako nastaje Red zmaja. Iz ambicije i inteligencije jednog čoveka, iz genijalnog vizionarstva. Pipo je posmatrao svet oko njega. Video je da se formiraju neke vrste ekskluzivističkih viteških redova, ali sa manjim ambicijama. Znao je šta se dogodilo sa viteškim redovima Crkve, kao što je znao da vladarima nedostaje vizija i da su okrenuti bogaćenju i pljačkanju. Niko od njih nije bio u stanju da nešto i proguta. Čak je i ponos bio predimenzioniran u srednjem veku. Zatim je Pipo, čiji je cilj bio da Sigismund pre ili kasnije postane car Svetog rimskog carstva, uspostavio ovu organizaciju. I naziva je Red zmaja. Njen nemački naziv je..."

"„Drachenordens, znam. A latinski Societas draconistarum."

„Tačno tako. Sigismundov životni san bio je da stvori veliko slovensko kraljevstvo dinastije Luksemburg. Zajedno sa svojom ženom Barbarom Celjskom – pretpostavljam da znaš šta se dešava sa njom nakon careve smrti, ne moramo sada da se bavimo time – postavlja temelje ovog reda. Njegov prvobitni cilj bio je da zaštiti njega i njegovu porodicu pomoću složenog sistema saveza na evropskom nivou, kao i da osigura svoju moć i da utaba put ka carskoj kruni. Ne zaboravimo ko je Sigismund. Kralj Ugarske i Hrvatske od 1387, Nemačke od 1410. i Češke od 1419. godine."

„I car od 1433. godine."

„Da. I tako, Pipo od Ozore uverava ga da treba da zaustavi raskol koji je zadesio Rimsku crkvu, kako bi on ostvario svoj san. I opet na inicijativu talijanskog savetnika, Sigismund saziva Sabor u Konstancu 1414, koji će trajati do 1418. godine i koji će jednom za svagda obustaviti šizmu. Jovana XXIII doveli su čak u Konstanc da ga uklone, odnosno razreše, kako se već kaže. I sam kralj ide kod Benedikta XIII i pokušava da ga nagovori da sam abdicira, ali ne uspeva. Nakon toga i on je zbačen. Pod Sigismundovim pritiskom, za suverenog papu kardinali biraju čoveka po imenu Odo Kolona, koji će se zvati Martin V."

„U redu. I tako se završava raskol. Bravo za njega. Samo što Sigismund ima još jedan ulog u ovom saboru."

„Misliš na smrtnu kaznu i spaljivanje Jana Husa na lomači?"

„Da."

„Misliš da želim da predstavim cara kao sveca? Ne samo da nije svetac. To je jedna svinja. Ali ipak jedna veoma inteligentna i obrazovana svinja. Poliglota. Govorio je francuski i češki, latinski, poljski i talijanski, mađarski i, naravno, nemački. Nije mala stvar. On je sin cara Karla VI."

„Znate li da je kukavički zbrisao iz Bitke kod Nikopolja?"

„Da. Bežanje je bilo zdravo za njega. Još tri puta je tako spasao život, od pokušaja atentata i od državnog udara. I još je izbegao pokušaj trovanja. Na kraju, uspeo je da dobije željenu carsku krunu 1433. godine."

„Ali umire ubrzo nakon toga."

„Nakon četiri godine. U svakom slučaju, pre Konstanca, Pipo od Ozore neumorno putuje po celoj Evropi i ispisuje spisak nad spiskovima imenima onih koje je smatrao najmoćnijima na svetu. I uspeva da ih ubedi da se pridruže redu. To je bio dotad neviđen sistem saveza. Red je formiran od mađarskog i regionalnog plemstva. Verzija za Crkvu bila je da će red braniti Crkvu i Evropu od Turaka. Pravi cilj sam već objasnio. Imaće svu pomoć pape, jer su ga podržali u zauzimanju Trona Svetog Petra. Kao amblem, red ima zmaja sa repom koji je uvijen oko

sopstvenog vrata. Jedno od mogućih značenja jeste da predstavlja snagu člana da se žrtvuje i koji ne preza da položi život za cilj. Na leđima postoji kap krvi koja se pretvara u krst.“

„Asocijacija im je glupa. Sveti Georgije je ubio zmaja, a zmaj je predstavnik reda? A njegov zaštitnik je i njegov sopstveni ubica? Pomalo šizofrenično, zar ne?“

„Tako je. To sam i ja rekao. Značenje je u to vreme prilično zbunjujuće. Zmaj koji se obavija sopstvenim repom tumačio se i kao poraz Đavola, zla. Tačnije, Đavo je poražen, ne ubijen, već savladan.“

„I pretvara se u domaću životinju. U ljubimca.“

„Tako nešto. Pripitomljen je i pretvoren u saveznika. Organizacija se sastojala od koncentričnih krugova. Glavni krug prvobitno je bio sastavljen od dvadeset četiri osobe, i svi su pripadnici regionalnog plemstva. Sigismud Luksemburški nosio je titulu velikog majstora.“

„Odatle potiče ta ludost sa nazivima, od vremena kada je u Konstancu počeo da se pominje kao *spiritus rector* [14].“

Ser Vinston se nasmeja i nastavi:

„Drugi krug sastoji se od štitonoša. Oni nisu imali ograničen broj. Ovi koncentrični krugovi slični su sa zemljom koju moraju da brane. Postoji najdalji krug, teži za odbranu, i onda se sve bliže i bliže dolazi do najbolje čuvanog kruga, onog gde je car. Kako smo i rekli, na početku je red činilo regionalno plemstvo. Od Stefana Lazarevića, despota Srbije (bio je sin i naslednik kneza Lazara, koji je poginuo boreći se protiv osmanlija u Kosovskoj bici 1389, i kneginje Milice), sve do barona pod imenom Mihail Garai, od samog Pipa od Ozore do episkopa zagrebačkog, Eberharda od Lorene. Kao što možeš videti, i iz verzije koju ti znaš, govorimo o redu koji je ograničen na Srednju Evropu i malo ka istoku, nakon što je otac Vlada Cepeša primljen u red.“

„Pretpostavljam da i tu interveniše Italijan.“

„Znam da mi se podsmevaš, ali to je tačno. Uz njegove napore, red se veoma širi.“

„Da, ali oni koji dolaze nisu punopravni članovi, već neka vrsta počasnih članova.“

„Potpuno netačno. To je ono što su želeli da se veruje. Jer, kada bi se saznala istina, onih dvadeset četvoro bi bili revoltirani. Tako da je stvoren jedan natkrug, koji je ovaj put činilo dvanaest osoba. Ovo je pravi red koji je opstao. Ovde je, zahvaljujući Italijanu, vladala tajanstvena atmosfera. I tu imamo visoke pozicije. Henri V Lankaster, Vladislav II Jagelon, Alfonso V od Aragona i od Napulja, danski kralj Kristofer II. Vođe velikih italijanskih gradova – Venecije, Padove, Verone – zatim nemački kraljevi, francuski plemići, velike vojvode Litvanije.“

„Sad sam se izgubio“, reče Čarls.

„Zato što si sve do sada znao. Pa, nakon Sigismundove smrti 1435. godine, ovaj red ostaje u tajnosti, i svodi se na dvanaest članova Veća, kako će se od tada zvati. Drugi ostaju u redu, ali više neće biti važni. Štaviše, tih dvanaest je napisalo novu povelju reda, kojim predlažu da članovi reda budu najmoćniji i najuticajniji ljudi sveta određenog vremena. Tako da se među njima mogu naći najpoznatija imena iz istorije. Za početak, kraljevi, baroni i prinčevi. Poneka crkvena ličnost, kako bi se napravila ravnoteža. Mada, oni počinju da gube značaj. U prvom talasu za nas su značajni, recimo, Henri VII Tjudor, kralj Francuske Luj XI, i tako dalje.“

„Gluposti“, brecnu se Čarls. „Ne postoje nikakvi dokazi o ovome.“

„Postoje, ali nisu javni. Dakle, ako su u petnaestom veku skoro svi članovi bili kraljevi i prinčevi, od šesnaestog veka mesto zauzimaju i drugi likovi. U red ulaze prvi bankari iz Firence. Sasvim neprimetno mesta prinčeva i kraljeva zauzimaju osobe sa velikom moći u odlučivanju i sa uticajem čak i na njihovim dvorovima, njima ispred nosa. U sedamnaestom veku u red ulaze industrijalci koji počinju da se bogate, pored Rišeljea i Mazarena imamo, recimo, Valenštajna i

[14] Lat: duhovni vođa. (Prim. prev.)

Kromvela. Ili Gustafa Adolfa.“

„Nadam se da ne očekujete od mene da poverujem u tako nešto.“

Ser Vinston nastavi kao da nije čuo Čarlsova neslaganja.

„Često su radili i iznutra, čak i protivno onome čime su se zvanično bavili. Čak i ako su se na nivou države suprotstavljali, na primer, njihovi ekonomski interesi, onda su postajali internacionalni. Pa čak i ako nisu uspevali da ostvare međunarodnu svetsku dominaciju, održavali su, da tako kažem, jelo toplim. Od osamnaestog veka, kraljevska lica u potpunosti nestaju. Najvažnija figura bio je Petar Veliki, ali ostatak Veća čine industrijalci, brodovlasnici, prvi veliki posednici, ali i veliki vojnici, generali i ministri. U svakom slučaju, to i nije toliko bitno. Važno je da postoji tajno društvo čiji članovi vladaju svetom. Tokom istorije njihova grupa je jačala i slabila. Često je njen opstanak dovođen u pitanje. Svaki put kada se verovalo da će nestati, oni su se vraćali još jači, još uticajniji, još samouvereniji. Francuska revolucija dovela ih je do ruba propasti, jer su u redu i dalje bili plemići i ljudi koji su i dalje zavisili od starog režima. Konačno, kraj monarhija i brzina kojom se razvijala Amerika bili su njihov spas. Danas su tih dvanaest najvećim delom bankari i finansijski posrednici. Oni poseduju i koordiniraju gotovo sve na ovom svetu. Oni su internacionalni. Oni drže i ucenjuju čitave zemlje i vlade, uspostavljaju globalnu i regionalnu politiku. Odlučuju koja zemlja će propasti, kada i kako. Nadziru sva tržišta i čak kontrolišu i umove mase. Danas su opasniji više nego što su ikada bili. I zato ih treba zaustaviti!“

Čarlsov skeptičan i blago razočaran pogled nije nimalo obeshrabrio starca. Dok je ustajao i vodio Čarlsa iz biblioteke, rekao je:

„Znam da je ovo previše informacija koje treba uskladištiti i razumeti. Naročito kada misliš da znaš, barem većim delom, kako funkcioniše svet. Knjiga koju si video sadrži tačne informacije i dokaze da je sve što sam ti pričao tačno. Jednog dana biće tvoja. A sada imaš misiju koju treba da dovedeš do srećnog kraja.“

„Misiju? Kakvu misiju?“

„Ispričaću ti usput“, završi starac dok je tražio od vozača da pripremi automobil.

U limuzini, Čarls je delovao razočarano. Sve one misterije koje su na početku delovale tako moćno, sada su potpuno izgubile draž. Ser Vinston mu prijateljski stavi ruku na rame i sačeka da kaže nešto.

„Razmišljao sam o nečemu originalnijem“, priznade Čarls, „ne na judeomasonske zavere. Vlada iz senke koja vodi svet. Zavera bogatih ljudi koji su kroz istoriju sačuvali jezgro mudrih inicijatora, sa zlim namerama, i koji poseduju skriveno znanje, zavere zla, savremena čudovišta. Ne postoji nijedan plan ovolikih razmera. Prosto i jednostavno, nema kako. Postoje i uvek su postojale raznorazne veće i manje zavere. Neke sam čak i ja otkrio. Ali ono što povezuje mnoštvo manje poznatih zavera, jeste da prevazilaze sve granice apsurdnosti. Do sada su bili iluminati i masoni, Isus koji je imao dete, a Crkva je to krila. Iako Crkva ima mnogo grehova, ovo je ipak čista fikcija. Rozenkrojceri, templari, Sveti gral, to jest sveto ništa. Ubistvo Kenedija, lažiranje sletanja na Mesec, piramide na dolarima, vanzemaljci koji su iscrtali Naska linije. Martinizam i društvo Lobanja i kosti, Oblast 51 i ubistvo princeze Dajane. Bilderbeška grupa. Rekli ste malopre da zavera koju zna ceo svet i nije zavera. Javna tajna više nije tajna. Hrana za budale i lakoverne, za naivne i siromašne duhom. I kako ne biste pričali nijednu od njih, izmislili ste novu-novcatu. A koliko mogu da primetim, niste je izmislili za mene. Očigledno ste banda koja igra igru. Samo mi je žao mog dede. Oduvek sam mislio da je on jedan normalan čovek. Pomalo entuzijastičan i strastven, ali normalan. A sada ovo. Osećam se povređeno“, reče Čarls i utonu u stolicu.

Ser Vinston ga je pažljivo gledao. Blago se nasmešio i rekao samo:

„Temperatura je prvi znak da telo počinje da se bori sa gripom.“

GLAVA 122

Verner je skoro poskočio kada je u ugledao crnu limuzinu ser Vinstona Drejpera na ulazu u Ulicu Trogmorton. Dugo je stajao na toj terasi i, nakon što je pojeo najužasniju tipičnu irsku pitu i popio crno pivo koje mu i nije baš prijalo, leđa su počela da ga bole. Razmišljao je da ostane još malo i da ode pravo starčevoj kući ukoliko se uskoro ne pojavi. Molitve su mu bile uslišene.

Dva čoveka su izašla ispred metalne kapije i prošla pored fontane ulazeći u dvorište.

„Nikada nisam bio ovde“, reče Čarls.

Vrata malog dvorca su se otvorila i nasmejani čovek ih je pozdravio rečima:

„Dobro došli u Drejpers Hol, poštovani profesori!“

Čarls je prepoznao kuću sa fotografija. To je bio centar Fondacije Kompanije Drejper, nevladine organizacije koja se bavila različitim dobrotvornim radom. Zgrada je pripadala esnafu suknara još od 1543. godine, iz vremena Henrija VIII, a kasnije i iz vremena Tomasa Kromvela, grofa od Eseksa i kraljevskog kancelara. Bio je pogubljen po njegovoj naredbi, zbog umešanosti u neke veoma komplikovane stvari koje su uključivale izvesne glasine o kraljevoj impotenciji i o ružnjikavoj nevesti koju je kancelar doveo da zauzme – doduše, bez uspeha – mesto četvrte Henrijeve neveste, po imenu Ana Klevska. Rezidencija je u više navrata uništavana i prepravljana. Samo pola zgrade uspelo je da preživi bombardovanja iz Drugog svetskog rata.

„Naš esnaf je uspostavljen još 1180. godine“, ponosno je objasnio ser Vinston. Iako se 1361. godina vodi kao zvanična godina osnivanja. Bio je prvo englesko udruženje koje je dobilo vlastiti grb, 1438. godine.“

Isprsio se dok je izgovarao ove reči podignute glave. Zatim se približio Čarlsu i šapnuo mu u uvo:

„To nas nije sprečilo da radimo ono što smo radili.“

Poveo je Čarlsa na sprat, da mu pokaže odaje. Najlepša i najslavnija bila je „The Livery Hall“, dvorana poznata širom Londona jer su se tu održavali izvanredni balovi, a zidove između zlatnih stubova krasili su mnogobrojni portreti kraljeva. To je bio ponos esnafa. Popeli su se na balkon sale. Momak koji ih je vodio ostavio ih je same. Ispostavilo se da jedan lažni zid predstavlja vrata koja su se otvorila na pritisak starčevog prsta. Čarls ugleda ulaz u kancelariju.

„Vidi“, uzviknu Čarls. „Tajni prolazi na sve strane.“

Ser Vinston je ušao prvi i dao mu znak da pođe za njim. Soba je bila prilično mala. Bila je opremljena osnovnim nameštajem – sto od mahagonija, dve stolice, televizor u zidu i mala biblioteka na policama gde se moglo videti nekoliko knjiga.

„Odmah se vraćam“, reče starac i izađe zatvarajući vrata za sobom.

Nakon nekoliko sekundi prostorija se zamračila i upalio se televizor. Čarls je stajao sa otvorenim ustima i sa knedlom u grlu.

„Dragi moj Čarlse, Čarli, najdraži moj!“, čuo je glas svog dede iz zvučnika koji su se nalazili sa obe strane ekrana. „Ako gledaš ovaj snimak, to znači da je došlo vreme, da si uspešno prošao male zamke koje sam ti postavio kao u dečjoj igri. Voleo sam te više nego bilo koga na ovom svetu i drago mi je što si postao čovek kakvi su bili svi iz naše porodice. S druge strane, ako gledaš ovaj snimak, verovatno ti je moj dobri prijatelj Drejper već napunio glavu neverovatnim zaverama, a poznajući te, verovatno su te iznervirale i izazvale sumnju čak i u mene. Drago mi je što neke od prvih stvari koje sam ti nekada rekao mogu da se sumiraju čuvenom Dekartovom misli: ’Što više sumnjaš, to si sigurniji da postojiš.’ Isto tako mi je drago što je urođena sumnjičavost koje smo ti zajedno tvoj otac i ja usadili u detinjstvu, dovela do toga da postaneš pravi intelektualac. Kao što sam ti i tada rekao da svaka informacija treba da prođe kroz tvoju svest, tako te i sada molim da

ostaviš tu sumnju na stranu i da pažljivo slušaš mog velikog prijatelja. Sada ti tražim malo vere. Dobro mi ostaj, drago moje dete. I ne zaboravi – hleb je život.“

Video-projekcija se završila, a svetlo se ponovo uključilo. Starac je ušao u prostoriju, te Čarls nije imao vremena da razmisli o onome što je video. Ser Vinston je u ruci držao mač u crnoj, veoma elegantnoj korici.

„Tizona?“, upita Čarls.

Starac klimnu glavom.

„Je li to Sidov mač?“, ponovo upita Čarls.

„Ko zna?“, odgovori zagonetno i neodređeno ser Vinston.

Čarls uze mač i, pre nego što ga je izvadio iz korica, poče pažljivo da ga proučava. Na ivicama behu prikazani grbovi esnafa grnčara, bravara, berbera, molera, krznara i vinara. Baš kao što se očekivalo.

Ser Vinston izvadi dve flaše vode iz mini-frižidera koji je bio ugrađen u nameštaj, nežno spustivši ruku na mač i sede za sto.

„Imaćeš vremena da ga proučiš koliko god budeš želeo.“

„U redu", reče Čarls. „Imajući u vidu da vam je deda poverio ovaj snimak, želim da vas saslušam do kraja. Molim vas, pokušajte da budete koncizni, zaželeo sam se kuće. A i otac mi je bolestan.“

„Ozbiljno? Šta mu je? Razgovarao sam sa njim pre nekoliko dana i delovao je sasvim dobro.“

„Razgovarali ste s njim?“

„Da.“

„Čudno. Navodno mu je bila potrebna hitna operacija srca. Nisam razgovarao sa njim, već sa medicinskom sestrom.“

Ustao je.

U tom momentu ser Vinston izvuče iz unutrašnjeg džepa sakoa avionsku kartu i pruži mu je.

„Već sam ti rezervisao mesto prvim letom za Vašington. Let je sutra, u šest ujutru.“

Čarls potraži telefon u džepu. Nigde ga nije bilo. Setio se da ga je isključio kada je ušao u avion i da ga je stavio u prtljag koji je ostavio u ambasadi.

„Ostavio sam telefon u ambasadi. Trebalo je da pozovem oca.“

Ser Vinston nije baš najbolje razumeo šta se događa. Sa druge strane, Čarls pomisli da nije moguće da je ser Vinston razgovarao sa njegovim ocem koji je u poslednjih nekoliko dana imao problema sa srcem. Pomislio je kako ga je i on sam pozvao pre nekoliko dana i kako je stari Bejker zvučao dobro. S obzirom na sve ovo saznanje o dedi, Čarls pomisli kako su svi ovi događaji usmerili njegov tok misli ka porodici, te u tom momentu dodatna briga koju je imao nije bila veoma opravdana. Uostalom, razgovarao je sa medicinskom sestrom koja mu je rekla da njegov otac nije u opasnosti. Kao što je i obećala, poslala mu je one fotografije sa zida vinarije. Odluči da odbaci svaku crnu misao koja mu se motala po glavi. Ser Vinston je počeo da priča, te Čarls odluči da se koncentriše na njegovo izlaganje.

„Kao što već dobro znaš, Vlad Cepeš preuzeo je tron Vlaške 1448.“

„Da. Ustoličio ga je Murat II.“

„Manje-više. Više je garantovao za njega i preporučio ga je paši Mustafi Hasanu koji mu je sa svojim trupama pomogao da osvoji tron. Kao što već znaš, Cepešova prva vladavina trajala je veoma kratko.“

„Oko dva meseca.“

„Turci nisu žalili za njim. Smatrali su da, ako je tako brzo uništio Vladislava Drugog koji

mu je ubio oca i mnoge druge, možda nije Alahov izabranik, a samim tim nije dostojan da ostane na tronu. Važno je ono što je Vlad naučio tokom kratkog perioda svoje prve vladavine. Na prvom mestu ne sme verovati bojarima. Izdali su i njega i njegovog oca. Ili se nisu uplitali. Neutralni kao Švajcarska."

„Ovo je drugi put da vas čujem da tako govorite o Švajcarskoj. Gajite neku posebnu naklonost ka ovoj zemlji?"

„Prezirem je!", prosikta kroza zube starac.

„Prezirete? Kako možete prezirati jednu zemlju. To je zaista veoma apstraktan pojam."

„Uveravam te da je u pitanju skup ljudi koji su otelotvorenje egoistične buržoazije. Ne radi se o aktivnoj buržoaziji, pokretaču industrijalizacije i modernog kapitalizma, već o spekulativnoj, koja predstavlja drugo lice plemstva. Pohlepa i skorojevići, kukavičluk i profit. Šta je Švajcarska dala svetu? Banke i satove. Nigde nije tako uočljiva kobna Luterova senka. Ne onaj Luter koji je podigao standarde obrazovanja, obavezujući ljude da uče da čitaju i u izvesnom smislu promovišući značenje razuma, već onaj koji je rekao da nije bitno šta radite, već u šta verujete. Zemlja lišena svakog traga morala, bilo kakvog smisla za pravdu. Gde ništa drugo nema vrednost, osim sopstvenog stomaka! Čak i ako ovde možemo uočiti nešto iz onog 'Ljubi i čini šta želiš' Svetog Avgustina, ljudi su od Lutera shvatili da je duhovna strana jednostavno duhovna strana. Život je nešto drugo. Mizerija Katoličke crkve sa svim njenim ekscesima zamenjena je patološkim egoizmom. Moral u potpunosti nestaje iz verskog diskursa. U Švajcarskoj se to oseća."

„Nije baš tako."

„Šta nije baš tako?"

„Ni ovo što se Lutera tiče, a iznad svega užasnut sam ovakvim generalizovanim osudama. Svi Ostrogoti su loši. To direktno vodi u gasne komore."

Ser Vinston se vidno zacrvene u licu.

„Nije reč o globalnim osudama, o uvredljivim generalizacijma, već o obliku kulture koja je postala politika države. Pitao sam šta je pored banaka i časovnika Švajcarska dala svetu. Kog velikog umetnika ili naučnika? Nekog velikog političara? Kog mislioca? Čamotinja, osrednja dosada, bez ikakvih vrednosti. Trava podšišana u milimetar, mesta čijim se stanovnicima refundiraju porezi jer ne znaju šta da rade sa tim novcem. Reći ću ti koja je najvrednija odlika Švajcarske. Neutralnost u službi sopstvene koristi. Ako kriješ novac nekog lopova ili odmetnika, to se širom sveta zove saučesništvo. Ali u Švajcarskoj se to zove bankarska tajna. Pod uslovom da i ti dobiješ pozamašan procenat. Procenat od ukradenog novca. Zar te to ne čini lopovom?"

Čarls se pokajao zbog svoje pređašnje opaske. U svakom slučaju, gledati starog istoričara u rafalnoj paljbi na protivnika beše pravi spektakl.

„Limitiranost u prihvatanju odgovornosti i nedostatak morala dovode do neutralnosti Švajcarske. Dante šalje neutralne u najgori krug pakla, gori od onog namenjenog kriminalcima. Znaš li zašto? Nacisti su bili prava nesreća istorije. Odvratni kriminalci koji su počinili gnusne zločine. Stvorili su industriju smrti, budući da je njihov glavni šef bio ludak koji se čudnim sticajem okolnosti domogao moći. Ovde je zlo bilo lako identifikovati i eventualno iskoreniti. Ali reč je o mentalnoj bolesti, bolesti potpuno poremećenih umova, o zverstvu, o mržnji."

„Ma hajte, ser Vinstone! Nećete valjda upoređivati Švajcarce i naciste."

„Švajcarci su ostali hladni na patnje prouzrokovane nacizmom. Zar Jevreji nisu isto što i Švajcarci? Ne pripadaju istoj ljudskoj rasi? Bili su stranci. Dakle, mesto im je u paklu, zar ne? Dok su Švajcarci bili neutralni, milioni dece su ubijeni. Ako muškarac siluje ženu na ulici, moja dužnost je da reagujem. Moguće je da neću uraditi ništa, ako me je strah da ne nastradam i ja. To može imati smisla. To je ljudski. Ali, ako ne reagujem zbog čiste računice, ako prihvatim da se ženi desi nešto loše i da ostane sama na ulici samo da bih nakon odlaska napadača pohitao ka njoj i ukrao joj

novčanik, šta to govori o meni? Kako me određuje? Ne čini me Švajcarcem, čini me Švajcarskom. Da ne kažeš da generalizujem. Neutralni smo kada su milioni ljudi istrebljeni, ali nemamo problema kada u našim bankama treba da čuvamo konfiskovani novac i da topimo zlatne zube kako bismo ih kasnije pretopili u poluge. To je Švajcarska.“

Čarlsu se nije dopalo ovo generalizovano izlaganje, niti ovakva gomila osuda. Ipak je znao da je ser Vinston delom bio u pravu.

„Sada se bave referendumima za zaustavljanje emigranata. Bili su im dobri kada je trebalo izgraditi državu, kada su ih upošljavali na najnižim pozicijama. Jedan brazilski dnevni list šalio se na njihov račun, pokazujući da bi, ako bi na svetskom šampionatu izbacili sve emigrante iz fudbalske reprezentacije Švajcarske, u ekipi ostalo najviše dva igrača, bez trenera, masera ili lekara. Svaki put kada pomislim na ovu zemlju, setim se čuvene slike Granta Vuda, *Američka gotika.* Način na koji je Amerika prikazana na toj slici u jednom momentu veoma podseća na ovu Švajcarsku. Razlika je u tome što je tadašnja Amerika bila veoma siromašna. Samo što nikada nije bila neutralna i ravnodušna prema patnjama drugih.“

„Raduje me što ste ovo izlaganje ipak završili na optimističan način. Zar ne bi bilo bolje da se vratimo na našu temu?“

Ser Vinston je izgledao kao probuđen iz transa. Brzo se povrativši, postao je ljubazni čovek sa kojim se Čarls tog dana susreo.

GLAVA 123

„Previše sam se uživeo. Oprosti mi. Gde smo stali? A, da! Cepeš je naučio surovu lekciju na svojoj koži. Bojarima se nije moglo verovati. Ako bi želeo da se vrati na tron, a to je žarko želeo jer je bio veoma ambiciozan, morao je da potraži druge saveznike. Morao je verovati nekom. Ipak nije mogao sve sam. Bio mu je potreban novac za prikupljanje oružja, a trebali su mu i ljudi na koje je mogao da se osloni. Turke nije uzimao u obzir, video je koliko košta njihova podrška. Pokušao je sa rođacima u Moldaviji, ali su oni bili previše okupirani međusobnim ubijanjem. Jedno vreme proveo je na zapadu, ali je i tamo morao da moli i da se umiljava. Znao je da princ jedne male zemlje mora da vodi inteligentnu politiku kako bi opstao na tronu i po potrebi da se udruži sa onima od kojih ima interesa. Cepeš je bio dobar u tome. Najpre je bilo potrebno da dođe do trona. Zbog toga provodi dosta vremena ostvarujući dobre međunarodne odnose, putujući i tražeći novčanu podršku u raznim kraljevinama."

„A tu je još i pitanje njegovog integriteta."

„Tačno. Bio je zaluđen time, naročito u to doba. Kako god, u jednom trenutku na tom putovanju, biva ugošćen u kući jednog pekara, koji je iz nepoznatih razloga gajio veliko poštovanje prema Cepešu. Video je u rumunskom vladaru nešto veoma moćno. Vlad III je zaista imao neverovatnu sposobnost da ostavi utisak na okolinu. Postoje svedočenja da bi se svi prisutni naježili kada bi on ušao u prostoriju. Imao je neverovatno snažan i prodoran pogled, njegove crne oči bile su hipnotišuće. Pekar i cela njegova porodica bili su počastvovani ovom posetom. U rumunskim zemljama tog perioda, esnafska društva nisu bila previše razvijena. Kaskala su za zapadnim najmanje sto pedeset godina. Formirala su se u svakom slučaju, ali su bojari i vladari bili surovi prema njima. Esnafi su bili prinuđeni da plaćaju ogromne poreze i veoma često su ih gonili vladari i bojari. U određenoj meri organizovali su se unutar društva, postavljali neku vrstu saveznih programa, ali je ipak dolazilo do izdaje."

„Cepeša su podržavala esnafska društva?"

„Budi strpljiv. Taj pekar u čijoj se kući Cepeš obreo postao je njegova desna ruka, njegov telohranitelj. Taj pekar bio je bivši vojnik koji se zasitio borbe, ne znajući za koji tabor se bori. Imao je dobre organizatorske sposobnosti. Uspeo je da okupi sve predstavnike esnafskih udruženja iz okolnih gradova. Odlučili su da podrže Vlada da ponovo osvoji tron i da se osveti bojarima koji su mu ubili oca i brata. Zapravo, ona priča kada je Vlad okupio sve lopove, prosjake, beskućnike i probisvete, a potom ih spalio, predstavljala je gest dobre volje upravo za ona zanatska udruženja koja su imala velike probleme sa parazitima i lopovima. Baš zbog tih kradljivaca i probisveta, zanatlije kao i članovi njihovih porodica bili su izloženi stalnoj opasnosti."

„Možda. Ali to ipak ne opravdava masovno pogubljenje koje je počinio Cepeš."

„To je postčinjenično razmišljanje. To možeš reći sada, sa ove tačke gledišta. Govorio bi drugačije da si živeo u srednjem veku. To nije bila ideološka egzekucija. Jednostavno, došlo se do tačke koja je prevazilazila nivo prihvatljivosti. Uostalom, niko ne kaže da Cepeš nije bio surovi zločinac. Bio je kao i svi ostali. Na kraju, u vezi s problemom iz tvoje knjige o internacionalizaciji esnafskih društava. Ljudi su putovali i u srednjem veku. Pogrešno je verovati da su tadašnji ljudi živeli u ubeđenju da se ceo svet završava na rubu njihovog sela ili utvrđenja."

„Ima i danas takvih, uključujući i one koji dalje veruju da je Zemlja ravna."

„Da. Tada ih je bilo mnogo više. Ipak nisu svi bili takvi. Zanatlije su se kretale, ostvarivali su kontakte, povezivali su se, išli su na sajmove, trgovali su, pregovarali, tražili nove materijale, nove metode za rad, izvore inspiracije. U potrazi za poslom i odgovarajućim gradovima za rad, neki su čak promenili prvobitno mesto boravka. Doduše, u manjem broju slučajeva, ali se ipak i to

dešavalo. U okvirima esnafskih društava zidara ili esnafa koji su se bavili izradom rukotvorina, dragocene tajne posla prenošene su u malim i zatvorenim grupama. Morao si da znaš kako se izrađuje zvono, na primer. Nije bilo priručnika *Kako napraviti zvono*. Pripadnici ovih esnafa organizovali su se u tajna društva. Imali su znake za raspoznavanje, lozinke, grbove i oznake."

„To više važi za masone ili za njihove prethodnike."

„Da, ali oni nisu bili jedini. Kako god, pronela se vest o vladaru koji će podržati lokalnu proizvodnju i prodaju ukoliko bude došao do vlasti. U pratnji pekara zaštitnika, Cepeš počinje da obilazi Evropu. Na nekim mestima je dobro primljen, na drugima su mu vrata bila zatvorena. Vrlo često su ga izbacivali i bivao je ponižen. Mada, mnogo je više bilo onih koji su želeli da znaju kakvu će korist imati ukoliko ga podrže novcem, oružjem i specifičnim znanjem i veštinama."

„Baš tako, odlično pitanje. Svet se promenio, ali mislim da je sintagma 'Whats in it for me'[15] ostala ista. Šta im je Vlad dao zauzvrat?"

„To je ono što upravo sledi. Tokom putovanja Evropom i tokom poseta različitim vladarima i njihovim utvrđenjima, a zahvaljujući poznanstvima koje mu je otac ostavio u nasleđe, Vlad saznaje za postojanje Reda zmaja. Štaviše, jednog glasnika ubili su vukovi, a pismo je došlo u Vladov posed. U njemu je opisan statut Reda zmaja i veliki plan za naredne vekove, uz mali plan za naredne godine."

„Hajte, gospodine!", uzviknu Čarls. „Plan? Da li ga je neko video?"

„Videćeš, ako budeš imao strpljenja kada pročitaš ovu zbirku dokumenata. Do tada mi moraš verovati na reč. Misliš li da su svi poludeli? I tvoj deda i otac? I svi naši prethodnici?"

„Tata je umešan u sve ovo?"

„Ovde je komplikovanije. Treba da razgovaraš sa njim. U tom pismu Cepeš pronalazi da plan predstavlja jačanje moći Reda u Evropi i stvaranje nadnacionalnog tela. Naravno, država je bila slaba i nestabilna u to vreme. Upravo je to razlog što je prvi korak predstavljao jačanje. Šta misliš, na čiji račun?"

„Ne znam."

„Na račun onih koji su donosili dodatne prinose. Plan je podrazumevao jačanje moći nad onima koji su proizvodili i donosili prihode. Posledica toga bila je uništenje lokalnih esnafa i imao je u vidu ljude ili preduzeća koji će postati regionalni i svetski."

„Ozbiljno? 1450? Imate li u vidu da ćete, ako možete da dokažete to, dobiti Nobelovu nagradu?"

„U Firenci su već bili sprovedeni takvi eksperimenti. Moćna esnafska društva tog doba preuzela su kontrolu nad gradom i posmatrale manje esnafe sa puno prezira. I ne samo to. Nemilosrdno su iskorišćavali one sa kojima su donedavno bili jednaki. Velike radne zadruge počele su da se odvajaju od srednjih i malih. Počela se formirati buduća krupna buržoazija. Počeli su da potkradaju gradska veća. I dalje nisu bili svesni da predstavljaju novu buržoaziju, već su verovali da će biti neka drugačija vrsta plemstva. Ovako organizovana esnafska društva pretvarala su se u veliku silu, iako ih je bilo samo nekoliko. Uskoro će se pretvoriti u oligarhiju, a posle u plutokratiju. U XIII veku evropsko stanovništvo brojalo je preko trideset miliona. Feudalizam je polako nestajao. Seti se da su se 1280. godine flamanski proizvođači vune pobunili protiv ovih pokušaja državne kontrole. Godine 1279. kriza sijenskih bankara pokrenula je opšti finansijski kolaps. Godine 1302. udruženje esnafa porazilo je vojsku francuskih vitezova."

„Bitka zlatnih mamuza."

„Tačno. Vidiš da znaš. Ključ je u tome da ne uzimamo sve zdravo za gotovo, već da

[15] Engl.: Specifična znanja o određenom proizvodu ili proizvodnom procesu koja su u vlasništvu fizičke osobe ili preduzeća. (Prim. prev.)

budemo otvorenog uma.“

„Ne može se biti otvorenog uma bez dokaza. Tek tada svako izlaganje, koliko god nemoguće bilo, postaje moguće. U suprotnom, naučnofantastične spekulacije o prošlosti predstavljaju kontradikciju termina.“

„Zbog istog razloga, sledi pobuna esnafa 1418. godine u Parizu. Kažeš da se nisu ujedinjavali? Da nisu sarađivali? Netačno. Ne kako smo mi zamišljali. U Engleskoj i Francuskoj esnafi su kontrolisani veoma kratko. Tada nisu bili ni tako razvijeni. Njihova prebivališta su gradovi. Što veći, to bolji. Važno je napomenuti da su ljudi komunicirali, razmenjivali informacije i saznali šta se dešava u ostalim delovima Evrope. Ne znam zašto svi veruju da su ljudi u srednjem veku bili glupi. Grešiš ako misliš da je tako.“

„Ljudi su bili isti kao i danas. Nedostajala je samo informacija.“

„Ne. Nedostajala je tehnologija. Sledi njen razvoj. Čak je moguće da je nedostatak tehnologije naterao ljude da više razmišljaju. Važno je napomenuti da je znakova bilo svuda. Lebdeli su u vazduhu. Čak i da je Vlad izmislio pismo, glasnika i poruku, pojavljuje se u očekivanom univerzumu koji je u potpunosti karakterističan za taj period.“

Čarls je pažljivo slušao priču starog profesora i nasmešio se setivši se replike iz Hamleta: „Iako je to ludilo, ipak ima u njemu neke metode!“

„Tako se Cepeš u svojim lutanjima za prikupljanjem sredstava sastajao sa predstavnicima esnafa. Oni sa kojima se sretao pružali su mu informacije o drugima, davali preporuke i tako redom.“

„Ipak ne razumem: zašto bi podržali princa da dođe na presto u nekoj zemlji za čije postojanje velika većina nije ni znala? I koja se po njima nalazila na kraju civilizovanog sveta.“

„Budi strpljiv“, reče gospodin Vinston. „Putujući od kuće do kuće, iz grada u grad, Cepeš saznaje da postoji jedan kovač koji je na pragu fantastičnog izuma, sredstva bez presedana koje će omogućiti umnožavanje bilo koje vrste pisane poruke.“

„Tako saznaje za Gutenberga?“

„Tako je. Štaviše, susreće se s njim. Budući da je Cepeš istinski vizionar, shvata čemu mu može koristiti takav izum.“

„Za slanje poruke o postojanju Veća?“

„Tačno.“

„U redu. Priznajmo da Cepeš shvata ulogu propagande i razmišlja da bi štampanjem poruke u više primeraka uspeo da je podeli sa što više ljudi. I polazi od činjenice da će se poruka, budući da je veoma moćna, propagirati sama. Koristeći današnju terminologiju, poruka će se viralno proširiti. Od usta do usta. Recimo da mogu to da prihvatim. Imam nekoliko nedoumica. Prvo: veoma mali broj ljudi zna da čita u tom periodu. Drugo: čak i da su umeli da čitaju, jedan zanatlija koji govori jezikom određenog podneblja ili nekim dijalektom, sigurno ne zna latinski. I na kraju, zašto sakriti poruku u jednoj Bibliji čije štampanje traje dugo, iziskuje ogromne svote novca, a teško ju je sakriti i transportovati? Zašto jednostavno nije zatražio nekoliko hiljada listova na kojima će poruka biti ispisana običnim pismom?“

„Sa tvoje tačke gledišta, to su relevantna pitanja. Gutenbergu treba novac. Veoma mnogo novca. Cepeš je zakasnio sa novcem, jer je dobio samo jedan deo, a tek kasnije od Skenderbega drugi. Gutenberg više nije imao strpljenja i pozajmio je od Fusta, za kojeg znamo da je bio agent.“

„Uzgred, to sam ranije čuo. Čiji agent?“

„Veća, naravno.“

„Normalno.“

„Fust se umešao u tipografiju i nadzirao sve što bi se štampalo. Priče su cirkulisale, kao što sam ti rekao, i Veće saznaje za nameru rumunskog vladara. Da ti odgovorim na pitanja. Kako bi

poruka postala univerzalna, dovoljno je da jedan iz grupe zna da čita. Na latinskom je, jer je to službeni jezik, a poruka se mora preneti svuda.“

„Da. Nije bilo moguće ispisivati poruku na svim jezicima sveta, kao danas na kutijama za deterdžent. Nije mu preostalo ništa drugo osim Biblije. Naročito u vreme kada se na svakom uglu pričalo o nečemu drugom. Opravdano.“

„Ili je nameravao da podstakne širenje poruke onako kako si ti spomenuo ili je verovao da je Biblija knjiga nad knjigama i da je veoma bitno da se poruka prenese kroz Bibliju. Moguće da je reč o nečemu mističnom u tome.“

„Koja je poruka?“

„Budi strpljiv. Možda bi trebalo da te pustim da pročitaš sam iz velike knjige našeg esnafskog društva koju sam ti malopre pokazao. Ali vreme nas pritiska, a za dešifrovanje svega što piše tamo, u onoj mešavini jezika, trebala bi ti večnost. Uveravam te da će knjiga uskoro pripasti tebi. Iz Albanije Cepeš dolazi do Firence, gde saziva sastanak esnafa. Firenca je bio najreprezentativniji grad u čitavoj Evropi što se tiče esnafskih udruženja. Ovde se javlja problem. Konflikt među esnafima, o kome sam ti malopre pričao, već je otvoren. Moćna esnafska društva nisu htela da čuju za takvu vrstu sastanka. Moguće zbog uticaja Veća. Sudije, notari, bankari i lekari, a naročito članovi Kalimale – najjačeg esnafskog udruženja koje je dobilo ime po predgrađu u kome je bilo smešteno njihovo sedište – bili su na velikom putu. Promene koje slede učiniće ih jačim i bogatijim, i oni to znaju, ili bar naslućuju. Poznat je i zabeležen njihov prezir prema malim proizvođačima koji se ogleda i u načinu na koji ih tretiraju, poput robova. Čini mi se da si i ti pisao o tome.“

„Jesam“, potvrdi Čarls.

„E, dobro. Dakle, veći esnafi su ismevali i degradirali male. Sledi sastanak sa predstavnicima manjih esnafa. U dokumentima iz knjige, bolje rečeno u zbirci koju si video, zabeležen je trenutak tog sastanka. Znam da ti je teško da poveruješ i da želiš da vidiš svojim očima, i obećavam ti da ćeš videti. Sada je važno da me saslušaš i da imaš poverenja.“

Čarls se setio dedine poruke koju je pre toga čuo. Kako god, priča je delovala uzbudljivo. Želeo je da je čuje do kraja.

„Sastanku prisustvuje 61 predstavnik esnafa iz cele Evrope, a sve se dešava u magacinu esnafa suknara.“

„Zar suknari nisu tada bili važni? Koliko se sećam, mislim da jesu.“

„Da. Mi smo jedini snažni savez koji je prisustvovao tom sastanku. Tako je odlučio nekadašnji predstavnik suknarskog esnafa za kojeg mi se dopada da verujem kako je moj daleki predak. On detaljno opisuje kako je protekao sastanak.“

GLAVA 124

Verner je pogledao na sat i preko telefona po četvrti put ušao na zvanični veb-sajt *Njujork tajmsa.* Pretraživao je rubriku sa umrlicama. Nije bilo nijedne čitulje koja se uklapala u pravila. Ponovo je pogledao na sat. Prošlo je gotovo šest časova od razgovora sa Istvudom. Ili još nije poslao poruku, ili nije ni nameravao da to uradi. Bilo je skoro deset sati u Los Anđelesu. Dohvatio je telefon i pozvao šefa. Martin nije ni progovorio, a Verner požuri sa pitanjem:

„Jesi li zakazao sastanak?“

„Hoće li od sada svaki naš razgovor izgledati ovako?“

Martin shvati da bi ovakvim ponašanjem mogao da probudi i najmanju sumnju kod Vernera. To svakako nije želeo, jer bi u tom slučaju rizikovao da izgubi knjigu, a to bi bila katastrofa. Zato je promenio pristup.

„Dragi moj, sada si punopravni član najmoćnije organizacije. Nemamo običaj da lažemo jedni druge. Naravno da sam uputio pozivnicu. Posle samo nekoliko minuta od našeg razgovora.“

„U 11 sati.“

„Da. Željno te očekujemo. Svi naši prijatelji veoma su uzbuđeni i jedva čekaju da te lično upoznaju. Nadam se da ćeš doći.“

„Hoću. Sigurno ću biti tamo.“

Martin ga je ponovo slagao. Članovi Veća nisu se međusobno poznavali. Verner je znao da postoje samo dva načina sazivanja sastanka Veća: obaveštenje u dnevnim novinama ili preko telefona, ukoliko bi razlog bio izuzetno hitan. Istvud je jedini poznavao sve članove i bio je jedini koji ih je mogao okupiti. Verner je ušao u listu poziva njegovog šefa. Tog dana Istvud je primio samo jedan telefonski poziv. Nikog nije zvao.

Otvorio je istu aplikaciju kojoj je pristupio kada je napustio Prag. Na ekranu je teklo odbrojavanje. Pritisnuo je crvenu kutijicu na kojoj je pisalo „Protokol 2“. Aktivirao je i nju.

GLAVA 125

„Svi su se okupili u toj prostoriji. Vrata se otvoriše i oseti se jeziva hladnoća. Cepeš je vukao nogu. To je opšte poznata stvar, s obzirom na to da je bio ranjen u borbi. Ponekad, ne stalno, hramao je na veoma čudan način. Kao da lebdi iznad zemlje."

Čarlsu se podiže kosa na glavi. Nemir mu obuze čitavo telo i on zadrhta. Ser Vinston je bio previše okupiran izlaganjem da bi primetio bilo šta. Nastavio je:

„Iskreno govoreći, nešto nije bilo u redu sa tim momkom."

„Kojim momkom?"

„Sa Vladom Cepešom. Svi spisi do kojih sam došao beleže da je bio nekako bipolaran. Imao je nagle promene raspoloženja. U jednom trenutku bio bi anđeoski dobar, prijateljski raspoložen i ljubazan, a već u sledećem pretvarao bi se u nepodnošljivu zver. Zli jezici pričaju da je sve zločine počinio baš u tim mračnim trenucima. Postoji nekoliko svedočenja koja pokazuju da mu je ponekad bilo veoma loše."

„Cepeš je bio šizofreničar? Ili manično-depresivan?"

„Mislim da to ne možemo tačno odrediti. Rekao bih da je u pitanju problem podeljene ličnosti. Neka vrsta doktora Džekila i gospodina Hajda."

„Zanimljivo. Nisam razmišljao o tome. To objašnjava mnoge stvari."

„Da se vratimo na glavnu temu naše priče. Nakon njegovog ulaska, prostorijom je zavladao tajac, a Cepeš je prošao pored svakog prisutnog i pogledao ga u oči. Nadam se da me nećeš pitati u tvom stilu, da li mislim da ih je hipnotisao. Tačno je, a to si i ti negde napisao, da je Cepeš imao poseban uticaj na one koji bi se našli pred njim. No dobro. Ispričao im je za postojanje Veća i da želi da što više ljudi sazna za tu priču."

„Zašto bi se to njih ticalo? U to vreme obelodanjivanje nije imalo istu vrednost i jačinu kao danas. Kakvu je korist Cepeš imao od toga?"

„Imam utisak da je želeo da ucenjuje članove Veća kako bi ga vratili na tron i konačno ostavili na miru. Njegovo objašnjenje, onako kako je zabeleženo, bilo je da se esnafi podele u 12 grupa, a svaka grupa treba da uđe u trag jednom članu Veća kako bi ga nakon otkrivanja identiteta likvidirala. Ove akcije trebalo je izvršavati istovremeno. Na taj način svih dvanaest glava zmaja bilo bi uništeno. Znalo se da mesto u Veću može biti oslobođeno samo ako jedan od članova umre. Tokom života član bi imenovao svog naslednika. Ukoliko bi preminuo a da pre toga nije odredio naslednika, za to bi se nakon njegove smrti pobrinuli ostali članovi izglasavanjem novog člana. Danas je to drugačije. Postoje grupe koje pritiskaju Veće da odabere kandidata koga su te grupe prethodno odabrale nakon pripravničkog staža tog pojedinca."

„Ne razumem. Zašto Cepeša nisu ubili članovi tog Veća?"

„To je dobro pitanje. Izgleda da u tom trenutku još nisu bili sigurni, a kada su se uverili u nameru rumunskog vladara, poruka je već izašla na videlo. Strahovali su da je Cepeš nekom ostavio u nasleđe zadatak objavljivanja poruke ukoliko bi ga ubili. Tako su odlučili da ga oklevetaju i propagiraju o njemu različite vrste najsurovijih legendi."

„A sve to kako bi mu uništili kredibilitet. U tom slučaju njegova poruka delovala bi kao poruka nekog ludaka."

„Tačno. U svakom slučaju, ne možemo biti u potpunosti sigurni šta se motalo po glavi članova Veća. Sastanak se završio i Cepeš je krenuo ka Majncu. Fust prati Gutenberga. Nema nikakve šanse da se poruka umnoži, i zato Cepeš menja plan. Organizovaće 12 tabora, a svaki tabor predstavljaće jedan esnaf. Svaki esnaf nadziraće po jednog člana Veća. Esnafi će se sastajati u određenom periodu, koji će kasnije biti ustanovljen."

„A poruka je u Bibliji?“

„Ne, poruka je i dalje kod njih. Reč je o uništenju Veća, ali u određenom trenutku. Cepeš nije dao zeleno svetlo za ubistvo dvanaestorice članova Veća, što me navodi na zaključak da je varijanta sa ucenom tačna. Zatražio im je samo da nadziru članove Veća. Do novog naređenja.“

„Šta je u Bibliji?“

„Kao svaki majstor tajnog društva, Cepeš izdaje naredbu da svaki esnafski tabor, a o njihovoj podeli sam ti malopre pričao, ima samo jednog predstavnika. Na taj način biće poznato samo ime jednog člana iz drugog esnafskog tabora. Taj određeni član znaće lozinku za ulaz i izlaz. Samo jedan čovek, a njega je Cepeš izabrao iz esnafa pekara, moći će da pronađe Bibliju i biće odgovoran za precizan redosled kome pristupaju predstavnici esnafa.“

„Zbog toga što je njegov telohranitelj i čovek od poverenja bio pekar, zar ne?“

„Možda. Za taj postupak tvoj deda je imao objašnjenje. Smatrao je da je pekarski esnaf najznačajniji od svih, zbog toga što, pre nego što se obučeš ili kreneš na put, moraš da jedeš.“

„Da li to označava rečenica ’Hleb je život’?“

„Da.“

„Šta je sa tim redosledom?“

„Svaki esnaf zna za jednog člana Veća. Znaju gde se on nalazi u svakom trenutku, šta radi. Esnafi nemaju potrebu da međusobno komuniciraju. Zakazan je drugi sastanak, ovog puta u Bolonji. Cepeš se nije pojavio, već je poslao pekara. Sastanak je održan 1476. u našim prostorijama, dakle u Palati esnafa suknara, što nas čini veoma ponosnim. Cepeš je tada već na tronu.“

„Kako izgledaju te lozinke?“

„Jednostavno. U Bibliji je zapisana nekadašnja lozinka i redosled po kome se pristupa ostalim predstavnicima esnafa. Prstima bi pokazali određeni znak u isto vreme obuhvativši jedan drugom ruku i rekli bi lozinku.“

Starac pokaza Čarlsu znak. Svojim palcem obuhvatio je Čarlsovu šaku između palca i kažiprsta.

„Nakon razmene znaka i lozinke, članu koji je zadužen za čuvanje Biblije, dakle pekaru, predstavnik prvog esnafa ispričao bi sve što zna o članu Veća koga prati. Ako bi slučaj tako zahtevao, predstavnik esnafa dobio bi naređenje da likvidira člana Veća kao i sve detalje o atentatu, počevši od vremena i mesta. Na kraju ovakvog sastanka, primalac poruke, pekar, dobija novu reč koja će funkcionisati kao lozinka prilikom susreta sa predstavnikom sledećeg esnafa.“

„Na taj način niko nije znao sve.“

„U Bibliji je zabeležena samo prva reč i redosled esnafa.“

„A šta se dešava ako neko zna prvu reč, ali ne i redosled?“

„Ako se približiš članu esnafa sa pogrešnom lozinkom, ovaj je obavezan da te istog trenutka ubije. Problem je što je Cepeš došao na tron i odložio dotadašnje planove. Veće ga je prihvatilo, tako da je imao određenu dozu sigurnosti. Ali Matija Korvin nije u Veću i zarobljava ga. Članovi Veća su poludeli. Pokušavali su da ubede Matiju da pusti Cepeša. To je razlog protesta svih vodećih snaga ove epohe. Sećaš se?“

„Naravno. Od venecijanskog dužda do pape.“

„Tačno. Nikola Modruški posetio je Cepeša u Višegradu i molio ga da odustane od svake akcije i obećao mu je da će ga izvući odatle.“

„Nakon jedanaest godina? Svaka čast moćnom Veću!“

„Ne. Period jedne decenije je glupost. Cepeš je proveo najviše dve godine u Višegradu. A to čak nije bio ni zatvor. Nakon toga premešten je u Budim. Mnogo puta je pratio Matiju Korvina na sastancima, često je bio u njegovom okruženju i tako dalje. Čak je bio i slobodan da ode. Međutim,

Cepeš je bio promućuran i strpljivo je čekao pogodan momenat za zauzimanje trona. To mu je obećao papin ambasador. Pritisak Veća izbavio ga je iz zatvora i postavio ga na presto Vlaške. Posle 14 godina. To je lekcija, kako bi razumeo kako razmišlja vrhovnih 12 glava Veća. Istorijski period je dug, to je njihova skala. Njihova jedinica mere."

„Ali pre toga aktivirana je propaganda o Cepešovim surovim zločinima. Zašto?"

„Nijedan pametan čovek ne stavlja sve sastojke u jednu torbu. Bio je potreban rezervni plan. Sa jedne strane i članovi Veća su morali da se osiguraju. Sa druge, moguće je da su želeli da stvore legendu koja bi unela strah u kosti Turcima kada bi vratili Vlada na tron. To je zapravo i funkcionisalo. Cepeša na kraju ubijaju bojari."

„Šta se dešava posle toga?"

„Odavde kreće zanimljiv deo. Prva varijanta kaže da je pekar zakopao njegovo telo u Snagovu. Glava nije pronađena. Navodno je odnesena u Istanbul. Druga varijanta kaže da su nakon tri dana od ubistva telo pronašli ribari u vodi pored obale. Zajedno sa zanatlijama, izvukli su ga odande i odneli u Manastir Komana koji je Vlad sagradio, gde su ga sahranili. Zajedno sa glavom i telom. Nakon što je pekar uzeo dva mača – jedan je ovde na stolu, a drugi te čeka u ambasadi – i Bibliju, sazvao je drugi sastanak. Prisutno je 13 esnafa, uz još dva koja su iskreno želela da učestvuju u poduhvatu. Odlučeno je da se ne sme odustati od projekta. Svaki esnaf nastavlja da prati po jednog člana Veća. Odlučeno je da još nije momenat za napad. Bibliju čuvaju pekar, njegova porodica i njegov esnaf. Nama, suknarima, poveren je zadatak sazivanja sastanka, tako što ćemo preko balkona naše palate u Bolonji prebaciti tepih sa znakovima našeg esnafa. Od tada postoji još jedan balkon. Petnaestom esnafu pripao je zadatak da štiti onog kod koga je Biblija."

„A to je esnaf obućara?"

„Tako je. Imaju dobru i izdržljivu obuću", reče ser Vinston smešeći se.

„A ostali esnafi?"

„Nema potrebe da ih nabrajam. Star sam i izdaje me pamćenje."

„Koliko puta je sazivan sastanak? Kako je funkcionisao?"

„Od tada, odlučeno je da se sastanak održava jednom u generaciji. Ustanovljeno je da jedna generacija obuhvata period od trideset tri godine. Tako je odlučeno da se sastanak održava svake trideset prve godine, dakle dve godine ranije."

„Zašto tako retko?"

„Ne znam tačno. Izgleda da su smatrali da nije hitno. U slučaju da svet bude izložen velikoj opasnosti, o potrebi održavanja sastanka odlučiće onaj koji je najmoćniji i ujedno najobrazovaniji."

„Suknar."

„Da. Dozvolite, ser Vinston Drejper."

Čarls se seti komandira Ledvine koji mu je opisao deset od osamnaest pojavljivanja senke. Ta pojavljivanja odigravala su se okvirno u periodu od trideset jedne godine, što je odgovaralo terminima održavanja sastanaka ovih dvanaest esnafa o kojima mu je ser Vinston upravo pričao.

„Koliko je sastanaka održano od tada? Kako su funkcionisali?"

„Nijedan. Sve do prekjuče."

„Prekjuče. Samo jedan sastanak za 500 godina?"

„Preciznije 558."

Čarls je na trenutak zaćutao. „Greška u računici. Ako je Cepeš preminuo 1476, to znači da će se sledeći sastanak održati tek 2034."

„Tako bi trebalo da bude. Na sastanku nakon Cepešove smrti svi članovi su bili aktivni. Odlučili su da im taj sastanak bude polazna tačka. Način na koji se susret među članovima odvija veoma je jednostavan. Svaki od predstavnika određenog esnafa stajaće na određenom mestu tokom celog dana. Pekar im mora pristupiti po redosledu utvrđenom u Gutenbergovoj Bibliji. Reći će prvu

lozinku i dobiti informaciju o prvom članu Veća i drugu lozinku. Prelazi na sledećeg predstavnika esnafskog društva sa liste i izgovara drugu lozinku. Dobija informaciju o drugom članu Veća i novu lozinku. I sve tako do kraja.“

„A ti predstavnici poređani su po redu?“

„Nisu, već imaju na grudima grb određenog esnafa. Ako vidiš da neko na sebi nosi grb, to će te odvesti do predstavnika. Ako vidiš drugog ili druge, moraš na osnovu spiska pronaći sledećeg po tačno utvrđenom redosledu. I tako redom.“

„Hoćete li da kažete da se to odnosi na mene?“

„Da. Budući da ćeš ti uraditi sve ovo. Ti si čuvar tajne.“

„Ne dolazi u obzir. Treba da izdam naređenje za ubistvo dvanaest ljudi? Nisam poludeo.“

„Svet se promenio. Više nikog ne ubijamo. Niti smo ikad to uradili. Radi se o kompromitujućim informacijama o najmoćnijim ljudima na svetu, o načinu na koji su došli do moći, kao i o tome kako je održavaju. Kako nam kontrolišu život do najsitnijeg detalja. Dokumenti koji bi bili objavljeni digli bi u vazduh sve što znamo o pokvarenosti sveta u kome živimo. U pitanju su dokumenta koja prema američkom pravosuđu mogu članovima Veća obezbediti više hiljada godina u zatvoru. I njima i njihovim slugama. Uveravam te da su u tim dokumentima zabeležena imena gotovo polovine najmoćnijih i najuticajnijih ljudi na planeti, kao i svi dokazi. Imaćeš u rukama atomsku bombu, jačine milijardu megatona.“

„Sve to ja treba da objavim? Mislim da se šalite.“

„Sada znaš o čemu je reč. Deda te je odgajio i ceo život pripremao za ovo. Osamnaest generacija Bejkera žrtvovalo je sopstveni život i život svojih porodica, kako se ovo fenomenalno nasleđe ne bi izgubilo. Osamnaest generacija ostalih četrnaest esnafa. Životi u potpunosti posvećeni ovom snu. Mnogo nakon što su esnafi i njihov sistem u potpunosti nestali. Uložili su nadljudske napore kako bi uravnotežili svet. Kako bi iskorenili zlo. Kako bi nestala sva ova trulež u kojoj živimo. Treba da budeš ponosan, makar i zbog njihovih žrtava. Niko te ne može naterati da uradiš nešto. Verujem i nadam se da ćeš otići i prikupiti sve informacije. Nakon što to uradiš, odluka je na tebi. Ukoliko odlučiš da ih ne objaviš, niko te neće prisiljavati. Ako pak odlučiš da ih objaviš jednu po jednu ili da ih uništiš, odluka je opet na tebi. Nažalost, iako nisi svestan, ti si sada dobri anđeo, čuvar ovog sveta.“

GLAVA 126

Čarls je zanemeo pred starcem. Od svih informacija koje je čuo, nije znao u šta više da veruje. Bilo je jasno da se nešto događa sa njim. Ceo njegov život počeo je da dobija smisao i sve se povezalo u jednu celinu. Ništa nije rekao. Iako je bio preplašen, u isto vreme se osećao veoma ponosno. Bio je ponosan na svoju porodicu i pretke, na činjenicu da se ponovo našao u pripovesti, koja je, koliko god da je apsurdno zvučala, toliko bila uzvišena. Hteo je da kaže nešto, ali ga je ser Vinston prekinuo:

„Imaš gomilu pitanja, ali nemamo vremena. Moram da idem, a ti moraš do ambasade. Mnogo je informacija koje treba da se slegnu. Sutra u četiri ujutro, moraćeš da budeš na aerodromu. Hajde."

Ser Vinston uhvati Čarlsa za lakat i pomože mu da ustane.

„Odgovoriću ti na pitanja za vreme vožnje."

Čarls ustade i krenu za starcem. Postavi mu prvo pitanje:

„Zašto baš sada?"

„Hm! Dobro pitanje. Zašto ne za vreme Drugog svetskog rata? Ili za vreme ostalih svireposti? Istina je da je tokom sveg ovog vremena bilo nekoliko nesreća. Poneka neuspela komunikacija. Ponekad je članovima bratstva pretila stvarna opasnost. Moj prethodnik, čije sam mesto zauzeo pre više od šezdeset godina, bio je u bliskoj vezi sa ostalim esnafima. Bio je jedini koji je poznavao svakog. Ali čak ni ja ne znam sve. Mogu te uveriti samo u jedno. Svi ovi divni ljudi zajedno sa svojim porodicama uspeli su ne samo da sačuvaju tajnu više od pola milenijuma već i da privedu misiju kraju. Ako odlučiš da objaviš informacije, oni će biti istinski heroji kakve svet do sada nije video. Biće svi na sastanku. Budi siguran u to. Zašto sada? Zato što sam poprilično uveren da je prekoračena gornja granica tolerancije. Iako su viđali zlo na svakom koraku, moji prethodnici vodili su računa da ne donose ishitrene odluke. Smatrali su da je svet i dalje u ravnoteži, iako je ta ravnoteža bila nestabilna. Ako se ovaj ritam današnjice nastavi, plašim se da će za trideset jednu godinu biti kasno."

Čarls primeti da mu starac nije sve otkrio. Gestom dade znak da očekuje nastavak izlaganja starog profesora.

„Neko je počeo da ubija ljude iz porodica članica našeg bratstva, ljude koji imaju veze sa njima ili ljude koji imaju slične zadatke kao naši članovi. Zločini su počinjeni na takav način da nam šalju određenu poruku. Nemaju više strpljenja. Plašim se da će na ovaj način eliminisati sve redom i neizbežno doći do onih koji su su bitni."

„Jesu li se ti zločini desili u Segešvaru?"

Starac klimnu glavom.

„I u Marselju? I u Alma Ati?"

Ser Vinston ponovo klimnu glavom.

„Je li svaka žrtva bila deo našeg društva?"

„Ili je imala vezu sa određenim poslom. Da. Poruka je jasna. Dvanaest mrtvih iz svakog esnafa. Verovatno sledi još jedna serija koju će činiti tri žrtve, kako bi ih ukupno bilo petnaest. Izgleda da Veće više nema strpljenja."

Čarls je polako hodao za starcem. U jednom momentu je zastao. Još su bili na spratu. Usledila su nova pitanja:

„Gde je Biblija? Gde će se održati sastanak? I kada?"

„Plašim se da nemam odgovore na ta pitanja. Siguran sam da ćeš ih ti otkriti. Tako je želeo tvoj deda. I tako je uređeno."

Kada mu je odgovorio, starac povuče Čarlsa za ruku. Krenuli su ka stepenicama. Čarls se nije bunio. Kada su bih na sredini stepeništa, ponovo se zaustavio:

„I kakvu ulogu ima Kafka?“

„Kafkin otac bio je član mesarskog esnafa, i pripremao je sve po jevrejskim pravilima. Poslao je svoju poruku dalje, onako kako je znao.“

„To znači da nije prepisao ništa iz Gutenbergove Biblije?“

Ser Vinston se nasmeja i izađe. Išao je ka automobilu, dok ga je Čarls sledio. Kada su se obojica zaustavili ispred automobila, starac ga zagrli.

„Automobil će te odvesti do ambasade. Ne verujem da želiš da šetaš gradom sa ovim mačem.“

„Poslednje pitanje. Zapravo dva. Kratka.“

„Dobro, hajde. Ali brzo.“

„Veće. Oni ne znaju ništa?“

„Znaju ponešto, ali ne sve. Znaju da se nešto krije u toj Bibliji, nešto što ih može uništiti. Još nemaju ideju šta bi tačno to moglo da bude. Veoma su ozbiljni u nameri da dođu do nje. Zbog toga su tvom pradedi podmetnuli celu priču sa Džekom Trbosekom.“

„U redu. I za kraj, šta je sa senkom koja se pojavljuje svaki put u periodu od trideset jedne godine? I uglavnom je njeno pojavljivanje praćeno zločinom ili nekom žrtvom?“

„To je zapravo isto pitanje. Ili su žrtve bile čuvari Biblije, ili se radilo o insceniranim zločinima u pokušaju da Biblija izađe na videlo. Do sada ubijanje nije postiglo cilj. Srećan put!“, povika starac koji se okrenu i vrati u dvorište.

U Čarlsovim mislima pitanja su se redala kao na pokretnoj traci. Nije razumeo zašto mu starac o senci nije rekao ništa konkretno. Razumeo je da se susret završio i da ser Vinston zna mnogo više nego što mu je otkrio. Ušao je u automobil.

GLAVA 127

Automobil se zaustavi pred kapijom koja je okruživala ambasadu. Čarls se zahvali vozaču i zgrabi mač. Pope se uza stepenice preskačući po tri stepenika i uđe u zgradu. U prostoriji koja je bila pripremljena za njega, kao osobu privremeno zaposlenu u ambasadi, pronađe putnu torbu. Iz nje izvadi telefon. Imao je poruku od Kriste:

„Ros nije onaj za koga se izdaje!“

Dugo je zurio u poruku. Uskoro će morati i za to da se pobrine. Ali u ovom momentu imao je preča posla. Na stolu ga je čekao paket iz Praga. Otvorio ga je.

U automobilu je imao dovoljno vremena za proučavanje drugog mača, koji je dobio od ser Vinstona. Uopšte nije ličio na onaj koji je pod istim imenom video izložen u muzeju u Burgosu. Rukohvat mača u muzeju kao i njegova nakrsnica behu previše sofisticirani za godinu izrade koja je stajala ispod njegovog imena. Čarls je znao da taj model mača nije mogao biti načinjen pre 1400. godine. Bio je u potpunosti uveren da nije pripadao Don Rodrigu de Vivaru. Sa druge strane, ovaj koji je držao u ruci više je ličio na mač s početka XI veka. Bio je dug skoro čitav metar i imao je jednostavnu nakrsnicu sa nekoliko ukrasa. Na sredini mača, po čitavoj dužini beše ispisan već poznat tekst: „IO SOI TISONA FUE FECHA EN LA ERA DE MIL E QUARENTA“. Sa druge strane, fragment iz Jevanđelja po Luki, veoma poznat katolicima: „AVE MARIA ~ GRATIA PLENA ~ DOMINUS TECUM.“

Ova dva natpisa behu identična onim ispisanim na maču u muzeju u Burgosu. Isto kao i mač koji je pronašao u hotelskoj sali u Pragu, i ovaj koji je dobio od ser Vinstona pri vrhu je imao – verovatno zavaren direktno na ivici -isti tip cirkularnog mehanizma samo što su lamele i zupci bili malo drugačije orijentisani, dok su praznine među njima bile blago pomerene. Zbog toga je Čarls toliko žurio da stigne do ambasade.

Nakon što se malo pomučio da otvori pošiljku, Čarls uze zakrivljeni mač iz paketa. Izvukao ga je iz korica. Položio je mačeve jedan preko drugog u pravcu ona dva prstena. Zarotirao ih je malo sve dok lamele nisu ušle u međusobne praznine i spojio ih. Začuo se škljocaj. Mačevi su bili savršeno oblikovani i savršeno su se spojili. Formirali su oblik obrnutog slova V, samo što je strana koju je formirao Kaliburn bila zakrivljena. Metalni zupci sa prazninama stajali su jedan naspram drugog. Na maču iz Toleda bila su samo dva, a na drugom četiri.

Čarls se nasmeši. „Ključ. Čelik je ključ. A kamen vrata.“ Došao je do otkrovenja. Kako se toga nije setio do sada?

„Kaliburn. Dakle, Ekskalibur. Mač iz kamena.“

U tom momentu bio je ubeđen da je u pitanju onaj kamen iz sale za mačevanje u kući u Virdžiniji. Sada je imao i odgovor na pitanje iz detinjstva. Uprkos činjenici da su na bočnim delovima okruglog kamena bili postavljeni mačevi kao na stalku, setio se da je u centru kamena postajala rupa. Morao je da postavi mač u tu rupu. Na to je verovatno i sugerisao crtež na zidu sa globusom probodenim mačem, koji je ujedno predstavljao amblem Interpola. Izgleda da je crtež bio neka vrsta uputstva za upotrebu. Je li moguće da je sve bilo toliko jednostavno?

U momentu kada se začuo škljocaj, začuo se još jedan zvuk iz gornjeg dela Tizone. Čarls je bio preokupiran proverom koliko se dobro uklapaju mačevi da je zanemario taj zvuk. Razdvojio ih je kako bi ih vratio u korice. Na svakoj korici bilo je iscrtano po šest grbova. U tom trenutku video je da je nešto ispalo iz rukohvata mača iz Toleda. Ugledao je hartiju požutelu od starosti. Nestrpljivo ju je otvorio. Ovog puta u pitanju nije bio nijedan nepoznati jezik. Nikakva šifra. Tekst beše ispisan na jasnom engleskom, normalnim slovima. Pisalo je:

Proći ćete kapiju ispod prednje strane,

>Sutra u zoru.
>Čekajte strpljivo vreme izlaska sunca,
>Jer je poguban svaki drugi čas.

U danu dugom kao što nijedan drugi u godini nije

>Kada 12 bratstava stoji ispod 12 kapija,
>Pod Zodijakom izgovorićeš pravu reč,
>180 kula, ponos minule prošlosti te čeka.

GLAVA 128

„Jesi li poslao paket?“, upita ser Drejper dok je prolazio kroz ulazna vrata.

„Jesam“, odgovori batler. „Treba li vam još nešto?“

„Ne, hvala. Slobodan si. Laku noć“, reče starac.

Nije sačekao odgovor batlera, već je ušao u sobu. Nešto kasnije začu se auto kako napušta posed dok je svetlost farova osvetljavala travnjak. Ser Vinston uze knjigu iz biblioteke i udobno se smesti na kanabetu. Zadremao je sa knjigom u ruci kada najednom oseti hladnoću. Trgnuo se i pružio ruku ka ćebetu kojim je pokrio noge.

Hladnoća postade oštrija, a sijalice zatreperiše. U jednom trenutku svetlost potpuno nestade. Ser Drejper poče zadovoljno da se smeši kada je tama u potpunosti prekrila kuću. Čuo je korake. Nečije hramanje. Koraci su se približavali. Znao je da ima još nekog u sobi.

„Zakasnio si“, reče starac. „Ovog puta je gotovo. Završio si. *Adio sogni di gloria!*[16] Ostaćeš ono što jesi, zauvek. Jadna lutajuća senka! Ostaćeš zauvek u ovoj muci. I nećeš pronaći ni moć, ni mir. Umirem spokojan!“

Ništa više nije uspeo da kaže. Krv poče da mu ispunjava prerezano grlo. Kada je došla struja, ser Vinston Drejper zurio je u tavanicu široko otvorenih očiju. Na licu mu je bio razvučen zadovoljan osmeh. Kako je vreme promicalo, ispod njegovog tela širila se lokva krvi.

KRAJ ČETVRTOG DELA

[16] Melodija koju je 1949. komponovao Karlo Inočenci (1899-1962), italijanski muzičar i kompozitor. (Prim. prev.)

Intermeco

Čarls je bio zahvalan ser Vinstonu za avionsku kartu u prvoj klasi. Uspeo je da opruži noge i, kako je to obično radio, ostavio je iza sebe jučerašnje događaje i pre spavanja mislio na nešto lepo. Uživao je u viskiju koji je dobio u avionu. Nije bio kao onaj koji je pio prethodnog dana, ali je ipak bio odličan. U rangu pića na koja je navikao. Pokušao je da skrene misli, da zaokupira um nečim drugim, primenio je sve metode, ali ipak nije uspeo da zaspi. Skoro sat vremena prevrtao se sa jedne na drugu stranu. Odlučio je da odgleda film. Ljudi koji su preskakali iz jednog u drugi helikopter i čudovišta koja su se međusobno borila nisu ga uopšte zanimali. Na kraju je odustao. Uzeo je braon fasciklu i otvorio papir koji je pronašao prethodne večeri. Ta pesma bila mu je odnekud poznata. Pomislio je da je potraži na Guglu. Otvorio je fasciklu. Ponovo je pogledao brojeve koji su se neprestano ponavljali: 12, 24 i 180.

Zatim izvadi ceduljicu sa onim futurističkim gradom. Ponovo pročita poeziju i seti se. *Oslobođeni Jerusalim,* remek-delo italijanskog pesnika po imenu Torkvato Taso. Remek-delo renesanse. Samo prva strofa. Druga je verovatno dodata kasnije, ili je u najboljem slučaju bila podmetnuta. Setio se jednog kursa kome je prisustvovao na Univerzitetu u Bolonji. Domaćini su se ponosili Tasom, koji je studirao tamo. Odlomak pesme govorio je o inicijaciji.

„Koliko sam samo glup“, reče Čarls. „Bolonja, grad sa 180 tornjeva.“

Uopšte nije bio u pitanju neki grad iz budućnosti. Naprotiv. U srednjem veku grad je predstavljao svetsko čudo, jedno od najvećih dostignuća arhitekture. Priča se da je u periodu od XI do XII veka u gradu bilo ništa manje nego 180 kula. Nijedan istoričar nije mogao da objasni zbog čega je plemstvo Bolonje gajilo ovako veliku strast prema kulama. Neki su pretpostavljali da su kule izgrađene iz strateških i odbrambenih razloga, drugi su ih pak smatrali za simbol moći. Jedan psihoanalitičar smatrao je da su kule simbolizovale frustraciju. Oni koji su ih podigli, jednostavno su bili impotentni. Do danas se održalo njih 24, a kule Azineli i Garisenda nosile su titulu simbola grada.

U danu dugom kao što nijedan drugi u godini nije

>Kada 12 bratstava stoji ispod 12 kapija,
>Pod Zodijakom izgovorićeš pravu reč
>180 kula, ponos minule prošlosti te čeka.

Bilo je jasno. Sastanak će se održati u Bolonji. Najduži dan u godini jeste onaj koji se još zove letnji solsticij, dakle 21. jun.

„Za dva dana“, razmišljao je Čarls.

Još se setio da je ovaj drevni srednjovekovni grad sagrađen kao utvrđenje sa 12 kapija. Iz centra grada pružalo se 12 zraka jednog kruga, a svaki je vodio ka jednoj kapiji. Svakoj kapiji odgovarao je jedan zodijački znak. Osnova Bolonje zapravo je bila mapa Zodijaka.

„Dakle, svaki predstavnik čekaće na ovim kapijama.“

Kako je ostalo samo 10 kula, moraće precizno da utvrdi gde će čekati ostala dvojica. Zaspao je zadovoljan.

DEO PETI

„Videćeš me u Filipiju.“
„Videću te.“[17]

[17] Reči kojima se fantom u ime Julija Cezara preteći obraća Brutu, jednom od Cezarovih ubica. Odlomak iz Plutarhovog *Cezara.*

GLAVA 129

Četiri metalne kandže istovremeno se zakačiše za ivicu ogromne terase. Poput divljih mačaka, četiri prilike u crnim kombinezonima i sa fantomkama preko lica vešto su se uspinjale konopcem. Lako stigoše do ivice terase. Obasjani mesečevom svetlošću, izgledali su kao četiri baletana iz južnoitalijanskih srednjovekovnih mračnih priča, stapajući se sa prirodnim pejzažom narandžinih drvoreda.

Uđoše u kuću kroz poluotvorena vrata terase i razdvojiše se u dve grupe. Kada se uključilo svetlo, začuše se urlici. Prvi dohvati Istvudovu ženu za kosu i povuče je iz kreveta. Dok je Istvud pokušavao da shvati šta se dešava, drugi napadač uperio mu je pištolj u glavu. Odvukoše ih u dnevnu sobu, gde su druga dvojica dovela dva dečaka od šest i osam godina. Dečaci su sedeli vezani na stolicama sa trakama preko usta. Isti tretman dobili su Istvud i njegova žena. Jedan od napadača položi na sto veliki telefon, tako da je sagovornik sa druge strane ekrana mogao imati uvid u ceo prizor. Napadač ukuca broj telefona i uključi spikerfon. Zazvonilo je nekoliko puta. Martinu je taj trenutak delovao kao večnost. Nešto kasnije, na ekranu se pojavi Vernerova podrugljiva i iscerena faca. Bio je u avionu.

„Zar moraš da me lažeš, nesrećniče? Zašto nisi sazvao sastanak?“

Martin pokuša da izgovori nešto. Jedan od četvorice napadača povuče mu traku sa usta.

Osim konfuznog mrmljanja, Martin nije uspeo da izusti ništa drugo.

„Ne čujem te“, reče Verner. „Gde ti je sada hrabrost? Zašto nisi sazvao sastanak?“

„Sazvao sam ga“, izusti Martin.

„Upozoravam te da se ne šališ. Trpeo sam tvoje laži petnaest godina. Ne želiš valjda još više da me naljutiš. A sada pozovi svih jedanaest i zakaži sastanak preda mnom. Pazi šta pričaš.“

Napadač koji je Istvudu skinuo povez sa usta približi mu telefon. Morao je da mu oslobodi ruku. Istvud je odbio da sarađuje. Verner klimnu glavom. Napadač koji je stajao sa druge strane približi se Istvudovoj ženi i povuče okidač. Metak joj se zari u koleno. Ponovo se začuše urlici. Dečaci su se uzvrpoljili, ali ih napadači brzo smiriše uperivši im pištolje u lice. Žena se onesvestila.

„Sledeći je u glavu“, reče Verner. „Nakon toga slede deca. Jedan po jedan. Samo što ćemo za njih da koristimo nož.“

Martin je teško disao zbog šoka.

„Odmah da si se smirio, ti cmizdrava ženo!“, dodade Verner i dade još jedan znak.

Jedan od napadača izvuče ogromni nož, zatim se približi ranjenoj ženi i prinese nož grlu.

„Nemam nameru da još jednom ponavljam.“

„U redu, u redu, prestani, molim te, prestani“, preklinjao je Istvud.

Uzeo je telefon i ukucao prvi broj. Verner je pažljivo slušao razgovor. Kada je Martin završio, rekao je:

„Jesi li video da nije toliko teško!? Dalje!“

GLAVA 130

Ostalo je još samo sto pedeset kilometara puta od Aerodroma Dales do kuće u kojoj je odrastao. Čarlsov pradeda sagradio ju je 1890. godine, u Zapadnoj Virdžiniji, u zoni pod imenom Okrug Hardi. Čarls nikad nije razumeo da li je njegov pradeda namerno izabrao to mesto, s obzirom na to da je najbliži lokalitet malom zamku nosio ime Bejker, ili je u pitanju bila slučajnost. Bio je to bajkoviti predeo, okružen šumom, smešten među brdima i niskim planinama, ispunjen zelenilom, prirodnim parkovima i brzim potocima. Za Čarlsa, ovo mesto je predstavljalo raj na zemlji.

Iznajmio je auto i za nešto više od sat vremena bio je ispred kuće. Pogledao je okolo. Izgleda da se ništa nije promenilo. Hteo je da pozvoni, ali vide da su ulazna vrata poluotvorena. Pomislio je da je njegov otac izašao u baštu ili je medicinska sestra otišla do grada. Očev automobil beše parkiran ispred. Ušao je u mali hol i čuo muziku kako dopire iz biblioteke. Uputio se u tom pravcu. I tu su vrata bila odškrinuta. Pružio je ruku ka njima i u istom trenu osetio udarac u glavu, nakon čega se obrušio na zemlju.

Kada je povratio svest, ugleda oca koji je bio zavezan za stolicu. Pokušao je da se pokrene, ali je shvatio da se nalazi u istoj situaciji. Osetio je bol u glavi i imao osećaj da mu razbuktala vatra gori u predelu grla i iza ušiju. Isceren, pred njim je stajao Ros, odnosno Verner.

„Nadam se da te nisam previše jako udario, ali tvoj otac uopšte nije sarađivao. Iz tvojih priča, zamišljao sam da je lakši za saradnju, po onome što si mi pričao."

Čarlsov otac zakolutao je očima i pokušao da kaže nešto.

„Izvini", reče Ros. „Ako obećaš da nećeš vikati i ujedati, skinuću ti povez sa usta."

Čovek klimnu glavom. Verner je održao reč. Nije bio zadovoljan njegovom reakcijom, jer ga nije čak ni pogledao, već se odmah obrati sinu:

„Pričao si da sam mlakonja?"

Verner nije mogao da veruje sopstvenim ušima.

„Ne sećam se", odgovori Čarls. „Jesi li dobro? Nisi imao infarkt?"

„Izvinjavam se što prekidam ovaj mali porodični sastanak. Bilo bi vam bolje da me saslušate. U suprotnom, ponovo ću upotrebiti povez", reče Verner dok je preteći mahao rukom u kojoj je držao kožni povez.

„Šta znači ovo?", upita iznervirano Čarls.

Pročitao je Kristinu poruku, ali je mislio da je ponovo u pitanju njena paranoja.

„Znači da imate jedan predmet koji mi pripada i koji mije odavno ukraden. Želim ga natrag. Posle ću otići i više me nikad nećete videti."

„Ukrao sam ti nešto? O čemu pričaš? Šta to znači?"

„Znači da je tvoj pradeda nekada davno uzeo i sakrio negde u ovoj kući nešto što je pripadalo našoj porodici. Ne pravi se da ne znaš. Onaj matori kreten iz čije kuće upravo dolaziš sve ti je ispričao."

Nakon što je rekao ovo, Ros, odnosno Verner, izađe iz sobe i vrati se sa Čarlsovim diplomatskim paketom.

„Genijalan način da ga uneseš u zemlju. Zbog toga si mi se uvek dopadao. Uvek si bio tako inovativan. Nalazio si rešenja tamo gde su drugi videli ćorsokake. U redu", reče Verner nakon čega je izvukao mačeve i položio ih jedan na drugi dok se nije čuo onaj škljocaj. „Ovoj je takozvani ključ. Gde je Biblija?"

„Ne razumem", Čarls pokuša da se suprotstavi.

„Da li ti je matori Vinston napunio glavu glupostima? Ispričao ti je priču o Drakuli koji je

skovao zaveru kako bi raskrinkao drugu, još veću zaveru? Priča o zaveri od ključnog značaja za opstanak sveta? O lošim momcima koji vladaju svetom i nekoliko generacija imbecila koji su žrtvovali stotine godina kako bi zaštitili svet?“

Čarls ne odgovori ništa.

„Ako nastaviš da me gledaš tako, rasplakaću se. Nije nikakva zavera.“

„Šta će ti onda knjiga?“, upita starac.

„Vidi kako je povisio glas. Čuo sam da nisi progovorio ni reč u poslednja četiri dana, a sada si se okomio na sirotog gosta. To nije lepo! U slučaju da niste znali, ta knjiga je prva štampana knjiga na svetu. Košta nekoliko miliona dolara.“

„Želiš da je prodaš?“, upita Čarls.

„Zašto da ne“, odgovori Ros. „Smučilo mi se da budem nečiji sluga. Odavno tragam za njom. Čuvali su je moj otac, deda i svi moji prethodnici, dok je ona kurva Džek Bejker nije ukrao iz naše kuće. Znaš li koliko se pripremam za ovo? Shvataš li koliko mije strpljenja trebalo da se pretvaram da sam tvoj najbolji drug, da sam kao ti pun para? Nestao sam onda kada sam se zasitio pretvaranja.“

„Znači u tome je stvar? Sve ovo radiš zbog novca?“, upita Čarls koji nije mogao da veruje, istovremeno gledajući u oca kao da očekuje odgovor.

„Ne gledaj u matorog, on ionako živi u drugom svetu. Znaš li šta je radio kada sam ga prvi put posetio? Bavio se računicom. Računao je kvadraturu kruga. Svima nam je u interesu da se ovaj bolni susret što pre završi. Ti ćeš moći da se vratiš tvojim glupim knjigama, a matorac njegovim proračunima, a ja ću nestati iz vašeg života.“

Niko nije odgovarao.

„Imamo dovoljno vremena, da znaš. Ovde niko nije zalazio već četiri dana. Prednosti izolovanog mesta. I niko neće ni doći. Tako da imamo dovoljno vremena, želje i sredstava. Bolje bi vam bilo da mi dobrovoljno predate knjigu, nego da razrovarim svaki centimetar ove kuće.“

„Ništa mu ne govori“, reče starac.

Ros skoči ka njemu i udari ga kaišem preko lica. Čarls se pomeri na stolici.

„Oho, junače“, uzviknu Ros. „Ne možemo da zaštitimo taticu u trenutnim uslovima, ali zato možemo da posmatramo kako se pretvara u amorfnu masu.“

Čarls nije mogao da poveruje u ono što je upravo čuo. Još se nadao da je sve samo šala. Ovaj košmar je svakim trenom postajao sve gori i nije mogao da se probudi.

„I dalje ništa? Dobro. Onda, da počnemo.“

Ros se okrenu ka hirurškoj torbi koja je ličila na one s kraja XIX veka, a koju je prethodno ostavio na stolici. U tom trenutku začuo se pucanj, a dvojici zarobljenika zazuja u ušima. Zatim još jedan. Ros se strovali na pod. Zvuk pucnjeva beše pojačan posebnim ehom koji je proizvodila prostorija. Čarls i njegov otac okrenuše se u pravcu iz kog je dopirao zvuk. Bila je to Krista koja je požurila ka Rosu. Imao je dve rupe po sredini grudi. Uhvatila ga je za noge i odvukla na drugi kraj sobe, a zatim odvezala dvojicu zarobljenika.

Čarls zagrli oca. Osim modre i napukle usne od udarca kaišem, izgledalo je da nema drugih ozleda.

„Ti si iz bratstva obućara, zar ne?“

Krista klimnu glavom. Čarls ostade otvorenih usta. Upitao je oca:

„Ti znaš celu priču? Ne razumem.“

Krista je shvatila da njih dvojica imaju mnogo toga da kažu jedan drugom.

„Ostaviću vas nakratko. Pretpostavljam da ne želite da zovete policiju, tako da idem da zakopam ovog negde.“

„Uzmi odavde“, starac joj pokaza rukom na susedna vrata. „Tu imaš kutiju za alat. Pronaći

ćeš lopatu, ako ti treba.“

Krista je izašla.

„Da, znam“, odgovori starac. „Zbog toga sam se i svađao sa tvojim dedom sve do poslednjeg dana. Bio je opsednut tom Biblijom i našim zadatkom da spasemo svet dok je to još moguće.“

„Ne veruješ u tu priču?“

„Nije važno u šta ja verujem. Važno je da te je zarazio time. Kako ja nisam uopšte reagovao niti pokazivao bilo kakvo interesovanje, počeo je da te obrazuje i priprema onako kako je smatrao da treba. Tada sam nešto shvatio. Tvoja majka je umrla, a ja sam bio veoma tužan. Shvatio sam da, ukoliko budem ostao u tvojoj blizini, zbog mene možeš da se osećaš loše. Zato sam brigu o tebi prepustio njemu. Ne znam da li sam dobro postupio.“

Čarls nije imao vremena da odgovori jer se začuo nekakav prodoran metalni zvuk. Neko je projurio kroz vrata i ustremio se na njega. Čarls se instinktivno sagnuo, a kada je napadač prošao pored njega, ispružio je nogu. Ugleda korpulentnu plavušu kako se obrušava ispuštajući krik poput svinje koju kolju.

Lažna medicinska sestra čula je pucnjeve dok je bila u podrumu, gde ju je verovatno Ros poslao uz neki izgovor. Uzela je mač iz hodnika i uputila se ka prostoriji iz koje su se čuli pucnjevi. Kada joj je Čarls podmetnuo nogu, saplela se i pala direktno na sečivo.

Čarls se nagnuo iznad nje. Otac mu reče: „Nema svrhe. Mrtva je.“

„Ima li još nekog?“

„Nadam se da ne. U svakom slučaju, dobila je što je zaslužila.“

„Je li to ona žena s kojom sam razgovarao?“

„Da, to je ona. Držala me je vezanog četiri dana.“

„Ipak mi je poslala fotografije.“

„Bilo im je u interesu da dođu do Biblije. Sreća što se nisi setio sale za mačevanje.“

„Da, sreća. Nešto mi je ipak bilo sumnjivo i mislio sam da bi bilo dobro imati rezervni plan.“

„Bravo. Ti si tatin sin“, reče mu tapšući ga po obrazu. „Da završim. Tvoj deda je često govorio da je očigledno da si izabrani.“

„A ti?“

„Kada sam se sabrao, već je bilo kasno. Gotovo da me nisi ni poznavao. Tvoj deda je govorio da si najpametnija osoba koju je ikad upoznao. A ujedno i najbolja. Ipak, imao si problem da se posvetiš nečemu do kraja. Plakao je svaki put kada nisi mogao da se odlučiš, kad nisi želeo da preuzmeš nijedan vid odgovornosti. Trebalo je da dostigneš određeni nivo, nivo koji je potreban za realizovanje zadatka koji ti je poveren. Zbog toga ti je pažljivo pripremio put inicijacije. Spremio ga je i meni, ali nisam želeo da ga slušam niti da se bavim time. Shvatio je da nisam odabrani.“

„Znaš li da je preminuo od raka u Londonu?“

„Saznao sam nakon više od deset godina, od onog Engleza koji je ubijen sinoć. Čak sam obišao grob tvog dede.“

„Ser Drejper je ubijen sinoć?“

„Da. Ona kučka je jutros donela novine. Sigurno su ovde negde.“

Izašao je iz sobe i vratio se sa novinama u ruci. Čarls pogleda članak sa naslovne strane *Vašington posta.* Beše ispisano velikim crvenim slovima: „Najpoznatiji svetski istoričar zaklan u sopstvenoj kući.“ Čarls pročita članak. Nije mogao da veruje.

„Misliš li da je Ros?“

Starac slegnu ramenima.

„Je li cela ova priča istinita?“

„Nemam pojma. Uvek mi je delovala kao igra za decu. Ipak, mnogi su verovali da jeste. Pogledaj, tri leša za samo jedno jutro.“

S pištoljem u ruci, Krista je iznenada ušla u prostoriju pošto je čula nešto. Videla je lažnu medicinsku sestru, probodenu mačem, kako leži na podu.

„Predivno“, reče Krista. „Raste mi norma za kopanje.“

„Najpre, hajde sa nama.“

Uputili su se ka zadnjem delu kuće, gde je bila smeštena sala za mačevanje. Čarls je išao prvi, dok su ga Krista i njegov otac sledili. Uključio je svetlo. Prostorija, više dugačka nego široka, nije imala prozore. Bilo je jasno da niko nije ušao u taj deo kuće otkad je Čarls odneo poslednji mač iz kamenog stalka za oružje. Pogledao je savršeno zaobljeni kamen, poput kotura kačkavalja, koji beše ugrađen u zid. Oko kamena behu oznake svih esnafskih društava, poređane baš kao na one dve korice Cepešovih mačeva: grb esnafa mesara, kovača, ribara, drvorezaca, kožara, grnčara, zlatara, krznara, bravara, berbera, vinara i farbara. Simboli ovih društava behu poređani ukrug, poput brojeva na časovniku. U centru, na počasnom mestu, u kamenu behu ugravirani grbovi esnafa suknara, pekara i obućara. Čarls spusti ruku u gornju rupu. Uočio je da je šira. Podigao je dva spojena mača i spustio ih unutra. Ništa se nije desilo.

„Bravo za Ekskalibur“, reče.

Njegov otac se nasmeja, uze dva mača te ih uz napor zavrte. Najednom, iz susedne prostorije začu se zvuk. Kao da se zid pomerao. Udaljiše se od kamena koji se pomerao ka njima. Pomeri se zid na kome je bila slika globusa sa zabodenim mačem u njegovom centru i polovina Kafkinog teksta. Beše to tajni prolaz. Otac Čarlsu dade znak da uđe. Pred njima se ukaza mala i prazna prostorija. Otac se vratio sa nekoliko lampi koje su stajale u vinariji i okačio ih na posebne držače. Nasred tajne prostorije, na jednom postolju, stajala je drvena, braon kutija. Čarls povuče poklopac. Unutra beše još jedna, metalna kutija. Pažljivo ju je uzeo i izašao iz prostorije. Spustio ju je na sto za degustaciju i potražio mehanizam za otvaranje. Uočio je tri rupe. Provukao je tri prsta i mehanizam podiže poklopac. U svom punom sjaju pojavi se Gutenbergova Biblija.

Nastala je tišina i svi su bili uzbuđeni. Čarls požuri da otvori knjigu.

„Ne. Ako želimo da poštujemo volju tvog dede do kraja, pošto smo stigli dovde, moraš obaviti ovo sam“, reče Čarlsov otac, uhvati Kristu za ruku i njih dvoje izađoše.

GLAVA 131

Kada se Čarls pojavio noseći Bibliju u ruci, njegov otac i Krista stajali su i razgovarali. Njih dvoje pogledaše ga upitno.

„Barem Kafka nije prepisao tekst iz ove knjige“, rekao je Čarls uz osmeh. „Osećam da mije veliki teret pao sa srca. Sada je najvažnije da odmah krenem za Bolonju. Gde je ona knjiga sa srednjovekovnim mapama Italije?“

„Pretpostavljam da ovo tražiš“, reče Čarlsov otac i pruži mu presavijenu mapu Bolonje na kojoj je bio nacrtan zodijački krug, a u pravcu svakog znaka ime odgovarajuće kapije.

„Avion čeka da me odveze za Lion, moja avantura se završila“, reče Krista.

„Ne ideš sa mnom? Da me zaštitiš?“, osmehnu se Čarls.

„Moja dužnost je završena, ali povešću te sa mnom. Moramo da požurimo. Sigurnije je tako nego redovnom avionskom linijom. Odatle imaš još malo do Bolonje“, reče Krista.

„Čak ću stići dan ranije!“

„Zapravo, nekoliko sati ranije. Svakako, kada bi išao odavde, ne bi imao direktan let. A sad idem da završim ono što sam započela.“

Krista je ustala, ali starac je uhvati za ruku.

„Ostani sa nama, pobrinuću se za sve kada odete. Imaš li sve što ti je neophodno? Da li je sve u knjizi?“

„Želiš li da vidiš?“

„Ne sada, pokazaćeš mi kad se vratiš.“

„U redu, ako si znao sve što se događa, možeš li da objasniš i meni ponešto? Nedostaje mi nekoliko delova slagalice.“

„Ako mogu, sa zadovoljstvom.“

„Dakle, postoji jedna grupa koja vlada svetom još iz vremena Vlada Cepeša“, reče Čarls.

„Red zmaja.“

„Mislio sam da je taj red nestao.“

„Izgleda da nije.“

„A članovi te grupe su toliko loši, zar ne?“

„Tako je verovao tvoj deda. Čini mi se da u to veruju i Krista i njen otac. Osim ove lažne medicinske sestre za koju verujem da nije imala predstavu o čemu se ovde radi.“

„Povodom toga, znaš li šta je sa Rosom?“

„Zove se Verner Fišer“, reče Krista i dodade: „I nije Ros, kako si ti mislio.“

„Fetuna.“

„I on je član esnafskog društva, ili je bar bio, i ima isti zadatak da prati jednog od članova Veća. Kao što je rekao ser Vinston, veoma je dobro obavio posao, ali je izgleda prešao na drugu stranu. Ko zna, verovatno su mu obećali nešto veoma ozbiljno ukoliko im donese Bibliju. Novac. Moć. Možda čak i mesto za stolom najbogatijih ljudi na svetu.“

„Dakle, neću uspeti da zatvorim krug i dobiću samo polovične informacije. Zato što jedan predstavnik esnafskog društva nedostaje.“

„Da, zavisi koliko ih je u krugu.“

Čarls otvori Bibliju i pažljivo pročita:

„Poslednji.“

„Nedostajaće ti informacija o članu Veća koga je Verner pratio. Nadajmo se da će informacije ostalih članova podići toliko veliki uragan koji će uništiti i poslednjeg člana Veća.“

„Kako si ti saznala za Vernera kada si mi poslala onu poruku?“

„Rekao mi je komandir Ledvina. Načinio je nekoliko fotografija. Poslali smo ih ser Vinstonu, koji je odmah prepoznao Rosa.“

„Kako da znamo da li su i ostali predstavnici izdajnici kao i Ros?“

„Ne znamo, mada je tako nešto malo verovatno.“

„U redu, da se vratimo na započetu priču. Drakula je načinio listu na kojoj se nalaze imena članova reda i poslao ih je esnafskim društvima. Bilo ih je 12.“

„Petnaest“, ispravi ga otac. „Tri su bila posebna. Drakulin izaslanik pekar, naš predak, sreo se sa predstavnicima esnafskih društava. I svako esnafsko društvo primilo je određenu informaciju.“

„Nakon toga doneta je odluka da se sastanak održava jednom u roku od trideset jedne godine.“

„Da, ustanovili su da će sastanak održati u periodu od jedne generacije. Smatrali su da nije hitno i da imaju dovoljno vremena da donesu odluku i reaguju ukoliko za to bude bilo potrebe.“

„Da li su tada nameravali da objave informacije o članovima reda?“

„U tom periodu cilj je bio ubiti članove Veća, a ne razotkriti informacije o njima. S vremenom svet se promenio i naša organizacija se prilagodila.“

„Rekao si naša?“, reče Čarls.

„Verovatno jesam. Toliko puta sam slušao sve te informacije, pa sam se saživeo sa njima.“

„Zašto se nisi upustio u sve to?“

„Nisam bio uveren u istinitost cele te priče. Niti sam verovao da sam ja taj koji treba da spase svet.“

„Ali zato ja jesam?“

„Tvoj deda je u to verovao. A sada ja počinjem da verujem kako se on nije prevario.“

„Kako je moguće da su ti ljudi uspeli da ostanu u istom tajnom društvu toliki niz godina? One iz Veća razumem, imali su jasan cilj. Moć, koja je, kao što je Murat II rekao Cepešu, najvredniji dar koji je Alah dao čoveku. Šta je sa svim ostalima?"

„Ne znam. Imali su ideal u koji su verovali i tako su i vaspitavali svoju decu, iz generacije u generaciju. Čuvali su tajnu koju niko nije znao i to ih je činilo posebnim. Ili su jednostavno verovali da je njihova obaveza da održe ravnotežu ovog sveta i da ga učine boljim. Esnafi su nestali relativno brzo nakon Cepeša. Najpre su ih terorisala velika esnafska društva, a kasnije ih je u potpunosti uništila renesansa. U Nemačkoj ih je zbrisala reforma. Nakon toga esnafi su postali anahroni i retrogradni, predstavljajući istinsku kočnicu na putu razvoja kapitalizma.“

„Zašto su uzeli tako eksplicitna prezimena? Pogledaj samo nas troje, i Vernera i ser Vinstona.“

„Nositi prezime po nazivu esnafa nije bilo obavezno. Koliko znam, samo je polovina nosila takva prezimena, verovatno zbog ponosa. Ostali su bili neutralni.“

„Šta je sa Kafkinim tekstovima?“

„Franc Kafka je želeo da napravi hroniku događaja samo za inicirane. Postoji još nekoliko tekstova koji upućuju na ovo. Kao što je Mocart implementirao masonske rituale u *Čarobnu frulu.* Njegov otac...“

„Znam, bio je mesar.“

„Treba da idemo“, prošaputa Krista, kao da nije želela da ih ometa.

Njih dvojica ustadoše. Čarls ponovo uze prtljag, a otac mu dodade specijalnu ručnu torbu u kojoj je Biblija izgledala kao potpuno nova knjiga. „Bilo bi bolje da ceo svet ne vidi šta nosiš sa sobom.“

„Imam diplomatski pasoš“, reče Čarls i dodade: „I nekoliko nalepnica. Mogu ih dodati ovoj diplomatskoj torbi i niko mi ništa neće tražiti.“

Izađoše napolje, a starac zagrli Čarlsa i Kristu. „Setio sam se još nečega. Tata, kakva se priča krije iza toga što u kući imamo onaj simbol Interpola?“, upita Čarls.

„Tvoj pradeda odustao je od profesije hirurga kada je došao ovde. Postao je policajac i sledio je samo jedan san. Želeo je da stvori međunarodno telo koje bi se borilo protiv Veća. Uradio je šta je uradio, izmislio je i uspostavio Interpol. Logo je nacrtao tvoj deda i usvojen je 1950.“

„I poslednja stvar na koju niko ne želi da mi odgovori: Šta je sa tom senkom?“

Otac se nasmeja.

„U pitanju je još jedna legenda.“

„Ali ta legenda je stvarna. Video sam fotografije. Krista ih ima na mobilnom telefonu.“

Krista klimnu glavom.

„Legenda kaže da je Drakula predstavljao nešto što se naziva celinom u teoriji energetskih snaga. U pitanju je univerzalni zakon. Ova teorija liči na jin i jang. Dobro i loše predstavljaju dve strane istog novčića. Ne mogu postojati jedna bez druge. Ako pogledamo jin i jang, uočićemo da ne postoji potpuno razdvajanje, u svemu crnom uvek imamo malo beline i obrnuto. Ne postoji život bez smrti, počinjemo da umireno u trenutku kada se rodimo. Ne postoji dan bez noći. Niti zdravlje bez bolesti, ili radost bez tuge. Prepoznajemo dobre stvari na svetu i u životu samo zato što nosimo dozu lošeg u sebi sa kojim možemo porediti te dobre stvari. U pitanju je stalna borba između suprotnosti, ali i njihovo jedinstvo.“

Čarls je želeo da kaže nešto, ali ga otac preduhitri.

„Ne započinji, molim te, sa dualističkim gnosticizmom i Zaratustrom! Upravo ova totalna opozicija dobra i zla koja ostavlja prostora beskonačnom sivilu čini svet toliko divnim. Tako je jedna organizacija odlučila da predstavlja zlo, a druga je odlučila da predstavlja dobro. Kada su stvari izbalansirane, kao vaga na simbolu Interpola, svet može da ide napred. Nažalost, izgleda da je ova vaga sada u disbalansu, a tebi je poverena misija da ponovo uspostaviš ravnotežu.“

„A legenda?“

„Legenda govori da je Cepeš bio i jin i jang. Čovek sa iznenađujućom inteligencijom, sa modernističkim idejama, ali ujedno i monstrum zbog zločina koje je počinio i nemogućnosti da oseti bilo kakvu vrstu empatije prema bilo kome. Bio je sadista. Kada su ga bojari ubili, zanatlije su mu zakopale telo, a ribari su kasnije pronašli glavu. Zajedno su ih premestili u Manastir Komana, koji je Cepeš sagradio. Legenda kaže da je tri dana nakon toga, zao duh, ujedinjen sa glavom koja je nedostajala, izašao iz groba u obliku senke i dugo lutao svetom dok nije pronašao odgovarajuće telo kako bi ga zaposeo. Takođe, legenda kaže da je Cepeš sakrio jednu poruku. Zapravo, njegova dobra strana sakrila ju je od one loše. U pitanju je poruka koju može prepoznati samo onaj u čijem telu senka bude boravila određeno vreme. Ako osoba zaposednuta senkom pročita taj tekst, u njoj će se sjediniti moći tame.“

„Kakve su to moći?“

„Ne znam. Jedna od varijanti je da može pretvoriti i ostale u vampire, ali postoji mogućnost da na kraju pronađe mir te neće imati potrebe da luta od tela do tela.“

„To znači da bi osoba čije bi telo zaposeo postala besmrtna?“

„Tako nekako. Može se manifestovati i danju i noću. To su samo priče za zastrašivanje dece pred spavanje. Hajde, idi sada.“

„Idem. Neko mi je rekao da je Brem Stoker bio član reda Zlatne zore i da je bio plaćen da smisli celu tu priču sa vampirom kako bi raširio paniku.“

„Ko to može znati? Možda je bio zaposednut senkom. Hajde, kreni već jednom!“

Čarls je ušao u automobil sa Kristom i uputio se ka aerodromu. Njegov otac je stajao ispred kuće gledajući dugo za sinom sve dok se automobil nije izgubio na horizontu. Nešto kasnije ušao je u kuću. Odvukao je telo lažne medicinske sestre u dvorište.

GLAVA 132

Bolonja beše jedan od gradova koje je profesor Čarls Bejker najbolje poznavao. Često je bio pozivan da drži predavanja na najstarijem univerzitetu na svetu, ako izuzmemo onaj u Maroku po imenu El Karauin. Univerzitet u Bolonji nije bio u evropskom stilu, već je više podsećao na takozvanu medresu, odnosno islamsku školu. Čarls se rado odazivao pozivima i odlazio u Bolonju kad god bi se za to ukazala prilika. Pričinjavalo mu je veliko zadovoljstvo da boravi u tom Hramu obrazovanja, osnovanom 1088, kao i da sledi korake kojima su išli Dante, Kopernik, Erazmo Roterdamski i Petrarka.

Po prvi put boravak u italijanskom gradu nije bio iz uobičajenih razloga. Putovanje avionom do Liona trajalo je više od dvanaest sati, a Čarls je prespavao gotovo ceo put. Nakon nekoliko sati od sletanja u Lionu, uhvatio je drugi let i stigao na Aerodrom Markoni u Bolonji. Rastao se sa Kristom sa mnogo nežnosti, neprestano se izvinjavajući zbog prethodnih sumnji koje je imao.

Po prvi put u životu Čarls je osećao ogromnu odgovornost na svojim plećima. Deda je bio u pravu. Život koji je Čarls do tada vodio bio je veoma ležeran. Činilo se da je sada potpuno nestao onaj njemu svojstven cinizam, kao i tendencija da sa određene distance vidi ironično sve što ga okružuje.

Kada je stigao na aerodrom, najpre je uhvatio taksi i zatražio vozaču da obiđe krug oko onih dvanaest starih kapija grada. Bez obzira na to što su preostale dve bile srušene, Čarls je želeo da poseti i ta mesta na kojima su se nekada nalazile, a gde će se sutra susresti sa predstavnicima drevnih esnafa: *Porta Sant'Isaia* i *Porta San Mamolo.* Pomislio je da bi bilo pametno pojesti nešto i napraviti strateški plan za sutra. Nije znao kojim se redosledom treba voditi, niti odakle treba početi.

Odlučio je da početno mesto bude jedna od pomenutih kapija, smatrajući da će mu na tim mestima verovatno biti najteže da prepozna osobu sa kojom treba da se sretne. Na mestu *Porta San Mamolo* ili *D'Azeglio* nalazio se mali hotel sa tri zvezdice Hotel Porta San Mamolo. Toga dana Čarlsa nije bilo briga što je, po njegovom ukusu, to bio najružniji hotel u kome je ikada odseo. Nekadašnja kapija, na čijem se mestu danas nalazio ovaj hotel, sagrađena je u XIV veku, a srušena 1903. Isto kao i *Porta Sant'Isaia,* sagrađena nešto kasnije, koju su još nazivali i *Porta Pia.* Čarls pomisli da, u periodu kada je Cepeš živeo, *Porta San Mamolo* još nije postojala i da su mesta sastanaka promenjena u određenom trenutku. Verovatno se zbog toga nisu pominjale u Gutenbergovoj Bibliji.

Smestio se u maloj hotelskoj sobi i po prvi put otvorio kartu Zodijaka koju mu je dao otac.

Srednjovekovni grad izgrađen je na tri koncentrična kruga, od kojih je najveći bio zodijački krug sa sedištem na *Piazza Maggiore,* glavnom gradskom trgu. Prvi krug, *La Cerchia di Selenite,* dobio je naziv po mineralu od kojeg su bili načinjeni kameni blokovi starog zida. Niko nije znao kada je tačno izgrađen ovaj deo. Istoričari nisu mogli da se usaglase ko je podigao te zidove, da li je to bio Teodorih u V veku, Vizantinci u VI veku ili Langobardi u VII veku. Tačno je da su Vizantinci iz praktičnih razloga podelili stari grad koji je ležao na ovom krugu na 12 sektora koje su nazvali *Hore,* odnosno sati. Na svakih 12 sati stanovnici svakog sektora trebalo je da stražare na zidovima grada. Ovde je nekada bilo podignuto nekoliko kapija koje ne treba mešati sa onih 12 iz trećeg kruga. *Piazza di Porta Ravegnana,* trg na kome se danas nalazi Palata suknara, odnosno *Pallazzio dei Drapieri,* nalazi se na mestu jedne od nekadašnjih sedam starih kapija koje se do danas nisu održale.

Drugi krug zidova nosio je ime *La Cerchia del Mille.* Izgrađen u XI veku, bio je dugačak 3,5 kilometara. Ovde je nekada postojalo 18 kapija, koje se takođe nisu održale do danas.

Konačno, treći krug, *La Circla,* koji je povezivao kapije za kojima je Čarls tragao, konstruisan je po modelu zodijačkog kruga, iako je grad više imao višeugaoni nego kružni oblik.

U Bibliji nisu bila navedena imena gradskih kapija, kao ni nazivi zodijačkih znakova. Bila su zapisana po redu imena esnafa sa čijim je predstavnicima Čarls trebao da se susretne.

Mesari
Kovači
Stolari
Kožari
Grnčari
Zlatari
Krznari
Bravari
Vinari
Berberi

Moleri
Ribari

U pravcu svakog od ovih imena beše iscrtan grb odgovarajućeg esnafa. Pored ove liste sačinjene od imena esnafskih društava, beše navedena lozinka za otvaranje sastanka. *Cancer* na latinskom predstavljao je zodijački znak Raka. Čarls pogleda na karti koja od 12 kapija trećeg gradskog kruga odgovara ovom zodijačkom znaku. Sa velikom radošću otkri da je to *Porta San Mamolo,* mesto na kome se on obreo. „Kakva slučajnost“, pomisli. „Da se zaustavim baš na mestu odakle treba da krenem!“ Bio je ubeđen da će lozinka koju bude dobio od prvog predstavnika biti naredni zodijački znak. Nadao se da će ići po redu. Pomisli da će, ako se sve bude odvijalo normalno, biti veoma lako prepoznati svakoga ko bude znao prvu reč. Pažljivo je proučio kartu i iscrtan krug, te odluči da se sutra ujutru pojavi nešto ranije na mestu sastanka. Stihovi pesme, a posebno onaj deo za koji je bio siguran da pripada Tasu, govorio je o izlasku sunca, „jer je poguban svaki drugi čas“. Pogledavši na sat, Čarls vide da je tek četiri po podne. Nije imao nameru da ostane u ovoj sobi koja je više ličila na zatvorsku ćeliju. Odučio je da ode u Palatu suknara.

Centar Bolonje beše mali, te se pešice uputio ka *Piazza di Porta Ravegnana* i stigao za dvadesetak minuta. Na balkonu palate ugleda komad platna kako se vijori na vetru. Kao što je ser Vinston rekao, na platnu beše iscrtan grb esnafa suknara. Čarls pomisli kako je u toj palati na sastanku nekada davno boravio njegov daleki predak koji je pokrenuo celu zaveru, ili bolje reći antizaveru. Ušao je u knjižaru koja se nalazila u prizemlju zgrade. Nešto kasnije pojeo je šest kugli najboljeg sladoleda na svetu. Tokom dalje šetnje gradom, prošao je pored prodavnice torbi i pomisli da bi mu dobro došao ranac. Kada se narednog jutra bude susreo sa predstavnicima, sigurno će dobiti pregršt dokumenata, a nije imao nikakvo rešenje kako ih sve odneti nazad do hotela. Odlučio se za kupovinu ranca srednje veličine. Velika torba privukla bi previše pažnje. Pretpostavljao je da će mu ranac olakšati kretanje.

Nakon kupovine vratio se u hotel i srušio na krevet. Proverio je kada će izaći sunce u Italiji narednog dana. Na internetu je pronašao samo Rim. Sunce će izaći u 4.33 minuta, a zaći u 19.50 minuta. „Kakav dan!“, odvrati Čarls. „Više od šesnaest sati. Najduži dan!“

GLAVA 133

U tri izjutra Čarls iskoči iz kreveta. Uspeo je da zadrema nakratko, ali iznenadio se što ništa nije sanjao. Brijao se pred ogledalom, a kada je okrenuo glavu, uočio je nešto iza ušiju. Setio se da ga je nešto pecnulo kada ga je Ros udario u glavu, i zato je pažljivo je pogledao. Ugledao je tetovažu sa đavolom iz knjige *Codex Gigax.* Bila je identična onima koje su imale žrtve na vratu u Segešvaru. Je li Ros ubio sve te ljude? Odlučio je da odbaci tu misao. Imao je važnijeg posla i mnogo toga o čemu bi sada trebalo razmišljati. Uostalom, Krista je ubila Rosa. Pokušavao je da obriše tetovažu. Bilo je teško, ali se ipak skidala. Uvukao se pod tuš. Voda u hotelu brzo je menjala temperaturu, od ekstremno hladne do ekstremno vruće, kao da se neko bezobrazno dete poigravalo slavinom.

Iako je bilo 4.20, ispred hotela se još niko nije pojavio. U jednom trenutku, u donjem delu ulice, pojavi se prilika u crnom kostimu. Zaustavio se nešto dalje sa desne strane, preko puta ulaznih vrata hotela izrađenih od kovanog gvožđa. Na grudima mu beše zakačena bela, velika značka. Držao je crni paket u desnoj ruci. Tajanstvena osoba nasloni se jednom nogom na zid, a kada je primetila Čarlsa da joj se približava, zavuče ruku u džep i napipa revolver. Približavajući se, Čarls se zaustavi ispred, spazivši oblik cevi u neznančevom džepu. Pažljivo je proučio značku i vide na njoj formu ukrštenog noža i satare. Beše to jedna od varijanti znaka esnafa mesara. *„Cancer“*, prošaputa Čarls. Neznanac mu pruži paket, te poštujući davno ustanovljen protokol, dovoljno jasno saopšti Bejkeru narednu lozinku *Consolatio* i nestade odakle je došao. Čarls ostade pomalo zbunjen. Očekivao je da će naredna lozinka biti *Leo* ili *Gemini,* s obzirom na to da su u odnosu na ulaz hotela sa leve i desne strane bile najbliže kapije povezane sa Lavom i Blizancima.

„Izgleda da nije tako jednostavno kao što sam mislio“, reče Čarls pažljivo koračajući ulicom. Kada je shvatio da je ulica prazna i da ga niko ne gleda, otvorio je malu crnu torbu koju je primio. Unutra je bila crna kutija, standardnih dimenzija koje su odgovarale hard-disku. Dakle, sve informacije bile su smeštene na ovom elektronskom uređaju. Verovatno je memorija jednog CD-a ili fleš-memorije bila suviše mala. Pitao se kolika je memorija hard-diska koji je držao u ruci, ali nije mogao da pronađe bilo kakvu oznaku. Stavio je disk u ranac koji je već otežao pod težinom Gutenbergove Biblije. Nije imao hrabrosti da je ostavi u hotelu, te je jedino preostalo rešenje bilo da je ponese sa sobom.

Proverio je listu u džepu i uključio GPS na telefonu. Podesio je na „pešački“ režim i pogledao puteve koji su se prostirali ka dvema kapijama. Sledeći na listi bili su kovači, ali pored imena esnafa nije bilo nikakvih naznaka pred kojom kapijom će se sresti sa njihovim predstavnikom. Odlučio je da se uputi ka *Porta Saragozza.* Najkraći put bio je kroz uske uličice koje su se na pojedinim mestima neočekivano ukrštale. Bilo mu je veoma teško da hoda neprestano gledajući u ekran telefona te je odučio da izađe na put koji je zaobilazio ceo stari grad. Prošao je kroz *Vicolo de Falcone,* zatim skrenuo desno u *Via Pagleta* i izbio na trg. Sa leve i desne strane pružala se ulica koja je okruživala stari grad. Skrenuo je desno i išao kroz *Viale Antonio Aldini.* Trotoar je bio veoma uzak, te je išao kolovozom. Umalo ga nije udario auto. Vozač zatrubi i poče da urla na italijanskom: *„Vafancullo stronzo“*[18]. Prešao je ulicu i žurno se uputio ka centralnom trgu. Bio je ubeđen da mora stići što pre. Nije razumeo da li je fraza iz stihova „poguban je svaki drugi sat“ značila da, ukoliko zakasni, ujutru neće pronaći nikog na mestima ostalih gradskih kapija ili se pak odnosila samo na prvi susret.

Nastavio je da korača još jedan kilometar i ugleda kapiju sa druge strane puta. Zastao je na

[18] Žargonski izraz u italijanskom jeziku kojim se izražava nezadovoljstvo, ljutnja, ekvivalent engleskom *Fuck you*. (Prim, prev.)

trenutak kako bi udahnuo duboko i prešao ulicu. Pred vratima kapije od crvenih cigala, na stepenicama, sedela je žena srednjih godina i listala novine. Čarls prepozna oznaku na njenim grudima. Brzo je prišao i zaustavio se ispred nje, pokušavajući da uhvati dah. Simbol koji je nosila odgovarao je esnafu grnčara. Sretoše im se pogledi. Čarls nije sačekao njenu reakciju, već se okrenuo i nastavio put, misleći o tome da je sledeća kapija jedna od onih koje više nisu postojale, dakle *Porta Sant'Isaia.* Pogledao je telefon i video da se sledeća kapija nalazi na nešto manjoj razdaljini od petsto metara. Ulica kojom je išao nosila je naziv Karlo Pepoli.

Kada je stigao do mesta gde se nekada uzdizala *Porta Sant'Isaia,* pažljivo pogleda oko sebe. Već je bilo svanulo, ali još nije bilo gužve. Pokušao je da uoči nekog ko bi bar nekako podsećao na sliku koju je stvorio u glavi. Preko puta ugleda čoveka kako namešta lanac na biciklu. „Prerano je za ovako nešto", reče Čarls. U jednom trenutku iz određenog ugla ugleda svetlucajući odsjaj znaka. Približio se. Čovek je na grudima nosio simbol esnafa farbara.

Razočaran, Čarls se okrenu i krenu dalje. Na šeststo metara odatle u istom pravcu pronašao je *Porta San Felice* i predstavnika vinara. Na sledećih šest stotina metara pronašao je *Porta delle Lame,* gde je uspeo da prepozna predstavnika esnafa kožara, a na samo kilometar odatle nalazila se *Porta Galliera.* Čarls se zaustavi na tom mestu, ali nikog nije bilo. Ova kapija bila je najbolje očuvana. Bila je rekonstruisana, a tik uz njene zidove nekada je stajao mali zamak. Do današnjeg dana očuvan je samo mali deo celokupne tadašnje građevine. Pogledao je okolo, prošetao se oko građevine, pa prošao trgom gde se nalazila ova kapija. Nije bilo nikog. Zbog toga je pomislio da bi možda na ovom mestu trebalo da se susretne sa predstavnikom ribara. A ako je taj predstavnik trebalo da bude Ros ili Verner, značilo je da postoji objašnjenje. Pitao se je li previše kasno. „Proklet bio onaj koji je napravio ovaj put i pomešao kapije kao špil karata za igru!", mislio je Čarls u sebi. Zatim pomisli kako pre petsto godina ljudi sigurno nisu pešačili već su koristili zaprežna kola, pa im dolazak i odlazak od jedne do druge kapije sigurno nije predstavljao problem. Računao je u glavi koliko je vremena proveo u pešačenju, kao i koliko će mu vremena trebati da ponovo obiđe krug, te zaključi da bi bilo dobro zabeležiti koji su predstavnici esnafa stajali na kapijama koje je već prošao. Pokušao je da se seti pored koga je sve prošao. Na kraja je uspeo da se seti svih i zabeležio u notes.

Kako je prešao skoro četiri kilometra pešačeći, a kondicija koju je imao nije bila ista kao pre nekoliko godina, odlučio je da bi bilo pametno da nakratko predahne. Uostalom, svi ti ljudi koji su stajali pred kapijama nisu imali drugog posla osim da čekaju njega. Zato je ušao u kafić koji je upravo bio otvoren, popio flašu vode, a jednu stavio u ranac za kasnije i ubrzo izašao.

Prešao je oko sedamsto metara do *Porta Moscarella,* gde je uočio predstavnika krznara. Kada je odatle prepešačio još šeststo metara i stigao do *Porta San Donato,* uspeo je da prepozna predstavnika kovača. Prišao je i obratio se devojci od otprilike šesnaest godina u mini-suknji koja je lizala lizalicu. *„Consolatio."* Devojka mu je uručila još jedan hard-disk i otkrila novu lozinku: *„Peccatorum." „Consolatio Peccatorum",* reče Čarls. Uteha grešnicima. Cepeš je imao smisla za humor. Ohrabren činjenicom da je primio drugi paket, uputio se ka *Porta San Vitale.* Proverio je prethodno načinjen spisak. Sledeći na listi bili su stolari. Pred *Porta San Vitale* nije bio nikog. Pomisli da će mu biti lakše kasnije ako sada zatvori krug i zna ko se gde nalazi. Kovači su pred *Porta San Donato,* a zlatari kilometar iznad. Žurno je prešao *Viole Gianbattista Ercolani,* ali se pre toga zaustavio na benzinskoj pumpi Q8, gde je platio upotrebu užasnog toaleta.

Pod okriljem ogromnog luka *Porta Maggiore,* stajao je Đan Marija Lenjajolo, zet starog Viskontija, koji je Čarlsu uručio sve kompromitujuće informacije o svekru. Sledeća lozinka koju je Čarls dobio beše: *„Processus."* „Ha", nasmeja se veselo Čarls. „Pretpostavljam da je sledeća lozinka *Luciferi."* U glavi mu se javi misao da ode do sledeće kapije i izgovori ovu lozinku za koju je pretpostavljao da je tačna, uzme naredni hard-disk i vrati se nazad. Podučen iskustvom od pre

nekoliko sati, kada je bio isto tako siguran da je sledeća lozinka horoskopski znak Lava ili Blizanaca, shvati da sprovesti tu misao u delo ne bi bilo nimalo pametno. Nije želeo da primi metak u čelo i da hoda Bolonjom dok mu šiklja krv iz glave.

Uputio se ka *Porta San Stefano.* Dodatnih sedamsto metara. Pretpostavljao je lozinku. Beše to sadržaj poznatog dela *Consolatio peccatorum, seu Processus Luciferi contra Jesum Christum* koji je u XIV veku napisao tadašnji episkop Firence Jakobus Paladinus de Teramo. Taj neobičan rad predstavlja proces u kome je Đavo tužio Isusa zato što je na putu ka raju prošao kroz pakao, što je izgleda bilo zabranjeno. Kralj Solomon bio je sudija, a Mojsije Isusov advokat. Naravno, Lucifer je izgubio tužbu, ali u žalbenom postupku on dobija pravo da ima potpuni posed nad dušama i telima prokletih.

Sledeći na spisku bili su kožari. Nakon što je proverio svoje beleške, Čarls ugleda predstavnika kod *Porta delle Lame.* Mogao je da preseče grad kroz centar da dođe do ove kapije, ali ipak odluči da obavi sve metodično i po redu, onako kako je to bilo propisano. Ostale su mu još dve kapije do zatvaranja kruga. Uskoro će znati ceo redosled. Ostalo je još samo da pređe kilometar i po. Pred *Porta San Stefano* spazio je predstavnika bravara, a pred *Porta Castiglione* uočio je simbol berberskog esnafa, koji su pored ove osnovne delatnosti imali ulogu hirurga u srednjem veku.

Krug se završio. Za sada je imao tri hard-diska. *Porta della Lame* nalazila se na suprotnoj strani, što je značilo da će morati da prepešači ceo centar. Procenio je da do tamo ima dva-tri kilometra, te je usporio korak. Iako je bio prvi dan leta, sunce je pržilo kao da je najtopliji dan u godini. Čarlsova košulja bila je natopljena znojem. Na sredini puta ugleda internet kafe i pomisli da se ništa neće dogoditi ako zakasni pola sata. Bio je veoma radoznao i želeo je što pre da sazna šta je na tim hard-diskovima. Zauzeo je jedan od nekoliko slobodnih kompjutera i priključio jedan hard-disk. Mnoštvo fajlova i datoteka ispuni ekran. Otvorio je folder pod imenom „Video“. Dokumenti su bili poređani po hronološkom redu. Slučajno je otvorio jedan od njih i bio svedok egzekucije jednog afričkog lidera koji se suprotstavljao usvajanju prava na eksploataciju novootkrivenih ležišta dijamanata u njegovoj zemlji. Čarls brzo zatvori datoteku, plašeći se da bi neko mogao da vidi sadržaj hard-diska. Proveo je još neko vreme listajući sadržaj, zatim isključio hard-disk i vratio ga u ranac.

U rukama je zaista imao atomske bombe neverovatne jačine, baš kao što mu je ser Vinston rekao. Nije se sećao koliko je megatona pomenuo ser Vinston, ali je shvatio da se starac uopšte nije šalio. Ubrzao je i počeo da preseca grad, ovog puta koristeći sve prečice. Zaustavljao se s vremena na vreme na mestima gde se nešto gradilo ili je put iz nekog razloga bio blokiran. Po prvi put srednjovekovni grad Bolonje delovao mu je odvratno. Posebno zbog načina na koji je toplota podsticala isparenja neprijatnih mirisa starih zidova natopljenih mokraćom.

Pred *Porta delle Lame* uzeo je hard-disk od predstavnika stolara. Usledili su grnčari kod kapije *Porta Saragozza* i zlatari kod *Porta San Vitale.* Prošlo je sat vremena od podneva, a u rukama je već imao sedam od dvanaest hard-diskova. Zapravo, sedam od jedanaest. Ranac je postao još teži, sunce ga je pržilo i topilo mu mozak, i počeo je da oseća glad. Zastao je da prezalogaji nešto. Mogao je da istrpi glad, ali mu se činilo da ga neko prati. Zauzeo je strateški položaj u lokalu, kako bi imao što jasniji pogled na ceo trg. Naglo je ustao, udaljio se oko trideset metara, pa se vratio. Niko. Pomisli da je pod stresom, te se smestio za sto i naručio hranu.

Nakon obroka zapalio je tompus. Kada je završio sa tim svojim ritualom, napustio je lokal i nastavio potragu. Krznari, bravari, vinari, berberi i moleri, svi su došli na sastanak. Odahnuo je kada je završio. Zaustavio se na jednoj terasi da se malo rashladi. Bio je umoran, ali, kako se cela priča obistinila i kako je dobio hard-diskove, postao je svestan važnosti misije koja mu je poverena. Kupio je avionsku kartu za Ameriku preko Pariza. Vratio se u hotel i prebacio sve u veliki ranac.

Želeo je da stavi nalepnicu na diplomatski kofer, ali se dan još nije završio te pomisli da bi se pred *Porta Galliera* ipak mogao naći neko i da bi mogao ponovo da se prošeta do tamo. Možda će ipak neko doći. Možda Ros nije bio predstavnik ribara. Pa čak i da pred kapijom ne bude nikog, na *Piazza 20 Septembre* nalazio se restoran koji mu je zapao za oko. Odlučio je da pozove taksi. Izašao je iz sobe i poneo ranac koji je bio težak kao žrvanj.

GLAVA 134

I sunce se zacrvenelo od radosti i uzbuđenja kada se Čarlsu u jednom momentu učini da je video iz taksija crnu siluetu sa kapuljačom na glavi koja je izgledala kao da čeka nešto i to baš u prolazu kroz *Porta Galliera.* Učinilo mu se da tajanstvena osoba ima značku na grudima. Veče se spuštalo i polako smenjivalo ne samo najduži dan u godini već i najduži dan u Čarlsovom životu. Je li moguće da će ipak zatvoriti krug? Je li došao i dvanaesti? Platio je i izašao iz automobila.

Približio se kapiji. Kada ga je video, čovek sa kapuljačom povuče se unazad. Čarls se sve više približavao i ušao u zatamnjen prolaz. Približio se još više čoveku kome nije mogao da vidi lice, ali je jasno mogao videti grb sa dve sirene koje su pridržavale štit na kome su se sa obe strane ukrštale ribe čineći slovo X. Čarls izgovori lozinku. U tom trenutku približi mu se čovek sa kapuljačom i dohvati ga za grlo. Čarls se trgnuo i povukao nazad. Figura čoveka izađe na svetlo. Bio je to Ros. Čarls nije razumeo kako je uspeo da pobegne. Svojim očima video je kako ga je Krista upucala u grudi. Da nije nosio prsluk koji je bio otporan na metke? Krista je bila profesionalac, proverila je. Uostalom, na podu je bilo dosta krvi. Okrenuo se oko sopstvene ose, dok mu je Rosova ruka i dalje bila na grlu, i nekako je uspeo da se oslobodi stiska. Znao je da se Ros nikada nije bavio sportom. Gurnuo ga je , a kada se Ros ponovo ustremio na njega, brzo je primenio kombinaciju odbrambenih udaraca koju mu je deda pokazao: levi kroše okrenuo je Rosu glavu na drugu stranu, dok mu je desni, koji je odmah usledio, okrenuo celo telo. Levi aperkat odbacio mu je bradu unazad i gotovo ga podigao sa zemlje. Desni direkt poslao je Rosa na zemlju. Sve se odigralo veoma brzo, a nekoliko ljudi što je bilo na trgu poče da viče i približava se. Čarls pomisli da ima sreće, jer su Italijani poprilično plašljivi. Ros se srušio kao vreća krompira, a kada je pao, začuo se metalni zvuk, a na zemlji pokraj njega beše predmet koji se presijavao pod blagim svetlom ispod prolaza. Čarls pomisli da Ros kod sebe sigurno ima neko oružje. Ros je počeo da se prevrće i jauče. Čarls nije čekao da se Ros osvesti i izvuče oružje. Dao se u beg.

Neprestano je trčao nekoliko minuta. Skrenuo je sa leve strane kapije i uputio se ka *Via Matteoti,* pretrčao most, srušio jednu ogradu i stigao do železničkih šina. Često je gledao iza sebe i, baš kada se ponadao da je uzmakao Rosu, ugleda ga kako ide za njim. I Ros je srušio ogradu, ali izgleda da se tada udario u nogu. Čarls je nastavio da beži. Izbio je na neku usku uličicu, zatim skrenuo iza ugla i udario u ženu koja je dolazila sa suprotne strane. Zaustavio se i pokušao da je podigne, ali ona poče da se opire i da vrišti. Nije imala nikakvih ozleda osim što se uplašila. Pojavio se i Ros. U ruci je imao pištolj, te Čarls ostavi ženu i nastavi da beži. Preskočio je živu ogradu i stepenicama se popeo do krova jedne dvospratnice. Terase zgrade bile su jedna iznad druge, s tim što su one niže bile isturenije. Ustanovio je da je razmak između njih prihvatljiv, te skoči s jedne na drugu. Kada se spustio, video je Rosa kako pokušava da preskoči terase. Zatim je video kako je Ros pao i obrušio se na prvu terasu. Vlasnik stana izađe, a prizor krvavog čoveka sa pištoljem u ruci i to na njegovoj terasi učini da se istog trena povuče i vrati odakle je izašao. Čarls poče ponovo da beži, ne čekajući da se Ros pridigne i skoči sa terase. Počeo je da oseća bol u nogama. Ceo dan je proveo hodajući. Imao je utisak da je bio učesnik u nekom maratonu i počeo je da oseća grčeve u mišićima. Nakon što je krajičkom oka video Rosa, u deliću sekunde učini mu se da je video još nekog na krovu prve terase.

Prešao je još nekoliko kilometara i stigao do mesta koje je ličilo na skladište napuštene fabrike. Pored njih beše gradilište na kome je stajao kran. Čarls se uputi ka zraku usamljenog svetla, koje je bilo uključeno ko zna kad i tako ostavljeno. Prošao je pored zida magacina od opeke, prešao preko puta i približio se portirskoj kućici na kojoj je negde na sredini bio postavljen veoma jak projektor koji je bacao svetlost u pravcu zida od cigle. Oseti jako probadanje u nozi. Bol je bio

toliko jak i nepodnošljiv da nije mogao da savije nogu. Seo je, pokušao da ispruži nogu i zategne stopalo koliko god je mogao. U jednom trenutku bol je prestao. Ustao je i u istom trenutku čuo šuštanje trave. Iz malog grma, baš preko puta njega izađe gušter koji je Čarlsu u tom trenutku izgledao džinovskih dimenzija. Skamenio se od straha.

GLAVA 135

U 10.45 svi članovi Veća zauzeše mesto u svojim ložama zbog hitnog sastanka koji je sazvao Martin. Mnogi su bili nervozni zato što su morali ponovo da dođu. Treći sastanak za tako kratko vreme predstavljao je ozbiljan znak da nešto nije u redu. Bilo je i onih koji su bili mirni i ubeđeni da je Martin došao do dragocene Biblije i uništio Vernera, te sazvao sastanak kako bi im svečano saopštio vest.

Kada je časovnik na centralnoj konzoli pokazao 11 sati, začu se glas na zvučnika:

„Danas je poseban dan. Jedan od najiščekivanijih praznika od osnivanja naše organizacije. Molim vas da bez izuzetka zauzmete mesta i udobno se smestite u vašim ložama kako bi se ovaj dan završio po ustanovljenom programu."

Entuzijazam voditelja i efekat jeftinog cirkuskog uvoda nije bio u skladu sa ličnostima desetorice, ali uprkos tome svi su bili radoznali da što pre saznaju o čemu se radi. Njih osam zauzeše svoja mesta. Jedan od dvojice preostalih iz principa se nikada nije potčinjavao nikakvoj naredbi ili sugestiji čija god da je bila, a drugi je bio previše zauzet salatom od jastoga koja je bila poslužena na stolu.

Baš kada se onih osam članova smestiše, najednom njihove fotelje oživeše. Pod težinom njihovih tela, aktivirao se mehanizam. Njihove ruke i noge fiksiraše čelični obruči koji su onemogućavali bilo kakav pokret. Pojavi se još jedan obruč koji im fiksira grlo. Pokušavali su da se izmigolje, ali su metalni obruči funkcionisali kao policijske lisice i na svaki pokret njihovih udova još više su se stezali i pojačavali pritisak. Među svima prisutnima poče da se širi panika. Sve lože bile su u mraku, te niko nije mogao da vidi šta se dešava u njima. Jedini koji nisu bili svesni da se nešto ozbiljno dešava behu ono dvoje koji su prethodno odbili da sednu.

Pojavi se svetlo u Istvudovoj loži, a prizor u njoj bio je ekstremno nasilan. U sredini lože stajao je kolac, a na njemu Martinova glava. Panika se podiže na viši nivo. Na pojavu ovog prizora, član Veća koji je stajao za stolom zagrcnu se salatom od jastoga, zatim zakašlja i ispljunu ostatke nesažvakane hrane koji su mu istovremeno izlazili i kroz nos. Uključi se svetlo i u njegovoj loži. Sa tavana, direktno na njegovu glavu sručila se tečnost koja poče da mu izjeda kožu. Počeo je da urla i da se prevrće po podu dok mu se meso topilo i nestajalo s kostiju. Preostali član, onaj koji nije hteo da sedne iz principa, okrenu se ka vratima, poče da udara po njima i vuče kvaku. Uključi se svetlo i u njegovoj loži, a ostali članovi prisustvovali su jezivoj sceni kada se gvozdena rešetka koja je bila iza vrata obrušila na njega i oštri šiljci mu se zarili u telo.

Zvučnici zašuštaše nakratko i ponovo se začu glas:

„Ovo bi bio bonus od mene, za one koji su se usprotivili naredbi da sednu. Jedan minut da zamisle svoj kraj. Ja, Verner Fišer, priredio sam vam ovo!"

Sada je svaki od osam članova mogao da vidi šta se dešava sa ostalima u susednim ložama. Sa poda počeše da se uzdižu kočevi prečnika od deset centimetara i jedan po jedan preteći su se kretali ka foteljama. Počeše da probadaju fotelje, a ubrzo i tela svih prisutnih.

„Pripremio sam vam moju omiljenu egzekuciju", ponovo se začuo Vernerov podsmevajući glas. „Nabadanje na kolac."

Kočevi se zariše u tela članova Veća, probadajući ih polako, kako bi žrtve mogle da osete pucanje svojih unutrašnjih organa. Većina se onesvestila od bolova. Kočevi su im na kraju izašli kroz grlo, lice ili prostor između vrata i ramena.

Aktivirao se alarm za evakuaciju i zvuk se raširio celim institutom. Zaposleni, koji nisu imali ideju o masakru koji se odvijao iza zatvorenih vrata u zabranjenom području, požurili su kako bi poštovali protokol koji je bio na snazi u ovakvim situacijama. Za nekoliko minuta institut ostade

prazan. Udaljili su se specijalnim autobusima za evakuaciju. Baš kada su stigli na sigurno područje, začu se snažna detonacija i nebo iznad njih postade crveno. Autobusi su se zaustavili, a zaposleni su izašli posmatrajući vatreni ples koji se širio celim kampusom.

GLAVA 136

„I dalje se plašiš reptila?“, začuo je Rosov glas iza svojih leđa. „Prevarila te je Ahilova peta. Rekao sam ti da se rešiš te fobije.“

Čarls se okrenu ka njemu, trava se pomeri, a gušter nestade odakle je došao.

„Želim samo Bibliju. I to je sve. Možeš da zadržiš sve informacije koje si dobio. Ako želiš, daću ti i ove koje sam ja prikupio u zamenu za Bibliju“, reče Ros i izvadi iz džepa hard-disk. „Uprkos svemu, priveo si misiju kraju, stigao si do samog vrha. Promenićeš svet. Bićeš vitez u belom oklopu koji spasava idiote. Nema veze što će se ti idioti koje ćeš spasti oteti svakoj kontroli i početi da se međusobno ujedaju sve dok ne ostane kamen na kamenu. Ali to je tvoj rat. Daj mi knjigu.“

Ros dobaci Čarlsu hard-disk. Profesor ga uhvati. Sunce je u potpunosti zašlo i jedino svetlo dopiralo je od onog reflektora. Da je neko mogao da po-smatra ovu scenu iz ptičje perspektive, izgledala bi kao pozorišna predstava, sa reflektorima usmerenim kao centralnoj radnji i sa salom u potpunom mraku.

„Ne razumem“, reče Čarls. „Izgleda da žarko želiš ovu knjigu. Ipak, ne razumem šta kog đavola želiš da uradiš sa njom. I zašto si morao da počiniš tolike zločine? Toliko mrtvih? I onaj potpis sa đavolom u gaćicama? Ti si smešan zločinac. Mislim da ti je mesto u ludnici.“

„Apsolutno beznačajni ljudi. Bili su samo sredstvo za postizanje cilja. Trebalo je naterati esnafe da već jednom daju znak za održavanje sastanka. U suprotnom, bili bismo primorani da čekamo još nekoliko stotina godina. Izgleda da je plan uspeo, zar ne? To je sve. Ali sada je gotovo.“

„Ako je sve gotovo kao što kažeš, šta će ti onda Biblija?“

„Treba mu“, začuo se glas iz pozadine koji se približio, a da Ros i Čarls nisu ni primetili. „Treba mu, zato što je tamo zabeleženo nešto što samo on može pročitati. Mi čak ne možemo to ni da prepoznamo. A ako pročita, više mu niko neće moći ništa. Zbog toga se Drakula osigurao i sakrio u Bibliji veoma staru stranicu na kojoj je zabeležena velika tajna. Dao ju je Gutenbergu da je ubaci u knjigu, ali se ipak suzdržao od čitanja. Na toj stranici zabeležen je ritual koji je ispisao jedan monah iz moje zemlje dvesta godina ranije. Brat Herman. Drakula je bio šizofreničan. Njegova dobra strana veoma često se borila protiv loše. U pitanju je neka vrsta borbe suprotstavljenih strana. Taj zloćudni sindrom postojao je mnogo pre Cepeša. Napušta telo čoveka koga je zaposeo a koji je preminuo i odlazi u potragu za drugim. Telo za kojim traga mora mu odgovarati na određeni način, na način koji nama nije poznat. Izgleda da je nakon Vlada Cepeša, koji je pružao otpor, duh tragao za nekim poput njega ko će moći da dovrši posao, nekog dovoljno beskrupuloznog i ljigavog. Zar nije tako?“, glas iz mraka upita Rosa.

Čarls je prepoznao Ledvinin glas, koji se verovatno zbog predostrožnosti nije pojavio u krugu svetlosti, već ostao iza. Ros zareža.

„Zato je u nemogućnosti da nam se pokaže u svom punom sjaju. Tačnije, još ne može. Zato što je samo senka.“

Čarls je želeo da kaže nešto, ali u trenutku ostade bez reči, videvši da nešto raste na zidu napuštene fabrike baš sa njegove desne strane. Beše to jeziv i zastrašujući prizor, kakav nikad do tada nije video. Senka sa Kristinih fotografija, samo što je u stvarnosti izgledala drugačije. Beše to prizor gnusne, nakaradne slike koja se nije mogla opisati. Čarls je često bivao uplašen, ali senzacija koja ga je obuzela u tom trenutku beše veća od bilo kojeg osećaja straha koji je ikad doživeo. Senka je bila ogromna, rasla je na zidu i pomerala se. Nokti ove kreature izgledale su kao oštre metalne šipke. Glava joj je bila izdužena i zastrašujuća, a na svaki njen pokret pomerala su se dva džinovska

zuba koja su se mogla videti u punom sjaju. Sa njih, kao sa stalaktita, curila je neka tečnost. Izgledala je kao divlja životinja koja balavi iznad plena, najstrašnije oličenje đavola. Čarls pogleda u Rosa, želeći da ga pita da li i on vidi senku. Ros pomeri ruku. Senka uradi isto. Zatim Ros pomeri glavu. Senka ponovo učini isto. Malo se udaljio, a senka je pratila svaki njegov pokret. Čarls pogleda okolo. Nije bilo nikoga. Ledvina je bio previše udaljen i stajao je u pozadini. Između zida i svetlosti stajali su samo njih dvojica, on i Ros.

Tada je shvatio. Ros Fetuna. Setio se da je jednom prilikom kada su zajedno dobili stipendiju video Rosov pasoš. U pasošu je pisalo Ros sa jednim S. ROSFETUNA. Jednostavni anagram. Kako nije shvatio ranije? NOSFERATU.

Začuše se dva pucnja jedan za drugim. Ros se srušio na zemlju. Ledvina se pojavi iz zaklona i izađe na svetlost. Približio se i uperio pištolj sa srebrnim mecima u Rosovo srce. Još jednom je povukao obarač. Senka je ostala na zidu, iako se Ros srušio. Iznenada, poče hitro da klizi i bezi duž ciglenog zida napuštene fabrike sve dok se u potpunosti nije izgubila iza njega.

EPILOG

„Gde da stavim ovu pošiljku?“, upita student koji je otvorio vrata i preuzeo paket na kućnom pragu profesora Čarlsa Bejkera sa Prinstona.

„Kakvu pošiljku?“, upita Čarls.

„DHL je dostavio jedan paket za vas.“

„Ostavi u hodniku i vrati se ovamo.“

Gotovo nedelju dana Čarlsova gostoprimljiva kuća pretvorila se u neku vrstu sedišta za vanredne situacije. Profesor je okupio svoje najbolje studente, a oni su sa sobom poveli kolege, stručnjake za IT. Ti dani predstavljali su pravi izazov. Kuća se nije mogla prepoznati, a gomila ljudi cirkulisala je gore-dole kao u osinjaku. Spavali su gde su stigli, na smenu, jeli su samo brzu hranu koja im je dostavljana na kućnu adresu. Kuhinja je toliko bila pretrpana kutijama za picu da se nije moglo doći do frižidera. Nikom nije smetao taj haos u kući, jer su bili preokupirani mnogo važnijim poslom.

Kada se vratio iz Bolonje, Čarls se u potpunosti posvetio dokumentima s onih dvanaest hard-diskova. Shvatio je da se ne može sam snaći, te je pozvao studente i pitao ih da li žele da učestvuju u istorijskom događaju, ali da neće moći da dobiju nikakve zasluge za to. Sa izuzetkom jednog koji nije bio u zemlji, svi ostali studenti prihvatiše poziv. Stručnjaci za IT napravili su veb-sajt pod nazivom „The Opened world“![19] Čarls je predvodio grupu koja je sortirala dokumenta, po vrsti datoteke i prema zemlji na koju su se najviše odnosila. Jedan filter poređao je sva dokumenta po odgovarajućem hronološkom redu. Za manje od pet dana od početka akcije sajt je bio u funkciji, a linkovi ka njemu poslati su svim najznačajnijim izdavačima, redakcijama, radio i televizijskim stanicama.

U danima koji su usledili, kopirali su ceo nesortirani ali i onaj uređen materijal na hard-diskove kapaciteta 20 TB i poslali ih najvažnijim dnevnim listovima i televizijama na svetu. Redakcije BBC-ja i Foksa, CNN-a, TF1, RAI-a, ZDF-a, *Njujork tajmsa, Vašington posta, Frankfurter algemajne cajtunga, Zidojče cajtunga, Monda, Figaroa, Korijere dela sera, Munda* i *Paisa* dobile su celokupnu dokumentaciju na hard-diskovima.

Usledili su neverovatni dani u svim publikacijama i na svim svetskim televizijama. Govorilo se samo o tome i cela planeta bila je uzdrmana ovim vestima. Dvanaest vođa zavere nije pronađeno, ali počela su hapšenja, padale su vlade širom sveta, a svet je polako počeo da se čisti. Razmere katastrofe dovele su do formiranja hiljada okruglih stolova, stotina hiljada sati istraga, uličnih protesta, kolapsa ogromnih banaka, katastrofa na berzama. Procenjivalo se da je na svakih deset minuta uhapšena jedna osoba na svetu, a na svakih trideset minuta neko je izvršio samoubistvo.

Savladan umorom od proteklih nekoliko dana, Čarls je u jednom trenutku zaspao na kauču sa nesažvakanim sadržajem pilećeg bataka u ustima. Probudio se nakon četrnaest sati sna. Sišao je u trpezariju i pronašao praznu kuću, koja je izgledala kao da se ništa nije dogodilo. Na frižideru je pronašao ceduljice sa porukama svojih studenata koji su mu zahvaljivali za učešće u ispisivanju istorije.

Nakon što je na tanjiru pripremio sebi doručak od ostataka hrane koje je pronašao u frižideru, skuvao je ogromnu kafu. U hodniku, baš pored ulaza, ugleda poprilično veliki, neotvoren, žuti koverat. Uzeo ga je, zatim je seo i uključio televizor. Beskonačne rasprave na svim kanalima. Tokom prethodnih dana analitičari su izrazili zabrinutost zbog opasnosti od pojave

[19] Engl.: Otvoreni svet. (Prim. prev.)

strašne i krvave revolucije. Svi su pogrešili. Stotine miliona ljudi širom sveta izašlo je na ulice, a vladala je slavljenička atmosfera. Preko 85% ispitanika u Americi imalo je nadu u budućnost, radovalo se i smatralo da je ono što se desilo bilo pravedno. U isto vreme kratki filmovi postavljeni na internetu prevazišli su milijarde pregleda. Mnogi sajtovi bili su blokirani zbog velike posete, ali svake sekunde pojavljivali su se i drugi koji su ponovo postavljali dokumente koje je objavio Čarls.

Čarlsov mačak Zoro, koji se prethodnih dana svima umiljavao i uživao u metežu u kući, mjauknuo je dva puta i skočio mu u naručje. Čarls mu je nadenuo to ime u čast filma koji mu je obeležio detinjstvo, i to one francusko-italijanske verzije sa Alenom Delonom i Stenlijem Bejkerom – prezime koje je nosio engleski glumac bilo je puka slučajnost. Englez je igrao negativca. Gledao je ovaj film više od stotinu puta, sanjao i zamišljao samog sebe u ulozi pravednog viteza sa maskom. Kad god bi mu neko postavio pitanje šta želi da bude kad poraste, karakteristično pitanje za sve odrasle bez trunke mašte, usledio bi uvek isti odgovor: „Zoro.“ Ni sada nije mogao da shvati da li je dedina opsesija mačem uticala da toliko zavoli taj film, ili je pak bilo obrnuto.

Bio je zadovoljan te je smanjio zvuk televizora, pitajući se da li su njegovi momci uspeli da dovoljno dobro zamaskiraju izvor otkrivanja informacija i koliko će ga brzo posetiti neka tajna služba koja će mu postavljati pitanja.

Otvorio je paket i zanemeo kada je u njemu ugledao fasciklu sa dokumentima koje je video kod ser Vinstona u Londonu. Setio se da mu je tom prilikom ser Vinston obećao da će imati priliku da ih sve pregleda, a sada ih je držao u rukama. Prelistao ih je razmišljajući odakle da krene i kojim redosledom da čita. U tom trenutku bio je toliko radoznao da je poželeo da može istovremeno da ih pročita.

Pogled mu privuče jedan dokument, zapravo pismo čiji je sadržaj bio ručno ispisan na pergamentu od magareće kože, a koji je veoma ličio na podlogu na kojoj je bio napisan celokupni *Codex Gigax,* odnosno *Đavolja Biblija.* Tekst u ovom pismu beše ispisan na latinskom. Iščitavajući njegov sadržaj, Čarls je istovremeno prevodio na engleski.

„Tvoja svetost i moja voljena braća. Gresi koje sam počinio, koje priznajem i koji me čine nečasnim sada me navode na kajanje i napuštanje ovog manastira kako bih lutao svetom poput onog prokletnika kome je nedostajala vera. Meni nikad nije nedostajalo vere i, znate, onakvog kakvog ste me poznavali, da sam uvek bio pobožan i dobar brat. Uprkos tome, istovremeno sam i čovek, i ne mogu se odroditi od onoga što je u ljudskoj prirodi. Priznajem, pogrešio sam. U ovom trenutku razumem motiv zbog kojeg sam bio osuđen na uziđivanje. Vi niste doneli tu odluku kako biste me kaznili, već da biste pokazali drugima koji bi poklekli i pali u taj užasni greh telesnog zadovoljstva šta bi im se moglo desiti. Ako urade ono što sam ja uradio i ponove ono što sam ja učinio, ispaštaće kao i ja. Moje telo je slabo, a volja nedovoljno jaka da bi me zaštitila iskušenja đavola.“

Čarls shvati da je u njegovim rukama pismo sveštenika benediktinskog Manastira Podlažice, koji je po legendi bio pisac *Đavolje Biblije.*

„Prestravljen, jer i sada suviše volim ovaj zemaljski život i ubeđen da ću na Velikom sudu biti izabran među dobrima, dao sam vam nepromišljeno obećanje. Te večeri zakleo sam vam se da ću, ukoliko me poštedite kazne i ostavite u životu, napisati u toku samo jedne noći knjigu kakvu do sada svet nije video, u kojoj ću sakupiti svu mudrost sveta, a koja će biti inspirisana našim Gospodom Bogom, Njegovim Sinom, njegovom večnom slavom i Svetim duhom. Kada sam te večeri ostao sam u svojoj ćeliji, mnogo sam se molio Gospodu, Presvetoj Bogorodici i svim anđelima da mi pomognu. Ništa nisam okusio i pokorno sam klečao. Kolena su me bolela od klečanja, a usta mi se osušila od molitvi. Sati su uzaludno prolazili i ništa se nije događalo. Kada sam shvatio da nisam dostojan njegove svetlosti i ljubavi, ponovo sam posrnuo. Ustao sam, skinuo

se do gole kože i učinio ono čega se sada stidim i zbog čega se kajem. Zbog toga odlazim i više me niko nikada neće videti ni prepoznati, a naročito moja braća čije sam poverenje izneverio i prevario ih po drugi put. Pljuvao sam po Svetom krstu, mokrio po ćeliji, dotakao svoj grešni deo tela, svoju prljavštinu, i nisam je ispuštao sve dok me nije obuzelo drhtanje tog đavoljeg užitka i bio sam spreman da učinim bilo šta u tom trenutku. Očajnički sam tražio crnu mačku da joj usnama dotaknem karlicu, ali sve je bilo uzaludno. Te proklete noći napustile su me čak i mačke koje su obično dolazile na prozor moje ćelije."

Za Čarlsa, ovaj tekst je bio genijalan. „Dalje čitanje zaslužuje poseban tretman", pomisli Čarls. „A posebno što nisam zapalio nijednu cigaru otkad sam se vratio u zemlju." Iz fioke kancelarijskog stola izvuče *kohibu,* koju je toliko voleo, i vrati se na kanabe.

„Posrnuvši tako još jednom, obuzet beskonačnim očajem koji se javlja samo pred neposrednu smrt, molio sam đavola da dođe i pomogne mi. Molio sam se, obećavajući da ću mu dati šta god zatraži od mene, ali šta imam ja osim ove svoje grešne duše? Bilo šta, samo da mi spase ovaj život. Nije bilo potrebe da ga pozovem po drugi put. Iako je bilo leto, u mojoj ćeliji osetio se nalet hladnoće kao usred zime i začuo se zvuk koraka, kao da neko hramlje. Kada sam podigao pogled, na zidu se prikazao Lucifer u obliku senke i rekao mi je da pišem, a da će on diktirati. Ali ni nakon diktata nisam uspeo da održim obećanje. Rekao mi je da ne treba da se brinem zbog toga i da moram uzeti u obzir dve stvari. Prvo, da načinim crtež sa njegovim sinom obučenim poput princa, ali ne sa ogrtačem i žezlom kao što su obično bili obučeni kraljevi, već sa krpama kakve nosi novorođenčad. Drugo, da moram da ispišem ceo list sa obe strane onim čemu će me on naučiti kako da pišem, da se ne usuđujem da stanem, da će on voditi moju ruku, jer sam suviše prost ne samo da napišem ono što on traži od mene već i da razumem o čemu pišem. Pitao sam kako treba da počnem, a on mi je odgovorio da se moram samo složiti sa njegovim zahtevom i dopustiti mu da me poljubi u vrat. Pristao sam. Od tog trenutka ne sećam se više ničega. Znam samo da je, kada sam se ujutru probudio, knjiga koju sam obećao bila gotova. Stidim se i kajem sada. Znam da sam možda izgubio ljubav našeg Gospoda i navukao njegov bes, ali gorko se kajem zbog onoga što sam učino kao obični siromašni smrtnik. Zbog toga odlazim da propovedam Gospodovo ime svuda po svetu, živeći od milostinje onih koji budu želeli da me saslušaju, odbacujući Satanu i Antihrista. Amin-. Vaš brat po Gospodu, Herman."

Čarls nije mogao da poveruje u ono što je upravo pročitao. Zavrtelo mu se u glavi. Razumeo je da su dve stranice o kojima je govorio kaluđer u pismu bile upravo one koje su nedostajale knjizi *Codex Gigax* a o kojima je govorila Krista. Setio se da mu je Ledvina rekao nešto o Drakuli koji je zatražio Gutenbergu da ih doda u Bibliju čije je štampanje naručio. Ustao je i brzo otišao do Biblije koja je, uprkos svemu što je doživeo, ostala kod njega. Prelistao je nekoliko stranica i naišao na potpuno praznu stranicu preklopljenu i presavijenu naviše delova. Bila je duža i šira od ostalih i izrađena od potpuno drugačijeg pergamenta, nalik magarećoj koži. Otvorio ju je i izmerio. Dimenzije su u potpunosti odgovarale stranicama knjige *Codex Gigax*. Opipao je pokušavajući da pronađe i najmanji znak pisanja na njoj. Ničega nije bilo, baš ničega.

Nekoliko minuta kasnije Čarls otvori laptop i zagleda se u praznu stranicu svoje sledeće knjige. Bio je napisan samo naslov: „Istorija dobrog i lošeg kroz vekove."

Krista ostade sama u ogromnoj prostoriji Interpolovog štaba u Lionu. U toj prostoriji beše smešteno preko četrnaest kancelarija. Sređivala je dokumente i po sugestijama njenog šefa, koji joj je ujedno bio i otac, pripremala planove za nove misije koje su se izrodile iz novonastale situacije otkrovenja, a koja je delimično bila povezana sa njenim porodičnim stablom i generacijama predaka u proteklih pola milenijuma. Setila se kako je onog jutra ubedila Ledvinu i kako je bila primorana da mu ispriča sve što zna da bi joj poverovao. Setila se i kako mu je pomogla da bezbedno stigne do Bolonje sa onim ogromnim pištoljem sa srebrnim mecima.

Na monitoru njenog kompjutera beše otvoreno mnoštvo dokumenata i dosijea. Ustala je da skuva čaj, a kada se vratila, ugleda iz daljine nešto što joj se učini veoma čudnim. Među tim otvorenim dokumentima nazirale su se Čarlsove i Vernerove fotografije. Svaka od njih beše ispod gomile dokumenata, tako da su se fotografije videle polovično. Verneru se nije videla desna strana lica, a Čarlsova fotografija beše preklopljena drugim dokumentima, tačno na delu lica koji je bio otkriven Verneru.

Sela je za kompjuter i otvorila Fotošop. Obeležila je Vernerovu fotografiju i ubacila u program. Isti postupak ponovila je sa Čarlsovom fotografijom. Presekla je svaku napola i pokušala da spoji Vernerovu levu stranu lica i Čarlsovu desnu. Obeležila je Čarlsovu boju kose i učinila isto sa Vernerovom. Prevukla je liniju kose onog prvog i koliko je to bilo moguće prebacila da bude jednaka na glavi drugog. Zatim je odsekla mali deo Vernerovog bucmastog obraza. Gledala je i nije mogla da veruje. Pred njom je bilo savršeno usklađeno lice. Dve polovine lica dva različita čoveka savršeno su se uklopile: nos, obrve, oblik facijalnih kostiju. Kada bi neko video ovu fotografiju, nikada ne bi rekao da je čine dve strane lica dva različita čoveka. Naprotiv, Krista je pred sobom evidentno imala fotografiju jedne osobe.

Uprkos želji da kaže nešto, ništa nije mogla da izusti.

Ništa.

KRAJ